

מלה מוערי ה' מקראי קדש אשר

הקראת ימות המועדים במזמור יצחק

ויאמרו חמור יערל ה' מאתה תשועתך

כפר

חמדת ימים

למוערי ה'

חכמתקום וכולו מחמדים. זה יור יח נטויה להודיע לבני האדם כל העו' בר על הפקו' דים. אי זה הדרך יסכן אור יפ' תח ברוח פתח טוב לעובר' ים ושכ' ים ורכים מע' ה מתיה רים. כנבל' וכנסתר מפיק מקרבניו' בתוכח' מבולה מאסכה להפש היפה ורפואות תעלה יום ליום יביע אומר לשמוע כל ימוריו'. אף העבן ת' לוי עליו אכן כוחן פינת יקרת מנהגי וכוונ' האור המופלא **קאר' אל' ל** כוש הכדים. מרגל עוז כו ירוץ נרי' וכשגב הר' המחברת הנתו בקהנ' חסידים. מגיד לאדם מה שיחו שיחה נאה וחסדה ואסמכינהו אקרא וגם אל הדנה ואל התפילה וערך עליה לכל דברות ולכל אמירות רכיכו הקדוש בש' פר הכוונות והיו למאור' במראה ולא בחידו' דבריו חיים וקיימים וכחמדים לאותות ולמועדים.

חדק שרישו

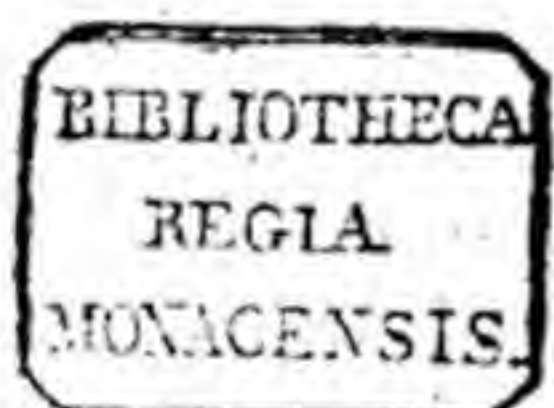
נרפם פעם שלישית בחדש באותיות חרשורת ובנייר יפה בתכלית השלמות וחיופי לא נחית כמוהו מעולם.

שנת **ועתה יערל** נא כחה' לפ' ג.

Con Licenzia de Superiori.

מקראי קדש אשר

הקדמת

ב'חד יעקב בנחל יום טוב אלנאזל - בני אשר נמצא בפריחת ימים הנפס
בקושטאגרינה ואיזמיר י"א

מע

חומר התמיד וסכנה עמדה ונפ' את יתדו מעל הארץ ושתקו מ'ד' מקומו בית אדסו בים שיעין
סי' תושמיה - הן עם א' קהל ובה פשאל היפה בסכ'ות גבוסי גבו וילולי יליל וכל פנים קבנו
פאדור כארס שהכטיפו פניו משונה בעורו - ודבס תצמי הארץ ש'ת שנתו כחל דמעה את המכול מים ועין דואה חשך
משחור כלו ברמעות עינים להם חוד שכי' יהודי לחכמו - וכל ראשי איברים אינו אלא שד' קלוי באש אסא דגדמי יקד
יקוד תוכו כבד - ומה הלשון אומר ב'ד' לי המק' וש' סב' חל עליון כח' לה פכוסלת דכי קא מתחלא ממיתנים עובר
שאר - כי המד שדי נפש סחוטאת ורפואות תעלה אין לה ברא סד חטאי אתה יכול להחזירו - דחסרא לה ארעא הכי'
והעליה מקדש כ' כהנים בעבודתו וטטל השיר וית' א' אים בתרו - את שיש בה ידיעה כאשר ישאל אים בדבר האלהים
הנהן גופי תורה אהדניות עדניות ובין שמה לטהור לסמאלו או לטהר - ונפש בית חטא לרכות שונה כמזיד שם דרך
כמקום שבעלי תשובה פאדרין להשתחית ולזכור תמידין בסדרין אס בעליו עמך בא לו אכל פדו - באמת אמרו לא לן
אדם בירושלים וכדו משפט רשעים כי טעא כו' - אחד רשע ואמר תם יום ליום יבוע אומר והתורו את עונם ועשה את
עולתו וכלילה שירו - מקודש עד שחסיכה קדוש ואמר לו וואהבו שיחרו ועתה ישראל אס אדם חטא פו' דש אין להם
אזיהי דרך ישרה דק הכשה - ולילה כים הוא כשם והים במשך אור חשך כאלו ומח - ל'ו היתעה' ין וקל מן שמיא
נפל מ'ס' אלהי קדש ישראל ומח - אין מעבור לה' להחיות משפט גבר על חטאיו שיסן לו על משמח - והאלהים
אזיה בכל דור ודור אש אלהים קדש לזכור את ישראל הכיזום חקרו - עיני כל ישראל אליו ידחו שואלן ודודסין
היכי דמי בעל תשובה יתן לאלהים כפח - פליה דדיה יחד לתור להם את הדרך זאת המעשה אשר יבשון על מנת
לתקן שיעורו - הדור אתם ראו כל חלקה טובה אשר חלק הלהים לנו זה ש' פרסר חמרת ימים כתב אים
דבי מופת הדור והדור הרב דמח למלאך חלק אלוה ממעל וכל רוח אלהין קדישין כיה וארשת שפתיו כקול שדי בדברו
השומע קולו אע' פ' שחטא מחזיר לו בים וכו' וכהפ' שא' בר יעיר קי' לו עשה לו פות' חת' יפ' תח בדורו - מי שהחסיק בדרך
זה בדילו ה' מתורתו של דבי מאי' ד' מאחות נתן סביבות עוזו תבא לו מא' רה גס הן פרש עליו אורו - מחשבתו נכד מתק
מעשיו את קולו שמענו ואותו לא ידענו לא ידעתי אכנה מי בעל דברי זאת שמו לא הגיד שמו ושם עיריו

אנבי

ברך נחני ה' בעלותי ההרה הר הקדש גליל העליון אתרא דמארי' ביתא תלי זייני ונטה את שפריחו -
והנא אים בא נכד לקראתי וכדו האי ספרא דבי רב ויאמר אלי לך חזק וקני חמדה גבוהה אל תעמוד על
ה מקח בקנין תורה מקחו מקח וממכרו - וקץ יעקב משנתו וארעה מראות אלהים נפלאות מתורתו להורות נתן
דבר בעתו להגיד לאדם יושרו - והיה כל מכסס ה' אשר דרכו נסתרה כסו' אתו את טעמו לכבו יבין את מעשה ה' כי
גורא הוא יבין לאשורו - כקרא יהודי דבר הלמד מעניינו שוב תשוב עם רב מישראל ואס לרין יש תשוב' מעלה בזכ' אדו -
מימי מן המקדש הן יוצאים מתורתו של רבינו הקדוש דר' אל' ולה' זמן הבא ההוא הש' כע' השב' יע' את בני
ישראל לשתות מי בור - וה' יד נטויה כש' פר הכוונות מכוונות כוונה אחת אדוכה ואחת קצרה דבי להשנאה
זיכיא אל ביתו בית תפלה בדרך קנדה וארובה ואף הוא היה מתכוין בעיקבות משיחא הגאון הארי ולה' שהכל נהיה
בדברו - נפש כי תשב' ע' לבטא כשפתים לעשות כוונ' למלאכת השמי' ועליו יצין בור - מומא דכן ולעלם עיני ולבי
באומדים לי מתי יבא לידי כסף ושוה כסף למען תהיה זאת התורה נרחיבו' קר יא בין אים ובין אחיו ובין גירו -

יהי

כבואי לעמוד לשרת בבית ה' בלילות במדרש בדרך תורה העיר ה' את רוח דריכי עם אהי אברהם אנשי
חיל יראי אלהים והמה מחוכמים יחירי סגולה קהל קדישא נוסדו יחד לתת לכסף מוצא להומא לאור האי
מרגניתא טבא אים מתעשרו -

ברם

זכור האיש ההוא לטוב רין הוא הדד דחיל ומקיר רבנן ואיהו גופיה צורכא מדרכנן החכם המדומס הן
גביר דגמיר וסביר כמ' הד' משח צונצין כד' אשר כס' הוא כי תמכה ימינו להוציא לאור המלאכה
לגמור לולי משה בחירו - האנשים האלה שלימים כולוהו אית להו דרב חס' רא חסד ואמת נפשו יחדיו יהיו תמים רשנים
ורצנים ונחלו לעולם ההלל והשמחה נזכות הדב המחבר יגן עליהם וינצלם וינצלם עליונים לת' גלה מעל דיבה על
מרומי ההנחות יפתח להם את אוזרו -

ואתם

גם אתם בית ישראל אשרי אים דמ'יו עליו שוש וס'א על דריכות יקום הראוי לכסף לכסף וראוי לזהב
לזהב גם ה' יתן הטוב טובה כפול' ברכה עד בלי די ויקח ית' לו למען עשה כיו' הזה להוציא לאור עוד
חלץ הראשון המלמד לאדם דעת לפקוח עינים עוזות וכאור בקר ורחה בעבורו - ובכ' אפרוש את כפי אל' ה' יורנו
פרדכיו ונלכה בארחותיו גבורי כח' עושי דברו לשמיע כקול דברו - הקטן תולעת יעקב כמ' הד' יום טוב אלנאזל -

לכל

1

2

ב

א

מודעה רבא

לכל הקורא בספר הזה כי כל מקום שזכר שם עכו"ם גוים ע"א או ע"ז אדום או ישמעאלי
הכל נאמר על האומות הקדמונים אשר היו עובדים כוכבים או מזלות ואינם
מאמינים כלל בבורא יתברך ובהשגחתו כמו שזכר הרמב"ם בספרו יד החזקה בהלכות
ע"ז וגם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פ' נ"ט ול' והם הנקראים אצלנו כת הצאבה ואין
זה נוגע לגמרי אל העמים אשר המה בזמן הזה ואנחנו בתיכם עומדים כי אדרבה הם
בכירים האל יתברך ועליהם נצטוונו מרזל הוי מתפלל בשלומה של מלכות כאשר אנחנו
נזהגים עד היום להתפלל בכל שבת על עלוכם וטובתם וכמו שציונו ירמיה הנביא
ע"ה ס' בט' ו' ודרשו את שלום העיר אשר הגלית אתכם שמה והתפללו בעדה אל ה'
כי בשלומה יהיה לכם שלום כמו שכתוב ג' הרב המחבר הזה כהלך השייך לשבת
ס"ף פרק י"ב דף פ"א עד דה' יברך את עמו בשלום אכ"ר:

תפלה זו נתקנה לעתור ולרצות לשובן בציון קודם התקין ליל הששי לעזר ולהועיל
להוסיף בחס לבא עד תכליתו.

רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שרצונו לעשות רצונך ולשוב אליך בתשובה שלימה ולתקן את
כל אשר פגמנו במדות העליונות ובשמית הקודש ובפרט מה שפגמנו בברית הקדש על ידי
דטאת נעורינו אמנם קצרה שכלנו והשגתנו לכיון כל הדברים בשורשם ועתה אתה ה' החפץ בתשובת
השבים אינית לירינו סרר הליכור בליל הששי והוא לרתיקון רהיטור וגמרנו בלבנו ובנפשנו לקיים
כל הנמצא כתוב בספר ואמנם ידענו ה' אלהינו כי הבא לטהר מסייעים אותו ובלתי עזרתך אין בנו יכולת
לעשות שום דבר לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה בעזרתנו ותתן בנו כח לעמוד כל
הלילה בלימוד תורתך ותבטל כל המקטרגים והמסטינים עלינו ואל יהיו עונותינו מברילים בינינו לבינך
ויקויים בנו כאמר רור המלך עליו השלום ישלח עורך סקודש ומציון יסעך ארנ"י שמעה ארנ"י סלחה ארנ"י
הקשיבה ועשה אל תאחר. שיר לבעלות וכו'.

חמדת ימים

לחדש ניסן

חדש הזה לכם ראש חדשים.

פרק ראשון

פרץ כל גדירותם ומבצרותם מחזיתם ותישם ארמת מצרי' ערו ערו עד היסוד בה. וישר' עושה חיל נושא בה' ויאר למנו אורה ושמחה וששון ויקר. והחדש אשר נהפך להם מיבון לשמחה ומעצור לגאולה ומאפילה לאור גדול והיו לנש וישימיהו על הנס ניסן ראש חדשים לתעלה ראש על עולת חדש בחדשו בעטרות קדש ורננו ורחמי' ומאיר לארץ ולררים עליה משפע הארה העליון אשר תוסיף תת כחה בקרב הימים האלה וכ' מש חכמי הזהר ז"ל דכנסת ישראל מתעטרא בעטרה' כניסן ולא אצריאת כתר הא ועטרה' מינה תלתיין יומין וכולי.

ונוסף גם הוא כי בחדש הזה נפתחים טללים לברכה בעולמות העליונים ומהם בעולם התחתון אשר מש' כל שפ' טוב לזון ולפרנס מקרני ראמי' ועד ביני כני' כי עליו כן ה' למשפט שמתו בפסח על התבוא' הם ראויים המה לשפ' הטוב והוא אשר משתלשל ויורד

שמחו השמים ותגל הארץ וכל נבא' בהתקדש עלינו החדש הזה ראש חדשים ראשון לבנין לחדשי השנה. ויהל' לו ההוללים ואין בומדין עליו את ההלל מספרים תהלות ה' ונפלאותיו אשר עשה בעל כל אשר במלכו ה' ורכ טוב לבית ישראל בהיות' בארץ אויביהם בארץ מצרי' שדה גוען מוכים ומצוני'. עינם ראכה מני עוני ונשבעה ברעה כפשם וחית' לשאול הגיעה וישוכו ויכבו והנה באה ונהיתה שועתם לפני אלהי עולם ה' אלהי ישראל ויקנוף המלך מאד ובחרנו יבהלימו וזעם את אויב' והפלא האת מכותם את מכות הארץ ואת תחלואיה לעינינו הן הראנו את כבודו ואת גודלו ונודע' יד ה' את עבדיו בכל נפלאותיו אשר סבטו גם סבטנו והשיב לשכנינו שבעתים אל חיקם כרץ

פרק א חפלה ליום התענית לפני ניכין

לנו ולכל בני ביתנו ולא ינוכה מזכיותינו ונשבע לחם ונהיה טובים כי את' תאל פותח את יריך וכו' יהיו לרנון אמרי פי אחי"ר ע"כ.

ואחר

התפלה הזאת ילוס אליה דברי תורה ויקר' תורה נביאים וכתובי' תורה ברכת יצחק ליעקב ויתן לך האלהים מטל וכו' וזאת הברכה ברכ' משה ליסוף וליסוף וכו' ממגד שמים מטל ובנביאים זכריה ח' והשמים יתנו טלם וכתובים בתהילים סימן כ"ב וסימן כ"ד לרוד מזמור לה' הארץ ומלואה עם הכוונה הכתובה בר"ה וסימן קל"ג בטל חרמון ואשרי' אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק במנהג זה אשר אין ספק כי את' אשר נמצא אתנו נפש יקרה המליאה לה דעת ויראת ה' יתעורר לשוכ מעבירות שכירו למצן לא יהיה בידו טובו שמור לו לרעתו ואחריו יהיה ממון ואין כל מאופה בידו ח' ואף מי שלא נה' להתענו' כל ערב ר"ח לו בכח יגבר איש להתענו' ערב ר"ח זה לתועלתו ולתועלת נפשו לכלתי ואבר טובה הרב כי יפה שעה א' של קור' רוח בע"ה מכיל חיי הע"ה ואשר נהג להתענות בכל ער"ה יש לו להתענות יום אחד קודם ער"ה ואינו עולה תענית ער"ה לבאן ולבאן כמ"ס הקדמונים ז"ל בזה - ועל כי הקדושה מתגלית ומתעלית בהתקדש החדש הזה נריך כל אר' להכין עצמו לכך ולהוסיף ביראת ה' כל היום ובתורתו יהנה לא יחשה יומם ולילה בחדש הזה כדי שתמנ' הקדוש' כסא ומושב אשר בו תמצא מנוח לכך רגלה וכך תטיב לו לבדו ברכו שמים מעל וכו' ונפשו לו מטהרה להשביע בצחצחות נפשו.

ואם

יהנה בהלכות וחוקת הפסח מה טובו ומה יופיו ודבר בעתו מה טוב ואשר חכמים הגידו הם אחרו שאלים בהלכות פסח קודם לפסח ליום שהרי משה עמד בפסח א' ומזהיר לענין פסח ב' איש כי יהיה טמא לנפש אדם - ואף כי טעם הדב' לפי פשט' היינו מפני כי חוקי' ומשפט של חג זה רכי' המה וגם מהמה אשר הוגרבו להעשות לפני הפסח ולפיכך לא הספיק לתור ולדרוש בהלכותיו בעצם החג כפאר' י"ט אף למי שכא' בפו' המצא טוב טעם לדבר כי מודעת זאת כי גם זה לעומת זה עשה ה' סט' קדוש' וספ' א' ואשר חכמים הגידו קסרין וירושל' כפז' מפל זה קס' שאל' אמללה החרצה ולכן תכף כאשר נפל המן ובניו שהם י' כתרי' דמסאבותא כנו' בתקוני' - לפיכך כאשר שבר ה' מטה רשעים לכן תכף מט' באדר התחיל להתגלות סט' דקדושה אור כנסת ישראל ע"כ ידים ראש ולכן מועיל מאד ענין הדרשה בהל' פסח ל' יום כדי להרוי' ט"ו ימים של חדש אדר בקדושה כי לכן היו מצברים את השנה באדר ולא בר"ח ניסן שהרי נתמעט סט' דצטו שכתוב בו אדר' רת שיער ונתקדש אדר מלכות כמ"ס המקובלי' ז"ל - ומכאן אתה למד טעם שאין נובלים ע"פ בכל חדש ניסן כי הנה נפילת אפים הוא נורק להפיל

ויוודר מאת ה' מן השמים.

כי

על כן קבלו וקיימו עליהם יראי ה' וחושבי שמו להכין ולהתענות יום קודם ערב ר"ח ניסן והוא מסוגל מאד להתפלל לפניות' בענות נפש שלא יאכילהו הוא ית' זכיותיו בע"ה ולא יהיה ח' וטוב אשר ישוב ה' עמו בע"ה אל פניו להאכילו וטוב וישר לכל איש ישראל לאחוז דרך צדיקים לענות נפש בתעני' זה לבא אל המלך להתחנן לו וישפוך שיחה וידרוש סליחה על זאת ומצא כתו' לאמור נוסח תפילה זו כיום נוס התענית הזה וכה תוארה.

אתה

הוא ה' האלהים הפותח ומשפיע טללי רצון ברכה ונדבה בעולמות' העליוני' ומתם לעולמות של מטה - וכיום החדש הזה ניסן ראש חדשים הבא עלינו ברחמים יפתחו לזון ולפרנס מקרני ראמי' ועד ביני כנים ומה רב טובך אשר עשית עם כל ברואיך ועמנו בדעב ונתנו וכשבע כלכלתנו ואכלנו ושבענו והותרנו כדרך הטובה עלינו לא חסרנו דבר - ולא כרוע מעללינו גמלתנו כי ידענו כי אין כמו לא תורה ולא מע"ט ולא יש בכל ימי חיינו אפילו רגע שעשינו בו רצונך בטוב לבבנו - רק כלינו שנינו בהכלי העול' להשביע יצרנו אכזרי ולהשפי' ולהכניע ולטמא ולתעב בכל מיני טומאו' לנפשינו היקרה והמהודרת אשר היא חלק ממך ועגמנו בשמותיך הקדושי' הגברנו הדינים הקשים על הרחמים - ואף גם זאת כי בושנו ומכלמנו להדים פנינו אליך כי בטוב אשר השפעת עלינו בעטנו כן עשינו כיאות גדולות ולי אחי עבדך המתפלל לפניך הטבת חסדך על כל ונתת לי כבדכתך יותר מן הראוי לי קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך בנדבת לבך - וירא אחי מאד לנפשי העלובה שלא אהיה מכח אויבך ושונאיך אשר נאמר בהם ומשל' א פניו להאכילו ח' ולהאכילני בעה"ז מיעוט זכו' להכר בידו ואם ככה אתה עושה לי אנה' בעל הרחמים קח נא את ברכתי ואל אראה בדעתי בעה"ב ארץ החיים עולם הנחמי ואם מרת טובך הוא לתת ולהשפיע ולא לשוכ לקחתו הנה אחי בא אליך כיום נוס התענית הזה בלב נסבר ונדבה לבקש רחמים ותחנונים לפניך עשה עם עבדך כחסדך והיה הטוב ההוא אשר תטיב עמי לעשות רצונך בלב טלם ולעשות נדקה וחסד אל כל היום ותסיר את לב האבן מבשרינו ותתן לנו לב טהור שלא נבעס נך מרוב טובה ולא נשתמז במתנותיך לדברי רעים ותענוגי הנוף למען לא נכוש בע"ה ולא נכלם לע"הב - וכך יר"ת ה' אלהינו וא' א שתשפיע טל העליון מתרין מזליך כונן ונק' דרך חיד ונחן לא' וא' וא' להקל תפוחים קדישין ומתם ישתלשל ויגיע ויראה השפע ההוא בכל העולמות ומה פני תכל ושבע את העולם כולו מטובך ומלא ידינו מערכותיך ומצושר מתנו יריך וכימיך תסגדנו הטריפנו לחם חוקינו למ

ויפה לאחיו דרך צדק ולקרותו בזמנו כי רב
בעתו מה טוב ואלו במדרש אנדרה רש"א בפס' ר' יהושע
ו' חנני' אמר כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעול'
שנא' ודבר בעתו מה טוב :

והאיש

הוא יזהר לקרותו בר' חנין וגם לקח'
פ' הנשיא בכל יום ויום ממים אלה אשר
חביבה היא מאד בעני המקו' כי כל נשיא ונשיא הי' ל' סודות
גדולות אשר המשיכו שפע והארה כל אחר לשבט כל ימי
עולם ולא לחנם כתבה התור' כל פסוק ופרש הקרבן של
כל אחד ואחד אע"פ שכולם שח בסיעוריהן והיה ראוי לו'
בדרך קצרה וכן זה הנשיא הקריב וכן זה הנשיא בן אלה
לכל א' הי' לו סודות מיוחדו' ובקריאה מפרש' שלו הוא
מעורר הארת קדושתו עליו ובזהר פרשת ויחי דף רמ"א
ז' פתח רבי אבא ואמר ויעש את היס מונק וכולי וכת'
עופר על י"ב בקר' ג' פונים נפונה וג' פונים ימה וג' פונים
נבנה וגו' והיה עליה' מלמעלה וכת' זאת הבקר י' כתחת
היס עומד על י"ב בקר הכי הוא ודאי דים דא מתתקנא
בי"ב בתרינ' עלמין וי"ב לעילא דתיכין ממנו וי"ב לתתא
בי"ב שבתים ת"ח י"ב שבתין בד' דגלין בד' סטרינ' ג' פונים
נפונה וג' פונים ימה וג' פונים נבנה וג' פונים מורחה
והיה עליהם והכי הוא ודאי ג' שבתין לכל סטר לד' רוחו
עלמא וג' שבתין בד' רוחא דיימא וג' שבתין בד' רוחא
דשמאלא וג' שבתים לירכא ימינא וג' שבתים לירכא שמאלא
וג' שבתים דשכי' הה' ד' והיה עליהם ות"ט ג' שבתים לררעא
וג' שבתים לירכא וכן לכלא אלה דא דמלתא ג' קשרין
איוון בד' רוחא ימינא וג' שבתין לירכא ימינא וג'
קשרין לירכא שמאלא ע"כ. וגורי האר"י זל"ה פירשו
בחינתם בסדר זה דאוכן שמעון ולוי הם בחג'ת כסדרן
ישכר וזבולון נח ויהד שלה נפתלי ואש' בחי' פ' התחתון
והעקב שבתין דידה דין וגד' כפרק התחתון והעקב שבתין
דידה יאדה במלכו דידה בנימין ביסוד דידה. ויוסף ביסוד
דז' אוכן ב' בניו בבחינת אביהם הנדיק ולפיכך טוב ויפה
לכין בכל יום בקריאת פרשת הנשיא השבת והמדה אשר
הפקד אתו.

ומצורף

לזה אשר חכמים הגידו בשמות רבה
כי השבתים ע"ש גאולת ישראל בקראו
ונזכרו ראובן ע"ש ראה ראוי את עוני עמי שמעון ע"ש
וישמע אלהים את נאקתם. לוי ע"ש שנתחבר הקדוש
בחק הוא כגרתם בתוך הסנה לקיים מ"ש בכל צרת' לו צר
עמו אנכי בצרה. יהודה ע"ש שהיה להכ"ה ישכר ע"ש
שנתן להם הקב"ה שכר שיעבוד' ביות מצרים ובזאת היס
לקיים מ"ש ואחר כך ילאו ברכוש גדול וזבולון ע"ש שהשכין
הקב"ה שכי' בקרבו שנאמר ועשו לי מקדש ואין וזבולון לא
כה' מק שנאמר בנה בניתי בית וכול בנימין ע"ש יתייב' ה'
נאדרי ככח דין ע"ש וגם את הגוי אשר יעבדו דין אנכי
נפתלי

להפיל הסט' אולפתגלו' אור הסתום של הקדשה להמשק
אותה בכל העולמות של מטה. ולכן לסכה זו אין מוק
לנפילת אפים בכל חודש זה שהרי כ' נפל הסט' א' כח"ס
כי נפל תפול לפניו ע"כ ימים ראש הקדשה כנו' בזהר
פרשת בהעלותך וכן אין אנו אומרים דקתך בשב' במנחה
ואין מספירי' כי ענין ההספד הוא מסט' א' רתמן בביה
והספד וחטובא ומיחד שכבר נכנע אין ראוי לעורר אותה
נפלה לא תוסיף קום ולכן מטעם זה אין ראוי לעשו'
בביה כלילה על חרבן. בהמ' קכאס' נהגו רבי מירא
ה' לעשות בחגי הלילה דק יאמר הסומרים לבד חוץ ממנו
יענך ה' ביום צרה. מפני כי כן למעלה אין בביה והספד
ח' ורק סכ"ה יכנס לג"ע להשתעש' בשמחות הנדיקים
והעסק בתורה במשמור' חביבה היא מאד לפני הקב"ה
תמיד כל הימים וביתר שאת היא משכנעם ניסן לעמ'
לראש השמור' ולהגות בתורה עד בוקר אור כדי להתחבר
עם כנסת ישראל ולעלו' עמה דהיא מתבא בכתריה
ועטרה כנוכ' בזהר בהעלותך וכתב הרב זל"ה כי י"ב
צירפי הו"ה וא"ה הם וכל חדש פולט צירוף הו"ה א'
וא"ה א' מ"כ צירופים. ובחדש ניסן פולטת בו הו"ה
כסדר' היצא מר'ת ישתחו' להשמים ותגל' דהארץ
בניקוד ר"ת שלו ונדיק לכיון בה כחתימת ברכה ד' של
מוסף ר"ת כחך אתה יהוה אלהי' מקדש ישראל וראשי
חדשים.

ומהור

ידים יוסיף ארץ ולקח טוב לעשות זכר
למשכן שהקם בר"ח וי"ב נשיא' שהקריבו
קרבנם עד י"ב יום בחדש ומנהג רבני א' ית' כב ביום ר"ח
ניסן מיד אחד התפלה לישב בישיבה ועושין את המשכן
בסדר פרשת תרומה כל כלי וכלי בעיון רב עד שבומרים
הכלי ובפרשת פקודי החשן והאפוד והמציל ג' כ' בעיון רב
ואח"כ לומדים בפרשת פקודי מפרש' ויביאו את המשכן
ע"ס הפ' ופ' נשא ויהי ביום כלות משה עד זה קרבן נחשון
ואח"כ לומדים ח' פרש' שנאמרו בר' חנין ואלו הן פרשת
אמור אל הכהנים וכו' עד כי אני ה' מקדשו ואח"כ פרשת
לויים בפרשת בהעלותך קח את הלויים עד במשמחותם
ואח"כ פ' טמאים שם מוידבר ה' אל משה במדבר סיני וכו'
עד לאחרי הארץ כן הוא לרע' רש"י ע"ה אכן רבותי בעלי
התום המה סוברים כי פ' טמאים היינו ויכחו מקדשי
ישר' עד כי אני ה' מקדשכם השנויה בפרשת אמור ואח"כ
פ' שילוח טמאים כפ' נשא זו את בני ישראל וישלחו מן
המצנה עד כן עשו בני ישראל ואח"כ פרשת אחרי מות
על ע"כ כאשר נז"ה את משה ואח"כ פ' שתוי חן בפרש' שמני
יון ושכר אל תשת וכו' עד כאשר רבד ה' ביד משה ואח"כ
פר' הנחת בהעלותך עד כן פשה את המורה ואח"כ פ'
פרה ארומה עד הערב.

הנה

אלה ח' פרשיות שנאמרו בו כיום ומנהג טוב
ויפה

פרק א הפלות לרב ימי ניסן הראשונים

נפתלי ע"ש תורה ומצות שנתן להם הקב"ה שכתוב בה
ומתוקים מרבה ונפת נופים - גר ע"ש המן שהאכילם
הקב"ה שהיתה כורע גר - אשר ע"ש שהיו מאשרין אותם
כל שומעיו גדולת - וסוף ע"ש שעתיד הקב"ה להוסיף ולגדול
את ישראל ממלכו וכולי כשם שבא אותם ממזרי דכתי'
יוסף ה' שנית ידו .

ויציבא

מילתא כי כל הימים בניפיתנו צפינו
לישועת ה' אכן תוסף תת כח בקרב
ימי ניסן קויה יחליפו כח קו לקו לקו לאו משיח קדשנו
כאשר חכמים הגידו בניסן נבאלו וכמים עתידין להגאל -
ובס"ר סילהיפ' באפ' ו"ח אמרו ז"ל אמר הקב"ה הסמן
הזה יהיה בורכם ביום שעשיתי תשוע' ובאותה הלילה היו
יודעים שאני גואלכם ואם לאו אל תאמינו שלא קרב' הע'
שנאמר אני ה' בעתה אחיפנה ע"כ כי על כל הלה טוב
וישר לעתיד ולרמות בימי ניסן כל איש ישראל הן במעשה
המצוות והן בלימוד עסק תורתו אשר יעשה בימים האלה
לכוין כי בזכותם מה"ר ימיהנה ישועת לה' וכפרט
בקריאת פרשה של הנשיא של כל שבט ושבת אשר קראו
בשמותם עלי גאולות יכוין לכוין בשמושל שבט ושבת
ולפיהן יעתייר גאולתו .

ואנכי

תקנתי נוסח תפלה ליום חם חחר קריאת
פ' הנשיא כוללת כל האמור וכה נוסחתה
יהי' מ' ידוה (שם המאיר בחדש ניסן) יוא"א שאם
אני ע"כך משכט יחודה החתום במלכו' ת
סקראתי בתורתך פ' הנשיא נחשו' ג' עמיכרב .

קיבנו

אשר הקריב לחמכ' מוכחך הקדוש שיהא
עולה לפניך קריאת ולימוד סדר קרבנו
כאילו השגנו כל הסוד וכל שמות הקדש הוצאים מר"ת
ומ"ת מקראי קדש אל ונשלמ' פרים שפתינו ויאירו בא' עלינו
ועל כל בית ישראל אחינו כל ניצונות הקדוש וכל האור'
הקדושות הכלולות בקדושת זה השבט וכהיה מלכשים
בקדושת זה השבט להבין ולהשכיל בתורתך וביראת יראת
הרוממות לעשו' רנוך כרנונינו כל ימי חיינו אנחנו וזרענו
וזרע זרענו .

ובשם

שכחד הזה פדית את עמך שכטי נחלתך
מכור הברזל ממזרים וזכרת בלהבה
לתהלה לשם ולתפארת לשמות מטות אבותם על הניס'
על הפורקן על הגבורות ועל התפועות שעשית עמהם
כן ה' אלהינו וא"א נאנך ברהמים תפקוד וזכור לנו אהבת
הקדמנים שכטי יה בגלות החיל הזה שכט יאודה בדוחק
ובניער וכסס' שהודו לה' חדרו ביציאת מזרים בזכות
אודה כן מדה לך או"א על גאולתנו ועל פדות נפשנו בזכו'
יהודה מלך באחייו ולא יסור שכט מיאודה ומחוקק מוכין
רגליו וזרעו לעולם יהיה וכבאו כבמש נגדך מלך ביופיו
תחזיקה עינינו וינחם לבבנו ותמלך אתה הוא ה' אלהינו
מהרה

מהרה ע"כ מעשיך בהר ציון משכן כבודך וביושלים עיר
מקדשך ככתוב בדברי קדשך יתלך ה' לעולם אלהיך ציון
לדור ודור הללויה ויאמר כי לה המלוכה ומושל בביום ועלו
מושיעים בהר ציון לשפוט וכו' והיתה לה' המלוכה והיה ה'
למלך ע"כ הארץ וכו' יהיו לרצון כו' שועתנו קבל ושמע
צעקתנו יודע תעלומנו (הגה ויאמר תפלה לעילוי הנשמו'
כדלקמן ויש מן המדקדקים שנהגו לקחת אחר הבטיח
בביתאים יחזקאל (סימן ל"ז) ואתה ג' ארס קח לך ע"א
כו' עד כהיות מקדשי בתוכם ואחר כך בכתובים מזמור
קכ"ב שמחתי באומרים לי ואחר כך בזהר במדבר דקי"ח
ע"כ איש על רגלו כתיב ששם עלו שכטי' עד זכאה חלקי
בהאי עלמא וכעלמא דאתי וטוב ויפה להיו' בעשר' לאמר
אחריו קדיש דרבנן .

וביום

כ' יואמר יהי' מי או"א שאם אני עבדך
משכט ישכר החת' כמדת הנצח דמלכו'
סקריתי בתורתך פ' הנשי' שלו נתנא' ג' צוער נשיא ישכר'
קרבנו וכו' כלעי' עד זרענו וז"ל .

ובשם

שכחד זה פדית את עמך ישראל מכור
הברזל ממזרי והרבית שכרם של אבותינו
במזרים בימים האלה וכזמן הזה בזכות ישכר ואחר כך
ינאו ברכוש גדול כן ה' אלהינו וא"א נקבה שכך לעמך
הדונין וסחופי' בגלו' החיל הזה ותן שכר טוב לכל הכושחי'
בשמך באמ' ולעולם לא נכוש כי כך בטחנו ולישועתך קוינו
כל היום בזכות ישכר וברכתו ויחא מנחה כי טוב ואת
הארץ כי נעמה חזה ציון קרית מועדינו עיניך תראה
יחש' מזה שאנן אהל כל יגע' כל יסע יתדותיו לנצ"ח וכל
חבלינו כל ינתקו' ה' נבאו האר פניך ונושעה ברכ'נו טהרנו
דחמי נדקתך תמיד גומלינו . פ' ששג' שג' וכו' יב

וביום

ג' יהי' מי או"א שאם אני עבדך משכט
זבולון החתום כמד' הוד מלכות שקראתי
בתורתך פ' הנשיא ליאכ' ג' הילון נשיא זבולון קרבנו וכולי
כדלעיל עד וז"ל כו' .

ובשם

שפדית את אבותינו ממזרים והשכנת בוצע
שכינתך בקרבם בבית זבולך בזכות
זבולון כן ה' א"א זכור עדתך קנית קדש בגלות החיל
המר והנמהר הזה ובזכות זבולון השכ' שכינתך בכו'
זבול תפארתך תשכון בתוך ירושלים עירך כאשר דברת
וכסא דוד מהרה בתוכה תכין ופקוד גפן זאת דו"ה כל
היום והראנו הוד לטובה הושיענו ה' אלהנו וקבצנו מן הגוים
להו' דות לשם קדשך להשתבח בתהלתך והקם לעבדך
ברכת זבולון עמים הר יקראו שם יזבחו זבחינדק כי
שע ימים ינקו ושפוניטמוני חול ה' נכאות עמנו משגב
לנו הלהי יעקב סלה חסין ק' דוש כ' חכט' וכך כהל עדתך
יהיו לרצון וכו' .

וביום

הד' יהי' מי או"א שאם אני עבדך משכט
לאוכן

פרק א קריאת פרשת הנשיאים

ה

דאוכן האתום בחסד דעלכות שקראתי בתורת'
 פ' של הנשיא אליעזר ו' שריאור נשיא דאוכן קרענו ברעני'
 ביום א' עד זרענו וזרע זרענו .

וב שם

ובשם שראית את עובדי עמך באן מרעיתך ישראל במצרים כימים האלו וכזמן הזה בזכות ראובן. כן ה' אלהיך בבנות הזה הביטה וראה את חרפתו וזכו ראובן ראה נא בעובדינו ומהר לבא אלינו גאולה שלמה אלה 'בכח גדולת ימיך' תתיר צרורה קומה עזרתה לנו ופרנו למען חסדך הפלא חסדיך מושיע חוסים מתתקוממים בימיך יהי חסדך עלינו כאשר יחלנו לך יהיו לרצון וכו'.

וביום

וביום הה' יר' מי אל' ש'אם אני עבדך משכ' שמצון
החתום בבורה דמלכות שקראתי כתורתך
פרסת של הנשיא שלומיאל ג' צורי שדי נשיא שמצון
קרבו וכו' כדלעיל.

ובטעם

ובשם ששמעת באחת בני ישראל עמך במזרים
 בימים האלה וכזמן הזה בזכות שמעון -
 בן ה' אלינו ואלהי אבותינו פקדמו בפקודת ישועה ורחמים
 בבלות המד ושנמהר הזה וזכות שמעון ק' כל ר' נת ע' מך
 ש' גבנו ט' ה' רנו כ' ודא ש' מע קולנו וקבל ברחמים וכרנו את
 תפלתנו הנואקים תבור גלות ומאריך שבים אל הביטה דל
 כבודינו וסקונינו כטומאת הכירה עד מתי עוון בשבי
 ותפארתך ביד נד המה יראו ויבושו ויחתו מגבורת 'עוררה
 גבורתך והושיענו למען ש' ה' כבוד יצא כאיש מלחמות
 יעיר קנאה יריב אף יצריח על אויביו יתבכר -

זב'יום

וביום ו' יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שאלם אלנו עבדך משכט גר החתום בעקבות הור
הר דמלכות שקראתי בתורה פרשת של הנשיא אליסף בן
דעואל נשיא גר קרבנו כרל ייל . וְכַשֵּׁם שֶׁבָּנִיתָ יִשְׂרָאֵל
תַּמָּנִיִּים חֹדְרֵת לְהֵם הַמָּן מִן שְׁמֵי מְרוֹמֶיךָ וְהוּא כֹּדֵעַ גַּר
בְּזִכּוֹת גַּר כֵּן ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲחִסֵּן קְרוֹם כְּרוֹב
אֲטֹכֶךָ נֶהְלֵךְ עִרְתְּךָ בְּגִלּוֹתֵינוּ זֶה וּפִתַּח לָנוּ אוֹצְרוֹת טָלָא
פִּילֵאלָה חִיּוּרָא מִתְּרֵי מוֹלִי כֹּדֵעַ וְנִקְסָה דֶּקֶךְ חֵיק וְגִדּוֹן לֵאלֹהֵי
אֵימָא וּמִן אֲבָא וְאֵמָא לְזַעֲרֵי אֲנִפִּין וּמִזַּעֲרֵי אֲנִפִּין לְחֻקֵּי
תַּפּוּחִין קְדִישִׁין דִּמְתַּמֵּן אֲתִיבֵיב מִזֹּנָא עִילָאָה מִרְחִיּוּא
דְּטַחֲכִין תַּמֵּן מִנָּא לְנִדְיָקִיא וּשְׂבַע אֶת הָעוֹלָם כֹּלּוּ מִצֹּנֶךָ
וְתָן טַל וּמִטֵּר לְבִרְכָּה עַל כָּל פְּנֵי הָאָרֶץ מִמֶּנֶּה שְׁמִים מִטַּל
וּמִתְּהוֹם דּוֹבֵנֵת תַּחַת . וּבְזִכּוֹת גַּר הַחַתּוּם בַּעֲקֻבוֹת הָאֵל
מִלְכּוֹתֶיךָ הִיָּה כְּטַל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כְּשׁוֹפָנָה וְיֵךְ שְׂדֵשֵׁי כִלְכַּנוֹן
יִלְכוּ וְנִקְתָּם וְיִהְיֶה כֹזִית הוֹדּוֹ וְרִיחַ לוֹ כִלְכַּנוֹן וּכְיִשׁוּעַתְךָ
תִּשׁוֹב מִלְכּוֹ וּתִגְבִּיָּה קֶרֶן מִשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ וְנִתַּת
מִזֶּה דֶּקֶךְ עֲלֵינוּ גְדוֹל כְּבוֹדוֹ בְּיִשׁוּעַתְךָ הוֹדּוֹ דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה עֲלֵינוּ :
וביום הו' יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שאלם אלנו עבדך משכט אפרים החתום
בְּעִטְרַת הַיְסוּד דְּזַעֲרֵי אֲנִפִּין שִׁקְרָאֲתִי בְּתוֹרַתְךָ טָלָא
מִלְכָּא שְׁלִישִׁי ב' א' הַנְּשִׂיא

הנשיא לישמע בן עמיהוד כשיא אפרים קרבו וכו' כרלעל
ו'חיד ג' אה ל'עמך פ' כה ו'וכרי ק'דשתך לכני אפרים
ובנימין ומנשה עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו
וכסא מלכות משיח בן אפרים בתוך ירושלם מהרה תבין
ואל תהי צרה ויגון בבאולתיכו שלא יהרב משיח בן אפרים
אשר יתחיל לנחמנו ולהרים דגלנו על הגוים ~~על האומות~~
~~האומות~~ חיי'ם שא ממך נתת לו אורך ימים עולם ועד אשר
כברכתו ביקך אותו משה איש האלהים בכור שורו הדר לו
וקרני ראס קרניו בהם עמים יגב ויחדיו אפסי ארץ והם
רכבות אפרים והם אלפי מנשה וכזכות אפרים החתום
בעטרת יסוד דועיר אכפין זכור ה' לכני אחרם האומות
ערו ערו עד היסוד בה וכל קרני רשעים אנדע תרוממה
קרנות צדיק כי אתה תברך צדיק ה' כננה רבון תעטרהו
אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד זאת
ישראל ממזרים ומי שגאל את האבות ויסיף הפס שנית ידו
לגאל את הכנים ישמח ישראל בעושו כי ציון יגילו במלכ'
וסרה קנאת אפרים וזוררי יאודה יכרתו יהיו לרבון אמרי פי
והציון לבי לפניה ה' צורי וגואלי.

וביום

וביום ה' יהי רצון מלפניך ה' אלהי' ואלהי אבותי
שאם אני עבדך משבט מנשה החתום
בכחיכת יסוד אשר קראתי בתורתך פרשה של הנשיא
במליאל בן פרסהנור קרבנו וכולי בדלעיל ולבני אפרים
ובנימין ומנשה עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו
וכפס מנשית את ישראל את כל עמלם והסורית מסכל
שכמס במקרים בימים האלו ובזמן הזה כן ה' אלהינו ואלהי
אבותינו בזכות מנשה אתה האל לא תנשינו בגלות החיל
הזה וראה כי עמך הבוי' הברול הזה לא תהיה לו כנוש'ת
בארץ נשיה והנשיה ממסגר נפשינו להודו' את שמך ועל
כן נקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בת'ת עוזך ולהעביר
גילולים מן הארץ והאלילים כחות יברתון לתקן עולם
במלכו' שר' ית שמח ביון תגלג' בנות יהודה למצן משפטך
ה' ולכיון יאמר איש ואיש יולד בה והוא יוכיח עליון אמין
סלה יהיו לרצון וכו'.

וביום

וביום ט' והי' רצון מלפניך ה' אלהינו ושהי' אבותינו
שאלם אני עבדך משכב בנימין החתום
בנקודת כיון אשר קראתי בתורתך פרשת של הנשיא אביר
בן גדעוני נשיא בנימין קרבו וכו' כדלעיל וכשם שנקמת
נקמת בני ישראל מאת המצרים וינאל לישע עמך בבחך
הגדול ימנך ה' נאדרי בכח ימנך ה' תרעץ אויב נטית
ימנך תכלעמו ארץ בזכות בנימין הידיוק בן ה' אלהינו
ואלהי אבותינו בגלו המד והנמחר הזה תמצא ידך לכל
אויבך ימנך תמצא שובאך ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל
הבט משמים וראה ופקוד גפן זו וכנה אשר נטעה ימנך
ועל בן אמת לך תביאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון
לשבתך פגלת ה' מקדש ה' כונן ידך בחלקו של בנימין

פרק א קריאת פרשת הנשיאים

ידידך כדבר האמור לבנימין אמר ידיד'ה ישכון לבטח עליו
חופף עליו כל היום וכין כתפיו שכן ויסד עמוד ציון אשר
כלית את חמתך בה ותגת אש בה ותאכל יסודותיה וכל
כל ליטע עמך ליטע את משיחך ומחץ ראש מכות רשע
ערית יסוד עד צואר סלה ולכיון יאמר איש ואיש יולד בה
והוא יכוננה עליון יחיד באה לעמך פנה זוכרי קדושתך
יהיו לרצון אמרי פי וכו'.

זב'יום עשרי יהירבון מלפניך ה' אלהינו ואלה

אבותינו שאם אנו עבדך תשכט דין החתום
בפרק התחתון דהוד דמלכות שקראתי בתורתך פרשה
של נשיא אחיעזר בן עמיסדי קרבנו וכו' כדלעיל וכשם
שעמדת להם לעמך ישראל בעת זרתם בארץ מזרי' ורב' ת'
את ריב' ס' ודנ' ת' את דיעם בזכות דין כן ה' אלהינו ואלהי
אבותינו הרם קרן משיח בן עבדך אשר לקחת מזרעו של
דין משלים עם אמו של דוד ידיו בגוים מלא גויות מחץ ראש
על ארץ רבם ושפט כדדק דלי' והוכיח במישור לענוי ארץ
והכה ארץ בשכט פיו ובדוח שפתיו ימית דשע והנשא שופט
הארץ השב גמול על גאים לאסור מלכיה כזקים וככבדיה'
בכבלי ברזל לעשו' בהם משפט כתוב ועלו מושיעים כהר
ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה כי שמה יטבנו
כסאות למשפט כסאות לבית דוד והשמיע ה' את הוד קולו
וגחת זרעו ירא' אלהים כבאות השיבנו הארץ פניך ונושעה
והיו לרצון אחרי פיו וכו' -

וביום ו"א יהי דבוק מלפכך ה' אלהינו ואלהי אבותינו

שאלם ואביע בדרך משכבם אשר החתום בעקב
נצח דמלכות סקדאתי היום פרשה של נשיא פבעיאל ב
עברן נשיא אשר קרבו וכו' כדלעיל וכשם שבאלת עמק
בית ישראל מכור הברזל ממזרים בימים האלה וכוונת הזת
נתעם לך שם בהיום הזה ואזן שמע ות' אשר כ' לאמר אשר
העם שכבה לו בזכות אשר כן ה' אלהינו ואלהי אבותינו
קרב לנו קץ הגאולה ועס' ה' עמנו זאת לטובה ואות לישוע
ואות לרחמים יראו טובאים ויבשו יחזו אויבינו ויכלמ
כי אתה ה' עזרתנו ונחמתנו אז יאמרו בגוים הגדיל ה'
לעשות עם אלה אשרך ישראל עם משע כה' אשרי הגו
אשר ה' אלהי העם בחר לבחלה לו והצמים קרן לרוד וערכ
גר לבן ישימשיחך במהרה בימינו ואומר בארץ וירד מי
עדים ומנהר עד אפס ארץ לפנינו יכרעו ניים ואויבי
עפר ילחכו מלכית דשש ואוי' מנחה ישיבו מלכי שכאוסכל
אמבר יקדיבו ושתחו לנכל מלכים כל גוים יעבדוהו ויה
שמו לעולם לפני שמש ימן שמו ויתברכו בו כל גוים
יאמרוהו אלהים נבואות הסיכנו האר פניך ומושעה יהי
לרנן וכו' -

וביום י"ב יהי רצון מלפניך ה' אלהי אבותינו

שאלם איני כדך תשכט כפתלי חתו' בפר
התחתון הנצח המלכו' שקראתי בתורתך פרש' של הכשי
אחידע

אחירע בן עינן נשיא נפתלי קרבנו כרלעל וכמס שבנא
 ישראל ממנחים במים האלה ובזמן הזה כמו בחרת מכל
 העמים ותלמדנו תורה ומצוות מתוקים מדבש וכו' מופים
 בזכות נפתלי בן ה' אליהו ואלהי אבותינו קדשנו במצותיך
 שים חלקנו בתורתך בגלות החיל הזה כי לא תשכח מפי
 זרענו הערב בא' ה' אליהו ואלהי אבותינו את דברי
 תורתך בפינו ובפיסיות עמך בית ישראל ותן בלבנו בינה
 להבין להשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיי
 את דברי תלמוד תורתך באשכבה והאר עינינו בתורתך
 ופתח לבנו לדרוש ולתור בחכמה חסן ישועות חכמ' ודעת
 להיות בפינו כדבש למתוק נפש ומרפא לעגס וחמול על
 עמך ורחם על כחלתך ועל חוסר מגזע ישי ונכ' ר' משה
 יפרה ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה וכינה רוח דעת וירא
 ה' כי מציון תבא תורה ודבר ה' מירושלים אלהים נבואת
 שוב בא הבט משמים וראה ופקוד גפן זאת :

וביום י"ג יקרא פרשת הגזרות עד כן עשה את

המנורה והטעם לפי שכל הנשיאי' הקריכו
חוץ מנשיא של לוי שהיה אהרן כמו שאמר את שם אהרן
תכתוב על משח לוי שלא הקריב עמיהם והיה אהרן רואה
ואומר אזוי לי שמא בשבילי אין הקב"ה מקבל שבטו של לוי
עד שנתן לו הקב"ה פרשת הנרות שנאמר דבר אל אהרן
ואמרת אליו בהעלותך את הנחת על כן טוב וישר לנדרך
קריאת פרשה זו לקרבן הנשיאים ואחד הקריאה יאמר :
יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שאם אני
עבדך משכט לוי החתום בתפארת מלכו שקריתי

בתורה פרשת הנרות סנתת באהבה לאהרן קדושך נשי
שבת הלויים שיהא עולה פרשת הנרות באילו השבנו כל
סודותיה וכשם שראית את עמי עמך ונאן מרעיתך כבו
הברזל במנרים ונתחברת ונתלית עמהם בכל נרתם
בסכה בזכות לוי כן ה' אליהם ואלהי אבותינו אהיה אשר
אהיה כ' א' ג' טו ד' ו' ש' י' חודך כ' כבת ש' ומרס
החיל הזה ובטובך הבחל ישוב חרון אפך מ' מק ומעידך
ומחלתך וקיים לנו את הדבר שהבטחתנו על ידי משה
עבדך אה' אה' אשר אה' אה' עזה בנרות וכלמר ואף גם
זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתם ולא בעלתים
לכלותם להפר בריתי אתם כי אני ה' אלהיהם וכלמר
בכל נרתם לו נר ומלאך פניו הושיעם ונ' והשכ כהנים
לעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במ' מרס ויליו עלק
וישראל ועל כן נקוה לך ה' אליהם לרחו מהרה בתפארת
עוזך תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת תמנך עורי
לכסי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקודש והיית עטרת
תפארת ביד ה' ונמץ מלכו כ' ככף להיקד ול' מק ישראל הקס
את דברך לאי' ולתת' עליון על כל הגוי אשר עש' לתהל'
ולשם ולתפארת כי תפארת עוזמו אתה ובכונך תרום
קרננו יהיו לרננו וכן' וביום זה יקרא בנביא בברו' דוכריה

והחזיר את המלך אל ארצו ואל ארצו ואל ארצו ואל ארצו
והחזיר את המלך אל ארצו ואל ארצו ואל ארצו ואל ארצו
והחזיר את המלך אל ארצו ואל ארצו ואל ארצו ואל ארצו
והחזיר את המלך אל ארצו ואל ארצו ואל ארצו ואל ארצו

וּבְכַתְּבֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בַּמִּזְבֵּחַ נִמְצָא כְּתוּב לַעֲשׂוֹת
תִּקְוֹן הַמִּזְבֵּחַ כְּהִיּוֹם הַזֶּה לְהַגִּין מִדְּבַר וּמִגִּפָּה בְּרַמְיָן
שֶׁלֹא תִבָּא עַל הַזִּכְרוֹן חַ"ו בְּאוֹתָהּ שָׁנָה וְזֶה הוּא לְקִרְוֹת
בְּפֶרֶשׁ וַיִּקְהַל בַּפָּסוּק מַעֲשֵׂה שֶׁל מִזְבֵּחַ הַמִּתְחַלֵּל וַיַּעַשׂ אֶת
הַמִּזְבֵּחַ עַד כִּכּוֹר זֶה טַהוֹר עָשָׂה אוֹתָהּ וְאֵת כָּל כְּלֵי רֹאשֵׁי
תִיבוֹ וְסוּפֵי תִיבוֹ פֶּרֶשָׁה זוּ הִם וְהָרֶשֶׁם הוּא וַיִּקְדֹּף אוֹתָהּ
ז' פַּעֲמִים וּבְכָל פַּעַם יֹאמַר אֶחָד פֶּרֶשָׁה זוּ פָּסוּק שֶׁל יִשְׁעִיָּה
סִרְאֲשֵׁי תִיבוֹת וְסוּפֵי תִיבוֹ יִהְיֶה זֶה לְהוֹשִׁיעַנִי וּבְגִיטוֹתֵי
צִנְבָן כָּל יָמֵי חַיֵּינוּ עַל כִּיֹּת ה' וְתִכּוּן בְּכָל פַּעַם לְהַשְׁלִי שֶׁס
הוּא בְּרוּךְ הוּא וְאַחֲרָיו הוּא פַּעֲמִים יֹאמַר זֶה הַפָּסוּק ה'
לְהוֹשִׁיעַנִי וְכוּלֵי תַחֲלָה וְאַחֲכַי יִקְרָא פָּסוּק וְזֶה מַעֲשֵׂה
הַמִּזְבֵּחַ וְכוּ' עַד עָשָׂה אֶת הַמִּזְבֵּחַ ז' פַּעֲמִים וְתִכּוּן
לְהַשְׁלִים הוּא כְּיוֹשֵׁר יוֹד דִּיה' זֶה לְהוֹשִׁיעַנִי ה' רִסּוּף
הַפָּסוּק בְּכִי ה' וְאוֹ דְּזֶה מַעֲשֵׂה ה' ה' דָּכָן עָשָׂה אֶת הַמִּזְבֵּחַ
הַזֶּה הוּא שְׁלֵמָה כְּיוֹשֵׁר ע' כ' לְשׁוֹנוֹ וְהוּא מְסוּבָל בְּיוֹתֵר
לְהַקְרִים תַּפְלָה לְגִדָּה שֶׁלֹא תִבָּא וְכַתּוּב שֶׁס לְאַמְרָם בְּזִמְן
שִׁמְדַת הָרִין מִתּוֹחָה ח"ו בְּכָל עֵת שִׁירָה אוֹ לִפְחוֹ קוֹדֶשׁ
כָּל תַּפְלָה וְעִיּוֹן בְּזוּהַר בְּמִדְבַר כִּי סְגוּלַת הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ הִיטָה דּוֹגְמַת הַשׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְבַטֵּל מִדַּת
הָרִין וְלַעֲוֹרֵר אֶת הַרְחָמִים וְעֲלִיתָהּ אֶלְהוֹבֵי קוֹדֶשׁ נַעֲמִים
ה' עֲמָךְ גְּבוּרַת הַחֵיל אֵל יֵהָא קָל כְּעִיּוֹן אֶת אֲשֶׁר קִרְיָתִי
לְפָנֶיךָ לְהַתְעַלֵּם בְּאַהֲבִים וּלְקִרְוֹת הַנְּשִׁיאוֹת מִיְדֵי יוֹם בְּיוֹם
וּבְפֶרֶשׁ לְהַתְעַלֵּם בְּמַעֲשֵׂה הַמַּסְכָּן בַּעֲנַם יוֹם רֹאשׁ חֹדֶשׁ
נִיסָן שֶׁהוּקֵם כּוּ בְּיוֹם כְּנֹזֵל אֲשֶׁר חֲכָמִים הִגִּידוּ אֲשֶׁר
הַתְעַלְּקוֹת בַּעֲנִין הַמִּקְדָּשׁ וְזוֹרֵתוֹ וְתִכּוּמוֹתָיו הֵיחָא הַעוֹלָה
כְּאִילוֹ בְּכַנְיֵינוּ הִם עֲבוּקֵי וְכוּ' אֲמָרוּ בִּלְמַדְנוּ אֶתְהָ בֶן אֲדָם
הַגִּד לְבֵית יִשְׂרָאֵל הַבֵּית וְתִכּוּמוֹתָיו וְמוֹצְאוֹ אֲמָר הַקִּבֵּה
הַגִּד לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֶת הַבֵּית אֲמָר לוֹ יִחְזַקְאֵל מֵאֵלֵי וְכִי
עָכְשׁוּ הִם בּוֹנִים מֵאֲמָר וַיִּשְׁמְרוּ אֶת כָּל צוּרֹתָם וַעֲשׂוּ אוֹתָם
אֲמָר לוֹ אֵף פִּי שְׁאִינֶם עוֹשִׂים אוֹתָם עָכְשׁוּ יֵהוּ קוֹרִין בְּזוֹרֵת
הַבֵּית וְאֵנִי מַעֲלָה עֲלֵיהֶם כְּאִילוֹ בְּכַנְיֵינוּ הִם עֲסוּקִים :

וּבִן

בַּעֲנִין הַנְּשִׁיאוֹת שֶׁבְּזִכּוֹתָם מִתְקַיֵּימִין שְׁמִים
וְאַרְץ כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רז"ל אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ בְּזִכּוֹת מֵי הִם מִתְקַיֵּימִים בְּזִכּוֹת אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְכִזְזָה שִׁלְהִי פֶרֶשָׁה נִשְׂאָה זֶה לְשׁוֹנוֹ תִּכְנִי אֶרֶץ שְׁלֵמָה
לֹא חֲקָרִיבוּ אֵילִין י"ב נְשִׁיאוֹת לֹא יָכִיל עֲלֵמָה לְמִיקָם קָמִי
י"ב נְשִׁיאוֹת יִשְׁמַעְיָאֵל דְּכִתִּיב י"ב נְשִׁיאוֹת לְאֻמוֹת מִדְּאֲקָרִיבוּ
אֵילִין דִּישְׂרָאֵל נְסִיבוּ שְׁלִטְנוֹתָא דְּכָלְהוּ בְּגִין כָּךְ נִשְׂאֵי ח'
לְיוֹם וְכוּ' וְכוּדִיאֵי כִי גַם עֵתָה בְּגִלּוֹ הַחֵיל הַזֶּה תוֹעִיל וְכוּדִין
קִרְבָּנוֹ מֵאֵד לְבַטֵּל כָּל שְׂרִי עַם וְעַם מַלְעָרְעַר עֲלֵינוּ תִּזְדַּם
וְרוּחַ תִּשְׁאֵם וְסַעֲרָה תִּפְיֹץ אוֹתָם יֵהוּ כְּמוֹן לְפָנֵי רוּחַ וְכוּלֵי
וְמָה גַם כְּאֲשֶׁר נַעֲתִיר בְּזִכּוֹתָם עַל גְּאוּלְתָּנוּ וְעַל פְּרוֹת
כָּסֵי בִימֵי הָאֵלֶּה וּבְזִמְן הַזֶּה מוֹעֵד בְּאֵתְנוּ מְכוֹר הַכְּרוֹל
הַשָּׁמַיִם כִּי עֵת לַחֲנֻכָּה כִּי בֵּא מוֹעֵד זִמְן כִּיטוֹלֶם שֶׁל י"ב
נְשִׁיאוֹת דִּישְׁמַעְיָאֵל בְּסִגְלוֹת הַקִּרְבָּנוֹת נְשִׁיאוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִכְן

יחכה

ב

ב

על

2

2

פרק א חפלה לעלוי הנשמות

על פחותינו ופירות נפשינו אתעשה פירות וגאולה תתנו
לארץ וביתך בזכות השבטים וכשיאיהם -

ונוסף

גם הוא מעלת יקר החדש הזה ואשר נעש'
כו בשמים ממעל : ואמור בס' הזהר פר'
בלק דף קנ"ז זה לשון א"ר אלעזר כתיב גם צפור מצאה
בית וכי דוד מלכא על צפור דעלמא היה אמר דא חלא
כמה דתנינן כמה חביבין נשמתין קמי קב"ה אי תימא כל
נשמתין דעלמא לאו הכיאלא אינון נשמתהון דנדיקין דתמן
מדוריהון דנדיקין בתמיה מדוריהון לעילא ומדוריהון לתת'
והכי אתמר גם צפור מצאה בית אילין דוחיהון דנדיקין
תנינן ג' שורין אינון כבן עדן ובין כל חד וחד כמה דוחין
ונשמתין מטילין דנדיקין תמן ואתהון מריחא דעינובין
דנדיקין דלבו אב"ג דלא זכו למיעל אכל עינובין דנדיקין
לבו עין לא דאתה וכו' וימין רשימין חית בשתא ואינון יומי
ניסן ויומי תשרי דאינון דוחין משטטן ופקדן לאתר
דאעטריך ואב"ג דזמין סגיאין משטטן אכל יומין אילין
רשימין אינון והתחיון על שורין דגתא כל חד וחד בחיון
דנפודים מצפצפן ככל צפרא ונפרא והוא צפופא שכתא
דקב"ה ונלותא על חיי בני נשא דהאי עלמא בבין דאילין
ימין ישראל כולהו מתעסקים במצוות ובפקודין דמאריה
עלמא וכדין כחיון התחיון צפודין מצפצפן ועל ג' שורין
דג"ע מצפצפן משכחן ואורן ומגלן על חייא דהאי עלמא
וכו' עכ"ל : הנה משם מתבאר כי בהתקדש החדש הקדוש
הזה עלינו לא ימים מעשית פרי בעדן גן אלהים כנשמות
הקדושים אשר בארצות החיים המה לעתור בעד החיים
באמר במאמר והנה כי כן יאותה לנו להיות מעבדים
עליהם גם אנו כמוהם שגם המה יזכו לחיות בנועם ה' אל
מקום שאר נדיקין וישרי ותמימי העליונים מהם במחיצתן
אשר עין לא ראתה - וכבר ראיתי נוסח תפלה על זה לא
ידעתי אל מי מקדושים לאומרה אחר קריאת הנשיא וזה
נוסחתה : **יְהוָה** רעוא קדמך אבונא דבשמיא לאנהרא
כהורק לנשמתין קדישין דמתחדשין כנפריין ומצפצפין
בשבתין ומגללין על עמא קדישא ישראל ותעיל הקצפריא
קדישין לאת קדיש דהיתת עליהו עין לא ראת' להי' זולתך
ע"כ - אכן כל ימי הייתי מצטער על זה על כמה תפלות
מהראשונים שסידרום כלשון תרגום כי אחר שאמר בגמ'
שאין מלאכי השרת כזקקין ללשון תרגום מה לנו להתפלל
בקשתינו כלשון תרגום ואם כפליחות בימי אלול ותשרי יש
כמה תחינות מתוקנות כלשון תרגום היינו מפני שנאמר
בנבו' וכל בני עשר שכינ' שריא-אכן היחיד אין נכון לאומר
כלל ואם תראה בזה תפלת רב המנוח' כבא על המנוח'
כלשון תרגום לא שהיה אומר אותה כלשון תרגום כאמר
כתיבה בזהר דלשון הזהר נתקן כלשון תרגום מטעם
הידוע ומציתין לשון התפלה כלשון ולעולם כי הן מלה
כלשון הקודש כלשון של רב המנוח' ע"ה ולשון הכריק שמי'
דמרי

דמארי עלמא המנוח' בפרש' תדומה אפשר נמי שיהיה על
דרך זה לומר הדברים ההם כלשון הקדש והרשכ"י דיכר
בקדשו כתפלתו - או יתכן כי הואיל וכל הקהל אומרים
בסדר ההוא ואין פחות מעשרה כנכור דמו ואין קפיד' אך
ביתר תפלות לא נאה ולא יאי לעתור ולרנות ליחיד לאומר
כלשון תרגום ואנכי תקנתי נוסח תפלה א' וזה נוסחתה -
יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתאיר היום
בחדך הגדול על הנשמות הקדושות העומדות בג' שורין ^{על מחיצת}
שבעדן המצפצפין בקולם כנפודים וכל נשמתם תהלל יה
לשכח ולפאר את הוד שמך מלכנו ומעתידי עתה החיים
והעולם עלינו בני ידורך אנא בכח גדולת רחמך תהיין
אונק קשובות אליהם ותפלתם שעה ברחמים לבטל ממנו ^{ואתה}
ומעל כל בית ישראל כל חרון אף וכל מיני משחית וכל מיני
פורענות ותאריך ימיו בטוב ובנעימים חיים של שלו' חיים ^{ועליו}
של טובה חיים של ברכה חיים של פרנסה חיים של קילוף
ועצמות חיים והם בהם יראת חטא חיים והם בהם כושה ^{את}
כלימה חיים של עושר וכבוד לעבודתך חיים שתהא בנו
להבת תורה לשמה חיים שתמלא משאלו' לבנו לטובה ויהי
נא חסדך על הנשמות הקדושות האלה ועלה ויבא יגיע
יראם ישמע ויפקד יזכר זכרון הטוב לפני כסא רחמך
ומנחם ^{ומנחם} ותנחם נשמתם לפני ולפנים אל מקו' הקדש ^{ומנחם}
עין לא ראתה אלהים זולתך ותשביע בצמצחות נפשות ^{אשר}
יחיין מדשן ביתך ונחל עדנך תשקם וסיו חלקנו עמהם
ונזכה ונחיה ונירש טובה ובדכה לחיי העולם הבא - ואותם ^{ואותם}
הנשמות הנדחות הפורחות באויר העולם ואותם שמתו
קודם זמנן וכמסר לדומה ואותם הטמוני' בארץ וינינו מעי'
בעשב הארץ שלא עצרו כח עדיין לבא אל מנוחתם אתה
האל המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמי' האר פניך ותכס'
על עונם ופשעם ותאמר למלאך הממונה להקל מצליהם ^{על}
משפטם ודינם ועול כוכלם יתן ה' להם ומנחם ^{ומנחם} מנוחה נכונ' ^{ומנחם}
איש על מחנהו במנוחת שלום השקט ובטח עד עולם ובכל
שרי ותלכין תחת כנפי הכרובים ממדריגה למדריגה ^{ומנחם}
וממעלה למעלה יקומו ויעלו ואשר אין לכוות לעלות עשה
עמו חסד ומתנת חסד כמו שאמרת ויאמר אני אעביר כל
טובי וכולי וחנותי את אשר אחון וכו' יהיו לרצון וכו' ע"כ :
ואחר התפלה הזאת יתן פרוטה לנדקה בעד
הנשמות וקרובי שכבר מתו שתעל' אות'
בבחי סגולת תפלתו ונדקתו זאת במנוחות שאננות ומה
טוב ומה נעים חלקו של עושה הלה וכבר כתבתי בחלק א'
בפרקי שבת כי העידו תלמידי האר"י זלה"ה על רב' שהיה
אומר להם דעו כי אויר וחלל העולם הם מלאים נשמות
הנדרחים שאינן יכולין לבא עדין למנוחתם ופעם אח' הלך
הרב ז"ל ללמוד תורה אל הסדה ושם עינו וירא כל ענ
הסדה מלאים נפשות אין מכפר וכן היה על פני הסדה
וגם על פני המים היו כמה רבבות ושאל אותן הרב אלה
מה

ככה עשיתי ולא חסתי על עלבון נפשי הדכה והע' אנה
אשר לא נסת' כף רגל' הגב על הארץ לתתה כיומי לבדופק
וכחלי בליעל יבעתוס באשמו' ומצילנו' אשר מעלת' בך דשי
שמי' איה לי אהא על נפשי מה אעש' כי מקום אל וכי יזקוד
עליה אנה פנה ויה אנה פנה הדרה ומה אשיכנו .

ובכן

יחשוב מחשבה על פשעו וחטאתו ומשובתו
וישוב מעבדות שביח חלנה נפשו היקרה
מאריה יכסוף לטרופ ותשובתו הרמתה תהיה לו כתר
בפני הפורענות . וכתבו חכמי המחקר ללמוד כל אדם
מוסר השכל מצבי השדה ועשב הארץ כימי ניסן עומדים
דשנים ורעננים ומי יאמר ומי יחשוב שיכול ליפול בהם
העקירות והיעבות והכליון ועם כל זה האדם יראה כי
בהגיע ימי החורף יחורפו ויכלו ויפסדו וכל עשב השדה
היה לעפר דק וכל אילן עלה ויטל מר זילם מעליהם והיו
כעץ יבש הנה כי כן האדם עץ השדה וכל הכשר חזיר איך
יבטח כי יעשיר ומנא און לו וכי כפיד בדואתו וחוב בניו
אחר שהוא תצותר להיית כעני השדה ועשב הארץ כי
בעוברו מחזי ימיו ולמעל' הסה יוס בא להכנס בבחינת ימי
החורף כאילן וישתנה טבעו לגריעותיה ויתחיל למאוס
בחמדת העולם והוכה כעשב ויבש לבו כי על כל אלה
בלבבו יבין הכעל נפש לעמוד ערום מכלי לבוש החמדות
הגופניות אף כי אנוש רומה יעברנו ה' [שם] מעשיות רבון
יוצרו לו בכח יגבר איש להתגבר על יצרו לעשו' רבון אביו
שכשמי' כשהוא איש ואמא' הבורק אור כי יזכה וכי יזרק עשו'
חבילו' חבילות את החוקי' ואת התורות וככן בהגיע תור
ימי החורף עד זקנה ושיבה ומי הפרידה ישוב לימי עלמויו
ומניא פרח ועץ ניץ עץ פרי עושה פרי מעלליו הטובי' אשר
כוננו ידיו פרו יתן בעתו ועלה לא יוכל ולא ימיש מעשו'
פרי ע'ס' אדם עץ ששדה אף בגלם דמי לבד להיו' כ'צמו'
הפך וכחיה עבודתו של האדם עץ השדה ומתוך כך כלבו
יבין בעת וזמן אשר כל עני השדה רעננים ודשני' וסלכס
אותם כענפים ועלין ופרי פירותיהן מימי ניסן והלא אשר
מאז הוא זמן זמן ומקום דרך חסאים ופושעים בטוילים
ותענוגי בני אדם אל תחת גפן ואל תחת תאנה ותחת כל
עץ רענן ניכר על עין המיש לשתות במקור יין ועל כל
כוס וכוס תלי תלים של ברכות זה יאמר בנטותו ידו גביע
הק' ק' כה לחי תעמוד חי בשמחת ביום חתונתך וזה ישיב
גם את בדם בריתך וכהנה וכהנה מאה ברכות כפיהם
ובשפתותיהם ונחת שולחנס נואה בלי מקום והן זאת
דעתם כי מר אשר ביין שגו בגזל ועריות כי ממעון איש
ביין את כשרו יבא עד ככר לחם וילטטס את הכריות וגם
לץ היין הומה זימה כי מפנק ביין את בשרו והאספסוף
אשר בקרבו יתאזה תאזה לגלות כשר ערוה אשר מי שלח
ידו ביין ויקה כמו שאמר רז' לוכאלה רבות אתה לא כן
דק נדיקי' כי אם כבא עת האסיף וזמן תענוגיהם יש זא
את

מה טיבם שמה ושיכו המה כי נדחו מחוץ לפרגוד על כי
לא שכו בתשובה כחיהן על פשעיהם והיו נעים ונרים
בארץ ובאור העולם זה ככה וזה ככה ושעכשו היו שומעי'
בת קול בשמים על הרב אל אשר ישכח בו לתקן הנשמות
הנידחות ושעל כן היו נאספות שם אלל הדב לבא אל המלך
להתחנן יחוס ויחמיל עליהן לתקן אותם כדי שיוכלו לבא
למקום מנוחתם והיה מבטוח עליהם הרב ע'ה לעשות
תקונם מכל הבא בידו וספר הרב לתלמידיו המעשה הזה
כי ראוי כי הרב שאל להן לנשמות ולא ידעו למי שאל ולמי
היה משיב וסגיר הרב שאלו הנשמות הם למטה סגורים
ומסוגרי' בקרק' העול' והם נטושי' על פני האדמ' ובימי ניסן
שמתחילים הדשאים להנמיח אז נפשות הרשעי' מתאחזין
ומתדבקי' בדשא' ובעשבי' כדי שיאכלו' בעל חי וכשיאכלו'
על ידי אדם כשר את הבשר ההוא או הידקות ההמה אז
המה נתקנים על ידי הברכה ויוצאין מאפלה לאור גדול:
ורפ"כ נריך לכוין כל הימים וכוונת בחדש
ניסן כשאומר במועד המאיר לאר' ולרר'
עליה ברחמים לכוין גם על אותם הנשמו' הדרים וסגורי'
ומסוגרי' בארץ שיאיר עליהם הב'ה ברחמים להעלותן
ולמנא מקום מנוחתם וכיון שהאדם מתפלל בכוונה ישרה
הוא העולה למעלה ואז מתלכשים כמה נפשו ומתלוין עם
אותה התפלה לעלות למעלה :

ומתוך

כל זה אתה למד טוב טע' על מה שאמר
בפרק כיצר מברכין א'ר יאודה האוי מאן
דנפ' כימי ניסן וחזי אילני דקא מלכלבי אומר בא' י אמ'ה
שלא חיסר בעולמו כלום וכראו בו בריות טובות ואילנות
טובות ליהנות בהם בני אדם ע'ב' : ומנהג חסידים היא
לנאת אל הגנות בימי ניסן ולכרך ברכה זו וטעמו של דבר
יען כי הנפשות הנידחות המה יצינו כעשב הארץ בקרב
הימים האלה ומתלבש בענפי האילנות ודשאים ובכרכה
אם יכונו לתקן אותם המה יעלו בהר'ה ותמצאן מנוחה
בכח הברכה ומה מאד יתאונן אדם חי בבר על חטאיו
ומשובותיו בשיתו אל לבבו כמה גורם האדם לעלוב' נפשו
בחטאתו ובע'ה ונדה כי נדחה קראו לה ויתן אל לבו מאשר
חטא על הנפש היפה והדאיה דאבון נפש ונפשו הוא
שחרחרות מפני חטאתיו ואשמותיו ודין גר'מה דעבירא'
מלעלות ולראות את פני הארון אביה שכשמים ואויבים
בנפשו יקיפו עליו דמיונ' באריה יכסוף לטרופ וככשיר יושב
במסתרים לשקעה באבני השדה ולאבן מקיר ובתחתיות
ארץ עיפתה כמו אופל גלמות ולא סרדים ארץ לא עבר בה
איש ולא ישב אדם שם וכישא עיניו לראו' את כל ירק עשב
לאוכל' לבבו יבין בפרוח נפשות רשעי' כמו עשב ויצינו כל
פועלי און מעיר כעשב הארץ לאיש עשב כשדה וסן בהמ'
ישולח כס מאדם ועד בהמה נדרו הלכו אדם ובהמה תושיע
ה' . וככן אז יבנע לבבו הערל למדמד בכבי לאמר מדוע
ככה

פרק א מוסר לכאוס בתענוגים

את נפשותם מבית תענוגיהם דנפקי מנייהו שדה ושירות
ובעת הגיע תור ימי החורף אשר הוכה כל עשב השדה
ועץ השדה יפלטו את עליהם וקר כלם מעליהם אזי ילכש
אותו מלמלמל לשים לילות כימים בתורה ומצוותיה בכל
מאמנו וכחו כאחד מנכח המרום במרום :

ומי שרגיל בספר הזה ישיקף וירא בכמה מקומות
אשר הרשב"י מרגל לא בפומיה לומר דהא ביומי
דניסן ריש תורא בדיוקולא תנינן אשר נתבאר מדבריו
דכההוא ומנא תקיפו דסטרא אחרא הויה בעלמא כי בשם
שבזמן הזה פה למטה בארץ נומחות כל עשבי השדה
טובות למאכל ועליהן לתרופה וגם נומחו קץ ודרדר וכל
עשב רע כן למעלה נתיחת קרן הקדושה וגם לעומתם
הסטרא אחרא מהרה תנמיח ולפיכך קרן הסוד מועד
בתבכורת בזמן ההוא ביותר על גבא המרום במרום
כתבנית שור אוכל עשב ושתי דרכים לפני כל האדם
בתחלת התגברות שמים המה הקדושה והקליפה אל כל
אשר יחפון שיה אשורו שאם הואיל הלך אחרי שור וגאחו
בסבך בקרנו של שור שם יפול שדוד ולא יוכל קום נגע
וקלון יתנא וחרפה לא תמחה ואם נטה אשורו אל הדרך
יטכון אור בשורה בתבכורת ברוח דעת וירא ה' ולמלאם
בתענוגי אדם על כן ירים ראש בקדושה ותמיד כל הימים
יטב על כסא קדשו ומי יקום במקום קדשו כי אז יגליח את
דרכיו ואז יטכיל באחו דרך ה' זה היום תחלת תגבורת
ועתה בני ידירי אשר אהב עולם אהבתך הט אונק ושמע
דברי חכמים חזק ואמץ לכך וחוס וחמול על נפשך היקרה
לכלתי לכת אחרי התענוגי והיה הקשר אחיץ תמים עם
ה' אלהיך כל הימים וביותר בקרב הימים האלה ימי ניסן
להיות בירא ה' כל היום ולהתקדש בקדוש הימים וקדושת
הרגל הבא לבער החמץ פנימי וחיזון אשר לא ישאר ממנו
מאומה לא יראה ולא ימצא וכל החכמים הבכישו פה אחד
אשר ב' חדשים אלה ניסן ותשרי הם עומדים זה נגד חדש
תשרי מזלו מאזני והו' כירוף שם י"ה כי י"ה הפ' י"ה גימ' מזלו
מאזנים וז"ה פעמיה ו"ה גימ' מטרוא מזל טלה כירוף שניהם
יחד יהו"ה שמו ובהדרגת תשרי זמן בדיקת החמץ הוא שטן
הוא יצר הרע ואם לא יכדוק החמץ הפנימי תחלה במשך
הימים האלה איכבה יוכל לבער את החמץ החיצון ומה
יועיל לו הא למה זה דומה לכו על את ביתו לשומרו ומנא
אויבו ומבקש דעתו שמור בתוכו : **כי** על כן כל איש
הישראי מורא שמים יעלה על ראשו לבדוק בחורין ובסדקי
מאשר חטא על הנפש וירבה בתורה ומצוות הרב ולחונן
דלים ומעוני ויפריש ממנו נדבה לעניי תורה ולתת להם
דרך כבוד להוציא בעסקי החג הקדוש כי מרופי המה שיש
אשר ילחץ עני בעניו ולכו בקרבו אינו אלא שרף על כי אין
מאומה בירו ולא יראה החונה מפני הכושה שעל אלה ראוי
לשית לבב ביותר והיא עיקר הנדקה והחכם הגדול מנחם
לכוננו

לכוננו אל צוח על זה ככרובי וכתב לפי שראיתי מתנדב
בעם רבים בכל מקום מפזרים ממנו להחזיק ביד בני
התור מהם מי יתן ויודע בשנה בארץ מאה פרחים ומהם
מי שיתן ר' וכן על זה הדרך או פחות או יותר איש כמתכ'
ידו יתן ללומדי התור והימה שיתן ועיר שם ועיר שם למי
יתן פרח אחד לחרש ולמי יתן כ' פרחים ולמי יתן מתנה
בדרך מקרה כפי שיוצאן ולמי לא יתן מאומה עד אשר
נמצא נדיב אחד נותן לח' או לי' לומדים לכל אחד חלק
מפרנסתו ולומר אחד מקבל מנדיבים רבים פרנסתו
וכשהתכוננתי בדבר זה ראיתי והנה כל אחד מהנדיבים
עושה הדבה וכן כולם עושים מעט כי כיון שיתנו על
הסדר הזה עד שלא יוכל לומר א' פרנסתו כולה עין נדיב
א' הנה מזה נפק חורב' וזה היה סיב' חילול התורה ובזויה
ולסיבה זו נראה בלומדיה שערוריה ולא יכלו ללמוד תורה
הדבה ולעסוק בה לשמה והוצרכו לשית עצות בנפש' וזמם
ולילה מה לעשות כדי שיוכלו לקבל מפ' ומפ' ומהם מי
שיעשה עצמו לץ ומצי' דבה כדי למכא חן בעיני העשירי'
ויספרו בבינות שונאיהם ויחניפו אוהביהם ויאבדו זמנם
בדברים בטלים עמהם ויתכזבו בעיניהם ויכבדו לעשירים
כבוד גדול וישתו וישכרו עמ' כי לפי רוב העשירי' אוהביה'
תרבה פרנסתם על כן יצא משפט מעוקל ונמצא בלומדים
מי שיש לו פרנסתו בריוח ויותר מהצריך לו ומהם מי שיש לו
פחות מהצריך לו ומהם מי שאין לו מאומה מהצריך ואם
נרצה שלא לכתוב רק להגיד האמת נאמר כי ברוב הלנים
וחכמים שבהם גמי הרוח ומיעטי התורה יתענגו על רוב
שלום גם עושר גם כבוד רב עמהם ויראיו ה' וחושבי שמו
הכשרים והעניים מודדים ללחם איש מבקשים מים ואין
פללו של דבר החולי הרע הזה גרם היות הלומדים בטוב
כחושא בעובר אלהים כאשר לא עבדו ולא עוד לא עליונים
למטה ותחתונים למעלה לפי שראובן העשיר כיון שאינו
נותן לשמעון הלומד כל פרנסתו רק חלק א' קטן ממנה
אינו מקפיד וחושש לראות ולדע' אם שמעון הלומד עוסק
בתורה כראוי :

ורבן עצתי היעוץ נוכח פני ה' גם כי ירצתי שלא
יקבלו ממני כך היא שאם ראובן העשיר נותן
ללומדים בכל שנה כמשל ק' פרחים לשבעה לומדים שיתן
אותם לשנים לבד ויבא' לו הטובים שבהם ויאמר ליהם אני
אתן לכם ק' פרחים לשנה לכל אחד למחיית בתיכ' ואתם
תהיו פנויים ולא ימוש ספר התורה מפניכם והגית' בו יומם
ולילה ואל תאבדו זמניכם בבקשת המותרות אבל תעשו
חשבון כאילו אתם תופרים או אורגים ואינכם מדויחים
באומנותיכם יותר מחמישים פרחים לשנה או כאלו אתם
שכירי יום אכלי לבנו ולהרום לנתוש ולגסוע ואין לכם אלא
שכירו' שאני נותן לכ' וכשיהי' הדב' כן אז הלומדי' מהם יפמ
ויסתרו לכבם מעסקי העולם ולא ילכו אחרי ההכל וילמדו
תורה

רצונו מצושר סופם לקיימם מעונו ועושי רצונו מצושר
סופם לקיימם מעושר וכעשיר והיה שכלו של עול' לא ימוט
זכר עולם יהיה צדיק:

ובכוא

העני אכלו על כנע כסף הימים האלה
ובזמן הזה יתן בענין יפה ויתן הוראה
ושבח לארץ הכל שזיכהו במנוח וז' ויעשה אותה באהבה
ובחיבה ויאמר מה אני ומה חיי והלואי אעבוד ככל כח
ובופי וממוני ביום וכלילה ואשיב צד מה רצונו וחפצו שימנ'
כחת רוח בעבודתו ומעשה ידי אחר כל ההכנסות שאני
מכבים בפועל כפי ומצביר רצונו בכל עת ובכל רגע
והוא מאריך אפו ונותן לי שלום וחיים ואינו מקפח מזונותי
ומעבי זה ואיך לא אכיר בטובתו הגדולה ובגמולו השלם
וכשיבו' לירי מנוח גדולה או קטנה אשתעב' עצמי וממוני
לעשיית המצוה ההיא בכל נפש ואין ספק כי כאשר יסתכל
כל אחד מאישי ישראל הצנין הזה לא יתרשל בשום מצוה
וכל שכן במצות הצדקה אשר היא שקולה כנגד כל מצוות
שבתורה כל היצי' וזכות' כי יבא עת לחננה כי בא מועד:

פרק ב' רמזי החמץ וההוא

כל ישראל קדושים הם המתקדשים והמטהרים
מכשרים קלנו מאריות גברו לעשות רצון קוניה'
ולאשר ולקיים מצוות החג הקדוש הזה בדקדוק עצום ורב
בכל לבבם ובכל נפשם ובכל מאוד ואינם חסס' על מעמדם
ואינם חוששים לטורח גופם לעשות משמרת למשמרת
שלא לתת מקום לחיזוקי' ח"ו עד שכתב הטור בא"ח סי'
תמ"ב בשם הרא"ש אביו ז"ל להורות על הזריז' והזירו'
הנמנ' במט' זו ז"ל וא"א הרא"ש ז"ל כתב וכו' לא הארכתי
לבאר הא במקום לנשה הא שלא במקום לנשה ולכתוב
פירושיהם לפי שישראל קדושים ובוררין החמץ הנמנ' אפי'
כל שהוא הדבק בכותלי הבית ע"כ והן עוד היו מחזיקין
בה בחב' עוז ומתענומות כרוך אלהים - וכל עוד שמחזיקין
בה בעצמם וידם פתוח להוניא הונאות לקיים מצות
ביצור חמץ וישיפו תת כח ותגבורת לסטרא דקדושה
והסט"א וקליפה מהרה כעשן תכלה כי כל ענין החמץ
הוא רמז וכוני לסט"א ואנחנו מצבירים אותה שלא תדבק
בידנו מאומה מן האדם ועל ידי כך נבא מעברו' לחדות
דהיינו מצבדות הקליפה הנדבקות בנפשותינו ולהדבק
בקדושה עליונה וכן נ"כ נעשה למצילה והקליפו' פורשות
מן הקדושה - וכל' מעשה העבודה אשר אנחנו עושין
לחג הקדוש הזה שכללותם הם ג' בחינות הא' בחינת
תקון הכלים הב' בחינת תקון האכל הארס הב' בחינת
תקון הבתים והממשכות סובב הולך אל הכונה הזאת
וכל

תורה הרבה ועמקן בה לשמה כי ידעו שראובן העשיר
כיון שהוא מפרנסם פרנסה גמורה הוא משגיח בעניינם
ואם לא יספיקו מאה פרחים לשנים יתנם לאחר לבדו
ויתנה עמו באמור ואם את הדבר הזה יעשו העשירים
נמצא כל אחד עושה מצט ובין כלם עושים הדבה
וזו היא דרך ישראל שיטור לו האדם דומיא דארוכה
וקנדה - והנה הארכתי בדברים אלו לההבת האמת עם
היות שלסיכות מה היה לי להחמיש ובכך ירא שמים תהיון
ענין פקוחות כל הימים וביתר ביומי ניסן ויומי תשרי
לתלמידי חכמים יראי ה' וחושבי שמו הכשרים לתת ליהם
דיסיפוק מחיתם וכלכלתם בהנכע ודרך כבוד וכבוד
אירע מעשה רב בירושלי' על זה ואכתבנו בפרקי' הבאים
ביצ' ה' והוכישה הורתם וחפרה יולדתם של כמה עשירי
עם הממלאים בתייהם כסף וזהב וישליכו אחרי גיוסם
העניים מחדרים בני תורה בימים האלה ובזמן הזה וכל
ישעם וחפנס לעשות בגדי רקמה ותמיד כל אלה הימים
פעם בחזן פעם בדחכות ידו וזו ולא יועפו ולכו ולא יעשו
אם יסקיפו ויראו בגדים חמודי' כדי חפנס ורצון להראות
את יפיהם ועור בער עוד יתנו בערם לא ישובו מפני כל
כופר ואם עני והלך יקרב לפתח ביתם קול בר' מה נשמע
פי ה' מחסהו ומתרחקים מחט הרחק במשור מועד כימי
ניסן וכי יראו איש משתגע מתהולל בהתול ולנינו' ודברים
המרבילים לשחוק לפניהם יחננו עליו ויבזו כסף לתת לו
די מחסורו אשר יחסר לו העל אלה לא תתאפק ה' לאמר
חגיבם ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי לטורח כלאתי נפשי
המעט מכס אשר העלמתם עיניכם ביתר הימי' ורחקתם
מן הנדקה גם כי תוסיפו סרה בימים האלה ובזמן הזה
אשר כל העולם כולם שמחים ועניי עמי השכעת' במרדורי'
ויתעטפו ברעב ובחסור כל ולא חבמו ויטילו את אשר
חכמים הגידו כי בד' פרקי' העולם נדון בפסח על התבוא'
וכו' ואם המה לא ישיגו על עניי עמו כברכת ה' אלהינו
אשר נתן להם ברוב תבואות ועושר ואין רב בשנה ההיא
מה יעשו ביום פקודתם בקום למשפט אלהים על תבואת'
ועושרם התחת זאת לא יומתו בזלעפות רעב הם ונשיה'
וטפ' וכל אשר להם באהל' כללו של דבר כל המזל'ל בענין
זה כופה בטובה שהטיב עמו הקב"ה ועל זה בעלי בתים
יורדים מנכמיהם ולא עולין על כי מדכים כבוד וממעשים
כבוד שמים כי בו יחסו עניי עמו כי מהראוי למי שהטיב
עמו הקב"ה חסדו בנכבד' והון עתק שלא יהיה כפוי טובה
בטובתו של עיקוס המעדיף טובו עליו ולשמח בפזר
ממונו לעניי עם ולא יחשיב את כל הון ביתו אצל רצון
הבורא אפילו על קלה שכלות ולהראות בה חביבות
העניו חפצו שיהא עיקר העבודה האלהית ואז באות' מדה
יוסיב האל לעשות עמו שיקיים את המצוות מעושר הון
וצדק בביתו ונדקתו עומד' לעד כי כך היא המד' לעוברי
רצונו

פרק ב' דמיו החמץ

וכל א' מ' בחינות אלו הם רמז תקון לדברים עליונים ונעלמים כי אלמלא כי כל אלה הדברים לצורך הדברים העליונים הנעלמים לא היו נדרכים לעשות ענינים אלו בכל שנה ושנה ואילו כי כל דבר מאו יש לו שורש למעלה לא היה כך בעולם של מטה - ולכן האיש היורא ילכב וכשיתעסק בכל א' מ' בחינות הללו יפנה אל המעשה יהוא ומה נעשה בו בשמי' ממעל וממנו יהיה תקון לנפשו כי הנה האדם על יד חטאו פוגם בעונות הדברים בכלים הקדושים והעליונים הנקראים כלי' ה' ומשתמש בהם חמץ שהוא כינוי הסט' או כאמור ומכנים כלם בעולמו העליוני: **הנה** על ידי המעשה אשר יעשה כאן בשמי' להבטיל את הכלים במים רותחים ומעביר מהם החמץ כן יהיה ראשו השמימי כלי' ה' הטהורים והקדושים שיתעורר חסד אל הנקרא אל זועם בכל יום למאריהו דדיקין שהם מים רותחים להכניע הקליפה וכן על ידי מעשה הליבון לכלים שתשמיטן על ידי האור אשר יעשה כאן בשמי' ופנה למעלה בכלים העליוני כלי' ה' כי נבלע בהם החמץ על ידי האש הטרא אחרת אש זרה עתה יתלבנו באש דקדושה עד שיהיו ניצוצות נתזין מהם כי כן האש המתקן אותם הוא עליון ומרומם ראיתמר עליה דזריק ניצוצין לכל עיבר וכו' והיו נטהרי' ובאז חילוקין רבים בין אות' שכלעו הרבה לאותם שכלעו מעט מזער מבחוץ וכן הדוגמא למעלה כי אף על גב כי הקליפה היא מתעוררת מפני מעשה הרע של התחתונים והיא עולה ומתאחזת בקדוש' אין דבר זה בהשוואה א' תמיד מפני כי לפעמים רבים אינה מתאחזת רק מבחוץ ולפעמים מתאחזת מבפנים - ועל הרמז הזה ראוי שהכלי הנדריך הבעל' לא יתננו לאומן ללכנו עד שבעלנו תחילה לרמז אל מימי חסד למאריהו דדיקין ולהעבירם תחלה ואח' כ' הלבון וכסלג ילבינו באש הקדושה ומלבד זה גם לפי הפשט ראוי וכוון המנהג הזה לפי כי אין חס ללבון האומן מספיק לשרוף החמץ הבלוע בו ואין ההבעלה מועילה לה אח' כ' מפני שהכדיל שנתן לו מחדש עומד עליו כמו טלוי וכן כוהנים רבים מאכשי מעשה והעידו שכך היא מנהג האר' ו' ל' אף ורק שיזהרו הטובים כן שאחר הליבון לא יתננו האומן במים שעושה בהם מלאכתו - ונשאל **בה** אל הענין כי כל מעשינו בטהרת הכלים האלו כוונתנו יהיה להתם ולכלה הדינים תקיפים והקליפה מעולמות ולהעביר ממסלת זרון מן הארץ העליונה - וכן בחינת הכ' שהיא לבחינת מעשה המאכל יפה נדרש על דרך זה כי ביורד החטים מהמזון והתבן ומאכיל' עכב' הדק היטב שם רמז שמפרי' הקליפה מן החטה שהיא הקדושה וכו' גורם פירוד לסט' א' שהם זכו' מן ותבן הנדבקין בחטה וכמ' ש' בזהר כפ' בלק דף קפ"ח כי מן ותבן הם שני קליפות ולכן מלת חטה יש בה אותיות ח' ט' שהם מורים על הסט' הנדבקים בהם

שכסופים - כי מפני כן לא היו כ' אותיות אלו בשכסופים לפי שהיו שכסופים והם עדות בישראל שאין בהם סט' א' חמץ בחטה אף על גב שהיא סטרא דקדוש' דמה יש בה אותיו' ח' ט' מפני שהם חמץ אלה מן ותבן שלה ואלו הם קליפו' חיצוניו' שבה וכן מעשה ההקדוה להוסי' הסובין והמוריים - **הכוונה** כזו להעביר כ' קליפות אחרות יותר דקות שנדבקים בקדושה למעלה והנה נגד ד' קליפות אלו הנאחזין בסטרא דקדושה כך נמנא קליפות הנאחזים באדם עו' אף משח' ית' חמה כמ' ש' בזהר פ' בא וקליפו' אלו הם נדבקים בנפש האדם וכל התקונים שאנו עושים עתה בחג הקדוש הזה אשר צוה ה' לעשו' הכל הוא לצורך האדם אשר על ידי מעשה המצוות לו הוא יוצא כליל פסח מעבדות לחירות דהיינו מעבדו' הקליפות הנדבקים בנפש וכן גם כן נעשה למעלה והקליפות הם פורשות עצמן מן הקדושה על ידי מעשה המצוות בכונה זו למטה כאמור למעלה:

בזהר

משפטים אחר כי צריך לברר את החטוי' מכל פיסול ועד דיתברר לא שריא יו"ד על ה' ואינו מתקיים כי י' על כס' י' שר' ל' מיד' בניסן צריך שיהיה הכנה לחיבור שם י' הוזה ימנא ע"י הכיבוד - **והנה** מה טוב ומה נעים מנהג חסידים ואנשי מעשה שצושין לה שימור לשומרן משעת קצירה להרחיק מהם מים הרעים שהם הקליפו' כל יראו וכל ימצאו - וחסידים ואנשי מעשה נהגו לילך הם עצמם אל השדה אל מקום הקצירה לראות הם בעצמם לקצירת חטיהם שלא יהיה בהם שום חשש כלל ויהיה נקי מכל דבר הפוגם אותם:

ואף

במקומות הרחוקים אשר קשה להם לילך לשם ולכן צריך לתת שכר למביאים' ביותר אל יחוש על ההוצאה כי כל אשר יוציא עליו יכפלו לו מן השמים וכן מחפר ג' אותיות אחרונות של מו' עד הם כפל המספר של האות ראשונה כמ' ש' הרב אל זה בשאר המועדים וכ' ש' בחג הקדוש הזה כי הכל לתועלת האדם לטהרו וללכנו מכל הקליפות ולהיות שמור מכל המזיקים ומכל הדינים כל השנה שראוי וכוון שלא יחוש על ההוצאה ואשרי האיש כספו לו נתן לקוח את שפ' ר' חג הפסח משופרי' שופרי' ולא חייש במעו' ה' אין כסף נחשב להכל דמה וכל שהוא ביוקר מעלי יתיר והרשב"י היה כותב בהם סי' חנם בלא מנוח כי הרעיה בהפקרא נחא לה ואין ראוי לעם הקדש לעזוב מצוות קציהם בפניל דמיה ור' ג' לקח את רוב כאלף וזו וכסמי' הדם אחרו במקום שאין לו עפר שוחק דינר זהב ומכסה בו היה מהלך במפיכה ואין לו עפר שורף מלתו ומכסה בו וכ' ש' בעסק מצוה נאה ומסודה זו אשר יש מן גדולי הפוסקים אשר החמיח בכזית מצוה לילה הא' להיות ממנה שמורה משעת קצירה ואף' בשעת הדחק ומי האיש ינכל

יכל כנכלותו לאחר טובה הרבה אשר בפגולת אכילת
מנה כדונה ובמשפטה אשר נבאר במקומו ואשר יש ספק
בירו לעשות ככל חוקת הפסח ויחמר שבו ואינו עושהו הרי
זה כופה בטובה שהאיש עמו המקום ברוך הוא ועל זה
בעלי בתים יורדים מתכסיהם ולא עולים אשר יפרישו
מממונם כדכח ספוד רב לכבוד ולתפארת הכבודים החמודים
אל עמם אל כמס וימנעו וישמחו וזה עני קרא לעשות
כחת רוח ליוצרים ויתנו בתק סודרת בפקודי ה' כי מהראוי
למי שהטיב עמו המקום ברוך הוא חסדו ועשר וימצא הן לו
בצדק ובצדק רב שלא יהיה כפוי טובה וטובתו של מקום
המעדיף טובו עליו ולשמחו במצותו וביתר בעסקי חב
הפסח כי כל הזהיר ומחמיר עליו ביותר הרי זה מטובה
וניקה מפשע רב ואת הצפוני ורחוק מעליו כאשר קיבלנו
מפי נבואת אור המוסל האר"י זלה"ה כי כל האיש הסימור
פסח כהלכתו על קל על חמור שהחמיר בו המחמירים
לא יעדר דבר ימצא עזר כנגדו ואין שלטון שאור שבעיסה
ירתחכו וחרל תעשות הפסע :

והן

הן הדברים הנאמרים באמת בזה פרש' תנ"א
דף רפ"ב ז"ל רע"א מהימנא מארי דפסחא בומא
דשליט עליהו ליל שמורים כולהו צריכי למיהוי שמורים
ונטורי מחמץ ופאור בכל שהוא וכל מאכלין ומשקים כולהו
נטורין ומאן דנטיר להון מחמץ ושאר גופים נטיר איהו
לתתא ונשמתי לעילא ולתתא כיה לא יצוק רב בגין
דהא אתעביד גופיה ונשמתי קדש קדשי' ולתתא כיה
כל זר לא יאכל קדש והזר הקרב ינאח פסח דרועא ויניח
דאברהם כסף מזוןק מאן דערב כיה עופרת משקד ליה
הכי מאן דערב חמץ ושאר כל שהוא במנה פסקר
בחתמא דמלכא עכ"ל : הגה משם בא"ר ככל דברי
דבינו ז"ל אשר סגולת מנוה זאת תחלה וראש לפדין נפש
כל איש ישראל ונקדש בכבודו ואין לזרים אתו ויסגור ה'
בעדו ובעגש עובר על פסח אפרו בפסח פנחס דף
דנ"א ז"ל מחמץ מ"ט בגין דריחא דמותא אית תמן חמץ
דבר מ' חמץ' נוקבא רגליה יורדות מות ברישא וסיפא
דתיבה תשכח לה ובג"ד מאן דאכיל חמץ בפסח אקדמת
ליה מותא בעלמא דין ובעלמא דאתי דכתי' ונכרתה הנפש
היהא מערת ישראל ע"כ : וביאור חבמי האמת שר"ל
שיכרת נפשו מערת ישראל על כלי תבגל גלגל גלגל
בגלגל ישראל רק בכמהה או בגוים ערלים ח"ו ודורשי
רשומות אמרו כי נושא יעון עובר על פסח כמשע בינו
ובין המות במגפה כיום חרון אף ה' כי כן חמץ עולת
במספר מגיפה :

ולא

נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא את כל
הקורות איתם וגם את יקר תפארת סגולתה
של המנוה הזאת להקדים ולהעריך נפשות אישי ישראל וא
לא יקרב עליהם כאמור : אחרי הודיע אללים אותנו מה
חלק שלישי ג א ענין

ענין הרחוקת וביעור החמץ והקרבנות קדושת המנה מה
סא ומה נעשה בה אשר היא מנה ומריבה לנתוש ולהאכיר
ולהרום דגל המטרא אחרא ודגל הקדוש' על כן ירים ראש
וזה בהיטב הדק עד דקדוקה של חוט השערה על דבר שלא
תמצא חרב היונה מנוח לכף דגלה להתאחז בקדוש' ופקח
עיניך וראה אשר חבמים החמירו לבלתי ילשו אפס במים
שלנו אשר מלבד פסח של דברים על כי המה מוננים עוד
בו טעם לבאים בסוד ה' לעשות כווננים להרחיק הקליפה
עין אשר מודעת זאת כי במים בגשמי נמ"א בהם מים
דברים כמ"ש בגמרא ההוא בר סידא דאזיל לאתויי מייא
א"ל אמאי אתעבכת א"ל עד דחלפו מים הרעים ועל כן
באחמב בכל מיני מים שלא ללוש בהמה עד שיעקרו
אותם ממקומם ומשרשם כי כאשר המה נעקרים ממקומם
מן השורש שלהן וישמחו אותם בכלי המורה על מטרא
דקדוש' כמ"ש הכרו נסאלי כליה' המה מתקדשו ומתטהרות
כי על כן טוב ויפה טוה לא יקרב אליהן ולא על ידי עבדו
ושפחתו הכנעניים רק מצוה בו לשאוב מים בששון לשם
מ"ה של מצוה בקדושה ובטהרה והן מלה בלשון לידחות
מים הרעים המאחרים ובאומים החיים של הקדושה וכן
אמרו שלא ללוש במקום הסמס ואפילו ביום המעון מטעם
אשר נודע כי השמש כחית דין בסו' ששופתני השמש ומה
גם הענין וכל עגמתנו עתה לרצן הקליפה ואין לעורר
הדין והתגברות הקליפה חלילה כי על כן המשכילים
יזהרו את אהר חכמים הזהיר שלא להניח הבצק בלי עסק
אפילו כרגע קטון מפני הרסעה אשר משהאס ומבקש
מקום להתאחז במטרא דקדושה ובאשר מצא ימצא מקום
כל דהו יתאחו שמה וקבע את קובעיהם נפש ח"ו :

והן

רבים עתה עם הארץ ונמכרו המנוות ביד ואיכ'
מטים און לשמוע דברי חכמים ואחזו שער
השגיאיות ורכים לא השגיחו בכלי שלטין בו אשר לשין כמה
עיס' זה אחר זה ואז פירורי העיסה שנדבקו בכלי מהעיס'
ראשונה בלי עסק וגם הידים של העוסק בעיסה נשאר
הבצק דבק בידיו מהעיסה הראשונה והאיש היורא ראוי
להיות עיניו פקודות על העושים במלאכה להיות ידיהם
נקיות וכן הכלים - ומנהג ותיקון להבין להם כ' כלים
למדוד אחר העיסה האחד בכלי הב' ולרחוץ ולנקות הא'
לחזור ולמחד בה וכן חזר חלילה ואשר יש ספק בידו לא
יעבור מעשות ככה ואשר לו שצף כסף ולא הסיגה ידו על
כל פנים לא ימיש מלהיות מגמת פניו ועיניו ולכו לנקות
היטב הכלי כין עיסה לעיסה והידים ידי העושים כמ"א
וכן בסעדים שמתקני' בהם המנוות לא ימיש משבת בגדר
כשעת עשיה ואל יעזבם ואל יטשם עד אחר עשיה דק הא
יהיה שומד עליהם לחזור ולבקר תמיד הסכינין והדפים
בכל עת ובכל דגע אשר לא ידבק בהם מאומה מן הבצק
ונקה א' תם במפה שחיה במים מהרה ומגדולי האחרוני

פרק ב ריני לישת רמזה ואפיתח

כתבו מהמדין ששמו עליו המצות בפעם א' אין לטול
 עוד בפעם שני - וכתב הב' יכנס א' חד נרק ליהר שלא
 לנרוב במדק א' ב' מצות לפי שמדק בו העיפה ומחמנת
 וכתב הא' קם שיש ללמוד וכו' על מה שאין ממין המדק
 בטקנים בו המצות כי א' מוקבאת בלן ומתעסק הוא
 בעינה לעולם ולם שהם בין עובד לעונה פשטא ודאי
 שדרך לנקח וללמד אחד לא יתגו שני עינות כי אי אפשר
 ללמד אחד ללשם שני עינות ולהתעסק בהם כי אין דיו
 מבפיקן להתעסק בכל העינה שלא יעא מיד החוצה קצת
 ואיבא חשם חמק וכל כדאי נחמא אפילו בעינה אחד כל
 שאינו קולטה אל תוך דיו וכבר מוסכם בפוסקים שהטמא
 מנטרפות וכתב מהרש"א ב' ח' ה' ס' קכ"ג דעסק גדול
 כגון בעינת ידים בבגד ודרידות מכלל המהות אבל
 עסק מעט כגון ניקו' אינו מסוכ עסק לנטל השחי' ומכאן
 ית קין לרשום עליהן כבין כדרך שבזשים במכו' שמורות
 וכן הוסיף הפוסקים שאין להעריך ולרדד עד שגדפו
 שתכור בתחלה כדי שכל לאפות מיד ולא ישהא אפי'
 רבע א' כי הוא עין פלילי - ודכים מעמי הארץ לא חששו
 על זה יען כי דכים מתופסי התורה גם הם הקלו על
 עצמן ואהם יאלו אבות ומאבות תולדות - ומכאן אין להם
 אשר למח על הרמב"ן שהיה לשם כשתו מתחלה ופולת
 בתו לפרני דחוק יתצ' מי' מ' כ' כ' תים - והם לא ידעו כי
 היתה שלא כדון חכמים הנאונים וגם הוא מנע אחר כך
 ומי שעשה בן גוערין בו כנדיפה - כי ע"כ יש לדון לאפו'
 מיד ולא ישהו מצד רבע - ומה שאר כמכילי' יזהרו לבלת'
 שלום שמות אל התכור על ידי הצאצים והצפיעו' הקטמ'
 אשר לא ידעו לבלת' התקרב אל פי התכור בעת אשר
 האופה עפוק במלאכתו ולא יקבל מהם ושהיותם נס אסור'
 ואמרו הפוסקים שהכית מהתכור בתוכו הוא חס ביותר
 ואפי' בפחות ממנהלך מיל' הוא מחמם ומכניסין עצמם
 שולחיהן כספק נפש יקרה תכור - ודברים אלו מזה
 להעשות על ידי גדול בר דעת להזהר וגם להזהיר את
 האופה שלא יגעו המצות בתכור כזו בעוד לחות וחומר
 במנה כפולה וכן הנפוחה והסוככות וזעל נב' בתמר
 שאסורות ואם רדה מנה ספולס ופוחה שאין לדוות עוד
 עניה שים מחמירין מהמנו' מנרד עם אותה המרד נדכיין
 קליפה - ומנהג אנשי מעשה להיות להם שם מדרות מפני
 החשם וגם להפוך המדרה בכל פעם ושוכ ממניהם אותם
 האומנים הדודים כל המצות ביריהם וגם להזהיר שלא
 לטול ממנו כמפת שאם יפרכו אותה ימשכו חושין מנה
 ואם נטלה כך שלא יחזירנה לתכור ומנהג ידאי' ה' לעמוד
 עליהן להשגיח אם איזה מנה נכפלה קצת לסכור את
 הכפל קוהם הפסח וכן עובדים על יד כל המצות - ומנהג
 מתוקן ומקובל ושוכ ויפה הוא - ויתר הדינים אשר בפרטים
 אלו אם נבא העי' לא נגיע לשלים ולהכיע וכל היד
 המרכה

המרכה לברוק ולהזהר בכל חוקותיו וכל משפטיו כדי
 משובם - כי וא עיקר גדול לשבחן הקליפה שלא ימנע
 מקום להאחו בשום נדאפי' כחום הסערה אסור על כן
 החמירו חכמים בו יותר מכאשר אישורם שכיסול' בפנים
 וחמץ איסורו כמחשם - כי על כל אלה אשרי הגבד לו ימים
 אלהים מעמדו ולא יקפד על האו ואסור לא הסירה יד כל
 בק עטמק וטוב לו ביותר ימאות החו ויפאר ביותר
 בענין תקומו מאלו אשר בו עיקר הכל בחג הקדוש הזה
 ויפוד ומבך עוד כדי להיות לו מצות פשוט כהלכתן
 ובמחשבים ולא כמז' הכוערים נעם אשר עשו את המפל
 עיקר זאת העיקר מפל ומשאל כבד יסדרו מהם גמיות
 המצות וחוססין לשימר האותה ובה יבעתו ויכסלו בכמה
 הכסולים אשר לא יתנו ליכתב - חש אשר פמו עורף ולא
 פנים ויעזוב הכל ביד עבדו וביד אפסו ואין רואה ופגאות
 מי יבין ועושה אלה תקותם מפחכפס - והנהגים ושם
 יעלנו סמואל ודמן תסכע נפשם לא יחששו לעולם -
ומי ימלל נבנות האנשים המינים אל ה' הנוהגים
 במה הקדוש הזה להיות כל מאלל ויתר הדברי'
 הנעשים בחוקות הפסח מיוכסם מכל הפוסקי' וברכר אשר
 ימנעו חולק לאסור איסור אף כי אין הלכה במותו יאמרו על
 עצמן שלא לאוכלו שהרי אותו האוס' פוה לגבי חתימה
 דאסורא ויש להם על מה שסמכו מההיא דפ' לושריפות
 שאמרו על פסוק ולא בא בפיו בסר פגול מרובה לאר שלא
 אכל מבמה שהיה סה חכס בראיה דאף שהיתה מותרת
 האיל ומפל' בה ספק איסור לא אכלה וכל שכן אם יהיה
 במאלל עצמו נד איסור סרלא להתרחק הימנה והרי יש
 כמה דברים שנפל מחלוקת בין הפוסקים האחרים הלכה
 כדברי מה' זה אומר וזה מתייר וכדאי ביחזקא היה מחמין'
 שלא לאוכלו שהרי אותו האוס' סוה לבס' חת'ב' דאסורא
 כאמור ולו הקסכו למצותיו יאותה לנו לסמור ולעסו' כימי
 שבה בכל מין מאלל אשר יאכל שלא יהיה בו סר איסור לכל
 אלא שאין כל אדם זוכה לעמוד על עצמו בקיומו - אכן
 למחכה ימים אלו אשרי הגבר שיאחו דרך נדקי' אלו לאשר
 ולקיים כל הלכות הפסח שלא יהיה בהם נד איסור אין ספק'
 כי לו יחדל פסע וכעשה גופו ונסמת וקדם קרשי' ואין לראי'
 אתו והנהגה בהם יאותה לו להיות עושה כל מאללו ומורכו
 על יד עצמו או ע"י יהודי כשר ממדקדק בדברים כראוי
 ומלא לקמת מהחמוד על הדבר הזה הכלל כל החמוד על
 הדבר אין דבר נאה וחסודים - וריב לו עם כמה מכוני
 אסכנו הבאי' מסס לכאן הפוסקים על כ' הסעיפי' והקלו
 על עצמם להיות עושים כמנהג הכפרדים מוס' פס' ח' ועוד
 מן הבא מידם וזה אשר לא כדת של תורה ומשנה שלימה
 שכימו נותנים עליו חומרי מקום שיצא משם וחייבים לשמור
 ולעשות ככל הלכות הפסח אשר נהגו אבותיה' מי אסכנו
 כדאמרינן בפסחים ד' פ' תיקום שנהגו דכני כיסן כהוב דלא
 קולג

פרק ב מעלת הנוהג בפסח ברעת כל המה מידים

זר

ישראל למים פניו השגחת עליה לתומכם ולמצד כל הימים
כאשר הארכנו כפרתא :

ואני שמעתי מפי זקנים מעבדים היום כחשלי בשני
קדמוניות אשר היה תהא שם שהדב הוא היה
תחלק תענות זמרם כל א' וא' קודם חג הפסח וכמו כן היה
תחלק קופה של דרקה לעבדים ונכונים בעלי תורה ודמיון
ההם היום שם בירושל' אש' א' חסיד וחכם ונכונ מחד וילחץ
עני בעניו. ובהתחל' הקופה לא זכר הדב את הא' והו'
וישכחהגיה כי הקיפו ימי ניסן ובא מועד ואין כל מאמיה
ביר' ויקומו כל בני וכל בנותי ואלוהו לאמר מה לך בדרם
הזהים באלה' הביע זמן ביעור החפץ ולמה נמו' לעיניך
כי לא נעשה כפ' שע' הזה לאכול חמץ בפסח: ויהי כי אלוהו
יזל מים מדלייו ויתן את קולו בבכי על דלותו ונעדרו ויהי כי
הדבה והפגור בתפלה ותעל שועתו א' האלים ויפן ס' את
בעקתו ויחד אף ה' על העיר להשחיתה מקול שועת העני
החסיד. והוא באתעטף ברצב ומרחם אין. עד ששמר
אליה בתפלה לפניו ולהשיב חמתו תהשחית ויאמר ה'
ס' אל רחום וכו' אל תשחת עמך ונחלתך. ואנכי אדרה נא
שמה ואשימה עיני עליי לחלצהו ואכבדה כי לא כפש' ולא
במרד שכחוהו מפני נגיעותו כי רב הוא. ויהי' החסיד
העני והוא קם תכח' על ברכיו ויבא אל רחוב העיר וירא
אין איהו זל וכתן לו סלו ויאחזיר לו סלו. וישאלו הא' לאמר
מה תבקש ויאמר לו אין איש תאסף אותי הבית' ואם נא
מצאתי חן בעיניך בברני נא לאוספני בתוך ביתך בפסח
הז' ואנכי אתן את סכרך ויען החסיד העני לאמר' כה כרוך
ס' בטוב בעיניך שכ אתה תהיה בכיתי עד אשר תחפון
רק הודיעני נא מה שמך כי יבא דבך וכברוך ענה איהו
ויאמר לו זה שמי רבי נסים המצרי וקח נא את הכסף וטוב
טבח והכן ויקח החסיד העני את סכסך ויבא אל ביתו
שם ושפח ויספר לאשתו את כל הדברים האלה ויזום על
כבוד האור' לאמר' כי זקן וגמ' פגים הוא ומראהו כמראה
תלך האלהים והוא זהו כו ויהי היום ערב פסח אחר החסיד
אלכה נא ואראה את האיש האורח ואקראנו לבא כאש' דבר
ויסובב את כל העיר בשוקים וברחובו וישל לאמר' הירצתם
וראיתם את האיש האורח ר' נסים המצרי ויצנו לאמר' לא
ידענו ולא שמענו אע' שמו כלתי היום מפי כבודך ויחפש
בכל העיר ולא מצא עד שנתן אל לבו החסיד לאמר' אכן
נודע הדבר כי לית דין בר נש רק אליהו זל וע' כ קרא
שמו נסים המצרי על שם הנס שנעשה לי לכלכל
את דברי חג הפסח כמשפט שנעשה על נס ישראל במצרי'.
ומיתר הכסף אשר נשא' ביד אותו החסיד לא חיס' כלכלתו
תמיד כל הימים. ולרב של העיר יחשלים כליל התקדש
חג הפסח בא אל' בחלום בחזון לילה איש מראהו כמראה'
מלאך הא' ויכלאו כלאו לחונקו ונעק אין לאמר' מרו' ככה
עשית לשכוח את החסיד העני הסו' וכפשע כעיס' וכין

העית

3

2

אלי מצד לצידון במעלה שבת' וא' ל' ר' כבד קבלו אבותי' כי
עליהם שמצ' בני מוסר אכיק. ואף כי לפי הדין אין הכן
חייב לנהוג חומרת חסידות אכיו א' כ' עשאו פעם א' כחיי
אכיו או אחד תיתתו דהשתא הרי קבלה על עצמו וכלא
הכי לא שייך בזה משו' שמע בני מוסר אכיק כמ' ש' שפוטקי'
אכן בדברים שכל העיר כולם נהנוך כודאי חלה עליהם
ועל זרעם וחייהם לעשות ולהתנהג על פי סוגים ובררים
של אבותיהם ובני כישן שאמרו אינו שם איש אלא שם מקום
כמ' ש' הריב' ש' שיון סכ'ס' ואם ירצו להתיר אין תתירין
אליהם כמ' ש' הרש' רס' ביורה דע' ס' מ' מ'. אמנם כיון
דווקא בדברים חמורים כמנהג האסכנזים שחוששים לחשש
חוזר ונעור אכל לדברים דמחמת ערישות וחסידות ואינו
אלא מילתא יתירתא כגון מנהג אכש' מעשה האוכלים מנה
שמורה משעת קצירה כל ימי הפסח מסתבר דל' אקרי סייב
ואינו אלא מילתא יתירתא ואם דושים לאכול שמנה שאינה
שמורה משעת קצירה יש להם התרה. אך להקל בלא
התרה אין מעט להם מחד דהוא איתעניות שלפני ר' ה'
ושנוהגים שלא לאכול בסר ויון מ'ו בתמוז עד ס' כ פחלקו
לכותא י' א' ראין להתיר להם וי' א' דסג' בהתרה וכשעת
הדחק יש למצוץ למתירים בהתרה כאמור אכן בלא התרה
לחש כרוך על עקיבם ח'ו.

וראוי

לראשי עם קדם אשר כביר מראה ידם לאשר
ולקיים כל חוקת הפסח להיו' עיניהם פקוחו'
על צער בת רבים מכני עמינו אשר לא השיבה ידם לאשר
ולקיים מנהג אבותיה ודלצה נפסם מתונה אשר אין מחזיק
בירם וראוי לעשירי עם לאמנם ולהחזיק בידיה' תאשר התה
עושים לצורכם כי תה' בצ' אשר הן יתן בקולו קול עוז ד'
צוחות כליל התקד' חג כל רכפיק ייתי ויכול כל רכרך ויתי
ויפסח וכו' אחר אשר הדלת סגר אחריו ואיה מקו' מנוחתו
של דל והלך ואפס מקומו כניסתו. והנכון להיות כל איש
צור' בדרת העני' האומללי' קוד' לפסח ל' מס לתת להם
איש כפי אוכלו כסף נפשו' ערכו לגודל חג הקדוש הזה אשר
כל עדרת ישראל המה שנו בשיעוריהן בתוקף הנס לכל הנעש'
בו יחד עשיר ואכיון ומעט' זה באה מצות לקט שכחה ופא'
באמצע פרשת הדגלים למען דעת כל עמי הארץ עשירי
העם להיות מנחת פניהם על עמי עמו ברגלים על כי אין
פרנסת' רק שכחה הלקט ועיר שם ועיר שם ואין הקומץ
משכיב את הארץ להוצאת מועדי דגל כי רב הוא ועל כן
יתנו פנים ולב' עליה' ברגלי' לסומכ' ולתומכ' ויתר תשאר
הימים ולהתנהג עמם בחגים מעין לקט שכחה ופאיה
מכל אשר קנתה יתע' להפריש ממנו חלק לעניי חלכא' מן
המובחר והטוב כי חלק העני' הוא חלק גבו' כמ' ש' וכל מבחר
נדרים אשר תרדו לה' שהוא חלק האומללי' תאנין תכירין
דיליה וכל שכן לעניי בני תורה אשר המה כבחינת שבתו'
וי' דלית להו מדלח' כלום אשר נפל החוב על כל איש

ישראל

ב

ג

פרק ג עיבת הנדול

עוברים לסלה ועיניהם רואות וכלות את אלהיהן
בסוד אל עבתי יבא ואין מקלים ומודעה יד' את עבדיו
וצם את אויביו היאמץ כי יספרהו כזבת את תועבת
מצרים לעיניהם ולא יסקלנו הן הראו ה' אלהים את
יד החוקה והנשאה לשום שפלים למרו' ורמי' הקומ' גדולי'
והחדש אשר המול טלה עודנו באיבו ומתערה באורח
דעבן ופעור והנה אינינו שאלו היה בשאר חדשי השנה
היה מקום למצרים לאחור ולהרהר כי על כי אין האיש
בביתו לא ה' בידו לפושע' ע"כ היה לנש' ויחתו מצבורת'
בעשו' לחדש כי הוא שליש הראשון מן החדש עודנו באיבו
לו יקטף כל יראה וכל ימצא :

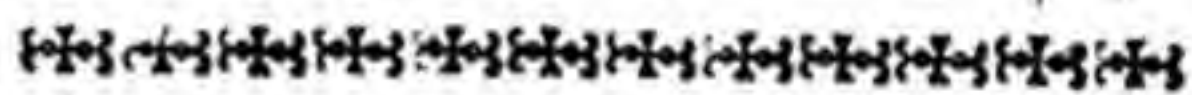
ואולם

ואולם אם תחקו לדעת מה ראוי על ככה ליחס
הנכם אל שבת שלפניי הפסח ומדוע לא
ייוחסו הנכם לי' בחדש הזה יום שיכול שם יהו שמו גדול
בנישדל. **הנה** בחקירה הזאת הרבה תשובות בדבר
י"א כי על כל לא בא הנכם אל"ע י' שמירת שבת כי מפני
שירעו המצרים שהיו ישראל שומרים את השבת במצרים
באשר חכמים הניחו בפסוק ואל יעשו בדרכי סקר וגם
בעצם יפלא שהיו מסתלים בבעלי חיים כשכ' ער שמתוך
כך נתסכלו ביוק שאלו לדעת מה זה ועל מה זה ולפיכך
תלו הנכם והפורקן בשבת ויש מן הגדולים שנתנו טעם
לשבת ליוחסו אל קדוש שבת יען כי אם היו תיוחסין אותו
אל יום העשור יעלה על מחשבות' לאמר כי גדול יום העשור
על שם הנכם אשר נעשה בו צדק שכל ישראל מירדן גדול
היה הנם ההוא בעבר יעבד כדל' ת"ר אלף רגלי ובכך
יאמר וכדו של עם מצרים אשר הוא עיקר הכל ומצות עשה
מן התורה למען תזכור את יום זאתך מארץ מצרים כל
ימי חיך כי על כל אלה ראוי והתחכמו ליוחס הנם אל
השבת כי מודעת זאת בכל הארץ בעלייתם מן היורד
לא היתה בשבת :

והחכם

והרחבם
הגדול הרי'ם נר' דש' כי לפי שכתביו
ישראל כמנדים שאל משה מפרעה יום
א' של מנוחה וזכר לו יום שבת • ומכל מקום בכל שבת
תכף היו יונאים ממנוחה ועובד לביעה ועינוי אבל בשבת
זו שהיה יום שלקחו יראתם וקסדוהו בברעי המטה והיה
להם תלוי ראש לא חזרו השתעבד ולבך נקרא שבת גדול
כלומר יומא דשבתא אדרכתא כי אף למ' ד' שכל אותם י"ב
חדש שהיה משפט המצרים לא נשתעבד היינו שלא היו
משועבדים כעבודה קשה מכל מקום אכתי עבדו פרעה
כינהו אך בשבת זה ירעו שיעלו לחייו' אם באלהיה' שלטו
בעמם לא כ"ש • ועוד נדרש בו כי הנס מודע שעל
ידי יניא' מצרים נתקיים אצל הכל כי הוא י'ת ברא השמי'
ונוטיהם רוקע הארץ ונאצאיה כי אשר בידו היכול להחרי'
מכתמא הוא אשר יסרה ובונה ועל כן נאמר בטע' שמיר'
שבת וזכרת כי עבר היית בארץ מצרים כי על ידי יניא'
מצרים

ונתת בי העלה חרוץ אפי' ית' עד להשחית לולי אליה ז"ל
 עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית ויפן אל העמי
 ברחמים להחזיק בידו. והיה כבקר ותפעס רוחו וישלח
 ויקרא את העמי ההוא וישאל מחילה לכל זמות זוספ' כעון
 ההוא. ומאז קבל על עצמו לחפש ולפשט אחר כל דל
 עניו והלך הנמצע להחזיק בידם לתומכם ולסומכם. כי
 על כל אלה מאז היה לחק כל בני עיר ועיר מדינה ומדינה
 לקנות חסין לחלקן לעניים לצורך פסח קודם לפסח ל'יום
 וכל מי שדר בעיר ו' ב' חרש נריק ליתן כזה ואפילו העמי
 שלא ישכסס ל' יום ואין נותנים לו חטים אפי' הכינותנים
 לו מצה לאכול ומי הפסח על כל דבר פשע אשר יפשע ח'ו
 לאכול חמץ בפסח כאשר יחסר לו ואין כל מאומה בידו.
 וגם לאתם אשר השעה ידם רוי כלכלת ואפס מקו' אליהם
 לעשות המצות בביתם. מצה על כל א' מאישי ישראל
 להשאיל כלים כשרים ומקום בכית תכורס ולעזורם בכל
 הבא מידם כי כל ערת ישראל ערכים זה לזה ואם ח'ו
 יכשל באיסור חסם חמץ כל בלי' היו' למו מקום ובלי' ראויים
 בשלו איש באחיו ח'ו. וברוך שכולן המאכול עניו
 בני תורה על שולחנו בחג הקדוש הזה אשר כולה מלא
 חסדי' כמו שהזהרנו לז' כליל התקדש חג כל רכפין חתי
 ויכול וכו' מה שלא נעשה בפסח הזה כשאר מועדי' דגל
 כאשר כתבנו טעמו בפרקים הבאים בע"ה.

פרק ג' שבת הנדול

האל

האל
אשר שבת מכל המעשים וביום ה' נתעלה
וישפ על כס' כבודו תפאר' עסה ליו' המכור'
ורוממהו וינשאהו ישם את כסאו עליון לכל יומי האר' •
ולמעלה מהם מוספה מעל יקר תפאר' שבת שלפני הפסח
מועד זאת ישראל ממזרים ואל עליון גואלם והיו לנש
וישימהו על הנס כל גדול ולו יסף ממעל לחס' • שבתות
השנה וכמוהו לא תוסיף ועל אשר היה כבר נקר' כישראל
גדול' שמו: **ובמעשה** תוקפו ובבורתו של כס' היה על
כי פסח סינאו ממזרים יום ה' ומנא שבעסו' לחדש שלקחו
להם איש מה לבי' אבות יום שבת היה וקשרו להם בכרעי
המטה ובשלקחו פסחיה' באותו שבת נתקבנו בכורי מזרי'
אצל ישראל וישאו את פיהם לאמר מה זה ועל מה זה יא' ל
זבח פסח הוא לה' סיהרוב כל בכורים ומיד הלכו אצל
אבותיהם ואל פרעה לבקש מאתם למהר לשלח את ישראל
מן הארץ ומאנו לשמוע אליהם ויערכו הבכורו' מלחמה
והרגו מהם הרבה הרבה מאד כמו דאת אומר למכה
מזרים בכבוריהם •

ונוסף

ונוכח גם הוא תוֹכַף חנם והפורקוֹלֵהוּ כִּי הַמִּגְרֵי' עוֹבְרִים

מכירים בלחותיות ומזפתים חזק מסכב העולם היא הוראה
על חידוש העולם כי גשמת ימים עמה ה' וכו' וכו' ה' שבת
וינסע ולפיכך נקרא שבת הגדול שבת שלפני הפסח לפי
שהוא היום סיבה לקיום כל השבתות כולם שבסבת
המלאכה בו הוכר גדולתו ית' והשבתות כי הוא הבורא
הוא המוצר זה העול' בו ימי וכו' ה' שבת ולכך נאמר ויאז
לקדושתו שבת הגדול והאילול כולל השבתות כתיב ימינו על ידו
ובשבת זו היא רגילי' בבכל להתקבץ קבוץ גדול
ונקרא שבת בלה שמועצתו ושואלי' ודורשי' בשלכו הפסח
ועל כי חכמי' הגידו בפרשת ויקהל שאמר הקב"ה למשה
עשה לך קהלות גדולות בשבת לפרס להם האסור והמותר
כדי שיתגדל שמי הגדול ביניהם שאלמר ואת ערני נאום ה'
ואני אל' ולפיכך גם מסע' זה נקרא שבת זה שבת הגדול
על דרך שאמר רז"ל ואת הכית הגדול זו ביתו של ר"ב
שמפרסמי' גדולתו ויתברך ולכן בשבת זו שרבה הדרס' בו
ברבי' מרובי' דיני' חזק ומנה' ודיני' הרב' ושמו של הקב"ה
מתעלה ומתגבר בישראל קראוהו שבת הגדול. **ובבר**
כתפסא מנהג זה ברוב תפוזות ישראל בכל שנה ושנה
לדרוש ברבי' בשבת הגדול אמר' דרכי' הדרשמי' להתנהג
בתקון משה רבינו עליו השלום ללמד ולהורות את בית
ישראל את הדרך לכוון בה ואת המעשה אשר יעשו
הלכות פסח בפסח וכו' ולא להעמיד עיקר דרושם
מפסמי' וחדשי' תור' כי לא המדרש' הוא העיקר' לא המעש'
שדרוש לא לאריות את גודל חכמתו כי אם מה פנוגע
למעשה להוכיח את העם שיטובו מדרבם הרעה להרים
מכשול מדרך עם בני ישראל ואם יאריכו בחריפות דרושיה'
הנה רבים מעמי הארץ אשר לא ידעו ולא יסבילו דבריו
כאשר באו כן ילכו ואין כל מאומה בידם ולא זו הדרך חשי
ישראל הראשונים אשר מעולם אשמי' שם וכתב הר"מ במזל
פ' ד' מהלכות תשובה כי ית' חכ' ד' דברים המעכבים את
התשובה הוא כל שאפס' בידו למח' ואינו מוחה בין ליחיד
בין לרבים לא מניחם בכשלוך שאין מספיקים בידו לעשו'
תשובה וגם אחר מהם השונא את התוכחות שהתוכחת
גורמת שבזמן שמדריעים לאדם חטאו ומכלימים אותו
חוזר בתשובה כמ"ס בתורה זכור' לתשכח ממדים הייתם
עם ה' ולא נתן ה' לכם לב לרעת. עם נכל' ולא חכם
וכן יעציה הוכיח את ישראל סוגי' חוטא ידע שור קונהו
וכן נזיה האל יתברך להוכיח להחטאים שנא' קרא בגרון
א' תחשוך וכן כל הנביאים הוכיחו את ישראל ולפיכך נרץ
להעמיד בכל קהל וקהל מישראל חכם גדול וזקן וירא שמעם
מנעוריו שיהא מוכיח לרבים ומחזיק בתשובה ומי שפונא
את התוכחות אינו בא למחיות ולא שומע לדברים לפיכך
יעמוד בחטאתיו שהם בעיני' טובים ע"כ. וכו' ויתר יס
לה זכר בזה בדורות אלה אשר כפשימו יבישה און כל ויתר
יש ראל' מאד ויכשלו בהרבה רעים והנהגות שרשין אותם
בעקיבותיהם

בעקבותיהם ולא ידעו ולא יסבילו כי טח מראות עיניהם
כנאן אשר אין להם חשה. ומה גם אחד אשר ידענו כי
כללות כל עדת בני ישראל איש א' נקראו וכמו שבאיש
שקנת איבדיו תזנבים שכל האיברים יחד להם בנרת
הסבורים ולא יסקסו עד עת מנא תרופת למחלתם כי
גוף אחד הם. כמ"ס כן בהו' כלתי כשמי' בחר נרץ מידאנו
כל הכשרים לתקן חש מפעליה' כי אם כולם נדריקים הם
דבקים כולם בשורשם העליון כמו שאמר ואת הדבקי' וגו'
מה שאין כן בהעוותם אז שומאית יעזון נכנס בין שורשם
וביניהם ופוסק חיבור' כמ"ס ש עומתי' היו מברלין ביני' וכו'
וגו' ואז אינם עם א' אכן בהוכיח חכמי' הדור לקהל עדת'
בדברי' כיבושים ופסמי' מוסר השכל יחשבו מחפזה על
שחטאו ויתגבו לב לשוב ואז ישוב הדבקות' א מקומם ונחשב
הוא כמחזור נפשות לפגרים מתים כמ"ס אם תונויא יקר
מזולל כפי תהיה כלומר כי בשפיכך את הזולל בתשובה
כפי אשר נפח נשמת רוח חיי' באר' הראשון שהי' מוסל בולם
חשו' כמ' והחיותו כן הדב' הזה כי הדשע בחיון קרוי מת כי
נפסק נפשו מאלהי' חיי' ובהפיכך אותו מדרביו המקולקלי'
כאילו נפחת בו נשמת רוח חיים: **ובשער** הגלגולים
כתב הדב' זלחה שהנשמות אשר המה משורש אחד לא די
לפס מה מסובלים עונשים זה על זה אלא גם נדריקים
לחזור ולהתגלגל או לבא בעיבו' זה על זה כי אף אם תקנו
בעצמם כל הדרך להם לא יושלמו ויתוקנו עד יתקון פגם
אותן שבשורשיהם:

כי על כל אלה חכמי' הדורות יראים' וחושבי' שמו' א'
יפנו בדרושיהם להסגת המעלה אשר בו כבודו
עליו יראה ולכבוד עצמו הוא דורש. ולכלתי היות מן
הכיתות הרמים המדברים בלשון מדברת גדולות וכו' ו
שפתיו יתנשא לאמר אני אתלך למען ספר שמו לאמר כי
הוא נאה דורש אפס' כי לא תהיה תפארתו כי אם לדרו'
אליהם חכמה ומסר יחדו יהיו תמים וכוסף גם הוא רבים
וחוקת הפסח ורמיזותיהן אשר שם רמז ואין מספר כי
בלעדי דרך פשטי' תורתנו וסודותיה העצומים והרבים
עוד לה רמז לפקוח עינים עורו' להוציא מתסגר אסירי' יצר
הדע צל יחפרו ויאבדו. וד' ס' אלשך ע"ה היה דורש כל
ענין החמץ על סיגר הדע כי הוא שאור פכעים' שתחמיץ
את האדם וזה הקב"ה שבעת ימים מצות תאכלו לומר
שבעה ימים הם שבעת עשרות שנים לא יראה שאור
שהם ימי שנותינו בהם שבעים' שנה ושלל נמתין עד י"ג
שנה רק אך ביום הראשון בקצת העיסור הראשון תשביתו
שאור סבתיכם ולא יתעבל מלכער שאור שבעיטתו עד
זקנה ושיבה כי אי תי יחיה מיום הראשון עד יום השביעי
ומה גם עתה כי למי' אי למי' אבוי' למאחרים לעמוד על
נפסם עד אשר יבואו ימי הרעה כי רעם תבא עליהם לא
ידעו שחרה כי איכבה יוכל איש להלחם ולהשפיל ולהפיל
מלך

פרק ג רמזי ביעור חמץ הוא יציאה

חלק וקן וכל אחד אשר החליכו זה כמה שנים ושרש שרשיו ושלח פירותיו ויחזקם במסמדים מנפס ועד כשר ומאין הרגלים וכפות הידים לעקור דבר מנדלו או גדולי גדוליו אשר הגדיל לעשות ומאין ולחץ ידלה מים וכבם בהם הכבוע כי נגע עד לבו כמחשבות אונן מלבד כל נגעים גדולי אשר שם בכשרו מראשו ועד רגליו עד אפס מקום כי כל עצמותיו הכיע ועזה בכל עון וככל חטאת אשר פעל ועשה בהנה ואיזה בוד מקוה מים במים שכל השמים ובימים וכנחלים חליפו כח יעלו אכ"ר כגשרי תרמ"ח איבריו מטהאיתו אשר טמאו יצרו זה כמה שנים יומם ולילה לא יטבחו :

ער

כן אשר עיניו כדאשו יסקיק ודא אחריתו מראשיתו ועודיו כחור בולדותו בער יבער יצא סמך מעמו כאשר יבער הגלל עד תמותו והן זאת ענת ה' ברמון הרמון באומרו אף כיום עישור הראשון תשכיטו שאר תבתיכם לשוהיר על ימי עישור הראשון בהגיעו לחינוך בטרם יבינו סירותי אזר : ורח"ל עיכא תילתא כי מי ומי מילני העברים בקרב שנים כאלה יאורו עיני להביט א' האהבה והכבוד עמן תגדעו יצא הדע להאכיר ולסמוך מרמם עד אשר לא יבא ילד מסכן וחכם במלאת לו י"ג שנה כי באורו יראה אור כי יהיה מעיד לעזור וזה רמז לנו התנא באמת באמור אור לי"ד בורקין את החמץ לאור הכר והוא כי באש' השא' פחמץ העיסה הער הדע מחמץ ומפסיד את האדם ומעפשו ועל כן חל עליו חובת ביעור היצר הרע מעליו ולא יחל עד אשר יבדל או לעת וקנה חלילה כי אם אור לי"ד הנער הוא במלאת לו שנת י"ג ויום א' שמתחיל הי"ד כי אז יחל היצר הרע לפעמו יבעיר את הכעירה וזהו לאור הכר וזה בחורין וכמקדים בכל מצפוני לבו ומחבולות פניותיו :

ואמר

בכל מקום שמכניסם בו חמץ אכל מקום מאין דרך להכניס בו חמץ אין צריך בדיק' והוא כי הנה עיפוש היצר הרע נכנס בכל איברי האדם כל אחד ואחד לפי עניינו כראשו ללכת בקופה וקופה במנחו בעזות מנח בעין לראות כרע באון לקבל לשון הרע בפיו וכשפתיו כלשון הרע ורכילות ודבר סרה ופה דובר ככלה ולאכול בו אשר אברהם התורה והלכ לחשוב מחשבות און וידים שופכו' דם נקי ורגלים ממהדות לחץ לרעה וההיקש בכל יתר האיברים - וזהו לא כל אדם חוטא בכל איבריו כי אם יש הארגל לחטוא בקצתם ולא בשאחתם ויש חטא באשר לא חטא רעהו ועל כן אמר כי בכל איבר אשר ידע שהוא רדכו להכניס בו חמץ אשר חטא בו צריך בדיקה אף אשר ידע שלא הכניס בו חמץ ולא חטא בו אין צריך בדיקה ואחר הבדיקה אם שפס ומנא צריך ביעור ואחר שביעור צריך ביטול שיכניע את יצרו עד שיבטלנו ממנו עד יהא בטיל וחסיב וכעפרא שהיא עד גדר לא יעבר כח עד להחטאו

להחטאו כי עשאו למרמם וסינפוגם כי מן התור' כניסול בעלמא סג' שיהיה תשוב' כלבו צריך ג' כ' לכפר ברכו ומעשה בידיו ותיחנות ברענו' שליש ולכעד נקום עשה כל דבר רע וחישוב עם קונה ית' שמו על כל סטרי חובותיו אשר הוא חייב לו וזהו שאמרו לאור הכר היא נשמתו שאור' יפה לבדיקה כי יאמר אליה נפשי נפשי אחתי רפ' אתי עד מתי תשתכרין התעוררי התעוררי מהי' הזה והלאה אור לי"ד כי ילד מלך לנו ילד מסכן וחכם הלא הוא יהיה לנו מעיד לעזור כעירה ונקי' וניתן את רדיונו לו ולאורו כחש' דרכיו ונחקירה ונשוכה מכל אשר חטאנו ונרחץ ונטהר נסיר רוע מעללנו מנגד עיני ה' ועל תשמרתינו נעמדה יחד ותידד שימתינו תשינינו עם ולילה לא נשבות באשני המלחמה על יצר סמך כל ישוב לענותנו כאשר בתחלה ויהי ה' אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו א יעזבנו ואל יעשנו והן אלה קנות דרכי ביעור החמץ עד די בעד כל כח היצר הרע מקרב אדם וכל איבריו ולא נאמר כי די בביעור כל שאור יצר הרע תעננו כי אם גם גבולו גרי ביתו וחנידיו ואכשי עיניו כי כל ישראל ערכים זה לזה וזה רמז שאור לא ימנא בבתי' ואחר כך אמר לא יהיה לך בכל גבולך כי אתה תבער חמץ ויצרן של עוכרי עבודה עד תשיכם עד ה' אלהיך :

וגם

אל יאמר אדם הלא ביערתי כל שאור וכל עון מחני ומחבולי כל אשר עלה בירי אף לא יבנר מהשאר מצט מהדבה אשר לא ביערתי עד בלתי השאיר אף גם אחד ומי יוכל כי על כן רמז דכותינו זכרונ' לברכה וגו' לנו כי בלי' ביעור החמץ כל חתיכות החמץ הנותרות נאנס אותם ולמסמדת יחין כל נכשל כס עד יאכלו והאומר נסרוף באש שם רמז לנו כל אשר נשאר מפנינו שלא ביערנו נחנא אותם ויהיה לנו למסמדת נגר עינינו תמיד להיות הולכים ומבערים עד כלותנו אותם א' לא' וכל נשליכם אחר גוינו ולהשמר תכל עבירה אחר מהב כל תגדור לנו כיוצא בה ומכל נשמר צריך ישמר תכל דבר רע וכשרט בחרו' הללו כי הכל כלשון הרע והנה אים בא תראה סימני טהרה ועבדות אהבה וכמינר על צרת קרובו ואוהבו יביא ניד כפיו למושכו ברשת לשון הרע כי כמה פעמים יהיה אים צדיק נשמר מכל דבר רע וילכד בשחיתו של קבל' לה' באמור איו צר לי עליך אחי ואהבתך הניקתני כי הלא ראיתי גנר פמיתך דבר סרה עליך כזה וכו' דיבר והשמר פן ואל תלכד במנדורו והנה כחן שנון נתקע הרכילות כלבו וכשרירי בטנו ותהי למרפות לו וטמ' כל טהרתו אשר נטהר בתשובתו כי עון חמור הוא כע"ז ג' ע' וס' ד' ולא יבנר מאיש צדיק מלקבל כי ברית כרותה ללשון הרע וכו' ומי לנו גדול מדר ולא נמלט מרכילות ניכח פ"כ על זאת יתפלל כל הבוד אל ה' יהי עמו על א' ודומה לו : והן זאת רמז ז'ל ואמרו היה הבית כדוק וכל עכבר וכבר

וכבר בפיו נזכר בבית מדרש לברוך את כל הבית שהא רמז
זה כי אחרי אשר ברוך אים נופו ואיבריו עד הים הבית
ברוך הוא גופו ראש וזנב עבד נכבד וכבר בפיו הוא נשע
ממנו כעבד ולמון הרע בפיו או נשעמא כלו ונרץ בדיקה
את כל הבית שהוא שכל איבריו נרץ לחזר ולברוך כי עון
זה שדי תוכל בבולוי ואחר כל זה יאמר אים הלל וביאתי לבי
משמתי ומשמתי נופי ונפמי ושמתי כל מחלתי ונר הרע
ממני ומני לי עוד להיות גב על משמתי לכלתי הטמא
כי הלל מאין לאין ולתו בי ע"ה והלא בערתי ממני לא
ח הדרך כי הלל חזר ויחמץ עמתי והאם הרע בי בהסיוח
את דעתי או ידלג באל עמו הרע להאכילי וסב לבשר
לא יפית לב ואמר והוא רמז ממי רזל באומדן שאל יפית
דעתו האדם מהבנן כי גם שהשאר לא יפית כי יחמץ
ובהסיון הדעת והוא רמז על עיסת בן האר' באמר אך כל
חמץ מהאדם עומק כבדק אינו בא למי יחמץ וכן כל חמץ
מאד יחמץ בבדק בגופו לעשות בו מצות כיריו ואיבריו
ואינו חסיד דעתו מעבודת פנים לא יכיל למי חטא ואם
בכה מעשה שלא מרצו ונזכר הנקרא בנן ומעשה באופן
שלא יחמץ ולא ידבק בידו ואלה הנה הרע תרדכ שנת
באלותיו ותכא קל מהרה לא תאמר וזאת במה שאמר רזל
שלא הספיק בנן של אבותינו להחמץ עיננו מיד בן יעם
הוא בעשותו של אבותינו כנקותו אשר השתהה וזו
יתפקד השאר שכעיסה שכל וכל ויעברו הגילוי' וכן הארץ
כמו שאמר זאת הפסוקי ארמון מעליב אבותי והבשרותי את
לכ האבן תכסרם -

וזה

רמזו במתן פתנים חכמים בלשון המשנה אור
ליר בורקן את החמץ וכולי אשר יקשה בשינוי
החמץ וכלן הכן שאלהי הכנים לרקדוק זה לאמר אור
ליר מלי אור אורתא גללא נורק. גם אור לחמץ הנל תנא
אלא מרמז בזה למען הגולה שגאמר פה וזהו לעת ערב
יבנה אור ולכך אמרו אור לי דשכאמר יתל חמץ לפעמי ברוח
אפינו נפיש' סיכ' פירוד האלקי אשר היה דור' ג' לאברהם
איתמי במספר סמו יד' אז וזהו בכרך החמץ שכל וכל כי
בזמן שהוא וזהו ה' אחד ושמנו אחד - א"ב איפה איתא
הוא את לחמץ כי עמק ביעור החמץ הוא חז' גללא אל כל
אחד מליא ישראל לפנות דרכו למנו מכל מכשול - ולגרם
מעמיו אור הר' הנפשי הזה ומכח' יהיה ויכונן כל מעמיו
יהיו הלוק ונשע לקרבה אל ה' ולרסק בכור גשמו ולא כפחו
לה' צד ואכן נפשו מיכל שאר וכל דכ' לא יקטור מעמו אש'
לא כן הפתאים אשר פש' לבם תכבדו וצין שכלם בזה בי
דרך נפיש' לס' וירעקן קלות פהכין הנפירות. שכל נפיש'
כי לא יתחילו וסדרם כי אש' כפשוטן נפשו והמה לא ידעו כי
אחת דבריהם פתים ונפשו פים בכל נפשו כי' אחד
אלת פשוטו והכלתי וודע כי אש' חלק אחד מנחה הוא מקר'
פתי' באחד נפשו וזרם באחד פלוגי וחזר בא' מרגליו
עין

יען כי העין הפנימי הוא הראש השכלית שפר ממנו
מכיון שאינו פלס בשני מצי' ראיות אל השכלית והנפשויות
הוא הנקרא נפשו באחד מעיניו ופשוטו שן הראשית מלחז'
בנושם ה' ולבקר בהיכלו כי על כל חלל נפל החיוב על
רצי ישראל הדורשים בעם להודיע לבני אדם חמיון של
דברים בכל חז' וזה אשר בלס הזה חז' לבקו עינים
עורות להוסיף נפשו אשר חז' הרע כל יתקדו ויאכזר
אשר בשמתי זה כל פרי עסק התורה והכלית הפלפול
והחדוד לעמוד ולפדת כשם ה' להכיל אורם לשלם ללמד
לפוס' דרכיו - חידה ה' באלפי דחוסים ברבם פשטים
גם כי יהיו טובים נחמדים ומתוקים - אחר כי לכל העם
אין כל מלוא בידם - או החפץ לו כחפשי קול בדיח
בתוכות חיים גם בי מותם לפתחם להרים מכסול מדרך
עם בני ישראל פירמו אחר כי מעללי' אשר לא סומ' מר' כים
עומדים וקיימים ואין מויון אמתם מתקומן : ומה שזכרנו
פכמים אשר פחשך על פני תהום ולא תקמו דבר מכמה
אחרות עקלקלות כי לא המוסר הוא העיקר לא המעשה -

וכמה

היו מחזירי אור מקמו עולמם כעשה אחת
ועלת בשמתי כשהרה וכולם לא זכו
למעשה א' אלא בשכל המעשה בזכר בתלמודם רידן ואין
גם אחד כהם שזכה לה בשכל פלפול הלכה אחת או דרוש
אחר - וכל עיקר חסיפת במי' ישראל בשבת כלה בימייהם
היה למשוע הלכות שהיו חרשים להם אין וולת וצ"י כך היו
יכין לחיות במוש' ה' כעת דחוסים כזכר בתלמודא
רידן ראבירי לכ המה בני פתא מחסויא דקא חז' יקרא
דאורייתא תרי יתמי כפתא בשבת כלה דפסח נשבת כלה
דשוכות לא קמניר ציורא מכיסו - והניד סרכ רכי יאורה
כרצ' ריקר' ראוריות' סיימו שהיה עומד אש' יחד מן הסמו'
עליהם כשבת כלה דפסח ודשוכות - ואין שפק כי לא
זכו למעלה ואלא על גודל כסחונם להיות דרושים חורגי
סלתי ואוריותי להדי' מכסול מדרך עמם וזכרן יתגד' ויתקד'
פמי' יתפקד בשולמות העלונים והמה היו כמורידיו אור מן
בצלם אשר השלים עד כי עין כעין ראו דמות כבוד ה'
כמחיה אש' ומחיו אש' דת למי אשר עין ראית כל אש' -
ואתרה הקורא בעים עמתי בתורה ראוי לך אחי להיות
עיניך פקוחות ואזניך קשוכות לרברבו אלה לתת לפתאים
ערמיה כי ראוי לזרע קדם כולו ורע אחת לקבל האש' ואפי'
שהיה האומה חרפת אדם כמחיו - אשר בחיי ראשו לא יכא
הדברים הא' מחיבור רכיו הא' גלון דל' אש' פי שלא היה
מובין או בורע אית' מכל אשר כתבנו הים נחשכ' כעין
חכמי ומכנו כל דבריו כחלי אש' ורעם אחותם פס והיו
מרגלים עמם לעשות רוב רחמיה לכל חפזיהם של עדת
ישראל להורות להם את הדרך ולכו בה ואלת המשנה אשר
יעשו אבין באלת הדברים מתחת ידי חבורינו לא יטביחו
בהם כי יבנו ויבנו כאלו הם ברוכים לענת מוסרינו ואבי

יודע

פרק נ סדר הנהגת הדרוש

יודע שאינו כותב זה באומר קבלו דעתי שהן רשאים ולא
 אני אכל קנא קנאתי לה' אלהים אמת כי היה ראוי ליודעי
 דעת ומכיון נדע לקבל האמת אף מן הנאצאים והאפיקורס
 יהיה מי שיהיה • לא כגון שראיתי בשאלוניקי אחד מן
 המפורסמים שכששמע דברי אלה הכיר תכליתם ולא יכול
 להכחיש ומכל מקום לא אהה לדרוש על דרך חכמי התלמוד
 בדברים ומשפטים אשר רבים ככפלים בהם כי בזה מלעב
 השמונים והחמשים אשר ילעגו עלינו ועל זה אמי אומר כי
 לא בא לצאת ה' אע"פ שפשוט הכתוב ידוע מכל מקום
 בכל יום ויום יש אשר באו לעצור'ה' ויש אשר לא באו לעצור
 ה' הא בעד ים דברים שאין במי אדם זריז' בהם לפי שאין
 דואים שיהיה גם גדולים אבל אם דואים שבדלים כוהנים
 בהם הסנושאית ק"ו בעצמן ואומרים הכה פל' החכם זריז
 בדבר זה ואף אספה אני ואמנע מלשמוע • והנה כן
 הזה כי אין בתלמודים מבינים כי כל דברינו זה הוא מה
 שמידר רבי הקדוש במעשה כי לא המדרש הוא העיקר לא
 המעשה אבל דואים אמתם עזא מתחת יד חבורי זה ואני
 אים רש ונקלה ואין מחמיצין אותו זהו דרך לעצור'ה'
 כגדורים גם כדורות אחרים לו אשר מי זה האיש גדול
 בשראל אשר מיקה מלכא איזה תקלה ח' ועל דו אשר היה
 ראוי להיות מנצח פניהם תמיד לזכות את הרבי ולא יחוש
 ללעב ובזו האומי אשר מי לנן גדול מאהרן קדוש ה' והגדול
 חזל לומר כי יודע היה אהר' בעצמו שכל דבר גדול לשראע'י
 ועמד וקשר חבל על כרזל כמתכוין והיה מחזיר בכל מחנות
 ישראל מי שאינו יודע תפלה למדו תפלה מי שאינו יודע
 קרי' שמע למדו קרי' שמע מי שאינו בקי בנפשה של תורה
 הכמיסו בגופם של תורה ולא אהרן כלל לא כל המלמד
 תורה בדרכים לישראל לשם שמים המקום מרחם עליו ונותן
 בו חכמה בינה דעת והסכל ונותן חלקו • גם אברהם עמו
 ויעקב עד כאן ומי מן המעשילים אמר בדורות הללו אשר
 לא יהיה לו ללעב וקלם לעשות כזאת כי כל אחד מתנשא
 אני אמלך אני לרוד פעלת' לוכך אחר כי אם יבא דרך
 פשפ' ש' הנש' כי אשר התעם על כל דבר פשע על קל על
 חמוד המם יראו כפה להם עוונות וחטאים תולדי תולדי
 חומרים חומרים ועוד ידם כשויה לחפם ולפשע עוד
 יוסיפו להגלות אליהם כשנה וכשנה כמה דברים קשים
 בדידים שהאדם רש בעקבו ואשר היו קלים בעיניהם יראו
 הרים בגבונים אשר היה מן הראוי אליהם לרדוף כאשר
 ירדף הקורא בהרים אם ישימו אם יראו אם ישעו לזכות
 את הרבים ולהרים פבסול' מדרך עמיתו בית ישראל הן
 תיהיו ארכא לפניות' והן לא רי' כי אין אים שם על לב ועין
 שכלם כהה לא ידעו שכ'ל כובד אשמות' וחטאת' ולהפיק
 רבי' מעון • ולא עוד אלא כי רב פכעו בוז וקלון ולעב
 בפיהם על יראיה' וחשבי שמו כי ידרשו חכמה ומסד
 ומילי דחסידות' וה' הטוב יכפר בעד • על כן הכי אחי
 אתה

אתה אעגך והי' אלהים עמך אם מן השמים המליכך
 בהתנש' על קהל עדתך הדר להוות זורק מרה בתוכך
 בתחל' נשיאותך כי מי שלא זנח מדה בתוכחתו בתחלת
 נשיאותו לא יוכל להפך שיטה כי לא יקבל ממנו תוכחתו
 ומי שזכר כמ"ס מה תאמר כי יפקוד עליך ואת' נסדת אותם
 עליך אלפים לראש ובהביע תוד' לרדו' אלהים ברוך עם
 סדר' מלך נהוג דחשך כר' מ' ע"ס דהוה דרש בפרקי' תלת
 שמעתי' הוא דכיס' תלת אנדרת' פשטי' מתוקים • תלת
 מתלוי' הם דרכי מוס' כמו משלי כי כלו חסד כי גם כי עיקר
 הדרוש הוא הדעיות והתוכחות מוכר מ' מ' ים לדרוש גם כן
 איזה פשטים מתוקים לא להתייגר להראות גדול חכמתו
 ח' כי ענשה אלה המה מהבדלי' אכסי הפס כמ"ס בזהר
 ומח להם שלא כדראו והעפכה פלייתם על פניו כמ"ס זל
 הפס כי לא יהיה תפארתו דק כדי להוכיח את העם כדי
 שלא יאמרו מי שמך לאיש שר ופושט כי תשתרד עלינו גם
 השתרד כפה מלא תוכחות • ומזה סטעם דרש ר' מ' מילי
 דאנדרת' ופשטים מתוקים תחלה להראות כי הוא אים בא
 באנשים החכמים ויחזיקו כרי מופל לדרוש ח' כ' תלתא
 מתלוי' ופי' מלא תוכחות • וזה לא שמדרש הוא העיקר לא
 המעשה כי אף שהותר לדרוש דרש להראות חכמתו מטע'
 הסיכר אל תעשה מו' עיקר אלא העיקר יהיה הכונע
 למעשה והאחרים תורה יאמ' טפלי' בטלים ברוך כי לא יהיו
 דק שלים א' פני פליטי יהיה הכונע למעשה ולתקן תקוני'
 ולהגיד להם רמזי התורה לבר ממשוטה לאהרן את העם
 תמיד כל הימים בתפילה וכפרת בחגים וכמועדים אשר
 כזק הסגן מועד על ידי אכילה ושתיה לפרוק עול מורלות
 שמים מעליהם ח' • אשר נריצין המה להאדם ברמזי
 החצ' הקדוש ודרכיו על מפסה הטוב ואשר א' על דרך אשר
 היה דורש הר' אלמשיך זל כענין אמת' כגזל' וכן כונא בו
 אשר על כל אה אמת' שנתבבר לפני מיתתו הוא זל לדרוש
 ז' ימים בחצר גינת ביתן המלך מלכו של עולם • אשר על
 כן נכון למערי' דבר לדרוש ולקבל שכר בהלכות הדבר
 וכוונת כהלכות חזקת' הפסח לפקוח עינים עורות ואף
 בדברים פשוטים שכבר מתפשט מנהגם לרבים והכל יודעי'
 אותם וגם שכבר דרשם זה כמה פנים לפי שפעת דרך
 הכתוב להזהיר מקום שיש בו חסרון כית' ובכח דיקי הפסח
 יש חסרון כית' כמו לקחת כלים חרשים ולפגור כל מיני חמץ
 ובפסח הוא במסעו מלכד כמה הופאות גדולות המוטלות
 על כל אים הישראל' כח' בקניית היטאים ועשיית המכה
 וזולתם ודעתם כלבא תליא ולבא בכיסא תליא ובחסרון
 הלב' נה' חסרון הדעת והתבונה תתגבר ועל כן זריזין
 מקדימין לזרז אותם מדי סנה כשנה לפסח מחשך לפניהם
 לאור ומצקשים למיסוד לא תמערד אשוריהם מרת של
 תורה • וז' גם כי הן רבים עתה עם הארץ גם כלל
 דעת סגובכמה דברים כאשר ראיתי כמה כוהנים בעם
 בקל

הקלו על עצמם לטעוף הכלי אחר הצפוי בבדיל ואמר
שהטעם היה תעלה תחת ההגעלה ואינו כי אחר
שבמקומותיהם אחזו בחומרת הפוסקים החולקים על
הרא"ם ולא סגי בצפוי בבדיל בלי הגעלה. הנהיט טעם
היה לא עלתה לכולם כי הטעם שנהגו בה רבים מבני
ישראל אחר הצפוי נבעו בה מטעם שכתב הטור סי' תכ"א
בשביל מה שאמר בקדשים ודרך ושוטף במים וצריכים הם
להזהר להגעילו בחומרי מקומותיהם. וגם במקומות
שהקלו על עצמם לסמוך על הצפוי בבדיל בלא הגעלה
בהרא"ם שצריכים להזהר לטבול אותם הכלים כרין כלים
חדשי' הנקחים מן הנכרים שבו כמה פתאים להתיר אות'
במה שטעמים אותם במים קרים אחר הצפוי במקו' טבילה
ולא הועילו כלו' דטבילה צריכה להיות במקוה המי' כמוכר
כי' ד לא שמענו שבמחלוקת היא שמי' יטביל בלא ברכה.
ועוד כמה מהם הקלו באות' המחכות של מחשת שעיקר
תשמישן אינו אלא לעשו' פאטטי' דא' ומכניסין אות' לתנור
כך וכולם מתירים אות' עם ההגעלה וזה אשר לא כדת
בי' אף כי לפי דעת הרא"ם המחכת ניתרת בהגעל' סיונו
במחכת שמאגני' בה דגים וכינים שמעטיה חושין בשמן.
ואכל אותם המחכות המיוחדות לעשות בהם פאטטי' דא'
ואיכן רוחשין בשמן רק כותנים מצט' שמן כהן כדי שלא
תשרף הפאטטי' דא' הוא ליה תשמישו על ידי האור ואינו
מועיל להם הגעלה ודינה כשפודים ואם כלל אות' שנריכין
ליכון עד שיהיו נכונות נתזין מהם ואם לאו אל ישתמשו
בהן בפסח ואפילו להעמידן בביתו ולבדרן עם שאר כליו
בנכרים לא ארך למיעבד הכי אפי' הנה גבוהים כמה
אמות דומיא דחמנו של גוי עושה מחינה עשרה טפחים
וכן כנר שבת דלא יקרא לאור הנר אפי' גבוה כמה קומות
כמ' הפוסקים בכלי פסח שאסור להניחם בנכרים בשאר
השנה לבוי אפי' הנה גבוהים והוא הדין כלי חמץ העשויים
לנו דאסור להעמידן בפסח אפי' גבוה כמה קומות.
ורק היום רבים מבני ישראל נהגו להקל ולהשתמש בכלי
זכוכית הנקראים פרפו' ריש בפסח אפי' נשתמשו בהם כל
השנה משני שמות ויקים אותם בכלי זכוכית כל שהוא שלם
ואין בו סדק. ואני שמעתי שהרדב"א ז"ל אסרם להשתמש
בהם בפסח אם הם ישנים כי ניסה הוא ז"ל ונטל פרפ' ורא'
א' וסקל בפלס כמה היה שוקל ואח"כ השליכוש תוך קריה
של מרק והוציאו וחור וסקל ומצאו שהיה שוקל יותר ממה
שהיה קודם שהשליכו במרק ושאר נפשו ירחק מהם. ואף
בספרד שנהגו להשתמש בכלי זכוכית ראיתי מן המהדרין
נזהרין שלא להשתמש בהם וכ"ס שראוי להחמיר בכלי
הפרפו' די' שעכשו מערכין בו מינים אחרים וכלו אינו
פ' רפורי האמיתי ולפיכך יש לאסור ואף כדעבד:
ונכון להזהיר את העם על הדין שכתב הטור
בשקי' שנותני' בהם קמח כל השנה שנריכין
חלק שלישי ד א להתיר

לסתיד כל התפירות קודם הכניסה. שהסכימו כל גדולי
הפוסקי' דלא יוסיענו כל זה אחר שכשהקמח נוגע במים
מיד מתרכך ונרסק בשק ואפי' אין שם תפירה וטלוי קשה
להעביר כל הנילוש בשק בנקבי הארצה ועל כן אין ליתן
בהם קמח של פסח. וכתבו הפוסקים כרין קמח של פסח
שנשכו העכברים השק ואכלו מן הקמח ונתייבש אם הוא
קודם הפסח כרין לנפות אותו הקמח ואם ישאר על הנפה
כמו פירודי עיסה דרין והקמח מותר לשהותו עד לאחר
הפסח אך בפסח הכל אסור בהנא' אכן אם השק מונח
במקומו שלא נתכענע ולא נתערב הקמח ואחזו כידו מקו'
הנישוק ויקשור שם השק תחת הנשיכה עם קצת קמח
ונער כל הקמח שנשך ויכשל שאר הקמח הסכימו גדולי
ישראל אף לאוכלה בפסח דלמאי כיחוש לה וכן אפילו נפלו
מים עליו ונתייבש אם מכיר המקו' שנתלחלח יקחנו וירקד
השאר ויאכלנו בפסח.

זבל

אדם יזהר בענין איסור גזל ביותר בענין
המצו' כי אין אדם יוצא ידי חובה במצה גזולה
וחסידים הראשונים היו נוהגים כשאופין הדכה בתנור א'
לומר כל מי שיגיע מצתי לידו יהיה במתנה וכן היו אומרי'
במחינה וכדאמרין גבי לולב שלא יכסלו אים באחיו.
ודאוי גס כן להזהיר בענין שאיבת המים למצה כי רבו
המחלקיות בפוסקים ולכתחלה ראוי להמתין עד שקיעת
החמה ובספק יאחר ולא יקדים וימצאים לדכריהכל ומטעם
זה רבים מן המהדרין נזהרו שלא ללוש מצותיהם ביום א'
אחר הסבת אלא במים שנשאבו אור ששי ולא בערב שבת
שלא יקדים קודם ערב שמש או יאחר ויחלל שבת וכן כת'
הרמ"ע מפאנו כתשובותיו סי' ל"ב וכתבו עוד דגם על ידי
גוי לא שפיר דמי לשאבותן וכן ככל תקוני מצה יען כי
מכשירי מצוה כמנה דמו וכי היכי דבעינן בחיטים שם ר'
לשמה הוא הדין במכשירין ונכרי אדעתא דנפשיה
קעביד. ובענין לישת המצות ראוי גם שמתעבו מכהגים
רבים ויש בהם דברים שנריכים שימור וזאחות להרים
מכשול מדרך העם. ראשונה להודיע מה שמוסכם מכל
הפוסקים שאין לשין לפסח לכתחלה עיסה גדולה
משיעור חלה אפי' בתנורי' גדולי' ואפי' יש הרבה בני אדם
עוזרין איכרא דעוד היום יש בעלי נפש נזהרי' בדבר
ושומעי' ענת זקני' ומכל מקו' באיזה מקומות שעברתי
בהם ראיתי שעהרמה שלשין בבת אחת עיסה גדול' מחכ'
שק קמח וכיוצא ויש שאפילו שק מלא בבת א' ובאר' א'.
והוא דבר זר ורחוק מדת של תורה במנו' דכה וחמירה כו'
הבאה לפרקים מירי שנה בשנה.

ואם

לדין יש להסתובב כי אין להם מקו' ראוי
וכלי הנריכין לכך וההכרח לא יגוב' ותשובת'
נשאר מעל כי היה להם לתפוס כדעת המקל' במרת
הצוק הגמור ולא יותר כי הן אעת כי מפני דחוק דכבוד
דין 1 4

פרק ג' דיני לישת המצה

דין הוא שלא להתרחק משור' הדין כפי רוב הפוס' ולתפוס בדעת המקל' בזה שהרי רבינו ר' בן יהודה מן המקל' בתבוא עליו שהיה גדול בביתו ללוש ב' ב' עומדים או ג' יחד כמו שאמר הבית יוסף אך לא להפריז על המדה ושם עיסה גדולה מחמי שק קמח - ולמה לא תתחלק עיסה גדולה כזו הואיל והתנור ראוי להכיל לעיסות קטנות בין ד' או ה' בני אדם ויתעסק כל א' בחלקו כראוי ולא שיהא מוכח בקרן זוית חלק ממנה ומן מחבב בלי עסק כי אין ביד א' לגלגלה כולה כהוגן אם לא בשתיים דכה ואני מחזיקי בידיהם ופי מלאתי תוכחות עמה' לאמר וכי שלא ל' וסיף על השער כפי תוספת העמלי' והעוסקי' ופחתו מצובתוקה עדרת ישראל חלילה כי תפארת וכל' אבות היא להם להיות גומלים חסד לנפש' ושלא לחוס' על ממזכ' בדבר מזה - וכלל שגור כפי הכל אין צורך עני - וכסם שאדם מחזר אחר דודה נאה לרווחתו ולעשות נח' רוח ליצח כן וכל שכן הוא שיש להם לחזר אחר מקום הבון וככון ולעשות המנה בכל תכאיה ועמלין ראויים לקיים ושמירתם את המצות - ומה שהם מקטפי' בעמילה מה יושענו בה אחר כי העיסה גדולה ואינם יכולי' לטלטלה מנר אל נד בוריות ודין מפורש הוא שלא להכניס העיסה בלא עסק אפילו רבע אחד ולא עוד אלא שאחר פסגת עסקו וכתחמתה בידים אם יניחוה בלי עסק מיד תחמיץ - וכן לענין העריכה יש להזהר שאותו הנוטל העיסה לפכו לחתוך לחתיכות קטנות לעורכין ולמדרדי הרקיקין וכמה פעמים לא נזהרו לעסוק בעיסה שהיא בעסק רב רק מנענעים אותה בידיהם ולא עוד אלא שחותכים הרבה ביחד ולא כל שעה ושעה העוסקי' פנוי לטל' ממנו ומחזי' אות' בידים' בלי עסק ואיכ' למיחסם שלא יבאו לידי חסרון ומכניסי' עמ' בכמה ספיקות של פיקוח נפש - ומאד צריך להזהר שלא להתחיל להעריך ולרדד עד שיגדפו התבוא בתחלה כדי שיוכלו ליתג' מיד בתנור ולא יעמדו בחוץ ולא יסחו אפילו רבע א' ביזה הוא עיקר גדול ובהכרח המנה ויתר פרט' אחר' שיש בזה כתבתי בפרק ב' בדרקדוק שאפיה עיין שם :

וכן

וזהו שלא ליתן את המצות בפפה או בכלי שיש בו קמח שמא ידבק הקמח במצ' ואחר כך ישרה המצה במרק עם הקמח שעליה ויבא לידי חסרון וכן יש להזהר לנשים העושות מיני מתיקה מפולת עם יין ודבש אדי שלא ידבקו בכלי כשמכשלי' אות' בתנור המה מסיפין סולת בכלי תחתיהן - ולא ארק למיעבד הכי שיש לחוס' דילמא לא בשיל שפיר ויבא לשרותו במים או במי פיתת עם מים והוי חמץ גמור מפני אותו הקמח ואפי' ישמטסס היטב להסיר מעליהם פירורי הסולת שנדבק בהם לא שעיל בו כלום - ואפילו יזהר עצמו שלא נשרו במים אסור מפני שכשעת אבילה הרוף שחמץ כמו שהמר' הפוסקים וכל

ועל כן יש להזהיר בזה שישימו שמן תחתיה' כמקו' פלג ולא יכשלו באיסור חמץ כמו שאמרו הפוסקים -

ובבר

באזנינו שמענו אבותינו ספרו לנו שפעם אחת אשת חבר היתה מטגנת דג' בשמן והמנהג הוא לטוח הדגים בקמח שלא ידבקו במחב' ולפי שכפסח אין יכולי' לעשו' כן לקחה האשה הכז' מזה אפוייה וטחן אותה עד אשר דק בקמח והטיח את הדג' - ובעת וכעונה ההוא נכנסה שכיתה וראתה לאש' הנזכר' שהיתה מטגנת הדג' באותה הקמח ושכבה שהיתה קמח ממס' למחר הכיאו לה דגים לטגן וטחה אותם בקמח ממס' וכיני ביני נכנס בעלה וראה את אשתו שהיתה טוחה הדגים בקמח ויגער בה והיא השיב' אמריה לאמר כזאת וכזאת עשתה אשת החכם אתמול ומה תנעק חלי ויחרד הבעל חדרה גדולה וירץ אל בית החכם ושאל אל אשת החכם אם בני' הדברי' שאמרה לו אשתו ותאמר לו ח' מנה אפוייה היתה ונשמעו הדברי' לחכמי העי' וגזרו שלא יעשו עוד כן מפני מראית העין מטעם זה ראוי להזהיר את העם שלא לעשו' פת הבאה כבסנין הנקרא פטטור' ממזס' אפוייה דאתו למטעי' ולומר דכי היכי דבשאר הימי' עושו' אות' עקמ' או סולת הכי נמי בפסח וכן תראה שיש מן הפוסקי' שאסרו האורז ושאר מיני קטניות לעשות מהם תבשיל אעפ"י שהדבר פשוט בגמרא' להתיר ואפי' הכי אסור דרג' מעשה קדרה וקטניות מעשה קדרה גזירה הא אטו הא ויש להם על מה שימנעו מהא דאמרינן בפרק כל שעה רב פפי שרי ליה לכורדקי דריש גלותא לממח' קדרה בחסימי' ואמר רבא איכא דשרי כהאי גלגל' כדזכתא דשכיחי עבדי והעלו התוס' דחסימי' הוי קמח עדסי' אלמא אפילו דהוי מיני קטניות כיון דעבדי מזלולי' במצוות אין להתיר בהם וכן אמר' בסוף פ"ק דביצה דלכגי ארץ ישראל דאית להו עבדי דמזלולי' אין כותסין אפי' במכתש' קטנ' והן עתה דבי' הם עם הארץ וזכ' אינן בני תורה יש לתפוס לאסור בכל מידו דדמי לרג' משו' דמיחלף וביותר בקטניות האורז דאירע אחר שנכדק ג' פ' יפה נמצא בו ברעין משה - ושומר נפשו ירחק ממכו :

ונכון

להזהיר את העם גם כן שהשמן ושלוקות וככשי' ודבש שאר' לוקח מן השוק שיקחו קוד' הפסח ויניח' בכלי כשר כמו שאמרו הפוסקי' שאם יניח' לקכו' עד הפסח יש לחוס' שמא היו בכלי חמץ ועכשם בפסח בלעו מן הכלי חלב מלחייהו ואסורי' וכל זה בשאין הדבר ידוע שכתערב שם חמץ אבל אם הדבר ידוע אפי' דליכא אלא משהו ונתבטל בס' קוד' פסח חזר ונעזר ואסור בפסח ולא מכעיא בידוע אפילו אלא במידו דשכיח' כגון שמן שומשמן' שדבר מצוי הוא שיש גרעיני חטי' מעורב בין בשומשמן' ושורין השומשמן' במי' קוד' כתיתתן גילגל' דפסי' הוא ראסור לאוכלו בפסח משו' דאיכא משהו דחמץ ומשהו

ומשהו אין לו שיעור. והן עתה רבי מיראי ה' קדושין אין
 כחותין בפסח אלא בשמן זית בלבד וכן ראוי להורות
 והמרחקות והדבש שמשין מתרוש ויין מבושל וכל כיוצא
 בזה אם נעשו בכלי שמשמש תדיר כגון מחבות וקרירות
 של כל השנה חיישינן להו לבני יומין ואסורים בפסח. אבל
 אם הם כלי מיוחדים לכך אף על פי שלפעמי תכשלי בהם
 פיתותי לחם עם דבש הזה ליה כאלו אין בני יומין
 בודאי כמו שאמר הכ"ז וכן בסתם כלים אין ב"י
 היה ליה נגזר טעם לפי אף לדעת האוסרי' נותן טעם
 לפסח בפסח אם נתבטל קוד' הפסח אינו חוזר ונעו לכולי
 עלמא ולפיכך מותרו בפסח וכל זה בדברי' שאין חריפין
 אבל אם הם דברי' חריפין וכן מרחקות שיש בהם תכלין
 ביותר וכן חומץ שנתנוהו בכלי שאינו כן יומא אסורי' לפי
 שמחמת חריפותם משכחי' הטעם הכלוע בכלים והוא
 ליה נותן טעם למכח ועושים הכלי בני יומין ככתוב כי' ד'
 סימן קכ"ב:

ויין ושמין ודבש וכן כשר מליח שלא נזהר בתליחתו
 וכל כיוצא בזה מתירין משו' ראחזוקי איסור' לא
 מחזיקין וכל שכן באסור משהו דהוי מרדכין אבל כשר
 מליח וכן גבינה שמסתפקין ממנה וחזקי' ממח' לפרקי'
 בסכין שאינו מוכשר לפסח או שנתמלח בכל שנתמשו
 בו כבנק או אפילו בפתייתו של פת שאי אפשר שלא יסאר
 שם חמץ אסור והראב"ד והאבא דבריו בספר תנא' רעים
 וראוי לחוש לדבריו ומתהוות טוב אל תקרי רע. ומי משרה
 במזקין קוד' הפסח ובתוך החב הוציא מהם מים שרופי'
 ואחר כך נמצא בצימקין כמו' גרעני חטים או שעורי'
 והם בהם בקושי' אף על פי שנתבטלו בס' כיון שהרתיחו
 הצמקין בפסח חזרי' ונותני' טעם ואוסרי' במשהו וחייב
 לכעור ולא כמו שחשבו רבי דמים שרופי' אין אומרי' קיוהא
 וזיעה בעלמא שהרי כתב הריב"ש ש' ס' דל' הדמי' שחפים
 לא היו ויע' לפי שכל ויע' היו' מן המצקין החמץ היו' הוא
 במשקלי' עבתי' עיין שם ועוד זאת אדרש לב' ישראל הקדושי'
 אשר הן רבים עתה התקלים בדבש של גוים ואוכלים
 אותה בפסח ומסתוייגים מדברי' הכ"י שכתב סימן
 תס"ז דבש של גוים אין מחזיקים בו איסור ואוכלים
 אותו בפסח דמאי כיחוש לה אם נתערב קמח בה מה
 בכך מי פירות הוא ואינו מחמץ ואם תעבי' שמא עירבו בה
 מים גם כן ומי פיר' עם מים מחמץ' את הקמח. הנה
 חששא זו רחוקה היא לערובה שני דברים וכולי האי לא
 מחזיקין איסורא ע"כ ואנחנו לא נרע מהו יושענו זה אחר
 דאיכא למחש' אולי עירבו בה קמח ויתנו מהדבש לאיזה
 תכשיל שיש בו מים והוא ליה מי פירות עם מים שממיהם
 להחמץ ואחכשל לא אחמץ מחמץ ועוד תן לי ערב של'
 מערבוה סלת שסתם סלת היא מחמץ לתותים וכבר
 אמרו במשנה סוף פר' כלל' ענה דרבי חמא הזה ליה דבש

7 ב מו"ק

ודע

כי כל המזהב בכל החומות של חוקת הפסח
 אין לסמוך על מה שהקלו קצת מהפוסקים כיום
 טוב האחרון של פסח כי אינו כבון בעיני כמ' מגדולי ישראל
 מדאמרי' פרק ג' שאכלו דבש אפי' עני ליה לאמץ בלחשה כי
 היכי דלא ליזלו בהטוב והמטיב. ובפרק במה מדליקין
 אהא דאמרי' ספק דדבריה' לא' בעי בחכי פרכינן והא' י' פ'
 ב' ספק דדבריהם הוא ובעי ברכה ומשני התם כי היכי דל'
 לזלו בים. והכא נמי אם אנו מתירין כמה דבר' שנהגנו
 בהן איסור כחב' ב"ט האחרון יזלו בו ח"ו. וכן ראיתי
 רבי' מיראיה' אחז ברק ישראל וזו ואלו דרקי' ודכס' ער'
 הנה הגישו קב' תפסטי' ה' אמת בחקת הפסח וית' מהמ'
 תבואדים המה בפוסקים הראשונים בארובה וכל חכם לב
 חרש לעתו לו בכח יגבר באיש גבורתו לכאור איתם לקהל
 עדתו להרים מכשול מדרך עם הקדש ברכוה' אשר לא
 ידעו להזהר. ודרך חסידים הראשונים להיות דורש בשבת
 הגדול סוד ליל פסח ע"ר קדש ורחץ וכו' מפני רבי' מעמי'
 הארץ כדי לזכותם ולהודיעם טעמים ומחמץ של דברים
 ואזהרת חמץ אכילת מנה מן התורה. כי הן רבים עתה
 עם הארץ שמזלזלים בדבר וכמשהו כבר יכבד מה' וכמין'
 שאמרו לאכול כזית אכלו כפול הלכך זעיר שם ועיר שם
 ולפי הדין לא עשו ולא כלום כי שיעור פירות היו בחצי בינה
 שיעור ס' דר' כמו שהארכנו בפרקים שלפנינו כל דבר
 במקומו. במשנתא דשמאי ואמר לא שם לבו לדרוש בהלכו'
 פסח קודם לפסח ל' יום הנה לפחות מין העשור מזה עליו
 לתור ולדרוש בהלכות הפסח לדעת שורשי' הדינים וטעם'
 ונמוקס איתם לבלתי ילכד ויכשל באיסור חמץ. ואי לאו בר'
 הכי ילך אלל חכם וילמדוהו דעת מה יעשה ללא' וידי' חזקתו
 אליבא דהלכותא הן בענין ר' כוסות ואכילת מנה ומרור

ויתר 4 2

פרק ג למחר עצמו ד' קורב הפסח

יתר הדברים דלכתחלה כל לי עלמא מורו דמנוות דריכות
 ביונה • וכן כענין ביעור חמץ אשר דבי' כשלו ונפלו באיסור
 של תורה באין מבין והכריקה שהיא מדברי הסופר חמור
 יותר משל תורה דהמורים דברי סופרים יותר משל תורה
 וחייב מיתה בידי שמים • וגם הביטול כי הוא מן התורה
 כמו שאמר תשבייתו שאור מבתיכם אין השבתה לא כלב
 זכר' כי מעמי הארץ כי אין בה' תור' ולא ידעו לשון הביטול
 ולא ביטלוהו ועוברים בכל יראה וכל ימנא • והמה לא ידעו
 שאפילו בלשון לפי ויעיל הביטול רק שצריך לפרש כל אחד
 חמץ ושאר כמו שאמר הפוסקים וא שיקראו לחכמים
 היודעים ויבטלו חמנם וכל כיוצא בזה שנו במה מהם על
 כיהסור' אונ' משמוע תורה ולא נסתה כף דגל' הנג בבתי
 מדרשות לשמוע בלמודים • וכל האיש הידא חף כי אין
 דרכו בכך ביתר הימים כימי' האלה וכזמן בזה ירדוף באש
 ירדוף הקורא בהרים לבתי מדרשו' לשמוע בלמודים ללמד
 לשמור ולעשות בכל חקת הפסח את דרך עץ החיי • ונוסף
 גם הוא כי הימים האלה נזכרים ונעשים לטהר כל איש
 מחלאת נזאת טומאתו • וכמו שבפסח מנרים היה ד' ימים
 קודם ששחיטה כדי שכל יום ויום מד' הימים יראו ממדרגה
 אחת של טומאה ויכבדו אל הקדושה • כי ד' מדרגות המה
 בטומאה אבי אבות הטומאה אב הטומאה • ראשון שני
 בחולין ומיום העשור עד י' ד' המה ד' ימים שיעאלו כל יום
 מדרגה אחת של הטומאה להכנס אל הקדש פנימה וגם
 הקרבן פסח היה מקחו בעשור מטעם זה להוציא מעשרה
 סעודות הטומאה ולהכניס לעשר סעודות הקדש ומתנינו
 ד' ימי' להשפיע עליו פס' בן ר' בן עתה בפסח חרות רוח
 עברה ותטהרו מעשור לחדש בכח סגול' הימים מעשה
 המנוות הנעשי' לצורך החג הקדש הזה מעשה ידינו סגנה
 נועם ה' עלינו ורוח טהר' משתלשל ויורד מלמעל' על כפשינו
 דחינו ונשמתנו לטהרנו • מזהמתנו וטומאתנו ורחב כסין
 חודם בקרבנו וביתר יתאמץ כל איש הישראלי להקדים
 עצמו בשחל להיות יום העשור בשב' הגדול שהאוי להקדישו
 כולו לה' • כי היום גורם להעביר גלולי' וטומאות רבונות
 מן הארץ ויכולה היא שבת שתרחס בהצטרפות הגות לבו
 תבינות בהלכו' הוקת הפסח וסיפור נפלאותיו ית' במצרי'
 לשוריע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדד תלכותו • להיות
 לו מנן עזרו ותחמאתו יוטה' וישימו הנביא טהור על ראשו
 ויחירו הגברים הנזאים מעליו והלכש אותו מחלנות כולו
 הפך לבן טהור הוא מראות צרע וטהור ידים יוסיף אומץ
 באלי' הד' הימים לבלתי הכשל בהם במקרה בלתי טהור
 בי לא טהור ח' והן לו בכח יעבר על יצרו ועיניו תהיינן
 פקוחות אהרי טהרתו לכל יכשל בכל עון אשר חטא כי הוא
 עיקר הטהרה כמו שאמר טהרתי מחטאתי וכבן נעם' גופו
 כסא כבוד לשחת עליו קדושת הרגל הקדש הזה כי מנא
 כדי גאולתו • ויתכן כי מטעם זה ייחסו יום העשור לשבת

דרך מוכר השכל לומר כי ראוי לכל איש ישראל לקדש
 העשור כשבת כולו לה' כי בו כיום יצאו ישראל מעמקי
 הקליפות עשרה ספירות הטומאה ובו כיום בכל דור ודור
 כלה ופסק' זוהמתן של עם הקדש ישראל עם סגולתו יתברך
 והרשעה כולה כעסן תכלה כל יראה וכל ימנא וישי נועם
 ה' אלינו עלינו • וכל הנפץ אשר הטמאה בבזאת חטאות
 ואשקות • תמנאן מנוחה נכונה בימים האלה לשוב אל ה'
 לבא אל המלך ולהתחנן לשלחון המרבה לסלוח על כל
 דבר פשע על קל על חמור אשר הטמאן ואל שבעו כי ירכ'
 לסלוח ורחם עבר' ותטהר' ומכל גילוליה' כפשם חפזי' שה' כי
 כמו שהיינו שקועי' במ'ט שערי טומאה במצרי' ויוציאנו לרוח
 אל הקדש פנימה כן האבות סי' לבנים לבא לטהר למנוח
 עזר כנגדו להסלי' כל גילולי' אשמותיו אשר חטא על הנפש
 בימים האלה וכזמן הזה • וגם זאת תהיה כעזרנו אל האיש
 הארץ וחדל מעשות הפ' פע כי יאמר אין מן הראוי כי ימים
 אשר רוח הטהרה עומד אחר בתלינו לטהר זוהמתנו
 וטומאתנו • כי אוסיף טומאה על טומאתי וזוהמה על
 זוהמתי על ידי חטאתי ועוני' ואיכבה אוכל וראיתי כל אחי
 בית ישראל פסקה זוהמתן והן אחי ככל הגוים ערלי' אשר
 לא פסקה זוהמתן הטמא והטהור יחד לא תהא כזא' ישראל
 וככן יחד הא' וילפ' ורתע לאחוריו קוד' הפס' שני ויתקדש
 בקדושת הפסח ולא ידבק בזה מאומה מן ההרס • ואשר
 בתעלומות חכמה וסודותיה סוכר סרוס ויונק מסוד
 תנחומיה יכין להם לחבין ולהשכיל אל הנעשה בשמים
 ממעל אשר אומר בזהר פנחס ו' ל תא חוי משכו וקחו לכם
 באן מאי משכו כמאן דחשיך מאתר אחר' לאתר רא משכו
 יומין עילאין לגבי יומין תתאין יומין עילאין אינון שס' ו'
 במנין משכו יומין תתאין זמין דאינון שס' ו' ובזמנה
 דאתהדר' סיהרא באשלמותא סליק אינון זמין שס' ו' במנין
 משכו חסר חד משכו יומין עילאין לגבי יומין תתאין למיהוי
 כלהו כחדא כחיבורא חדא ומאן תשיך לון אינון עשר
 דלסטר עמינא דכתיב בעשור ע"כ •

הנה

משם בארה כמה תועלת נעשה למעל' לייחד
 המד' העליונו' וממילא נשמע כי תועי' מאד
 כנפס אישי ישראל הנורמ' זה פה למס' ועשה פרי למעלה
 ואשר להיו' מודע' זא' אשר כל שב' הוא סוד מלס' שמי' אבן
 שבת הגדול יורה על בן הבכור זעיר אנפין שאז הו' מתגדל
 ומתגס' בהתכב' הכב' בן השכח' טלה שזה של מצרי' מתקחו
 בעשור ועל כי זעיר אנפין לו יחמס ויתגדל על ידיה' חסדי'
 בחי' מי' המגדלין האילן כבוד מצרי' הרב זלזה' על כן
 קראוהו שבת הגדול ולא שבת גדול כלומר ה' גדול כי על
 ידי ה' חסדי' הוא גדול • אינמי שבת הגדול ר"ל שבת
 של הגדול הוא הכבוד בן הנמוע' השמאז התחיל ליגדל עד
 לל התקדש חב הפסח ע"כ כל הכחיכות הבאים הקטנים
 עם הגדול' יס ומערכה גדול' לה קודמת למערכה שניה יום

קטנות ואיהם ספר את המגד' לים כמורע לבאים בכזה ה' מגד' ל' עוז מפני חניכ.

ואחרי

הודיע אלהים אותנו את כל יקר תפארת גדולת שבת הגדול ומה נעשה בו בשמים ממעל ראוי לקוראו עונג בשמחה של מצוה יתר על שבתו השנה הז' בכמות נקיה ובגרי' חמורים כמוערי רגל. והן לכבוד הבית במצעות הנאות כחגים וכמועדים לעשות ולתת יקר לתפארת יום הגדול הזה מפני הנס שנעשה בו. והן רבים עתה עם הארץ ונשותיהם ויתר מהם חיללו לכבוד ולתפארת היום הזה ובתיהם כוולי ישתוו והיה להם למשמרת ליום הבסא תפארת מושב' ואת קדושת השבת הגדול פנו עורף ולא פנים ויהי מושבם בין תנור לכירים וכן לא יעשה כיש כזו וקלון ליום הקדש ח'ו. והאיש הירא יהא זריו ונשכר לזוות לתקן הכית בכון כמוערי רגל וכן נהגו רבים מיראי ה' וחושבי שמו ועליהם נאמר כי מכבדי אכבד און תתענג על ה' וכו'. ואני טרם אכלה לא תעזוב נפשי לשאול ולרדוף לבאר משפטי יום י' ד שחל להיות בשבת שהוא חלוק בדיניו ומשפטיו ולא סדרים בדברי הפוסקים במקום א' על כן אערוך לפניך סדר משפטו ודינו בשיעור דשמיא:

יד

שחל בשבת לענין תעניות הבכורות י'א דאין להתענות כל עיקר דשואיל ואדחי אדחי מאחר שאי אפשר מנהגו י'א דמתענים ביום ו' מפני טורח שבת ח'ט וכן הוא המנהג. ואע"ג דשעמו של דבר מפני הנס שהיה במכת בכורות ואם יתענו ביום ה' הוא ג' ימים קודם הרגל ואין זכרון לאותו הנס אמנם אם תרע ותשכיל עיקר טעם תענית הבכורות לא נפלות היא ממך ולא דחוקה כי מלכד כי החיוב בזה הוא על הנס שעשה בו למכה מצרים בכבודיהם הנה יש עוד טעם לבאים בסוד ה' על כי מודעת זאת כי הבן הכבוד כ' ממחנים עליו חד דחיים וחד דמותא וכשפודה האב את הבכור מסלק מעליו אותו הממונה דמותא ויתקיים מצוה דחיים ויתחלש ממנה דמותא ובזמן מקרי' חור להתעורר ממנה דמותא דבכורו וה' הכה כל בכור

ולבן

הבכורות מתענים עתה בערב פסח כי אז מתעורר הקליפות בעבוד כיעור ההמץ נמצא להתגבר כי הוא בכור בן השמונה ורב כל ממנו ועל בן מתענים סבביות להחליט חושים על ידי התענית ובכן נחלש ותש בח בכור בן השמונה. ומפני טעם זה יאותה להם להתענות אף בשחל י' ד בשבת אף על פי שהרחיקו נגיחותיו על דרך קרמיה לרשיעא עד לא יקדימנך. ואם יתענו ביום ו' מעלי יתיר כי קרוב הוא וגם כי יום ו' הוא בשבת ענמו כי הארת שבת כבר התחיל להתנונץ יעיד בכקר יום ו' כמבואר בחלק א' בפרקי שבת שפסעם זה מאז הוא ופן קריאת שנים מקרא ואחד תרגו'

קיד

מיר אחד התפל' ע"פ ולכן הנה מה טוב להכין ולהתענו' הבכורות ביום ו' דהוי בשבת ענמו שהוא י' ד ובכן יהיה נמצא הכנעה גדולה א' הרסעה כולה מכל הנדדן בעבור קדושת שבת כהמור וממנה דבר אתה תשמע כי אשר נהג להתענות בערב פסח מפני חשבותו אין מקום להתענות בשחל ארבעה עשר בשבת וזה פשוט:

וזמן

בדיקת ההמץ הוא ליל י' ג' כליל ו' והבכורות המתענים ביום ה' יאותה להם לבדוק עורן בתעניות מפני הטעם הנזכר לעיל כי בזה יהיה נמצא הכנעה גדולה א' הקליפות מכל הנדדים בכח חלשות החומר מהתענית אכן אם קשה להם התענית רשאים לטעום מלומה קודם שיבדקו וזה מעלי יתיר מלהמציא בודק אחר דמזוס בו יותר מכשלונו ואע"פ שהרר דאבוד לאכול קודם שיבדק היינו סעודה דאיתי לאמשוכי ויכחח מלבדו אבל טעמ' בעל' שרי דלא מיוך בה אמשוכי ומכערי' הכל לעמי שבת ואין משיירין רק סוון ב' פעודות לבדוק השבת ושדפים את ההמץ ערב שבת קודם חנות גזירה שמיא ישהא אותה לטעה הכאה אחר חנות ולכן נהיך לטורפו דחוקא קודם חנות כדי שלא יחליף במאר השמים כהמור. אכן הביטול לא יעשנו רק כי' ד ביום השבת אחר הסעודה מפני כי אף יבטלנו כי' ג' והוא צריך לאותו דבר עדין לאכול ב' סעודות של שבת. וי'ש' מי שכתב שראוי להחמיר ג' כ' שלא לעשות מלאכה ביום ו' אחר חנות כשחל י' ד בשבת כשם שאמרו לבער קודם חנות כדי שלא יטעו בשאר השנים וכן ראוי להחמיר ג' כ' בענין המלאכה אך אינו אלא דרך חומרא בעלמא ואם אינו רוצה להחמיר רשאי ולענין ליטת מכה של מצות לסין בערב שבת ג' כ' אחר חנות ואע"פ שרבי' אמרי' דבמחצית שבת עדיף טפי משום צליית הפסח שלא היה דוחה את השבת והיו כולין אות' במחצית שבת וכדראוי ללוג אותה כעונה הסוף חביבה מנו' בשעתה מכל מקום כל גדולי ישראל הסכימו לעשותה בערב שבת אחרו' כי היכירלא ליתו לאיחלופי ביתר השנים וגם כדי שיקדים לאכול מכה כליל פסח בתחלת זמנה דוציון מקרימין למצוות וכדי שלא ישנו התכוות וישאלו. ומה גם דחייסין אידי דטורד אתי לאקדמי מבטור יום וממלא מחלל שבת כפ"ס בריס כתובות שמיא ישחוט בן עוף ובפירוש תניא בתוספתא י' ד שחל בשבת מכערי' הכל מלפני השבת ואופה לו מצה מע"ס וכו'.

ולענין

התכשיל בשבת זו מנהג ותיקין לבשל בקדחת חרשות ומובנות לפסח ובכף חדשה מוציאין התכשיל מן הקדירה ומניחין בקדחת של חמץ ואחר האכילה מקנחין אותם באכזב כמבואר בפוסקים ויש כוהנים לאכול בשבת זו הכל במנהג עמדה ומכערים ההמץ מביתם מע"ס מכל וכל והואיל וקובעים בידתם על המנהג עשירה צריכין נטילה וברכת המזון

כדין

פרק ד ריני יר שחל לרזח בשבח

פרק רביעי

אור לי' ד בניסן אשר אז זמן התחלת מילוי
הלבנה בשלימותה הניע תור ביעור הקונים
אשר סחור סחור לברתא עילאה וכבש סגולת ביעור
החמץ תזרע ורזח תשאל וסערה תפיץ אותם והיו כלל
היו כי הנה החמץ רמז לסטרא אחרא ולכן הוא נבזי בסור
י' רכורא ושאר הוא פלגית ולכן היא ככתובת שהוא
התמרה בסור הנזק' הנקרא תמר והמכע' יר את הבער'
פה למטה בארץ ראשו מניע השמימה ופכה והיתה לבער
הרע מקרב הארץ העלוונה ומחץ ראש ממלכ' ס"ס הרשע
ומלכות הרשעה אשת כמלות הותיה כי ע"כ הנריכונו
חכמים לבדוק כליל י'ד אף כי ביום י'ד הזה סגי שכן שנינו
לא בדרך ליל י'ד יכרוך ביום י'ד כי לא לבדו היתה טעמם
מפני שאור הנרי יפה לבדוקה כי אם עיקר סוד' כמזם היה
עמהם לחייב לילה היום לבער הזכר והנקבה שבקליפה
וכמו שכתב' בזהר פקחם אר"א כתיב כל מחממת לא
תאכלו וכתיב לא יאכל חמץ אלא דא רכר ודא נוקבא ע"כ
ולכן כבעור הלילה כוער סתגו' לשליטת הנוקבא אשר היא
ממשלת בסור כגסף בערב יום וכו' והנה אשה לקראתו -
ואין די בער בבדיקה זו לממלכת הזכר אשר בבדיקת
היום להבה תלהט רשעים יחד זכר ונקבה ואף כי בביעור
הלילה נפלו אשיותי' דמוקבא עדן אינה נכבעת עד תומה
על כי כמו שהזכר שבקליפות הוא נכלל עם המוקבא כמו
כן המוקבא היא נכללת עם הזכר ולכן המוקבא לא נכבש'
עדיון עד תומה לא עד שנעשה הכיסול ביום כי אז רועה
התחשעה ערו ערו עד היכר בה ולפיכך הא' בלא הא' לא
סגי' ודבר' כאשר פתחל' בזמן הברא' היתה הקליפה
למטה מעול' העשיה סמוכה וכבשה שמה לעת צורך ליסר
האדם כגודע - וכאשר חטא אדם הראשון עלתה הקליפה
למעל' וכשעמד ישראל על הר סיני תקמועון אדם הראשון
כאשר חכמים הגידו ישראל שעמד על הר סיני פסקה
זה המצוה - ואולם אחר כך ע"י מעשה העגל חזרה הקליפה
לאיתנה הראשון והיא עלתה עליהם א' עולמות העליונים
בראיה יערה עשיה - וע"כ הנזק המקום כ"ה להזהר
עוד הפע' לחוג את חג הפסח ויעשו בני ישראל את הפסח
במערב - כי אילולי המה כאדם עבד ברית ככר נתקן
העולם מעון אדם הראשון במה שעשינו פסח מזרים בכל
חקותיו על מצות ומדורים - אמנם בעבור מעשה העגל
הנזק הדבר להיות מהג' לרזח' עולם לתקן העון-ע' ב' באה
לנו המנו' הוא' לבער את החמץ מכל מקו' שדרך להכניס
שם חמץ לבער כמו כן הרשעה כולה של עליונים למעלה
בכל מקום שדרכה להתאחז ולהכנס שמה ולהוריד אותם

מטה

כדין פת הכאה בכסנין כמטאל כדון ס' קס"ח:
ובשחרית של שנת יש להזהר למזמור ולחזן
שלא יאריכו בתפל' ושלל לאומרה
בגחת פן יבא להכשל באיסור חמץ ח"ו וכ"ס כשיש שמה'
בקהל יבטל השיר ורחוי להתחיל להתפלל תכף אחר
שעלה עמוד השחר כי היכיר לא ליתר לוגע באיסור חמץ
כמ' ס"בס' הסמדים ס' ס' ד' - ולענין הסעודה הנ' רבו
בה הדעות לפי שזמנה אחר המנחה ואז אינו יכול לעשות'
ממנה אשר חכמים הגידו האוכל ממנה בערב פסח כבועל
הרובות בבית חמיו' אשיעשנה בפירות או כשר ודגים
הנכון לעשותה ממנה עסירה כמנהג ר"ת ואף גם אין
זאת כי אם קודם שעה י' דאלו אחר שעה י' אף ממנה עסיר'
אמרה ומכל מקום בין המקיים אותה במינו פירות בין
כמנה עסירה כבון להזהר שלא יאכל לא כזית כדי שיאכל
בליה פנה לתיאבון - ואשר בא בתעלומות חכמה וזכר
מסוד תכחומיה ואותה להם לעשותה במינו תרגומה
ולתרב' פורות התורה כמו שהיה עושה פדשכ"י ע"ה כמ"ס
פפ' אמר רבי אבא הכי הוה עבד ר"ס בזמנא
דאבת' לן סעודתא רשבתא מכדד פתורא ואסתדל כמעש'
מרכבה ושה אמר דא סעודתא רמלכא רייתי למיכל גבאי
ע"כ - ומסידים הראשונים היו רגילים ללמוד בעת וכעונה
ההיא כד' ג' פעורות רשבת כהה פ' יתרו - ויש להזהר
את העם שלא לערוך השולחן בשבת לנזק הלילה רחא לא
קיימא לן כר' ישמעאל דקאמר בפ' אלו קשרים דמניעין
את המטות מזה' כ לשבת וכ"ס מסכת לז'ט וכבר הארכנו
בתוכחות במקום אחר דגם ט"סא' אין לערוך השולחן
והנחת לנזק הלילה דאין י"סמכין לחכמה וזה פשוט וכן
החזקת הנעשה עב זכר לטיט וכותקין עליו מעט חומץ -
כן לא יעשה מכע' י' דאין סכת מכין ליום טוב:

ורענין המד כליל פסח סנהגו בב' תכשילין
זרע השם זכר לקרבן פסח וכינה
מכוסלת זכר לקרבן חגיגה יש מן הפוסקים הסוברים
דכשחל פסח כמוצאי שבת אין ליטול כי אם הזרע שהוא
זכר לקרבן פסח ולא הכינה אשר היא זכר לקרבן חגיגה
לפי שאין קרבן חגיגה דחה את השבת אבל רוב הפוסקי'
אשרו דאין לחוש על זה ואדרבא מי שמדקדק בזה מחוי
פקדנים בחוץ וכן על מה שאמרו לשנות בטעם ברכה
אשר גאלנו לומר כשחל במ"ס פן הפסחים זמן הזבחים
להקדים הפסחים שדחיים את השבת מה שאין כן הזבחים
דהיו קרבן חגיגה ראשו דחה את השבת אין לשנות
מפני כך המטבע שברכה ולעולם יש להקדים הזבחים
לפסחים דקרבן חגיגה הוא מאלל קודם קרבן פסח שאינו
טאכל אלא על השכב והואיל וקודם לאכילה יקדמו
באמירה:

פרק

תקופת אמן יהא שמיא דכא בנין דיתכר חילא דמטרא
אחרא וסתלק סטרא דקכ"ה על כלא ע"כ הנה מסמ
כא"דה היות כל דברי קדושה מתקנו בלשון תרגו לא לבדו
כאשר יחסכו דבית כי הדגון בזה הוא תקון כדי להכין
הענין דבית מעמי הארץ אשר היו כבכל ללשונותם לשון
ארמי ומטעם זה לא יספיק לשנות לשון הוהב קדש
קדשים ולמה יגרע מקריאת המגלה שהלועז שמע את
המגלה הכתובה בלשון הקדש אף על פי שאינו יודע מה
הם אומרי' ינא ירי חובתו. ולמה לא תקנו לכותבה בלשון
תרגום למען דעת כל עמי הארץ ויכינו במקרא אלא עקר
הטעם לשכר ולהכניע כחה של קליפה בלישנא דסטרא
אחרא כעין רובמת הקדש המתוקן בלשון תרגו לתבאר
מעולין בגופפנקן דפרולא וקליפין. ביטין לאסתלקא
יקרא דקכ"ה על כלא:

ומנהג

חמירי' להניח עשרה פתיתין חמץ במקום
מוצנע איתו בבית ולא כאשר חסכו דבית
שהא כדי שלא תהיה ברכת' לבטלה אם לא ימצא חמץ
לבער שהרי כבר אמר לא ברוך בי' ד' יכרוך בתוך המוצנע.
וכתב הרמב"ם שיכרוך בכרבה אף על גב שאין אין פס
במה להתאחז ברכתו ואם לא נתן לא עיכב. רק טעם
הדבר לי' פתית' אלו לבער י' בתרי' דמסאבותא אשר
בקליפה ולשרוף אותן ביום ולהוציא נד הקדושה מתוכם
ולהכה תלהט רשעי'. ואשר בתעלומות חכמה סוב' דרוי'
ויונק מסוד תנחומי' יכין לו לכוין הכריק בחורין ובסדקי'
להעביר גלולי' טומאת מצרי' הנאחות ביסוד דילה וכו' דרך
שהאשה מרכה לברוך לטהר עצמה ממקור דמיה. כן על
ירי הבריקה הזאת תועיל לטהר אשה לבעלה כליל פסא.
ועץ הדעת טוב ורע סוד חמץ ומצה כולו הפך לכן טהור
הוא ומכור' המא' היצא מעדן ונתן הנסד הגדול להשקו' את
הגן בתרי' עשרין חמץ ושאר ומס' יפרד והיה לרקי' השמי'
לאה המעטירה והמה הממא' והממא' רת יהיו למאורות
והח' חץ קם למטה רשע גבול הרשעה נפלה לא תוסיף
תאכל עליו חמץ או אשר את סא"רו הערה וסן א לא ימאס
ת"ס יתמו חטאים ושכר סא"רו אכזרי וכל אוכל מחמת' ת
ונכרתה כגודע גבאים בסוד ה' מפלאות תמיס דעים.
ואנכי תקנתי כוסם תפלה לעת ביעור החמץ
כוללת כל כוונת הרב זל"ס להוציא
הכוונה בפה לבאים בסוד ה' וזה תוארו. **לשם** יחור
קכ"ה ושכינתיה וכו' הנה אנכי בא לקיים מצות ביעור
וכיטול הח' חץ והמא' מצת ומס' אר והמס' ארת לתקן את
מדתה במקום עליון.

וירי רצון מלפניך **יהוה** אלהינו ואלהי אבותינו
האל הגדול. הגבור והיחיד

אל עליון גומל חסדים טובים שכבד סגולת מצות ביעור
וכיטול אשר כבער ונכסל עתה מכתיו ומרשותיו
ותעורר

מטה מנהג' המקומה הראשון באמר היתה בתחיל' הבריקא
בי צת למנהג כי בא מועד רציתא אשר דונג' כבאת ישרא'
ממדיים ונוסף גם הוא דומה לזה הוא אמריאטא כל איש
ישרא'. במעשה הדע אשר יאסס לה' הוא מכניס הקליפה
אל הקדש פנימה בכל עולם כפי בחינתו כי אם ממלא בו
בחינת כפ"ס כלכד הוא מבכיר הקליפה בעולם העצמי כי
שם חלקת הנפשות ואם המלא ימלא בו חלק מכחינת רוח
הוא בעונו מכניס הקליפו' בעולם היצירה וכו' וככת סגול'
ביעור החמץ כלפיד יבער כל הקליפה אשר הקליף בעונו
בעולמות בחינה ועל כן באו ב' לאוין במצות זו
ובאחד אמר לא יראה ובאחד אמר לא ימצא לרמז שדרך
לרחות הקליפ' על ידי ביעור החמץ מן העול' ככללותו וגם
מן הכתים הנמצאי' שם באותו עולם כי כל אחד יש לו בית
לפי כבודו באותו עולם שמסם בחינת נפשו. שעל כן
הוזהרנו שאור לא ימצא בבתי' כס. דיוקא ולא אמר לא ימצ'
בבית שם דמיו על הכתים האמתיים וקיימים המיוחדים
לכס כל אחד בית לפי כבודו ולכן כגד מה שנוגע אל
העולם בעצמו ככללותו אמר לא יראה מפני כי הקליפה
אשר שם היא נגלית ומפורסמת לעין כל עין קוץ ולכן
הוזהרנו להוציא אותה החוצה הוציאה ותשרף. וכגד
הכתים אשר נרדף להוציא מתוכ' הקליפות באמר לא ימצא
כי אף על גב שאינו מפורסם לעין כל ולא יראה החוצה
אל העין אינו אלא מרף וביעורו שניהם יחדיו ואמר
ע"כ תכף אחר הבריקה אנו אומרים כל חמירא
דאיכא ברשותי לרמז אל הקליפה אשר נכנס' בקדש
פנימה רשות עם הקדש עדת בני ישראל דלא ביערתיה
שלא שכנו עד ה' לבער את הפסע במועדו הן עתה בכח
סגולת ביעור החמץ ליכטיל ולהיו כעפ"רא דארעא
אל מקומו הראשון כי הנה מודעת זאת אשר הקליפה סוד
כחם הקדמוני תקולל חלקתו בארץ ועפר תאכל כל ימי
חייו וכסם שגב' על הנחם הקדמוני פה למטה ככה כגד
על הנחם העליון הרחמי' להיות טמון בארץ חבלו אלא כי
על ידי כל עון אשר יחטא אחד מאישי ישראל אף ינא ינא
ועולה ומשטין ומתעב על ה' ואולם מעשה ידינו כוננהו
בג"פ טמון בטקבא דתהומא דכא וליכטיל ולהיו כעפ"רא
דארעא כל יראה וכל ימצא. וע"כ יאמר בפ"ר נוסח
הכיטול ליכטיל ולהיו כעפ"רא דארעא וממוצא דבר אתה
תשמרם טוב טעם לאשר תקנו נוסח הכיטול בלשון תרגום
לנתוש ולנתון ולהאכיר ולהרום כחה של קליפ' ע"ד שאמר
בספר הזוהר בפרשת תרומה דף קכ"ט על ענין הקדוש
אשר נתקן בלשון תרגום זה לשונו קדושתא דא לאו איהו
כשאר קדושתא קדושת' דא סלקא בכל סטרי' דלעיל ותתא
ובכל סטרי' מהמנות' ותכרא מעולין וגושפנקאן דפרולא
וקליפין ביטין לאסתלקא יקרא דקכ"ה על כלא ואנן
בעינן למימר ליה בלישנא דסטרא אחרא ולאתבא בחילא
תקיפא

פרק ד תפלה לעת ביעור החמץ לבאים בסוד ה'

יתעירר חסד אל וזעם בכל יום וזעם את אויביו להכרית כל החושים והקונים הסוכבי' את ב' המ' אורות הגדולי' .
 זכח סגולת ביעור השא' ר' תמנע מרשעי' אור ונקותם ממסך האור חכמה וכונה ודעת היונא מן הכ' הר' הגדול להשקות את הגן מערכות אלה יס' כתם פז ליום קטטת אשר המה שם אלהי' במילואותיו אל' ק' למ' ד' ה' יו' ר' מ' ס' דיוור' ין בחכמה ברכות בחשכון' ש' ושם השני' א' אל' אל' ה' אלהי' אלהי' יס' ברכוע . ברכות בחשכון' ר' ושם הג' אל' ק' למ' ד' ה' יו' ר' מ' ס' המלא אשר בקרבו א' ובס' יתפונן ויכין ש' א' לכן הסבור שאח הקרח ש' .
ובכח סגולת ביעור החמץ בחסדך תנמית ונקותם מת' א' האור היונא מע' דן להשקות את הגן מערכות אלהים פשוט וחפשה אותיותיו העולים בסך נ' א' אשר עם המלא אשר בקרבו ואותיו אשר תבאכה במילואותיו ומילוי מליאותו המה יע' לו חק' ל' שם דמו' וה' מ' מספר חמץ . כליל תפארת לראש הכן הסבור כליל חמץ ובנעימות ימין נגח מקורת המלא הח' מ' והש' א' המה יהיו למאורות כגן ומשם יפרד והיו בשמים ראש לראש התלחה והנה היא לזה . אל' נא תהי' כמ' ולמונה משך האור היונא מעדן ומן הסוד הגדול להשקות את הגן תהל' אור באור פני מלך חיים . תגור' ת' ס' דרך הקדש פגימה וזה הדרך ישכון אור מחמ' צת חמ' ת' ס' ומש' א' רת שא' ר' ת' ס' .

ועל

כן נקיה לך ה' אלהינו לראות מהרה בת' עוזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתו לתקן עולם במלכות שד' . וכימי זאת ישראל ממנדים הראנו נפלאות ומחץ ראש עשרה שליטים אשר בקליפה גזר דחימה . והך נא בכח סכט מלכות מלכותך מלכות כל עולמים אל' גולגלת ספחה חרו' פה מלכות הרשעה יערות יס' כטורך והך בכח יס' מלכו' מלכותך מלכות כל עולמים אל' מח ספחה חרו' פה מלכות וחבור חרבך על ירך גבור הוד' והך בכח הוד' מלכות מלכותך מלכות כל עולמים אל' קרקפתא רשעה חרפה מלכות הרשע' ומחץ ראש ממלכת סמאל בעל בת א' נכר: המו' גוי' מ' מלכות והיתה לה' המלכה ובנעימות ימין נגח הך בכח נגח מלכות מלכותך מלכות כל עולמים את כל זכורה של קליפ' עדו עדו עד היס' בו זכור' תפארתך הך בכח ת' מלכות מלכותך מלכות כל עולמים . אל' הוד' זכורה דקליפה הוי' ארון והוי' הוד' . ועורדה את גבורתך והך בכח גבורת מלכות מלכותך מלכות כל עולמים אל' נגח זכורה דקליפה כגלל נגח יאבד ובחסדך תנמית והכית בכח חסד מלכות מלכותך מלכות כל עולמים אל' ת' זכורה דקליפה תסברנה פארותיו משוש תפארת' . ולך כינה ונכרה וסך כבינת מלכות מלכותך כל עולמים . אל' גבורת זכורה דקליפה והתו' מגבורת' ס' חכם לכח ואמין כח הך נא בכח חכמת מלכות מלכותך מלכות

מלכות כל עולמים . אל' חסד זכורה דקליפה וכל חכמ' כנין הסדה מוכתר בכתר רס' ונשא הך בכח כתר מלכות מלכותך מלכות כל עולמים אל' כתר חכמה ובכית זכורה דקליפה קומת הכות' רת וכל חכמתם תתכלע . ובי' נה' נכונ' תסתתר ותמלך אתה הא' ה' אלהינו מהרה על כל מעשיך וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויכין כל יכר' אתה יכרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה ואתה תבער שאור עיבתו מקרבנו ולב סהור כרא' לנו אלהינו ורח' נכון חרש בקרבנו לעשות רצונך בלבב שלם אנחנו ונאמאנו ונאמאנו נאמאנו תמיד כל הימים והיו לרצון אמרי פי וכו' ע' כ' . ואחר נוכח תפלה זו להתאמץ בכונתו לבדך על ביעור חמץ ויכוין בכוונת הוית הברכה ברוך אתה **יהוה** אלהינו מלך העולם אשר קב' על ביעור חמץ . וכוונת נקודותיה מכווא' שהוא חסד דנכח תבונה כי נכח מספרו פס' ח' אשר ממנו מקבל הזביר אנפין ומשפי' לח' קל שהוא מספר חמץ לבעור משם וע' כ' גם אלו בודקים ומכערים אותן והם עשרה בתרי' מסאבותא כגול .

ורבים

מיראיה' קדושינהו לטהר את יריהם קודם הבדיקה על כי היא באה לטהרת העולמות מהסודא אחרא וכו' להחמיר בה ולעשותה בנקיון כפיס ולבדך בטהרה ועל ידי הברכה נברא מלאך אחד ופנה למעלה לרחות הקליפות מכל מקומ' הקדוש' . וכל שכן שלא יגש לעשותה אם לא טבל לקריו' ח' . הא' למה זה דומה לנועל את ביתו לשומרו ונמנא אויבו ומבקש רעתו שמור בתוכו אשר לא יועיל ולא יניל אשר על כן הטהרה והקדושה עיקר גדול בזה וככן לא יכזר מהם כל אשר יזמו לעשות . ולכן טהור ידים יוסיף אומץ גם כן להזהר לעצור את רוחו שלא לרבר בין הברכה לבדיקה וגם עד שיגמר כל הבדיקה כי מכלעדיו טעם פשט הדבר דהוי' משום דכיון שמחויב לגמור בדיקתו וכל זמן שלא גמר אם סח הוי' כאילו סח בין הברכה לבדיקה ונריך לחזור ולברך מיד דהוי' אסח באמצע תקיעות דמיושב שנידך לחזור ולברך הנה לפי סודן של דברים הכוהרים ישכילו כדי שלא להכניס החינוכי בנתיים בעת הכנעת הקליפות והכנע' כי אז באר' ואל' יעלה מן האר' ש' ח' . ואשרי אמוס יעשה זאת לבוין בבדיקה לכל הדברים השא' לטהר ולנקות עליונים למצלה ונפשו אליו יאסוף מצרעתו ומטומאתו ויסבור' בעדו כאשר עשה כן יעשה לו כמו שאמר כזהר אמור דאפיק גרמיה מרשותא אחרא ועייל גרמיה ברשותא קדשא . ואשר הוא יען ותדרימת' להים נפלה עליו איש שותה כמי' עולה ביתר ימות השכ' עודינו מחויב בטומאתו ומן ה' יסור לכו הנה בבא להתעסק בביעור חמץ לכו יחיל בקרבו לאמר מה המכה הזאת ומה טעם יש בה לבער החמץ אשר מראשית השנה ועד אחרת

אחדות השנה אלו צריכים אליו ורודפים אחריו. וצפון
לחפש אחריו חפוש מחפוש ולרדוף עליו כמי שחרף אחר
האויב להשמדו ולהכחידו מן העולם כל יראה וכל ימצא.
הלא דבר הוא כי לא דבר רק הוא. ומתוך כך יהי אלהיו
עמו ויצל בתשובה הרמיה תשובה שלימה עד ה' אלהיו
כי יאמר הלא כה דבר היצר הרע מצין רוגמת החמץ נר
הנורר להחמץ לבות בני אדם גם בני אדם לרכא תחת
רגליו כל אסורי זיקי העון ופסע רע והזהרנו לבער
ולבטלו. וכן יאותה לנו גם כן לבער את הבערה שאור
עשתנו והאספסוף אשר בקרבנו ונשובה עד ה' ועל כן
הזהרנו להיות בודקין את החמץ בחורין ובסדקין הם
העבירות קלות שאדם רש בעקיבו וכן חור שבין אדם
לחברו שדרך בדיקה הם העבירות שבין אדם לחברו אשר
להיות כל איש זריו לבדוק ולמחול לחברו הן ממון הן
דברים וכן ת"ש שדרך לבדוק את הכיסים שם רמז כי
הכיסים צריכים בדיקה ביותר כי הגדיל לעשות ויצל
בחנתו בכיסים של הממון עושה עושר ולא במשפט ויתר
רמז הדומה משפט החמץ אשר הארכנו כפ"ג כי יתן האיש
הנלכב לבו אליהם הן גור וגור ויסול חתיתו ויראת שדי
על פניו יחלוק ומורא יעלה על ראשו לשוב מעבירות שבידו
ואל אלהיו כי ידבה לסלוח. ואף שכל הימים יש לכל איש
ישראל להיות זה וזה וחדר בתשובה ובעל כפס יקרה לא יהא
בזמם עד ערב פסח לחפש ולמסמס במעשיו וחדל מעשות
הפסע אכן כי תהיינה לאיש עבירות רעות ורבות
ולא שת לבו עוד כל ימות השנה הנה בהגיע תור החב
הקדוש הזה לית דין צריך בשם והחיותו אל לבו כל היר
המדרגה לבדוק כי יצדק הרמז בסדרו לבדוק הבדיקה
הציקרית בתי הנפש והלב. ועל כן יאמר בשפ"ר נוסח
ביטול היום שהוא גמר בטולו בתוספת דברים כל חמירא
וכו' רביצרתיה ורלא ביצרתיה וכו' אשר הוא כעין ורזי
דברים אשר אנו אומרים בנסח הדורי על הנסתרות ועל
הנבלות ולעומ' זה יאמר כאן רחמייה ורלא חזייתיה ואשר
להיות כי ימצא איש אשר יחטא ושב אל ה' אכן לא הספיק
בא אותה תשובה להאכיר בסטרא אחרת מאותו
מקום העליון שנכנס שם וגם יש מעש' הרע אשר עדיין לא
עשה תשובה וזה ודאי כי עדיין החמץ קם עורינו עומד
לפני ה' ולעומת ג' מינים אלו יאמר רביצרתיה ורלא
ביצרתיה: והאיש אשר נבע אלהים בלבו מה' ור ימדרגה
לו תשובתו הרמת' ולפא אל המלך לתת חנן לו וככן בסגול'
תשובתו עוד מצט ואין רשע. והוא יתברך יסובבהו
יכוננהו יצרהו באישון עינו אשר למי יחפץ המלך לעשות
יקר יותר ממנו עמו וכאן מרעיתו. כי על כל אלה הנפש
לבית יעקב יאתה להם להיות הבדיקה על ידי עצמם ולא
ע"י שלוחם אולי על ידי כן בעת הבדיקה יחשבו מחשבה
גל מחטא ויתנו לב לשון. ובר מן דין נכון להיות כל איש
הלך שלישי ה א ב

בדוק בביתו הוא ולא שלחו על כי כלל גדול אמרו מזהב,
יותר מבשלוחו: ואין ראוי לבעל נפש להניח שום א' מן
הבית לבדוק לא נשים ולא עבדים ואין צריך לומר קטני'
מפני שדעתן קלה וינקלו בעבין ולא יחשבו כאשר ראוי לחוש
אלא כל היר המרבה לבדוק הוא בעצמו ובכבודו הרי זה
משבח ויקום בזריות ובאזירות חיל לחפש ולבדוק את כל
מקום אשר ימצא שם בדק בחורים ובסדקים וכל מקום שיש
לחשוש שנתנו בו חמץ או בקבע או בעראי ואפי' הוא חשש'
רחוקה מעט לא ימנע עצמו מלכרו' מפני כך כי חומרת
החמץ בימים האלה גדולה היא מאד מכל איסורים שבתור'
וחלכודם ונבלה וטריפה כי חמץ בפסח במשהו. ומפני
זה צריך לחוש הרבה מאד על בדיקתו ועל ביעורו.

ורז

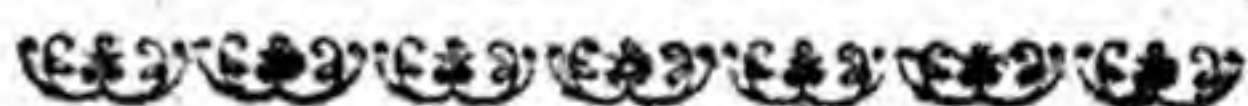
עתידי רבי' מעמי הארץ ועשירי עשר' וחסדיו'
ונכבדו' וית' מהם מולולי' בדיק' זו וכמשא כבד
יכבד מהם לחפש אחר הדלת והמזוזה בחורין ובסדקים
וביתו האזירות אשר לא נכתה כף רגלה הנג
בהם וכדי באון וקנף בעיניהם להטפל בהם
ובדקים על ידי שלוחיהם ויש מהם סדקים מעט
מזער וצירשם וציר שם כחותה על הנחלים וכתעיק
עיניך בו ואינינו וזה דרכם כפל למו להתברך בלבבם
לאמר הרי הנשים ובני הבית כבדו הכל ואפס מקום שלא
פנו ומה צורך לבדיקה זאת כי לא ימצא דבר ולא ידעו
תועי' רוח בינה. כי אף אם נאמר שאמת הדבר שברקו
הכל וכיערו והשיקו. שם כל זה המצוה מוטל עליהם ליל
י"ד והיא מדברי סופרים לבדוק הכל מתחלה כאילו לא
נעשה דבר ואין לזלזל ולפקפק ח' בתקנת חכמי' אחרוני'
דברי סופרים יותר משל היראה והוא חייב מיתה לשמים.
ואשר הוא שר וחשוב ישפיל עצמו תנאותו כתולעת וכאזוב
למחול על כבודו בעבור כבוד שמו י"ת לשמור לעשות את
כל מצוותיו שאפי' המלך כי כבודו חמור עד שאין כבודו
מחול. ובמקום מצוה להכל דמה הרש את חדשי אדמה
וכבודו מעליו הפשיט ועא"כ תולעת ולא איש כבוד עון
אשמה אשר הכעים את בוראו והוא בעזו הכנים גלם
בעולמות קדושים וחמיו' ותו' חסף יעלע וכאשר עשה כן
יעשה לו שפ"ר התקונים להעביר גלולים ואת החסומא'
מן עולמות קדושי' בביעור החמץ סוד הקליפות וכל גזר
דחמיה הוא בעצמו ובכבודו והוא יהיה בעוזריו להעביר
טומאתו מעליו ותחלה וראש לפדיון נפשו לא מטוהרה.

ודרך

הזרזים במצות לבדוק היטב היטב ולקחת
עמהם סבין אחק מצט שם ימצאו אי זה
חמץ בחורין עמוקים לחטט בו אחריו ולהציאו משם וכן
כהגו לקחת עמהם כל' א' לשית בו כל מה שמצאו וי'
פתיתים שנהגו להניח בזויות הבית וימחם שמה כי הוא
מצוה ליחדו בפני עצמו וכל יתערב אחר עמו לקיים בו
מצות טריפה ואחר שיבדוק וירפוש בכל מקום שיחז מנעת

פרק ד חרף בריקה החמץ

כדין וכפורה נרף שובטל איתו החמץ הכשר ברשותו מה
 שלא ראה ונה שלא ביטל ואמר כל חמץ וכו' ועטן
 הביטול הוא לפי כי חריקה כלל בטול לא יועיל כי אם
 נבחר איזה דבר ברשותו ולא ביטלו הרי הוא שלו ועובר
 עליו על כל יראה וכל ימצא ומן התורה בביטול פני כמ"ס
 השכיתו שאור מהתבסס ואין הפסדה חלל כלל חלל שחול
 תקנו לבדוק ולחפש אחריו שלא לבא לידי תקלה כחמץ
 שימצא בקרב ביתו אפר לו רגל כימי שנה לאוכלו לשבעה
 אכזבם בכדיקה לבדה לא יועיל פן ימצא איזה חמץ
 ברשותו שלא מדעתו ויעבור על כל יראה וכל ימצא ובביטול
 נא מדעתו ופטור וע"כ אמרו שניהם בריקה ובטול והא
 בלא הא לא סגי - ופיעם שאין מצרכים על ביטול
 חמץ משו' דבכלל כיעור הוא הכיטול שכיון שמכסלו שאיט
 שלו היו כביעורו מרשותו ואין בכלל הכיטול הביעור מן
 הבית שהנרדכו חול ולפיכך מצרכין כלסון הטלחאת
 שניהם וגם משום דהוי דבר שכלב ואין מצרכי' על התחמכ'
 והא דמצרכים על ביעור חמץ ואינו מצרכה עתה מכל
 מקום מאחר שמכטל עתה החמץ שאינו ידוע לו היינו
 ביעורו ושייך לוטור על ביעור - ומה שאין מצרכים על
 בריקת חמץ על כי אין הבריקה סוף הממה חלל הביעור
 באמור - וארר הבריקה יהא נזהר בחמץ שמשייר
 להנניעו כרי שלא יצטרך בריקה אחרת ומדברי הר"ן נראה
 שיש להנניע החמץ שרונים לחולל בלילה קודם הבריקה
 שכתב וז"ל מה שמשייר בלילה לנרדכו שיאכל בלילה וגם
 כבקר יעמנו בנבנה - וכן ראוי לנהוג שהרי אם כסעת
 בריקה בטל עכבר בפניו נרף לחזור לבדוק מה שברך כבר
 וכן כל כיונא בזה חכם עיניו נראה להשתכל אם סוכב
 בביתו להסגיוח על חמץ היטב הרק ובכך יבטלו הקליפות
 תזרם ורחם תפאס ועברה תפיץ אותם ואתה תגיל כה'
 כקדש ישראל תתהלל :

פרק ה

ערב פסח כיון כמערב רגל מאוהבך ויער
 ערב לרגל המלאכה אשר לפני כל
 איש ואיש מתלכתו אשר המה עוסים לבעול דלתותיהן
 ולבטל ממלאכתם לכבוד הרגל והכינו את אשר יביאו ואף
 על פי שהיה לאדם כמה יעבדים יש לו להתאמץ כיום
 הקדוש הזה להכין מורכב הרגל בכבודו וכעצמו ומנוה בו
 חתר מבטליו כמ"ס לענין שבת על רכ כחמץ בר ינחק
 דמכתף ועייל מכתף ונפיק ואמר חילו מקלעילי ד' חמר
 ור' אסי לא מכתף נבא קמיהו - וכן יעשה לכבוד האושפיא
 הכא חילו הוא החג הקדוש הזה חג הפסח להטפל בפסחו
 ויבטל

ויבטל כשפתו כ"פ ס"ח נרף וקדאנו לרגליו בכל דבר
 אשר יקנה ויכון ועוד לחלוק מילין וע"ד יעלה מן האר"ס
 ופנה למעלה להערוף טובו עליו כי כאשר יפתח ידו לכבוד
 הרגל כן יפתחו לו פתן השמים שעריו פופע גתת ארחותיו
 ארנות תמיד בכפלים - וכבר אמרו בפסח העולם נידון
 על התבואה - וסגולה גפלאה הוא למכרו להוציא כיד
 ה' הטובה עליו במאכל ובמשתה לכבוד המקום כרוך הוא
 ולכבוד הרגל להיות שבע ודסן במונותיו כל השנה הוא
 וכל העם אשר ברב לו וסימניך ויברך ה' אותך לרגל : וע"כ
 נכון להיות אף ברגלים ונמרו רגליו ביום ההוא לרגל
 פועד'ת בכבודו וכעצמו שם ושם עס קובו וחס אי אפשר
 לו להטפל הוא ככולם יכון מקנתם בגון הירקות הנריכות
 אל הכדר אורח ברגליו לו יבא לו רגל על לשונו לאמר על
 כל דבר פסח על מרד על כרפס לשמור לעשות את כל
 מצוותיו יתברך רק אין דבר אפס כי ישמר לפיו מחכים
 לבלתי נאמר על פוס כהמה בין חיה טן שחוסה בבר זה
 לפסח על ביגראתה שהקדשו מחיים לקרבן פסח ונמנא
 אוכל קדשים בחוף - כי אם יאמר זה ליט וסדל מעשות
 הפסח על כל דבר פש"ע - ואח"כ יכון לקראת חלהו
 לקבל עליו קדושת הרגל כאשר בתמלה יבניע מקודם כחם
 של קליפה כדי שכל ידיו כן הקדושה תדומם ותכבא לכל
 לראש כי ע"כ אף שביטל כבר כלילה יחזור לבטל חמץ
 סוף שעה ה' קודם שובג שעה ו' שמתנגיע שעה ו' בזהר
 ואין ביד לבטלו ואף אם יבטלנו בשעה ו' אף דמן התורה
 יכול לבטלו עוב' עליו בכל גראה וכל ימצא כמ"ס האחרוני
 וטעם ביטול זה מכוון לבטל החמץ שהשאר בלילה
 למאכלו ושקטה כיום י"ד שאותו החמץ לא כתבטל בביטול
 הלילה שכתבטל הלילה לא ביטל רק החמץ שלא ראה ולכן
 מכטל עכשיו מה שראה ומה שלא ראה שאל לא יבטלנו
 וישאר ממנו בקרב ביתו יעבור על כל יראה וכל ימצא :

ונוסף

גם הוא לפי סודן של דברים להתיישב על
 הלכ כי יפלא לאת'מה כנע בביטול הליל'
 ובביטול היום הזה סגי כאשר תמחו דמים - אכן טעם
 הדבר כאשר כתבנו בפ"ד לבטל חמץ ומחמץ דקליפה
 ובביטול הלילה נפלה לא תיסיף קום המקבא דקליפה
 שפחה חרו"פה ששליטתה בלילה ובביטול היום גם נסל
 שרוד את כל זכורה של קליפה ששליטתו ביום - וגדול
 ביטול היום משל לילה כי אף על גב דביטול הלילה להכניע
 את המקבא מ"ת עדיין אינה נכבעת לגמרי מפני כי היא
 כלולה וקלולה בזכר - אכן בביטול היום אשר הכניעו את
 באר"ף ושחה לעפר נפשו - אז גם ששת כסילות האמה
 נהמרת להכטל כנענ"ה פיחבאי ארץ פנוקסא דתהומא
 רפה - יוטעם היות כאשר מן התורה משם שעות ולמעלה
 ביארו בספר התקונים תקין י"ג פי הוא לתקן ענין הקודש
 אשר היה כתעשה העגל כשע"תו כמ"ס הורא העם פי

הפסח הולכים לאותו חיות שהנחמה עם וחזורים וזכר' כס
לא אריך למיגבר הכי וקצברי האיסור חמץ ודין כותבו
לבו מכיח וידע שלא יצפ' בו שאני לפי שכבר נכנס לרש'
אחרי זה' ול' חמץ של גוי חלל להכיח פקדן חיות לזכו' בו לית
דין ולית דיין שיתירנו וכן לא יעשה. וכן אחד הביטול לא
יבביה חמץ ברשות הדכים שלא להעביר על האוכלי מפני
שהוא של הפקר וא"כ פ"ש שאסור לטלטל מהרי' יוסף' בו
בהגבחתו והוא ליה חמץ שלו וקצבר עליו ואפי' אין דעתו
לזכות בו דבר ברור הוא שאסור לסלטלו דילמ' אחי למוכר
מיונים כמו שכתב הרמב"ם סי' ת"א וכן אסור לקנות חמץ
לכורך הגוי במעותיו של גוי אחר הביטול שהרי אחריות
החמץ עליו ועובר עליו. וכן כתב הרשב"א סי' קע"ו
דלכתחלה אין ראוי ישראל ליהנות יושב ומשמש ביתו של
גוי אחר ומן האסור וראש"ג דביעבר שכלו מותר בראית'
בריש הסוכר את הפועל דכיון כפך שכרו אסור מש' וקם
מכל מקום לכתחלה אסור ע"כ. וכן אסור להשכיר כלי
חמץ לגוי אחר ומן האסור כדי שיבטל בו חמץ כמו שאמרו
הפוסקים דכיון דהכלי עצמו אסור בהנאה אסור. ולהריח
המנו של גוי אם בפסח אסור אע"פ דיש אומרים דמותר
דחמץ של גוי לא נאסר בפסח מכל מקום גדולי ישראל לא
הסכימו בהנאה זו ואסור להדיוח. ויש ליראי ה' קדושו
לאפות ולבטל כל מה שנצרכים למועד מקודם המועד
קודם שעה ה' שאם יתערב עמו משהו מחמץ שיתבטל
קודם זמן האסורו אכן העושים עיקר סברת חז"ל ופעור אין
לדקדק פכך והו' פשוט: **אדר' חנו' פ"פ** אף בתקן אנהבו
לעשו מלאכ' קוד' חנו' אסור לעשו אחר חנו' וטעם הדבר כי
בזמן שבי' המקד' קיים היו מהגי' אבותינו בכל יום שהיחיד
המבי' קרבן הרי הוא לייט כיון שכתב' בו ואסור לו לגי'
מלאכה כמו ביום טוב. ובערב פסח כיון שכל אחד מן ישראל
חייב להקריב קרבן פסח הרי הוא כייט לכל ישראל ומ"מ
כיון שאין זמן שחיטת הפסח חלל מחצו היום ואילך לפיכך
לא נהבו ואסור מלאכה גם כן אלא מחצות היום ואילך
הילכך בזמן הזה אע"פ שיבטל קריבת הפסח מכל מקום
איסור עשיית מלאכה לא בטלה ואסור לעשות מלאכה
בערב פסח מחצות ואילך וכל העושה מלאכ' מחצו ולמעלה
משמתינן ליה וחמור מצדכי שבתות מן המנחה ולמעלה
שחין עופשו דק שאינו רואה סימן ברכ' לעול' והכ' משמתינן
ליה משום קרבן פסח דהוי כיום טוב באמור.

ואם לפי סודן של דברים שעמא דבה' איכא למילת'
אשר להיות כבוד היה הכנעת גבול הדמע' זה
פעמים ונצחית לה מכל עולמות הקדושים וע"כ אחרי אשר
כלתה הרעה ותנום ותנא החוצה אינינו נכון לתת לה
מקום אל הקדש הפנימי' כי הנה מודע' זאת כי כל המלאכ'
נמכוה ונמסו ביום השבת על פי זה תנתן חיל לגבול
הדמעה להכנס לפניו לפני ליונק מן הקדושה ולפיכך

וצריך לדעת דאף על אפ דקודם שם כהנאות
מדינותו סבי מ"מ צריך שיגמול בדעתו של
לזכות פו עוד וכו' שכתב הכסף משנה בשם הר"ם בסוף
פ"ד דא"ב נ"ד יודע חמץ במקום שאינו עשוי ליצלות ואינו
מכוי כבית דסבי ליה בביטול היינו היכא דבטלו לרעתו
שלא בהערמה שאין דעתו לחזור וליהנות ממנו לעולם
ע"כ וכיון שדעתו לזכות פו ה"ז קעבר אימורא ואסור
בהנאה אחר הפסח וראיה תמא שאמר הרש"א סי' ע' על
ישראל שיש להם בורות מלאות חטים ומתשוכתו מוכח
בהרי"א דסבירא ליה דאי איכא חמץ ירדע בתחתית הכור
אע"פ ששאר חטים שאינן מבוקעים הם עליה והוא ליה
כחמץ שגילה עליו מפולת שאסורים הם אחר הפסח ממים
דברע ממפול דהתם ממילא הוא שפמאל ולא שיהא בדעתו
לפנות הגל אבל כאן שרוצה לזכות בחטים ולמכרם אסור
ע"ש הדרי לך דאף בטפול דלא קעבר אמרי לא מדאורייתא
ולא מדרבנן אף על פי כן אסורים הם לאחר הפסח כיון
שדעתו לזכות בו והכי נמי איתם חסדי השכלה הנהגים
החר הביטול כערב פסח לתת איוה דבר הנריפה להם
בקרן זוית מן השוק משומרת שלא ימצאנו שום דבר ואחר

פרק ה טעם איסור מלאכה בע"פ ולטהר עצמו ברגל

כעבור זה ביום י"ד אחר חצות שכבר נעשו הכ' ביטולים וביערו והסיקו החמץ והיתה לבער הקליפה ואור הקדושה חילים תתגבר ותתגונן אסור במלאכה כי כל העושה בו מלאכה כעת יהיה מעו' את אשר תקנו בראשונה והחמץ קם ויתעורר וחור ופער ומתעלה להתאחז מן הקדוש ח' ויכעבור זה משמתי' אותו להיות נמסר ביד הקליפ' כאשר יורה מלת שמ' תה כגודע ועל כן טוב ויפה להסתפ' ולגלח ציפורניו מאז הבוקר עד פסח ופסח למי שהרחיח בסוד ה' ויורע סוד גילוח השער והנפרנים להעביר רעה מכשרו סוד הדינים כמו שאכתו' בח"א בפרקי שבת בס"ד כי טוב הדבר תאד להקדי' כל זה קודם חצו' כזמן הביטול והרשעה בלה כעשן תכלה שגם הוא יעביר מעליו כל הדינים והיו בלא היו אך אחר חצות שכבר בלע המות ואיכנו ויאר לנו אור הקדושה נריכים אנו להתעסק אז בדברים של קדוש' הרגל ברגל ומפני זה כיוונו קדמונינו שלא ללוש מנת מנוס בערב פסח עד אחר ו' שעות מכל עדי טעם פשוטו שאז היה בזמן שכיית המקדש קיים הקרב' קרבן פסח - עוד לאלוה מילין שלא להתעסק בה קודם חצות אלא עד אחר חצו' מפני כי כל כמה שערין לא נעשה הביעור לגמרי ועדין מתר בהנאה מן התורה עדין אין מתעורר סטרא דקדושה כגורע כי אפילו למעלה מלאכי השרת הם נרחקי' מן הסטרא אחרא ואיכנ מתרחקים במלכהון עד שדוחין הם טא לחוץ על כי נאמר עושה מלאכי רחוק ולכן הם נרחקים מהם טא אשר הוא חס הטומא' כ"ס כזהר תרומה ואולם אחר חצות היום שכבר ביערו את הכעיר' וחמץ ושור הסירו ואז הקדוש' תתחיל להתעור' מאו היתה זמן הקרבת קרבן פסח כזמן שכ"ה קיים וככן יאותה לנו בעו' ההיא ללוש מנת מנוס להרים דגלה של קדושה ומתוך ומח'מם יגאל בפסח:

וטהור

ידים יוסף אומץ לטהר עצמו ברגל תכף ומיד אחר חצות לסכול לכבוד הרגל ולקבל עליו קדוש' הרגל מוע' רת ולכוין במספ' שמו' הוי"ה והי"ה במלוי יודי' העולים כמספר רג' ל' כמו שכת' הרב זלה"ה ואין להתרשל ח' וממנה וכ"ס אס הוא טמא במקרה אשר לא טהור שלא יקרב לעשו' הפסח עודינו מחזיק בטומא' זו חלילה ואף כי אין קרבן פסח עתה כחורבנו והטמ' והטהו' יחדיו הגה כיון הוא דורש אין לה מכלל דכע"א דרישה וכי היכי ראבותינו הקדושים היו מתטהרים מכל טומא' לעשו' הפסח וכל סמא לנפש חדל לעשות הפסח כן ראוי עתה כחורבנו לעשות זכר למקדש וסכל במים איש טהור ואף כי אין טומאה וטהרה כזמן הזה ונהי כטמא כלנו כל אדם אינו חייב אלא כשיעורו כלו הפך לכן טהור הוא - ומה יועילו אנשי רשע הנשכחים מילי דג'ל ולא הוטרדו לעשו' בכל חקת הפסח וזוהמ' טומאתן לא פסקה מעליהם כי אנה כל תכלית חוקי הפסח הסוכרים ונעשים בו המה לה זכר

לסעביר גלולי' זאת רוח הטומאה מן העולמות הקדושים ואם טומאתו עליו איככה וכל להעבירם ומין במינו חיטו חושש ונחשק הוא כי מנא מין את מינו ונעור ואיה איפה תקותו לטהר את העולמות והוא יהיה בעוכריו כי מי יתן טהור מטמא אין גס'א' כי על כל אלה יעלו חסיד' בכבוד כל מועדי' אל ובנהר יעברו בר'גל זלפני' ה' וטהר' להביא את המנחה בכלי טהר בית' ה' לעורר אהב' דודי' למעלה ולטהרית כל הקוצים והחומים הסוככי' את הפושט' העליון' ולהאיר הארות יתירות גדולות עם קטנות ומי שהוא חולה יש לו לטהר עצמו כט' קבין ולפחות ירחץ ענפו היטב מחבורתו ומטה האיל ואי אפשר באופן אחר גס' זה ירצה אלמים מעשיו - ואחר עלות טהור ומלובן מכית הטבילה יכון לקראת אלהיו וילבש כגדי' י"ס וראוי שיהיו חסובי' יותר משל שבת כי כי"ט יש שמחה יתירה על הארת אימא שהיא יותר מגולה מאבא ולכן השמחה מושגת יותר ולכן נריכי' בגדים חמדי' כי"ט יותר משל שבת וכשלוש חלוק של י"ט יאמר כל כלי מנר עלי'ך ל'א וכו' אשר ס'ת עלי'ך ל'א גי' אהי' ה' שהוא שורש ס'ג גי' ווס טוב יל' ח' גי' ע'כ מ'ה כ'ג כמ' ש גודי' אהר'י זלה"ה : ובכן יגש להקריב קרבן מנחה לה' בכלי טהור בית' ה' וכבוכה יתירה יתר מכל הימים ואז כל המקום אשר יהיה פס עגין גאולת ישראל ירבה ברחמים לעתור ולרצות על גאולתנו ועל פדות נפשינו כי בא עת לחננה כי בא מועד ימי נאטנו מארץ מצרים והוא יפדה את ישראל מכל צרותיו בגלות הזה אשר עזרת ישראל גולה וסורה ואין מכהל לה ואין מחזיק בידה זה כמה שנים רכי' ורעי' וא' עדי יפקוד עליה ברחמי' אשר לו יעדה והפרה ל' נפדתה - אשר כבר הזכרנו בפרק א' מאמר' ז'ל שהוא משל לאשה שהיתה מצפה לבעלה שהלך למדינת הים א"ל זה הסימן יהיה בידך כשתראי אותו סימן דעי שאני בא בק' ישראל מצפים בגלות אחר הקדוש כרוך הוא הסימן הזה יהיה בידכם ביום שעשיתי לכם ובאותה לילה היו יודעים שאני גאלכם ואם לאו אל תאמינו וכו' ועל כן ראוי ונכון בכל עצם היום הזה להקדים תפלה לשעה לבא אל המלך ולהתחנן לו בימי נאטנו מארץ מצרים יראנו בשלחות אבי'ר :

וביותר

יאותה להם לכבדות להכין ולהתענות בעצם היום הזה הן על הנס שנעש' בו להם למכה מצרים בכבודיהם והן מטעם שכתבנו לעיל בשילהי פ'ג מפני כי אז בע"פ מתעורר הקליפה ודכה משטימית' כעבור הביעור ומנא להתגבר במאז במצרים אשר ה' הכה כל בכור וקם ויתעורר ממנא דמות' דבכור' כי הוא בכור בן השנא' ארב כל ממנ' ובכן יכוונו הסבורי' בתעביתם להחלש חושי'ם וחזק' שכם' להתיש כחולא יוסף לקום אשר מטעם זה טוב ויפה לנקבות בכורות גס המה להתענות בע"פ - אשר מודעת זאת כי הקליפות הם

הם זכר ונקבה ולכן כדרך שהזכרים בכורות הם מתעני' להכניע ולהחליט כח הזכר בכור כל ממנו כמו כן כאשר מתענות הנקבות הבכורות על ידי כך הם מכניעות ומטילים חלשים על הנקבה מבקליפה לילית הרטעה ונעשה לי' שמורי' ועתה תחזה כי אין טעם למה שנהגו רבים להתענות אבות על בנים בקטנות' ראין בזה שחק כלל לא א"כ המה יעשו מטע' אסמנים וטוב ויפה לבכור' שיכוננו בתעניתם לכל זה ונוסף גם הוא לעתור ולרעות כחם תעניתם על יקר פדיון נפשם מיד פונא הכבוד בן השנואה ממנה דמותא דבכורות ואף על האסמסוף אשר בקרבם הוא שטן הוא יזה'ר כפגד מובם יהיה כל ידאיה וכל ימ'א - ויתר מכן לשפוק את נפשם בעצם היום הזה על בכור בן הנכועה שנאמר לו אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ זה קוינו לו מלכנו הוא יופיענו הן ישועתה לו כאלהים סלה ישראל בושע בה' תשוע' עולמי' ייתי ונחמיה

מלך כושין תחזיק עיניו •
ואנבי תקנתי לבכורות בוסח ענינו לומר ביום צום תעניתם וזה כוסחתו •
ענינו אחינו ענינו ביום צום התענית הזה על הנסים על הפורקן על הבכורות ועל התשועות ועל הפלאות שעשית לאבותינו בימים האלה וכוונן הזה בהיות ישראל בארץ לא להם בארץ מצרי' שדה צוען ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרגה' כל בכור בארץ מצרי' מכבוד אדם ועד בכור בהמה • והפלא ה' את מכותיו בין בכור בן השנואה לבין בכור בן האהבה ואף בכור אשר יטכר לה' לא מת אחד ועל כן אנחנו זוכים חלבינו ודמינו ביום צום התעני' הזה ואתה ברחמיך הרבי' תחפון בנו ותרגה ענות נפשינו אשר ברכינו בשלו ביום וכשרינו כח' משמן • וככן יכשלו ויאכדו כל מבקשי נפשינו ואת הבכור בן השנואה קרמה פניו הכריעהו וסוב עמלו בראשו ועל קרקורו חמשו יר • ואל תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדולך אשר הוצאת ממצרי' כי חזקה כי שחה לעפר נפשינו דבקה לארץ בטננו ועתה ה' עד מתי כי נאמך גוים אברה תקותם שוכה ה' חלנה נפשינו והושיענו למצ'ן חסדך ורחם ופקוד עדת יעקב בנך בכורך וכימי גאתנו מארץ מצרים הראנו נפלא' אנה ה' בעוזך ישמח מלך וכיפועתך מה יגל מא' גדול כבודו בישועתך הוד והד' תשזה עליו כמו שהכטחת מפי בכורך כאמור אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ • והיה נא קרוב לשועתנו טרם בקרא אליך אתה תענה נדבר ואתה תשמע בדבר שנא' והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע כי אתה ה' פודה ומכיל ועונה ומרחם בכל נדה ונוקה ברוך אתה ה' שומע תפלה •

ואחר עלות המנחה מעלין בקדש לעשות את הפסח פס'ת שפתי' שאז הגי' זמן קרי' אס בהמנה

נאמנה סדר קרבן פסח שהיה קרב אחר מנחה ביום י'ד שתעלה קריאתו במקום הקדחתו כמו שנא' ונשלמה פרים שפתינו • וקודם קריאתו יאמרו •
רבנו מל עולם אתה נותנו לסקריב קרבן פסח במעמד בי'ד לחדש הזה ולסיוט • כהנים בעבודתן ולויים בדוכנ' וישראל במעמדן קורין את ההלל ועתה בעומותינו חרב בית המקדש ובוטל הקרב' הפסח ואין לנו לא כהן בעבודתו ולא לוי בדוכנו ולא ישראל במעמדו ואתה אמרת ונשלמה פרים שפתינו לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיהיה שיש שפתותינו חסוכ ומקובל לפניך כאלו הקרבנו את הפסח כמועדו ועמדנו על מעמדו ודברו הלויים בשר והל' וסודות לה' • וכוונן בית מקדשך על מכונו ונקריב לפניך את הפסח כמועדו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך כאמור •

סדר קרבן פסח

דברו אל כל העדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית : ואם יתצט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכניו הקרוב אל ביתו במכסת נפשות איש כפי אכלו תכסו על הש • שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו : והיה לכם למשמרת עד י'ד יום לחדש הזה ושחטו אותו כל קסל עדת ישראל בין הערבים • ולקחו מן הדם וכתבו על שתי המזוזות ועל המשקוף על הבתי' אשר יאכלו אותו בהם : ואכלו את הבשר כלילה הזה צלי אש ומצות על מצורים' יאכלוהו : אל תאכלו ממנו בא ובשל מכשל במי' כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו • ולא תותירו ממנו עד בק' והנות' ממנו עד בקר באש תשרפו • וככה תאכלו אותו מתכים חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלת' אותו בחפזון פסח הוא לה' •

ובבן וכך היתה עבודת קרבן פסח בב' אלהינו ביום ארבעה עשר אחר שחיעת תמיד של בין הערבים ואחר הטבת הנחת של בין הערבי' • הביאו מן הכבשי' או מן העזים זכר בן שנה ושוחטין אותו בעזרה בכל מקום ואין זורקין דם הפסח עד שיזרקו דם התמיד וממרים' בדם הפס' כרי שלא יקרוש עד שיזרקו דם התמיד ואח' כ יזרקו דם הפסח • שחט השוחט וקבל הכהן הראשון שכראש השורה ונתן לחבירו וחבירו לחבירו והכהן הקרוב אל המזבח זורקו זריקה אחת כנגד היסוד • וחזור הכלי ריקן לחבירו וחבירו לחבירו מקבל כלי המלא תחלה ואחר כך מחזיר הריקן והיו שורות של בזיכי כסף ושורות של בזיכי זהב ולא הים לבזיכין שולים שמא יניחו ויקרש' הדם • ואחר כך תולין את הפסח ומפשיטין אותו כלו וקורעין

ואחר

עלות המנחה מעלין בקדש לעשות את הפסח פס'ת שפתי' שאז הגי' זמן קרי' אס בהמנה

פרק ה זמן ביטול חמין

וקודשין אלו ומהחין אלו קרבו עד שיכל הפירוש והזיה
 את האמורים החלב שכל הקרב וזאת הבה ושתה כל
 והחלב שעליהם והחליה לעומת העצה ונותנים אות לכלי
 שרת ומולחים אותם ואח"כ מקטירין הכל על גבי המזבח
 כל א' לבדו : ובשלשה כתות הפסח נסחט ואין כת פחו'
 מל' נכנסה כת אחד כתמלכה העזרה ונעלי אותה ובעוד
 שה שחטי ומקטירין הלח קוראין את ההלל אם גמרו אותו
 קודם שיקרבו כול שוכין אותו ואם סמו שלשו ועל כל קריאת
 תוקעין ג' תוקיעות תר"ת . גמחו מלהקריב פותחים
 העזרה וקוראין את אחת נכנסת כת ב' ונעלי דלתי העזר
 גמרו פותחים אותה יראה כת ב' נכנסה כת ג' ומעשה
 כולם שוין : **ובשדל** י"ד להיות בשבת שחטין וזריק
 דמו ומחוי קרבו כלל דוחין את השבת ולא כל שאר
 עניניו ואין מוליכין אות לבית בשב' אלא כת א' מתעכבת
 עם פסחיה בחד הכית והכת הב' יושבת בחיל וב' במקומו
 עומדת חשיכה יצאו וגלו את פסחיהם : ואחר שניאו
 כולם דוחים את העזרה ואפילו בשבת מפני לכלוך הדם
 שהיה בה ואמת המים היתה עובר בעזרה והיה לה מקום
 יציאתה ולהריח את העזרה שותמים מקום יציאתה והיא
 מתמלאת על כל גדולתה עד שהמים נפין ועולין מכאן
 ומכאן ומקבץ אליה כל דם וכל לכלוך שברצפת העזרה
 ואחר כך פותחין מקום יציאתה והכל יוצא עד שנשחר
 הדגפה מנוקה ומשופה וזה כיבוד הכית אשרי העם שכב'
 לו אשרי העם שה' אלהיו :

ואח"כ

יאמר אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן
 רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו טובה
 עלינו בהמון רחמך בגלל אבות שעשו רצונך בנה
 ביתך כבתמלה כונן בית מקדשך על מזבנו הראש בבנינו
 שמחנו בתיקונו והשב שכינתך לתוכו והשב כהנים
 לעבודתם ולחיים לשירים ולזמרים והשב ישראל לנוהלים ושב
 נעלה ונלחם ונשתחוו לפניך בשלש פעמי רגלינו ונאכל
 שם לזן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר
 מזבחך יהיו לרצון אמרי פי . ואבי ראה גם ראה אם בעל
 נפש יקרה המלאה לה רצת ויראתה' אתה ממוצא דבר
 ענין הקרבן פסח תמצא רמז ונעים להעיר לך און לצמוד
 על נפשך להצילה מיד חרב הינה"ר אשר טרוף טרפה
 ויטמאה וכל תתיאש מן הרחמים באמוד כי מי יוכל לו
 במאמר קין אליו ותכרך באמוד אליו מי הרג את הכל חל
 אתה הרגתו שנת' בי ינה"ר אל הקב"ה אלהי עשיתו רע
 כי הלא הנם הלום יפלא איך יאמר הוא ות' אתה עשיתו
 הלא מעצמו אינו רע .

אך

הוא כי הנה המדבר הזה כי לצבות האדם נותן
 בו הינה"ר באשר הביאו משל למלך ובנו עם
 השפה שא"ל המלך פתילית בני בכל מאמצו כחך ליטמא
 כך ואת הבן אמר אם תיתחזק נגדה לכל תטמא הרבה
 הרבה

אברהם שברך נמצא השפחה גדולה כל טובו . כך היו"ר
 שבת כל טוב הדריק הנוצח אותו : כלל הדברים כי לוי
 היה האיש משולל יכ"ר לא היה זופה לאשר הע"ה וז"ל
 על ידו משתמש לכמה מצות פנודע ואלו האדם פהתחול
 היו"ר להשפיה לשתחו בעצמו ודל' השואל לא היה נותן לו
 יד לעול' היה תחתיו ואחר כך יהיה לו מעיד לעזור לעצמו
 חת"ה בספי הלכות הם ב' היצרים וכח"ם זל בירושלמי
 על ומנחת את לבבו מאמן לפניך שאפי' היו"ר של אברהם
 היה מאמן אליו יתברך מלא קאמר ומנחת את לבו מאמן .
 פאופן כי גם אשר פתחו יצרו ונכל לו אל יתוואש פאמר
 איככה אכלל השיבו אל הקדושה להיות לו לעצור חת"ה
 בכל לבבו כי ע"פ אמרה תורה ויקחו להם איש שיה לפית
 אבות שיה לבית . שם רמז לאמר אל כל איש חכם לכי
 ממה שיראה האדם בעצמו לאדם נוסן שהם שהיה ע"ו
 יוכלו להביאו לקדושה כן יעשה האדם א יצרו הדע כי הנה
 תחלה היה שיה לבית אחת בכל הענותיו כי היו מושלים
 פיגרים ופי' כנאמר ויקחו להם כל איש שהיה היו"ר
 אשר היה לבית אבות באברהם ומנחת את לבבו וההיקם
 ביצחק ויעקב ועל כן ילך כל איש אחר שדרשו ואל יניס את
 היו"ר כי אם יביאיו אל הבית וזהו שיה לבית כי גם בו
 יעצור חת"ה בבתי פנסיות ובתי מדרשות ויתר רמזים
 אשר בזה החי יתן אל לבו לטהר עצמו ברגל להיות עם
 ארחתיו לתקן מה שכפ' עוה ולהתהלך בדרך ישרה . ולרגל
 המלאך אשר לפניו לו בפה יגבר איש לעשות אחד כל אה
 מצות של מצוה לצורך הלי' הוא בעצמו וכבר דוד ולא יאמר
 על אחרים אלא מצוה בו שיהיה עיף ויגע פה בכל הבא
 בידו אשר קפילו מהחור המושל האר"י זל' אשר הוא
 משפ"ר התקונים לצדד מאשר חטא על הנפש כהנחת
 שכפת זרע לצטלה צויעת אפן אשר יזע כל גופו עליה :
ובבר העירו של הרא"ש ע"ה שהיה משתדל
 במנה של מצוה הוא בעצמו ועומד על
 עשייתם ומזרז הנוהקים בהם ומסייע בעריכתן . ויאחז
 צדיק דרכו אף אם הוא מאבילי ארץ ולא יתרשל בה ויהיה
 שם ושמא' בעשייתו בדרושה ובטהר' להחזיק טובה וחיות
 למי שעשה לאבותינו ולפי' את כל הנשים הלה כנחת ישרא
 מאמרים ליצור לבבו מפעור יום לשמח בישועת אלהינו
 ובקול שאון וצקל שמחה הן בומרין עליה את ההלל כדרך
 שהיו עושים בהקדשת הפסח בבית אלהינו כמו ששנינו
 שבעת שהיו שוחטים אותו היו קורין את ההלל ואם היו
 גומדין אותו שני ושלשו ועל כל קריאה היו תוקעים והיה
 פגשה ברגל ובהלה . ועל כן זכר למקדש ואותה לנו
 לזמור את ההלל פעת עשיית מצותו של מצוה אשר היא
 בעשי כעת ובעונה הזאת זכר לקרבן פסח וכל איש הורא
 יצבו ממחזו להיות לו מנחת של מצוה שמורות מעשת
 מעבת קדוה . אף אם לא נזהר ביתר המכות להיות
 שמורות

שמורות ואשר לא תשע ידו וזוור אחר כל איש ושמאל אשר
 ישיג ידו לזכות לו וממנו יקח לזאת ידו חובה ואם מעט
 המות המה וכן לכני ביתו שאר מצות שמורות וזה יותר
 טוב כדו שיאכל הוא כדו שיעו כדו כדיו וכשורה ממכ' מנו'
 שמורה משעת קנינה • ולא לזכות בהן גם לכני ביתו כי
 הוא והם לא ינאלו ידו חובה אבול' כצית ברין וכשורה כאשר
 שבו בלה רבים מציני הארץ כי מי טיקם זאת חידה לאכול
 מעשת קנינה ומצ' רבות נתנו כשעורין דאורעותא כי חלו
 ואלו לא ינאלו בשמורה: **ובצורה** על כל איש הורא
 להיות וזה לעשות מצות של מנה גדולת ורחבות זכות'
 מנה האמצעית אשר ממנו נרץ לאכול כצית מנה וגם
 אפיקומין ב' יתום עליה ופר לקדשן פחה יקרבן חגיגה
 באשר יכא במקומו בפר' ואם ירבה לזכות לאחרים עמו
 יותר טוב שיזכה לב' חוג' כני ארס גמות כשיעורן ולא
 יזכה להרבה כני ארס במצות שלא כשעורה המקדש • או
 יזכה להורישם שיצור כצית מנה למצן דעת כל עמו
 הארץ להזהר ויכנס להם משאר מצות שמורות לשאר כני
 ביתם אם רבים המה באמור • וזכור ואל תשכח את אשר
 הזהירו הפוסקים לומר בשעת לישה כל פירות שפלו
 בשעת לישה ועריכה וכן בבן המדבק בכלים חנוי מכטל
 אותם כדו שנגאל שמשלן קודם חיתונן:

ובענין

עשייתם נהגו לעשות שמוץ איזו הוא
 ראשונה ואילו הוא שניה ואילו הוא ג'
 שלא להחליף את של זה בזה: **ורשידיהם** אשר ה'
 קורא המיטרים אחרותם בסוד ה' סוד' שמו ועל כל מנה
 ומנה מקום רמותה על דגלו באותו ההי'ן אשרות בואנה
 במצרבות אלהים הכמ"ה וכי' הודע'ת היואל מעד'ן
 להפקות הב'ן אשר עליהם ההי'ן שם יוכחו בנזרם כי
 ד' דלשים דחכמה נרתה ד'י ושל סינה ד'ן ושל דעת ד'ן
 אשר בליהם ינדק הרמו בסתרו לרשו' ולנקד כראש הסכין
 במנה ראשונה הרומות לשכמה ד'י ובמנה כ' הרומות
 לכינה ד'ן ובמנה ג' הרומות ולדעת ד'ן וסכל אחד יכטל
 כספתיו לאמר לשם מנה:

ויש

חכמים בעיניהם אשר תמיד כל האדם מנמח
 ונביאם להחיל חס' בקדשי שמים משרגלים
 עליהם לאמר כי בן לאויגפה לרשום אוהיות בהן יצן כי
 בספר אסרתם שוכחם אותם וליט הם מוחקים וכתוב
 בסלכות שכתובי' ע"ס ו' לאסור לשכור השוגו' שכתובות
 ועליהן כחין אוהיות ואף על פי שאנו מכוין חק לאכליה
 אשר מדרבנן משום מוחק ע"כ:

ולא

ודעו תנשי מח צונה כי לא אחרו חק
 בשמירתה על העוג' הוא מדרבנן אכל
 כשהוא מוצענה על ידי רבוס או על ידידים כולי עלמא
 שוח דאין סאף משום מוחק וכן הסכים להלכה עמנו
 בפיתם בתור' החכ' הגדול שלמה לבית הלוי פר' וככתוב
 בתשובתינו

בתשובותינו וכן סרו מהר תלונותם אשר נבכו על כל איש
 חכם לב יראי' קדשו ולענין שפיותם אם ברהבי הוא
 ואפם הוא בעצמו ויאפם ככדר עשיותן ואותם שבעשו
 הא' המה ראשונה ואשר והנעשו ללילה הב' ואשר באחרונה
 ולא יחליף של זה בזה כמו שהולח הראשונים:

ולא

האפיה והא' זהיר לכבד את קדושת סאף
 על פי שבוטל אף הפרושים מכל מקום
 הסמך נרשמו ונרץ כיצור מדרבנן ומה שנגאל מן הבנק
 שנסל ישראל כמו שהיה הראשונים ואמר כך תהיה עומד
 עליהן לראת באפיותן היטב היטב כדו שלא והא קן
 באפיותם בלילה ח' ואם לא ואשר כשיעור המספק ואמר
 אפיותם יצרוך שלמן לפני' ומערכת הלחם על השלחן
 מסעוד חס'

ובבר

כתבו בסלק א' כפרקי שבת כי מנהג
 דכינו הגדול האר'י וזה' א' לאכול בשבת'
 ובתנאים ובמ' צדים בשלחן של ד' רגלים ולעשות חנוך י"ב
 טפחים לא פחות ולא יותר וברוחבו טפחים ובגובה ט'
 טפחים דונגת השלחן שהיה בבית המקדש ארבעים ארבו
 ואמה רחבו ואמה ושמני קומתו • ואף מי סלא נהג בן בומר
 הימי' הנה כליל הוא אשר כל א' יצרוך שלחן בשטו בעכו'
 השעשועים והפגועו' הנה מה טוב ומה נעים לשנות לשבת
 ולעשות דונגה עליו ולפרנס עלי' משה לכנה לשום עליה
 הלחם ועוד מנהג אחרת לבנה על הלחם יטבן מקום מושבו
 פושט בהיפ' דק' סידות וכו' וכן מקום מושבו להקות פחוריו
 כפיון ופניו כנגד הנרות שברוס • ומנהג אחר כל אלה
 בכלים נאים והיותר חשובים שבעינינו וכן יתגבר בח
 הקדשה וסא' אלאשת ארת גבושה • כמ"ס באוהר עקב ד'ל
 צריך בכל מילוי לאשה משול על הקדש בין כמ' סלא בין
 במשתא בין בלבוש וכן בהסכתיה דנרץ ליה לתקנא
 חגיגה שפירא בבמה ברום וכחיות מרחמין מכל מה
 דאית בביתיה דתקן חופה לכלה כגון ארנרץ לקבלת
 גבירתה ככמה נהורין דשרנץ בשבת ובכמה שוכנין
 ולבאשין שפירא וכו' וזהו חילוק ותקנא גרמין דאשת אר'
 שפירא כישא בחשובא וככיה בלבושין אוכמין כאהלמ' ע"כ •
וכבר אמרו על א' מן הראשונים שכל השנה
 לא היה משתמש במשכנו של גוים כי אם
 כפסח על פס' ושאלה אשה מעסינתה כלי כסף וכלי זהב
 ושמלו' ופי' על בן לא ישוב הכל סוד אשתו אשר הוא עונה
 כדו על בלי חמתה ורק יטפל הוא בעצמו ונתקין מושבו
 ועריכת שלחן וכל שכן אף הוא מפקדשת מנאומא אתה
 בכל קדש לא תגע:

ובסדר

הקדשה וכתבו הפוסקים לסדר הקדשה
 לפסוקי שגין של איתמך לעבו' על המנו'
 ולכן יתן דמחפס למנהל להכליה סומך ומחך חליו יותר
 מן ה' ונ' והמנות מן המכור והחקוקת והם יהיו יותר
 קרובין

פרק ה סדר הקערה

קרחים שיו מן הכשר והביצה . והרב חיים הכהן היה מסדר הקערה כסדר זה כפירמיותן בעליונים למעלה והוא על דרך זה הג' שמורות סכה למעלה והלוי למטה ממנו ולמטה ממנו ישראל הלא המה שלשה בחיכות חכמ' וכינה ורעת היונאות מערן כנז'ל . והזרוע אשר רומז לחסד מנר ימין שלך והכינה אשר היא רומזת לגביר' כשמש שלך . ומחר החמז לת'ת מכריח מן הקנה אל הקנה בין הזרוע והביצה . והחרוסת בקו ימין תחת הזרוע רומז לנצח . והכרפס הרומז להור תחת הביצה מנר שמאל והחרות דהיינו האינדיבידואל תמיח למטה מן המרור לעשות אחר כך כורך בו והקערה בעצמה הכוללת כולם הוא גבר המלכות : והמה עשר דברי' לעומ' הי'ספיר' ראב' כאמור .

ונכוז לעשות כסדר הזה ולא לכלכל הדברים עליונים למטה ותחתונים למעלה ח'ו וכל

כיוצא בזה אין חוששין לכלל אין מצבירין על המצוות וכת' ש' פ' ק' דמגלה גבי אדר שני דאע"ג דאין מצבירין על המז' ממקד' גאולה לגאול' עדיף ע"ס . ואף אם לא יוכל עמקי הדברים הנעלמים מעשי ידיו כוננה לעורר שרשיהן של מעלה . ואף אם לא ידע שכו"ל אם יוכל לתקן הדברים כפירמיותן לא ילך בדרך הפשוטה כמ"ס בכמה מקומות ובינה תחזה שאין ראוי להניח החומץ אל תוך הקערה כי כל המוכיף מ' דברים הנזכרים מברעות נתן ואף על השלחן לא ישים שאר מצות זולת השלשה מצות עד אחר גמר הסדר ובלא הכי גם כן נכון הדבר שלא לערוך לחם על השלחן דא"כ איך תחשב עקיר הקערה במקו' עקירת שלחן כמו שאמרו הראשונים ז"ל . ויכין כוסות מהודרים למצות ד' כוסות ואשר תשיג ידו יעשה מכסף משום זה אליו ואכחו לכבוד הכוס הרומז על השכינה ויעטר את השלחן בפרחים ושושנים וכשמי' להריח בהם כמו בשבת . וטוב עין יהדר מבעוד יום אחד עניים מחדרים להביא אל ביתו והיו באוכלי שולחנו כדי שמא לא ידון לאמר כליל התקדש חג כל דכפין ייתי ויכול וכו' כי אם לא יזמינם מבעוד יום איך ימלא ידיו ורגליו לאמ' על שלחנו כל דכפין וכו' . וביתו סוגרת ומסוגר' אין יוצא ואין בא העני עומד בחוץ ובעל הכית כפנים והן קול לו קול אליו כל דכפין ויתי ויכול ואין לזרים אתו קול דברים אלה שומעו' ותמוכ' אינם רואים זולתי קול כי על כן כדי שלא ימלא פיהו חנף וימינו ימין סקר לקרא דחר ביהודי אחיהו ואין כל מאומה בידו . ראוי להזמין מבעוד יום ועניים מחדרים יביא בית בפיוסם ודברים נחומים כי הוא עיקר הנדקה כי אם ינהג בעצבון וסדור גבוה עמהם הדי הוא מקלקל חיים בחדר ומי בקש זאת מידו רמז האומללי ולערך אנוש מן האר' ש' אטר על כן יהמר נא ישראל כל דכפין וכו' השתא הכא עבדי לשנה הבאה בארץ ישראל לרבר על לב העניים באומללים קרואין אשר זה עני קד' והעני כהנה כלימת

פ.י.

פניו ולכן תשיב אמריו קול לו קול אליו השתא הכא עבדי וכו' כלומר לא תבוש ולא תכלם כי בשנה הזאת כאן אתה ארץ ומאז' לל מאד . לשנה הבאה אתה תהיה בכיתך בארץ ישראל .

וטעם

הקדים קרואינו כחתן בחג הקדוש הזה ולא נעשה כפסח הזה ביתר החגים והמזערים להרים קול במחנה לאמר באו שכרו ואכלו בלא כסף ובלא מחיר לעניים ולאכונים כי הנה הלילה הזה הזמן גורם אשר בו יצאנו מעבדות לחירות ומעניות לרכוש גדול על כן יאותה לנו לקרוא כלם קרואי מועד אכסי עני עמו יתברך רח"ס רחמתי'ם לראש גבר לרחם ולחמול עליהם כאשר ריחם הוא יתברך עני עמו במנר' כי על כן אמרו חז"ל כשיצאו ישראל ממדבר סיון ברית לעשו' חסד זה עם זה . ועל כי המה מאוללי לב בחג הזה ואינם שמחים מפני כי עיאת מצרים לא הועילה להם כלום כי הן גם עתה בגלות החיל הזה במצור ומצוק ילחץ עני בצניו . אשר השמים זהב להם הממלאים בתיהם יאותה להם הודות והלל לה' על כי בהיותם בארץ אויביהם בתוככי מצרים יחד עשיר ואכילין רובץ תחת משאו טורח משא מצרי' . אכן בגלות הזה העסיר כביר מנא ידו וכמו חלב ודבש תשבע נפשו דין כל עמא עם קיימא . והעני תקולל חלקתו בארץ לא שלו ולא שקט ולא נח על המחיה ועל הכלכלה רוחו חובלה ימיו נזעזעו קברים לו . כל המ'ת המ'ת תפסיה להאי ומאנה הנחם נפשו בשמחת יציאת מצרים כי בכחו אז כחו עתה כל אפי' שוין לרע' על כן יאמר כשפ"ר נוסח כל דכפין ייתי ויכול וכו' השתא הכא עבדי לשנה הבאה בארץ ישראל וכו' אתא לבחומי לו ישים אלהי' מעוזו ויבטח ברוכ עשרו לימות המשיח ויבא ההלך לאיש העשיר קרס תרום בכבוד ובכך אל ידכה עני בער על דבר אשר עינה וכל משבריו וגליו עליו עברו כי יעשה ה' דין עני משפט אכונים לא יוהיף לענותו כאשר בראשונה וכזאת וכזאת ינחם אותם וידבר על לבם וכן אדם ויתנחם ועור' לאלוה מילין לבאים בסוד ה' כי מודעת זאת כי היחוד הנעשה בליל פסח הוא בשלימות גדול אשר לא היה כמוהו בשום זמן ועל כן נאמר ליל שמורים הוא לה' וכו' הוא הלילה הזה לה' כי היחוד הנעשה בכל לילה בכל פעם הוא בכבוד ליל ואין בו שלימות אלה' אחרונה אמנם הוא הלילה הזה לה' שנעשה בה היחוד בשלימות ולכן נקרא לילה בתוספ' ה' ועל כן נפל החיוב בעת ובעונה ההיא להזמין קרואינו כל דכפין ייתי ויכול וכו' ואיה מעשה הנדקה שלו כמפיר' בזוהר כי השכינה היא דלה ועניה מצני הגלות ודרך ילין בה ובנדקה יבון כשא להקרא נדקה בתוספת ה' ועל כן יאמר נא ישראל ה'א לחמא עניא היא השכי' באות ה' שהיה עניה סוערה בארץ מצרים יש לנו לעלות זכרונ' גם עתה בגלות הזה במעשה הנדק' כל דכפין ייתי ויכול

וכו

פרק ו' ליל החקדש הג' פכח

כא

וכו' לעשות הייחוד בשלימות גדול וככו' ה' אלהים ינחם
 צדקה ותהלה בקרב ישראל.
ואף כיום יש לכל איש ישראל להיות עניי' ואביונים
 באוכלי שלחנו ואמח בזהר בראשית כי כל
 השמח במועדים ולא יתן חלק לעניים אותו דע עין שונא
 אותו. לפי שהקב"ה מבקר עניי' עמו בחגים ובמועדים
 וירא ה' וינאץ כי אין להם במה לשמוח ויתן את קולו בבכי
 ועולה למרומים בזעם אפו להחריב העולם ח"ו ויבאו בני
 האלהים להתנבז על ה' לאמר פלוני אוכל ושותה וכבוד
 מנחה ידו לפחזיק יד עניי' ואביון ואמח את לבבו לכלתי
 ריחם עניי' אביוני עמך והוא יתברך לא יוכל להתאפק
 להנצבים עליו והדת נתנה על האיש לדרוך אחריו לרמוס
 לארץ חיון וכבודו לעפר ישכון סלה ח"ו. הרעים ינאץ
 רחופים לפני המ' וירדפו עד פחרמה. כי על כל אלה
 יש לאישי ישראל איש כמתנת ידו בכרכת ה' אלהיו אשר
 נתן לו להשגי' על עניי' עמו כד"ק וקראו לרב"ו ולא ימיס
 קריאי מועד אורחי ופרחי מקרב ביתו לילה ויום בספר
 פנים ובכך עושה אלה לא יחוס לעולם. ומה גם אם יוכה
 להיות עניי' ועמלי תורה באוכלי שלחנו אשר חכמים הגידו
 אמר רבי יודן ה' פעמים כתוב בני ברזילי כנגד חמשה
 ספרי תורה ללמדך שכל מי שהוא מאכיל פרום לגדי' כאילו
 הוא מקיים ה' ספרי תורה:

לכנים מפני כי הוא סימן חילת שינאנו כדומם וזכינו
 ברין בחמלת ה' עלינו וכל הנמלט מן הדין יאותה
 לו ללב"ן את הלכנים וכ"ש וק"ו אנחנו בית ישראל כי
 אילולי הוציא הקב"ה את אבותינו מארצ' עדין אנו ובנינו
 וכו' כי על כן בכל פסח שעובר עלינו יאות' לנו להכיר
 את הגמול שגמל המקום יתברך עמנו להיותנו בני
 חורין תחת רשותו וממשלתו קדושים וטהורים ולא
 משועבדים ומשועבדים כבן (ד"ל טיס) תחת טורח משא
 מצרים הקשה מלאים שקונים וגלולים בגלולי מצרים ועל
 כן יאמר בחגים ומועדים זכר ליציאת מצרי' לרעת ולהכיר
 הסוב והגמול הגדול אשר גמל עמנו אלהינו באהבתו
 ובחמלתו להיות לו לעם נחלה כיום הזה ולקיים מצותיו
 ותורותיו. ובכך תהינה דגליו קלות כאילות לבא אל
 בית הכנסת בששון ושמח להראות חרות עושו לכל. ויתן
 את קולו קול עוז וכלל דברו במזמורי' המספרים בעיאת
 מצרים וכבר נהנו לומר תזמור יאמר גאלי ה' על אורות
 שבו כלול גאולות הרבה ומספר בד' נריכים להורות
 וביציאת מצרים כלל אתינהו ביה ואשר הריחו בסוד ה'
 יבין אלהים ליכין בהתקדש עליהם היום גדול לי גדולים
 הנעשים בשמים ממעל בסגולת קדושת היום ואת שמש
 בערבית ובמר ההלל אשר האל המלך הגדול והקדוש
 יתגדל ויתקדש בשני המאורות הגדולים היוצאים מעדן
 ומן הנהר הגדול בעת ההיא אשר לא נעשה כפסח הזה
 לעולמים לעושה אורים גדולים בגדול החל ובקט"ן כלל
 מדר"ל עוז מפני איוב כמדע והכלה הנעים אף ה' תגדל
 בעלייתו של בעל ויעלה ויבא לפני המלך פנים בפנים.
ואנכי תקנתי נוסח תפלה לערבית ליל התקדש
 חג כוללת כוונה זו להוציא הכוונה בפסח
 וזה תואר:

פרק ששי

בהתקדש היום יבין לקראת אלהיו לקבל
 שמחת הרגל מועד'ת בשמחה
 ובששון מהודר ומסולסל להחזיק טובה וחנות למי שעשה
 לאבותינו ולנו כל הנסים והנפלאו' במצרי' והוציאנו מעבדו'
 לחירות ויאותה לנו להראו' בעצמנו הענין ההו' ולשמוח
 בישועת אלהינו להכיר ולרעת את החסד הגדול שעשה
 אלהי אבותינו עמנו להוציאנו מכור הכדור ומטיס היין
 אשר השבענו בו בין הגוים ערלים עובדי עכו"ם.
 וכפסע כינינו ובין המות ושכחנו ברית אבותינו ובחר בנו
 גוי מקרב גוי להיות לו לעם סגולה ומעיל צדקה יעטנו
 בתורתו ומצוותיו אשרי העם שכב' לו אשרי העם שה' אלהיו:
ומי זה האיש אשר יבין את זאת ולא יודה וישבח
 לאדון הכל הודות והלל כאשר תשיג ידו מלב
 ומנפש חפיה על כל הטובה אשר הטיב ה' רב טוב לבית
 ישראל. ובכך יעשה המזהה לשמה ברע' שלמה וכו' ראוי
 ולא דרך עראי מצות הנשים תלמדה.

ואחר שיקבל עליו שמחת הרגל כראוי ימהר
 וחיטה לבי הכנס ואם אפשר לו ילכש בגדים
 חלק שלישי 2 א לבנים

רשם יחוד קב"ה ושכינתו בדחילו ורחימו ורחימו
 ורחילו ליתדא שם י"ה כו"ה ביחודא שלים
 בשם כל ישראל. הנה אנכי בא להתפלל תפלת ערבית
 שתקן יעקב אבא קדישא לתקן את שרשה במקום עליון
 ולהתשיך כזעיר אנפין את שני סמאורו הגדולים פנימיו
 כנח דתכונה ופנימיות קדש ישראל סבא. שמו' ע"כ כנקוד
 חיריק **יוד הי ויו הי** ופנימיות הוד דתכונה
 וישראל סבא. שמות ס"ג
 כנקוד קבוצ **יוד הי ואו הי** ופנימיו יסוד תבוא
 וישראל סבא. שמות ס"ג **יוד הי ויו הי**
 ובכורות כנקוד שדך **יוד הי ואו הי**
יוד הי ויו הי אשר המה בחינת יקר
 תפארת גדולתו רדאשן. וככח סגולת גמר ההלל אשר
 נהלל ונשבח תרכ גדולתו במשך שנים פנימיות
 חס' אבא ואיפ' שמו' ע"כ כנקוד סגול **יוד הי ויו הי**
 ועשם

פנימיות

6

1

פרק ד תפלה קודם ערבית

פכמיות גבורת אבא ואמא שמות מ"ג כנקוד שכל
יוד ה"י וזו ה"י ועל פכמיות

תפארת ראב"א ואימא שמות מ"ה זכ"ל בנקוד חולם
יִוֵּד הָאֱמוּנָה הָאֱוֵה הָאֵל יוֹדֵה הָאֵל הָאֵל
 אשר המה בחינת יקר תפארת גדולתו השני ומאמו תאמר
 אל עבר פניה של המקב' רחל אמנו אף היא גדי' לי' תעש'
 לה ומאנה ישתלשל עלינו בני מלכים בני דהל אמנו שפ'
 ישועה ורחמים לעבדך בלכב שלם ולאהבה וליראה אמת
 שפד יראת הדוסמות אמון בלם -

ואדר כך יאמר הלא הפסוקים שה' ת' שלהם ע"כ
 וס' ג' יהו"ה אלהים בבאות שמעיה תפלתו
 שאזינה אליו יעקב סלה. ואני תפלתי לך ה' את דבון
 אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך. דמינו אלהים
 חסדך בקרב היכלך. דעם ההולכים בחשך ראו אור
 גדול יושבי בארץ נלמדות אור נהג עליהם. ישישו וישמחו
 כך כל חכמים ויאמרו תמיד גדלה אוהבי ישועתך.
 וישירו כדרכי ה' כי גדול כבוד ה'. ירו שמך גדול ונורא
 קדוש הוא. ועוזו נודאופק ויאמרו וגדלתך אספרינה.
 וקללוהו בגבורותיו הללוהו בדוכ גדלו. יהיו לדבון אמרי
 פי והניין לבי לפנק ה' צורי וגואלי: ויכון בדת סל
 הפסוקים שס' ע"כ ולעם ס' ג' בעלם ויוסף האל"ף שביא"ו
 פסוק. אף נדיקים יורו לשמך ישבו ישרים את פמך. וכבן
 לו בכח יגבר איש לאמן בוונתו בתפלת ערכית אחרי
 הודיע אלהים אותנו את כל זאת מעלת יקר תפארת
 גדולתה מה היא ומה נעשה בה למעלה מערכה לקראת
 מערכה מערכה גדולה על מערכה שז"ה. באמור כי
 על כל אלס כל איש הודא בקדוש ישראל יתהלל לעשות
 כוונתם למלאכ' השמי'ם ולאישים מנגד עיני ולכו ספ' ר'
 התקונים דבע קטן ודעיומי לבב לא יראו החוכ' לכל יפגל
 בקדשים חלילה ויכלא הנשם מן השמי'ם: ובאור ה' נראה
 אור לעורר את הרחמים לתקן בתפלה זאת התפלות
 העשולות האמורות כלל לב ולב הכרחות שלעלות בהר
 הארץ ה' בבאות: ועת דבון היא להעלות בתקף חסכה
 של תפלה זו העולה היא למעלה מכל תפלות השנה כל
 אותם התפלות אשר פיגל בהם אשר זה מחסר ומזכר
 הגדול יתברך עמנו לבלתי ירח ממנו נרח ולהעלות בכח
 תפלה זו פשוט בהלכתה שאר תפלות האמורות שלא
 כדרך ומהפ'ן שלא בהלכתן כמו שאמר בזה פרשת
 עקורי והארכבו צפדיק ד"ה וזהו כזה:

וַיִּצְיֶבֶת מִלֵּתָא כִּי תִמְדַּךְ כָּל הַיָּמִים לֹא יִמְשֹׁשׁ
מִפְּנֵי כִפְלֹא ה' וְיִשְׁעוּעוּתוֹ בְּעֵינֵי מַגְדִּים
מַגְדִּים כְּמוֹ שִׁכְתֹּב לַמַּעַן תִּזְכֹּר אֵת עַם צִלְתָּךְ
מֵאֶרֶץ מַגְדִּים כָּל עַמִּי חֵיךְ מְכַל מְקוֹם חֲבִיבָה מְבוֹדָה
בְּשַׁעֲתָה שׁוֹבֵד צִלְתָּנוּ מֵאֶרֶץ מַגְדִּים וּלְפִיכָךְ אֶלְמַחֲנוּ
חַיִּיכִים

חייבים להזכירם בחג הקדוש הזה בתורה ובקול ומרה
באלו זה היום יראנו ממזדים לחגיד כי אין לנו כופים
במזבת המקום ב'ה' על כל הסוכה אשר הפליא לעשות
עמנו : והוא מגולה כפלאה לעזרר את הרחמים לפני
לחינו לחינו ואב הרחמן כל הגלות החיל הזה ימים רבים
ורעי' לישראל אשר אין לך יום שאין קיללתו מדובה מחבירו
מזכרים ומעשים דווים וסחופים והלעב השאננים הכוז
לבחיבים כי נאמו ביום אברה תקותם ובכן בהדות והלל
ל' פל הנסים ועל הפורקן ועל הצבחות ועל התשועות
שעשה עמנו ועם אבותינו ביציאת מצרים : יחד נכמח
רחמיו יתמוך לאח' אשרי למלך שמקלסין אותו בכיתו כך
ותה לו לאכ טהילה את צמו לבין אומות העולם כצטה א'
בין כמה ארצות שואבי לטרף ובכן יסקיף ירא'ה' מן השמי'
ויטיב את שבותינו וירחמנו כרעה עדו ירעה בזרוע
יקבץ סללים מכל העמים אשר שפינו שמה ומלך כיופיו
תחזינה עינינו כמהדה ביעינו : ותזה הטעם כל המרבה
לספר כעולות מצרים הדי זה משוכה על אודות כי הוא
תהיה שורש פורה באולתם ופדיון כפשוטו מגלות החיל
הזה ותטוב לה' להלל לשבח לצאר ולרומם שמו דרכי' ועל
דרך זה אמר ד' ברכים להודו ולא חייבי' לדתו כי ברכים
המה להבא דהחיל ולא כופים בטובו יטוב הוא יתבר' יד
שמת לעשות עמהם צמי' ונפלאות :

ולפיכך עיקר האהבה והיראה הוא בלב ובכוונת
 טוב ולא באמור הדרכי בפניו ובשפתי
 ולכונן רחוק מהם אשר עושה לה כופר בטובתו של הקב"ה
 הגומל לחיובין טובות שגמלו ברחמי וברוב חסדיו ועל
 כן כהיות עומד ומתפלל תהיה מנמת לבו ופיו שזין לכל
 אשר יבטא בשפתי : זמירות בהגיעו אל שער יציא מנצרים
 כבדן המכה בעבדתו כל כבודי מנצרים ויציא את עמו כו'
 וכל המפור של הכנס קלא לכפור בטובת המקום ב"ה ומי
 הוא הפתי אשר ישים אל לבו מה שמציא בשפתי בודל
 מפלאות תמים דעים אשר לא יכנס אהבת ויראת בוראו
 בלבו למדתו ולכרך כספיו בלב שלם ובנפש חפצה וע"כ
 עיקר גדול בתפלה להבין ולהשכל שדחי המקום ברוך
 הוא ואלותיו וכלליותו אשר עשה ובכן תבצר אהבת
 שלהבת אהבת ויראת המקום ב"ה להריר ולקלם את שמו
 בכוונת טובה ושמד ושכחה הלל וזמרה כבצמחמי חתן וכלה
 זכבת עומד להתפלל חסיד כונה על כוונתו בתום מרחב
 על כי עיקר התגדלות המאורות העליונים למעלה המה
 מתוספים בכח סמלת התפלה מעומד כמו שכתבו קצת
 מן המירי הרב וז"ל : ובהבין לבו ונפשו לעמוד עליונים
 למעלה ולעשו אדנים גדול לים תגד' נפשו גם היא מהאורות
 ההמה ויגדל תודה וזמיר לאהבה וליראה את השם
 הנכבד זה מרא וקבלה בדיכו אשר כל המכוין לבו בכוונת
 הפסח בכל פרטי פרטיות היר הגדול לה אשר נעשה ככח
 נגלות

מבולת הפסח ומנות הנעשות. כן הוא מוציא כל נדון
הקדושה ספיד וטופע הוא בין הקליפות ומכסה לו
שלא יטלו בו טען ופגע דע בליתיה שניה ואת שניה
ידחיק מעליו כי הגדיל לעשות. ואלו יסדו מערכה
גח"ל כעפירה ותכף ויוד בניה יסדו מערכה
שניה בנהורא יתירתא תגדל ממנה כהלל וזמרה
להיות כולם שותפים את פיהם בקדושה ובטהרה
בסירה ובמרה וזכרין משבתין ומפאדין ומקדשין
ומעריצין וממליכין את שם האל המלך הגדול לגמור את
ההלל ובקדושה חרותא לעילא ולתתא ובזוהר ש' אחד
אל בגין כך כי ר' מתקני גרמיהו ומעבדו חמץ מביניה
ועילי בדיקתא קרימא וזכרין מתעשרי חתן וכלם בעשרה
דאיתא עילאה ובעי בר כש לאתואה גרמיה דאיהו בר
חורין וכו' ועל דא אסתמי ליליא דא משאר לילין ובעינן
למעבד שומיא פלגלא ולמחרי כהא ליליא בגין דחדותא
הוא לעילא ותתא ובגין כך כהא ליליא דזוהר אסתכח
וישראל אתקשרו בהוא חדותא עבדו שלימא ועל דא
חדותא רכלא ושליתא דהלל בגין ההוא חולקא דאתקשרו
ביה ע"כ: הנה נעשה יתבאר פעם אמירת ההלל גמור
הלילה הזה מה שלא נעשה בפסח הזה בשאר מעשרי דגל.
יען כי גדיל כבוד ה' והגדיל ה' לעשות עמנו לעשות כש:
ועל כן כהללנו כדוכ גדלנו וזן בומדן עלע את ההלל
וסימנין גדיל ה' ומהלל מאד ועל כל אלה ועלון חסידים
בכבוד קונם וליהודים ליוצאם בכחת רוח בשפה בחרם
ובנימיה קדושה כולם כאחד עונים באומם ואומרים
בירחה ובדנה ובנהלת את ההלל והללו את ה' וכו' ותהללו
ל' הלה לשם ולתפארת. ואיש לפי מהללו יבון הדברים
ל' פועלן ואשר הריחו בסוד ה' לפי פכלו והלל איש לתת
שנימות לבלה הנעימה כי כן ה' לל עולה מספר ארנ"י.
וע"כ תכרכין עליו תחלה להאיר אל עבר פניה המאורות
ה' ליונים הקטנים עם הגדולים: ואמר כך יהי מושך לה
משך הי"ג תכילן דרחמי הדמוות בפסוק מן המצר וכולי
עד מבטוח כנדיבים אשר המה מ' ויש כם הארה מכל הי"ג
ואין דמויות ד' הארות הנספחות על ה' כד' כי לעולם
חקרו קודם מן המצר כמ"ס בחלק א' כפ"ב דר"א: וכן
בעלייתו של בעל גדיל לים תעשה לה:

ועתה

תחזה כמה שבו בחוזה כת הנוהג ללמנוק
הלל שבמדר ולא יתעבוהו לל"ס כתפל'
ערכית אשר בודאי מדרשות נתנו מניניהם במאורות
העליונים למילה. והלל שבערבית ומכסדר כל א' כדרס
לעצמו: ואלו הכאמר בערבית גם הוא יגדל מאד הרכה
מהנאמר במדר יען כו יתגדל ויתקדש האל המלך הגדול
והקדוש ול' דולתו אין חקר כי גדל מאדו מאד ועליו תוסד
כתה קרייתו כי בא שתו כנזל שעל כן ההלל שבערבית
לו יתעב הולל ה' מעומד ומכרכין עליו בראש ובסוף.
והנאמר

והנאמר במדר און ויהלל גמור כלל וגם הוא נאמר
למקדשעם ולליתכן לומר הלל מושב וכ"ס הלל גמור.
וכבר נהגו בדולי ישראל אשר בספרד לבטול את ההלל
בתפלת ערבית כאשר קבלו וקיימו ממי גבורת המוסת
החיות דברי מלכות שמים אחד המופלא האר"י זל"ה א"כ
הו"א דלא לוסף עליה ולא לגדע עניה ודכרין חיים וקיימי'
ואסתכעסו דכנן אלוא דלא תסור וכל אמת אמת תפסיה
לחאי וסיב וכלה ביה ומנייה לא תזע שאן לך מרה טובה
הימנו: ואר"י ערבית לא יסית דעתו מקדושת היום
אפילו דע קטון ותהינה דליו קלות כאילות לכא הכית'
לעשות מלאכתו מלאכת שמים שמה ושוכ לכ להראות את
עמיו כאלו הוא יצא ממזרחים ותאמרה שמהה וססון ויקר
ועל"ה דכח לענות בקול רם מעשים לשמחה: ויעמוד
על שלחן ויתן בקולו קול עזו לומר ולנח שיר ושבחה הלל
וזמרה ויסי שירו להורות לאל עזו ונפלאות אשר עשה
עם אבותינו במצרי א"ש לפי מהלל לעמוד חבולת הסר"ן
לשד בקול נעים לאל אלים נאדר בקדש הלולים: ואחר
קדוש מדבר תיקן פזם וקדוש ומופלח להיות כל איש שורר
בכיתו ליל התקדש חג. נכבדות מדוכד ביהן אמרוהן
דברים העומדים בחמץ של עולם איש"ר כולל ואיש"ר
מוסיף כוונת סידרא דפסחא וכולא דמונא כחכמת ליונקי'
מסוד תנחומיה והסיד סזה גנו הוא אחי כמ' תמדי גבוות
ולמען לא יעדר כל בו בספר הכהיר הוה אשי דברין כפיק
מוסת מוק ופל פזם ותעלונה כליתך וזם לתואה: וקודם
יושר הסיד תאמר בנועם קולות אהללה שם אלהים בשיר
ואגדלנו בתודה: ועתה יגדל נא כח ה' כאשר רכרת
לאמר: גדלו לה' אתי ודרומה שמו וחדיו: כי אל גדול
ה' ומלך גדול על כל אלהים: כי שם ה' אקרא הבו גדול
לאלהינו. אנכי לה' אנכי אשירה אומר לה' אלהי ישראל:
ס' עזו ומגיני כו כפח לבי ונעזרתי ויעלון לבי ומשירי
אהדינו: ואח"כ

אתקינו

סגורתא שלימתא חדותא דמלכא
עילאה דא היא סגורתא דזעיר אנפין
וחקל תפוחין קדישין: ואח"כ ימסוך בנעימות ויזמר:
א סדר שבחא. כלילא דפסחא. למיעל גופתחא.
מהימנותא שלימתא:
א תיא ותמיהא. דאלהא דשקיא. יאות להחיות.
חילא דפורקתא:
ב נח כל כתרין. נוקכין וזכרין. אתנין ובעירין.
קוממיש תלבותא:
ג דין יקירין. שח כל כתרין. דהו ישראל קסירין:
בעבודתא:
ד דא דיוכלא. סליק ההוא. ערוילא. אתגבר
בחילא. ואפיק לון לחירותא:
ה היד וזהיר שמא. בשפח רגות קודשא. ויתעביר
ליה

פרק ו שיר לליל פכח

ואולם

האיש אשר דלה דלה בתעלומות חכמה
הן כל יקר דלתה עיני בשיר המקודש
הזה אשר סודותי ועם כו בעיני רכיש כו דברים
תעלומתי עין. הנה אלל עין רוב ל במכתב יד הקדש
דכינו האר' זלה כי ידדש בסוף ובראש ישכיל במראה
ולא בחירות כועס דברותיו כדרכנות וכמסמרות טועים
כגבלה וכנסתר מפיק מדגליות ועל סדר כוונת הרב כנוי
לתלפיו וכבר ביארת דברותיו פרשת לה הדברים בספר
חמדה גנוזה ואין מקומה כאן :

ועתה

אחזכי קורא נעים ה' עמך גבור החיל :
כזה ראה וקדש להתעלם באחסים ולעורר
אשבת דודים למעלה ולומר עריצים ואכרת כל החוחים
והקובים הסוככי את השושנה העליונה לחבר אשת נעורי
עם חדה באהבה ואחיה ורעות אשר משם יושפע שפע
ישועה ורחמים לנפשך לעבוד את ה' וליראה ולאהבה את
שמו ואף אם לא תדע שכ'ול פרשת לה הדברי' וסודותיהן-
אל תכח ידך מפומון הזה כי רב הורו והן הן הדברים
הנקנין באמירה ומקדשין ומצריצין את הנשמה קדושתן
זו היא הללן.

ואולם

יתר פרטי הכוונות שבסדר יש לבאים
בסוד ה' לכון בהן בסדר קדש ורחץ
וכו' להחזיר העטרה ליושנה ואור החמה יהיה שבעתים
אור גדול מהאור הגדול אשר נגה עליהם בערבית לאו
כל אדם זוכה לתעלומותם. כי אם מי שכריסו מליאה לה
הרעת והתכוונה. על כן ראיתי ונתון אל לבי לרגל
המלאכ אשר לפני לזכות את הדבים. אנכי תקנתי אליהם
מסח תפלה פשוטה להתכלל עמ' עם בני העלי' המישרים
ארחותם לעשות כו' נים למלאכת שמים. וראוי לאומרה
קודם הסדר וכה תוארה :

רבשע

אתה יודע כי בשר אנחנו ואין בנו ולא
בשום בריה כח להשיב ולכוין מעלתך
וגדלתך כדבר האמור גדול ארמינו ורב כח ולתכונתו אין
מספר גם אם היינו משכילים בכל חכמת נחפי שמותיך
הקדושי' וכוונת כל ברכה וברכה ומצוה ומצוה בפני עצמה
ובכל הייחודי' וזוגי' מדות הקדושו' העליונו' הראויות לבא
על ידיהם וכל שכן כי בשר אנחנו ולא בינת אדם לנו ואין
אתנו יודע עד מה: לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שיהא חשוב ומרוכ' לפניך כל מצוה ומצוה הנעשות
על ידינו עתה לפניך הן במצות ארבע כוסות הן במצות
טיבולים ובמצות סיפור יציאת מצרים הן במצות אכילת
מנה ומרור וחרוסת ואפיקומין מעשה ידינו כוננה עלינו
כאילו נכוון בכל צירופי שמות הקדושי' העלוי' מתוכם ובכל
הייחודים וזוגי' מדות הקדושות העליונו' וגדולי' גיד' וליהן
הראוי' לבא על ידיהם ותכרך מחשבתנו הטובה דרך כלל
למעשה פרטין לכל המצו' אשר יעשו על ידינו כלילה הזאת
וישלו

לילה רשע. בתקוני מלחמתא :

סודי כהורייא. תקינו חכמינו. למעבד רמזינא.

ברחלנו וחכמותא :

וחי ייבא דמנצחא. אתו בכסא וסודא. ומרים
מקורא. כפטורי פטורתא :

קיוו די בהון. סודי לכדסון. לאסלמא פרזופהון.
גלמא ודמותא :

סודי דבתפון. דאריך אנפין. משכין לעזיר
אנפין. עשרא שלימתא :

בישו דמחין. ארכין ובחין. ארבע מוחין.
כלילן בתלתא :

קוני זמורא. דהאימערדא. אתו כחדא. בעידן
גלמא :

טלי לאתריהון. בתר כלותיהון. ואסתאר להון
גדלות קמיתא :

סודר מיכלא. דער פלגות לילא. הדר כל מלה.
בגהרא גתירא :

בעי מחי פנימאי. ולבתר חסוכאי. בבין קליפאי.
אסתגי משיכותא :

סחותא קמא. עישרא דאמא. וקטנות האי עלמא.
בסכול כרפסתא :

מכגע ספטיורא. את וא' נטיורא. ודל'ת בסידורא
וקטנות חכמתא :

ה שטרא דאכא. עיולי כנטילה רכא. ובאסחותא
דחיוכא. בבינה ודעתא :

כינתא דאתכסייא. מליאת כוסמייא. בתרין
זממייא. דסכול חרוסתא :

תיקא דעתיקין. ותרין דמתחכין. לזעירין
ודיקין. אסלימו כל חיותא :

ירודכס ויקירא. למאשא וסיהרא. דמליין כהורא.
וקיימין באסלמותא :

הא דעוא קמיה. דכתיוחד. עמיה. ונחזי דמיה.
בפורקן בתריותא :

חזילן סתרי. וזין כהוריה. רבותיה ויקריה.
בכל מלכותא :

לכא משיחא. וזיהו נייחא. נחמי כהאי רוחא.
כד יעדי כל עקתא :

יויא תקיפא. דמלא זעפא. וגליף כבילופא.
יעביר תכירתא :

והר עתיק יומין. נחמי בכל עלמין. וכולהו עמין
קיימין באחדותא :

דסתא דקודשין. קאי בכל רישין. וקיימי כל כושין.
כיומא דשבתא :

תה וישר

ואולם

פרק ו הפלה קודם הסדר וסדר קודם ורחץ וברפם כנ

לעשות מפני חיוב המצוה (אמר הכות' עיין ברפ' ל' תזו' סימן פ"ו)

ורחץ

קודם הרחיצה יאמר אלה מקראי קדש ער'ת יר'ד ה' י' רחץ מרשן ביתך ונחל ער'ך תשקם - ו' יהי כועס ה' אלינו עלינו ומעשם י' דינו כוננה עלינו וגו' - ד' רשתי את ה' וענני ומכל מבורותי הצילני - ד' גדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים - י' ראה אל עבדך פעלך והדך על בנייהם - ויטול ידיו לכורך מיובל ראשון ולא יברך על הנטילה והן רבים עתה עם הארץ הקלו בנטילה זו ולא רחצו רק ראשי אצבעותיהם בלבד וסס לא ידעו כי אין חילוק בין נטילה זו לנטיל' אכילת פת כי אם לענין ברכה בלבד שאין תכרכי עליהם משום דיש אומרי דמה שברחו נטילה לרכב שטיכולו במשקה לאו משום גזירה דסדך תרומה אמרו כן אלא משום מקוות בעלתא וספק ברכות להקל אכן לענין נטילה נקטינן לחומרא כמ"ר שברחו עליו משום סדך תרומה ותיחזק וינס' וכעיקר נטילה במדה ועל כן טהור ידים וסוף אומץ וירחיץ בנקיץ כפי נטילה במדה כל ימות השנה ברכב שטיכולו במשקה וכיותר בקדושת רחיצה זו אשר ראשם מביע השמיות ה' להצביר גלוני מצר'ים ומצאיתו לו רחץ :

ברפם

קודם האכילה יאמר אלה מקראי קדש ר'ת מילוי אלהים - א' להים נבוא'ת השיבנו האר פניך ונושעה - ל' כוודאו מפעלות אלהים בורא עלילה על בני אדם - פ'רה אלהי את ישראל מכל מצותיו ל' דחמיה תהלה אלהים בנין ו' ו'ק' ישול' נרד' מלך אלהים על גוים אלהים ישב על כסא קדשו : ד' מיינו אלהים חסדך בקרב היכלך : ד' ודינו לך אלהים הורינו וקחב שמך ספרו נפלאותך : י' ברכנו אלהים ויוראו אותו כל אפי' ארץ - ו' אתה ה' אלהים נבוא'ת אלהי ישראל הקינה לפקוד כל הגוים וגו' : ד' עו כיה' הוא האלהים הוא עשנו ולא אכחנו עמו וצאן מרעיתו : מ' גענו ראה אלהים והכטפני משיחך : מ' יתן מניין ישועת ישראל בסוב אלהים שכות עמו : ו' ארץ כך יקח מהכרפם פחות מכזית ומטבלו בחחסות ומכרך בורא פרי הארמה ויהא זריו וזכר לפטור בברכה זו למרור שעל כן אמרו לאכול פחות מכזית שלא להצטק בברכה אחחנש ולפטור בה את המרור ואם ברעבר אכל כז' לא יברך ברכה אחרונה ור' ר' רבים עתה עם הארץ הקלו באכילת ירקות בלא בריקה ויאכלו גם אכול התולעי אשר בקרבם וגדל עונם מנשו' ועל כן האיש הידא את דבר ה' יברוק את כל האוכל אשר הוא אוכל מן כל ירק עשב היטב הדק ואל' יאכל כל טמא ח' כל הימים ובעתה כלילה הזאת בירקות של מצוה שצריך לברקס הדק היטב ואחר יאכל מן הקרשים אשר גם אכילת הכרפם ראשו מביע השמיות להאיר א' עבר פ'יו את המאור הקטן כי על כן אמרו שהתמוקות שו' אלים הלכו

דיעלנו לטבך עם שאר מעשה המצות האלה הנעשות על ידי בנך היורעים והמכוכי כל הכוונות הראויות לתת לה לכל מצוה ומצוה מאלה ואולם אכחנו עושים אלה המצוות לשם יחוד קב"ה ושכינתים ברחלנו ורחמנו ליחדא שם י' ה' בו' ה' ביחודא שלים בשם כל ישראל לתקן את שורשם למקו' עליון בשיעור קומה בכל פרטיהן ותקומיהן ודקדוקיהן לעשות את כוונת יונרנו אשר קדשנו במצותיו וכונו לעשו' המצות האלה לתת נחת רוח לפנינו ולגחם שפע ברכה רבה בכל העולמות ולהביא על ידו כלי המעשה או הרבר אשר נעשה בו המעשה - כלי ה' ובתעשה עצמו להביא אל הקדש פנימה - ובדבור להביא המאור הגדול להיות חופף עליהם למעלה : ובכח סגולת אלה המצוות יתקנו כל הניכוז' שנפלו על ידינו תוך הקליפו' ולתקן כל תרי"ג מצוות הכלול' בכל מצוה ומצוה מאלו ולגחם זווג בארבע אותיות השם הקדוש ולזכך נפשינו ורחמינו ונשמתינו להיות ראויות לעורר מנין תתאין על ידי מעשה המצות הנעשות כלילה הזאת ותעלה לרצון לעורר אהבת דודים אמן סלה ויהי כועס ה' אליהם ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננה :

וקודם

הקידוש יאמר מקראי קדש אהר'ת אברפ'ם ושם ע"כ א' להים יחננו ויברכנו יאר פני' אתנו סלה - כ' ו'ם ישועות אשא וכשם ה' אקרא - ד' מינו אלהים חסדך בקרב היכלך - פ' ו'ה' לכל ורחמנו על כל מעשיו - מ' ה' יקר חסדך אלהים ובני אדם בגל כנפיק וחסיון - יהוה אלהי' נב' אות מי כמוך חסין יה ו'אמונתך עביכותך - ו' נדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדו'לות אלהים מי כמוך - ד' בקה נפש'י אחריק כי תמכה ימי'ך - ד' ע'ם ההולכים בחשך ראו אור גדו'ל יושבי בארץ נלמות אור נגה עליהם - י' שישו וישמחו בך כל מחקשיך ויאמרו תמיד יגדל ה' אלהי ישועתך - וישירו ברכי'ם כי גדל כבוד ה' - י' ו'ר' שמך גדול וכורא קדש הוא - ו' עזוז בוראותיך יאמרו וגדולתך אספרנה - ד' ללוהו בכבודותיך הללוהו כדוב גדל'ו :

ואחר

כך יקדש קדשו מעומד בסברת הרמב"ם כי דין הקדושין מעומד כ' ש הרב זלזה כי הוא בסוד עלמא דדכור וכל המעשים אשר נעשו כנגדו הם מעומד וגם מפני כי הקדו' הוא לתת להכל הנעשים הקדושין של החתן כנודע וקדושין מעומד וכל אדם יהא זריו וזכר לפטור בברכת פרי' הגפן שבו'ם זה לפטור כוס ב' כמו שאמרו הפוסקים וישב וישתה בהיסכה רובא דכסא שלא בהפסק כנתים ד'א' שאם שהא בין שתיה לשתיה יותר מכדי אכילת הפרס אפילו דיעבד לא ינא ונריך לחזור ולשתות בכוסות האחרונות - ולכן לכתחלה ישתה כבת אחת ושיצור הכוס רביעית הלוג ז' ד' ומנהג חסידים הראשונים לטטוף ולהדיח הכוסות בין כוס לכוס וכן נכון לעשות

פרק ו סדר יחזן כניד

קלכו בו כמי שורשו ונער קטן עמו . מה שאין כן בשאר הטבולים יען כי אחיו הקטן יגדל ממנו :

יחזן

קודם הבניע' ואמר מקראי קדם הנו' כפרתם ואחר כך יבנע חלק אחד גדול ואחר קטן בגדול יבנע בגורתו וזאת הו' שומרים אותה לאפיקומין והחלק הקטן יבנע בגורת ד' והיא הנשאת בין ב' העגו' וכבר כתבנו למעלה כשילנהי מרק' כי הם רמזו' בזה ד' ראשונ' של השם והראשונה היא מנוי' בניור ד' והב' בניור ד' והג' בניור ד' ולפיכך יש לבצוע את הב' בניור ד' כאמור וכעבור זה על הפרוסה הזאת הנשאת בין שתיהן ואמר הא' לחמא עב' יא' על כי היא בנור' דל' ת וגם דל' ה' דל' ה' . ולפיכך אין כופעים לא הראשונה ולא הב' ואף לפי פשטן של דברים פחדו לבצוע הב' ולא הראשונה כד' שבבא לבדך המנוי' ופוגע בראשונה תחלה ובמא' עובר על המנוי' וגם לא כחרו לבצוע הב' ולבדך המנוי' על הראשונה ואכילת מנה על הב' משום שנדיק לבדך על אכיל' מנה אפרוסה כדרכו של עמי אשר מטעם זה עושים יחזן וחלקין אותו מקדם אף ראין כחילוק זה שום תולדה כדי לומר עליה הא' לחמא עביא מה דרכו של עמי בפרוסה וכו' . וכבר הב' הגשי מעשה שלא לשמור חל' האפיקומין בין המפה אלא ליתנה במטפחת ולשלשל אותה בשכמיהם וכו' למשאלותם נדרות בשמלות' על שכמם וגם שלא ישכמו אחד כי חלק המנן תלוי עליו .

מניד

קודם ההגדה ואמר אלה מקראי קדם . פי' נד' ק' יהנה חכמה ולסונו תדבר משפט פי' ידבר חכמות והנות לבי תבונות : פי' יספר דקתך כל היום תשועתך כי לא ידעתי ספורות . דאדי' ה' עולם אסירה לרוד ורוד אודיע אמונתך בפי' . דאמונת א' בגדונס וחרכ פיפיות בידם . מן המכר קראתי י' ה' עגני . במרחם י' . ואמר כך ק' ול ארם יתמוך כנעניות כספה ברורה ובנימה קדושה סדר ההגדה . וק' ול המרבה לשפ' ד' הרז זה משוכח . לבי' ה' יקרא לתב' כ' יתן קולו בצועם קולות לעורר קו' ה' עלינו כספור כס' יציאת מצרי' ה' לאט לאט לא בחיפזון פ' ה' ה' הוא לה' . להודו' להלל לשבח לפאר ולרומם להדר ולגבש עזונו ונפלאותיו אשר עשה בפ' ה' ג' שפתיים ואח' ב' גבם' ה' מקריא' עוז גבורותיו ומופתיו ותפארתו עבוד על פ' ה' ח' .

ובזוהר

בא ו' ל' פיקודא בתר דא' לספר בשבחה דיציאת מצרים דאיהו חוכה על כר' נש לאסת' ב' בהאי סברה לעלמין והבי' אוקימנא כל כר' נש דאסת' ב' ביציאת מצרים ובהוא' מפורא' חזו' בהדוח זמין איהו לנצחיה כסכונתא לעלמא דאחי' וכו' . וקב' ה' חזו' בהוא' ספור וביה שעתא כגוש קב' ה' לכל פמליא דיליה ואמר להון זילו ושמעו סיפורא' דשבחא דקא' משתעי' בגון יתרו כפירקנא כד' כללון מתכנשין וז' תי' וז' מתכנשין כהדי' ה'

בהדי' ודעראל' ושמעין ספורא' ושבחא וקא' חזאן ברוא דפירקנא דמאריהון כד' חזאן וז' דאן ליה לקב' ה' על כל אינון ניסין וגבוראן ואודאן ליה על עמא קדש' דאית ליה בארעא דאדאן בהדי' דפירקנא דמאריה כד' חזאן חזאן חזאן וגבורתא לעילא וישראל' בהדי' סיפורא' וכו' חזאן למאריהון . במלכא דאמוס' חזאן וגבורתא כר' משכחן גבורתיה ואודאן ליה וכלא דחלי קמי' ואסתלק יקריה על כולא ע' פ' . וז' . גבורא' מזה יקר תפאר' גדול' פרשת אלה הדברים הפורקן והקסים והגבורות אשר גמלנו שםנו מרחם כרחמינו וכרוב חסדיו ושמנו הגדול מתעלה בעולם והחכם עיניו בראשון על השפיכה אשר למעלה מראשו ומלאכי נבואות ידורון ידורון לשמוע אל הדנה ואל סיפורא' דשבחא כמו שאמר בזה ס' חזאן רכלהו מתכנשין ואחי' חזאן ומתחברן בהדי' וישראל' ושמעין סיפורא' דשבחא וקא' חזאן . וע' ד' יעלה מן הא' דש' להליץ בערו ובעד ביתו וכלל כגפיו יתברך יחסיין ויתגבסו עליהם אור פניו ויתברך ויחיו לבס' :

ומי

כבס ירא' ה' שומע את כל המעלות הנשאל' אלה ומעמד הקדוש אשר עומד בו שרפים עומדים ממעל לו לשמוע בקול רבו . ופורא' לא עלה על ראשו להתנהל לשון והן מלה כלשונן דאמונת לז' מעמי הדב' ופירושו כאשר ידבר איש לפני המלך והשר' ויכלכל דבריו כמשפט במשקל במדה ובמסור' ונוסף עליה' הכבוד ומהדרת הרעיונות ולקדש מחשבתו בקדש' ישראל' מלך מלכו המלכים הק' כה' הכבש עליו . וד' כי מעמד הארץ לא קוהוהו על עמא וזקל' כס' לאומרם בחפזון רב ובמתלהלה יורק זיקים וכמעט רגע יפחדנה תחת לשונ' א' למעל' וז' למס' ולא יהיה מתכוין אלא כמחדק ומחדק שפתותיו דא' לרא' כקשן כש' בר' על הגחלים וסגילות מ' יבין :

הנה

עושה את עבירה בזה ופרי' בזיון וקנף לפניו ויתברך כמו שאמר יען כי נגש העם הזה בפניו ובשפתיו בכדוני ולבו רחוק ממנו . וכל שכן בעסק סיפור וציאת מצרים שהוא כופר בטובתו של המקום כ' ה' וגפלאותיו אשר עשה לישראל' עמו . ומדוע לא יסית כבד' עיניו אשר אנוש האומלל אשר בעפר יסודו חביב מהללו יותר מתהלל שרפי מעלה וכן חפץ וכח' ה' לשרתו ולבדך' בשמו אשר בזה יתגדל ויתקדש שמו כרכי' ואיכבה ושלך אחרי' גו' שבת יונרו ובמשא' כבד וכבה ממנו עת' יעמוד להלל ולהודות לה' אשר הפליח חסדו ואמיתו עמו ועם אבותיו ושתקע שדבר . דק' הדר הוא לכל חסידיו להתאזר בששון ושמחה ובוכה מתירה לקיים מצות' ונדרם בנחת רוח ובשפה ברורה לידע ולהודיע ולהודיע את' ישועת' אלהינו לבניו ולבני' ביתו הקטנים עם הגדולים למען ספר שמו יתברך בכל האר' . ועיקר מצות' הסיפור הוא לתנוקות קט' וקבד' ת' לבכך ועל כן קראו סדר סיפור וציאת מצרי' הגדה

לזהריר את לבם שייראו מלפניו ויחמיו כה' וכפולאות
וכל שלא אמר דברי' אלו כפה נח לא ינח י"ח כי באמת
אמרו שהנשים וריוות במנוות יותר מן האנשים והקולר
תלוי בצואר בעליהן אשר הקלו לעשות הכל דרך עראי
מנות אנשים מלומד וגם המה בחור בדרכיה ובשיקוציהם
כפסם חפיו' ויתנו כתף סודרת ח'ו בעיקר ושורש דת
אלהינו שהוא כס יציאת מצרים ולפיכך יעשה לפניהם כל
פרטי הסדר וקריאת ההגדה במקור גדול ובכונה טוב
להכניס האמונה בלבבם - ואם יודעות לקרות וקראו עם
בעליהן סדר ההגדה לקיים מצות סיפור יס' כי על כן
תקנו קרמוניו סדר ההגדה הזאת מפני שהכל חייבים
לספר ביס' ואין כל העם יודעים לסדר הענין ולספרו
ואף היודעים אפשר שיתדשלו ולא יספרו ובפרט אם יאכלו
וישתו ותחטפם שיח' ולא יגידו דבר ובעבו זה תקנו אלה
הדברים בקיצור קודם הסעוד כדי שיזכו כולם לספר ביס' מ'
יחד הקטנים עם הגדולים -

וראוי היה לכרך על ההגדה משום מצות והגדת
לכרך לא משו' דהוי דבר שאין לו קצב דכתי'
למ' תזכור את יום זאתך מארץ מצרים כל ימי חיך דומי'
דתפלה דאין לה קצבה דאין מצדכי עליה וא"כ כי ביציא'
מצרים שזכרנו בקיור' יצאנו יח מהגדה ומשום הכי לא
מכריכין ומתחילין הא לחמא עניא זכו ודבס הגיהו
וגרסי כהא לחמא עניא - דהא לחמא משמע דאין הלחם
בעצמו שאכלו - ועם כי דברה' באותים לפי פשוטן אכן
לפי סוד תעלמוות אין לשנו' הכנסת וכלא דמיוא כחכמת'
סוד הה' דאשכ' שכס' שמעטייר בשלשה אופני' ד' וד' וד'
ואי' תרמז' אב' מ'ו' שמור' והאמצעי' היא כבוד ד' וחולקין
אותה בבורת ד' וחלקן הן שומרים לאחיקומין וחלקן הן
בשארית בין ב' המנות וע"כ יאמר כספר הכנסת הזה על
פרוסה ד' א' לחמא עניא על כי היא כבודת דל' ת וגם
דל' דל' אי נמי רמז לאות ה' א' אחחכה סבסס כנסת
שאל' שהיתה דל' ועניה סעודה כגלות מצרים כמרה'
ואל' התחילו בענין הזה להו' כי מכלברי שפ'ר התקוני'
הכזב' ובעשים בשמים מתעל' בסדר תעשה המכו' הנעשו'
כלילה הזאת עוד חסיפו תת כחם בתעשה האיש הישראלי
לתקן עונות ראשונים ואת אחרונים כמו שביארו בסוד
כל מי שלא אמר שלש דברי' אלה בפסח לא ינח ירי חוב' תו'
ברמת דמיתן חסא חוב' א' ועמין מנות אכילת מנה אמרו
המקובלים הקדמונים כי בא לתקן עון אבינו הראשון חטא
באכילה למאן דאמר חטה היא ולת' דגפן היה תענית לו
מכל לתקן בפני היין שבר' כוסו' :

ויתר על כן כאשר חכמים הגידו כי לא גלו
ישרא' מארצם אלא על שלא אכלו לחם
עוני ואשמיהו אקרא גלתה יאדה מעוני : ועל כי העון
הזה האחרון הכבד' אשר הוא היה בעוכרנו שירש פורה
ולעגה

שגד'ה שהוא לנחת ירי חובה והגדת לכרך - ועל כן
קורין אותה לליעזים בלעז להכניס טעמי הדבר ופירסום
הנם להכניס ידאית ואמונת האל הנאמן בלבב' ואף הכני'
חייבות בכל מצוות הנהגות באותה הלילה שאף על פי
שהיא מנות עשה שהזמן גרמה מכל מקום אחר שאף הן
היו באותו הנס תקנו חכמים שהיו חייבות בכל המצוות
הנהגות באותה הלילה - ותהיינן אצויהן קשובות אל
קריאת ההגדה ולכלתי ערוך שיחתם בעת קריאתה ח'ו
כ"ס שלא תלכו אנה ואנה - אפס לשמוע בסיפור הנס
וישועת ח'ו וכל איש ישראל כל יסעו וכל חפצו ומגמת פכו
לא תהיה רק לספר בגדולת הנס ולפרסמו לכבי בית
ולנשותיהם יתר מהם על אורות' שדעתן קלה וקדושות
להכניס הדבר ולא יאמינו בנס -

וכבר היה מעשה בימי רבינו האר"י זלה"ה באש'
אחת שנכנס בה רוח וינער את האש מאד
זכראות קרובי האשה כי גרול הכאב מאד - חילו פמי הרב
להושיע ויטלח הרב את מהר' חו' אלל האשה וילך אליה ושאל
מאת הרוח שאלות רבות על עסקי עצמו ועל מה נענש
כך והגיד על שחטא באשת איש והעמיד ממזרים ושבו של
מאתו על איזה עון בית כ'ו רשו' להכנס בבוקר האש' ההיא
ויסב לו על כי זאת האשה אין תוכה כבדה ולא האמינה
ביציאת מצרים וכליל פסח אשר כל ישראל שמחים וטובי לב
ואומרי' ההלל ומספרים ביציא' מצרים והיא כמנח' בעיניה
וממאנת מלהאמין בדבר ועולה על רוחת' לאמר כי מעול'
לא היה הנס הזה ויפג לבה כי לא האמין להם ויחרד הרב
משמוע רוע לכבה ויאמר לה מהר' חו' הלא אברה תקותך
והנך בא' מנשי עכו"ם ועל כן בלה עליך הגדה הזאת ואפס
עבור ועזוב - אך זרק אס תקכל להאמין באמונה שלמה
כי אקב"ה ברא שמים וארץ וכיוצא היכולת לעשות כל אשר
חפץ ואין מי יאמר לו מה תעשה והיא השיבה אמרה לו הן
אני תאמנת בכל וחד עור ויאמר אל האשה תאמנת את
שהב' ה' הניאנו ממזרים וקדע לנו את היס' ואמרה האשה
אמ'ן אמ'ן ויבד חור הרב לאמר אליה תאמנת את בכל
זה באמונה שלימה ואת תשוב בתשוב' שלימה ותב' אותה
בחד'ט להתחרט על הראשונות ותען האשה ותיאמר הן
והתחילה לכבות - וככן גור הרב על אותו סוד וינח
מאתה חלק לו פ"כ -

הנה כל הנשים ישמעו וייראו את כל הקורות אותן
ומסדו כל הנשי' ולא תעשינה כמותה ורוע
לכבה הגדל להכזות הנס בעיניהן ח'ו כ"א האמן יאמינו
בה' בורא השמים וכוכביהם דוקע הארץ ונאציה וינח את
עמו ישר' תכור הכדול ממזרים ויגור יס סוף לגזרים וחייב
כל אדם להתאמן בזה הדבר מאד להגיד אליהן גדולת
דומיותו של מקום ועוזו ונפלאותיו אשר עשה ולו ככח
עבד איש ויתן בקולו קול עוז ובקור' גדול כביסור הנס -
להחריד

פרק ו קצת פי' הרגרה

מהם וכמוה' יתנו עושה' או קרוב לזה כאשר מכלול שאת .
ואחר כך הביא משנה של ראב"ע וכו' להורות כי לא לכו
נפל החיוב לספר ביציאת מצרים כליל התקדש חג הפסח
בזמן הנס לא אף בכל יום ובכל לילה ימי השנה נריך
להזכיר יציאת מצרים .

ואחב

הביא בריך המקו' שנתן תור' וכו' כנגד ר'
בנים להגיד לנו כי זה הענין שאנו אומרים
ומגיד' מעצמינו הוא דווקא למי שאין מי שיבא אל אותו
או יש אתו ואינו יודע לשאול שאנו שואלים את עצמינו
מה נשתנה שהיא כוללת ואנו משיבי' עבדים היינו
וכלי שהיא תשובה כוללת . אכן מי שחלק לו ה'
בכנה לתור ולדרוש בחכמה נריך לחקום ולדר' כל
ענין וענין מה' זה ועל מה זה שאמר חכם מה הוא
אומר מה העדות החוקים והמשפטים שנריך לפרט כל ענין
וענין וכן תשובתו הדמית נריך שתהיה פרטית על כל
פרט ופרט כמו שנאמר על הפותח יד בתשובה אף אתה
אמר לו כהלכות הפסח .

ואף

גם השואל אשר נפשו לשאול הגיע נריך שידע
וישכיל למד שאלתו ולא יוציא עצמו מן הכלל
שהרי הוא כאילו כפר בעיקר . ואמרתי והיה ככל ביבון
שא"ל ח"ו . ואח"כ הביא גם הוא מתחילה עובדי ע"ז וכו'
על דבר כי אנו חייבים להכיר הטוב והגמול שהטיב ה'
אתנו וכדי להגדיל ענין הגמול צריכין אנו להתחיל
בגנותינו כדי לסיים בכי טוב בשבח השו"ת וענין גנותינו
הוא שבענין יסוד תולדותינו עובדי ע"ז היו אבותינו
תרח וגמור ואף אברהם עמנו כלוה עמם בראשיתו
עד שעמד על האמת ועל הנדק והכיר את כוונתו הוא
וירעו אחריו ומצולם לא זזה שכינה מאבות לבנים עד
שקרבם לפני ה' סיני והנחילם תורת שעשועיו לא עשה
כן לכל גוי אף כי ירדנו למצרים ונטמאנו בניהם והוספנו
טומאה על טומאתנו ומשורת הדין היה להרחיק אותנו
מעליו בגוי מקרב גוי והוא מאד בכו' וחמלתו ומסומרו את
הכטמתו ואח"כ נאלו ברכות גדול הוציאנו ממצרים מבית
עבדים ואותה ההכטמה .

היא

שעמדה לאבותינו במצרים והיא העומדת לנו
בכל הגלויות שבכל דור ודור עומדים עלינו
לכלותינו והקב"ה מצילנו ברחמי וברוב חסדיו .

ואבי

ראה והכין יד ה' את עבדיו אשר רבות עשה
נפלאותיו ומחשבותיו אלינו ונסה עלינו אור
פניו הפך הטבע להשיגנו מיד מבקשי רעתינו . מהם
ומהמונס עמם וזה שאמר מ"לנו מידם של העומדים
לכלותינו עצמן כענין אחרותם והמן אשר אמרו לאבד
זכר ביצתן של ישראל והיתה ההצלה על ידי אחרותם עצמן
שהיה טוב יותר ויטובות המן ממחרת הפסח : וגם בראי'
האחרונים רבים העלילו עלינו בכל עת ובכל דבר וכויות'
על

ראש ולענה לאורך גלותינו : על כן מראש מקדמי אר"ם
יקדמו רחמינו לעתור ולרנו' על כבה לאמר הא' לחמ' עמא
וכו' כלום' הנה מה שעונו על פת לח' עובי ומאז חדלנו
מעשות הפסח הרי שלך לפניך הא' לחמא עמא עינו ככל
אמר צויתנו כאשר אכלוהו אבותינו במצרים : והנה כי כן
מהר יקדמו רחמיך כי דלנו מאד השת' הכ' עבדי לשנה
ה בא' בארע' דישראל כ"ח כי בהכט' הסיכ' יבוס' המכוכב :

ואחר

כך אומרים מה נשתנה וכו' והוא ענין
השאלה ומגיד עבדים היינו וכו' ואנו מגיד'
הענין בעצמינו בלא שאלה כדי לנאת ידי חובותינו מן הפ'
והגדת לבכך ואומרי' ואילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו
וכו' בא להגיד כי היינו משוקעים ונטמעים במצרי' במ"ט
שערי טומאה ואילו היינו שיהיו סם עוד דבר קטון היינו
משוקעים סם לעולם והן גוענו כלנו אכדנו ולא יזכר סם
ישראל עוד אשר מטעם זה הוזכר בתורה יציאת מצרים
חמסין ומנין ושאל ר"א לאבי הרש"י כי ע"ה לאמר וכי מאן
דאיהו תחת שיעבור' דרכוניה ודרכוניה אכטח ליה לאפק'
ליה לחירותא ואפיק ליה אית ליה לשכחא גרמיה דאפיק
ליה אנו שיעבורא והא קב"ה אמר ליה לאברהם ואחרי כך
ינאו ברכות והוא משבח גרמיה דאפיק ליה כמה ומנין
אשר הוצאתיך מארץ מצרי' ומלכ' התשוב' שיש בזה שהוזכרו
חמסין ומנין באורייתא להורות ישועת ה' מהטרא דיוכל'
עוד סם דמז להודיע ולהודיע שהיו כבר קרובים להשתקע
כשער החמסים שנטמאה ותשועת ה' היה כהדף עין
וגאלם מיד ובגלל הדבר הזה יאמר בשפ"ר דברי המגיד
וכל המרכה לס' פר' ביציאת מצרים הרי זה משוכח לשון
סיפור ומספר כי יתן א' לבו להבין ולהשכיל מספר מבא
התורה חמסין ומנין יציאת מצרים וכל המרכה לספר
מספר זה הרי זה משוכח . כי בגלל הדבר הזה ידע שב"ל
ית ה' הגדול אשר עשה ה' במצרי' כי אל' התמהמהנו
דבר קטון עוד אזי עבר על נפשו המים הודונים ולא
יזכר סם ישראל עוד ובעבור זה נאמר כאן לפיכך אנחנו
חייבים להודות להלל לשבח וכולי ובגמ' אחרים אמר
הרבעה צריכים להודות יען כל הנסים המה חירות
הגוף בלבד ואילו ביציאת מצרים היה חירות הגפוש
הבשר וע"כ כופלין לאמר הוציאנו מעבדות לחירות
ומשיעבוד לגאולה להודות כי ב' חירות הם : וכל
נייני חירות הנעשים כלילה הזאת כלם שם בפעוריהן
להודות על חירות כפחותינו מכף ופח הקליפה : ואחר כך
הביא בעל ההגדה מעשה ברכי לעזר וכו' להורות לנו
שאין הענין הזה בשאלת מה נשתנה ותשוב' עבדי היינו
מספיק לנאת ידי חובתו לא כל אחד חייב לספר ביציאת
מצרי' כפי שיעורו אשר יכשר לו וכל המוכיף משוכח כי כן
מנינו כח' זקנים לו שהיו מספרים ביציאת מצרים וגזילה
שינת' כל אחת הלילה וכן יאות' לכל א' מאישי ישראל כלמו
מהם

על אורות התקדש הזה אשר התבוללו עלינו לאמר
כי לא נעשה כפסח הזה מצה וחמץ אס לא כרס כוכבי
והקב"ה מצילנו מידם על ידי הנכרי' עמנו ואבותינו שיפח
לנו שבבשר באו גויים ויאמרו כי בערב פסח מצאו הדוג
בבית איש יהודי והיה עם בפני המלך אחד מיועביו ושריו
וידבר קשות על עם הקדש בני ישראל ואז נתחזקו העם
לאמר למלך שאם לא יעשה משפט כי הם יקחו נקמת דם
השפוק בדם. אמר המלך יתעל' וישתבח המושל האמיתי
השופט בבדק אל המונה ואין עול. ועתה אראה אתכם
סקרנותיב' ואת כל אשר דיבר יועביו לרע' וזה תראו ותגידו
עליה לבניכ' פשרו ואז שלח שיביאו לפניו את כל היהודי'
וכשבאו לפניו שאל אליהם ואמר מה הוא זה שאמר דוד הב'
לא יטם ולא יטן שומר ישראל שאם לא יטם כ"ש שלא יטן כי
בלשון הקדש שניה היא יותר מתכונה השיבו היהודים מה
שפירשו המפרשי' שדרך הכתוב לדבר כן לא יטם וכל שכן
שלא יטן: ויען המלך ויאמר האם השאלה יתורן עם
השאלה עממה ואם אתם לא הכינתם אנכי הכינותי וזה
במעשה שראתה עיני כי הנה אמש לא יכולתי לטם ולא
ליטן וכבז' שיעתי מעיני ועמדתי ממטתי וינחתי א' החצר
החינוכה והשקפתי בער החלון ואור הלכנה היתה מאירה
בתוקף וראיתי אנשים רמים ועל כתף אחד מהם כדמות
פגר אדם ושלחתי ג' אנשים שילכו אחריהם לאט לרע' אם
היה החוב ויגידו לי וילכו עבדי אשר צויתי ושמו עננים
במארכ וראו כי הוא החוב והכירו שני' מן האנשי' המוליכי'
הפגר ההוא והגה המעידים בפניהם ובאו האנשים והעידו
ושאל להם הימץ ולמה לא תפשת' אותם והשיבו כי מיהרו
והשליכו הפגר בחצר היהודי וברחו להם ועוד שהיו נושאים
כלי יין ולבו און בידיו כלו' כי לא צוה עלינו המל' לתופש'
כי אם לראות מה היה הענין וכללות לדבר אז חזר המלך
לעניינו לאמר וזה שאמר הכתוב הנה לא יטם ולא יטן
שומרי ישראל רוצה לומר כי הוא לא יטם וגם הוא אינו מניח
ליטן מי שהוא שומר ישראל ואז הלכו טלם בפחי נפש.
ולמעלילים עשו בהם שפטים כן יאכדו כל אויבך ה' וכן
רבות עשה ה' אליהם נפלאותיו ומחשבותיו אלינו עמנו
מספר ככתוב בספר דברי הימים כמה פעמים מן דרינו
בידינו ותשועת ה' על ידי עננו של אויבנו ומבקשי
דעתנו:

ואין כל זה כי אם אשר מעולם לא זז שכינה מעל
ישראל כמ"ש ואף גם זאת בהיותם בארץ
אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם אשר חכמים
הגידו לכלתם כתיב רמז לכלה נאם ומסרה שכינת
עוזנו אשר תמיד על גזליה תרחף ועליה נעמה אמרתנו
הי' אשעמדה לאבותינו ולנו וכו' והאור המופל' האר"ל
הגיד שיש להגביה הכוס כאן ולהגביה קולו קול עוז ולומר
היא שמדה לאבותינו וכו' עד והקב"ה מצילנו מידם ולכוין
מלך שלישי

ואחר כך מגיד והולך עד תשנת ר"ג היה אומר כל
שלא אמר ג' דברים וכו'. וענין הג' הוא

שעיקר

7

8

פרק ו' פרטי רי מכות רחצה מוציא

שעיקר חיוב ההגדה והספור הוא ג' דברים לו שהם ראשי פרקים לזכור יציאת מצרים כולה - פס"ח לזכור י' מכות שהביא המקום ב"ה על המצרים ומכילן הנילנו ופסח עלינו בחמלתו ומחר לזכור כל השעבוד ששעבדו אותנו וימרדו את חיינו בעבודה קשה ויציאנו לחויה - ומנה לזכור גאולתנו ופדות נפשנו שלא הספיק בניקה של חבותינו להחמיץ כדו שלא יתמהמהו שם וכפסע בינם ובין המות להשתקע בשוחס עמוקה שחדים כל הימים באופן כי בג' אלה חוצו יציאת מצרים כולה בכללה - וכך אחר כל זאת יהלל המהלל בשפ"ד נוסח לפיכך אנחנו חייבים להודות והוא כמערכה אל קריאת הלל והגיד לנו קודם כימן החיוב הגמור המוטל עלינו להודות להלל וכו' וראוי שנאמר הללויה - ובמקנת מוסחאות שכתוב בהם ונאמר לפניו שירה חדשה הללויה נוסחה נכונה היא דקאיעל שנאולה שעברה שהרי קדין הלל המצרי אחריו ולפי זה צריך לומר ונאמר לפניו כסבול להפכו לשעבר - וכן אני נוהג לומר כנופחה זו ורבים אשר עמדו גם המה נשגו כן - ומה שראו לחלק את ההלל חלק ממנו עם ההגד' קודם הסעוד' וחלק א' אחר הסעודה בכוס ד' לפי שענין חלק א' מדבר בו נכבדות בענין יציאת מצרים כמו שנאמר בנאח ישראל ממצרים וכו' הים ראה ויגום וכו' ובעבור זה אנו אומרים אותו עם ההגדה על כוס ב' שכולו ענין יציאת מצרים אבל חלק ב' של ההלל ידובר בו על הגאולה העתידה כמ"ס לא לנו ה' לא לנו וכן הוא לאמר על הגאולה העתידה למעמ' אעשה ובגלל הדבר הזה אנו מתחילים שפיק חמתך וכו' - ואין לחוש על ענין שאינו גומר את הלל ואנו חולקין אותו ומסיחין דעתנו כל כך בין זה לזה דכיון שאמרנו אותו בתפלת ערבית וברכנו עליו ובמרנו אותו כדיון וכשורה יצאנו בו ידי חובה ואין אנו צריכין לגמור אותו פעם אחרת על אותו הדרך אפס לעשות המוטל עלינו על הד' כוסות ובעבור זה אין לחוש על הסח הדעת ומטע' זה אין צריכים לבדק עליו בבית כי כבר יצאנו ידי חובה בבית הכנסת כי שם הוא עיקר מדרו כמו שכתבנו למעלה וקודם כוס ב' יאמר אלה מקראי קרש ד' א"ס ג"ל - א"כ בא בגבורות ה' אלהים אזכיר נדקתך לבדק - מ"י יתלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו : ג' שם נדבות תנוף אלהים נחלתך וכלאה אתה כוננתה - ל"ך זרוע עם גבורה תעוז ירך תרום ימין -

ואחר כך אלה מקראי קרש ד' אלהים דהיי"ן א' קרא לאלהים עליון לאל גומר עלי : ל' שמיע בקול תוד' ונספר כל נפלאותיך : פ' דה אלהים את ישראל מכל נדבותיו : ל' הודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו : מ' לך אלהים על גוים אלהים ישב על כסא קדשו : ד' עו כיה הוא אלהים הוא עשנו ולו אנחנו עמו ונאן מרעיתו : ה' דר כבוד הודך ודברי נפלאותך אשימה : ה' ודינ' לך אלהים הו' דינו וקדוכם שמך ספרו נפלאותך

נפלאותך : י' הללו את שם ה' כי נשגב שמו לבח' הוד' על ארץ ושמים : ו' אתה אלהים נבחות אלהי ישראל הקינה לפקוד כל הגוים וכו' : ד' חה דחיתני לנפול וה' עזרני : מ' גיננו ראה אלהים והבט פני משיחך - מ"י יתן מציון ישועות ישראל כשוב אלהים שבות עמו יגל וכו' - ואח"כ יאמר אלו מקראי קרש ד' א"ס ג"ל - יהוה מלך גאית לבש לבש' עוז התאזר : ו' עתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר - ד' ור לדור ישבח מעשך וגבורתיך וגיוה : ה' ללוהו בגבורותיו הללוהו כדוב גור' לו : י' רנו וישמחו חפני צדקי ויאמרו תמיד יגדל ה' אזהבית שועתך : ו' ידעו כי אתה ה' שמך לבדק עליון על כל הארץ א' שתחנה אל היכל קדשך ואורה את שמך על חסדך ועל אמתך כי הגדלת על כל שמך אמרתך : ו' נדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדולות אלהים מי כמוך : ה' גדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים : י' שישו וישמחו כך כל מבקשך ויאמרו תמיד יגדל ה' אזהבית שועתך : ואח"כ ישתה הכוס בהיסכה ולא יבדק עליו שכבר נפטר כבודא פרי הגפן של קדוש והוא פוטר כל היין שבתך המזון וכל הכוסות הללו אף כי אין מברכין עליהם צריך למזוג אותם כמ"ס הר"מ במזל כפ"ו ז"ל ד' כוסות אלו צריך למזוג אותם כדי שתהיה שתיה עריכה והכל לפי היין ולפי דעת השותה וכו' - שתה ד' כוסות אלו מייין שאינו מוצא ידיו ד' כוסות ולא יצא ידי חירות ע"כ - ומה שאמר ולא יצא ידי חירות לאו למימרא דצריך שיחזור וישתה ד' כוסות מזוגים דאדרבא הוה ליה מוסיף על הכוסות לא היינו לומר שלא קיים מצו' חכמי' כתקנה - ומה שלא תקנו לבדק אשר קדשנו במצוותיו וזנו לשנות ד' כוסות לפי דקיימא לן שאם שתאן זה אחר זה שלא כסדר לא יצא דכלם חשובים כוסא' ולא יתיר ולפיכך לא מצרכין עליהו לפי שאינו עושה שמכות ביחד בלא הפסקה כמו שאמר הרוקח סי' רפ"ג -

רחצה

קודם הדחינה יאמר אלה מקראי קרש ד' יו"ד ה' - י' מלך ה' לעולם אלהיך כיון לרור ודור הללויה - ו' אנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה ד' ור לדור ישבח מעשך וגבורתיך וגיוה - ה' ללוהו בגבורותיו הללוהו כדוב ג' ודלו - יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם - ואחר כך יסול ידיו כנשילה הגונה ביתר שאת משאר הימים יען כי כשילה זו גדלה מעלתה וראשה מגיע השמימה להמשיך אורו ג' לים מנהר היוצא מעדן להשקו' את הב' וזאת יגדל כח ה' - בעטד' שעסר' לו אמו אש' תעטרנו ויהו וכו' וירח' ויוצא' מנילוני מצרי' ומצפ' ידיו כוכב' עלינו כל הארץ א' ש' גלו מן הרחצ' ויש להבין ידיו עד ראשו מנה קודם המוציא יאמר אלה מקראי קר' ד' ר"ת ע"כ והאלהים דיורי' - י' ודולה' חסדו ונפלאותיו לכמי אדם - ו' ישיחו בדרכי ה' כי גדול' כבוד ה' - ד' בקה נפשי אחרך כי תמכה ימין ה' גדיל ה' לעשות

כז

וּלְאַפְוִקֵי נַפְשֵׁיךָ מִפְּלֹגַת אֲתָנָה תִּזְכְּנוּ דֵּךְ הַשְׁלֹם בְּנִיחָם לֹאֲחֹזֶה
שְׁמִיָּהם בִּידִיכֶם וּלְכַדְךָ קֹדֶם הַבְּנִיעָה הַמִּזְנִיָּה וְאַפִּילַת מִצְהָ
וּלְכַבֹּעַ אֲחִיכֶם מִשְׁמִיָּהם כּוֹזֵת מִכֵּל אֶחָד וְאַחֵר מִשּׁוֹם דֹּלָא
יִדְעִיכֶם כִּהִי מִנִּיָּהוּ נִפְקִיכֶם מִשּׁוֹם אֲכִילַת מִצְהָ וּלְפִיכֶם יִרְאֵה
שְׁמִיָּהם חֹל יִכְבְּרוּ עֲלֵיכֶם מִנּוֹת קֹזֶם וְיִאֲכַל כּוֹזֵת מִכֵּל אֶחָד וְהֵן
רַבִּים עֵתָה עִם הָאָרֶץ הַקְּלָנָה וְאֹכֵל פְּרוּסָה קֶסֶן הַכֶּמֶן
כֵּל אֶחָד לְפִישִׁיעוֹרוֹ וְשִׁקֹּל דַּעֲתוֹ וְלֹא עֲשֹׂם וְלֹא כְּלוֹם דְּכּוֹזֵת
שְׁאִמְרוֹ הַיּוֹנוֹ כַּחֲזִי בַּעַל לְשִׁיטַת רִ"י בַּעַל הַתֵּן וְלֹאֲרַמְכִּים
שִׁיעוֹר כּוֹזֵת פִּלִּישׁ בִּינָה בְּקִירוֹב דִּהִינֵנו שִׁיעוֹר ט' דִּרְהִים
לְשִׁיטַת רִ"י וְלֹאֲרַמְכִּים ו' דִּרְהִים וְכִבְרָה נִהְיָ כִּרְעִי רִ"י בַּעַל
הַתֵּן ו' ל' כִּשִׁיעוֹר חֲזִי בִּינָה וְיִאֲכַל פַּחוֹת מִזֶּה לֹא יִנָּא
יְדִי חֹזְכֵנוּ וְכִדְךָ שֶׁלֹא יִשְׁהֵא בִין אֲכִילָה לְחִבְרֵתָה אִם לֹא
יֻכַּל שֶׁלֹא כֹלֵה כִּיחָד וְאֹכֵלָן לְחִנְאִין שֶׁלֹא יִשְׁהֵא בִין אֲכִילָה
לְחִבְרֵתָה יוֹתֵר מִכְרִי אֲכִילַת פֶּרֶם שִׁשִּׁיעוֹרוֹ ד' בְּנִים וְיִשֵּׁם
אֲמִירִים ג' בְּנִים כִּמוֹ שְׁאִמְרוֹ הַפּוֹסְקִים . וְיִשֵּׁם לְכוֹזֵן כִּבְרָכִי
אֲכִילַת מִצְהָ לְפִטוֹר כִּהִי מִצְהָ הַכְרִיבָה וְאַכִּילַת אֲפִיקוֹמִין
וְרִאִי לְכֵל אִישׁ הַיִּסְרָאֵלִי לְהִיּוֹת שֶׁשֵּׁם וְשִׁמְחָה בְּאַכִּילַתָה לְקִיָּים
מִנּוֹת קֹזֶם וּלְכַלְתִּי הִיּוֹת כִּמְשֵׁא כִבְרָה אֲכִילַתָה בַּעֲיִנֵּי
חֲלִילָה וְאַף כִּי לְחֻלּוֹשִׁי הַטֶּכֶץ קָשָׁה עֵינֻכֹּלָה וְשִׁמְחָה מִזְכִּיר
עֲלִיָּה לֶחֶם עֲזִי כִּמוֹ שְׁאִמְרוֹ הַקְּדֻמוֹנִים הִנֵּה שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא
יִדַּע דְּבַר רַע וְכֵל שֶׁכֵּן מִצְוָה זוֹ אֲשֶׁר קִרְאִיהָ חֲכָמֵי הָאֱמֶת
מִיכֻלָּא דְאִסּוּתָא כִּמוֹ שְׁאִמְרוּ בְּזוֹהַר תִּזְוֶה דָּף קכ"ב ו' ל'
לְמַלְכָא דִּהִיָּה לִיָּה בְּרִי יִחִידִאִי וְחֵלֶם יוֹמָא חַד הִיָּה תִּאִיָּה
לְמִיכֻלָּא אִמְרוּ יֻכַּל בְּרִיָּה דְמַלְכָא אִסּוּתָא דֹּא וְעַד דִּיֻּכַּל
לֵה לֹא יִשְׁתַּכַּח מִיכֻלָּא וּמִזְנָא אֲחֵרָא בְּבֵיתָא עֲבָדוּ הִכִּי
וְכִיֻּן דֹּאֲכַל הִיָּה אִסּוּתָא אֲחֵרָא מִכֻּלָּן וְלֹאֲלֵאָה יֻכַּל כֵּל מִצְהָ
דִּהִיָּה תִּאִיָּה וְלֹא לְכֻזָּא לִיָּה כִּךְ נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּזְרִים לֹא
הוּי יִדְעִי עִיקָר וְרוֹא דִּמְהִימְנוֹתָא אֲמַר קכ"ה יִשְׁעִיֻן יִשְׂרָאֵל
אִסּוּתָא וְעַד דִּיֻּכַּלֻּן דֹּא לֹא אֲתַחֲזִי לֹן מִיכֻלָּא אֲחֵרָא כִיֻּן
דֹּאֲכַל הִיָּה מִצְהָ דִּהִיָּה אִסּוּתָא לְמִיעַל לְמַכְרַע כְּרוֹא
דִּמְהִימְנוֹתָא אֲמַר קכ"ה מִכֻּלָּן אֲתַחֲזִי לֹן חֲמֵץ וְיִכַּלֻּן לִיָּה
וְכו' ע"כ . וְאִין סַפֵּק אֲשֶׁר הִיָּה גַם רַפּוּאָה הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר
וְכִהִתְקַיְּמָה בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לְכַבֵּל לֹא יִאֲוִיָּה לִיָּה שׁוֹם נִזְךְ
וְקִלְקוֹל וּבִכֵּן בְּהַפְּכֵו תַּח' אֲשֶׁר לֹא עֲבָד אֲתָה לֵאֲוִיָּה בְּשִׁמְחָה
יִשְׁאֵר תַּח' הַטֶּכֶץ וּטְבַעוֹ אִינֵן מִסִּיעֵנוּ וְקִחֵב לִשְׁוִי מִתְקַלְקֵל
בְּאַכִּילַת ח' כִּי אִפֶּס עֲזוֹר וְעֹזֵב בְּסִגּוּלַת מִצְוָה אֲחֵרָה כִּי
הִיָּה אֲכִילַתָּה כִּמְשֵׁא כִבְרָה בַּעֲיִנֵּי וְהַדְמִיֻן אֲשֶׁר פִּחַד
וְדִהֵב לְכַבֵּל בְּאַכִּילַתָּה פֶּן יִקְרָאֲנוּ אִסּוּן יִהְיֶה פּוֹעֵל וְעוֹשֶׂה
אֲתָה שְׁלֹו וְקִנְיִן וְדַמִּי אֲעִרְסָא . אֲכֵן מִי שֶׁנִּכְוֵן לְכַבֵּל בְּשׁוֹחַ בֵּה'
לְאֲשֶׁר וּלְקִיָּים מִנּוֹת כּוֹרָאֵן בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁשּׁוֹן וּמִחֻבָּב אֲתָה
הַמִּצְוָה לְהִסְרָאֵת בַּעֲנֵנָה בְּאַכִּילַתָּה כֹּאֲכַל מִמְתַּקִּי וּמִעֲרִכִי
מִלְכִּים יִתְנָא מִרְבּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ וְלֹא בִשְׂרֹו : וְהִיָּה פִּרְיוֹ לְמִאֲכַל
וְעֲלִיָּה לְתַרְפִּיהָ וּלְכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אֲחֵר בְּמוֹשְׁכוֹתָם :
וְנוֹסֵף גַּם הוּא לְהַאֲכִיד וּלְהַרוֹס בְּסִגּוּלַת הַמִּצְוָה כֵּל אֲנָשִׁי
מִנּוֹתָה שֶׁכִּקְלִיפָה כִּמְשֵׁ בְּזוֹהַר פ' פִּנְחָס ו' ל' מִנְּךָ שֶׁמְכַרְחַת

פרק ז בדר מדור בורך

ט"א משה ומרצה והא משה כסמך כתיב לא תרגום מו' מנותא מלחמה לה' בעמלק. כי על כן קיבלו לקיימו בת הקודמים המקובלים שטוב לאדם להניח מצה אחד עדוכה בכל שמורה לתלות אותה בתוך הבית בגד מו' הפתח. אשר כזה יהיה לו עוד בגדו ויעם בריח' וס לכל המזיקין ואין פלטון הסטרא אחרא בביתו ויסגור' בעדו. ועוד בה תוספת מעלה אשר ומכלעדי התועלת הנמצא בה בהוה בימי הפסח ים תועלת גדול באכילתה למס דאס הסנס עת יעמוד למשפט לפניו יתברך במבואר בזהר תנוס דף קפ"ג ז' ואמלא זהו פסרין ישראל תרין פסרין דהפסח לא הוא עיילין לדיכא לעלמין ביומא דראש השנה דאיהו יומא דדיכא דלאו איהו לא לאיבון דלא בטלן מיכלא דאסותא וסבקו אורייתא בגין מיכלא דחמץ ע"כ. הנה מבואר כח בגולת המצוה הזאת להצות תחלה וראש לפדיון כפשינו. ומי יחלל גבורות מצוה זו אשר האדרכו בה קדושים מעשרת עיליון בספרים זרי בזה כמעט מדבר שזכרנו לחזק ידים דפות במצוה דכה וגדולה כזאת לאשר ולקיים אותה בהלכותה ובשיעורה אשר גבלו ראשוני למען לא יאבד טובה הדבה ח' בתתו מעדע' בשיעור כז' אשר שיעור בחצי ביצה כמ"ש למעלה כי לא עשה ולא כלום. וראוי לכל אים ישראל להיות מכויין באכילת מצה לתקן עון אבינו הראשון חטא באכילת עץ הדעת טוב ורע למאן דלמר חטה היה וממנו יקח בו' פר לגפשו וספר התקין לאשר כסמל במאכלות אסורות. כאשר עשה כן יעם' לו ומנ' כד' גאולתו.

מדור

קודם אכילת מדור אחר חלה מקראי קדם ר"ת מ"ה וכו' י' מלא פי תהלתך כל היום תפא' רתך: ו' עתה ה' אלהינו מודים אנחנו לך ומהללי' לשם תפא' רתך: ד' רש' ו' עוז בקשו פניו תמיד: ה' ד' והדר לפניו עוז ות' פארת במקדשו: א' להים בקדש דרכך מיאל גדול כל הים: ו' ידעו כי אתה ה' שמך לבדך עליון על כל הארץ. א' ה' לה' סם אלהים בשיר ואגדלנו בתור': ו' עתה גדרל כא' כח ה' כאש דברת לאמר: ה' ודל לא הפמי' כי לעול' חכר': א' להי חסדי יקדמי אלהי יראני בשורדי: י' הוס מלך גאול' לבס' לבס' עוז התאז' וייראו גוי' את כס' ה' וכל מלכי הארץ את כבודך: ד' ד' לדור יסבך מעשיך וגבו' רתך יעידו. ה' ללוהו בגבו' תו' הללוהו כרוכ גורלו. ה' ללוהו בתק' שופר הללוהו בגבל וכמדי' ויהוס לעול' יסב כונן למשפט כסאו: ו' ברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן: ה' אידו ברקא' תבל דאת' ותחל הארץ: ה' ודע' ה' ישועתו לעיני בגוי' בילה דדקתו ויסיים באלו הפסוקים יסוד יסדני י' ה' ולמות לא נתנני אתהלך לפני ה' בארצות החיים. כי הנלת כפשי ממות את רגלי מרמי להתהלך לפני ה' שאור החיים: זעקתי אליך ה' אמרתי אתה מחסו חלקי בהרץ החי' ואח' כ' אחר הסבול יבך

יבך על אכילת מדור זכויין לפסוד דה מדור שכריכה ויאכלנו בלא היסכה כיון שהיא זכר לעבדות וימדדו את חייהם בעבודה קמה ואע"פ שהיא מתוקה ביותר ואין בה מריחות כלל תחלתה מתוק וסופה מר דומיא דעבדות מצרים בפה דך ולכסוף בפריכ' ושב' תקון אדם הראשון שאכל מעץ הדעת ומרס באחרונה שהבי' המותה לחסידיו וע"כ אין לאוכלה בהשכח וספקנו בולו בחדושת' ולא ישהנו בתוכו שלא יתבטל טעם מריחות ומטעם זה צריך לבער המריחות מעליו ומרך לאכול כזית שהוא כחצי ביצה ממנו וצריך למעך חלל האור שבין הירק ולשער הכזית בירקות עבמן ולא באור שביניהם ואף קלח' שלם כמו שהוא לא מקרי בדילג' פשי שהרשים לא שויכי למצוה והדי הכריה חסידה ולעולם צריך כזית כמ"ס בת הקודמין.

בורך

קודם הכריכה יסדר (הנה ג"ל הפסוקים שבמדור ואח' כ') חלה מקראי קדם ר"ת אלהי' ס' את' ס' תקום תדחס גיון כי עת' לחנכה כי בל' מועד. ל'ך רומיה תהלה אלהים בזמן זלך ישולם פד' ה' ודינו לך אלהים חריכו וקדוב שמך. י' ושב בסתר עליון בכל שדי יתלונן. ת' כיון מכלל ופי' אלהי' הופיע. ואחר כך כוטל מצוה ג' וכופע ממנה שיעור כזית וכורכה עם המדור לא חזרת וטובלה בחדושת' ואוכלך ביחד בהסיכה וטעם כדוכה זו אחר שכבר אכלו מצוה ומדור כל' א' יפמי עצמו לפי פשטן של דברים הוא על אורות המחלוק' שכלל בין חכמים להלל הזקן אשר חכמים הגידו שצריך לאכול מצוה בפני עצמו ומדור בפני עצמו חפשי כי מצוה בזמן הזה דאורייתא אף כי לא נעשה קרבן פסח דכתיב בערב תאכלו מצות אכל מדור בזמן הזה דרבנן אבל מדאורייתא פסוד דכתיב על מצות ומדורים יאכלו וקא' אקרבן פסח לומר בזמן דאיכא קרבן פסח איכא מדור וכזמן דליכא קרבן פסח ליכא מדור. ובגלל הדבר הזה סוברים חכמים שאין לאוכלם יחד שאם יאכל יחד אתי מדור דרבנן ומבטל ליה למצה דאורייתא והלל הזקן ע"ה ס' ל' דמנות אין מבטלות זו את זו וצריך לכורכן יחד מצוה ומדור לכתחלה דכתיב על מצות ומדורי' יאכלוהו ומשמע ליה שתייהם יחד ולפי דלא איתמר הלכתא לא כרבנן ולא כהלל הזקן ע"כ תקנו חכמים לבדך על אכילת מצוה ואכיל' ואח' כ' מברך על אכילת מדור ואכיל' בסדרת חכמים ואח' כ' אנו עושין הכריכה לנאת ג' כ' לדעת הלל הזקן דילמ' הלכת' כוותיה ועל כן עליו אנו אמרים זכר למקדש כהלל הזקן וכולי: ארץ דכיס עתה עס הארץ לא ידעו ולא יבינו טעם כריכה זו ועושין הכריכה בחזרת ומדור וכדפס' ומנה ואין להם טעם ומנסג בור' הוא וכבר ראיתי לא מהחכ' מתלונן על זה בקהל עדתו ואמר כי לא מצא בשום פה מנהג זה ושאין טע' למנהג זה ואני אמרתי לו שלא יספיקו אמדותיו באמר להם כי אין טעם למנהג זה כי אם באמר להם שכמהג

פרק סדר כורך שלחן עורך צפון

כז

מכאן זה לא יצאו יריחו כי בכורכן גם הכרש עמיהם
אתי כרפם דרשות ומכטל ליה למטה דאוריית דמח' ומחור
דמנוה כינהו אמרינן מנוה אינן מכטלו זו את זואבן כרפ'
דרשות מכטל ומכטל למנוה דאורייתא לבולי עלמא וזה
לפי פשוטן של דברים וכ"ס לפי סודן של דברים מעריכ
ערכים עליונים למטה ותחתונים למעלה יפתקע הדבר
וכן לא יעשה :

וירא

ה' קדושו יזהרו שלא להפחיד דעתם צותחל'
אכילת מנה עד הכריכה כדי שתעל ברכת
אכילת מנה וברכת אכילת מנחור גם לכריכה זו לפי שהיו
צריכים לכרך על כריכה זו אקב' ועל אכילת מנחור ומחור
בכל מנות דרבנן דומיא דמחור דרבנן דמברכים עליה
ומיהו אם סח בכת"ס לא הויא ברכה לבטל' מה שבידך על
אכילת מנה ועל אכילת מנחור שמא הלכתא בבית הלל'
דהואיל ותקפת חכמי' כך היתה על כל יולי דרבנן מברכי'
אבל לבת חלה ראוי להזהר שלא יסוּח בנתיים בדבר שלא
מענין הסעודה והכריכה - ומה גם לפי סודן של דברים
אשר ג' המה מנה ומחור וכורך אכילתם ראשם מגיע
השמימה וחבל נמרץ להגדיל ולהעריך אורות עליונים
למעלה הגדולה והנכורה והתפארת והנכח למ' גדול'
ועד קט' ואין ראוי להסיח בהם בנתיים ח' כי קרוב הוא
לפגל בקדמי שמים ואשר הלך גם הוא חשכים ואין נונה לו
ומה טובם ומה יופים של חסידים הראשונים אשר אחזו פלך
השתיקה כלילה הזאת מתחלת הסדר עד תומם כל הסדר
כולו ואפי' דברים מענין הסעודה יתקדשו לאומד' כלסון
הקדש שלא להפסיק החבל נמרץ אשר נעשה בשמי' ממעל
על פי הסדר מראש ועד סוף - ולפחות ראוי לכל איש ישראל
להיות זהיר משיחת חולין עד אחר אכילת אפיקומין דהואיל
דמכוין כשיבדק על אכילת מנה גם על אכילת אפיקומין
אין ימלא את לבו להפסיק בנתיים בדבר' שלא לבדוק וא"ר
יעלה מן האר' שח' :

שולחן

עורך הנה ראוי לכל איש ישראל להיות
יושב על שלחנו מעוטף לבנים כמלאך
ה' בעת אכילתו ולהיות אכילתו בקדושה לפני האלהים -
אשר היא גם היא למנוה תחשב לו ולהי' מושב על הסעוד'
כולה לבת חלה - כי הנה ענין שהיטבה מכלעדי פשוט
הדבר כי בא להורות דרך חירות - עוד כה רמז לפקידתי
עיינין בתעלומות חכמה כי על כן היא באה דווקא תנח
שמאלו לחירות על ההוא דרגא ראפיק לון לחירות - כאמור
בס' הזהר ההו' יוכלא אפיק יתהון לחירו ותכר גושפנקין
דפרזלא וקליפין כושין ולכן ההיסב מנח שמאל יען המד'
העליונה הזאת היה מקו שמאלא - וגם יורה מיתוק אל
הדינים הנמשכים מנח שמאל - ואחר כי האכילה הוא ענין
ייחוד ש' מאל על במספ' ואהדוכ' הי' כליל פסח נשתני'
לטובה שדרך יס' להורות כי זה הייחוד הנעשה כליל
פסח

פסח הוא בשלימות גדול ולא נעשה כפסח הזה בשום זמן
וע"כ לבת חלה יסב כל הסעודה וצ"ע וראוי זה וחושי
שמו שלא לאכול בסעוד' זו כל שובע' כדי שלא יהא עליהם
אכילת אפיקומין לאכילה גסה שעליה נאמר ופושעים
יכשלו בס' וכן תהיה השתיה כדת בסעודה זו כדי שלא
תטרף דעתו עליו ויטבח מלעשו' יתד הסדר או יחטפנו
פינה - וכיון להיות כל איש שור' צ' בכיתו שור' ויתפכחו'
וחסרי המקום ב"ה על שלחנו לעמוד חבולת השור' לשייר
בקול נעים גילה ורנן כבוד הלכון ולעמוד חשק ואהבה
בין ישראל לאביהם שבשמים וכבר האמנו כזה בחלק א'
בפרקי שבת עיין שם - ואחריו לוי יהיה חן באילת אהבים
ויעלת חן כל א' לפי שיעורו בדברי תורה מי בסד' המעשה
של פסחים וחגיגה ויוסי טוב ומי בספר הזהר פ' בא בענין
עיאת מנח' ואין לפסוד ענינו מזה במה שקר' סדר ההגדה
לפני הסעודה כי ג' שאכלו סנו לומר שהחוב בא באחרונה
אחר שאכלו וכך תהיה שלחן אשר לפני' מלא רשן ומלא
ברכת ה' אשר נקבנו באו לה תורה ומנו' יחדיו יהיו תמים
לקיים ז' ה' לי ואנוהו וכך יתאמן בכוונתו למנו' אכילת
אפיקומין קודם חנות :

צפון

קודם אכילתו יסדר אלה מקראי קדם ד"ת
אלהי' - א' קרא לאלהים עליון לאל גומר
עלי - ל' שמיע בקול תורה ולספר כל נפלאותיך - ה' דר
כבוד הו' דך ודבר נפלאותיך אפיחיהי' הללו את שם ה' כי
נשב סמו לברו או' על ארץ וסמי' מ' הידירו תשכמותי'
ה' נבאו' - ואח' כ' יסול האפיקומין כמות שהוא כרוך
במפה וישלשלו לאחריו ויהלך ד' אמות בביתו והן יתן
בקולו קול עזו לאמר כך היו אבותינו הולכין פשאותם
נדרות בשמלותם על שכמם ויקח האפיקומין ב' יתים
עליה א' זכר לקרבן חגיגה וא' נגר קרבן פסח שנאכל על
השכב ויאכלם בהסיכה ואם שכח ולא אכל אפיקומין ולא
בזר עד שכתל ידיו או שאמר הכל ויכריך אוכל אפיקומין
בלא ברכת המזון ראע' ג' דבעלמ' חשיב סילוק שאכי הכא
ראתכא דרחמנא סמכינן ואם לא נזכר עד שבידך ברכת
המזון אם נזכר קודם שבידך כורא פרי הגפן יסול ידיו
ויכרך המזון ויאכל האפיקומין ויחזור ויכרך ברכת המזון
ויכרך כורא פרי הגפן ויטה הכוס ואם לא נזכר עד אחר
שבידך כורא פרי הגפן לא יאכל אפיקומין וישמך על מנה
שאכל בתוך הסעודה שכולן שמורות הן אבל אם לא אכל
בתוך הסעודה אלא מנה עמידה נדק לחזור ולאכול כוונת
אפיקומין ולא נפיק בכזית של המזון וכוונת של אכילת
מנה - ותרע' שהרי אמרו דבמקו' שנהגו לעשו' שיצאו למנות
מנו' משע' קציר' אפילו לא נזכ' עד אחר שהלל יסול ידיו
ויכרך המזון ויאכל האפיקומין - ולא אמרו שיעא בכז' מנה
שאכל מתחלה - אלא לאו שמע' מינה דלא נפיק חלל
במנה שאכל בתוך הסעודה דווקא כמחזר - ומי שנהג
לעשות

פרק ו ברכה הלל

לעשות שיתור מעט קצירה למצות מצות דאמרינן שאף אם
ביתך בורא פרי הגפן בכוס ברכת המזון שיאכל אפיקומין
יכול לחזור לברך על הכוס ואין לחוש במה שמוסיף על
הכוסות רכיון דכוס ג' היה בטעות חזר כוס שהוא חכר
עתה עליו לחיות ג'. ואם נזכר אחר הלל אף על פי
שעשה שלא כסידרן שהקדים כוס של הלל שהוא ראוי
להיות אחרון קודם לכוס ברכת קמח שהוא ג' אין סדר
ברכות מעכב כפ"ס הר"אש:

ברך

קודם ברכת המזון יסדר אלה מקראי קדש
ר"ת מילוי אלהים דאלפין: א"ל א"ל אלהים
הקרא וה' מושיעני. ל"מ צ"ל אספדה כל תהלתך בשערי
בת ציון אבילה כישועתך. פ' אתח את ידך ומשכיע לכ"ל
ח' ירנן. ל"ך דומיה תהלה אלהים בצינן ולך ישולם נדר.
מ' ציון מכלל יופי אלהים הפיע. ד' מינו אלהים חסדך
בקרב היכלך. ה' וזר לא השמים כי לעולם חסדו. א' ברכה
את ה' בכל עת תמיד תהלתו כפי. י' שמח ישראל בעושי
בני ציון יגילו במלכם. ו' לציון יאמר איש איש יולד בה
והוא יכוננה עליון. ד' עז כיה' הוא אלהים הוא עשנו ולו
אנחנו עמו וזמן מרעיתו. מ' יתן מציון ישועת ישראל
בשוכ אלהים שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל וישלים כאלו
אפסוקים. ב"ס ישועות אשא ובשם ה' אקרא. כן
אמרה שמך לע"ד לשלמי נדרי יום יום. בטחו בה' עד
ע' ד' כיה' צור עולמים. כי כה אמר דס וגשא שוכן
ע' ד' וקדוש שמו מחס וקדוש אשטן ואת דכא ושפל רוח
להחיות לב נדכאים: רבכה כנמח שטרה נתתיך ותרבי
ותגדלי ותבאי בעד' יעדי' ס' שדים נכונו ושערך נמח ואת
ערום ועדיה. כ' יולד יולד לנו בן נתן לנו ואתי המשרה
על שכתו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אבי ע' ד' שר שלום.
ואח"כ אלה המקראות ר"ת שם מ"ה. (הנה כ"ל שג"ל
גם פסוקים שם ב' ומה' הנז'ל במדור כפי סדר השמות
בס' הכוונות שבידנו. י' מלא פי תהלתך כל היום תפארתך
ו' עזו כוראותך ואמרו וגדולתך אספדנה. ד' רשוה' ועזו
בקשו פניו תמיד. ה' יזר ויארר לפניו עזו ותפארת במקדשו.
ח' מרתי עולם חס' ד' יבנה שמים תכין אמונתך בהם.
ו' נדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדולת אלהים מי
במיוך. א' שתחזה אל היכל קדשך ואורה את שמך על חכרך
ועל אמתך כי הגדלת על כל שמך אמתך. ו' יהי נועם ה'
אלהינו עלינו ומעשה ידינו וכו'. ה' עם ההולכים בחשך
ראו אור גדול יושבי בארץ נלמות אור גבה עליהם. א' שרי
העם שככה לו אברי העם שה' אלהיו. ואחר כך יברך
ברכת המזון באימה ביורה ובנעימי קדושה ויברך ויטה
כוכו בהיכה ונריך לכיון בברכת פרי הגפן של כוכב' זה
לפטור בכרכה זו גם כוס ד':

הלל

קודם קריאתו יסדר אלה מקראי קדש ר"ת
מילוי אלהים דאלפין. א"ל א"ל אלהים

אלהים אזכיר נדקתך לברך. ל"ך זרוע עם גבורה תעז
ידך תרום ימינך. פ"ד אלהים את ישראל מכל נחותיו.
ל' הודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדת מלכותו. מ' י
ימלא גבורות ה' ישמיע קול תהלתו. ד' ור לדור ישבא
מעשיך וגבורתך יגידו. ה' ללואו כגבורותיו הללוהו כרוב
גדלו. א' להי' בשמך הושיעני ובגבורתך תדיעני. י' קום אלהים
יפוצו אויביו ויכנסו משנאיו מפניו: ו' ישב עליהם את אולם
וברעתם יציתם וכו'. ד' חה דחיתמי לכפיל זה' עזרני.
מ' גערתך ינוסן מקול רעמך יחפזו. מ' גדול ישועות
מלכו ועושה חסד למשיחו לדור ולדור עד עולם ואחר כך
ישלים בפסוקים דלעיל בברך כוס ישועות וכו' ואחר כך
ר"ת שם מ"ה (הנה כ"ל שג"ל) לומר תחלה פסוקים שם
ב' הנזכר לעיל במדור ואח"כ שם מ"ה כפי סידור השמות
בס' הכוונות אשר בידנו. י' פרח טף משוש כל הארץ
הר ציון ירבותי צפון קרית מלך רב. ו' עזו כוראותך ואמרו
וגדולתך אספדנה. ד' דשתי את ה' וענני ומכל גבורותי
הצילני. ה' גדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים. א' י
יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה. ו' לציון יאמר
איש ואיש יולד בה והוא יכוננה עליון: א' תה תקום תרהם
ציון כי עת לחננה כי בא מועד. ו' גם עד זקנה ושיבה
אלהים לא תעזבני עד אגיד זרעך לדור לכל יבא גבורתך.
ה' טיבה ברנך את ציון תבנה חומות ירושלים. א' הללה
שם אלהים כשיר ואגדלנו בתודה. ואחר כך יג' ח דכור
קול אדם יתשוק כנעימות בהלל עד תכליתו ושיח תהלתו
ואז ישתהו בהסיכה בלא ברכה תחלה ומכרך אחריו על
הגפן ואם שתהו בלא היסכה נריך לשתות פעם אחרת
בהיסכה ומכרך לפניו כורא פרי הגפן לפי שהמים דעתו
מלשתות עוד ואחר ד' כוסות אלה אינו דשאי לשתות יין
אלא מים. וכתב הכ"י ז'ל וכל המשקין דנים כיון וכדא
להתיר משקין שאינו משכרין שהרי כתב הר"ן דלא הוי
טעמא משום מנה שהרי כבר שתו אחריה כ' כוסות אלא
טעם הדבר כדא לא יהא מוסיף על ד' כוסות דנראה כמי
שמתחיל בסדר אחר. ועל פי טעם זה כל משקה דלא הוי
חמר מדינה מותר לשתות אחר ד' כוסות. ומטעם זה
התירתי לענמי ולרכים אשר עמדי לשתות מי הקאוי וכיוצא
אחר הסדר. ואני שמעתי שבימי הדב זל"ה היו קורין אחר
תשלום הסדר ספר שיר השירים וטעמא דמכתב הוא
לעורר אהבת דודי למעלה בזוגא שלים ואחז נדק דרכם
בלילה הזה נדרה שנית השלמים ונזלה שנתם אם לא
ידי' עו אהבת רועים אהבים למעלה לספר ביני' מנרים
והשרידים אשר ה' קורא הבאים כבוד ה' יאותה להם להגו'
במדות עיאות מנרים ועמן כור הסדר הנעשה בלילה
להשקות אורות עליוני ולמעלה מלהסתלק ואם עומדים כל
הלילה יקראו בזוהר פ' בא כענין יציאת מנרים ועבר ה'
לנבוק עד סוף הפ' ואחר כך נשאר מקומות המפורזי בזוהר
סוד

פוד ד' כוסות פ' אמור דף ז' הוכחדם הראשון וכפנה דר' ז' ע' כד' חייא פתח עד ראשון לכיון הנה הנס וסוד המנה פ' יונא דף קכ"ח ע"א ותנא לאה וסוד הפסח ואיסור חמץ ותעבדותו כפ' תנא רפ"כ ע"כ ארסכי קס בוניא קרינא עד סוף הפרשה וכפ' תנוה דף קפ"ב ע"א עד משי לרחיבי דחכמתא ופרשת בהעלותך דף קמ"ט ע"א : וְכִמְהָ טוֹב חֲלָקָם וּמִה נְעִים גִּדּוּל' שֶׁל עוֹשֶׂה אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּל רוֹאֶיהָ יִכְרֹן כִּי הֵם זֶרַע בִּיקָה' וְשָׂכִינ' לַמִּצְלָה מֵרָאשִׁים וּמִלְכֵי נִבְאֹת יִדְרֹון יִדְרֹון וּבָאִים לְשִׁמּוּעַ סִפּוּר וְשִׁכַח אֵלִים נֶאֱמָר בְּקֶדֶם הַלּוּלִים וְשִׁמּוּ הַגִּדּוּל מִתְקַדֵּשׁ כַּעֲשֵׂה אֵל כִּנְעָן בְּסוּד קְדוּשִׁים דִּבְהָ וּכְמוֹ שֶׁהֵאָדָרְכֵנוּ לַמִּצְלָה מֵאֲמֵר הַזֶּה כִּשְׂכַח הַמַּגִּיד לְמַסְפֵּד בִּנְיָמִית פָּנִים בְּרַחֲמֵי רַחֲמוֹת עֵינֵי שָׁם :

וקבלנו

מהאור המופלא דכינו האר"י זלה"ס שהזווג אמר כליל פסח א' וכליל י"ט ב' של גלויות בר מטכילת מצוה ומבואר הדבר לכאס כסוד ה' כי היחוד הקדוש הנמנא למעלם כלילה הזה הוא גדול זמסולל מאד כי נקבנו באו כל המאורות העליונים הקטנים עם הגדולים ומי בשחק יערוך לה' ידמה לה' וכתב הכ"י ז"ל המהדרין שבישראל מהגם ליל ב' כליל א' לכל דבריו אבל מי שרובה לאכול ולשתו' ליל ב' אחר גמר ההלל אוכל ושותה יחזין עליו כלום אבל נמצא מוכיף עצמו מכלל המהדרין ועובר על דברי חכמים שאמרו לעולם אל יוניא אדם את עצמו מן הכלל ע"כ : וְנִם לפי סדרן של דברים יאותה לנו להזהר כיום טוב שני בכל חוקות לילה הראשונה אשר הוא בשור תוספת כתובה ומתנות לבגמת ישראל ומוסיף שמחה דבה לפעלה כדמיו בזהר פ' אמור דף כ"ח וז"ל פקודא דתר דא וכו' וכן בשבועות להקריב ב' הלחם ובמספין להקריב וכו' ונריך לקרבא ליה כנון תוספת כתובתא ומתנתא דאוסוף חתן לכלה דשבעו' אינון יו' נריך לקרבא לביניהו שתי הלחם מאינון ב' סה"ן וכו' עכ"ל :

עד

באן הגיע קיבו' הסדר הקדוש וכוונתו ליתר העם אשר הן לו כס"ף ונכספה נפשו לכיון דדבריו על פי שורשם. לא פנענו בר עם גבר לעשות כסוד הזה באשר יוכל שאת לפי קומו שכלו והן מלה בלשנו כסדר המקראות ופנה למצלה לאלוה מילין להגדיל ולהאדיר מאורות עליונים בשמי"ם מאעל ה"א זה הדרך ישכון אור. וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו די מבשרו אשר יכשיר לו היצט הוא אס דב וכלכר שיכוין לבו לשמים ואז יתן אל לבבו לאמר כי יש פנימיו ענייני הסודות בכל אלה - ולעתיד זלרנות לפני יודע כל תעלומו' שיהיו לרצון אמרי פיו והגיון לבו כאילו כיוון תעלומת הדברים וזווגי מדות העליונות זככן אלהים יראה לו ארשת שפתיו כדור מללו פרטי הסודו וזווגי שמות הקדושים הראויים לבא על ידיהם ולעומת זס אמרו כס' הזהר פ' יתרו ז"ל ומצט' יריכו כוננה עלינו מאי כוננה כוננה ואתקן תקן קל לעילא כדקא יאות עלינו אב"ב דגית

דלית אגן ירעין לשוא' רשותא לא עובדא בלחורוי מצשה ידיו כוננהו להיו' דרבא דאנטדיק לאתתקנא ע"כ ועל כן חסידים הראשונים זה דרכם שכל למו להקדים בכל מצשה עבודת' עבודת הקדש לבטא בשפתים המנוה ההיא ולומר מקרא קדש הלו ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו' כאשר הארכנו בפרקיד' ה' ויום הכפורים לקמן כס"ד :

אבן

האיש אשר כתעלומו' חכמה יבין וישכיל יאות' לו לסבין ולהשכיל לפשות בוני' למלאכת השמים ולא ינא י"ח בזה כי אחר אשר יש לאל ידו להשיג עמקי סודות הדברים ולא התכוון בכוונת הסדר הקדוש בזה ועושהו בדרך הפשוטה - אשמו בראשו ואז' למפני מה אין ישראל נענים מפני שאינו יודעין להתפלל כסם אבל חסיד' ומשיג' עליו נאמר אשגבהו כי ידע שמי וכו' העתקנו כפ' ו' דר"ה לשון הרשב"י דקאמר כל מאן דבעי לאתערא מילין דלעילא בין בעובדא בין במלה אי ההיא עובדא או ההיא מלה לא אתעביד כדקא יאות לא אתער מידו וכו' . וקב"ה קריב לכלא אבל אי לא ירעי למקרי ליה לאו' איהו קרוב דכתי' קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת וסם כתבנו כי המנוה כלל כוונת לאיש המשיג סודה ולא יתכוון כנוף כלל נשמה כי סוד המנוה הוא נשמה אל המנו' כי המס דברים שבמקדים בדמו של יבולס סוד שרשי השמו' כי על כל אמרו שמעשה המנוות הוא נודק גבוה להמשיך שפע בכל העולמות כי הואיל שהנשמה טהרה היא חלק אלוהי ממעל וכל אדם אחוה בשרשרות הקדושה הנה ע"י השתלשלות נשמתו במנוה המנוה ההיא אשר יעשה ככוונת תעלומותיו יעשה לו פולס מוצב ארצה וראשו מגיע השתימה ויתעוררו ויתייחדו המדות העליונות על ידו והי פושך שפע וכרבה עליהן מהראשונה אל האחרונה ומשם א המדרגות התחתונות עד שיגיע זיחול עליו דרך הסולם כאמור שם באורך - וְאִשָּׁר על כן האיש השלם ומשכיל כחכמה האלו' לו בכא יגבר בזיוות מביאה לדי וזהירות זכהיות נשמתו לחסות כמע"ס' כטולא דמהימנות' כסדר הקדוש הנעשה בשם האל לכיון הדברים לשם פעלן ואז' סודו ידחש מכית יעזוז תנעמו בגסתר וכבגל' עפ"י שפ"ר התקונים מתוקן ומקובל מעומא דמרגן איש האלהים מורא מאד שפר הוואר המכריח ומכהי' עד להפלי' לעיני מעיני חכמתו הכפלאה כבוד קדושת האר"י זלה"ס - ודק עפ"י סדרו הקדוש יפתח יענין אך הוא לבדו ולא מצינו רח' ומוסיפ' יו"א ב' הו"א רלא להוסיף עליה זמינה לא תווצ גדולים מצאנו' דלויסם לכל חפניסם במכתב הקדש יד ההקדש משרס' וזה"ה - ואתה המציין סרובן כתוך יאורי תעלומות חכמה דג' וזה שכל טעמי הדברים בשורשן ותיצלונה כליותיך - כי ושללא ממך דבר לאמר מה הסדר הזה ומה שצט' יש בו את אשר כהר עשויה בתפל' ערכית ובהלל גדול כבוד ה' ומהק' עד שג' הגדול ופחותו יונק

ג'טו

פרק חבלה לקדש. ורחץ. כרפס. יחץ

ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו והלוי אבותינו שבכח סגולת
רחימה א' ישתלשל ויחד שם י"ה במילואותיו וי"ה י"ה שם
ע"כ שבחכמת ועיר אנפין המאיר מפנימיות אחד אימא
עילאה ומשם יפדד והיה אל תוך גופא קדיש ד' ועיר אנפין
אשר עמו ירחץ ויטהר מגילולי מזרים שהיה בו ובתוך
ידידתם נוכח: האותיות ח כז וי"ד פעמים ה"י ג' ויטריא
ט' והשורש שלהן כ' אותיות י"ה נשארם למעלה בחכמת
ז' ו' ויתפשט בגופו מספר רח"ץ: וכך ברחמך הדכים
רחץ ויטהר נר"ן לעבדך בהמת לב טהור כרא לי אלהי וכו'
ויהי נועם ה' וכו' .

ברפס

ברפס לשם יחוד קב"ה ושכינתיה הנה אנכי בא
לקיים מצות טיבול אחד לתקן את שרשו
במקום עלין והי רצון מלפניך ה' יכוין (אלה)
למר ה' יוד ממ (שהיו ושהי
אבותינו אלהים עליון

וואלך גדול על כל אלהים כדכח סגול' מצות טיבול הכרפ' יומטך חזונות דחזונות נניח דתבונה אלהים בתלוי י' ד' א"ף למ' ד' ה' י' ד' מ"ס בנקוד חיריק בחכמת זעיר אנפין בחינת יקר ת"ת מאור הקטן האחד וכן חזונות דחזונא' האד דתבונה שם אלהים בתלוי ה' א"ף למ' ד' ה' י' ד' מ"ס בנקוד חיריק המתחיל להכנס עתה גם הוא בכינת ז"א ובסגולת אכילתנו יומטך פנימיותם אשר גם המה ב' שמו' אלהים בתלויאותם דיוד' י' וד' ה' בנקוד חיריק וקבוץ ויומטך אור חזונות יסודות בונה מצד החסדים ומצד הגבורות שם אלהים בתלוי אלף בניור י' ו' ובניקוד שורק שם הכ' מצד הגבורה אלהים בתלוי אלף בניור י' ו' ובניקוד שורק והיו למאורות ברעת זעיר אנפין בחינת יקר תפארת מאור הקטן הא' ויצדק הרמז בסתרו כרפס העולה במספר אלהים דיוד' י' ש' וכזעיר אנפין אשר בו מאיר מאור הקטן הזה בחכמתו חתום בהם שם קצוות שריעשרות ולהם עליה כרפ' וסמך שבכרפס ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו' :

יחזק

יחיז בבשתו לשבור הדל"ת יאמר לשם יחוד קודש
ברק הוא ושכינתיה וכו' הנה אנכי בא לשבור
הד"ת והוא' שכמזה לתקן את שורפה במקום עליון
יהי רצון מלפניך ה' יכוין **(אלהים)** להטו עליון
ומלך גדול על כל אלהים
יחז מצת הב' אשר היא בסוד ה' בצורת דן' סוד הבינה
יומאך חנוניות ננח ישראל סבא שם אלהים הה' כניור ד'
ונקוד חיריק בחכמת זעיר אכפין בחינת יקר תפארת
מאור הקטן הא' וחינוניות הוד יש"ס שם אלהים הה' כניור
דן ונקוד קבוץ כנינת זעיר אכפין וחנוניות יסוד יש"ס שם
אלהים הה' כניור ה' כניקוד שורק בדעת זעיר אכפין
ופנימיות רחוניות הוד דאב"א שם אלהים הה' כניור דן
ובסיומתיו ג' שמות אלהים במילואותם אשר האירו
בכרם

סר' יאמ' וואכני' אהבו ברכו' עדי'ס ורח'ס כ' אכוקות
 של אור בירו' . א"כ סדר קדושות הכעשות בקדש ורחץ וכו'
 למע' באים . לא נפלה'ת היא ממך ולא רחוקה אחת הודיע
 אלהים איתנו . את אשר קבלנו מפי סופרים ומפי ספרים .
 כי אשר להיות כבר היה יקר וגדולה מגדל'ים כנעוריהם
 בסגולת התפלה וקדושת היוז' . ואולם אחר גמר התפלה
 הלא נסע יתרו'ס בס' לא נשאר כהם כי אם אור רשימותם .
 וכבדו בגולת סדר הקדוש הכעשה אחר התפלה . ישוב
 עטרה למשנ' בתוספ' מרובה על העיקר באו' רב שבעתים
 הולך ואיר' ער כי גדל' מאד . ונוסף גם הוא ביתר הכבוד
 להביא אוריה גדולים הקטנים עם הגדולים את אשר לא
 נעשה עמם דבר כמבואר בדברי רבם הקדוש זלה"ה:
ואנכי תקנתי מוכח תפלו' על סדר ק'דש ורחץ
 כוללות כוונת הדב' וסמכתי'ס בבית
 תפלת' להוציא הכוונה בפה . ומילין אילין לא אחיזהבו
 בר לקדישי עלמנין דאעלו ונפקו וידעין ארחוי דקב"ה
 וזה תוארם .

קדש

קדש לַעֲשׂוֹת יִחְדָּרְקָבָהּ וּשְׁכֵנֶיהָ בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימֹו
וּרְחִימֹו וּדְחִילוֹ לִיחְדָּרָא שֶׁם יִהְיֶה בּוֹה בִּיחְדָּרָא
שְׁלֵם כֶּסֶם כָּל יִשְׂרָאֵל הֵנָּה אֲנִי בֹא לְקַיֵּם מִצְוֹת כּוֹס אֶחָד
לְתֵקֵן אֶת שׁוֹרְשׁוֹ בְּמָקוֹם עֲלִיִן **וִירְמְיָהוּ**
דְּהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֵל אֱלֹהֵי חֶבְדִּי
שֶׁכַּח בְּגוֹלֶת מִצְוֹת כּוֹס אֶחָד זֶה שְׁעוֹלָה מִשְׁפָּח
אֱלֹהִים וְחִלּוּפֵי אֲכַדְסִים שְׁלֵם חַיִּים וְעוֹלָם יוֹמֵטֵךְ
חֲנוּכִּיּוֹת רְחֻמִּיּוֹת חֶבְדִּי אֵל עֵילָאִין אֲשֶׁר בְּהֵם ב' שְׁמִית
אֲכַדְסִים כְּמוֹת חֲכָמָה וְאֵל שֶׁכֵּן שֶׁם **יְרֵחוֹ**
וְהָיוּ לְמֵאוֹת בְּחִיב' יִקְרָא תַּפְּאֵר

מאוד הקטן אם הילך השני ומעשה ידיו כוננה ה'
לצבועות יכו האוחזים בכו"ס זה והמלא אשר בקרבו מיי"ן
המה יעלו במספר אכדט"ס עם הכולל להתסיף פנימיות
רחנוניות חמד דאז"א גם הוא ואשר להיות כבד היה בז"א
מסקידש היום עד גמר ההלל ב' המאזח הגדולי פנימית
נכח דתבונה ופנימיות נכח ישראל שבא שבהם ב' שמו ע"ב
יוד הי ויו הי בחינת יקר תפארת גדולתו
הראשון עתה ישוב עטר ליושב
להתכלל שנית בכוס זה - ובכח סגולת הקידוש ישלח
אלהים חסדו ואמיתו עצם פנימית חסד אימא עילאה שבו
בס ע"ב **יוד הי ויו הי** במח חכמת י"א
בחי' יקר יי' יי' יי' תפארת גדולתו הב'
ומס' יתפשט בכל קו ימינו בחד שבו הוי"ה בסגול ובכח
שבו הויה בחיריק וישתלשל וירר דרך גרן ז"א על ראש
רחל אמנו ותטול חלקה וחלק לאה ויהי נועם ה' אלהינו
עלינו ומעשה ידיו כוננה עלינו ומעשה ידיו כוננה ה' :

זרחת

ורחץ לשם יחוד קב"ה וכו' הגה אנכי בא לרחוץ
בנקיון כפי לתקן את שורשה במקום עליון

גופא קדיש ד' א וכו' וירחץ וישחר כלי האמצעי שלו מגילולי
מצרים שהיה בו - ובתוך ירדתם טכו האותיות זו בזו י' ר'
פעמים ה' י' בימטריא ש' והשורש שלהן ב' אותיות י' ה'
נשארים למעלה בכינת ז' א ויתפשט בגופו מספר ד' ח'
ואתה בטובך ד' ח' וטהר את נפשינו ורחנו ונשמתינו ורוח
נכון חדש בקרבינו והעבר גילולי מן הארץ והאלילי כלות
יכרתן לתקן עולם במלכות שדי :

מוציא מנה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתו

ובולי הנה אנכי בא לקיים מצות המוציא
ואכילת מנה לתקן את שורשן במקום עליון - ויהי ר"מ
יוד היי ויהי אלהינו ואלהי אבותינו שבכח סגול
ה' : : : : : כזית המוציא יומשך פנימיות חסד
אבא עילאה שם ע"כ בניקוד סגול בחכמת ז' א בחינת
המאור הגדול יקר תפאר גדולתו הכ' ויימשך חזויות נח
יש"ס שם אלהים ה' במלוי יו"ר ובניקוד חיריק וה' שבו
ד' הרמוזה כה מוציא אשר הוא בחי' יקר תפאר מאור
הקטן הא' ומשם יפרד והיה כקו ימינו בחסד ה' כסגול
ובגנח הויה בחיריק וישתלשל וירד הארה זו דרך גרון ז' א
על ראש רחל אמנו ותטול חלקה וחלק לאה -

ובברך מצות אכילת כזית מנה יומשך אור העליון

מאור הגדול פנימיות גבורת אבא עילא
שם ס"ג בניקוד שכ"א בכינת ז' א אשר הוא בחינת יקר
תפארת גדולתו הכ' - ויומשך עצמות דחזויות הוד יש"ס
שם אלהים ה' בניור ד' ובניקוד קיבוץ אשר האיר מכבוד
ביחץ עתה ישוב עטרה עצמו אורה כמח בינת ז' א בחינת
מאור הקטן הא' אשר אליו תכוון רמז חלק הדל' מנה
היחודה - ובכך משם מכינתו יפרד והיה בכל קו שמאלו
בגב דתו הו"ה בשכא ובהודו הו"ה בקיבוץ וישתלשל
הארה זאת על ראש רחל אמנו דרך גרון ז' א ותטול חלקה
וחלק לאה - ויהי כו' א' אלהינו וכו' - ובכרך המוציא
יכון ה' הו"ה בניקוד פתח חכמת ז' א ובכרך על אכילת
מנא יכון הו"ה בניר כי' ז' א (הגהה אמר המצתיק
בסדר הכוונות שבידינו לא סידר זה כי אס' בכורך ע"ש -)

מרור לשם יחוד קב"ה ושכינתיה וכו' הנה אנכי

בא לקיים מצות אכילת מרור לתקן את
שורשו במקום עליון ויהי רמז מלפניך יו"ר הא' וא'
חא אלהינו ואלהי אבותינו שבכח סגולת אכילת מרור
יומשך אור הגדול פנימיות תפארת אבא עילאה שם מ"ה
מנר החסדים ושם כן מנר הנבירה מנודים חולס ברצת
ז' א שבו שם **יהוה** בחינת יקר תפארת גדולתו הכ'
ומשם יפרד - בכל קו האמצעי שלו בתפארתו
הו"ה בחול ובסודו שבו הו"ה כשורק וישתלשל וירד הארה
זו דרך גרון ז' א על ראש רחל אמנו ותטול חלק לאה
ואשר להיות הנצנו עד פה צד מ' דעת ז' א מקו' חיובק
לאה יצדק הרמז בסתרו לאכיל מרור טבולה 'בחרוס' אשר

בכרפס סוד רינים - ויאיר הדלת של ד'ו דאלהי' בחזויות
ופנימיות דחזויות דהו"ד דאבא המאיר עתה למתק רינין
דקטנות זה שם אלהים ה' בניור ד'ו סוד הכינה וזו'ן
ברחם אדם וככך יומתק וישכר כח החזויות ואתה אלהים
נבא אות השיבנו וכו' -

מניר לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה וכולי

הנה אנכי בא לקיים מצות עשה ספ' עיאלת
מצרים סוד הנכתם בפסח פ"ה ס"ח יסוד הכינה שכפה
התבונה וספרה לה יציאת מצרים יציאת החסדים ממנר
הגרון - ויהי רמז מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שבכח סגולת סיפור יציאת מצרים יומשכו החסדי' וינאו
דרך הפה להצית מקיפין ובכך תשפיע עלינו אור הקדוש
על נפשונו ורחנו ונשמתנו לאהבה וליראה את שמך הגדול
הנכבד והנורא יראת הרוממות אמין סלה - וכשיאחזו הכוס
בירו ללפניך ולומר ההלל : יאמר :

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה וכו' הנה

אנכי בא לקיים מצות וכו' ב' לתקן את
שורשו במקום עליון ויהי רמז ה' אלהינו ואלהי אבותינו
(יכוין אלהים בחילופי חילופיו **אם נל**) שבכח
סגולת כוס כ' יומשך חזויות כלי : : : : : גבורה
דא"א עילאי שבהם שתי שמות **אלהים** העולה
כמספר כו"ס וחילופי חילופיהן : : : : :

אם נל ומעשה ידינו כוננהו ה' אנכעונו האוחזי

ככוס זה והמל' אשר בקרבו תיין המה יעלו
במספר א"ס ג' ע"ס הכולל להמשך פנימיות דחזויות
גבורת א"א כ' שמות א"ס ג' בניקוד שכא גם הוא והיו
למאורות כמח בינת ז' א בחינת מאור הקטן א"ס הי"לר
הכ' וכן יאיר עצמות מאור הקטן הא' דחזויות הוד דתבוכ'
שם אלהים מלא פה' בניקוד קיבוץ - ואשר להיות כבר
היה כז' א בסגולת ההלל במור פנימיות הוד דתבונה שם
ס"ג בניקוד קיבוץ בחינת יקר תפארת גדולתו הא' עתה
ישוב עטרה ליושנה להתכלל ב' ככוס זה - ובכח סגולת
כוס זה יומשך כו פנימיות גבורת אימא עילאה שם ס"ג
בניקוד שכא כמח בינה ז' א בחינת ת"ת גדול' הכ' ומשם
ויתפשט בכל קו שמאלו גבורה שבו הו"ה בשכא הוד
הו"ה בקבוץ וישתלשל וירד דרך גרון ז' א על ראש רחל
אמנו ותטול חלקה וחלק לאה ויהי כו' א' אלהינו וכולי
ותכוין בהיות הפתיחה דברכת אשר גאלנו בניקוד
אלהים וסגול :

רחצה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה

וכו' הנה אנכי בא לרחוץ נטיל' מנה לתקן
את שורשה במקום עליון ויהי רמז ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שבכח סגולת נטילת מנה ישתלשל וירד שם י"ה
במילואתו יו"ר ה' מהשם ס"ג שבכינת ז' א המאיר
מצמימות גבורת אימא עילאה ומשם יפרד והיה אל תק
חלק שלישי ח א גופא

פרק ו הפלה למדור. בורך. והלל

והריו נמתיק כוד המוחין שבה דיני לזה החתומים במספ' מרור המה ארבע אלפי' מליאות המאירים בה מארבע אהי אשר המה עליון במספ' מד' והוסד מהן ד' שורשים ר' אלפי' פשוטות. המה ישארו ויעלו במספר מ'ת וכאש' אל בחינת ו' בחינ' פלה ברע' תצדעם עלה מו'ת בחשבונ' ומרור גס היא שוה בחשבונה.

ובבחה

סגול' החרום יצדק הדמו' כסתר עליון יוס' מר למתוק ועליו תוסד סוד אותיותיו ח'ס דו'ת הגה הוא לזה המאיר בה שם ארנ'י במילואו המלא אשר בקרכו. לבר משורשו המאיר כרחל הבכירה : ודמו זה יתקומם בח'ת מספר מלוי שם ארנ'י. ואל סוד ח'ס תדרוש לאור באור החיים חיי המלך אהי'ה הוי'ה אהי'ה ארנות החיים ולהם עלה חשבון ח'ס כל מר מתוק. ותמו' החרוסת כמין טי'ט יצדק הדמו' כסתר ד' בגרף היו' ד אשר בקרכו מימינו ומשמאלו ויעלו אותיותיו י'ט י'ט ב' מילואי מ'ה שבו' א'הא' אהובה רחל הבכירה והא' ננועה לזה. וכ' י'ט אלו עולים במספר בל'ה ועליה תוסד החרוסת כתמונת טי'ט למתק מרירות דיניה וכן יאירו אל מול פני רחל ממתקים לבא אל המלך ביחוד שלם ויהי נועם ה' אליהו עלינו וכו' ויכוין בהוית הברכה דאכילת מרור בניקוד שכו' א :

בורך

לשם יחוד קב'ה ושכינתיה וכו' הגה אנכי בא לקיים מצו' בורך לתקן את שורשו במקו' עליון. ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו אלהים עליון ומלך גדול על כל אלהים שבכח סגולת כריכת מצה ומרור יומשך אור העליון חזונו יסוד אבא שם אהים והה' שבו ציורה בניור ג' וז'ין ברע' ז'א שבו שם יהוה בחינת יקר תפאר מאור הקטן הא'. ובהכר מצה זו הרומז' בגור'ה' רג' חו'ן במדור' הרמוז אל לזה תקח לה אף היא הארה מהמוח שגכנס ברעת ז'א ומשם מרעת ז'א יפרד הארה זו על רחל דרך גרון ז'א ותטול חלק וחלק לזה ויהי נועם ה' אליהו וכו' :

צפון

לשם יחוד קב'ה ושכינתיה וכו' הגה אנכי בא לקיים מצות אכיל' אפיקומין זכר לקרבן פסח ולתקן את שורשה במקום עליון. ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו (יכוין) אלהים שבכח סגולת מצה אכיל' אפיקומין יגמר : : : : כניסת אור העליון חזונו יסוד דאבא שם אלהים שטרת הה' בניור ד' כי חלק הה' שברכה יכנס עתה ויתפשט כבינת ז'א אשר הוא בחינת יקר תפאר מאור הקטן הא' ומג' יפרד בכל קו שמאלו בבכורה הוי'ה כשכ'א ובהדר הוי'ה בקבוצ' ואחריה זו יתפשט דרך גרון ז'א על ראש רחל אמנו ותטול חלק וחלק לזה. ויהי נועם ה' אליהו :

ברך

לשם יחוד קב'ה ושכינתיה וכו' הגהי בא לקיים מצות ברכת מוזן וכוס ג' לתקן את שורשו במקום

במקום עליון. ויהי רצון מלפניך ה' (יכוין שם אל'ף למ'ר ה'א יו'ר מ'ה) אלהינו ואלהי אבותינו עליון על כל אלהים שבכח סגולת מצות כו'ס ג' העולה אלהים יומשך אור העליון מהנהר הגדול מוח הדע' דאמא חזונו' דחזונו' יסוד אימא מנר החסדים שם אלהים במלוי אלפין והאלף בניור יו' בניקוד שורק. ברעת ז'א אלפין בחינ' יקר תפארת מאור הקטן הא' ויומשך חזונו' דחזונו' חסדי' דת' דאמ' בחילוף שם אכר'טס כל אות בחול' העול' ע'ה מהפ' ע'ה אשר הוא יונ' מחשבון אותיו' שבב' סילובין מ'ה עם להי' דלפין תשע ושישי' אותיו'. ועם כללו' משה' משמו' אלהים שמפולכי' בהם התה' יעלו במספ' ע'ה כמספ' שם אכר'טס כל האו' בחול'. ויאירו גם חסדי'ת' דאבא חילוף שם אכר'טס כל האות בחולם העולה עם הכולל' ע'ה והיו למאורות ברעת ז'א אלפין בחינת יקר תפארת מאור הקטן א'ס חיל'ה' הכ'. וכ' שמות ע'ה ע'ה באלו יאירו בסגולת כו'ס זה והמלא אשר בקרכו מיון זה' אכבעותינו האוחזים בו' העולים במספר ע'ה. והם פנימיות דחזונו' חסדי'ת' מנר היומין.

ואשר

להיות כבוד היה כושיד אלפין בקרחת היום מ'ה דחסדים וכ'ן דגבורות יפ'ס מלובשים בפנימיות יסוד שלו בניקוד שורק בחינת יקר תפארת גדולתו הא'. הגה עתה יכנס שם מ'ה יו'ן בניקוד חולם חסדי' הרעת דאמא מלובשי' בפנימיות ת'ת' שלה מיומין ברעת ז'א אלפין בחינת יקר ת'ת' גדולתו הכ' ויתלו אליו גם הגבורות שברעת סוד כוס ד' שיכנס אחריו חילוף שם אכר'טס העולה ע'ה ושם ב'ן ומ'ה מפנימיות גבוה יסודי'ס מאור הגדול הא' ושם ב'ן ומ'ה מפנימיות יסוד אימא עילאה מאור הגדול הכ' והיו למאור' במנוח דעת ז'א ומשם יתפשט בקו האמצעי שלו פתפארתו שבו היה בחול' ובסודו הוי'ה בשורק חשת לשל יורד הארה זו דרך גרון ז'א אפש'ן לראש רחל אמנו ותטול חלק וחלק לזה. ויהי נועם ה' אליהו עלינו וכו' :

הלל

לשם יחוד קב'ה ושכינתיה וכו' הגהי בא לקיים מצות כוס ד' לתקן את שורשו במקום עליון ויהי רצון מלפניך ה' (יכוין אל'ף למ'ר ה'א יו'ר מ'ה) אלהינו ואלהי אבותינו אלהים עליון ומלך גדול על כל אלהים שבכח סגולת מצות כוס ד' יומשך מאור העליון מוח הדעת דאמ' תנר הגבורות שם אלהים דאלפין והאלף בניור יו' חזונו' דחזונו' יסוד אימא נר הגבור' כקוד שורק בחינת יקר ת'ת' מאור הקטן הא' ויומשך חזונו' דחזונו' חסדי'ת' דאמ' נר הגבור' שבו חילוף אכר'טס כל אות בחולם מספר ע'ה ונר הגבורה ת'ת' דאבא חילוף שם אכר'טס מספר ע'ה בחינת יקר ת'ת' המאור הקטן א'ס חיל'ה' הכ' :

ואשר

הוא להפיל תחנוניו לפני המקום ב'ה' לרחם בו עלינו ולהושיענו בגלות החיל הזה ברחמי וברוב חסדיו :

ובן בתפלת יום ראשון של פסח לו בכח יגבר איש בכל כוחותיו אל כל מקום אשר יהיה פס גאולה ישראל אמורה יתאמץ בתחנונים על ככה כאן הקדוש הזה ביותר מבחנים ובמועדים אחרים וביותר בעת הוצאת ספר תורה לשאל כלקמה מאויביו כמ"ס ועברתי בארץ מצרים וכו' ולגלות מעבדות לחירות ומוסף גם הוא להיות לחן ולחסד בעיני אלהים ואדם כמ"ס וס' נתן את חן העם וכו' ולעתיד ולרעות בפסח על התבואה כאשר חכמים אל הנדיר בד' פרקים העולם כידון בפסח על התבואה וכו'.

ונמצא כתוב מוסח תפלה על זה בשם הרב ולה"ה לעת הוצאת ספר תורה ואשים

דבריו בפיק וזה תיארה :

רבנו של עולם מלא מאלויותינו לטובה והציאנו מעבדות לחירות ומשיעבוד לגאולה

ומאפילה לאור גדול ומאכל ל' ששים בבנין עירך ושמים בבנין בית מקדשך ויתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל האינו. וברך עלינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה ורזה פני תבל ושכר את העולם כולו מטובך ומלא ידינו מברכותיך ומעושי מתנו' ידך לעבודתך כמו שנתת לאברהם אבינו ולאבותינו הקדושים בימים ההם במצרי' כדבר האמור מפי כבודך וס' אשה מעבדת' ומגדת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלו ונכלתם את מצרי' ובשם ה' נעשה ונכללנו בעסקינו ובממונינו ובכל מעשה ידינו בשם שהגלחת את אבותינו במצרים כדבר האמור ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים וישאלום ויכבדו את מצרים. ונקים את נקמתנו דם עבדך השפוך בשם שצמח לאבותינו הקדושים במצרים ודנת את דינם ונקמת את נקמתם כמ"ס ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים וכו' ויתן ה' אותות ומופתים גדולים ורעים בפרצה ובכל ביתו לעינינו וכו' וימי נאל ישראל מארץ מצרים אהאנו נפלאות אמן סלה :

וקודם תפלת מוסף ושוב עוד לומר מוסח תפלה זו עברה ויוסיף עמה עוד מוסח זה :

ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו אל עליון גומל חסדים טובים שיהיה עתה עת רצון לפניך להאיר על נפשותינו רוחינו ונשמותינו מזיו שפעך שם מ"ה טלל דברולמא גבורה דעתיק שבמח ארץ אנפין. היורד עתה במוח זעיר אנפין ומשם יפרד והיה בחינת התמידים לרחל אמנו. ויהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו וקומה עזרתה לנו ופרדנו למגן חסדך וברכנו אבינו בכל מעשה ידינו וברך סבותינו בטללי רצון ברכה ונרבה כי אל טוב ומטיב אתה ומחך השנים יהיו לרבון אמרו פי וכו' ואני תפילתי וכו'.

פרק

8

2

ואמר להיות בבר חיה פוציר אנפין בקדושת

היום מ"ה וכו' בניקוד שורק פנימיו גבור' דיסוד דים' סיקר תפארת גדולתו ה' . עתה פכום זה מכנס ב' וכו' בניקוד שורק פנימיות יסוד אומא עילאה בחינת יקר תפארת המאור הגדול הכ'. ויתללו אלנו גם החסדים סוד כוס ג' חילוף שם אכרע' ס' העולה עם הפולל ע' ד' מאור הקטן אס' ה' ילד הק' ושם מ"ה וכו' פנימיות חסדי יסוד יס' מאור הגדול ה' וכו' חסדי יסוד אומא עילאה מאור הגדול הכ' ואין למאורות במח דעת זעיר אנפין ומשם יפרד והיה בקו האמצעי בתפארתו שבו הו'יה בחולם וביסודו חיה בשורק וישתלשל וירד הארה זו דרך גרון אל לראש רחל אמנו ותטול חלקה וחלק לאהיאנה השם תרכ גדולתו ויאמרו תמיד יגדלה ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לפשת : גדול ה' ומחולל מאד ולגדולתו אין חקר : ועתה יגדל כא כח ה' לרחם בו עלינו ולהושיענו אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה ברכו והודו את לשמך הגדול על שהחיותנו וקיימתנו כן תחינו ותחנו ותאסוף גלויותנו לחזרות קדשך לשמור חוקך ולעשות רצונך ולגברך כלבב שלם על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות : ואל כא לישע עמך לישע את משימך וכו' ויתן מאדך מחדש כיד' חזקה וכו' ורצו כטויה ובאותיות וכמפתים פן עתה בגלות החיל הזה הראנו נפלאות וזכנו לראות פני משימך הקדוש : והיה ה' למלך על כל הארץ ביום שהוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

עד כאן הגיעו סדר התפלות הנוראות האלה. הכל

בכתב מיד אדוני הארץ האר"י זלה"ה ומעשהו מהר"ר חיים ויטאל זלה"ה רבניהם חיים וקיימים ונחמדים לאנשים חכמים ודושים אנשי מדות הבונים רחובות למו בארץ החיים שנתו בשמים פיהם והמה יהיו כמוידי אור מן העולם וצד העול' ואסוכבה לתורה ולתעודה חלקה אחרי הקוצר'ים אחרות ה' אחרות טהורות וסמכ'תים בבית תפלת דבר דבור על אופניו חדר חדר לבדו כעבור ישמרו חקיו ותורתיו ינצורו והמה יבנו בשמים מעליותיהם. האנשים האלה שלימים דבר בעתו ואשרי אנוש יעשה כבוד הזה להאיר נר'ן לאור באור החיים מאורות נתן סכיבות עוזו ויסבור ה' בעדו והפנע'ני אז בארץ פס נפל שרוד ואין שני להקימו ודגל הקדושה על כן ירם ראש ויעורר עליונים למעלה ויתן אותם לרחמים להחיש מהר גאולתנו ופריון נפשינו :

וכבר כתבנו למעלה שכל מעשה עבודתו בעסק החג הקדוש הזה יש לכל איש ישראל

לשים מגמת פניו לעתיד ולרעות על גאולתו שיעלה ויבא יגיע יראה וירעה ישמע יזכר ויפקד זכרוננו וזכרון אבותינו וזכרן משיח בן דוד עבדו לפנינו לשוב עטרה ליושנה כי עת נחנה ה' אבי בא מועד נאל ישראל ממנדים ועת רצון

היא

כ

ח

פרק א טעם העומר

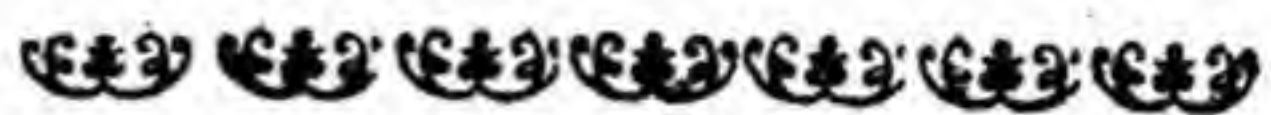
חושבנא לרכיותא וספרתם לכם דיוקא כראמר וספירה לה וכו' ע"כ. אישך מטעם זה אמרו כת הקודמין כי על כן נאמר כאן ממחרת השבת וקרא ל'ט בשם שבת אשר בזה נמצאו הטועים מקום לטעות כי על שבת כראשית נאמר כמ"ס בבבא רבא. ומה ראה על ככה הוא יתברך שמו לקוראו בשם שבת וכן באומרו ז' שבתות ולא אמר שבעה שבעו. ואולי הוא רמז נכון למכין סוד העומר כי כ' שבתות שבתו ישראל אחד ביום הראשון של פסח שבתו על ידי דם פסח ומילה משומאת ע"ז בא שם ביו' פיסוק דם נדת דות' ממנה שנוחה ושוכתת מרמה כך עד יום הראשון כח טומאת הע"ז היה שורה עליהם. וכיום האחר שבתו ויתפרקו ממנו ועדיין היה נשאר חללא מה שהולכים ומתטהרים ומתלבנים ממנה כז' ימי ליבון האשה: ועל כן אמרה תורה ממחרת השבת הוא יום ששבתו ממשא טומאתם יספרו ז' שבתות שהולכים ושוכתים מחללאה הכותרת בליבון עד ממחרת השבעה שהוא שבת מהחללאה להתלבן ממנה לבמרי.

ואולם

טעם היות ז' שבועות ולא ז' ימים יתכן כי באו לפי מספר שנאמר בטמאים. שמספר ז' ימים בטמאים מנינו כז' דברים א' בטומאת הנדה ב' טומאת הזכר ג' טומאת היולדת ד' טומאת המת ה' טומאת נבגי הבגד שזריכין הסגר ז' ימים ו' נבגי הבגד: ז' נבגי הבגד שכולן הסגר ז' ז' וכולם תלויה טהרתם אחרי מלאת לה ז' ימים ומז' מיני טומאות אלו לא היו נזהרים בהם במצרים עוד טמאתם כס או הם היו הרומז אליהם מע"ז שכירם ומתקרבתם שאכלו מזבחי מתים כמ"ס ואודע להם בארץ מצרים וכו' ובגילולי מצרי' אל תטמאו אשר נכאן למדו שבמצרים היו ע"ז והנדה שנאמר בטומאת הנדה היתה דרכם לפני: ואשר חכמי' הגידו מכין לע"ז שמטמאה במשא כנידה שנאמר תזרם כמו דוח והנבגים מרמזים ג"כ על הע"ז כמו שדרו"ל כנבע מראה לי כבי' זו עבודה זרה וכו': ולעומתן הוצרכו לספור ז' על ז' לטהר מידי ז' טומאות' או להיו' ראוי' לקבל יראת ה' טהורה:

ואחשבה

כי על כן נתייחדו הימים ההם וגמר עומר לדור ודור להכיל את ישראל ולסעדם בתקון נפשם ולבס' לשמים עד בא יום חג השבועות אשר בו ניתנה והוא יום רצון ונריק הכשר וטהר לקדמו בימי הליבון האלה מטומאות בני ישראל ומפשעים לכל חטאתם וע"כ הכהינו קדמונינו להגות בימי הליבון האלה ספר משלי ומסכת אבות להכין לבס' להתנהג בחסידות וחדר אל דבר ה' להעביר גלולים מן הארץ כמו שנבאר להלן באורך וע"כ אף כי טעם הספירה בא על חלאת גילולי מצרים מ"מ גמר עומר לדור ודור להכיל את ישראל מגילולי טומא' עונותם אשר הוטמאו בהם בכל דור ודור

פרק א לעומר

מאהבת

ה' את עמו ואת נחלתו חפץ למען נדקו והציב להם ציונים במצות ספירת העומר וה' יתן עומ'ר. מיד אחר יום א' של חג הפסח אשר בו הלכו ישראל בראש גלולים בבאולה גופנית ונפשית אשר שמה היו משוקעים בטומאות רעויות וכמעט שכנה דומה נפשם בשער החמשים שערי טומאה כמאמר המגיד ואילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים עדיון אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים וכו' כי בכר אויב וכח הטומאה ונטמעו תחת רשותה והמקום בחך הוא גמלם ברחמיו וכרוכ חסדיו וזכר ברית ראשוני' וילכש בגדי נקם לנקום נקמת בני ישראל מאת המצריים חשף ה' את זרוע קדשו וזרועו הושיעה למן ויציאם מאפיל' לאור גדול ויכדל אלהים בין שאור ובין החשך ובין הטמא ובין הטהור.

ובכל

זאת עדיין לא פסקה זוהמתן אשר היו טמאים בזכרים וכמזדעים וטומאת מת מאלהי הנכר אשר בידם ועל כן באה מצות ספירת העומר תכף ומיד אחר יום א' של פסח. והוא במקרה האשה כנדת דותה כן ממשקרה להם כי כאשר באשה דוח שדם יהיה אבה ובהפסק דמה ז' ימי ליבון יספרו לה ואחר תטהר והיתה לאיש כן כאשר היו עבדים לפרעה נשקעו בטומא' ע"ז המטמאה כנידה וכיום זאתם אשר משכו ידיהם מהע"ז ומלו את בשר ערלתם ותהי להם זאת כפיסוק דם נידה. אך עדיין נריך לבדר וללכך עד יהיו ראוי' לקבל התורה אשר היא כיום חופה כנודע על כן הוצרך תחת ז' נקיים של האשה ז' שבועות יכפרו למן להפשיט מעליהם כל שיורי חלאת זוהמה עד תומה ואז ביום החמשים יום ז' לסיון שאז פסקה זוהמתן לבמרי עד בלתי השאיר שריד אז הוכשרו ישראל להיות לז' עמים והוא יהיה להם לאלהים ככלה ממובנת להתן להכניבה לחופה.

וער

כן עומר הפכח הוא של שעורים מאכל בהמה כי עדין לא הוטהרו ובהמה המה להם אך בהטהרם בחג השבועות המה קרויים אדם ויביאו מנחה לה' פתי הלחם מן הקטנים והן הנה דברי הזהר פרשת אמור נ"ז וז' וכפרתם לכם ת"ח כד הוו ישראל במצרים הוו ברשותא אחרא והוו אחידן במבאבות' כאלתתא דא כר יתבא ביומי מבאבותא בתר דאתגזרו אעלו בחולק' קדיש' דאתקרי ברית כיון דאתגזרו ביה פבך מבאבות' מנייהו כדא אתתא כד פסקו מינה דמי מבאבות' בתר דאתפבכו מינה מה בתיב וכפרה לה אף הכא כיון דאעלו בחולקא קדישא פבקה מבאבותא מינייהו ואתר' דא מכאן ולהלא'

חושבנא

סדר קצירת העומר

וידבר ה' אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן: והניף את העומר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניענו הכהן: וככן כך היתה קצירת העומר של שעורים אור י"ו בניסן בבית אלהינו מערב י"ט יונאים שלוחי בית דין ועשין אותו כרכות במחובד לקרקע כדי שיהא נח לקצור וכל העיירי הסמוכו לשם מתכנסות כדי שיהא נקצר בעסק גדול. וקוצרין ב' סאין שעורים ב' אנשים וב' קופות וב' מגלות כיון שחשיכה אומר להם הקוצר לכל העומדים שם בא השמש אומרי' לו הין בא השמש אומרי' לו הין בא השמש אומרי' לו הין-מגל זה אומרי' לו הין מגל זה אומרי' לו הין מגל זה א"ל הין קופה זו אומרי' לו הין קופה זו אומרי' לו הין קופה זו אומרי' לו הין: ואם היה שבת אומר להם שבת היו אומרי' לו הין שבת היו אומרי' לו הין שבת היו אומרי' לו הין: ואחר כך אומר להם אקצור והם אומרי' לו קצור אקצור והם אומרי' לו קצור אקצור והם אומרי' לו קצור אקצור: ופעי' על דבר ודבר להודיע על מחרת השבת שהוא מחרת הפסח ולא שבת בראשית קצרהו ונתנוהו בקופות והביאו לעזרה וחבטוהו וזורין ובוררין ולוקחין את השעורים ומהבהבין אותו באור באבוב מנוקב לקיים בו מצות אביב קלוי באש גשם כרמל ואחר שקולין אותו שוטחין אותו בעזרה כדי שיהא הרוח מנשבת בהם ואחר כך שוחטין אותם ברחיים של גרוסות ומנפין את הקמח בי"ג נפה ומוציאין ממנו עשרון והשאר נפדה ונאכל לכל אדם וחייב בחלה ופסח מן המעשרות ואין מביאין מנחה זו לא מא"י מן הקרח: לא בא מן הקח מביאין אותו מכל מקו' מארץ ישראל ומצותו להקצר כלילה בליל י"ו בין בחול בין בשבת וכל הלילה כשר לקצירת העומר ומצותו לבא מן הקמח לא מצאו יביאו מן העומדים ומצותו לבא מן הלח לא מצאו יביאו מן היבש והיה דרכן להביא משרות שברדום. היה נר חצי השדה וזרע חציה בשנה זו ובשנה אחרת נר החצי השדה שזרע וזרע החצי שנה ומביא ממנו: וביום קודש תפלת מוסף יאמר כוסח זה ויוסיף כוסח זה לוקחין זה שעשרון של סולת השעורין וכוללין אותו בלוג שמן כשפה עשר בניסן ונותנין עליו קומץ לבונה כשאר המנחות ומניפו במזרח המזבח מולך ומביא מעלה ומזיר ומנישו כנגד חודה של קרן מערבית דרומית כשאר המנחות וקומץ ומקטיר השאר והשאר נאכל לכהנים כשיירי כל המנחות הביאו כבש תמי' כן שנתו לעול' השקוהו ובקרוהו ועקרוהו שחטו השיחט כנפון וקבל את רמזו כנפון ונתן ממנו שתי מתנות שהן ד' והקטירו האיברים נתן מלח על כ' עשרונים סולת

ודור כומי זאת ישראל מצארים והאכות ס' לבנים והימי' ימי רבון המה להטהר ולהתקדש בהם כל איש ישראל וככל יום שאנו באים במחפר מכוונת בו לזאת משער אחד של טומא' ולהכב' בשער של טהר' בהטהר לבבנו ומחשבותינו במעשינו הטובים ומטעם זה ג' כ' אחר בזהר אמור ז' כל בר נש דלא מני חושבנא דא אינון ז' שבתות תמימו' למזכי לרבינו' דא לא אקרי טהור ולא בכלל' דטהור הוא ולא הוא כדאי' למאוי' ליה חולקא באורייתא ע"כ ואולם עיקר טעם הספירה היא באה לזכור חסדו הגדול יתברך עמו בצאת ישראל ממצרי' אשר הן גווענו כולנו אבדנו בעמקי הקליפות והטומאות ובספירה הזאת העביר טומאתם ז' שבועות לעומת ז' נקיים עד הטהרם מכל חלאת סיורי זוהמה ליסטר' ור' ולמען יהיה זכרון זאת לבי' ישראל לרדו' כוהנת מניה זאת לרדו' כאמור. ועתה תחזה כמה שבו בחוזה בגולה ובנסתר המונים העומר ליל ב' של פסח בערבית ואח"כ עושים הסדר הבא על הגלות ועל עיאת מצרים ונמצאו מקדימים את המאחר ומאחר את המוקד' ונהפוך הוא אשר יעשו בראשונה זכר לגלות ועיאת מצרים אשר היא הודעת טומאת הע' ז' שהיה שורה עליהם והוא במעשה הסדר מנה ומדור וסוב יעשו סדר הספירה זכר השבתות הטומאה והתפרקם ממנה כימי ליבון אשה דיה המתקדשת מטומאתה ז' שבועות לעומת ז' נקיים. ואם אל סודו תרדוש קח לך בשמים ראש אור המופלא האר' זל"ה בשכונ' תו את טעמו של עומר לומר כי בא להחזיר עטרה ליושנה המה המאורות הגדולים עם הקטנים אשר היו למאור' בשמים ממעל בשפ"ר מעלו' המדות ולו סדר' בסדר הנעשה קדש ורחץ וכו'. ואולם אחר גמר הסדר הלא נסע יתרם כס פנה הודם פנה זיוס. אכן במעשה לבנת הספ"ר בסגולת ספירת העומר ספיר גזרתם לו יסכו כלכתם מגדל עוז שם ה' הבכור ככורתו והנעיר כנעירותו בסדר המדריגה בשבועות וימים כנודע לבאים בסוד ה' אל עבדיו: כי על כל אלה יאותה לנו לערוך ברא' סדר קדש ורחץ וכו' וגה לאחרונה ביעבור כסך מספר העומר להחזיר העטרה ליושנה וארמון על משפטו ישב בכבוד כבראשונה והמקדים ספיר' העומר למעש' הסדר תוע' הוא מדרך השכל ולא יעש' כן במקומינו לתת הנעיר לפני הכבירה.

רק השמר לך פן תשכח מלכך ענין הספירה ח' ונמצאת פוגם בתקון עליונים למעלה וגם אל נפשך למטה כי לא תוכל לספור שוב כבכרה בשאר הימים ותאכר טובה הרבה. כי ע"כ מתחלת הסדר לא יפנה לבכך והיית רק עסוק במטמוני לבך בזכירה זאת ולא יסור מנגר עיניך וזרע ינחך בדרך הכוונה וביראת ה' טהורה ומנהג חסידים הראשוני לקר' אחר מעש' הסדר ליל ב' של פסח. בדר מעשה העומר וזה סדרו.

סדר

פרק ו דיני הספירה

בולת כלול בדיעוים ההין שמן והקטירו ומנסכין על הכל
על ידי שיר : אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו .
ואח"כ יאמרו אלהינו ואלהי אבותינו טוב ומטיב הדרש לנו
בנזכר לעיל בקרבן פסח ע"ס . והוא ענין גדול בנזכר
ובנסתר שתעלה קריאתו במקום הקרבתו כמ"ס וגשלמה
פרים שכתבו וינדרק הרמז ככתרו לכי בסורו' כי בדיוכר
ספירת העומר מאורו' נתן סביכות עוזם וכמעשה הקרבן
הולך ואור אל הקדש פנימה : אשר מצאנו זה תקנו לו אמר
אחר הספירה יאמר רבון סיכנה בית המקדש וכו' מה שלא
תקנו בשאר המצות כגון שופר ולולב . מפני כי בזמן הזה
הין עומד וה' דברים ומטף האורות הנמשכות למעלה
על ידי הכל הדיוכו' של הספירה המה בסוד מקיפין וקשופו
לכיון ברחמים ונקרוב עומד שעורים או נוגה באור תהיה
אל הקדש פנימה מבית ומחוץ תצפנו מה שאין כן בשופר
וכלולב שיש בהן מעשה ולכן לא תקנו לומר בהם והירדון
מלפניך טובנה בית המקדש אמר .

ומטעם

זה לא תברכו' ומן כמנו' ולפי שאין פו
זכר לשו' הנאה לא לעגת נפשינו לחרפן
בית מאנינו . ועוד יש טעם אחר לפי דקויותא לן שאם לא
סיפר כלילה לא יברך בעם דבשלמא הם לא היה הפהק
בזמן שאם לא סיפר כלילה יספור ביום כולו' לילי בחדא
ליליא ארובתא דתו ומשום כביבך זמן שכבר הביע
לתחלת זמן כל המזוה אבל כשיש הפסק בזמן דיומי
מפסקי וכל לילה ולילה הוא חלק מזוה דלאבמרה המנוה
עד שיגמור עימם לפיכך לא מברכין זמן כמו שכתב
ברלב"ח ז"ל :

ומעם

שאין מברכים ב' ברכות א' לימים וא'
לשבועות שהרי ב' מצות הן כתב רבינו
ירוחם ז"ל משיב דבר שבעה שבועות וכו' נמנה שלא
נכתבה ספירת שבועות כי אם גבי עומר אבל הספירה
הימים לא כתיב כי עומר נמנה דומים הן מן התורה
אפי' לזמן הזה דליכא עומר אינה חלה זכר למקדש לכה
ואין מברכין עליו מדי אכריכות של פסח וערכה ד' מניין
של סוכות ע"כ ומכאן אתה למד דאם שבת למנו' השבועות
ראין צריך לחזור ולברך דהא לא מברכין עליוה . אכן רוב
הפוסקים חלוקים בזה ולפיכך הנכון בזה הוא דאם שאלו
את שיו' לאמר כמה ימים בספירה וא"ל הימנו ולא השבועות
צריך לחזור ולברך אבל אם סיפר בברכה שדינך ששכח
השבועות אז לחיזור לברך . וכדאח דמה שכתב מי ששאל
אותו הברו בין השמעות כמה ימי הספירה שואמר לו
אתמול היו כ' שאלתיאמר לו היום כ' וכו' לחזור
ולמנות בברכה היינו דווקא כשהזכיר ואמר היום כ' וכו'
אבל אם אמר כ' וכו' ולא הזכיר היום לית לן בה ויכול
לברך ועוד נמנה תקון לזה להתכוין שלא לנאת דאפי'
למאן דאמר מנות הן ב' נדבות כיונה בנתיבן שלא לנאת
כילי

כולו עלמא מורו שאינו נמנה ואינו לפרופי ופמ"ס דרשב"א
דאפי' ענה אמר על ברכת הקהל בשהתפללו מבעוד יום אם
היה דעתו שלא לנאת יחזור ויברך ויספור כלילה . והנה
עיקר מצות הספירה הוא כלילה כי כך היתה קצירת
העומר כלילה וכו' הדבר מבואר בזהר וז"ל ובמה דאיתא
דכיו' דילה כלילי' לאשתמשא כבעלה וכו' ולכן ינדרק הרמז
בכתרו להפיר כלילה שאז הוא זמן הספירה . ואף שיש מן
הפוסקים שהתירו למנות עם הזכו מבעוד יום בלא ברכה
ולכתנות ולומר אם אזכור כלילה חוני יונא בספירה זו אלא
אחזור ואברך ואם אשכח אחא ידי חובה בזה . כבר נזכר
על זה גדולי הראשונים ואמר דכל שמנה מבעוד יום לא
עשה ולא כלום אלא הרי הוא עומד ביס' א' ומניח יום ב'
ואדרבא כמשיד מה שאינו והמברך קרובה להיות ברכתו
ברכה לבטלה : והן דביס' עתה עס הארץ הפרינו על
המדה וכולן תתנין אותן עם השמש בשש"ס יתהלכו
וראוי לדרוש אליהם הדברים ועיקר הדין אולי יתגלב
לשוב משגיגא :

ורוב

הגדולים תפסי כשיטת ר"ת דשקיע' החמה
קודמת למשתקע שיעור שעה א' ומשתקע
שיעור ד' א' ככ"ו כפ"ל' ולכן ראוי לירחי' ה' וחושי שמו
שלא לברך על הספירה עד כאן פ"ל זמן זה לברך ברכת'
בלי שום פקפוק : ואסור לאכול כשהגיע זמן הספירה עד
שיספור ואפי' התחיל לאכול פוסק וסופר כדי שלא ישרח
באכילתו וישכח מלספור ולחוששים לכתוב ר"ת מתירים
לאכול בימי הספירה אף אחד שקיעת החמה שעדיין יש
שעות לזמן הספירה שעה ורביע . וכללי שבתות שגדק
לקדש מיד קודם הלילה בממשלת מדק' אל כמו שביארנו
בחלק א' יכולים לקדש מיד ולאכול מידי דמונות אחריו
שלא אכרו לא בעודת קרב אכל בעודת עראי לית לן בה
ובמקומות שנהגו לקרוא שמש לבית הכנסת לספירת
העומר כלילי שבתת קנהג בני אשכנז מוחרים אף
בעבודת קרב . ואם שכח ולא בירך כלילה יספור ביום בלא
ברכה משיב דאליכא פלוגתא דאליכא מאן דאמר דאית ליה
תשלומין ביים ואליכא מאן דאמר שאין לו תשלומין עוד
ולפיכך לענין הכרח הפק ברכו להקל אבל לענין הספירה
יספור דליכא שום פסידא ויכול לברך בשאר הימים בברכה
משום דהוי כפק בביקא ספק אם יש תשלומין ביים ונמנה
שלא דילג יום שלם ואם תמנה לומר הלכה כמ"ד ראין
תשלומין ממא הלכה כמ"ד דכל יום מנה בפני עצמו וכן
אם נכתפק אם דילג יום אחד לגמרי מונה בברכה בשאר
הימים מהאי טעמא דהו ספק כפקא ספק אם דילג ואם
תמנה לומר שדילג ממא הלכה כמאן דאמר דכל לילה
מנה בפני עצמה אבל אם בירחי דילג יום א' לגמרי שוב
לא ימנה בברכה דליכא לא חד ספקא וספק ברכות להקל
כמו במבואר כל פרטי חלה הדברים בפוסקים .

וכן

ונבון

להיות כל איש שם על לב קודם הפירה
מספר הימים שאף פלפי הדין אם כשפתח
הכרבה אינו יודע מספר הימים ופתח אדעתא דלפייס
כח שיסמך מאבירו ושתק עד שיסמך מאבירו וסיים
כמותו ויוצא ידיו חובתו מ"מ הטוב והישר להיות השפון
מכיוון פדעתו כשעה שתפדך ופי' ברפ"ת כחשבו"ן ואם לא
סדור תדורם בפוף ובדאש נעון פופו כתחלתו ותהלתו
כסופו והיו לאחדים וחדיו והיו תמים מלמעלה.

ומי

שלא התפלל ערבית ומ"א הזכור מתפללים
העומד ומנה עמהם ואפי' במציאות שבת ואח"כ
יתפלל מפני שכרו עס הדרת מלך שכל העם נמצאים
בב"ה וכדמצינו בענין קצירת העומר שהיה נקצר בעסק
וגדול דתכן כל העירות המוכות מתכנסו לשם כדי שיהא
נקצר בעסק גדול וכו'. וקבלו חפמים להיות ספירה זו
מעומד דכתיב מהחל חרמם בקמה אל תקרי בקמה אלא
בקומה כלומר בקומה זקופה תחל לספור. ודעשי רשומות
פתנו סימ' לדבר עצת ה' לעולם תעמוד. ד"ת עצת ע"מ
ו' יצית ת' קיעות סגריפין להיות מעומד. וגם לפי סדרן
של דברים צריך להיות מעומד כדודע למי שהריחו בסוד ה'
בטעם מעני מה אין הנשים חייבות בספירת הזאת על כי
עיקר תוספת המאורות לעליונים למעלה מלאים זיו
ומציקים כונה בכח הדבור של הספירה סוד ההכל מוצא פי
ה' ואנחנו בשם ה' אלהינו כזכיר ה' זכרנו יכרך בספירה
הזאת ולא הנקבות וסימן יראה כל זכור את פני האדון
ה' אלהי ישראל וכן הזכיר תקדים לה' אלהיך בכל מלה
דעלמא דדכורא לא יאתמער אלא לבביו הזכרים לה'.
ולפיכך בספירת העומ' עומדין על אדון כל הארץ בצמיד'
דמילין דעלמא תתאה מלכות שמים בישיבה וסימן
הישיב"ס ראשו"ה במלכות ומילין דעלמא עילאה כבי
תפארת ישראל בצמידה וסי' ודבר אלהינו יקום לעולם.

ור"ז

הן דכריהוהר פרסת אמור אל וכבין דמילין
יומין אינו דעלמ' דדכורא לא אתמער חושבנא
דא לא לבביו כלל דכריהוהר וע"ד חושבנא דא בצמידה אינו
ומילין דעלמא תתאה בישיבה ולא בצמידה ודא
דאנלות א' דעמידא וכלותא דמיושב אשר מטעם זה פתנו
בפרקי חג הסוכות פי התקדש בחגים ובמועדים מיושב
הוא חסר התנונה ולא ראה באור ה' הזהר ומיהא חס'
מנה מיושב ופי' כמו שאמר הרמב"ם פ"ז מהלכות
תמידין ומוספין וכן כתב הרוקח סימן רנ"ד ודי בזה
במעט מיער שהזהרנו במנו' זאת לחוק דים רפות ופרכי'
כושלו' במנה דכריהוהר כזאת. ואשרי אנו יעשה זאת
וכן אדם יחזיק בה להיות אלו זכור בכל מה שהזהרנו בה
מה טוב חלקו ומה נעים פורלו אשר מי ימלא גבורותים
והנולותיה אשר האריכו בה קדושים מעדתי עליון בספרים
פי' מכל ענין תלומות חכמים שבה אשר השרירים אשר ה'
קירא

קורא סוד פתנו בה מכלול ודרך להכנס לטקלין של מלך ה'
צבאו' להגדיל ולהאדיר המאורות הגדולים העליונים למעלה
הנה עוד תוסף תת כחה פה למטה בארץ שבועות חקות
קציר ישמור לנו מרוחות רעות וטללי' דעים וזאת פ' יעשה
סגול' המנה הזאת למחסה ולמסתור לעת תמוט רגלינו
על רוב עינינו ונתמלא הסאה להשמיר שוכניהם של ישרא'
הנה לכבוד ולתפארת גדולתה של מנה הזאת עוד מנריו
תהיה ויגרש מפניהם אויב ויאמר השמר כאשר ח' כמים
הגידו כי היא שצמדה לאבותינו בימי גדעון דכתיב ויבא
גדעון והנה איש מספר לדעה חלום ויאמר הנה חלמתי
חלום והנה צליל לחם שעורים מהו צליל שעורי רבנין אמרי
על שכלל עליהם אותו הדור מן הנדויקים וזכות מה נכלו
בזכות לחם שעורים ואיוו זו מנות העומר. וכן בימי
חזקיהו ואשתאכזה אקרא דתנ"כ כלחם כס' וכן בימי יחזקאל
דכתי' ואתה קח לך חטים ושעורים. והאחרון הכבד בית
המן הרשע אשר אמר שכלל המן אל מרדכי ותלמידיו
יתבין תבין אמר ליה המן במאי עסקיתו אמר ליה במנו'
העומר אל' הדין עומד דמאי הוא דדכב או דכסף אמרו
ליה דשערין אמר ליה וכמה הוא שימיה דידיה פי' קטריין
אל' סגין כי' מנין אל' קמו דנחשי עשרתי מככון לי' לפי'
קטריין דכסף דידיו וכו'. הנה כי כן אחרי הדיוש אהים
אותנו יקר תפארת גדולת המנה הזאת וסגולותיה.

ר"א

טוב עשורכים מבני ישראל אשר הקלו בתקף
חסנה ברוב שרעפס בקרבם ומשוקיהם כסף
תמיד כל היום וגם כלילה לא שכב לבם כל האורח כישרא'
ישבו בשוקות בחשיכה יתהלכו מנוי אל גוי ואיש אל' עבר
פניו ילכו סחור סחור ויחלק עליהם לילה ורעיוניהם יוצאים
דחופים ומבוהלים ולא יזכרו ולא יפקרו ולא יעלו על לב
ספירת העומר והלאה גם לא יפגע בעיקר תפלת ערבית
יחגו וינעו כשכר מ' זמם התלזה כמי שפקר דלתו עזה
זה' הטוב יכפר בעד ומי פתי יסור לבבו לכלתו הפין כי
אנשי אמינה אברו פאים בכח מעשיהם גבורים לעמר
בפרק רוחים את הגזרות ואיש אין בארץ לבא אלינו במנו'
ומצוק ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו חדשי מקרוב
באו חוכמות נדה אל אחותה ואיר יעלה מן הארץ ואפסו
עצור ועזוב ועל מי שלט להשיג כי אם במזאת ה' אלהינו
ופיותר במעשה המנה הזאת כאשר הזכירו חכמים על
דורו של גדעון שכלל עליה אותו הדור מן הנדויקים וזכות
מה נכלו בזכות העומר. ועתה בגלות הזה כי אין עומר
והן דברים יעלה לרמז לפי ה' שיח שפתותינו כקרבן
לחות מנן עזרתו וישיבן ישראל בטח כדך שאין וסקט:

ונוסף

גם הוא אשר חכמים הגידו שכל ידו מזה
העומר זכה אברהם לירש את הארץ כנ"ל
ואתה את בריתי תשמר ואי זה זה מזה העומר וכן אמרי
שם ובאיה זכו' וכו' ישרא' לירש את הארץ הוי' אמר בזכות
מ' ו

פרק ו תוכחה מוסר

מנות העומר וכן אמר שם ובאיה זכות וכו' ישראל לירש את הארץ והיו אומר בזכות מנות העומר דכתיב גביה פי תבואה אל הארץ וכמו כן באורך גלו' החיל הזה הגמול הזה קיונו אשר בקיומה נזכה ונחיה ונירש ארצנו ונחל' אבותינו ולשום לאבילי ציון פאר תחת אפר. ומי פתי אשר לא יסביל את זאת זאת הבת ירושלים וימים רבים לישראל והיה אור ובראל לחשך נפילי' הם בארץ תחת עם אחר ונחוק עשה אלהים לנו ולמולדתנו הלעב השאננים הכוזב לבאונים אשר פיהם דיבר שוא ותפל לאמר היום לכם אב בשמים או אח לזרה יולד העור אביכם שבשמים חי רב פעלים. פועל ישועות בקרב עמו ועל זאת לאומים יהבו ריח לאמר ידינו רמה ואין משיח לישראל ואין דורש ואין מבקש עד מתי קץ הפלאות ואשר המה עשירי עם ומאזיליה לא יעלו על לב לעולם רחוק מרשעים ישועה וחשוקיהם כסף ומלאו אמתחותיהם כסף כאשר יוכלון שאת ורובם שרדים בשלוח ויתערבו בגוים שרי העמי' ורחוק מהם העתר על הגאולה כי לא חסדו ובעמל' אנוש אינימו ואחריהם הדיקים ופוזיו' ההולכי' כשריריו' לכם הרוב בקר ופחוס נאן ויתר החמדות כי גם הנה אלה רשעים רחוק מהם' הישועה יען בזמן ההוא תבלה ותר' שבר פושעים וחטאים ומה להם לבקש לקרב יום אידם. והאחרון הכביר נשיאי הרור ומנהיגיו חלק לכם זה מזה ולעול' אינן בהסכמה א' ויקנאו זה בזה ומר זה אינן מתאחדים בכינושיא לתקן פרנות הרור. וכל איש הולך כשרירות לבו והטוב בעיניו יעשה כיתמור הוא מראה מ'ט פנים טהור על השרץ שבידו המטמא והמדמע קודש בחול וחול בקדש והיה כנדיק כרשע כקטן כבדול' וה' הטוב יכפר בעד. והאיש הנלכב יחלה על שבר בית' יוסף ולו בכח יגבר כארי לעשו' רצון אבינו שבשמים בכל מעשה המצו' וביותר במצוה זו אשר היא חביבה מאד בעיני אבינו שבשמים להגן בעדינו ולהשיב צורה ליושנה וארמון על משפטו ישב כבראשונה וירס קרן משיחו וקרנים מירדו לו כהם עמים ינבא אפסי ארץ וזרח בחשך אור לשרים בליבותם:

וכבר

כתבנו למעלה כי סגולת מצוה זו גם היא לטהר את הגפס אשר לא נטהרה היא בפשע וחטאה וע'כ' יאזנה לנו כל אלה הדברים כפירה זאת לטהר את נפשנו אשר היא מתקדשת מטומאתה ואת אשר פיגלנו והטלנו חלשי' ומוס בקדשי שמים והגברנו הדינין וככח סגולת הספירה הזאת הנחה למ' ריכות עשה וחסד ה' מעולם. ואולם יתר פרטי הכוונות שבכפיר' הזאת עמקו מאד ולא כל אדם זוכה לתעלומות' כי אם מי שכרימו מליאס לה הדעת והתבונן וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו כי כל מצוה אפי' הקלה שבקלות יש לה כח ושרש במרכבה עליונה אשר משם כמחך הענין למטה בארץ ובקיו' המצוה מתעורר הכח הצליון דומתו ושרשו למעלה

למעלה ומוסיף כח וגבורה בפמלי' של מעלה ואף כי לא שכו' לרמיזת העניני' יפן לכל איש ישראל לאל ירו לעור. כח העליון וע'כ' נאמר כי חלק ה' עמו כי הב' חלק מכבודו להם ויפח באפס נשמת רוח חיים והחלק ירחק בכל כמו המשיחה והחכל הקשור בראשו א' למעלה וראשו הב' למטה שמי שאוחז בראשו של משה ומתעסק בו בכל כחו מעבד ר' אשו העליון כמ' ש המקובלים הקדמונים ז'ל וכבר כתבנו בזה באורך בפ' דפסח ע"ש ועיקר הכל לבוין בלבו כפי כח ידיעתו ויחשוב במחשבתו שלא נעלם ממנו שיש עוד פנימיות עניני הסודות ויהיה לבו לשמים בתחי' וכקשה שיהיו לרצון א' פ והגיון לבו כאילו כיון כל אלה ויכלול כוונתו עם מעש' המצוה של היודעי' והמכוונים תעלומי הדברים כמו שכתבנו שם. ואנכי תקנתי נוסח תפלה פשוטה לספירת העומר לרגל המלאכה אשר לפני לזכות ליראי ה' וחושבי שמו וזו נוסחתה. לשם יחוד קב"ה ושכינתיה ברחילו ורחימו ורחימו ורחילו לישראל שם י'ה ב'ה ביחודא שלים בשם כל ישראל הנני בא לקיים מנות ספירת העומר לתקן את שורשה במקום עליון. ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיהא עתה עת רצון לפניך להיות עולה מנות ספירת העומר באלו אשיג כל הסודות הנפלאים והנוראים אשר הם חתומים בה ותעלה לשניק עם כוונת בני ידידך הידועים והמכוונים כל כונת שמותך הקדושי' הראוין לבא בספירה הזאת ואשר ערומים יכתירו דע'ת. ועתה יגדל נא כח ה' בכח סגולת הספירה הזאת בשני המאור' הגדולים עם הקטנים וברעת חדרים יתלאו ויתבטנו חסדי' ה'. ותרבה הדעת לעז'רת ה' בנבואים וגם ה' יתן הטוב ואלרצונו תתן יכולה:

ידי

רצון מלפניך שיתקן בספירתנו זאת את אשר פגמנו במדות העליונות הג' דולה והג' בורה והת' פארת והג' צח והה' זר כי כל בשמים ובארץ לך ה' המ' מלכה. אחת לאחת בז' שבועות תמימות אלה על אכן אחת ז' עינים. ותמחול ותסלח את כל עונותינו ופשעינו וחטאתנו אשר פגמנו מעבורינו עד היום הזה וכשם שסיהרת נפשות עמך בית ישראל מזהמת הנחש טומאת מזרים בכח מצות ספירת העומר בג'את ישראל ממזרים. כן ברצונך וחסדיך הרבים תטהר את נפשותינו מכל טומאה וחלאה שנדבק בה. ונטהר ונתקדש בקדושה של מעלה. וכשם שצמר להם לישראל מצות העומר למגן זכנה בימי גרעון וימי חזקיהו וימי יחזקאל ובימי מרדכי ואסתר להכניע את כל אויביהם ותנפח כלחם בם כן יצמוד לנו להכניע את כל אויבי נפשינו ומבקשי רעתנו הפלא חסדיך מושיע חוסים מתתקוממי' בימינך עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו אמן כן יהי רצון ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו'.

ואמר

הספירה יאמר מקראי קדש אלה ר'ת מאהדונה'

ואהרנה י: יהוה בשמים חסדך חמונתך עד שחקים :
אבא בגבורות ה' אלהים אוכיר צדקתך לבדך : והראינו
ה' חסדך וישעך נתן לנו דור לדור ישבח מעשיך וגבורותי
יגידו : וכן חסדך נמית אוכי והאב' כל צורתי נפשי כי אני
עבדך : לוראות כנר"ק תעננו להי ישענו מבטח כל
קצוי ארץ וים רחוקים : והאירה פניך על עבדך הושיענו
כחסדך . יהוה ארוננו מה אריר שמך בכל הארץ .

ואשר בתעלומות חכמה סוכר הרזי ויונק מסוד
תנחומיה לה' יתן עומר מגדל עוז שם
ה' כופר את המגדלים הנכבד' כבכורתו והצעי'ר
כנעי'רתו בסדר המדרגה במספר הימים והשכבות ואתיו
ותהי ראשי ממלכתו את המאור הקטן ראשון גם כ' כסא
כבוד מרום מראשון כי הוא ראשית אוננו ואחריהם את כ'
המאורות הגדולים ראשונים וגם לאחרונים יחדיו יהיו
תמים עטרת פ'ז בחכמ'תו ובשכבות הב' ישמנו כניף טהו'
על ראשו כבינתו ובשכבות הב' ימין הדעת עושה חיל
בחסדו ישע ימינו . ובשכבות הד' מחס וקדוש פועל גבורות
ישע שמאלו : ובשכבות ה' מאורות נתן בחכמתו יהי לנו
מושך בחסדו : ובשכבות ו' מאורות נתן כבינתו יהי לנו
מושך בגבורתו . ובשכבות הז' מאורות נתן בדעתו יהי לנו
מושך יחד כולם בתפארתו :

ולו סדרים מידו שכבות בשכבות במספר הימים ז' ימי'
יספרו לנו . אור ליום אחד הולך ואור המאור הגדול
הראשון ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה אור יום
ב' המאור הגדול הראשון עטרת פעטרה לו אנו אור יום
ג' המאור הקטן א"ס הי"לר השני ברכות שדי"ס ורח"ס
אור יום ד' המאור הגדול הב' יונק שד"י אמו : אור יום ה'
הקטן את אבינו היום מאור הקטן הראשון : אור יום ו'
יקו לאור המאור הגדול הב' נשיא בית א"ב ודישמו כהדר :
ולאור יום ז' פילס אותו בראשו והן פרש עליו עצם המאור
הגדול ההוא . והנה אלה המאורות מלאים זיו ומפיקים
נונה נאה זיום וכלכר שיתכוין לעשות מנה גדולה כנגד
קט'נה במספר שמות ה' בראשם ואלהים דיבר בקדשו
למגדול'ל ועד קטן במילואותם וחלופי חילופיהם בעד'י
עד'יים כנודע . מוסף על אלה יום ליום יביע עומר ולילה
ללילה יחזה דע'ת ויתבוננו חסדי ה' במספר הימים
והשכבות . אשר בשכבות אחד יהי לנו מושך חסד שכרעת
עליון שבו : מקצת הדע' מחאז ותקופתו על קצותיו בחס'
ו' קצותיו . שכבות ב' יהי לנו מושך הב' גבורה שכרע'עלמן
שבו ותקופתו על קצותיו בגבורה שש קצות . שטע ג' יהי
חלק שלישי ט א לו

לנו מושך חסד הג' ת'ת שכרעת עליון כותקופתו משום
ת'ת שש קצות ובשכבות הד' יהי לנו מושך חסד הד' נגח
שכרעת עליון ותקופתו על קצותיו ויחי עוד לנגח שבו'
קצות שכבות ה' יהי לנו מושך חסד הה' חסד שכרעת עליון
ותקופתו על קצותיו ויהי כות'ת הו'ד שכשש קצו' ובשכבות
ו' תהלתו בקהל חסדי'ס שכרעת עליון שבו אהבת
כלליתיהן יסוד ותקופתו על קצותיו כנגד יסוד שכשש
קצות ובשכבות הז' יהי לנו מושך חסד הז' אהבת כללות'
כסא ממלכתו שכרעת עליון שבו ותקופתו על קצותיו
ותנשא מלכותו שכשש קצות ולו סדרים במספר הימים ויהי
לז' הימים אשר כל א' מו' חסדים הללו יתחלק לו' כאור
ז' הימים עד'ז אור יום אחד שכשכבות יהי לנו מושך מלכות
שכסד דעת עליון שבו . בחסד שש קצות אור ליום ב'
יהי לנו מושך יסוד שכסד דעת עליון שבו . בחסד שש
קצות והמלכות נדחה ממנו בגבורת החסד הזה וכו' עד
אור יום הז' יהי לנו מושך חסד החסד שכרעת עליון שבו
בחסד שש קצות וגבורה נדחה ממנו בגבורתו והת'ת
בתפארתו והנג' כנגחו וההוד כהודו ויסוד ביסודו והמלכו'
במלכותו : ובכך באו ימי השילוט ז' אלה עיני ה' שכסד
האחד דעת בחסד' שש קצות : ועל דרכיך נגה אור כל
שכבות ושכבות : אשר לסוד זה אמר ר'ש אחר מלק' ומכיא
למי שהרן חו' שלו מעלה ומוריד למי שהעלמנו והתחתנו'
שלו והכו' נגהו . ועד'ז דעת לכבון נקל זה הנדק ישכון
אור בגבורת ה' גם במלכות ז' באלה ז' שכבות בעמ'דיה
ז' אשר כל אחד מהנה יפרד והיה לו' בחלים . וכל אלה
הבחינו'נתן סבי'בות עוזם וגם אל הקדש פנימ'ה כבוד .

פרק ב בסוד העומר

ואשר בתעלומות חכמה סוכר הרזי ויונק מסוד
תנחומיה לה' יתן עומר מגדל עוז שם
ה' כופר את המגדלים הנכבד' כבכורתו והצעי'ר
כנעי'רתו בסדר המדרגה במספר הימים והשכבות ואתיו
ותהי ראשי ממלכתו את המאור הקטן ראשון גם כ' כסא
כבוד מרום מראשון כי הוא ראשית אוננו ואחריהם את כ'
המאורות הגדולים ראשונים וגם לאחרונים יחדיו יהיו
תמים עטרת פ'ז בחכמ'תו ובשכבות הב' ישמנו כניף טהו'
על ראשו כבינתו ובשכבות הב' ימין הדעת עושה חיל
בחסדו ישע ימינו . ובשכבות הד' מחס וקדוש פועל גבורות
ישע שמאלו : ובשכבות ה' מאורות נתן בחכמתו יהי לנו
מושך בחסדו : ובשכבות ו' מאורות נתן כבינתו יהי לנו
מושך בגבורתו . ובשכבות הז' מאורות נתן בדעתו יהי לנו
מושך יחד כולם בתפארתו :

ולו סדרים מידו שכבות בשכבות במספר הימים ז' ימי'
יספרו לנו . אור ליום אחד הולך ואור המאור הגדול
הראשון ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה אור יום
ב' המאור הגדול הראשון עטרת פעטרה לו אנו אור יום
ג' המאור הקטן א"ס הי"לר השני ברכות שדי"ס ורח"ס
אור יום ד' המאור הגדול הב' יונק שד"י אמו : אור יום ה'
הקטן את אבינו היום מאור הקטן הראשון : אור יום ו'
יקו לאור המאור הגדול הב' נשיא בית א"ב ודישמו כהדר :
ולאור יום ז' פילס אותו בראשו והן פרש עליו עצם המאור
הגדול ההוא . והנה אלה המאורות מלאים זיו ומפיקים
נונה נאה זיום וכלכר שיתכוין לעשות מנה גדולה כנגד
קט'נה במספר שמות ה' בראשם ואלהים דיבר בקדשו
למגדול'ל ועד קטן במילואותם וחלופי חילופיהם בעד'י
עד'יים כנודע . מוסף על אלה יום ליום יביע עומר ולילה
ללילה יחזה דע'ת ויתבוננו חסדי ה' במספר הימים
והשכבות . אשר בשכבות אחד יהי לנו מושך חסד שכרעת
עליון שבו : מקצת הדע' מחאז ותקופתו על קצותיו בחס'
ו' קצותיו . שכבות ב' יהי לנו מושך הב' גבורה שכרע'עלמן
שבו ותקופתו על קצותיו בגבורה שש קצות . שטע ג' יהי
חלק שלישי ט א לו

פרק ב סוד העומר

ענינו הוא בסוד עליה את שם הראשון בשבוע אחד אות א'
בכל לילה ולילה מששה הלילות ואהבת כללותו כליל הו'
וכן שם הב' בשבוע ב' וכו' והו' בז' ומנוקף לזה אשר
יחדיו כמתיק סוד ש' רינים . ש' א' בכל שבוע כהחלק
ה' ס' ג' לו' מ' ה' ולכוין מ' ה' אחד בכל לילה עד אור ליום
אחד יומתקו משם ס' ג' אותיות מילואותיו עד עלות מספר
מ' ה' וסרח העורף על המספר באות שיהיה יחלקנה ויכוין
ממנה כל כך ניכנות לפי מספר תשלום מ' ה' והנותר ממכ'
יתחיל למנות בו אור ליום ב' ולק' אחריה באותיות הס' ג'
הנותרות עד תום וכתשלום הס' ג' האחד יחל למנות על
דרך זה עד תשלום מספר המ' מהס' ג' הב' וכמשפט הזה
יעשה לו עד אור ליום ה' עד תום הו' מ' ה' בה' ס' ג' אשר
המה עולים למספר שט' וכהנרף אליהם ד' בוד אם על
הבנים המה יעלו ש' וחמת החלק שכ' כס' בסגולת ספיר'
העומר וכה יעבור בש' מירי שבת בסבתו שבעה שבתות
תמימות תהיון : ובכך מעו ינא מתוק ריני' מלכים אשר
מלכו בארץ ארז' ס' כו' שבתות אלה מלק' אחד בכל שבת
ושבת אשר כל אחד מהנה כלול מו' מלכין : והן הארז' ס'
היה בכל אחד מהמה מ' ה' שמו ועוד יכוין לכיון בש' מ' כ'
הא' דמ' ה' והא' דב' : ואף כי הפשוט והמלא ומילוי
מליאותו דשם ב' לא יעלו רק ל' ג' אותיות בלבד יוקיף
עליו בסופו ט' ווי' להשלימו למ' ב' אותיות וישלב הת' ב'
דמ' ה' עם מ' ה' דב' אות אחד פשוטה ממ' ה' ואות אחת
פשוטה דב' : ובכך תן חלק מהה לו' חלקי' ומשם יפרד והי'
כל חלק לששה חלקים : כל חלק בו ב' אותיות הא' ממ' ה'
והאחר מכ' : וכשם חלקים שבחלק הא' יהיה הכוונ' בשם
לילות השבוע ב' אותיות בכל לילה ולאור יום הו' ישוב
לכוין כל מה שכיוון בשם הלילות עד כחלה ובראשו
השם אותיות דמ' ה' ואחריהם השם אותיות דב' : וכמשפט
הזה יעשה לו בכל שבוע ושכוע במספר שמות הנו' בי' ב'
אותיות הראויות לתת לה עד תום כל השבעה חלקים
גדולים כו' השבתות החלק האחד בראשונה והב' בשניה
וכולי עד והו' בשביעית .

והמשביר

ישכילו סוד ענין הספירה
הזאת כי היא באה להגדיל
לו' אכל מה שהגדיל ליל פסח מגדל עוז מפני אויב אשר
יונק מרמו סוד ה' חסדי' וה' ג' היורדים בקרבו אשר בתוקף
הקליפות בגלות מנרים ימנו ישתו החיכוכי' את דמו . ועל
כן כספירה הזאת גם דמ' ה' הנה נדרש לכוין בהו' ת'
הכרכה בעבור העשרה מ' ה' שבאולה בכח יגבר הא' ק'
שבאמנע מילוי הוא' סוד אהי' ה' אינא חכנת על הבנים
ודמיו עליו יטוש עד עשרה בדמיו' והיה הד' מספר
אחוריים דאהי' ובכך נעשה תפארת ארז' מספר מ' ה' .
ויכוין לכוין שמאחוריים מתהפך לפנים פעולה א' ל'
במספר אהי' פשוט עם י' אותיות מילואותיו והמה עמר
א' ל'

א' ל' מעשרה בדמיו' ולזהם עלה מספר עמ' ר' וחוכר לה' ל'
זה ארז' להיות א' ל' ארז' ועל כן יאמר בשפ' ר' נוסח
הכרכה על ס' פידת ה' עומר ר' ת' ס' ה' כמספר ארז' י'
להאיר גם אל עבר פניה ומספ' על זה יכוין לכוין בחילוף
אהי' ה' בא' ת' כ' ש' ר' צמ' י' העולה כתר וככן מעו
ינא מתוק ש' ד' רינין שבא' העולים במספר מלא העומר ר'
בו' כ' נידוף ד' אותיותיו וגם הש' ד' נוקב' עמו ולעומת'
נאמר כ' פעמים עומר האחד בכרכה והב' בספיר' . ותיכ'
היום מספר א' ל' הו' ה' א' ה' ואל' כו' א' להוציא המקפין
וכס' נכלל פנימיותם ג' כ' .

הנה

אלה קנות כונות ספירת העומר לכאים
בסוד ה' אל עבריו ואשרי אמו יעשה זאת
וכן אדם יחזיק בו לעשות כסדר הזה אכן כבר חודעתי
בספר וספיעמי' רבו כי דרך חסידיו יאזכרוני לכטא הכוונ'
בשפתי' . וכ' ש' כפרטי הכוונ' בספירה הוא' הארוכו' לה
ולאו כל מוח' סכיל דא' לכוין במע' ר' עת הספיר' ע' כ' :
אנכי תקנתי נוסח תפלו' לאנשים חכמי' וידועים
בסוד ה' ואסובבה לתורה ולתעודה לקטת
אחרי הקוצרים אחרות טהורות יום ליום יביע עומ' ולילה
ללילה יחזה דעת הכל בכת' מיד אחרי הארץ אור המפל'
סאד' י' זל' ה' ומזנה מהר' ר' חיים וישאל זל' ה' וסמכת' י' ס'
בבית תפילתי דבר דבור על אופניו וזה תוארם . קודם
הכרכה יאמר נוסח זה בכל לילה :

לשם

יחוד קב' ה' ושכינתיה וכו' הנני בא לקיים
מכות ספירת העומר לתקן את שורש' בעקו'
עליון יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכת
סגולת ברכת העומר יאירו העשרה שליטים עמר שמות
מ' ה' : יו' ד' ה' א' ו' א' דו' א' עשרה בדמיו' ה'
חסדי' שבתילוי דמ' ה' ושם כבודו בריבוע א' א' א' ה' י'
אהי' ה' העולה כמספר דס' הארז' ד' ס' הארז' ס' בארז'
מנח' ל' בדרך ישתה על כן ירים ראש ומנע מדשעים אור'
וגם דמ' ה' הנה נדרש והיו ה' שמות אהי' ה' אשר היו כריבוע
אחוריים יהיו לי' פנים עמר שמות אהי' ה' פשוט בעמר
אותיות אשר תבואנה במלואותיו באלפין העולה כמספר
א' ל' ובכך יתמלאו שם י' שמות א' ל' כמספר :

עומר

ומשם יפרד והיה לנוקבא קריש' א' ל' ארז' י'
להכין אותה ולסעדה ולכבוד אהי' ה'
בתוכה א' ל' נערך בסוד קדושי' רבה :

ובכח

חילוף אהיה בא' ת' כ' ש' תנמ' י' העולה
כת' ר' אשר כהנרף אליו שם אהי' ה' הנה
יעלו כ' פעמים ש' . מעו ינא מתוק ש' ד' רינים דזעיר
וש' ד' נוקביה העולים במספר מלת

העומר

בוא' עם אהבת כללות ד' אותיותיו א' ל'
ה' ויאר לנו וככח ספירתו ינא מאורי
אור המקיפין משה ו' א' וכס' יכלל גם ההקדש פנימה ויהי
נועם

פרק ב' אלהינו עלינו וכולי וישיים בפסוק ואעבור עליך והרחק מתבוססת בדמיון ואומר לך בדמיון חיי ואח"כ יכין ענמך לברך ויאמר פסוק ברכי נפשי את ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת עוטה אור כשלמה נוס' שמים כיריעה ושוכ יכרך בנעימה קדושה . ואחר הספירה ינלח רכח בנוסח תפלה בזה וחסוד"ה .

ליל א

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכבח קדושת סגולת ספירת העומר יגדל נא כח ה' ויאיר במזח חכמה ועיר את המאור הגדול נח ישראל סבא שם ע"כ **יוך ה' ויו ה' ה'** כנקוד חיריק יקר ת"ת גדולתו .

הראשון ויתבוננו חסדי ה' להאיר מלכות שכבוד הא' דרעת ועיר אל חסד רחמד שכשם קנו' ועיר פנימי ומקיף ועוררה את גבורתך להאיר מלכות שבבכורה הא' דרעת ועיר אל חסד רחמד רנוקביה פנימי ומקיף . וגם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור חסד רחמד דועיר אל חסד רחמד רנוקביה . והיו למאורות בכח שמו הקדש המאירים ומזהירים יוד רשם מ"ה הראשון וסמית הו"ה בנקוד סגול **יהוה ירה ירה וא** רשם אבגית"ן להאיר כה וי"ו רשם כ"ן הראשון וי"י רמ"ב רמ"ה ומצו ינא מתוק יו"ר ה' ווא' פס שלמה נקודות מן ו' רשם ס"ג א' מספר אר"ס בלע ככלע וכבן בפסירתנו זאת יתוקן את אשר פגמנו בספירת חסד שכבוד ועיר ונוקביה וטהר לבנו לעבדך באמת ואתה ברחמיך וחסדיך הדכים תחפון בנו ותרננו והשכ העבודה לרכיב בתיך וכס נעשה ונקרי לפניך קרבן העומר ויתוקן פנימי המאור האלו בשלימות גמור . ויהי מועם ה' אלהינו וכו' ה' נכא ות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך יהיו לרצון אמרי פי וכו' ובמזמור יכוין אלהים ובפסוק י' דיסמחו להשפיע מחסד רחמד דועיר לשל נוקביה .

ליל ב

יאמר קודם הספירה לשם יחוד קודשא בריך הוא הנו"ל ואחר הספירה יאמר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכבח קדוש סגול ספירת העומר יגדל נא כח ה' ויאיר במזח קדוש סגול דתבונה שם ע"כ **יוך ה' ויו ה' ה'** כנקוד חיריק במזח

ז"ב יקר תפא' גדולתו הראשון ויתבוננו חסדי ה' להאיר יסוד שכבוד הראשון דרעת ועיר אל חסד רחמד שכשם קדושת ועיר פנימי ומקיף והמ' שהיה בחסד יפנה יסוד בבורתו ועוררה את גבורתך להאיר יסוד שבבכורה א' דרעת ועיר חסד רחמד רנוקביה פנימי ומקיף והמלכות שהיה בה יפנה יסוד בבורתו וגם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור רגבורת חסד דועיר לבכורה חסד רנוקביה והיו למאור בכח שמות הקדש המאירי ומזהירים

הא רשם מ"ה א' וסמית הו"ה סכ"א וסגול **יהוה יהוה ו** רשם אהי' א' ככלע' כז"א ו' **ו** רשם אבגית"ן להאיר כה וי"ו רשם כ"ן הראשון וי"י רמ"ב רמ"ה ומצו ינא מתוק חז"ל ה' ירשם ס"ג א' וי"ר ה' ו' נקודות די' רס"ג כ' מספר אר"ס יוב"כ ככלע' . וכבן בפסירתנו זאת יתוקן מה שפגמנו בספיר' חסד וז"ן וטהר לבנו לעבדך באמת והשכ העבור לרכיב בתיך ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר לתקן פנימי המאורות בשלימות גמור . ויהי מועם ה' וכו' ה' נכא ות אשרי אדם כוטה ק' יהי חסדך ה' עלינו וכו' יהיו לרצון וכו' ובמזמור יכוין יחכנו ובפסוק י' דיסמחו להשפיע מגבורת חסד דו"א לשל נוקביה :

ליל ג

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכבח סגולת ס"ה יגדל נא כח ה' ויאיר במזח חכמה ועיר את המאור הגדול יסוד חסד חכמה וכינה עילא שמות **אבדטם אבדטם** קטנות כ' ויתבוננו

חסדי ה' הוד שכבוד הא' דרעת ועיר אל חסד רחמד שכשם קדושת ועיר פנימי ומקיף והיסוד שהי' בו יפנה יסוד בבורתו והמלכות בתפארתו ועוררה את גבורתך להאיר הוד שבבכורה הא' דרעת ועיר אל חסד רחמד רנוקביה פנימי ומקיף והיסוד שהיה בו יפנה יסוד בבורתו והמלכות בתפארתה . וגם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור ת"ת רחמד דועיר לת"ת חסד רנוקביה והיו למאורות בכח שמות הקדש המאירים ומזהירים ואל רשם מ"ה ראשון **יהוה ירה ירה וא** רשם אהי' ו' רשם אהי' ראשון ו' רשם אבגית"ן להאיר כה וי"ו רשם כ"ן הראשון וי"י רמ"ב רמ"ה ומצו ינא מתוק יו"ר ה' ווא' פס שלמה נקודות מן ו' רשם ס"ג א' מספר אר"ס בלע ככלע וכבן בפסירתנו זאת יתוקן את אשר פגמנו בספירת חסד שכבוד ועיר ונוקביה וטהר לבנו לעבדך באמת ואתה ברחמיך וחסדיך הדכים תחפון בנו ותרננו והשכ העבודה לרכיב בתיך וכס נעשה ונקרי לפניך קרבן העומר ויתוקן פנימי המאור האלו בשלימות גמור . ויהי מועם ה' אלהינו וכו' ה' נכא ות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך יהיו לרצון אמרי פי וכו' ובמזמור יכוין אלהים ובפסוק י' דיסמחו להשפיע מחסד רחמד דועיר לשל נוקביה .

ליל ד

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכבח סגולת ס"ה יגדל נא כח ה' ויאיר במזח חכמה ועיר את המאור הגדול יסוד חסד חכמה וכינה עילא שמות **אבדטם אבדטם** קטנות כ' ויתבוננו חסדי ה' הוד שכבוד הא' דרעת ועיר אל חסד רחמד שכשם קדושת ועיר פנימי ומקיף והיסוד שהיה בו יפנה יסוד בבורתו והמלכות בתפארתו ועוררה את גבורתך להאיר הוד שבבכורה הא' דרעת ועיר אל חסד רחמד רנוקביה פנימי ומקיף והיסוד שהיה בו יפנה יסוד בבורתו והמלכות בתפארתה . וגם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור ת"ת רחמד דועיר לת"ת חסד רנוקביה והיו למאורות בכח שמות הקדש המאירים ומזהירים ואל רשם מ"ה ראשון **יהוה ירה ירה וא** רשם אהי' ו' רשם אהי' ראשון ו' רשם אבגית"ן להאיר כה וי"ו רשם כ"ן הראשון וי"י רמ"ב רמ"ה ומצו ינא מתוק יו"ר ה' ווא' פס שלמה נקודות מן ו' רשם ס"ג א' מספר אר"ס בלע ככלע וכבן בפסירתנו זאת יתוקן את אשר פגמנו בספירת חסד שכבוד ועיר ונוקביה וטהר לבנו לעבדך באמת ואתה ברחמיך וחסדיך הדכים תחפון בנו ותרננו והשכ העבודה לרכיב בתיך ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר ויתוקן פנימי המאורות בשלימות גמור . ויהי מועם ה' אלהינו וכו' ה' נכא ות אשרי אדם כוטה ק' יהי חסדך ה' עלינו וכו' יהיו לרצון אמרי פי וכו' ובמזמור יכוין יחכנו ובפסוק י' דיסמחו להשפיע מחסד רחמד דועיר לשל נוקביה .

ליל ד

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכבח סגולת ס"ה יגדל נא כח ה' ויאיר במזח חכמה ועיר את המאור הגדול פנימיות חסד אמא עילא שם ע"כ **יוך ה' ויו ה' ה'** כנקוד חיריק במזח יקר תפארת גדולתו הסנית ויתבוננו חסדי ה' להאיר נחש שכבוד הא' דרעת ועיר א

פרק ב' ליל ר"ו ז

אלהים זכאות השיבנו האר פניך ונושעה. יהו חסדך ה' עלינו וכו' יהיו לרצון וכו' ובמזמור יכוין פניו ובפסוק ר' דישמחו להשפיע מהוד רחם ועיר להוד רחם נוקביה:

ר י ל ו יהירצון מלפנך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
עבכח סגולת ספירת העומר עסיפרנו

יבדל נא בזה' ויחיד מאור הגדול רשימו רפנימיות חסד
ראבא שס בנקוד סגול **יוד הי ויו הי** יקר תפארת.

גדלו' כ' וית' כוננו חסדי יידיש' ה' להאיר
בטור' שבחסד הא' דרעת זציר א חסד רחמד מכשם קכוו'

ועיר פנימי וחיצון והת"ת שהיה כו' פנה יסיע בגבורתו
והנצח בתפארתו וההוד בנצחו והיסוד בהודו והמלכות

ביסורו ועורר את גבורתך להאיר גבורה שבגבורה הא' דדעת וציר אל חסד דחמד שבשם קטנות דנוקבא והת' ת

שהיה בו יפנה מעט לגבורתה והנני בתפארת' והעד
בנחמה והיסוד בהורה והמלכות ביפודה גסה' יתן הטוב

להאיר אל עבר פניה מאורי אור יסוד דחסד רזעיר ליסוד
דחסד רנוקביה והיו למאורות בבח שמות הקדש **הא**

דעם מ"ה כ'. ושני שמות הויה כיקוד שורק וסגול
יורהו ויורהו יורהו דעם אהיה ב' ככלעת

אבגיתן להאי כהויה דעס כ' ב' אבגיתן להאי כהויה דעס כ' ב'

ו'ו' דמ"כ דמ"ה ומעו"י יצא מתוקה' נקודות נין ווא'ו
ה' ידס"ג ד' יו"ב נקודות מן ד' דס"ג ה' כמספר ארס

ש'אול כבל'ע וככן בספירתינו ואת יתוקן מה שפגמנו
בספירה חסד רז"ן וטהר לבנו לעבדך באמת ואתה

בדרימיק הרבים תחפזו כנו ותרגנו והשכ העבודה לרבי
כיתק ושס כעשה ונקריב קרבן העומר ויתקן פנימיות

המירדות הללו בשלימות גדול ויהי נועם ה' ובזמור לעושה
אזורים גדולים כי לעולם חסדו. יהי חסדך ה' עלינו וכו'.

היו לרמון ובמזמור יכוין את"ו ובפסוק י' ראשונה דוירכנו
להשפיע מיוחד חסד דז"א ליסוד דחסד דנוקביה :

ד"ר ז יהו רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכבס סגולת ספיר העומד יגדל נא כח ה'

וְיָדָהּ הִיא וְיִין הִיא כְּמִקּוּד סָבֹל כְּמוֹחַ חֲכָמַת וְעִיר יָקָר

חֲסִידֵי ה' לְהֹאִי חֶסֶד שֶׁחֶסֶד א' דְּרַעַת ו' א' לְחֶסֶד שֶׁחֶסֶד

וּמִכֶּשֶׁת קִמּוֹ' זַעִיר וְהַגְבּוֹר' פִּהִיתָה כּוּ יִפְנֶה יָקִיעַ בַּגְבוּרָה
הַתִּ"ת בְּתַפְאֻרְתּוֹ וְהַנֶּחֱץ בְּנִלְחָמוֹ וְהַהוֹד בְּהוֹדוֹ וְהַיְסוֹד

בְּיָסוּחוֹ וְהַמַּלְכוּת בְּמַלְכוּתוֹ וְעוֹדְרָה אֶת גְּבוּרֹתֶיךָ לְהַאֲדִיר
וְחֶסֶד סֶבֶבְבוֹר' אֲדָרְשֶׁת וְצִיר בְּחֶסֶד שֶׁבְּחֶסֶד דְּמוֹקֵבִי שְׁכִימִי

הנצח כנצחה וההוד כהודה והיסוד ביסודה והמלכות

מלכות' וגם ה' יתן הטוב להאיר א' עבר פניה מאורי אור
מלכות רחוקה ו' לא למלכות רחוקה רחוקה ו' והיו למאורות

בבית

חבר דומד סנטס קלוות רוציר פנימי ומקיף אהוד סהיה
בויפנה יסיע כגבורתו והיסוד בתפארתו והמ' כנצחו

ועוררה את גבורתך להאיר נצח שגב בורה הא' דדע' זע' בחדר דחסד דמוקביה פנימי ומקיף וההוד שהיה בו יפנה

ישיב בבכורתה והיכוד בתפארתה והם כנצחה גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור נצח דחמד ועי'

לגנח רחמך דכוכביה והיו למאורות ברקיע השמים בכח
שמות הקדש **הא** דעס מ"ה א' ושמו' הו"ה בגוף חיריק

יְהוָה וּבִנְקוּדָה עָבֹל **יְהוָה** וְה' דָּשָׁם
אֵלֶּיָּה א' כְּבִלְעַת כּוֹזֵעִר א' אֲנַפִּין ו' דָּשָׁם

אבית'ן להאיר בה'ה' רשם כ'ן א'ה'ה' רמ'כ' רמ'ה'
ומע'ז ינ'א מתוק נקודה א'מן י'ו דה' י'ו א'ו ה' ונקודה י'א'

מ' מספר אר"ס הרר בן בר"ר ככל"ע וכבן בספירתנו
זאת יתוקן אשר פגמנו בספירה חסד רז"ן וטהר לבנו

לעבוק באמת ואתה ברחמך הרכים תחפץ בנו ותרצנו
והשכ העבודה לרצור ב'תך ושם נעשה ונקריב לפניך

קרבן העומר ויתקן פנימיות המאורות בשלימות גמור
ויהי מעם א' וכו' ואני תפילתי לך ה' עת רצון אליהם ברכ

חסדך ענניו כו' יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך :
יהי לרבנו וכו' ובמזמור יכוין יאר ובפסוק ח דישמחו

לְהַשְׁפִּיעַ נֶחֱם חֶדֶד ד' א' בְּנֶחֱם חֶסֶד דְּמוֹק בִּיָּה :
לִיל ה' יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ

ה' ויחירו שני המאורות הגדלים חזקויות נצח ישראל סבא
 שכב סבולת ספירת העומר יגדל נא כח

ותבונה שמות אלהים ומילוי יו"ד ונקוד חיריק אלה
למדהי יוד ממ כמחז חכמת זעיר

לְהַאֲדִיר ת'ת רחם דרעת וציר בחסד שבשם קצוות וציר

פנימי ומקיף. והנצח שהיה בו יפנה יסיע כגבורתו וההוד
בתפארתו והיסוד בנצחו והמלכות באדו. ועוררה את

בבורתיך להאיר ת"ת דגבורה א' דרעת זעיר בחסד
דחסד דמוקביה והנני טהיה כו' ופנה תזס כגבורת' וזהו

בתפארתה והיכוד בנצחה והמלכות בהודיה - גסה' יתן
הטוב להאיר א' עבר פניה מאורי אור הוד חסד דועי' להוד

דחמד דמוקביה והיו למאורות בבח שמות הקדש ייך
דסס מ"כ שני ושני שמות הו"ה ניקוד קבוץ וסבול

יְהוָה יִהְיֶה וַאֲנִי רעה אהיה נכלעת בו' אל ות
רשם אבנ' יתן להאיר בה :

וַיִּדְרֹשׁ דָּם בֶּן כִּי רַמְבַּם וּמַצּוֹת מִתּוֹטְט נִקְדָּרוֹ
מִן הַדָּם גַּב יוֹד הִי וּנְקֻדָּה אֶל מִן הַדָּם גַּב

במחש' אד"ס שמ"ה ... כל"ע. וזכר בספירתנו
זאת יתוקן בספירה חסד וז' וטהר לבנו לעבדך באמת

למדת ברחמיך הרבים תחפון כמו ותרגנו והשב העבודה
לרמי ביתך ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר ויתקן

בנימיות המאורות הללו בשלימות גמול ויהי מועם ה' וכו'
אלהים

פרק ב ליל יא יב יג יד

והיו לרצון וכו'. ובמזמור תיבת דרכך ובפסוק אלה נ' פניה דווחנו להשפיע מת' גבורת אל לשל מוקבא.

ליל יא יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכח סגול' ס'ה צדל

נא כח ה' ואלהי המלך הגדול פנימיות גבורת אמת עלילה שם ע'כ. **יוד הי ויו יהי** יקר תפארת גדולה כ' כמח כינת אל. ויתכוננו

הכדי ה' ואלהי נצח שנהבד הכ' דדעת דועי' לחסד גבורה שכסס קנאות ועיר פנימי ומקיף. ועוררה את גבורתך להאיר נצח סגבורת הכ' דדעת דועיר לחסד גבורה דנוקביה פנימי ומקיף וההוד שהיה בחסד יפנה יסיע בגבורה והיסוד בת'ת והמלכות כנגד גס ה' יתן הסוב להאיר אל עבר פניה מנצח גבורת ועיר לנצח גבורת נוקביה והיו למאורות כח כמות הקדש המאירים בהם ואורם כ'ה' דסס כ'ג' ו' דמ' כ' דמ' ה'. ומעזינא מתוק נקודה מן יוד ה' ואלהי ונקודה מן י' דס' ג' מספר אר'ס הדר בי' כב. וככן כספירותנו זאת יתוקן פגמם בגבורת זו' וטהר לבנו לעבדך באמת ותבנה בית המקדש במהר' בימינו ושם נעשה ונקריב קרבן העומר לתקן פנימיות המאורות האלו בשלימות גמור והיו נועם ה' וכו' מאין כמק' ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה גדולה בגבורתו הללוהו כרוכ גדלו עוררה את גבורתך וכו' יהי לרצון וכו'. ובמזמור יכוין תיבת ככל ובפסוק אלה ו' דוירנו אחרונה להשפיע מנצח גבורת אל לשל מוקבא.

ליל יב יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכח סגול' ס'ה צדל

נא כח ה' ואלהי חזוניות הוד ישראל סכא ותבונה שם ה' ה' כמילוי ס'ה **אלה למד ה' יוד** כ' יקר תפארת. קטנות כמח כינת דאל ויתכוננו חסדי ה' ואלהי ת'ת דחסד הכ' שברעת אל בחסד גבורה שבו'ק דועיר ועוררה את גבורתך להאיר ת'ת גבורת שברעת ועיר בחסד גבורה דנוקבי' פנימי ומקיף והנצח שהיה בחסד יפנה יביע בגבורה וההוד בתפארת והיסוד כנגד והמלכו' כהוד ווס ה' יתן הסוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור דהוד גבורה דאל להוד גבורה דנוקביה והיו למאורות ככס שמות הקדש המאירי בהם **הא דסס מ'ה ג' אפמות** הויה **יהודה יהודה** ו' דסס אהיה ג' נכלע כגופא דועיר וט' דסס קר'ע שס'ן להאיר כה' דסס כ'ג' ו' דמ' כ' דמ' ה'. ומעזינא מתוק ונקודות מן י' דס' ג' מספר אר'ס כ'כ' וככן כספירותנו זאת אשר פגמנו בגבורה זו' וטהר לבנו

לבנו לעבדך באמת ותבנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה ונקריב קרבן העומר כמנות רצון לתקן פנימיות הכחיות האלה בשלימות גמור והיו נועם ה' אלהינו וכו' אלהים נבואות השיבנו האר פנק וכושעה. עוררה את גבורתך וכו' יהיו לרצון וכו' ובמזמור תיבת גוים ובפסוק אלה ל' רלאומים להשפיע מהוד גבורה ועי' אכפין לשל מוקביה:

ליל יג יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכח סגול' ס'ה צדל

נא כח ה' ואלהי רשימו פנימיות גבורת אכא עלילה שם ס'ג **יוד הי ואוהי** יקר תפארת גדולתו גדלות כ' כמח כינת דעיר ויתכוננו חסדי

ה' ואלהי גבורת דחסד הכ' שברעת ועיר בחסד גבורה שכסס קנאות דועיר ועוררה את גבורתך להאיר גבורת דגסרת כ' שברעת ועיר בחסד גבורה דנוקביה פנימי ומקיף. והת'ת שהיה בחסד יפנה יסיע בגבורה והנצח בת'ת וההוד כנגד והיסוד כהוד והמלכות כיסוד וגס ה' יתן הסוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור יסוד גבורת ועי' ליסוד גבורת מוקביה. והיו למאורות ככס שמות הקדש המאירים בהם **יוד דסס מ'ה ד' אפמות יהודה יהודה** ו' דסס אהיה ד' נכלע

ליל יד יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכח סגול' ס'ה צדל

נא כח ה' ואלהי חזוניות הוד ישראל סכא ותבונה שם ה' ה' כמילוי ס'ה **אלה למד ה' יוד** כ' יקר תפארת. קטנות כמח כינת דאל ויתכוננו חסדי ה' ואלהי ת'ת דחסד הכ' שברעת אל בחסד גבורה שבו'ק דועיר ועוררה את גבורתך להאיר ת'ת גבורת שברעת ועיר בחסד גבורה דנוקבי' פנימי ומקיף והנצח שהיה בחסד יפנה יביע בגבורה וההוד בתפארת והיסוד כנגד והמלכו' כהוד ווס ה' יתן הסוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור דהוד גבורה דאל להוד גבורה דנוקביה והיו למאורות ככס שמות הקדש המאירי בהם **הא דסס מ'ה ג' אפמות** הויה **יהודה יהודה** ו' דסס אהיה ג' נכלע כגופא דועיר וט' דסס קר'ע שס'ן להאיר כה' דסס כ'ג' ו' דמ' כ' דמ' ה'. ומעזינא מתוק ונקודות מן י' דס' ג' מספר אר'ס כ'כ' וככן כספירותנו זאת אשר פגמנו בגבורה זו' וטהר לבנו

העמר שספרנו יגדל כח ה' להאיר מאור הגדול עגמות פנימיות גבורת אכא עלילה שם ס'ג **יוד הי ואו**

הי יקר תפארת גדולה כ' יקר תפארת גדולה כ' כמח כינת דעיר ויתכוננו חסדי

ה' ואלהי חסדי חסד הכ' שברעת ועיר בחסד גבורה שבו'ק פנימי ומקיף ועוררה את גבורתך להאיר חסד שגבורה הכ' שברעת ועיר בחסד גבורה דנוקבי' פנימי ומקיף והגבורה שהיה בחסד יפנה יסיע בגבורה והתפארת בתפארתו והנצח כנגד וההוד כהוד והיסוד כיסוד והמלכו' כמלכות וגס ה' יתן הסוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור מלכות גבורה דאל למלכות גבורה דנוקביה. והיו למלכות

פי וכו' . ובמזמור יכוין תיבת עמי'ם ובפסוק י' דללואמים
להשפיע תפארת רעיר לשל נוקבא .

ליל יז יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכב סגולת ספירת העומר אשר סיפרנו
יגדל נא כח ה' ויחזיר פנימיות יסוד רתבונה מזר החסדים
שם מ'ה בנקוד שורק ברעת רועיר יקר תפארת גדולתו
גדלות ראשון ויתכוננו חסדי ה' להאיר יסוד שכחם ג'
דרעת רועיר בחדר תפארת שכו'ק ועיר פנימי ומקיף
ועוררה את גבורותיך להאיר יסוד שכבורה ג' שדרעת
בחדר תפארת דמוקביה פנימי ומקיף והמלכות שהיה
בחדר יפנה ויסיע בגבורה גס ה' יתן הטוב להאיר א' עבר
פניה מאורי אור גבורת תפארת רועיר בגבורת תפארת
דמוקביה והיו למאורות בכח השמות המאירי' בהם **הא**
דשם מ'ה רכיעי' ושמות **יהוה יהוה יהוה** וה' **הא**
דשם אהי'ה רכיעי' נכלע'

בגופא קדישא דרועיר . **וה** דשם נג'ר יכ'ס להאיר כה
הה דשם כ'ן רכיעי' א'י דשם מ'כ ומצו' ינא מתוק
חנין ה' דשם ס'ג ראשון יו'ד ה' וב' נקודות מן י'
דשם ס'ג כ' כמספר אר'ס יכ'כ בחוש'ס . וככ' בספירתנו
זאת יתוקן אשר פגמנו בספירת תפארת דו'ן וטעד לכמ
לעכדך באמת ויהי רצון שתבנה בית המקדש בתהרה
כימינו ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר לתקן
פנימיות המאורות האלה בשלימות גמור . ויהי כועס ה'
אלהינו וכו' יבאת ליפע עמך ליפע את משיח עזרת יס'ר
עד צואר סליה . ימלא פי תהלתך כל סיוס תפארתך
יהיו לרצון וכו' ובמזמור יכוין תיבת אלהי'ם ובפסוק
דללואמים להשפיע תפארת רעיר פנימי לשל
נוקבא :

ליל יז יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכב סגולת ספירת העומר יגדל נא כח
ה' ויחזיר חזונות תפארת א'י א'עילאין מזר החסדים חלוק
אכר'ס העולה עם הכולל ע'ה ברעת רועיר יקר
תפארת קטנות כ' דרועיר ויתכוננו חסדי ה' להאיר הור
שכחם ג' דרעת כ' דרועיר בחדר ת'ת שכו'ק דרועיר פנימי
ומקיף ועורר את גבורותיך להאיר הור שכבורה ג' שדרע'
זעיר בחדר תפארת דמוקביה פנימי ומקיף והיסוד שהיה
בחדר יפנה ויסיע בגבורה והמלכות בתפארת גס ה' יתן
הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור תפארת רתפארת
רועיר לתפארת רתפארת דמוקביה והיו למאורות בכח
השמות המאירי' בהם **יהוה יהוה יהוה** דשם מ'ה חמישי וכו' שמות
יהוה יהוה יהוה דשם אהי'ה חמישי נכלע' בגופא קדישא
דרועיר ור' דשם נג'ר יכ'ס להאיר כה יו'ד דשם כ'ן חמישי
יו'ד מ'כ ומצו' ינא מתוק ה' נקודות מן יו'ד ה' דשם ס'ג
שני וט' נקודות מן ד'ס'ג שלישי כמספר אר'ס חוש'ס
כחוש'ס

למאורות בכח שמות הקדש המאירי' בהם **הא** דשם
מ'ה ר' וב' שמות **יהוה יהוה יהוה** דשם
אהי'ה רכיעי' נכלע' בגופא
ושם **קרע שטן** להאיר כה **הה** דשם כ'ן רכיעי'
ד' **הה** דשם כ'ן רכיעי' **הה** דשם כ'ן רכיעי'
דמ'כ דמ'ה ומצו' ינא מתוק חני'ר ה' יו'ד ה' דשם ס'ג
חמישי כמספר אר'ס בעל חנן כיו'ב כועס ה' ראיתא
החפפת עליו דרועיר יושלם מספר ש'ך וזמנתקו . ויהי רצון
מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שאם פגמנו באיזו מן
בחינות דמוקביה רועיר או כא' מ'ש'עה בחינות דמסר
הכ' דרועיר או כא' מן בחינות דגבורה שניה דמוקביה
שיתוקנו כל פגמיהם בכח סגולת מ'נות ספירת העומר
אשר ספרנו בשכוע הזה ותמחול ותסלח . את כל חטאתינו
ועונותינו ופשעינו וסתר לבנו לעכדך באמת ויהי רצון
שתבנה בית המקדש בתהרה כימינו ושם נעשה ונקריב
קרבן העומר כמנות חוקי רצונך לתקן פנימיות הבחינות
האלה בשלימות גמור ויהי כועס ה' אלהינו עלינו וכו' גדול
ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר עוררה את גבורתך
ולכה לישועתה לנו יהיו לרצון וכו' ובמזמור יכוין תיבת
יו'דך דבפסוק זאת **הא** דללואמים הראשונה להשפיע
ממלכות דגבורת רעיר למלכות גבורת מוקביה :

ליל טו יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכב סגולת ספירת
העומר יגדל נא כח ה' ויחזיר פנימיו יסוד ישראל סכא מזר
החסדים שכו'ס מ'ה בנקוד שורק **יהוה יהוה יהוה**
הא יקר תפארת גדולתו גדלו
ראשון במזמור דרעת רועיר ויתכוננו חסדי ה' . ויחזיר
מלכות חסד ג' שדרעת זעיר אל חסד רתפארת שכו'ק
דרועיר פנימי ומקיף . ועוררה את גבורותיך להאיר מלכות
דגבורה ג' שדרעת זעיר אל חסד רתפארת נוקבא דרועיר
פנימי ומקיף . וגס ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה
מאורי אור חסד רתפארת רועיר לחסד רתפארת דמוקביה
והיו למאורות בכח שמות הקדש המאירי' בהם **יהוה יהוה יהוה**
ד' וב' שמות **יהוה יהוה יהוה** וי' דשם אהי'ה נכלע'
בגופא דר'א **וה** דשם כ'ן רכיעי' **וה** דשם כ'ן רכיעי'
להאיר כה יו'ד דשם כ'ן רכיעי' דמ'כ דמ'ה ומצו'
ינא מתוק יו'ד ה' יו'ד א' וב' נקודות מן ד'ס'ג א' כמספר
אר'ס כל'ע בחוש'ס . וככ' בספירתנו זאת יתוקן אשר
פגמנו בספירת תפארת דו'ן . וטעד לבנו לעכדך באמת
ותבנה בית המקדש בתהרה כימינו ושם נעשה ונקריב
לפניך קרבן העומר לתקן פנימיות הבחינות האלה
בשלימות גמור ויהי כועס ה' אלהינו וכו' כי אתה תבדק
נדיק ה' כנייה רצון תעטרנו . נכספה וגם כלתה נפשי
לחברות ה' לבי וכשרי ידענו אל אל חי . ועתה ה' אלהינו
מ'דים ונחננו לך ומהללים לשם תפארתך . יהיו לרצון אמרי
פי

פרק ב ליד יח יט ד בא

יהוה יהוה וי' רשם אלהים ה' נכלעת בנפח
קדש ארז' און רשם ע' ד' יכ' ש'
להאיר כה ו' רשם כ' ה' ור' רשם מ' כ' - ומעז ינא
מתוק ס' נקודות מן י' דס' ג' ג' יו' ר' ה' יונקודה מן ו' דס' ג'
ד' כמספר אר' ס' שמלה כח' ס' - ובכן כספירתנו זאת
יתוקן פגמנו כספירה ת' דו' ו' וטהר לכו לעבודך כאלה'
ויהי רצון מלפניך שתבנה בית המקד' במהרה בימינו ושם
נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר לתקן פגימיות המאורו'
האלה בשלימות גמור - ויהי נועם וכו' ינחת לי שש עמך
וכו' - ועתה ה' אלהינו מזרים אכחנו לך ומהללים לשם
תפארתך - ובמזמור יכוין תיבת כולם וכפ' ח' דתשפוט
להשפיע הוד דת' ת' דועיר לשל מוקביה -

ר"ל ב יהי רצון מלפניך ה' שיהיו ואלהי אבותינו
שכבחו סגול' ספירת העומר יגדל נא כח
ה' ויאלו המאור הגדול דשימו דפנימיות ת"ת אבא עילאה
מצד החסדים פס מ"ה - **יִזְרְאֵל אֱלֹהֵינוּ הָאֵל**
כדעת דו"א יקר תפארת

רשימו גדלות כ' דזעיר - ויתכוננו חסדי ה' להאיר גבורה
 טכחמד הנ' טכדעת זעיר לחמד טכתפאר טכו"ק דזעיר
 פנימי ומקיף - ועזרה את גבורת' תיך להאיר גבורה
 טטגבורות ג' טכדעת זעיר כחמד דת' דמוקבא קדישא -
 דזעיר פנימי ומקיף - והת' ט שהיה כחמד יפנה יסית
 בגבורה והננח בת' ת והאור כננח והיסוד בהוד והמלכות
 ביסוד : גס' ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור
 יסוד דת' דזעיר ליסוד דת' דמוקבא דזעיר : והיו
 למאורות ככח השמות המאירים בהם **הא** דשם מ"ה
 חמישי וכו' שמות א' בשורק **יהוה** **יהוה** דשם מ"ה
 ו**ה** דשם אה"ה חמישי ככלעת

כגופא קדישא דזעירן **ש** דעס נב' ריכ'ס להאיר כה
ה דעס בן חמישי וורן : דעס מ'כ - ומעז ינא
ה מתוק חמש נקודות מן ואז ה' דעס ס'ג ד' ו'ין
 ושתי נקודות מן ד' דעס ס'ג חמישי כמספר אר'ס שא'ול
 בחו'סס - ובכן כספירתנו זאת יתוקן פגמינו כספירת
 ת'ת דאון וטהר לבנו לעבדך נבאמת - ויהי רצון שתבנה
 בית המקדש במהר' בימינו ושם נעשה לפניך קרבן העומר
 לתקן פגמינו המאורות האלה שלימות גמור : ויהי נועם
 ה' עלינו וכו' - הוד והדר ללפנינו ועוז ותפ' ארת במקדשו
 ימלא פי תהלתך וכל היום תפארתך - יהיו לרצון וכו' -
 ובחזמוד יכיון תיבת ישמחו ובפסוק **ש** דתשפוט להשפיע
 מיסוד דת'ת דזעיר אנפין לשל נוקבא :

ליל כא והי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכבח סגולת כפיר העומר
יגדל כא כח ה' ויאיר המאור הגדול עגס שממיות ת"ת
אבא עילאה מצד החדשים עס מ"ה י"ור הא ואו הא
כדעת זעיר הנפין יקר תכארת גדלות כ"ד' א ויתבוננו
חברי

בחוש'ם וככן כספידתנו זאת יתוקן פנמינו כספיר'ת'ת' דו"ן וטהר לבנו לעבדך באמת ויהי רצון שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה ונקריב קרבן העומר לתקן פנימיות המאורות השלש בשלימות גמור. ויהי כוונת ה' אלינו וכו' הוד' והדר לפנינו עזו ותפארת במקדשו כי תפארת עזו וזמו אתה וברצונך תרום קרנו. יהי לרצון וכו' ובמזמור יכוין תיבת יורד וזאת וכפסוק זאת **כ** דכי להשפיע מתפארת' דת'ת'ת' זעיר לשל נוקבא.

ליר יח יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכבח סגולת ספירת העומר יגדל כא
כח ה' ויאיר המאור הגדול פנימיות תפארת אימא עילאה
מנר הסרי' שס מ'ה בנקוד חולם בדעת ד'איקר תפאר'
גדלות כ' ד'א ויתבוננו חסדי ה' להאיר נצח שבחסד ג'
דדעת ז'א כחסד תפאר' שכו' ק' ד'א פנימי ומקיף ועורר'
את גבורותיך להאיר נצח שבגבורת ג' שברע' ז'א כחסד
ת'ת דנוקביה פנימי ומקיף וההוד שהיה כחסד יפנה מעם
לגבורה והיסוד בת'ת ומלכות בנצח: גס ה' יתן הטוב
להאיר אל עכר פניה מאורי אור נצח דת'ת ד'א לנצח
דת'ת דנוקביה והי למאורות ככח השמית המאירי בהם
הא דסס מ'ה חמישי וכ' שמות **יהוה יהוה**
יה דסס אהי' ה' נכלעת. כז'א ו'
דנ'גד יכ'ס להאיר בה **יה** דסס כן ה' וד'
דמ'כ ומעז ג'א מתוק מן יו' דה' י' ו'א'ה ונקודה מן י'
דסס ס'ג ג' כמספר אר'ס הד'ר כח'ס וסס וככן בספירתנו
זאת יתוקן אשר פגמנו בספירת ת'ת ד'א וטהר לבנו
לעבוד באמת. ויהי רצון שתכנה כ'ה כ'כ וסס נעבה
ונקריב את קרבן העומר לתקן פנימיות המאורות האלה
בשלמות גמור. ויהי מעם כו' גדול ה' ומהולל מאד
ולגדולתו אין חקר ישישו וישמחו כך כל מכקשיך ויאמרו
תמיד יגדל ה' החשן שלום עבדו כי תפאר' עוזמו אתה
וכרונך תרום קרננו יהי לרצון כו'. ובמזמור יסין תיכת
עמים וכפסוק י' דכי להשפיע מנצח דת'ת זעיר
לשל נוקבא:

ליל יט יהי רצון מלפניך ה' שיהיו ושהי אבותינו
שכבם בטובות מ'ה יגדלנו כח ה' ויחיר
חיצוניות יסוד ישראל כבא ותכונה שמות אלהים במילות
אל'ף ציורא ירי כנקוד שודק מצד החסדים בדעת ד'א
כתם פז ליום קטנות ראשון. ויתכוננו חסדי ה' להאיר
ת'ת שכחם הג' שדעת דועיר לחסד שבת'ת שכש
קנו' ד'א פנימי ומקיף ועורר' את גבורותי'ך להאיר ת'ת
שכבכור' ג' שדעת דועיר כחסד שבת'ת דמוקבי' פנימי
ומקיף והנכח שהי' כחסד יפנה משם כגבורה וההוד בת'ת
והיסוד כנכח והמלכות כהוד. גם ה' יתן הטוב להאיר אל'
עבר פני' מאורי הוד דת'ת ז'א להוד דת'ת דמוקבא
והיו למאורות ככח השמות וא' דשם מ'ה ה' וכ' שמות
יהוה

之

בהד"ר ויבטחון דיליו וכבן' בספירתנו זאת יתוקן פנמיכו
בספיר' נכח דו"ן וטהר לבנו לעבודך באמת. ויהי רצון
מלפניך שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה
ונקריב לפניך את קרבן העומר לתקן פנימיות המאורות
האלה בשלימות גמור. ויהי כועס ה' אליהם וכו'. מנח"ץ
מכלל יופי אליהם הופיע יושב. בסתר עליון בכל מד'י
יתלונן. ה' נבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה.
יהי לרצון אמרי פי וכו'. ובמזמור יכוין תיבת לאומים
ובפסוק ו' רתשפוט להשפיע מחסד דנח ז"א לחסד
דנוקביה :

ליל כב יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלה
אבותינו שכבחו סגולת ספיר העומר
עבדנא כח ה' וואיר פנימיות יסוד דתבונה מנר הגבורה
שם כ"ן יו"ד ה"ה וו' ה"ה בשוריק ברעת ז"א יקר
תפארת גדלות א' דז"א ויתכוננו חסדי ה' וואיר יסוד
דחסד ד' שברעת ז"א לחסד שכנח שכנח קצוות ז"א
פנימי ומקיף. ועוררה את גבורתיך להאיר יסוד דגבורה
ד' שברעת ז"א לחסד שכנח דנוקב פנימי ומקיף וזהמלכו
שהיתה בחסד יפכה יסיע בגבורה. גם ה' יתן הטוב
להאיר אל עבר פניה מאורי אור גבורה נח דז"א לגבור
נח דנוקבא. והיו למאורות בכח השמות המאירים בהם
ואו' דשם מ"ה שישי וב' שמות יהוה יהוה וי'
דשם אה"ה ששי ככלע' בפא : : : קריש'
דזאופ' דשם בט"ר נת"ג להאיר לה ו' דשם כ"ן שישי וו"ל
דמ"ב. ומעו יעא מתוק חניו ו' ה"י דשם ס"ג ראשון יו"ד
ה' וב' נקודות מן י' דשם ס"ג ב' כמספר אד"ס יזכ"ב
בה"ר ובכ"ן בספירה זאת יתקן פגמינו בספירה נח
דזו"ן. וטהר לבנו לעבדך באמת. ויהי רצון מלפניך
שתכנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה ונקריב
לפניך קרבן העומר לתקן פנימיות המאורות האלה
בשלימות גמור. ויהי כוונת ה' וכו' גדול אדוננו ורכיב
לתבונתו אין מספר. תודיענו אורח חיים שובע שמחות
את פניך בעימות בימיך נח. והיו לרצון אמרי פיהו
לבי לפניך וכו' ובחזמו' יבין תיבת כ"ו וכפסוק ב' דתשפוט
להשפיע מגבורה נח ז"א לשל נוקביה.

ליל בר יהי רצון מלפנך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכתב סגולת ספיר הצומר
ובדל נא כח ה' ויאיר ער"ך חנוכיות תפאר או"א עילאין
מזר הבכורה שני אכרס"ס העולה ע"ד ברעת אר"א יקר
תפארת קטנות ב' רז"א ויתכוננו חסדי ה' ויאיר הוד
רחסד ר' שברע' ז' א' בחדר דננח שבו"ק רז"א פנימי ומקיף
ועוררה את גבורתך להאיר הוד שבבכורה ר' שברע' ז' א'
לחדר דננח דמוקבי והיכוד שהיה בחדר יפנה יסיע בבכור
והמלכות בתפארת גסה' יתן הטוב להאיר אל עבר
פניה מאורי אור ת' דננח ועיר אנפין לתפארת דננח
דמוקבי

פרק ב' ליל כה כו

דמקבולוהיו למאורות ככת השמות המאירים **הא**
 דשם מ'ס' ו'כ' שמות יהוה יהוה יהוה : להאי' לה
 דשם אהי'ה וך' דכ'טר נת'ג : להאי' לה
יהוה דשם : כ'ן שמי דת' דמ'כ ומעז יצא מתוק ח'
 : נקודות מן' י' ואן ד'ר'ס'ג'כ'וט' נקודות מן' י'
 דס'ג'ג' כמספר אר'ס' חוס'ס' כהר'ר' וככן כספירה זאת
 יתוקן אשר פגמנו כספירה דננח דו'ן וטהר לבנו לעבדך
 באמת : ויהי נועם ה' אלהינו וכו' בטחו בה' עד'יע' ד'כי
 כיה' ה' צור עולמים : וגם ננח ישראל לא יסקר ולא ינחם
 כי לא אדם הוא להנחם : יהיו לרצון וכו' ובמזמור יכוין
 תיבת תשפוט ובפסוק ע' דעמים להשפיע מתפאד' דננח
 ועיר אנפין לסל נוקבא :

ליל כה יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
 אבותינו שבכח סגולת ס'ס' יגדל נא

כה ה' ויאיר פנימיות ת'ת' אימא עילאה מנר הנבורה פס
 כ'ן יוד'ה וז'ה דרעת ז'א המאור הגדול גדלות
 כ' דא' ויתכוננו חסדי'ה' ויאיר ננח חסד' ד' סכרעת ז'א
 לחסד דננח שכשם קננות דז'א פנימי ומקיף ועוררה את
 גבורתך להאיר ננח דגבורה ד' סכרעת ז'א לחסד דננח
 דנוקבי' פנימי ומקיף וההוד שהיה בחסד יפנה ימי' בגבור'
 והיסוד כת'ת' והס' כננח : גס' ה' יתן הטוב להאיר אל
 עבר פניה מאורי אור ננח דננח ז'א לננח דננח דמקביה
 והיו למאורות ככת השמות המאירים כהם **יוד'** דשם
 מ'ה' ו'כ' שמות **יהוה יהוה וא'** : דשם
 אהי'ה נכלע' כגופ' : קדיש' דז'א
 וצ' דשם כט'ר נת'ר להאיר כה יוד' דשם כן ז' ל'ה
 דשם מ'כ ומעז יצא מתוק נקוד' מן' י' ד'ה' יוא'ו' ה' ונקודה
 מן' י' דס'ג'ג' שלישי כמספר אר'ס' הד'ר' כהר'ר' : וככן
 יתוקן ויבוסם אשר פגמנו כספי' ננח דו'ן וטהר לבנו
 לעבדך באמת תמיד כל הימים ויהי רצון מלפניך שתבנה
 בית המקדש כ'כ' וסס' נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר
 לתקן פנימיות המאורות האלה בשלימות גמור : ויהי
 נועם ה' וכולי ועוז כוראתך יאמר ודולתך אספרה אז
 יאמרו בגוים הגדילה' לנשות עם אלה וכו' : ה' נבאית
 עמנו משגב לבו אלהי יעקב סלה : יהיו לרצון וכולי ובמזמור
 יכוין כתיבת עמים ובפסוק **מ'** דעמים להשפיע מננח
 דננח דז'א לננח דננח דנוקבא דז'א :

ליל כו יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
 אבותינו שבכח סגולת ס'ס' יגדל נא כה

ה' ויאיר חזכויות יבור ישראל סכא ותכנסה מנר הגבור'
 שמות אלהים במלוי אלף במזמור מ'ר' וי' דלת בשורק אל'ף
 למ'ר'ה' א' יו'ר' מ'ס' כרעת דז'א יקד תפארת קטנות א'
 דז'א ויתכוננו חסדי'ה' ויאיר ת'ת' דחסד'ר' סכרעת ז'א
 לחסד שפננח שכשם קננות ז'א פנימי ומקיף : ועוררה את
 גבורתך להאיר ת'ת' דגבורה הד' סכרעת ז'א לחסד
 שכננח

שכננח נוקביה פנימי ומקיף והננח פהים בלסר יסיע
 בגבורה וההוד כת'ת' והיסוד כננח והמלכות כהוד : גס'
 ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור ננח דננח
 ז'א להוד דננח דנוקבים : והיו למאורות ככת השמות המאירים
 כהם **הא' דשם ת'ה' ו'כ' שמות יהוה יהוה** : דשם
 אהי'ה נכלע' כגופא : : : : :
 : קדיש' דז'א דכט'ר נת'ג' להאי' כה'ה' ד'ה' דכ'ן ז'
 ת'ה' דמ'כ ומעז יצא מתוק : ט' נקודות : : מן' י' דס'ג'
 שלישי וי' ד'ה' ונקוד' מן' י' דשם ס'ג'ר' כמס' אדם שמת'ה'
 כה'ר' : וככן כספרתינו זאת יבוסם ויתוקן את אשר
 פגמנו כספירות ננח דו'ן וטהר לבנו לעבדך באמת :
 ויהי רצון מלפניך שתבנה בית המקדש כמדרש כימינו וס'
 כעסם ונקריב קרבן העומר לתקן פנימיות הכחינות השלה
 בשלימות גמור ויהי נועם ה' וכולי : אלהי'ס' נבאית האר
 פניך ונושעה דומה על השמי'ס' אהים על כל הארץ כבודך
 ה' אהים נבאית מנינס ראש אהי' והכט פני משיחך מנינס
 ה' : ובמזמור יכוין כתיבת מישור ובפ' י' דעמים להשפיע
 מהוד דננח ז'א לסל נוקבא :

ליל כז יהי רצון מלפניך ה' אלהים ואלהים

כה ה' ויאיר פנימיות ת'ת' אימא עילאה מנר הנבורה פס
 כ'ן יוד'ה וז'ה דרעת ז'א המאור הגדול גדלות
 כ' דא' ויתכוננו חסדי'ה' ויאיר ננח חסד' ד' סכרעת ז'א
 לחסד דננח שכשם קננות דז'א פנימי ומקיף ועוררה את
 גבורתך להאיר ננח דגבורה ד' סכרעת ז'א לחסד דננח
 דנוקבי' פנימי ומקיף וההוד שהיה בחסד יפנה ימי' בגבור'
 והיסוד כת'ת' והס' כננח : גס' ה' יתן הטוב להאיר אל
 עבר פניה מאורי אור ננח דננח ז'א לננח דננח דמקביה
 והיו למאורות ככת השמות המאירים כהם **יוד'** דשם
 מ'ה' ו'כ' שמות **יהוה יהוה וא'** : דשם
 אהי'ה נכלע' כגופ' : קדיש' דז'א
 וצ' דשם כט'ר נת'ר להאיר כה יוד' דשם כן ז' ל'ה
 דשם מ'כ ומעז יצא מתוק נקוד' מן' י' ד'ה' יוא'ו' ה' ונקודה
 מן' י' דס'ג'ג' שלישי כמספר אר'ס' הד'ר' כהר'ר' : וככן
 יתוקן ויבוסם אשר פגמנו כספי' ננח דו'ן וטהר לבנו
 לעבדך באמת תמיד כל הימים ויהי רצון מלפניך שתבנה
 בית המקדש כ'כ' וסס' נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר
 לתקן פנימיות המאורות האלה בשלימות גמור : ויהי
 נועם ה' וכולי ועוז כוראתך יאמר ודולתך אספרה אז
 יאמרו בגוים הגדילה' לנשות עם אלה וכו' : ה' נבאית
 עמנו משגב לבו אלהי יעקב סלה : יהיו לרצון וכולי ובמזמור
 יכוין כתיבת עמים ובפסוק **מ'** דעמים להשפיע מננח
 דננח דז'א לננח דננח דנוקבא דז'א :

ליל כז יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי

אבותינו שבכח סגולת ס'ס' יגדל נא כה
 ה' ויאיר חזכויות יבור ישראל סכא ותכנסה מנר הגבור'
 שמות אלהים במלוי אלף במזמור מ'ר' וי' דלת בשורק אל'ף
 למ'ר'ה' א' יו'ר' מ'ס' כרעת דז'א יקד תפארת קטנות א'
 דז'א ויתכוננו חסדי'ה' ויאיר ת'ת' דחסד'ר' סכרעת ז'א
 לחסד שפננח שכשם קננות ז'א פנימי ומקיף : ועוררה את
 גבורתך להאיר ת'ת' דגבורה הד' סכרעת ז'א לחסד
 שכננח

ליל כח יהי רצון מלפניך ה' יא"א שכב סגול
ס"ה יגדל נא כח ס' ויאיר המאו' הגדול

עצמות תפארת אבא עילאה מצד הגבורה שם בן **יו"ד**
הה וו הרה ברעת ז"א בחינת יקר תפארת
גדלות ב' ד"א ויתבוננו חסדי ה' ויאיר חסד שכחם הר'
סכרעת ז"א לחסד דכח שכש קצוות זעיר פנימי ומקיף.
ועוררה את גבורותיך להאיר בשכינת עוזיכו חסד דגבור'
ד' סכרעת ז"א לחסד נגח שבה פנימי ומקיף והגבורה
שהיה בחסד יפנה יסיע בגבורה והת"ת בת"ת והנגח
כנגח וההוד כהוד והיסוד כיסוד והמלכות במלכות. גם
ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פניה מאורי אור מלכות
דכח ד"א למלכות דכח דכח דכח. והיו למאורות ככח
השמות המאירים בהם **הא** דשם ס"ה ז' ושני שמות
יהוה יהוה יה דשם אלהיה ז' נכלעת

בטר צתנלהאיר בה הרה דשם כ"ז ז' ו"ל'
ה' דלת ה' ה' דשם מ"כ
דמ"ה ומעז ינא מתוק חני' ד' ה' ו"ה' דשם ס"ג ה'
כמספר אר"ם בע' לח"כ' כהד"ר. וככן יוסלמו ה' פעמי'
ס"ג ועס ה' דאיומא הנכנסת כז"א ה' יעלו למספר ס"ך
ויכנסמו בכח הספירה: ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ושהי
אבותינו שאם פגמנו באיזו מז' בחינות של מוח הדעת
ד"א או באחד מז' בחינות של חסד רביעי שלו או באחת מז'
בחינות של גבורה ד' דכח כח סיתוקט פגמיהם בכח
סגולת מנות ספירת האצמדי אשר סיפרנו בשכונ זאת
ותמחול ותגלח לנו את כל עונותינו ופשענו וחסותינו
וטהר לבנו לעבדך באמת כל הימים ותרבה בית המקדש
במזרח פנימי ונקריב לפניך קרבן העומר לתקן פנימיו'
הכחיכות האלה בפלימיות גמור ויהי כועס ה' וכו': ועוז
כוראותך יאמרו וגדו' לתך אספרנה גדול ה' ומחולל מאד
זלגדלתו איך חקר הוד והוד לפניו עוז ות"ת במקדשו
אלהים נכבאות הסיכנו האר פכך וכוסעס יהי לרצון וכו':
וכתומור יכוין תיבת בארץ. וכפ' מ' דמיסוד להשפיע
ממלכות דכח למלכות דכח דכח.

ליל כט יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ויא"א שכב
סגולת ס"ה יגדל נא כח ס' ויאיר

פנימיות נכח יסדאל סכא שם ע"כ **יו"ד הו"ו הו"ו**
בחסד ד"א במד' קצ' ת"ת גדלות א'
ויתבוננו חסדי ה' ויאיר מלכות שכחם. ה' סכרעת ז"א
אל חסד הוד שכש קצוות פנימי ומקיף. ועוררה את
גבורותיך להאיר מלכות שכחם חמישית סכרעת ז"א
למקבלי חסד הוד רידה פנימי ומקיף. גם ה' יתן הטוב
להאיר אל עבר פניה מאורי אור חסד הוד דכח כח והיו
למאורו בכח שמות המאירו **יו"ד** דשם ס"ה ח' יוב' שמו'
יהוה

יהוה יהוה וא דשם אלהיה ח' נכלעת
בגופא קדישא ד"א. **וה**

דשם חק"כ סכ"ע להאיר בה' **יו"ד** דשם בן שמיני
א"ה דמ"ב ומעז ינא מתוק יו"ד ה' יו"א ונ' נקודו'
מן ו' כמספר ארס כל"ע בשמל"ה. וככן יתקן פנימיו
בספירות הוד דו"ן וטהר לבנו לעבדך באמת כל הימים.
יהי רצון מלפניך שתבנה בית המקדש כמדה בימיו ושם
נעשה ונקריב קרבן העומר כמועדו לתקן פנימיות
הכחיכות האלה בפלימיות גמור ויהי כועס ה' וכו': ה'
אלהים שמעה תפלתו האזינה אלהי יעקב סלה הושיענו
ה' אלהינו וקצנו מן הגוים להודות לפס קדשך להשתב'
בתהלתך יהיו לרצון וכו' וכמומר יכוין תיבת תכחם
ובפסוק ו' דמיסוד להשפיע מחסד הוד ד"א לסל נוקבא.
ליל ל יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכב ספירת העומר יגדל נא כח ה'

והאיר פנימיות נכח רתבונה שם ע"כ **יו"ד הו"ו הו"ו**
בחסד ד"א יקר תפארת גדלות
ראשון ד"א: ויתבוננו חסדי ה' ויאיר יסוד דחסד ה' סכרע'
ז"א אל חסד הוד שכש קצוות ז"א פנימי ומקיף: ועוררה
גבורותיך להאיר יסוד דגבורת חמישי סכרעת זעיר אנפין
בחסד הוד דכח כח פנימי ומקיף: והמלכות שהיה בחסד
יפנה יסע בגבורה: גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר
פניה הכלה הכעומה מאורי אור גבורה הוד ד"א בגבורת
הוד רידה: והיו למאורות בכח השמות המאירים בהם

הא דשם מ"ה שמיני: וכ' שמות **יהוה יהוה**
וה דשם אלהיה שמיני נכלע':

בגופא קדישא ד"א וכן דשם חק"כ טנע להאיר בה'
הה דשם כ"ז שמיני א"ו דמ"ב דמ"ה ומעז ינא מתוק
י" חני' ה' דשם ס"ג ראשון יו"ד ה' ונ' נקודות מן
ז' דשם ס"ג שני העולה כמספר אר"ם יובכ בשמלה. וככן
בספרותינו זאת חמתקו כל הדינין ויתקן מה שפגמנו
בספירה הוד דו"ן וטהר לבנו לעבדך באמת. ויהי רצון
מלפניך שתבנה בית המקדש כמדה בימיו ושם נעשה
ונקריב לפניך קרבן העומר כמועדו לתקן פנימיו' האצמדי'
האל' בפלימ' גמור ויהי מעסה' וכו'. גדול ארזינו ורכ כח
ולתבו' כתו איך סכפ' הוד ד"ה' ד' לפניו עוז ותפאר' במקדשו
הד' כבוד הו"ך דכח נפלאותיך אשיח' יהי לרצון אמרי
פי וכו' וכמומר יכוין תיב' סלה וכפסוק סדמיסוד להשפיע
מגבורת הוד ד"א לגבורת הוד דכח.

ליל לא יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכב סגולת ס"ה יגדל נא

כח ס' ויאיר חסדי חסד א"א עילאין שמו' **אכרשם**
בחסד דעיר אנפין יקר תפארת קטנות
כ' דעיר ויתבוננו חסדי ה' ויאיר הוד דחסד חמישי
סכרעת ז"א כחסד הוד שכש קצוות ד"א פנימי ומקיף:

פרק ב ליל לא לב דג לר

ועוררה את גבורותיך להאיר הוד דגבורה חמישי שבעת
זעיר אנפין בחדר הוד דמוקביה פנימי ומקיף . והיסוד
שהיה בחדר יפנה ויסיע בגבורה והמלכות בתפארת .
גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פני הכלה הנעימה מאורי
אור דתפארת דהוד ו' אל לת' ת' הוד דידה . והיו למאורות
בכח השמות המאירים בהם וא' דשם מ' ה' שמיני וכ' שמו'
יהוה יהוה ו' דשם אהי' ה' שמיני וכ' דשם חק' כ'
טכ' ע' : : : : : להאיר בה' דשם ב' שמיני לו' דמ' כ'
דמ' ה' . ומעו ינא מתוק ח' נקודות מן י' וא' הידשם
ס' ג שני וט' נקודות מן דשם ס' ג' העולים כמספר אד' ס'
חוש' ס' בשמ' לה' . ובכך בפירתנו זאת יומתקו כל הדינין
ויתוקן מה שפגמנו בספירה הוד דו' וטהר לכו לעבדך
באמת . ויהי רצון מלפניך שתבנה בית המקדש במהרה
בימינו ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר במועדו
לתקן פנימיו המאורות האלה בשלימות גמור . ויהי כוע'
ה' וכו' נמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבא ואראה פני'
אלהים . אלהים יחננו ויברכנו ואר פכ' ו' אתנו סלה וה' אלהי'
אמת הוא אלהי חיים ומלך עול . יהללו את שם ה' כי נשב'
שמו לכבוד ה' דו' על ארץ ושמי יהיו לרנן וכו' ובמזמור יכוין
ידך ובפ' באו' ו' דמיסור להשפי' מת' ת' הוד ו' אל לשל' נוקב'
ליל רב יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי

אבותינו שכבח סגולת ספירת העומר
יגדל נא כח ה' ויאיר פנימיות חסד אימא עילאה שם ע' ב'
יוד היווהי בחדר דו' אל יקר תפארת המאור
: : : : : הגדול גדלות כ' דו' אל ויתבוננו
חסד י' ה' ויאיר נגח דחדר חמישי שבעת זעיר אנפין אל
חדר הוד שבו' ק' דו' אל פנימי ומקיף ועורר' את גבורותיך
להאיר נגח דגבורה ח' שבעת ז' אל חסד הוד דמוקביה
פנימי ומקיף . והמלכות שהיה בחדר יפנה ויסיע בגבורה
והיסוד בת' ת' וההוד כנגח-גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר
פני הכלה הנעימה מאורי אור נגח דהוד דו' אל לנגח דהוד
דירה והיו למאורות בכח השמות המאירים בהם **הא**
דשם מ' ה' שמיני וכ' שמות **יהוה יהוה** וה'
דשם אהי' ה' שמיני נבלע' : : : : : בגופא
קרישא דזעיר וט' דשם חק' כ' טכ' ע' להאיר בה' **הה**
דכן שמיני וק' דמ' כ' דת' ה' ומעו ינא מתוק מיתוק : : :
נקודה אחת מן יו' דה' ו' וא' ה' נקודה מן י' דס' ג שלישי
העולי' כמספר אד' ס' ד' בשמ' לה' . ובכך בפירתנו זאת
יבסמון הדינין ויתוקן כל פגמנו בספירה הוד דו' וטהר
לכו לעבדך באמת ויהי רצון מלפניך שתבנ' בית המקדש
במהרה בימינו ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר
במועדו לתקן פנימיות המאורות האלה בשלימות גמור .
ויהי כועס ה' אלהינו וכו' גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו
חין הקר . ימין ה' יושב חיל יהללו את שם ה' כי נשבב'
שמו לכבוד הודו על ארץ ושמים יהיו לרנן וכו' ובמזמור
יכוין

יכוין תיבת עמים ובפסוק אור' ר' דמיסור להשפי' מנגח
דהוד דו' אל לנגח דהוד דמוקבא :

ליל רג יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכבח סגולת ספירת העומר יגדל נא
כח ה' ויאיר חנוניות נגח ישראל סבא ותבונה שמות
אלף למד הייור מס בחדר דו' אל יקר
תפארת קטנות
ראשון דזעיר ויתבוננו חסדי ה' . ויאיר ת' ת' שכחדר חמישי
שבעת ז' אל בחדר הוד שבו' ק' דו' אל פנימי ומקיף ועוררה
את גבורותיך להאיר תפארת שבגבורה חמיסית דדעת
דו' אל בחדר דמוקבי' פנימי ומקיף והנגח שהיה בחדר יפנה
ויסיע בגבורה וההוד בת' ת' והיסוד כנגח והמלכות כהוד
גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פני הכלה הנעימה מאורי
אור הוד דהוד דו' אל להוד דהוד דידה . והיו למאורות בכח
השמות המאירים בהם **יוד** דשם מ' ה' שמיני וכ' שמות
יהוה יהוה דשם אהי' ה' שמיני נבלע' : : : : : בגופא קרישא . דו' אל וט' דשם
חק' כ' טכ' ע' להאיר בה' י' דשם ב' שמיני לו' דמ' כ' דמ' ה'
ומעו ינא מתוק מיתוק הט' נקודות הנשארות מן י' דס' ג
ג' יוד ה' ונקודה מן ו' דס' ג' ד' העולים כמספר אד' ס'
שמל' ה' בשמ' לה' . ובכך בפירתנו זאת יבסמון כל הדינין
ויתוקן פגמנו בספירה הוד דו' וטהר לכו לעבדך באמת .
ויהי רצון מלפניך שתבנ' בית המקדש במהרה בימינו ושם
נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר במועדו לתקן כל
הבחינות האלה בשלימות גמור . ויהי כועס ה' אלהינו
וכו' ה' אלהים נבאות שמעת תפלתני האזינה אלהי
יעקב סלה . הדר כבוד הודך ודברי נפלאותיך אשיחה .
יהיו לרנן וכו' ובמזמור יכוין בתיבת אלהים ובפ' ר'
דולאמי' להשפי' מהוד דהוד דו' אל להוד דהוד דמוקביה .
ונמנא כתוב בספר הקדמונים סיוס ל' ג לעומר הוא יומא
דחתפטר רשב' ע' מן עלמא וכוהנים לקבוע בליל זה
לימוד כדון דחכמתא דילה ובאדרא זוטא וששים ושמיים
בהילולא דלילה אשרי אנוש יעשה זאת :

ליל רד יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכבח סגולת ספירת העומר
יגדל נא כח ה' ויאיר רשימו דפנימיות חסד אבא עילאה
שם ע' ב' . **יוד היווהי** בחדר דו' אל יקר תפארת
המאור : : : : : הגדול גדלות שני דו' אל .
ויתבוננו חסדי ה' ויאיר גבורה שכחדר ה' שבעת ז' אל
בחדר הוד שבו' ק' דו' אל פנימי ומקיף ועוררה את
גבורותיך להאיר גבורה שבגבורה ח' דדעת זעיר אנפין
בחדר הוד דמוקביה פנימי ומקיף . והת' ת' שהיה בחדר
יפנה יסיע בגבורה והנגח בת' ת' וההוד כנגח והיסוד כהוד
והמלכו' כסד' . גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פני הכלה
הנעימה מאורי אור יבד דהוד דו' אל לנגח דהוד דידה . והם
למאורות

למאורות בכח שמות המאירים בהם האחד דשם מ"ה
תשיעי' וכו' שמות אחד בשורק ירוה ירוה ו'
דשם אה' יהט' נכלעת בגופא קדישא : : : :
דו' א' וע' דשם חק' כטנ' ע' להאיר בה ה' דשם בן ט'
אה' דשם מ"כ ומעו ינא מתוק ה' נקודו' : : : : מן' או ה'
דשם ס' ג' ד' י' וכו' נקודות מן' ד' דשם ס' ג' חמישי העולים
במספר אר"ס שאו' ל' בשמל"ה ובכך בכח ספירתנו זאת
יבוסמו כל הדינין ויתוקן פגמנו בספירה הוד דו' וז' וטהר
לכנו לעבוד באמת ויהי דנון מלפניך שתכנ' בית המקדש
במהרה בימינו ושם נעשה ונקריב לפניך קרבן העומר
במועדו לתקן פנימיות המאורות האלה בשלימות גמור.
ויהי נועם וכו' ועוזו נוראותיך יאמרו וגדלתך אספרנה
כי אל גדול ה' ומלך גדול על כל אלהים. כי
גדול מעל שמים חסדך אמונתך עד שחקים. יהללו את
שם ה' כי נשגב שמו לכו הודו על ארץ ושמים יהיו לרננו
וכו'. וכמוזמור יכוין תיבת יודוך ובפסוק ל' דולאומים
להשפיע מיסוד דהוד ז' אל ליסוד דהוד דנוקבא :

ליל לה יהי דנון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכבח סגולת ספיר' העומר
עדל' כא כח ה' ויאיר עצמות פנימיות חסד אבא עילאה
שם ע"כ. **יוד הי ויאה** בחסד דזעיר אנפין יקר
תפארת : : : : המאור הגדול גדלות כ'
דזעיר אנפין ויתבוננו חסדי ה' ויאיר חסד שבחסד ה'
שכרעת ז' אל להסר הוד שכשם קצוות דז' אל פנימיות ומקיף.
ועוררה את גבורות יק' להאיר חסד שבגבורה ה' שכרעת
ז' אל בחסד הוד שבנוקב' פנימי ומקיף והגבור' שהיה בחסד
יסיע ויפנה בגבור' והת' ת' בת' ת' והננח כננח והוד כהוד
והיסוד ביסוד והמלכות במלכות גס' ה' יתן הטוב להאיר
סנוקביה מאורי אור מלכות דהוד במלכות דהוד דידה. והי
למאורות בכח שמות המאירים בהם **ואו** דשם מ"ה תשיעי
וכ' שמות **יהוה יהוה** וי' דשם אה' יה תשיעי
נכלעת : : : : בגופא דזעיר אנפין ושם
חקב טנע להאיר בה וז' דשם ב' ג' ט' וז' אלף וז'
ה' ח וז' ה' דשם מ"כ ומעו ינא מתוק
מתוק חזי' ד' ה' וז' ה' י' דשם ס' ג' ח' העולה כסם' אר"ס
בע' ל' חנ' כ' בשמל"ה. ובכך נשלמו ה' פעמים ס' ג' אשר
עם ה' ראיתא הנכנס' כז' אל המה יעלו לט' ובכח הספירה
אשר ספרנו יבוסמו כל הדינין. ויהי דנון מלפניך ה' אלהינו
ואלהי אבותינו שאם פגמנו באינו משכעה בחינות של מוח
החכמה דזעיר אנפין או באינו בחינת החסד שלו או בא'
מו' בחינת החסד החמישי שלו או באחת מו' בחינות של
גבורה חמישית דנוקבא שיתיקנו פגמיהם בכח סגולת
מנות ספירת העומר שספרנו בשבוע זאת ותמחול ותתלח
לנו את כל עונותינו ופשעינו וחסרוננו וטהר לבנו לעבודך
באמת. ותבנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה

ונקריב

ונקריב קרבן העומר במועדו לתקן פנימיות הבחינו' האלה
בשלימות גמור. ויהי נועם ה' וכו' גדול ה' ומהולל מאד
וגדולתו אין חקר. כי גדול מעל שמים חסדך אמונתך
עד שחקים. הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו. גדול כבודו
בישועתך הוד והדר תשובה עליו. יהיו לרננו וכו'. וכמוזמור
יכוין תיבת עמים ובפסוק זאת א' דולאומים להשפיע
ממלכות דהוד דז' אל למלכות דהוד דנוקביה :

ליל לו יהי דנון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכבח סגולת ספירת' העומר יגדל נא
כח ה' ויאיר פנימיות הוד דישראל סבא שם ס' ג'
יוד הי ואו הי בגבורת דז' אל יקר תפארת גדלות
: : : : ראשון דז' אל ויתבוננו חסדי ה' ויאיר
מלכות שבחסד השישי דדעת ז' אל בחסד דיסוד שכשם
קצוות דז' אל פנימי ומקיף ועוררה את גבורותיך להאיר
מלכות דכללות ה' גבורות שביסוד דדעת ז' אל בחסד דיסוד
דנוקביה פנימיות ומקיף. גס' ה' יתן הטוב להאיר אל עבר
פניה מאורי אור חסד דיסוד דז' אל לחסד דיסוד דנוקבא
והיו למאורות בכח שמות המאירים בהם **ואו** דשם מ"ה
תשיעי' וכו' שמות **יהוה יהוה** וי' דשם אה' יה תשיעי
נכלעת בגופ' : : : :
קדישא דזעיר וי' דשם יג' ל' פזק להאיר בה **הה**
דשם כ"ן. תשיעי' : ו' ה' דשם מ"כ ומעו ינא : : : :
מתוק יו' ד' ה' וז' וכו' נקודות מן' דשם ס' ג' ראשון.
העולים במספר אר"ס כל' ע' בשאל' ובכך בכח ספירתנו
זאת יבוסמו דינין ויתוקן גס' כן פגמנו בספירה יסוד
דז' וז' וטהר לבנו לעבוד באמת ויהי דנון מלפניך שתכנה
בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה ונקריב לפניך
קרבן העומר במועדו לתקן פנימיות הבחינות האלה
בשלימות גמור. ועוזו נוראותיך יאמרו וגדלתך אספרנה.
הוד כבוד הודך ודבריו נפלאותך אשיחה. כי אתה תכרך
נדיק ה' כננה דנון תעטרנו. ויהי נועם ה' וכו' יהיו לרננו
אמרי פיו וכו' וכמוזמור יכוין תיבת כלס' ובפסוק זאת א'
דולאומים להשפיע מחסד דיסוד דזעיר אנפין לחסד דיסוד
דנוקביה :

ליל לז יהי דנון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שכבח סגולת ס' יגדל נא כח ה' ויאיר
פנימיות הוד דתבונה שם ס' ג' **יוד הי ואו הי**
בגבורת ז' אל יקר תפארת : : : :
גדלות ראשון דז' אל ויתבוננו חסדי ה' ויאיר יסוד
דכללות ה' חסדים שביסוד שכרעת ז' אל בחסד
שכשם קצוות דזעיר אנפין פנימי ומקיף. ועוררה
את גבורותיך להאיר יסוד דכללות ה' גבורות שביסוד
שכרעת ז' אל בחסד דיסוד דנוקביה פנימי ומקיף והמלכות
שהיתה בחסד יפנה יסיע בגבורה. גס' ה' יתן הטוב
להאיר אל עבר פני הנקבא קדישא מאורי אור גבורה דיסו
דז' אל

ליל מר

יְדֵי הַיָּדָיו וְאֵן הַיָּדָיו כְּבֹדָה דְּאִימָא עֵילָאָה טַס ס' ב' כְּבֹדָה דְּז' א' יָקָר תַּפְאֶרֶת הַמַּא' הַגְדוֹל גְּדֻלַּת סְמִי דְּזַע' :

ד' דעירופ רשס יג' לפ"ק להאר בה ור דשס כ"ז העשירי
ה' רשס מ"ב ומעו ינאמתוק מיתוק בקורה מן ח"ר ה"י
וא" ה' ונקודה מן י' דס"ג שלשי העולים במסתרי אר"ם

ריו"מ יר"מ ה' אלהינו ואלהי אבותינו טבכת
סבולת מפירת העומר יגדל נא כח ה'

יהיה חינוכות הוד ד ישראל סבא ותכונה שמות אלהים
 יהיה **אלה למד הה יוד מס** נבולות
 בנחת

ר' אברהם

ר"ח לנבחרת יסוד דמוקרא : והן למאורות בכח שמות
הקדש המאירים בהם יו"ד דשם ת"ה וב' שמות יהוה
יהוה כסודק וא' דשם אהי"ה העשירי בכלל :

בגופא ד' דזעיר וג' דשס יג' ל פז' ק להאיר בה
 י' ד' דשס כ' ה' העשירי א' ה' דשס מ' כ' ומעו ינא מתוק חזי
 ו' ה' י' דשס ס' ג' ראשון ו' ד' ה' וב' נקודות מן י' דשס ס' ג'
 שני המה יעלו למספר אר' ס' יוב' כ' בשאל' וככה ספירתנו
 יבוסמו כל הדימין ויתוקן גס כן פגמינו בכפירת יסוד דאון
 וטהר לבנו לעבדך באמת . ויהי רצון מלפניך שתבנה בית
 המקדש במהרה בימינו וסס נעשה ונקריב לפניך קרבן
 הטומא דמזערו לתקן פגמיוות הבחינות האלה בשלימות
 גמור . ועוזו נודלתך יאמרו וגדולתך אספרנה . גדול
 ארזיכינו ורב כח לתבונתו אין מכפר . ה' ארזיכינו מה ארז
 במק' ככל הארץ אשר תנה הודך על השמים . כיואתה
 תברך נדיק ה' כנה רצון תעטרנו . ויהי נועם ה' אלינו
 עלינו ומעשה וכו' יהיו לרצון וכו' . וכמומור יכוין תיבת
 ארץ ובפמא ידלואמים להשפיע מגבורה דיסוד לבבורת
 דיסוד דנוקבא קדישא :

שכבך סגולת ס'ה יגדל נא כחה' .
 ויאירה חיוניות נבודה דאבא ולימא עלאין סמות **אם**
 נל כבסרת ז'א יקר תפארת קטנות כ' דז'א .

וְיִתְּכֹנֶנּוּ חֲסִדֵי ה' בְּכַח סְפִירַתְנוּ וְיֵאֵלֶּר הוֹד דְּכָלְלוֹת
ה' חֲסִדִּים סְבִיבֹר דְּרַעַת ז' א' בְּחֶמֶד רִיסוֹר דְּז' א' פְּנִימִי
וְזֻקִּיף וְעוֹרְדֵּה אֶת גְּבוּרַתִּיךָ וְיֵאֵלֶּר הוֹד דְּכָלְלוֹת ה' גְּבוּרֹת
סְבִיבֹר דְּרַע ז' א' לְחֶמֶד רִיסוֹר דְּזֻקִּיף פְּנִימִי וְזֻקִּיף וְהִיסוֹר
סְהִיָּה בְּחֶמֶד יַפְנֵה וְיִסְמַע בְּגְבוּרָה וְהִמְלִיכּוֹת בְּת' גִּם ה'
יִתֵּן הַטּוֹב לְהֵאֵלֶּרֶשׁ עֲבַד פְּנִי נוֹקֵב קְדִישׁ מֵת' דְּרִיסוֹר דְּז'
לֵת' דְּרִיסוֹר דְּיֵדֶה - וְהָיוּ לְמַאֲדוֹ בְּכַח סְמִיטַת הַמַּאֲדִּירִי כְּהֵם
הָא דְּשֵׁם מ' ה' הַעֲשִׂירִי וּכ' סְמִיטַת א' בְּשׁוֹרֵק **יְהוּדָה**
יְהוּדָה דְּשֵׁם אֵלֶּיָּה נְכַלְעַת בְּגוֹפֵא

קדש אדון אלהי דשם יג' ל פז'ק להאזר
 בה דה דשם ב' י' ל'ה דמ' ב. ומעז עא מתוק
 לחיכנו בכח מפירתנו ח' נקודות מן י' וא' ה' י'
 דשם ס' ג' העולה במספר אד' ס' חוש' ס' בשאל' ל. וככן בכח
 מפירתנו יבוסמו כל הדיונים ויתוקן פגמיו בספירה יסוד
 דזון וטהר לכו לעברך באמת. ויהי דזון מלפניך שתבנה
 בית המקדש במהרה בימינו. ושם בעשה ונקריב קרבן
 העומר במועדו לתקן פגמות הבחינות האלה בשלימות
 במור כבוד מלכותך יאמרו ויבד' תק' ידכרו להודיע לכני
 האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו. כי אתה תכרך
 בדיק' ה' כננה דזון תעטרנו. ויהי מעם ה' וכו' יהי לרנן
 כו'. וכמומר יכוין תיבת נתנה וכפסוק דולאמיס
 להשפיע מת' ד' יסוד דז' א' לת' ד' יסוד דנוקביה :
 ליל

דו"א ון דשס יג"ל פו"ק להאי' כה **הה** דשס כ"ן העשירי
 ון דמ"כ ומעז יצא מתוך מיתוק : ט' נקודות מן י'
 דשס פ"ג שלשי יו"ר ה' ונקודות מן ו' העולים כמספר
 אד"ס שמלה בשאל וכן ככח ספירתנו יבוסמו דנינו
 ויתוקן פגמינו אשר פגמנו כספירת יסוד דו"ן וטהר לבנו
 לעבוד באמת ויהי ר"מ שתכנה בית המקדש במהרה
 בימינו ושם נעשה ונקריב קרבן העומר במועדו לתקן
 פנימיות הכחיות האלה בשלימות גמור שאז נערים
 ראשיכם ושאו פתחי עלם ויבא מלך הכבוד מי הוא זה
 מלך הכבוד ה' נכחות הוא מלך הכבוד פלה . אלהים
 נכחות השיבנו האר פניק ומוסעה נמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבא ואראה פני אלהים ויהי כועס ה' אלינו
 וכו' יהי לרצון וכו' ובמזמור יכוין תיבת יברכנו ובפסוק
 אר בארץ להשפיע מהור ז"ל לשל נוקבא .

ליל מא

יהי ר"מ ה' אלהינו ואלהי אבותינו
 שככח סגולת ספירת העומר יגדל
 נא כח ה' ויאיר רשימו דפנימיות דגבורה דאבא עילאה
 שס פ"ג **יו"ר ה' ואו"ר ה'** בגבור דז"א המאו' הגדול
 : : : : : גדלות כ' דז"א ויתכוננו
 חסדי ה' ויאיר גבורת שככללות ה' חסדים יסוד דרעת ז"א
 בחסד דיסוד שכו"ק דז"א פנימי ומקיף ועוררה את
 גבורותיך להאיר גבורה דכללות ה' גבורות יסוד שכרעת
 ז"א בחסד דיסוד הנוקביה פנימי ומקיף והת"ת שהיה
 בחסד יסיע בגבורה והנלח בת"ת ויהוד כננח והיסוד
 בהוד והמלכות ביסוד גס ה' יתן הסוב להאיר אל עבר
 פני הנוקבא מאורי אור יסוד דיסוד דז"א ליסוד דיסוד
 דנוקביה והיו למאורות בכח השמות המאירים כהם יו"ד
 ה' א"ו ה' א"ס מ"ה ראשון וכ' שמו' **יהוה יהוה**
 בשורק ושם **אהיה** ראשון כבלע

פ"ק להאיר בה **יו"ר ה' וו ה' ה'** בגופא קדישא דז"א ק' דשס יג"ל
 ואז דמ"כ ומעז יצא מתוך מיתוק : יצא מתוך
 ה' נקודות מן ו' א"ו ה' דשס פ"ג ד' כמספר כ"ז יו"עס
 כ' נקודות מן ד' דשס פ"ג חמישי עולים כמספר אד"ס שאז
 בשאל וכן ככח ספירת העומר יבוסמו דנינו ויתוקן
 פגמינו כספירת יסוד דו"ן וטהר לבנו לעבוד באמת
 ויהי ר"מ שתכנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה
 ונקריב קרבן העומר במועדו לתקן פנימיות הכחיות
 האלה בשלימות גמור ועזו כוראותך יאמח וכולי גדול ה'
 ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר מי ימלא גבורת ה' וכולי
 כז אתה תבדק צדיק ה' כננה רצון תעטרהו ויהי כועס
 וכולי יהי לרצון וכולי ובמזמור יכוין תיבת אלהים ובפסוק
 ד' רב ארץ להשפיע מיסוד דיסוד דז"א ליסוד דיסוד דנוקב'
ליל מב יהי ר"מ ה' אלהינו ואלהי אבותינו
 שככח סגולת ספירת העומר יגדל

נא

נא כח ה' ויאיר ענמות פנימיות גבורה דאבא עילאה שס
 פ"ג **יו"ר ה' ואו"ר ה'** בגבורה דז"א תאור הגדול
 : : : : : גדלות סגור דז"א ויתכוננו
 חסדי ה' ויאיר חסד דכללות חמשה חסדים דיסוד שכרעת
 דז"א לחסד שביסוד שכו"ק דז"א פנימי ומקיף ועוררה את
 גבורותיך להאיר חסד שככללות ה' ג' שביסוד שכרעת
 ז"א בחסד שביסוד שכו"ק דנוקביה פנימי ומקיף והגבורה
 שהיתה בחסד יסיע בגבורה והת"ת בת"ת והנלח
 כננח ויהוד בהוד והיסוד ביסוד והמלכות במלכות גס ה'
 יתן הסוב להאיר אל עבר פני הנוקבא קדישא מאורי אור
 מלכות דיסוד דז"א למלכות דיסוד דנוקביה והיו למאורות
 בכח השמו' המאירים כהם **יו"ר ה' ואו"ר ה'**
 שס מ"ה שני ושני שמות א'

בשורק **יהוה יהוה** ושם **אהיה** שני כבלע
 בגופא : קדישא רועד : ושם יג"ל
 פ"ק להאיר בה **יו"ר ה' וו ה' ה'** שס כ"ן שני
 ואל"ף ואחד : ה' ה' וו' :
 דשס מ"כ ומעז יצא מתוך חסיד ה' ווא"ו ה' דשס פ"ג
 ה' העולים כמספר אד"ס כעל חכ"ן בשאל וכן יושלמו ה'
 פעמים פ"ג אשר ה' ראית הנכנסת כז"א המה יעלו ש"ך
 וככח ספירת העומר יבוסמו דנינו ויהי רצון מלפניך ה'
 או"א שאם פגמתי באיוו תז' בחינות של מוח כינה דז"א
 בגבורה שלו או באיוו תז' בחינות דיסוד דיסוד דיסוד
 מ"ז בחינות דגבורה שישי דנוקבא שיתוקנו כל פגמיהם
 בכח סגולת מצות ספירת העומר שספרנו כשכוע זה
 ותמחול ותסלח לנו את כל עונותינו ופשעינו וחטאתינו
 וטהר לבנו לעבוד באמת תמיד כל הימים ויהי רצון
 מלפניך שתכנה בית המקדש כ"כ ושם נעש' ונקריב לפניך
 קרבן העומר במועדו לתקן פנימיות הכחיות האלה
 בשלימות גמור . ועזו כוראותיך יאמחו וגדולתך אשפרנה .
 גדול ה' וכולי . לך זרע עם גבורה תעזו ייך תרום ימייך .
 צדיק ה' צדיקת אהב ישר יחזו פנימו . ויהי מעם ה' אלהינו
 עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו . יהי
 לרצון וכולי ובמזמור יכוין תיבת אלהים ובפסוק י'
 דבארץ להשפיע ממלכו דיסוד דז"א למלכו דיסוד דנוקב' .

ליל מג

יהי ר"מ ה' אלהינו ואלהי אבותינו
 שככח סגולת ספירת העומר יגדל
 נא כח ה' ויאיר פנימיות ישראל סבא מצד החסדים שס
 מ"ה בשורק יו"ד ה' א"ו ה' א"א בת"ת דז"א בחינות יקר
 תפארת גדלות ראשון דז"א ויתכוננו חסדי ה' ויאיר מלכו
 דכללות ה' חסדים דמלכות שכרעת ז"א בחסד מלכות
 שכו"ק דז"א ועוררה את גבורותיך להאיר פנימיות יסוד
 ישראל סבא מצד הגבורות שס כ"ן בשורק יו"ד ה' ווא"ו ה'
 מאחוריו דז"א לת"ת דנוקביה . ויאיר מלכות דכללות ה'
 גבורות דמלכות שכרעת ז"א לחסד דמלכות דנוקביה
 פנימי

פִּרְקָב לֵיל מַר מַר מַר

פְּנוּמִיּוּמִיקָּי - גַּם ה' יִתֵּן הַטּוֹב לְהַאֲרִי אֶל עֵבֶר פְּנֵיהֶם
מֵאֲחֵרֵי אֹרֶךְ חֹסֶד דְּמַלְכוּת זֶה לְחֹסֶד דְּמַלְכוּת דְּנוֹקְבִיָּה
וְהֵינּוּ לְמֵאֲחֵרֵי כִכַּח שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַמְּאִירִים כִּהֶם שֶׁסֶּם מֵה' ה'
ג' יוֹד הָא וְאוּ הָא וְכ' שְׁמוֹת יְהוָה
יְהוָה
וְשֵׁם **אֱהִיָּה** שְׁלִישִׁית כִּכְלַע : כְּגֹפֶא
קִדְשָׁא דְרִ' אֱלֹהִים דְּשֶׁסֶּם שְׁקֻנִּית לְהַאֲרִי
כִּהֶם סִ' בִּ' ג' **יוֹד הָא וְאוּ הָא** וְכ' דְּשֶׁסֶּם מֵה' -
וּמֵעַז יִצְחָק מֵתוֹ : מֵדִ' ה' וְאוּ
שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת מִן וְדִסִּי גִ' רֵאשִׁיז הַעֲלֵה בְּמַסְפֵּר אֲדָרָס כִּכְלַע
כִּכְלַע חִכִּי וְכִכְלַע כִּכַּח סְפִירַת הָעוֹמֵר יְכֻסְמוּ דִּיכִי וְיִתְקֹן
גַּם כֵּן פְּגֻמֵּיכֹן בְּמַלְכוּת דְּזוּ'ן וְטַהֵר לִכְנוּ לַעֲבֹדֶךָ כְּאֵמֶת
וְיִהְיֶה רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתִּכְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כִּכֶּכְךָ וְשֵׁם גַּעֲשֶׂה
וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ קֶרֶבֶן הָעוֹמֵר כְּמוֹעֵדוֹ לְתַקֵּן פְּגִמֹת
הַכְּחִימוֹת הָאֵלֹהִים בְּשִׁלְיָמוֹת גְּמוּרָה - כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאֱמָרוּ
וְגִדּוֹל תֵּךְ אֲסַפְרֶנָּה אֹרֶךְ זִמְעָה לְדִיק וְלִישָׁרִי לֵב שְׂמִיחָה וְהִיא
ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ כִּיֹּם הַזֶּה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד -
וְיִהְיֶה מוֹעֵד וְכוּלִי יִהְיֶה לְרִצּוֹן וְכוּלִי וּבְמִזְמוֹר יְכוּיִן בְּתִיבַת
יִבְרַכְנוּ וּבְפִסּוֹק רַ' דִּתְנַחֵם לְהַשְׁפִּיעַ מִחֹסֶד דְּמַלְכוּת
דְּזֶה לְחֹסֶד דְּמַלְכוּת נֹקְבִיָּה -

לֵיל מַר

יְהִי רִמָּה ה' אֱלֹהֵי שְׁכַח סְגוּלַּת סְפִירַת
הָעוֹמֵר יִגְדַּל נָא כַּח ה' פְּגִמִּיּוֹת יִסּוֹד
דִּתְכֻנָּה מִנְּדֵי הַחֲסִידִים שֶׁסֶּם מֵה' בְּשׁוֹרֶךְ יוֹד הָא וְאוּ הָא
בְּתִ' דְּזֶה יִקְרַ' תְּפִאֲרַת גִּדּוּלָתָהּ אֶחָד דְּזִמְעָה וְאֵל הַנּוֹקְבִיָּה
פְּגִמִּיּוֹת יִסּוֹד דִּתְכֻנָּה מִנְּדֵי הַחֲסִידִים שֶׁסֶּם מֵה' בְּשׁוֹרֶךְ יוֹד
הָא וְאוּ הָא מֵאֲחֵרֵי דְּזֶה לְתִ' שְׂכָה וְיִתְכֻנָּה חֲכָדִיָּה
וְיֵאֱמָרוּ יִסּוֹד דְּכָלְלוּת ה' חֲסִידִים דְּמַלְכוּת שְׂכָרֵת זֶה לְחֹסֶד
דְּמַלְכוּת שְׂכָרֵי דְּזֶה פְּגִמִּיּוֹת וּמִקְרִיב וְעוֹרֶרָה אֶת גְּבוּרָתְךָ
לְהַאֲרִי יִסּוֹד דְּכָלְלוּת ה' גְּבוּרָתָהּ דְּמַלְכוּת שְׂכָרֵת זֶה לְחֹסֶד
דְּמַלְכוּת שְׂכָרֵי דְּנוֹקְבִיָּה פְּגִמִּיּוֹת וּמִקְרִיב וְהַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בְּחֹסֶד
יִסְיֵעַ בְּגִבּוֹרָה גַּם ה' יִתֵּן הַטּוֹב לְהַאֲרִי אֶל עֵבֶר פְּנֵי
הַנּוֹקְבִיָּה מִגְּבוּרַת מַלְכוּת זֶה לְגְבוּרַת מַלְכוּת דִּידָהּ וְהֵינּוּ
לְמֵאֲחֵרֵי כִכַּח שְׁמוֹת הַמְּאִירִים כִּהֶם סִ' מֵה' דְּזֶה **יוֹד**
הָא וְאוּ הָא וְכ' שְׁמוֹת **יְהוָה יְהוָה**
וְשֵׁם **אֱהִיָּה** ד' כִּכְלַע : כְּגֹפֶא קִדְשָׁא דְרִ' אֱלֹהִים וְכ' דְּשֶׁסֶּם
שְׁקֻנִּית לְהַאֲרִי כִהֶם סִ' בִּ' ג' **יוֹד הָא וְאוּ הָא**
דְּזֶה וְדְּשֶׁסֶּם מֵה' וְכ' מֵתוֹק מִיתוֹק חֲזִינוּ ה' י'
דְּכִ' גִ' רֵאשִׁיז עֵס יוֹד ה' וְכ' נְקֻדּוֹת מִן י' דְּשֶׁסֶּם סִ' בִּ' ג'
הַעֲלִים כְּמַהֲפֵר אֲדָרָס יוֹכֵכִי כִכְלַע חִכִּי וְכִכְלַע כִּכַּח
סְפִירַת הָעוֹמֵר יְכֻסְמוּ דִּיכִי וְיִתְקֹן גַּם כֵּן פְּגִמִּיּוֹת בְּסִפִּירַת
מַלְכוּת דְּזוּ'ן וְטַהֵר לִכְנוּ לַעֲבֹדֶךָ כְּאֵמֶת וְיִהְיֶה רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ
שֶׁתִּכְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּמַהֲרָה כִּימְכֻנוּ וְשֵׁם גַּעֲשֶׂה וְנִקְרִיב
לְפָנֶיךָ קֶרֶבֶן הָעוֹמֵר כְּמוֹעֵדוֹ לְתַקֵּן פְּגִמֹת הַכְּחִימוֹת
הַחֲלָה בְּשִׁלְיָמוֹת גְּמוּרָה - וְעוֹז נֹרְאוֹתֶיךָ יֵאֱמָרוּ וְגִדּוֹל תֵּךְ
הַסְּפִירָה

אֲסַפְרֶנָּה - גִּדּוֹל אֲדֻגְנוּ וְדִבְּ כַח וְלִתְכֻנָּתוֹ אִין מַסְפֵּר -
אֹרֶךְ זִמְעָה לְדִיק וְלִישָׁרִי לֵב שְׂמִיחָה : ה' מֶלֶךְ גְּאוֹת לִבָּם
לִכְשֶׁ ה' עֹז הַתְּאֵזֶר - וְיִהְיֶה מוֹעֵד ה' אֱלֹהֵינוּ וְכוּ' יִהְיֶה לְרִצּוֹן
וְכוּלִי : וּבְמִזְמוֹר יְכוּיִן בְּתִיבַת שְׂהִי' וּבְפִסּוֹק רַ' דִּתְנַחֵם :
לְהַשְׁפִּיעַ מִגְּבוּרַת מַלְכוּת דְּזֶה לְגְבוּרַת מַלְכוּת דְּנוֹקְבִיָּה :
לֵיל מַר יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי שְׁכַח סְגוּלַּת סְפִירַת
סְגוּלַּת סְפִירַת הָעוֹמֵר יִגְדַּל נָא כַּח ה' פְּגִמִּיּוֹת יִסּוֹד
ה' - וְיֵאֱמָרוּ חֲזִינוּ תִ' דְּזֶה אֱלֹהֵינוּ שֶׁסֶּם אֲכַדְסֵם הַעֲלֵה
עִם הַכּוֹלָל עִ' מִנְּדֵי הַחֲסִידִים בְּתִ' דְּזֶה יִקְרַ' תְּפִאֲרַת
קִסְמוֹת ב' דְּזֶה וְאֵל הַנּוֹקְבִיָּה דְּזֶה יֵאֱמָרוּ כִּכֶּכְךָ חֲזִינוּ תִ' דְּזֶה
דְּזֶה מִנְּדֵי הַחֲסִידִים שֶׁסֶּם אֲכַדְסֵם הַעֲלֵה עִ' דְּמֵאֲחֵרֵי זֶה
לְתִ' דִּידָהּ : וְיִתְכֻנָּה חֲכָדִיָּה כִכַּח הַסְּפִירָה הַזֹּאת וְיֵאֱמָרוּ
הוֹד דְּכָלְלוּת ה' חֲסִידֵי דְּדַעַת זֶה לְחֹסֶד שְׂכָרֵי דְּזֶה פְּגִמִּי
וּמִקְרִיב וְעוֹרֶרָה אֶת גְּבוּרָתְךָ לְהַאֲרִי הוֹד דְּכָלְלוּת ה' גְּבוּרָתָהּ
דְּדַעַת זֶה לְחֹסֶד דְּמַלְכוּת דְּנוֹקְבִיָּה פְּגִמִּיּוֹת וּמִקְרִיב וְהִיא
שֶׁהִיא בְּחֹסֶד יִסְיֵעַ בְּגִבּוֹרָה וְהַמַּלְכוּת בְּתִ' דְּזֶה יִתֵּן
הַטּוֹב לְהַאֲרִי אֶל עֵבֶר פְּנֵי הַנּוֹקְבִיָּה מֵאֲחֵרֵי אֹרֶךְ תִּ' מַלְכוּת
דְּזֶה לְתִ' מַלְכוּת דִּידָהּ וְהֵינּוּ לְמֵאֲחֵרֵי כִכַּח שְׁמוֹת
הַמְּאִירִים כִּהֶם סִ' מֵה' חֲמִישִׁי **יוֹד הָא וְאוּ הָא**
וְכ' שְׁמוֹת **יְהוָה יְהוָה** **אֱהִיָּה** חֲמִישִׁי : כִּכֶּכְךָ כְּגֹפֶא דְּשֶׁסֶם שְׁקֻנִּית
לְהַאֲרִי כִהֶם כֵּן ה' **יוֹד הָא וְאוּ הָא**
אֱלֹהֵינוּ מֵה' וְכ' מֵתוֹק מִיתוֹק חֲזִינוּ ה' י' דְּשֶׁסֶם סִ' בִּ' ג'
מִיתוֹק חֲכִי נְקֻדּוֹת מִן י' דְּשֶׁסֶם סִ' בִּ' ג' וְכ' נְקֻדּוֹת
מִן י' דְּשֶׁסֶם ג' הַעֲלִים כְּמַסְפֵּר אֲדָרָס חֲשִׁים כִּכְלַע חִכִּי -
וְכִכְלַע כִּכַּח סְפִירַת הָעוֹמֵר יְכֻסְמוּ דִּיכִי וְיִתְקֹן גַּם כֵּן אֶחָד
פְּגִמִּיּוֹת בְּסִפִּירַת מַלְכוּת דְּזוּ'ן וְטַהֵר לִכְנוּ לַעֲבֹדֶךָ כְּאֵמֶת
וְיִהְיֶה רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתִּכְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּמַהֲרָה כִּימְכֻנוּ וְשֵׁם
גַּעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ קֶרֶבֶן הָעוֹמֵר כְּמוֹעֵדוֹ לְתַקֵּן פְּגִמֹת
הַמֵּאֲחֵרֵי הָאֵלֹהִים בְּשִׁלְיָמוֹת גְּמוּרָה וְעִתָּהּ ה' אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים
אֲנַחְנוּ לְךָ וְהַלְלִים לְפָנֶיךָ תִּ' כִּי יִלְךְ מִלְּדָנוּ בֵּן מִיתָ לָנוּ
וְתִהְיֶה הַמַּשְׁרָה עַל שְׁכֵמוֹ וְיִקְרָא שְׁמוֹ פִּלָּא יוֹעֵץ אֱלֹהִים
אֲבִי עֲדָרָה שְׁלוֹם - מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמֵי וּמַמְשֻׁלָּתְךָ
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר - וְיִהְיֶה מוֹעֵד ה' אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה - וּבְמִזְמוֹר יְכוּיִן בְּתִיבַת
וְיֵאֱמָרוּ וּבְפִסּוֹק רַ' דִּתְנַחֵם לְהַשְׁפִּיעַ מִתִּ' מִזִּ' אֶת לְתִ' מַלְכוּת נֹקְבִיָּה -

לֵיל מַר

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שְׁכַח סְגוּלַּת
סְפִירַת הָעוֹמֵר יִגְדַּל נָא כַּח ה' פְּגִמִּיּוֹת יִסּוֹד
אֱמָא עֵילָא שֶׁסֶּם מֵה' יוֹד הָא וְאוּ הָא בְּחֹלָם
בְּתִ' דְּזֶה אֱמָא הַגִּדּוֹל גִּדּוּלָתָהּ דְּזֶה וְאֵל הַנּוֹקְבִיָּה
יֵאֱמָרוּ פְּגִמִּיּוֹת תִּ' אֱמָא עֵילָא מִנְּדֵי הַחֲסִידִים שֶׁסֶּם מֵה' יוֹד
הָא וְאוּ הָא מֵאֲחֵרֵי דְּזֶה לְתִ' שְׂכָה וְיִתְכֻנָּה חֲכָדִיָּה
חֲסִידֵי ה' וְיֵאֱמָרוּ נִנְח דְּכָלְלוּת ה' חֲסִידִים דְּמַלְכוּת שְׂכָרֵת
זֶה לְחֹסֶד דְּמַלְכוּת נֹקְבִיָּה

ND

ז' אל חסד דמלכות שצו' קדו' אל פנימי ומקיף ועוררה
את גבורותיך להאיר' נצח' דכללות ה' גבורות דמלכות
שכרעת ז' אל חסד דמלכות דנוקבא פנימי ומקיף והסוד
שהיה בחסד יסוע בגבורה והיסוד בת' ת' והמלכות בגנח
גם ה' יתן הסוד להאיר אל עבר פני נוקביה מאדרי אור
נצח דמלכות דז' אל לגנח דמלכות דנוקביה - והיו למאורות
בכח השמות המאירים בהם שם מ' ה' ו' יוד הא ואו'
הא וכן שמות **יהוה יהוה** ושם **אהיה**
שישי ככלע

ליל מח יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שכבח סגולת ספירת העומר
יגדל כא כח ה' ויחזיר רשימו פנימיות ת"ת דאבא עילאה
מגד החסדים שס מ"ה - יו"ד הא ואו הא בת"ת
ד"א המאור הגדול גדלות ב' ד"א ואל הנקבא רשימו
פנימיות ת"ת דאבא עילאה מגד הבכורות שס כ"ן - יו"ד
הה וו הו"ו מאחורי אל לת"ת דנקבא - ויתבוננו חסדי
ה' ויחזיר גבורה דכללות ה' חסדים דמלכות, שברע' ד"א
בחסד מלכות שבשש קצוות ד"א פנימי ומקיף - ועוררה את
גבורותיך להאיר גבורה דכללות ה' גבורות דמלכות
שברעת ז"א - בחסד מלכות דנקבא פנימי ומקיף - והת"ת
שהיה בחסד יסיע בגבור והנח בת"ת והיה' כנח והיסוד
בהוד והמלכות ביסוד - גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר
פני הנקבא מאחורי אור יסוד דמלכות ד"א ליסוד דמלכות
דנקבא - והיו למאורות בכח השמות המאירים בהם יו"ד
הא ואו הא יב' שמות י"ה - יו"ה י"הוה וס' ס'

הַהוּא הוּא הַהוּא וְכִסְמֹת יְהוָה יְהוָה יְהוָה וְכִסְמֹת
אֱלֹהִים כִּכְלֵת כְּבוֹדָא דְּלֹאִת

הה' רח"ל ומעזינא מתוק מיתוק

ה' נקודות מן ו' א' ה' ד' ג' ד' י' ו' ב' נקודות
מ' ד' ד' ג' ה' העולים כמספר אד"ם שאו"ל ככפ"ל חכ"ן:
ובכח ספידתינו יבוסמו דינו. ויתקן גם כן פבמינו
בספידת מלכות רו"ן וטהר לבנו לעבדך באמת. יהי רצון
מלפניך שתבנה בית המקדש במהרה בימנו ושם נעשה
ונקריב לפניך קרבן העומר במזערו לתקן פגימיו המאורו
האלה בשלימות בחור. ועוזו כוראותיך יאמרו וגדולתך
אספרנ"ה. גדולה ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר.
כוד והדר לפניו עוז ותפארת במקדשו. כבוד מלכותך
יאמרו ובבודתך ידכח. ויהי נועם ה' וכולי יהיו לרצון
כולי וכמומור יכוין תיב' אשמי ובעסוק ל' דסלה להספייב
מיסוד מלכות ז' אל לשל ט' א' כ' א' :

ליל מט יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכתב סגולת ספירת העומר

גדל נא כח ה' ויאר עננות פתחות ת"ת דאבא עילאה
מגד החסדים שסמ"ה יורד דא ואז דא בת"ת דז"א
בחינת המאור הגדול גדלות ב' דז"א ואל המוקבא יאר
שם כן מגד הגבורות שס כ"ן יורד דא וזו הרה מאחורי

פרק ב ליל מט

ראה וקדש עצמך יום ליום תביע אומר ולילה ללילה תחזה דעת - לאור באור החיים הנצחיים ולשורר עליונים למצלה איש יחד פני רעהו יושב חתן על כלה - ממלכת כהנים ביום החמשים אשר מעט יושפע שפע רבון ברכה ונדרה בכל העולמות וגם א נפשך המלאה לה דעת וידא' ה' והשביע בצמצמות נפשך :

והנה ראוי לדעת כי הימים האלה אשר בין פסח לעצרת הנזכרים ונעשים להתקדש בקדוש' עליונה אשר בקרב הימים האלה הקדושה רבה והולכת עד יום מתן תורה ובהם ימצא כל איש ישראל עזר וסיוע לתקן את נפשו לקדשה ולטהרה מחלאת זוהמת הנחש אשר הלבישה בחלקת נוארה מצרעת עונותיו.

ואשר חכמים ז"ל חלקו יש מהם אומרים כי בניסן נברא העולם ויש אומרים בתשרי נברא - ואור המופלא האר' זלה"ה תווק השלום ביניהם ואמר כי לא יתכן שנחלקו במציאות אלא מר אמר חדא ובכרוא' הנפשות שהיו בניסן ומר אמר חדא בכריאת העולם והאדם בתשרי ושניהם צדקו ויחדיו אשר ממנו ניקח כי לעולם הימים שבין פסח לעצרת הוא ענין הנובע לנפשות לכל החילכל בשם להטהר ולהתקדש בקדושה עליונה - אשר מטעם זה מנהג השורדים אשר ה' קורא המישרים אורחותם על פי מנהגי הרכ' ז"ל שלא להסתפר בקרב הימים האלה מפסח ועד עצרת ולא בראש חדש אייר ולא בל"ג לעומר ולא כאשר עלה על רוח רבים כי טעם הדבר מפני האבל שאז מתו כ"ד אלף תלמידיו עקיבא אלא עיקר הדבר לקדש את נפשותינו בקדושה עליונה כי בקרב הימים יזכה כל איש ישראל לב' מדרגות להיות טהור על ידי מספר הימים כמו שנאמר לעיל בדברי הוהר וקדוש יהיה על ידי גידול שער רומיא רכזי שנאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו - וגם מדברי הוהר פ' אמור ז"ל ותאנא כד בעאת אתתא לאתרכאה בעיא לספרה ההוא שער דרכי בותי דאיהי מסאבא וכו' מעט מתבאר דישראל הוו כאתתא דנפקא ממסאבו ועל כן נריכים לגדל פרע בקרב הימים של הספירה ו' שבועות שהם מ' ימים שבין העצרת הן חמשים שערי"ם ואז נתינת התורה וראוי להסיר השערות ולטבול כמו האשה המטהרת לבעלה ואז בא להזוג -

והרב זלה"ה העמיק הרחיב בסופסוק והעומ' עשירית האי"פה בסוד הרבר וכללות הדבר הוא על כי מרת הדין שולט בקרב לא הימים שבהם חמשים שערי בינה ועיקר זה הדין ושורשו הוא מהנצחיות השערות שהם סוד האור החזר ולפיכך אין לגלחם באותו זמן :

כי לפי זה היה נראה שאם יזמן לאדם ברית מילה בזמן העומר שיותר להסתפר מטעם סוד המילה שהוא סוד גילוי החסדים ובהם ימתקו הדינים השולטים

ואף כי לפי זה היה נראה שאם יזמן לאדם ברית מילה בזמן העומר שיותר להסתפר מטעם סוד המילה שהוא סוד גילוי החסדים ובהם ימתקו הדינים השולטים

ז"ל לת' שבה - ויתבוננו חסדי ה' ויאיר חסד רכללות ה' חסדים רמלכות שכדעת ז"ל אל חסד רמלכות שכשם קדושת ד"א פנימי ומקיף - ועוררה את גבורתה להאיר א' הנוקבא חסד רכללות ה' גבורה רמלכות שכדעת ז"ל אל חסד רמלכות דידה פנימי ומקיף והגבורה שהיה בחסד יסיע בגבורה והת' בת' ת והנצח בנצח וההוד בהוד והיסוד ביסוד והמלכות במלכות - גם ה' יתן הטוב להאיר אל עבר פני הנוקבא ממלכות רמלכות ד"א למלכו דמלכו רמלכות והיו למאורות בכח השמות המאירים בהם **יוד ה' ואו ה' וסני שמות יהוה**

יהוה וסני **אחיה** נבלע בגופ' קדוש ד"א וסני **שקוצית** להאי' בה **יוד ה' וו ה' והאלף** וזו' דמ' כ' - ומעז ינא

מתוק' מיתוק חזיר' ה' וא' ה' דס' ג' ה' העולה במס' אר"ס בע' ל' חנ' כ' כ' חנ' - וככן יושלמו ה' פעמים ס' ג' ועם ה' ראיה הנכנסת בא' המה יעלו ש"ך - וככן בכח ספירת העומר יומתקו ויכוסמו דיניהן - ויהי רבון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שאם פגמתי באיזו מז' בחינות של מוח הדעת ד"א או בת' שלו או - באיזו מז' בחינות דחסד ז' שלו או באיזו מז' בחינות הגבורה הז' של נוקבא פיתוקנו פגמיה' בכח סבול' ספיר' העומר שספרנו בשבוע זה ותמחול ותסלח לנו את כל חטאתינו ועונותינו ופשענו ותטהר לבנו לעבדך באמת כל הימים :

וכשם שטוהרת נפשות עמך בית ישראל מהזוהמ' טומאת מצרים בכח מצות ספירת העומר

בנאת ישראל ממזרים - כן ברחמך וחסדך הרבים תטהר את נפשותינו מכל טומא' וחלאת שנדבק בה ונרא' ונתקדש בקדושה של מעלה - וכשם שעמד להם לישראל מצות העומר למגן וננה בימי גרעון ויחזקיה ויחזקאל ומדרכי ואסתר להכניע כל מבקשי רעתם - כן יעמוד לנו להכני' כל אויבנו נפשינו ומבקשי רעותינו - וככן כשם שזכה אברהם אבינו לירש את הארץ בזכות העומר כן ברחמך הרבים הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו וקצנו יחד מארכ' כנפות הארץ והוליכנו קוממיו על ארצנו ועל נחל אבותינו מלך כיופיו תחזינה עינינו גדול כבודו כישועתך הוד והדר תשוע עליו - ביום ההוא יהיה ה' נבאות לעצרת נבי ולנפירת תפארה לשאר עמו - אז יאמר בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחי' יהיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא וכולי ויהי נועם ה' וכולי יהיו לרבון וכולי - וכמומר יכוין תיבת ארץ ובפסוק אות ה' דסלה להשפיע ממלכות רמלכו' ז"ל לשל נוקבא : **הנה** עד כאן הגיעו סדר התפלו' הנוראית האלה ואתה אחי קורא בעים ה' עמך גבור החיל הזה ראה

השולטים בזמן הספירה - מכל מקום אין טעם זה מספיק שהרי מל"ג ואילך מאירים הרחמים ואפי' הכי לא היה מסתפר הדב זל"ה עד עצרת - ועוד לפי מה שאמר מהר"ח בשמו בסוד שני העומ' רמז - אשר המה יעלו למספר כת"ר שעל הרא"ש כי שם הם שיערי דעמר נקי - לכן אין ראוי לספרם בזה הזמן כי מכחישים פמליא של ומעלה - ועל כן אסמכוה אמיתת תלמידיו ר' עקיבא על כי הוא היה דורש באלו השערות והקוצין תלי תלים של הלכות שמעם שורש נשמתו - ע"כ נראה פשוט ומכואר שיש להזהר מלהסתפר בכל זמן העומד ולכן אעפ"י שיש נוהגים להסתפר כל"ג בעומר - וגם כשחל להיות ברות מילה - אין אנו מסתפרים כי אותם המסתפרים הוא כי עלה על רוחתם כי מה שנהגו שלא להסתפר בין פסח לעצרת הוא מן הטעם שאין מסתפרים בימי האבלות לפי כי אחזו פשיטותן של דברים על מות תלמידיו ר' עקיבא וכל"ג פסקו מלמות ומטע' זה נהגו שלא לישא נשים - אבל אנחנו מגדלים שער כדי להתקדש בקדוש עליונה ולהיו' כי הימים האלה בסוד ב' העומד מן כבוד ולכן אין אנו מסתפרים עד עצרת בשום נד ואופן שיהיה לא כי לרוב הגלות נכתמו ונעלמו סודות התורה מצדת בני עמנו - והרשב"י ז"ל היה אומר דהכי בכלאי לא הוו ידעירזא דיבב' ויללא דתרוויהו אנטריכו והוו עבדי יבבא ויללא מספיקא והרשב"י היה אומר דתרוויהו אנטריכו וכמוה רבים כמ"ס הרב בסוד תפילין דרש"י ור"ת ז"ל שנראים לרבים מכני עמנו כתורה חדשה על כי לא האיר אליהם אור הקבלה הישרה :

ומהרח"ו

זל"ה היה נהג להסתפר ביום מ"ח לעומר וטעמו ונמוקו עמו כי בשם שיום ו' לעומר היו עושים י"ט מטעם שבו ביום נכנס רשימו דגדלות ב' דמח חכמה כמו שרמזו לעיל בנוסח התפלה ואעפ"י שהעצמות נכנס בז' אף על פי כן אינו חידוש ולכן מיר שנכנס הרשימו אנו עושים י"ט ונחשב כאילו נכנס כולו ג"כ כן הדבר הזה שכיום מ"ח לעומר הואיל כי בו ביו' נשלמו להתפשט החסדים שכדעת במח הדעת שנכנס בשכוע ג' וד' עתה בשכוע הז' נתפשטו בת"ת דזעיר החסדים ובנוקבא הגבוה וכיום מ"ח לעומר נכנס הרשימו דגדלות ב' ראבא אס כן הרי היא כמו שכבר נשל' ז"א בכל הבחינות הצריכים אליו ולכן צריך לשמוח בו ולהסיר מעליו השערות אשר המה בסוד הדינים כי כבר ז"א הוכרו מעליו בחינות הדינים וכבר הוא שלם בכל הבחינות ואין צריך להמתין עד שיכנס העצמות דגדלות ב' ראבא - ומה גם שכליל ז' של פסח לפי שנכנס מלכות דחסד א' כיסוד כמו שכתבנו בתפלות כבר ש הכנה לזווג ועל כן הוא י"ט הנה כי כן גם עתה שכבר נכנס מלכות דמלכות שכדעת כיסוד נמצא שכבר נשלמו החסדים וא' להתפשט

להתפשט בגופו והואו הדמים והנה שול"ם בכל מכל כל א"כ אינו יוס' דין וראוי להסיר השערות וכן נהגתי וכן נהגו עמי החברים ה' וכן ראוי לנהוג - הנה כבר קלטה הנפה מכל המקובץ כי הימים האלה קשר בין פסח לעצרת כולם קדושים וכתובם ה' והמה ימים נוראים ועומדים כדמיון של עולם כמו שנתבאר וחשובים כאילו המה ימי חולו של מוע' כמו שכתב הרמב"ן בפירו' החומש שז' ימי הפסח כולם כנגד יום א' של חג ויום העצרת כנגד יום ח' של חג והימים של כגדלים כנגד ימי חולו של מועד ועל כן כל איש הירא וחרד ראוי להיות זהיר וזריז לעמוד לשרת בשם ה' כימים האלה יתר על כל הימים בקדושה ובטהרה וביראת ה' כל היום לא יפנה ימין ושמאל ויראה ויפחד מצדת הדין המתוחה שלא יבזה בגלותה ח"ו - ואמרו הקדמונים כי הימים האלה המה לאות ולמופת לכל השנה כולה כי אם ירכה בהם בתורה ובמצוות כן יהיה מראשית השנה ועד אחרית השנה וכן בהפכו ח"ו כי על כל אה כל אחד מאנשי ישראל בקרב אלה הימים ראוי לפנות מעט מעסקיו ויום לקבוע עתים בחכמה ומוסר ויראת ה' והמבחר שבטעמ' המפרשי' על לימוד פרקי אבות בשכע שכתות' אלו שבין פסח לעצרת הוא מה שאמר כי כאשר הימים האלה נזכרו ונעשים לשמירת הבריאות בהרקות והקוות ותמרוקים ומשקים ויהיו כל אלה להכדיל מן הגוף הדם הנפסד והמותרות וקטור העשן והאידים הגורמים השעמום עם כובד ראש וכבוד האיברים ומודק הלפ - והמעשים האלו בימים האלה ובזמן הזה מצוות שהזמן גרמא להיות היולי וממוזג אשר בו הגוף וכל כלי שרת שלו פנימיים וחזונים מסכימים זה עם זה יותר משאר פרקי השנה אשר פעם יבכר הקור הטבעי ופעם חומי ונמצאו מתנגדים בשזה נכנס זה יוצא לא כן בכל ימי ניסן השוים לכל במזג שזה - וכאשר שקדו ההמון על שמירת גופם בהגדילם לעשות משמרת למשמרתם אשר בו יתכלכל הגוף בכל משך השנה כן שקדו חכמים על ביקור כל הנפש הבאה לבית יעקב במאסר כ"ר מר המות ובמשעול הסכנות והמצוקות לקרא להם דרוך וקבעו עליהם הדבר חובה כגזרה שיה כקטן כגדול יהיו רגילים במילי דאבות בז' שבתות אלו תחת היותם דברי חכמים וחידותם המושכים את הלב בעבותות' אהבה לשמור מאד ולעשות אלה החוקים והתורה ומשפטי' צדיקים ולשון חכמים עושר בפרקים אלו בתוכחות על עון ונתיבו' המות אשר כל שוגה בה לא יחכם ולא ישיב אורחו' חיים - ונתיבות החיים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם לא זו אף זו שכל הלכות מדינה והלכות ד"א שנויים בס אשר יעשה אותם האדם להיות באמצעותם רצוי ומקובל בעיני אלהים ואדם - אשר באמת אס ימצא כל אחר מאיכזי ישראל שמיר' הכריאו' הנפשי אשר היא הרפואה האמתית - ועוד טעם ב' כי הנה אנחנו יצאנו עתה ממועד שמונה י"י

פרק ב טעם קריאת פרקי אבות

הזכרה של של' התורה שבעל פה אשר היא אב לבנים יורדי' איש מפי איש ממשה רבינו ע"ה עד רבנו הקדוש. והיא באמת בונה גבוהה מהאסדר מסכתא זו שהיא כולה דברי מוסרים ותו כחות. להודיענו בשם זה של אבות לומר שאיך מוסרי' פלוספייא שהמציאו' מדעתם. ושכלם רק כי המה מוסרי' על קבלת האמיתית מקדמונינו הקדושים שנמכח מאבות לבנים :

ב על כל אלה ראוי להזהר ביותר בשמירתן כפי מעלת האומרים אותם ע"ד שנא' האזנה עמי תורת ה' הטו אזנכם לאמרי פי וכו' אשר שמענו ונדעם ואבותינו ספרו לנו וכו'. וגם כי להיות דברי זאת המסכתא הנהגות להדריך האדם אל הדרך הישרה בעבודת שמים ולמוד התורה וכל המשלים את חבירו הרי הוא כאלו ילדו נמצא א"כ שהמלמדים יקראו אבות והלומדים בנים. וגם כי להיות עיקר תולדותיהם של נדיקים מעשים טובים. על כן יצחק מאד למסכתא הזאת שם של אבות כי להיות כולה תוכחות מוסר להדריך האדם לכבוד קונו ולהתעצם במעשים טובים נמצא שהיא מלמדת לנו הדרך לשנהיה כלנו אבות בתולדות האמיתיים שהם המעשים טובים כי בהם כל אחד ואחד הוא אב לעצמו. והנכון בעיני מה שאמרו שנים שנקראו המוסרים האלו אבות ללמדנו שבהם יוכלנו כל יתר התוכחות והמוסרים אשר הם או ימצא בכל מין ספר או מחבר כי אלו הם כמו אבות וכל שאר המוסרי' כבנים אשר ילדו מהם שכולם ימצאו כאן :

ב על כן לא טוב אשר עשו בכמה מקומות לקרא פרקי אבות מפי עוללים ויונקים במרוצות לשונם ותבקע הארץ לקולם והרכה מהם אין המענה שגורה בפיהם על נכון ושגיאות מי יכין ואיך ומה יתפעלו השומעים תוכחות מוסר מפיהם. אחר שכל עיקר תקנת הקדמונים ללמוד הפרקים האלו בקהל עדת ישראל בעבור ישמע העם ולמדו ליראה את ה' וכוליה האי ואלו באמור דברי המוסר בשפה בחרה וכנעיה קדושה יתנו את לבם לשמוע דברי חכמים וכ"סוק"ו שלא יטו און לשמוע מפי העוללי' כלעג' שפה הרעים יצאו דחופי' בקריאתן ויחליפו טונת המענה עליונים למטה ותחתונים למעלה ישתקע הדבר ואני נהגתי בקהל עדתי לעבו' לפני התיבה חכמי' וירועים מן התלמידים לקרותן בשפה ברורה וכנעיה קדושה בעבור ישמח העם ויטו את אזנם דברי המוסר הנאמר בהם אשר כל דבריה' כגחלי אש כשיתם את לבם עליהם אשר הם כלולים כל דברי המוסר אשר הם בעולם באמור וראוי לקחתן באימה ביראה בחרדה להחריד לב הנכבד עליהם ופעמי' רבו' קריתי אני בקהל עדתי הפרק האלה להחריד לב הנכבד קודם הדור אשרו הייתי דורם בשבתות אלה על פרקי אבות :

ולמוכחים

חג הפסח אשר בהם היינו שמחים וראוי לכ מסעודה אל סעודה ינחנו מכלי טורח בשום מלאכה וכלי ספק עלתה חלודה ושיער הדע הוא משולח על העיונים והתאוות וע"כ צריך לרסנו ולהכניעו בעול התורה והמוסרים האלה אשר יועילו מאד לשמור מצעדי גבר במעצבות יעוצות לשמור את האדם שלא ליפול באחד הפחתים ושלא יטעה ויבטל בשום דרך מן הדרכים המסוכנים ולהכנסו בברית יראת שמים והתגברות על היצר ועם היות שגם בחג הסוכות יש ט' ימי שמחה מכל מקום להיותו בחדש אשר תחלתו וסופו ואמצעיתו הוא ימים נוראים מפורסמים לתשוב' השנה כי ראשיתו הוא יום הדין ואחריו קם במהו עשרת ימי תשובה ואחריהם היום האיום והנורא יום הכפורים. וגם באחרות ימי החג עם הושענה רבה אשר הוא כעין כפור קטן כמו שנבאר במקומו על כן ודאי גם בימי המועד והחג לא פנה היראה מפנינו ולא נתרחק מההכנעה הראויה לימים הנוראים והם ולפיכך לא הונחנו אחר כך לעשות דבר רשום בלימוד הפרקים מה שאין במועד הפסח :

ועוד טעם כ' כי ראוי קדמונינו ע"ה היות עתה זמן האביב שבו נרמזו ימי הבחורות בחיי האדם לפיכך למען יהיה ראשית במורי זמנם משועבד אל קבלת עול מצוות. תקנו למוד פרקים להדריכנו במעגלי יושר במצוות ומעשים טובים :

ונוסף גם הוא לתועלת הזמן העתיד הוא חג השבועות זמן מתן תורה להזהי' את העם לכל יעלה כלב איש ללבב על דבר שמירת הדברים המקובלי' מפי משה רבינו ע"ה שלא באו מפורשים בתורה ולומר שאין לו לשמור אלא מה שכתוב בתורה אבל המצוות שקבלנו מפי הקלבה אינו מן העקר ח"ו לא ולפיכך אנו וחקרימי' לקרא מסכתא זו באלו השבתות הקודמי' למועד הבא יען אשר באה בה שלשל' הקבלה היא ומסורת תורה שבעל פה מתחלת משה קבל תורה מביני ומוסר' וכו'. וכן כל המקבלים אלו מאלו איש מפי איש. להודיע לבני אדם כי על פי דבריהם המקובלים ישכילו ויבינו אמתת הדברים הראוים לעשו' וזולת תורה שבעל פה אין חכמה ואין ענה ואין תבונה והיינו בעור' ממשה. כי מאין נדע פרי עץ הדור מה הוא וכל אחד ואחד יקחוהו כפי חפצו ודגונו ומו יאמר לנו מעשה התפילין וכיוצא כמה ענינים בעלמים שאין מקום להבינם כי אם על ידי קבלת תורה שבעל פה ולפיכך לפני יום בא לה' זמן מתן תורה דמו הקדמונים להעמידנו על תכלי' השלימו' בזה בקרוא שלשלת הקבלה של כל הרפצים כי כבא יום מתן תורה כבר שעברנו עמנו לשמור בפירושה ובשמירתה אל מסורת קדמונינו ע"ה וכמו שאמרו בת הקדמים בספרתם ז"ל ומפני כל השעמים האלו נקראו הפרקים האלו פרקי אבות לפי שם הזכרה

ולמוכיחים

עצם ועליהם תבא מרכת טוב
להקביל קהלו כרכים בשבעה
שבתות לו שכן פסח לעצור להזהיר את העב בתוכחות
על עון ולהודיעם גודל קדושת ימי הספירה ומה טעם יש
בספירה הזאת אשר מכלל עשר פסחה - עוד יש רמז הערה
לנשמות אישי ישראל אשר ע"כ אמרו שהעומר בא לבטל
רוחות רעות היינו רוח עושי אשר מסך ה' בקרב הרשעים
מד' רוחו הטומאה שהטיל' נחש בחיה שאמרו בזהר שהמה
רוח שטות רוח זנות רוח חמדה רעה רוח חטא וכו' כי כל
לו הרוחות הרעות המטכיל יבטלם בלבו בהשקף ספירה
זו אם ירד לעומק תכלית' להכין ולהשכיל כי זאת התורה
בהתחיל האדם לקנוד קניד שדה בהתחלת קניד שעורים
שהוא ראשון לכל הקנין לכל ירוס' לכבו ברוכ תבוא' כזה
לבו להביא עומר שעורי' שהוא עשירית האיפה ויהיה הרמז
כי הן האדם לאיפה במשל - כמ"ס ז' בפסוק איפה היית
ביסדי ארץ וכו' ואם כן עשירית האיפה ירמז על עיסור
איכריו - והן ידענו כי הן רמז' איכרים ונמצאו עיסורן כ"ה
חבר מעט ואם באנו לפרט באדם האיכרים שכל מעשה
הטוב והרע תלויו' בשם על כן צריך האדם לקדשם לשמים
הלא נמצאים במספר הזה סמוך וכו' אזנים וכו' עינים לשון
שפתים הלכו וכו' כליות יוענו' ומרה הכועס' וטחול השותק
וכ' רגלים וי' אצבעות הידים שהם אנשי החיל עיקר כל
מעשה אשר יעשה האדם המס כ"ד איכרים מעשה ר"ע
וראש הגויה שחסר ממנו הערלה יהיה נשאר כנגד מעשר
הח' הכותרים - הנה האיכרים האלה הם עשירית האיפה
שהיא כל האדם שיעור העומר אשר אתם צריך האדם
להביאם א' ה' לקדשם לכהנו לו - ואזנות התורה והספרות
לכם ממחרת השבת הוא יום ראשון של פסח ששבתו בו
מטומאת מצרים כי מאז יתנו לב לספור ימי הליכו' לרמז
אל מחרת העשרים שנה שמשם והלאה הוא נעשה בר
עונשין כב"ד של מעלה כי מאז צריך יהיו ימי ספורים
חמשים יום לעומת חמשים שנה עד תשלום ימי
שנותיו עד תשלום השבעים שנה כאופן ששבעה שבתות
תמימות תהיינה המה שבעה שבתות שנותיו תמימות
תהיינה מן החטא עד ממחרת השבת השביעית הוא
מחרת השבעי' שנה שהוא מחר שבת' מהע"ז עד סוף הזמן
ההוא תהיה ספיר' הימים כל ימוט א' מהם מעבדו את ה'
ועל כי הספירה הזאת היא כגודע ימי חלדו של אדם לפיכך
ממעט' בהם בשמחה כמ"ס שהע"ה לשחוק אמרתי מהולל
ולשמח' מה זו עושה ואין לאד' שמחה בעה' זכי אם בפקודי
ה' ישרים משמחי לב - ולפיכך אין מברכין בה שהחיינו
אחר שכל ימיו מכאובים וחיו תלוים לו מנגד ואינו בטוח
בכל יום מן המות - אמנם בעצרת יום קבלת התורה
בנאמר בה כי היא חיך אז מברכין שהחיינו כי שם מזה ה'
את הכרב' חיה עד העול' כמו שהאריכו בזה כת הקודמין
הלא

ונוסף

הלא בספרותם :
גם הוא עת לדרוש את ה' בקרב העמים
חלה להזהיר את העם על עון ל' הרע אשר
חמיו' הגידו בפרק הבא על יבמתו י"ב ש' וזנים תלמידיו'
היו לר' עקיבא מגבת עד אנטופרם וכולן מתו בפרק אחד
מפני שלא נהגו כבוד זה לזה תגא וכולן מתו מפסח עד
העצרת ומסיים שם דמיתו כמיתת אסכר' ואמרו הראשונים
ז"ל למה שלא נהגו כבוד זה לזה היה מחמת לשון הרע
שהיה ביניהם - וכדאמרינן בפרק כמה סימן לשון הרע
אסכרה ועל זה ידו כל הדווים אם בארזים נפלה שלהבת
מה יעשו איזובי קיר כי לא נמצא בדורינו מי שנוהר על זה
כי אם יחידיו הדור והנם מועטים הכוהרים כלשונם כי כולו
חנף ומרע מקול מחנני' חץ שחוט לשונם אויה לכו אלה על
שברנו הלא היא המרה שהחריבה בית קדשינו ותפארתנו
פירתנו היתה לשמה יופי אדמתנו לזרים כראשון וכשניה
כמ"ס בראשון דיומא ונא וחשוב מיום בריא' העולם ותמצא
כי מרה זו היתה שורש פורה ראש ולענה לבחם כל רעות
שבעולם אשר החטא הראשון היה לשון הרע מספר הנחש
כבראו עד אשר גרם המות לדורי דורות ואחר כך דור
המבול הטיחו דברים כלפי מעלה ואמרו מה שרי כי
מעברנו עד אשר גרמו השחתת עולם - וכן בנאת
ישראל ממזרים ספרו המדגלים לשון הרע על העצים
ועל האבנים עד אשר גרמו בכיה לדורות וכבית
ראשון נאמר על ידי ידמיה חץ שחוט לשונם בפיו שלום
ידבר ובקרב ימים אורכו העל אלה לא אפקוד בס' נאס' ה'
אם בבוי אשר כזה לא תתבקס נפשי - ועל פסוק זה ידו
כל הדווים ואוי לעינים שכן רואות ואזנים שכן שומעות
ואיך הכהיל הוא יתבדק עון פלילי זה עד אשר אחר דרך
תמיהא אם בבוי כזה לא תתבקס נפשי והן בעונותינו
שרכו מרה זו פחזה ברכת בני עמינו וכל מי שוודע בטיב
תחבולה זו לדבר אחד בפה ואחר כלב ולכסות מה שכלכו
קדוש יאמר לו :

ובל

מי שהוא איש תם מתהלך בתומו צדיק ותוכו
בצח' הכל חושבים אותו לבער וכסיל שאינו
ראוי לנרפועם בני אדם באמנם כי איש תם הוא אוי
להם אלה עליהם לעושה אלה לרחק מה שקירב הוא יתב'
ולקרב בזרוע מה שרחק ה' : ויותר מהמה כחטא הלשון
כי הוא מצוי בראש כל חיות כי כל אחד מדבר סרה על
חבירו ותהי בפיו כדבש למתוק כי ימצא מקום להתכבד
בקלון חבכו' ופני הארץ הצומרים בפרץ לגדור כל פרצה
ידם במעל ראשונה וכל אחד שעה לאיד חבירו מקנאת
איש ברעה ומהם יראו וכך יעשו יתר דלו' העם שגנו לשונ'
לדבר נבילה וישלחו חץ לשונם בכל רחובות קריה עד אשר
יפילו חללים רבים עד שפך דם עליהם ועל מדה זו אין
מענישין ליתן דין ולית דין ונעשה להם כהיתר גמור אוי
לכו

פרק ב מוסר על לשון הרע

לנו מיום הדין אינו לנו מיום התוכחה לגרום בכיהות אלה
לאבינו שבשמים באריכות הגלות המר והממהר שאנו
ישאג על כוהו כי בעון זה אנו יושבים במחשכים בגלות
החיל הזה כל הזמן הנפל הזה כי אם נחרב' הכי כראשון
ובשניה בעון הזה ק' כי בעודו חרב לא יבנה כל זמן
שמרה זו מנויה בדינו על כן בואו אחי בואו רועי זרע קד'
ברוכי ה' יראת ה' אלמדכם חוס על כבוד שמו הגדול
המחולל בגוים זה כמה ימים שגוים מרקדים בהיכלו עליו
עשור ועלי ככל ואוי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם
וכל האורח בישראל ישבו בצוקות ומבוכות ומידי יום כיום
עברו רעות ותלאות על ראשינו ומרוע תהיו כאיש נדהם
ואין דורש ואין מבקש לדע' על מה עש' ה' ככה לעם סגולתו
אשר בחר לגולה לו איך הם הולכים מדחי אל דחי היו הליך
וחסור מיום ואין לך כל יום שאין קללתו מרובה
מחבירו הלא תשימו לב כי בלי ספק נדיק הוא ה' ואנחנו
הרשענו ומידינו היתה זאת ולא ה' פעל כל זאת ותמוגמו
ביד עובדינו עון לשון הרע אשר הוא שורש פורה ראש ולבנה
מעמר שלשתן ע' ג' וס' ד' ומרוע לא נהיה לאחרים
כארץ זרע קדש ישראל לה' הן עם אחד ושפ' א' ראוי לכולנו
הלא אב אחד לכלנו אל אחד בראנו. וכל האיש אשר ידע
נבעי לבבו במרה הגרועה הזאת יחוס על כבוד קונו וישוב
וכי' על העבר ותדרר עינו דמעה ויתמרמר בקול מר לאח'
אוי לי כי נדמת כי איש טמא שפתים אנכי כי ה' אלהים
נתן לי לשון למורים וכלי יקר שפתי רעת טהורים וכרים
לעבוד את ה' בתור ובמחזות ואוי לי על שברו אנה אליך
את חרפתי אשר טמאתי בלשוני הרע הכלי קדש ותחת
עשות בהם שרפי קדש פרקליטין בראתי משחיתים אוי לה
לאותה כושה אוי לה לאותה כלימה כי איך אשא פניו כי
כל העבודה אשר עבדתו שונה הלכות ותפלות ותושבחו'
הלא היו בכלי טמא ועבר אויל הייתי בעיניו ואם אב הוא
איה כבודו ואם ארון הוא איה מוראו ואוי לי כי בעסתיו גם
כעם מעלה מנחה מקריב דורון לפני הארון בכלים מכלי
זואים. והאחרון הכביר כי המר שרי לו מאד על חרבן
בית מנוחתו זה כמה ימים ושנים ושמו המחולל בין הגוים
בעון פשעי וחטאתי בלשוני הרעה ובכן ישפוק את נפשו
לפני ה' בכל נדקותיו ופליא למן היום אשר נתן אל לבי יהי
עמו להבין ולהשכיל לשמור לפי מחוס. ויהיה כחרש מלשמו'
קול מלחשים שמע שוא וכאלם לא יפתח פיו בלשון הרע
ומן אז חדל יבת' לו וידכהו ואשריו מה טוב חלקו ומה
כעי' גורלו ופרי קנור התשוב' לזה היא השתיק' כי השיח'
בטלה היא היתה אם כל התועבות הרעות האלה כמו
שאמר החכם הגדול משה אלסך ע"ה וז' והנה חסכתי
למשפט אחלקה שכם הדברים הרעים שבת דמיות לשון
רמיה אל שבע תועבת נפשו יתבך מהתכבין ומתאחזין
ז סא. אחד גניבת דעת ודבר חנף מתהלל במתת סקר
וכיוצא

וכיוצא באלה. ב' נמשכת מזו שיבא שמע שוא והוציא דב'.
ג' היא הליצנות והתול והוללות בקלות ראש ודומה למו'
ד' אשר יריבון אנשים והכה איש את דעהו בשוטן לשון
וגרופים. ה' והיא לשון הרע וספר בגנות חבירו וככן אמו
יתן דופי. שש רכילות לשלח מדנים בין אחים. שבעה
ככלות הפה והן אחת כי אמס של אלו אשר היא יולדת ה'
היא פיוחה כטילה כי ממנה פנה ממנה יתר לבא אליהם
וממנה היו בלכה.

ב הלא נראה יושבי קרנות מועדו יחדיו לנוע על
הענים תחת כל עץ רענן או כפתא שער החגר
ויהי מושב' בית מועד לכל חי איש לא נעדר אשר לא יעבור
תחת שבת לשון ונבדלו יחלו בהלכו מלכים ומלחמותיה'
שמה יביאו את אשר יתנוכו מלכי ארץ ואשר רזונים נוסדו
יחד בחדר משכיתם שבתם וקיימתם ואיך זה נופל וזה קם
וכל איש נותן טעם לפגם המפל איך נפל שדור ולשכת
הקס וגבורתו ומועצות איה הדרך היה טוב למלך הדרום
או למלך הצפון ואיש ענתו יודיע לעומדים לפניו ואשר
אתו ספורי מלחמות ודברי הימים ישמיע למו ובשמחת
האיש במענה פיו יבדה מלכו המצאות כוזבות למד לשונו
דבר סקר למשוק לבכם אליו. ומשם ילמד לדבר חנוף
באמרי סקר וגניבת דעת. ובכלותם לרבר על שרי
עם ועם ידברו על האר' ועל המזו' על המחי' ועל הכלכל'
אם מעט ואם הרבה יאכל כל איש לפי אכלו ויספרו ברע
עוסק ושמע שוא זה יאמ' פלוני הרע לי וקפח את פרנסתי
וזה יאמר גם אני כמך עשוק וגזל מפלוני אלמוני ואם א'
מהיושבים נובע לדבר בו כרה יקום לריב עם אשר בדרון
דברו ויחרפו ויגרפו זה את זה ויוציאו דבה זה על זה ובני
לוייה ישמחו לראות בקלון רעיהם ויתלוננו עליהם ויעשו
מושב לנים ואם אחד מן היושבים יתן אל לבו פן יקנוף
האיש אשר חירף רעה ויקם לגנוב דעתו ויחניפנו ובקרב
לבו ישמח לאידו וגם בחרף איש את עמיתו דברי ככלות
לבוותו לא ישיב ידו ובנוסעם מבית מועדם כל רע רכיל
יהליך אל אשר לא נמצא אתם ועליו דברו שם רעות ויאמר
לו אוי לי אחי אומר ואוי לי אם לא אומר אם אומר אקרא
הולך רכיל וחטאתי לאלהים ואם לא אומר נר לי עליך אחי
כי אהבת עולם אהבתיך ולא ענרתי כח להיות שומע
חרפתך ודוברים רע על נפשך ולא אגיד לך כי איככה
אוכל וראיתי ברעה אשר תמצאך מרבה משטימה הנראים
באוהבך: על כן ינאתי לקראתך לשחר פניך להצילך
ועתה תהי נא אלה בנותינו ביני ובינך להסתיר דבר אל
יודע כי דברתי לך רק יכנסו דברי באזניך כתבם על לוח
לכך והשמר פן ואל תגלה כי מאשר נפלאתה אהבתך לי
והיה לבי כאש בוערת באתי אליך עתה. אתה דע לך כי
פלוני אלמוני איש שלומיק אשר בטחת בו ותאהבהו וגם
הוא לך למרא' אל תאמן בו כי לא כן לבו כי שבע תועבות
בקרבו

דקדכו ותכלית' שנא' לא תדדוש שלומי וטובתו כי הוא אויב לך ומבקש דעתך. וכך כי יפגעון איש באיש וכל אחד מלא כריסו מחמת הצטיות אשר הניח בס' אש ובפר' לא יוכל להתאפק איש על אחיו מלרד סרה ותבער בס' אש המריכה ואין מכבה ואז יחרץ האיש הכליעל לאמר לאחיו הדאית כי נמצאו דברי וכלה רבות אתם :

באופן

כי כל ז' התועבות הנאמרות יחד כלם מסתעפות משיחה בטילה כסדרן או שלא כסדרן ועל כן הסיכו אשר שנו חכמים כלשון המשנ' שנים שיושבים ואין בעיהם דברי' תורה ארי זה מושב לנים כי מהשיח' בטלה יתעורר לליצנות וללשון הרע כי אשר על כן שומר נפשו ירחק משיחת חולין כי רעה בעיני ארוננו שבשמים היא רק רוב דבריו יהיו בתורה ומצות ומצטו בדרכי מחייתו ושמור לפיו מחסום לבטלי דבר על הנוגע לו ולתו. וזהו שרמז בתורה באומר במעשה המעיל הבא על לשון הרע ועשית את מעיל האפור כליל תכלית כלומר תעשה את המעיל שהוא מיוחד אל הדבור כליל תכלית כי יהיה כל דבור דברים שהתכלית דמו אליהם שהם דברים אליהם שהתכלית דומה לרקיע ורקיע לכסא הכבוד ולא בדברי חול. ולהיות כי אחד השיחה בטלה תבא החנופה ונתיבת דעת על כן סמך ואמר והיה פי דאשו בתוכו דונה לומר פי האדם יהיה בתוכו כפיין כן לבו ועוד שפה לפיו לא יקדע ר' שיוכים שפתו לתוך פיו לסותמו ולעכב מלהוציא בתוכו מפני מילין כי ישמור לפיו מחסום ועוד דמה לנו התור' ועשית על שליו דמוני תכל' ופעמוני זהב בתוכם לרמוז שיהיו דבריו מועטים בנחת ובקול נמוך ולכן נדק להמת מזהב כי אין בכל המתכות שיהיה קשקש כל כך קול נמוך כזהב. ועל הנמשכ' גם הי' מהקדמת והיא דברי דיוקן וליצנות ושחוק וקלות ראש. על כן היא אצויו שיהי הפעמון זהב דהיינו דברי' יקרי' כזהב ולא דברי דיוקן וליצנות אשר שגא' וקלות ראש ושחוק ומה גם כי יראו איש משתגע מתהולל שהיתול' וליצנות ודברים המרגילים שחוק לכל העומדים לפניו לשמוע סכלותו יחד כולם ישישו וישמחו וימלאו שחוק פיהם עד בלי די ועליהם לשבח את המשובע שהוא כי ידע לרבר נחות לשמח לכב אנוס וכהיתול' ליצנותו ומה גם בבית שמחה ומשתה כי יבזו כסף להביא אנשים לנים משחקים על פי הכבל ומגבלים פיהם בשירי ועגבים ואהבים העתידים עורר לויתן יצר סמך אל ההוצאות רעים וחטאים תרדף דעתם. ובכלותם מקול השירים יחלו מעט בשחוק וקלת ראש וכל האנשים והנשים אשר יחד אופפו לשמח' אהנה ואל התבלות בשמעם הדברים מרים ומאודים וינא' מפני עושיהם ישמח לבנם ויתלהב יצרם וירגילם לעדזה. ולא יבגר שם איש נותן טעם ברנותן טעם לפגם כי טוב לטעם שיר כסילים בעת שהיא לאמר כי לשמחת המזהב

ס

הם עושים ואין בהם דעת ולא תבונה לאמר כי שמחה לחור ושחוק וקלות ראש לחור. וחכמי הנאמר חסירי עליון אשר היתה הכלה היסופיה דמיון לכשורא אבת פנייהו הן המה יאתה לשמח חתן וכלה כי אולת יד יצרם מלכותם לא המטום עקלקלותם רקים ופוחזים המהפכים ללענה שמחת חתן וכלה וכמה הזהירו קדמונינו כי במקום גילה שם תהא רעדה לבטלי תת מקום לשטן לקטרג כדרכו לערב כל שמחה :

בי

על כל אלה האיש אשר נגע אליהם בלכבוד ורחק מאלה ויתן אל לבו כי נשמתו חלק אלוה ממעל ונתן לנו תורתו ואם עוסק בה לשמה כל העולם כדאי הוא לו וכאשר תגא תורה מפיו בטהרה כל שרפי קדש יקרכו ויאתו להתעלם באהבים כאשר חכמים הגידו כאשר דרש ר' אליעזר במצעה מרכבה מרכבה נתמלאה הנקעה אש מן השמים וכאשר היה בן עזאי דורש בפשוטו תורה היה האש מלהט סביבותיו. ומה גם כי יתן אל לבו כי כל עבודת האדם לקונו או רובא דרובא הם בפניו ובשפתיו כי הבקר אור והנה לפניו ק"ס ותפלת השחר והזמירות וברכות והודאות אשר אהב' מכל שירי שרפי קדש כמ"ש ז"ל שאין רשות למלאכי הש"ר לשבח את קונם עד ישכחוהו ישראל למטה ומדי נאלתו מכית הכנסת אש מתופשי התורה הוא שעה הלכות בבית מדרשו יום יום וכהתימו יאכל קמצה וכשפתיו יברך את הזבח בטילה המוציא וברכת המזון ודברי תורה על שלחנו וכי ינטו כללי ערב תפילות מנחה ואח"כ ערבית וק"ס על משתו וינס בעוד לילה בתורה עד אור היום הנה כי כל היום וכל הלילה לא ישבות לשוכו מלעבוד את ה' וגם מי שאין תורתו אומנותו לא יעדר מנ' תפלות ועת קטוע ללמוד היום וכלילה וכן כל תרי"ג מצות שיעשה ימלא פי תהלתו על כל מצוה ברכה ועל כל פרי אשר יאכל ואשר ישתה לברך תחלה וסוף וכל פעולת גשמיית אשר יעשה לא יבצר מתת חלק לפיו ולשפתיו להודות לשם ה'. אפילו כי יפנה גופו להקטנים עם הגדולים על כל נטילה בדכה :

בלי

הדברים כי בלי הדבור הם יקרים מאד לש"ר בס' אתה' מכל אברי האדם. ומי בער ואלא ידע ולא יתן אל לבו להזהר לבטלי וסא' ולשמור לפי מחסום מדרב רבד אשר לא כרת ה' ולשמור בקדושה וטהרה כי הם כלי קדש אשר ישרת בס' את המלך הקדוש לא ישרתו בכלים נאים כי אך תכונן לפני תפלות שוחה עמוקה פי זרות ולשון מדברת גדולות קטורת תועבם לפניו וס' כלי גללים מנואלים ואך יערב לפניו יתברך כי לשון אנשי לזון ולא יקנוף על קולו וחבל מצעה ידיו :

ומי

האיש אשר לא ישים הדברים האלה על לבו ויקרענו ל"ב קרעים ותדנה עינו דמעה ויסוב מחטאתו

פרק א שביעי של פסח

לשעבר על בני כלום באתה שזה הציל הקדוש ברוך הוא את ישראל מיד מצרים :

ובשעה

שכנס הקב"ה להטביע את מצרים עמד עור פעם אחרת עוזא שר של מצרים לפני הקב"ה ואמר לפניו רבונו של עולם בקראת דניק וישר ואין לענין לא עולם ולא משא פנים ולא מקח סוחר למה אתה רוצה להטביע את מצרים כלום הטביעו בני מבניך או הרגו מהם ואם בשביל שעבוד ששעבדו בה אתה רוצה לטובען כבר נטלו שכרן כל כסף וזהב שלהם באותה שעה כנס הקב"ה כל פמליא של מעלה וא"ל הו דנין ביני ובין עוזא שר של מצרים אודיע רברי אתכם : הגם בתחלה הבאתי עליהם רעב והעמדתי להם מוסף הכין בחכמתו ונעשו כולם עבדיו ולכסוף באו בני כנרי ושעבר בהם שעבוד קשה עד שעלתה צעקתם לפני . ושלחתי להם משה אהרן עבדי ואמר למלך שלהם כה אמר ה' אלהי העברים והיו יושבי לפניו כל מלכי מוצר ומערב והתחיל מתבאח לפניהם ואמר מי ה' שלא הביא דורון כל אותם השנים בדרך כל האלוהות לא ידעתי את ה' התחיל משה כי ואמר המתו וואכדוק בספרים שלי אם שיו כתוב אנלי בדק ולא מצא . השיבו משה ואהרן וא"ל הוא ברא שמים וארץ והוא נר העובר במעי אמו והוא משיב רוחות ומוריד את הגשמים ומפריח טללים ומצמיח אילנ' ועשבים וממית ומחיה וכפס כל חי בידו : השיב לשלוחו אין אלוה בעולם שיעשה מעשים אלה אלא אני בראתי עממי ואת גילום כהני שנאמר לי יאורי ואני עשיתי השיב ואמר לחכמו שמעתם אלוה זה מעולם אמרו ליה שמענו שכן חכמים הוא בן מלכי קדם שנאמר איך תאמר פרעה בן חכמים אני השיב לשלוחו לא ידעתי את ה' כוון שכפר בני שלחתי עשרה מכות ולא הועלתיו והוסיף לכפור בני ולשעבר את בני ולאחר שהודעתיו לו את כחי וגבורתי שלחם בעל כרחו ועכשיו רדף אחריהם להחזירם לשעבוד מי שעשה כזה ולא הכין אינו ראוי לטבעו בים הוא וכל חילו השיבו לו כל פמליא של מעלה הדין עמך ועשה מה שאתה חפץ . באותה שעה שנה עוזא ואמר רבונו של עולם יודע אני בעצמי שהן חייבין אלא בבקשה ממך שכל עליהם במרת הרחמים ארי' כל כיון שראה מיכאל ששרי האומות מלמדי' סניגוריא על מצרים רצו לגבורא' וטס למצרים טיסה אח' ושמע לבנ' ותמוק א' מת ששקעו בבנין ועמד לפני הכ"ה ואמר לפניו רבש"ע הלא שעברו בבנין שעבוד קשה כזה ותרחס עליהם כיון שראתה מדת הדין כן אמרה עשה דין לבניך במצרים שרובן חייבין מיד טובעו מצרי' שנאמר דרכת בים סוסך חומר מים רבים אותו חומר שהביא גבריא'ל גרם למצרים לטובעם .

ומפני

הקטגוריא שעלתה לפני הקב"ה בשעה שירדו ישראל לים ירד גבריא'ל לפניהם והקיפם

מחטאתו אשר חטא . ובכל תפלה ותפלה טרם יפתח פיה בתפלה יתן אל לבו אלה הדברים ויכיר משוגגתו ומורא לו יעלה על ראשו לאמר במה אתרצה אל אדוני והיו לרצון אמרי פי כי איך בפי אתודה על חטאת פי והוא טמא וככן אם בעל נפש יקרה הוא ינטנן דמו בקרבו לאמר מרוע ככה עשיתי ואת דבר ה' בזיתי איכבה אוכל . וראיתי ברעה אשר ימצא אל רגתי ותפילתי להדיחה מרחי אל דחי . ובכן פרי החרטה ימהר ויחטאו ויקבל עליהם לבלום שפתיו ובללם לא יפתח לדבר דבר אשר לא צוה ה' . ובכן יצטר אל אלוה וירצהו כי יהיו רבדיו קרובי' אל ה' כי תעתה יהיו אמריו אחרות טהורות כללי טהור בית ה' :

פרק א ז' של פסח

אם

נודעה יד ה' את עבדיו בכל נפלאותיו אשר סכונו גם סכונו בעשר מכות אשר נגד אבותינו עשה פלא בארץ מצרים שדה נוען עוד יספה תת כחה לנו כנאות ישראל ממצרים בית יעקב מעם לועז בקריעת ים סוף כיום הטביעו לגאתם מארץ מצרים אשר שיל היתה לראש פנה באשר הראנו את ידו הנפלאה . וזרעו המחרבת ים מי תהום רבה השמה מעמקי ים דרך לעבוד גאולים ואשר חתם פי סטן משטין עלינו תזרם דוח תשאם וסערה תפיץ אותם באשך חכמים הגידו במדרש אכביר בפסוק ויושע ה' כיום ההוא את ישראל מיד מצרים וכי ישראל ביד מצרים היו והלא כבר יצאו לא בשע' שיצאו ישראל ממצרים פתח עוזא שר של מצרים לפני הקב"ה וא"ל רבונו של עולם אומה זו שאת' מוניא ומצרים יש לי עליה דין ודברים יבא מיכאל שר שלה וידון לפניך עמי באותה שעה אמר הקב"ה למיכאל בא ודון עמו פתח עוזא שר של מצרי' וא"ל רבש"ע אתה גזרתה על אומה א שיהיו משועבדים תחת ידי אומה שלי' שנה שנאמר ועבדום ועינו אותם ת' שנה ועדיין לא עברו בהם לא פ' שנה משנולדה מרים ועדיין לא הגיע זמנם לנאת לא תן לי רשות ואחזירם תחת ידי אומה שלי' עד ת' שנה כשם שאתה קיים כך שבעתך קיימת באותה שעה א"ל הקב"ה למיכאל שר ישראל לחזור לו תשובה מיד שתק מיכאל באותה שעה השיב הקב"ה ואמר לעוזא יש לי ללמד זכות על בני כלום נתחייבו בני שעבוד אלא בשביל דיבור אחד שדבר אברהם אבינו שאמר לפניו כמה ארע' כי אירשנה ואמרתי לו יודע תדע כי גר יהיה דעך כל' אמרתי בארץ מצרים בארץ לא להם אמרתי כבר גלוי וידוע שמשנולד יצחק נעשו גרים וכבר שלמו ארבע מאות שנה אין לך לשעבר

הים לוקין כך היו אלו שבמזרים לחין והיו דואים זה את זה לכך נאמר ויאמר מזרים אנוסה מפני ישראל כי ה' נלחם להם במזרים.

וירא ישראל את מזרי' מת על שפ' הים מה היו עושים היו כל א' מישראל כוסל את כלבו והולך ונותן את רגלו על גולגולתו של מזרי' והיה אומר לכלב אכול מן הירד הו' שנשתעבדה כי אכול מן הירדעות הללו שלא חסו עלי שכן הוא אומר למען תמחץ רגלך בדם לשון כלבך מאויבי' מנהו: ובמכילתא סיפרו עוד בנס קריע' ים סוף להפליא ז' עשרה נסים נעשו לאבותינו על הים נבקעו ונעשו כמין כיפה שנאמר נקבת במטיו ראש פרזיו. ב' נחלק לשנים שנאמר נטה את ירך על הים ובקעהו. ג' נעשה יבשה שנאמר ובני ישראל הלכו ביבשה. ד' נעשה כמין טיט שנאמר דרכת בים בוסק חומר מים רבים. ה' נעשה פירורין שנאמר אתה פורדת בעזק ים. ו' נעשה סלעים שנאמר שברת ראשי תנינים על המים. ז' נעשה גזרים שנאמר לגוד ים סוף לגזרים. ח' נעשו ערמו' שנא' וברוח אפק נערמו מים. ט' נעשו כמו נר שנאמר נצבו כמו. נר ויצאו להם מים מתוקים מתוך מלוחים שנאמר ויוצי' כנולים עסלע. הי' קפא הים מב' חלקים ונעשה כמין מרא' של זכויות שנאמר קפאו תהומות. וכמדרש תהילים אמרו עשה הים חומה ואין חומה שאין בה מברל ואין מנרל שאין בה שומר והיו מלאכי השרת משמרי' את ישראל שלא ינזקו אמר ר' יוחנן כיון שעלה אחרון שבישראל מן המים ירד אחרון של מזרים לתוך הים אמר ר' יוחנן מה הם עושים תשושין והפורדו כב יכול הק' בה היה נותן ידו ועולה אותה מן הים שנאמר ישלח מחרם יקחני ימשיני מים רבים: אמר ר' לוי על אלו ועל אלו הפך הים מה עשה הקדוש ברוך הוא ימינו אחת היתה מנלת ישראל וימינו אחת משקעת למזרים. שנאמר ימיקה ה' נאדרי בכז ימיקה ה' תרעץ אויב:

ומפני כך אמרו חכמי הזוהר כי על כן אמרו שהיתה קשה קריעת ים סוף לפני המקום יתברך כמו שאמרו בפרשת וירא ז'ל כד אתעביר ניסא לא אתעביר פלגו ניסא ופלגו דינא אלא כללא כחדא או ניסא או דינא אמר ליה ר' יוסי ולא והא בזמנא דבקע קב"ה ימא לישראל הוה קרע ימא לישראל ואזלין ביבשתא ומיין הו' תבין מסס"א וטבעין לאילין ומתין ואשתכח ניסא הכא ודינא הכא כללא כחדא ה' ז'ל ודא הוא דקסי' קמי דכד קב"ה עביר דינא וניבא כחדא לא באתר חר ולא בביתא חדא דאשתכח כללא כחדא ואי אתעביר קסיא קמיה דהא לעיל לא אתעביר כללא אלא בשלימו כחדא או ניסא או דינא באתר חר ולא כפלגו ע"כ. ובפרשת בשלח פירשו עוד טעם אחר וז'ל ת"ח בשעת אדשח ישראל על ימא חמו לכמה הכלבין לכמה חילין לכמה מעדיין מעילא ותתא

וכלהו

12

■

החזיקם ומשמרם בחומה והיה מכריז בין מים למים הזהח בישראל שעתידין לקבל התור' מימינו של הק' בה ומשמלם היה אומר הזהרו באלו שעתידין להניח תפלין בשמאל ולמים שלפניהם היה אומר הזהרו באלו שעתידין שיהיו חותמים לפניה' ברית ולמים שלאחריהם היה אומר הזהרו באלו שעתידין להראות קשר של תפלין ושני צדויותיהם מאחוריהם. ואמרו והמים להם חומה שירד כמאל ואמר לפני הק' בה רבינו של עולם לא עבדו ישראל ע' ז' במזרים ואתה עושה להם נסים והיה משמיע קולו לשר של ים ונתמלא עליהם חומה ובקש לסכען מיד השיב לו הק' בה שוטה שבעול וכי לדעתם עבדו והלא לא עבדו לא מתוך שעבוד. ומתוך טירוף דעת והת' דן שוגג כמזיר ואונם בדון כיון ששמע שר של ים כך אותה חומה שנתמלא על ישראל החזירה על מזרים שנאמר וישוכו המים ששכו מישראל על מזרים והיו המזרי' עושים כשפים ועולין מהים אמר הים פקדון שהפקיד לי הקב"ה היאך אניחנו מיד היו המים רבים אחר כל מזרי ומזרי ומורידן לים וב' מכשפים היו במזרים יוחני וממרא ועשו להם כנפים ופרחו כאויר ונתלו ברותם של עולם אחר גבריאל וכרוב גאונך תהרום קמך מיד אמר הקב"ה למיכאל לך ועשה בשם דין. תפסן מיכאל בצינור ראשן וקעקען על פי המים. סה"ד אתה פורדת בעזק ים שברת ראשי תנינים על המים. ומשה מכריז ואומר התיצבו וראו את יסועת ה' אמרו ישראל משה רבינו אין בנו כח לסכול נתפלל משה באותה שעה והראה להם המקום כ"ה כתות של מלאכי השרת עומדין בעזרתן לפניהם וכן הוא אומר מכונה נגד עבד עבדו כרד וגחלי אש עביו כנגד המון חיילותיהם שלהם. כרד כנגד אבני בלסטראות שלהם. גחלי אש כנגד נפט שלהם. ירעם משמים כנגד הגפ' תריסין ושפעת קלבסין שלהם. ועלין יתן קולו כנגד נחמה חרבות שלהם. וברקים ויהומם כנגד נוחות שלהם. ישלח חיצו ויפיצם שהיו חנים של פרעה מתפזרין וברקים מכנסן. ואף הקב"ה בכבודו ובעצמו נגלה עליהם על הים בכל כלי זיון נגלה עליהם בבבור חרב. שנאמר חגור חרבך על ירך גבור נגלה כפרש שנאמר וירכב על כרוב. נגלה כשריון וכוב' שנאמר וילבש. נדקה כשריון. נגלה בחנית שנאמר לכונה ברוך חניתך. נגלה בקס' וכחיני' שנא' עריה תעור קשתך. נגלה בצל ומגן שנא' צנה וסוחר' אמתו. וח' הוא אינו צריך לאהר מן המדות הללו והוצרך הכתוב לפרוט כל אחד מאלו שאם יטרכו ישראל למדך שהקב"ה עושה להם מלחמה: וירא ישראל את הירד הגדולה אשר עשה ה' במזרים מיתות חמורות מיתות משונות זו מזו ור' הגלילי אמר שלקו על הים חמישים מכות. ורבי אלעזר אמר שלקו מאתיים מכות. ורבי עקיבא אמר מאתיים וחמשים מכות. אמר ר' יובי מניין אתה אומר שבמכות שהיו אלו שעל חלק שלישי יב א ה הים

פרק א סוד קריעת ים סוף

וקופר טבא לפנות וכס' טבא לפנות ואת פועל ה' לא יביטו :
מאח' עלו ממקו' הטהר יכוין לקרא' שהיו בהדר' קדש בגדי
יום טוב לכבו' ולתפאד' יום הקדו' ואף אם הוא לבוש בגדים
חמודים בחולו של מעד מכל מקום יחלף שמלותיו וכודע
הוא אשר חליפות שמלות של יום טוב נריכין להיות יקרים
משל שבת וחול המועד כי כן תלבשנה האחרות העליונות
בשבתו וחול המועד תוך כ' לבושים דא' וא' ובי"ט תוך לבוש
אחד דאמא' לבד כמודע לבאים בסוד ה' . וטוב ויפה
להתעטף ענמו לבנים אשר הוא סימן חירות שיעאלו
בדימוס וזכינו בדיון בחמלת ה' עלינו בקום עלינו עווא
ואזי חיים בלעונו בחרות אפס בנואזי המים שטפוכו כחלה
עבר על נפשינו ולולי ה' שהיה לנו להשיב חמתו מהשחית
ונפשות אביונים הושע . וכל הנמלט מן הדיון יאמנה לו
ללבו' את הלכב'ים . ולפיכך יש לקבל שמחת יום הקדוש
הזה בששון ובשמחה מאד ומסולסל להחזיק טובה וחילו'
למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלה הנפרע
לנו מערינו ומפלג גמול לכל אויבי נפשינו ברוך האל
המושיע :

והשרידים

אשר ה' קורא המישרים ארחתם
על פי קבלת אים האלהים אור
המפלג הארץ ולה' יאמנה לבין בהתקדש עליהם היום
סוד קדושת היום ויקר תפארת גדולתו את הדשום נחתם
גדלות כ' ראבא' כמות ז'א כהיום הזה . ועל כן הוא מרומם
ע"כ ברכה ותהלה ותהלתו מלא' הארץ להיות יום גמור .
וכחף גם הוא כי בו מאיר בחינת יסוד דחסד ראשון שברכ'
במלכות ולפיכך תפארת עשה להיות יום טוב גמור ויפה
לזווג ואף כי חובא' עילאה אסתכח מכל מקו' לא הוי בזווגא'
שלי' כליל פה כבוד אשר משע' זה אין בו הלל גמור כי אף
כי נקדש היום להיות יום טוב גמור על הארת יסוד החסד
במלכות מכל מקום לא' כלל החסד ההוא ליכנס כי חבר
ממנו בחינות המלכות בסוד מעש' היר' טבועים בים
ואתם חומרים שירה כמ"ס בספר חמדה גמורה בארוכה :
ובבין ינל' דברו בשירה וזמרה להתפלל תפלת
ערבית בכוונה יתירה שמח וטוב לב מהורא'
ומשכח לארון הכל עזוז ונפלאותיו אשר עשה . וכבר
כתבנו זה פעמים שעיקר האהבה והיראה הוא כלב
וכוונה שלימה . ולא באמור הדברים בפיו ובשפתיו ולבו
רחק מהם . וכ"ס בעניני ניסי האל ית' שהוא כופר
בטובתו ית' ח"ו . ובהגישו לפרק אמת ואמונה להזכיר
גם יצירת מ:רים וקריעת ים סוף יאמנה להם ליראה ה'
ולחשבו שמו לעורר לבם בכוונה יתירה בגל' ובנסתר
בגם הנפלא ההוא ובכך משלחן גבוה יוכל לקבל הארת
המא' ונות העליונים המאירים בעליונים למעלה ובכח
כונתם והיו במרדיו אור מן העולם ועד העולם וה'
עליהם יראה :

ואחר

וכלה בכנופיו' עליהו דישרא' שריאזו בגלו מבו אשקו דלחין
כיה שעתא אתגלי עתיקא קדישא ואסתכח רעוא ככולהו
עלמין כדיון כהיח דכלא אסתכח אחר ר' ינחק כיה שעת'
חמי ישראל פתקו מכל סטרין ימא בגלוהי דזקפן קמיייהו
ובתרייהו כל אינון אכלסין כל אינון משריון דמכרי' לעילא
עליהו כמה קטיגורין שריאזו צוחין לקב' ה' כדיון כתיב
ויאמר ה' אל משה מה תנעק אלי ותאנא בספר דנביעות'
אלי דיוקא בעת וקא תליא כלא כחדא ועבר ימא נמוסין
עילאין ואתמסרו בידוי עלאין ותתאין ובגין כך קשיא
קמי קב' ה' כלא בקריעת ים סוף וכלא הכי אוקמיה מ"ט
בגין דקריעת ים סוף בעתיקא תליא ע"כ :

ולסוד

הנכתב הזה נכתב ונחתם בר' מ'ה
תנ"עק אל'י אמת כדאמרינן בזוהר
דאמת תליא בעתיקא . ועל כי היה הקטרוג רב בשמים
ממעל על צדקת ישראל ויפג' ה' בערם והוא יעגם מה
תנעק אלי כי המקום אשר אליו קראו ישראל בתפלתם
בעת ההיא הוא היה אל מקום המשפט בחנה כוללת דיכא
ורחמי ע"כ אחר לא דבר א' כמי ויפג' ויפג' לעיל כי בפעם
הוא יעתיח לו' א' בעתיקא קדישא כי הוא כסא של חסד
עליון ורחמים פשוטה ונתן לבם רחמים . ועל כן הוצרכ'
גלוי האר הגדול להאיר עליהם ברחמים לעתות
ביום נרה :

ואירם

למשכילים בחכמה יש בסוד תעלומות
חכמה והארה זו המחרת ים מ' תהום
רבה השמה מעמקי ים דרך לעבור גאולים . פנה למעלה
בסתר עליון ועין המשכיל בסוד חיל'ת אהבים תשכילנו
כי סגרה' בעד רחמה נר'ה כמכירה שלטי הגבורים
סביב לה ובא'ל תערוג על אפיקי מים . וכח אין ללירה
מפני אויב . והנה ד'ס הכרי'ת כבוד אהיה בתוכו
מעיל קט'ן תעשה לו אמו ובגל' שד' יתלכין דרך נח'ס עלי
צור ומכסה עתי'ק הן פרש עליו אורו וסם חביון עזוז וכבר
קאון נודע בה לאישה והוא נחם ינחם בה את מקורה הערה
ופתח את רחמה ובטנם תחיל ילדה ועדש מפניה אויב
ומאמר השמר . ועל סוד הנצלם הזה נחתם גם קריעת
ים סוף שפא' דכל דרגין כבוד ודי לזה במקו' שאמרו לקנר
ופורק גדר ישכנו נח"ס :

ועל

ביסוד הארה הגדולה הזאת עובר עליו תמי'
בעגם יום ז' של פסח ויאיר לנו על ראשי עס
הקדש ברוכי ה' על כן האנשים אישי ישראל יתקדשו לטה'
עגמם במקוה טהרה לכבוד הרגל הזה כי אף שאנו רגל
בפני עגמו יאמנה להם להוסיף טהרה על טהרתם בערב
יום הקדוש הזה לעשות כסא ומושב לקבל הארה העליונה
ההוא היכל ה' הכול ה' שעה אשר הארה ההוא דמיון
הנשמה היתירה המתושפת בזכיות השנה למי שיוכין
לעשו' עגמו כלי טה' ומוכן לקבל קדוש העליון לא למכני'
וקופר

פרק א סיפור ליל ז' של פסח

מנילנו מידם ואיככה נשלים רעה תחת טובה ח' לעבור את פי ה' גואלנו וגואל אבותינו מורינו מור ישועתינו כי אם לעבור ולאחז' אותו ולשמור מנותיו חקתיו ותורותיו כל הימים וכן כיוצא באלה הדברים יוסיף אליהם כהנה וכהנה בגדלות יוצרינו להחריד את לבב ומורא יעלו על ראשם וזה עיקר הטעם בענין ספורי הנסים אשר חייבנו חז' ל' אשר מתוכם ילמדו ליראה ולאחזה את שם המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא אשר העם שככה לו אשר העם שה' אלהיו .

ומנהג

חסידים הראשונים כלילה הזאת לגרד שינה מעניהם כל הלילה לספר חסדי המקום ב'ה' ונפלאותיו אשר עשה כל אחר לפי שיעור ולבאים בסוד ה' המשכילים בסוד אילת החיים ומה נעם בה יאותה להם לעורר אהבת דורים בלמנוריה בודות תורתנו הקדושה .

ואשר

להיות כבר נודע דברי הר"מ בזהר פ' אחרי מות בסוד פ' כאל תערוג וכולי ז'ל ומאיון קלין דיהבת דאיון ע' לקבל ע' תיבין ריעבך ה' אתפתחת רחמא דאיהי ב' כלילא מתרין ביתין לאולרא תרין משיחין ואעילת רשא בין ברכהא דאיהי רשא דילה עמודא דאח' עיתא תרין סוקהא כ'ה' כ'כיא' מתמן אולידן תרין משיחין כההוא זמנא ויחשוף יצרות יתעבר נחש מעלמא ע'כ' : על כן עת דנון היא להגות בעת הזאת במילי דמשיח אולי יחנן ה' על עמו באן מרעיתו בסוד אילנו תי לעזרתי חושה . ואנכי תקנתי סדר לימוד בזה לחצי הלילה הראשונה תורה . כביאים וכתובי . וס' הוזהר בענייני הגאולה לעורר את הרחמים לפני אלהינו מרחם וכימי באתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות .

תורה כפרס' ויחי יהודה אתה יורוך וכו' עד ולכן שנים מחלב . ובפרשת בחקתי עד ואלך אתכם קוממיות .

נביאים

ישעיה סימן ח' הדבר אשר חזה ישעיהו בן אמץ וכו' עד באור ה' . ובסימן י"ב עוד היום כנוכ וכולי . עד כי גדול בקרבך קדוש ישראל . וכירמיה סימן ל' הדבר אשר היה לי ירמיהו עד סי' ל' כ' ובסי' ל"ג כה אמר ה' עוד ישמע וכו' עד כי אשיב את שכות ורחמתי . ובתרי עשר עובדיה כולו ובזכריה סימן ח' וסימן י"ב וי"ג וי"ד .

כתובים

תהלים סימן ב'כ למנצח על אילת השחר וכו' וסימן כ"ט מזמור לדוד הבו לה' . וסימן מ"ב כאל תערוג וכולי ואחריהם מזמור כ"א בעוק ישמח מלך וכולי וסימן מ"ה למנצח על שושנים : וסימן ע"ב לשלמה וכולי וסימן פ"ט משכיל לאיתן עד פ' ועד בש חק נאמן סלה . וסימן קכ"ו וקל"ב ואח"כ בספר דניאל סימן ז' בשנת חדה וכולי עד בלבי נטרתי ואח"כ יאמר קדיש . ואחר

בך רעת החכמה הן כל יקר תחזיקה עיניך בשיר המקורש הזה . ועם כי בעיני דבים יש כו דברים תעלומי עין . הנה עין המשכיל כי ירושם בכוף וכראש בדרושי הרב זלה"ה יבכילם במראה ולא בחירות על פי קבלת הרב זלה"ה בני לתלפיות כדרכונות וכמחמדות נטועים בגולה ובגמלתר מפיק מדגליות וכבר ביארתי פרשת אלה הדברים בספר חזר' גמזיה ואין מקומו כאן ואול' אשר ה'ן לו כס"ף ונכספ' נפשו לומר כשבחין קדישין האלה הרשות ביתנה אף אם לא ידע שכו"ל פרש'ת אלה הדברים ותעלומי תיהן כי הן הן הדברים הנקנין באמירה ומקדישין ומערינין את הנפש היפה וקריאתן זו היא הללן . ויקדש קירושו מעומד כמו שביארנו למעלה בליל פסח ויסב על שולחנו מעוטף לבני כמלאך ה' להיות אכילתו בקדושה יתירה לפני האלהים : ונכון להיות כל איש סופר בכיתו על שולחנו סיפור הנס של קדיש יס סוף כלילה הוא . להודיע ולהודיע את היר הגדול אשר עשה ה' במצרים כהיום הזה . למען ילמדו בני ובני ביתו ליראה את ה' הנכבד והנורא את ה' אלהינו . ונודעה יד ה' את עבדיו מתק הנס הנפל ההוא אשר גם זה בכלל מצות עשה והגדת לבנך ביום ההוא ובכל המרבה לספר הרי זה משוכח :

וכבר

ביארנו למעלה בשם הזהר דקב"ה חדי בה הוא סיפור וכי שעתא כביש קב"ה לבל פמליא דיליה ואמ' ל' שמעו סיפורא דשכחא דקא משתעו בני וחדו בפורקנא וכדין כולסון מתבגשין ואתיין ומתחברין בהדיהו דישראל ושמעין סיפורא דשכחא וקא חדאן ברוא דפורקנא דמאריהון וכדין אתיין ואוראן ליה לקב"ה על כל אינון ניסין ובבוראן ואוראן ליה על עמא קדישא דאית ליה בארעא דחראן . בחזרה דפורקנא דמאריהון וכדין אתוסף חילא ובבורתא לעילא וישראל בה הוא סיפורא יחבי חילא למאריהון כמלכ' דאתוסף חיל' ובבורתא כד משכחאן גבורתיה : ואוראן ליה וכולהו דחלי קמיה ואסתלק יקריה' על כלל וכו' . ואף כי דבריו נאמרו בענין ספור עינא מצרים ממנו נקח גם לספור הנס הנפלא הזה אשר בסיפורו יתוסף חילא ובבורתא לעילא ויהי חילא למאריהון וכלהו דחלי קמיה . כי על כן בדרתי בתחלת הפרק הזה ספור הנס ועווא למען ילמו בו כל איש על שולחנו בליל הזאת לאשתו ובני ביתו : ולמען ישמעו וייראו אשר האיש המשכיל מתק ספור הנס ימשך בחכמתו מוסר השכל להורות להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו לעבוד את ה' ולא ימרו את דברו ולומר אליהם לכו בגים שמעו לי יראת ה' אלמרכם כי איככה נוכל וראינו כאכרן נפש ותינו למדוד את פי ה' שהינו ולעבוד את מצותיו . להיות כפוי טובה אשר הטיב לנו והוא מטיב לנו והוא טיב לנו שלא אחר כלכר עמר עלינו אלא שכל דור ודור עמדים עלינו לכלותינו וה' מנילנו

כיה ויש ושמח ומשתלשל ויורד הארה מזיו כבודו עליהם
ואם יש גם אנשים נדיקים ומכירים את קונם כבודו עליה
יראה על ראשיהם מלמעלה לשמוע בלמודים כאשר עיני
חכמים וידועים מזכי הראות השיבו לראות גדלו ונפלאו
ממנו ואשר אין לו נפש יקרה המלאה לה דעת ויראת ה'
ירגיש בגופו תוספת הארה יתירה בלימוד מילי דמלכא
משיחא ואם אל סוד תדרוש קח לך בשמים ראש וכבר
הארכתי בזה בספר מחמדי עין בס"ד.

ובחצי הלילה האחרונה יעתיקו עצמם לענין
עצומן של נס :

תורה פרשת בראשית עד ברא אלהים לעשות.
ויהי בשלח פרעה עד כי אני ה' רופאך.
וכפרשת חוקת או יסיר ישראל עד וכשקפה על פני
הישימון. וכפ' האינו עד וכפר אדמתו.

נביאים יהושע סימן י' או ידבר יהושע עד כי
ה' נלחם לישראל : שופטים סימן
ה' ותשר דבורה עד ותשקוט הארץ מ' שנה. שמאל ח'
סי' א' ותתפלל חנה וכו' עד וירם קרן משיחו : שמאל
ב' סימן כ"ב וידבר דוד עד לרוד ולרעו עד עול'. ואחרי
כך בגביאים אחרוני יסעיה סימן ל' והיה אור הלכנה וכול
עד לבא בהר ה' צור ישראל.

בתובים תהלים ג"כ מזמור שיר ליום השבת
וסי' ס"ו הריעו לה' וכו' וסימן ע"ד
משכיל לאבק וסי' ע"ח האזינה עמי תורת וסימן ק"ה וזח
לה' כי טוב. ואח"כ שיר השירים כולו : **משנה פרק**
ערכי פסחים ומס' י"ט שיש בו ה' פרקים שכן יו"ט טו"ב
במספר שם ס"ג יו"ד ה"י וא"ו ה"י ועשר אותיותיו. ועל כן
יש חמשה פרקים במדר הבינה הנקרא ה' עילאה ה'
דברבא. ואח"כ בפרק ה' דסוטה. ופרק ב' רתעננות מי
פענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה את כ' וכו'. ואח"כ
ילמוד בפרק ד' דהפרא רענונות. וכזה בשלח יקר ענין
יציאת מצרים בדילוג הכל לפי השעה. ונהגו חסידים
הראשונים שלא לקרות פר' בשלח והשיר כי אם באשמורת
הבוקר במגון מעומד כלפי מזרח עד כי אני ה' רופאך
וכן ראוי לנהוג וכבר נודע אשר חכמי הגידו כי כל האומ'
בכל יום שירה זו בשמחה רבה כאילו אותה שעה יצא
מצרים ומתכפרים עונותיו ועל כן נאמר ויסע משה את
ישראל תים סוף שהסיע מעונותיהן שכל מי שנעשה לו נס
ואמר שירה מחלין לו כל עונותיו. וכתב הרשב"י סו"ט
ויאמר לאמר דא הוא לדוי דרין בבין דלא יתנסי תנייהו
לעלמין דכל מאן דוכי להאי שירתא בהאי עלמא וכו' לה
בעלמא דאתי וכו' לשכחא בה ביומא דמלכא משיחא
בחדותא דקב"ה דכתיב לאמר לאמר בההוא זמנא לאמר
בארעא קדישא לאמר בגלות לאמר בפדוק' דליון דישראל
לאמר ל' ז' דאתי וכו'. וכזה תורת אמר האי תשבתה
תכלית

ואחר כך במדרא פ' חלק דף ג' ע"ב תניא רבי נתן אומר
מקרא זה נוקב וכו' עד דף ג' ט' : ואחר כך בזהר פרשת
אחרי מות דף ס"ז ע"ב רבי אבא הוה יתיב וכו' פתח ר"ט
כאיל תעבוב וכו' עד והארץ החדשה ובפרשת זו דף כ"א
ע"ב פתח ר' חייא למנצח על אילת השחר עד ושכ וקבך
וכו' וכוהר פרשת ויקהל דף רי"ט ע"ב ואחר כך בזהר פ'
אחרי מות דף כ"ז ע"ב ויאמר ה' אל משה עד וישתכחו
ברכאן בכלהו עלמין ובפרשת ויקרא דף ו' רבי אחא הוה
אזיל וכו' עד וארשתך לי לעול'. ואם יש שהות עוד יקראו
ביתר המקומות שבס' הזהר בעניני מילי דמשיח שמות
דף ז' ע"א פתח ואמר משא מצרים וכו' עד והנותר ביחש'
זינין התרין משיחין בפרשת בראשית דף כ"ה ע"ב ר"א
אלה תולדות השמים וכו' עד תבשה ידי להתפאר ובפ'
שלח לך דקס"ו א' וקע"ב ע"א פתח ואמר ואחרי גומר יכונו
יחדיו לעתיד ולרנ"ו לפני קונם בנוסח זה :

ידי רנן מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתהא שם
זו שעת רחמים שעת הקשבה שעת האזנה
ונקראך ותענינו בעתיד לך ותעתר לנו שבזכות קריאת
וילמוד תורתך הקדושה אשר למדנו אתה ה' אל תרחק
אילו"תי לעזרת חושה כא"ל תערוג על אפיקי מים כן
נפשי תערוג אליך אלהים ועל כן נקוה לך ה' אלהינו לראו'
מהרה בת"ת עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים
כרות יכרתון לתקן עולם במלכו שד"י וכימי נאחנו מארץ
מצרים הראנו נפלאות. **אלא** ה' אלהינו חולל אילות
חושף יצרות הנמיח קרן לרוד עבדך ועריכת מד לבן ישי
משיח וירוס הודו ותגשא מלכותו על כל העולם כולו
גדול כבודו כי שועתך הוד והדר תשובה עליו. אלא ה' אל
אב הרחמן קנא לשם קדשך המחולל בגוים והבט בעני
עמך ישראל דווים וסחופים בין כמה עמים וכא נא ליסע
עמך ליסע את משיחך וקבץ שארית צאק מכל המקומות
אשר נפוצו שם וזכנו לראות פני משיחך הקדוש מלך כיופיו
תחזינה עינינו יראו עינינו וישמח לבנו ישראל בזהו וארמון
על משפטו ישכ ובאה הממשלת הראשונה ממלכת לבת
ירושלים ומלך מלך והשכיל ועשה משפט ונדרקה בארץ
ועמר וראה בעוז ה' בגאון שם ה' אלהינו ונקו שם כל הגוים
לקרוא בולם בשם ה' לעבדו שכם א' כי לך אנו מחכים
ולישועתך אנו מפנים אל תביטנו משכרנו ה' אלהינו
הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו זכרנו ה' ברנן עמך
ושקדנו כי שועתך לראות בטובת בחיך לשמח בשמחת
בוויך להתהלל עם נחלתך ויהי כועס ה' וכו' יהיו לרנן
ויאמר קדים דרבנן : ואשרי אנוש יעשה זאת ללמוד בסדר
הזה אשר אין ספק כי הוא מעורר עוז ישועה ורחמי לפני
אלהינו מרחם : ואף גם זאת להשפיע עליו מזיו שפעו של
משיח הקדוש כי כך היא המדה אל המקום אשר יהיה שמה
קריאת ולימוד מילי דמלכ' משיחא : אתוסף חילא ובבורת'
כיה

פרק א לימוד ליל ו' של פסח וחפלה

יהלמן עיריך הושיעם ימיך וענני עשה למען בך וכו' יהיו לרצון וכו' :

ואשרי

אנו יעשה זאת כסדר הקדוש הזה לעמיד על נפשו כליל הקדושה הזאת לעשות נחת רוח ליוצרו ולעורר את הרחמים אולי יחנן ה' על מיטב האין קדשי' למחר גאולתנו ופדיון נפשונו כי עת לחננה היא כי בא מועד וכן בתפל' יוס' של פסח יתאמץ בתחנונים על גאולתנו ופדיון נפשונו ולשיל בקול נעים את השירה בשמח' ובנהלה וכן בכל מקו' אשר יהיה שמה זכר יציאת מצרים וקריא' יס סוף ימים מגמת כוונתו אליו לאומרו בשירה ובזמרה לבסור' להלל ולשבח להדון הכל על כל הטובה אשר הפליא לעשו' לאבותינו ולנו ומועיל הרבה לעורר את הרחמים כמו שכתבנו כמה פעמים - ובעת הונחת ספר תורה נכון לעתור ולרצו' קנת מפרטי התפלה הנזכר ויאמר כוסם זה :

רבנו

של עולם מלא משאלותינו לטובה והפק רצוננו ותן שאלתנו ויבצע יוכר ויפקד זכרוננו וזכרון ירושלים עירך וזכרון משיח בן דוד עבדך לפני כסא כבודך וחוט וזכרוננו וחמול ורחם עלינו והושיאנו מעבדות להירות ומשעבוד לגאולה ומאפילה לאור גדול וכמי נחתנו מארץ מצרים הדאנו נפלאות וכמו שהבקפת אל מהנה מצרי' בעמוד אש וענן ותהום את מחנה מצרים כן השקיפה לפקוד כל הגוים ואל תחון כל בוגרי און בלה בדבר שנאמר ונשפסתי אתו בדבר וכרס וגשם שוטף ואכני לגביש אש וגפרי' אחריר עליו ועל אגפיו ועל עמית רבים אשר אתו ואלא אל ליטע עמך ליטע את משיחך ה' כבוד יצא כאיש מלחמו יעיד קנאה כמו שעשי' לאבותינו על יס סוף - כאמו' ה' ילחם לכם ואתם תחרישון ואבר כל הקמי' עלינו לרעה ובחב גאונך תהרוס קמך תשלח חרוקך ואכלמו כקס-אלא תלך רחם וחנן זכור והבט לבדית ספר התורה הזה וכפס שהגין על אבותינו על יס סוף דת ימיך כאמור והמים להם חומה מימינם ומשמאלם - כן יעמד לנו בגלות החל הזה ולמען תורתך הקדושה אל תעזבו אבותינו ואל תטשו מלכנו ואל תשכחו יונדנו ואל תעש עמנו בלה בגלותנו וגם עלינו אור פקד' ה' באור המאור הגדול ע"ק ועננו בעת ובצוה הזאת כמו שעבית לאבותינו על יס סוף כאמור מפי כבודך מה תגדק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו וקדש דוע גזר דינו וכלל כנפיק תסתירו והבט אל אלן מרעיתך אל ימשול קנף והשפיע עלינו עזו ישועה ורחמים ואתה ה' אל תרחק אילתני לעזרתי חושה כא"ל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג א"ל אלהים במאה נפשי לאלהים לאל ח' מתי אבא ואראה פני אלהים מנחנו ראה אלהים והבט פני משיחך עשה למען שמך וכו' יהיו לרצון וכו' ואני תפילתי לך ה' וכו' :

שבו לאל גדול וגורא -

מק

גב' לא מכל שאר תשכחן דעלמא ואיהי לא אתתקנא הכלה כמה דאתתקנת דא ובגין דא איהי סמוך לגלותא דמיושב כמה דאוקמו' וכה שעתא כד שירת' דימא אתמר מתעטר' כנכת ישראל בהוא כתר' דומין קב' ה' לאתטר' לנלכא מביהא והוא כתר' גליפ' בשמהן קדישין מחקק' כמה דאתעט' ההוא יומא דאעברו ישראלית ימא ואתבע קב' ה' לכל משריין דפרעה ופרשוהי - ובג' ד' בעי ברנש לשוואה דעותיה בהאי שירתא - וכל מאן דוכי לה כהאי עלמא זכי למחמי למלכא משיחא בתקוני ההוא כתר' ובחגיו וינה זכי לשבחא האי שירתא תמן והא אוקמנא מילי ע"כ - ולכן נכון לעתור ולרצות על כל פרטי הדברים הלה אחר קריאת הכרזי ויאמר כוסה זה :

יהי

רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתי שעה זו שעת רחמים שעת הקטבה שעת האונה וקראך ותענינו נעתיך לך ותעת' לנו שיהיה עולה לפניך קריאתנו ולימודנו כלילה הזאת כאילו השגנו כל הסודות הנפלאות והנורא' אשר הם חתומי' בנות זכך נפשונו רוחנו ונחתנו שיהיו ראויים לעורר מיין תתאין לזוגא למטרוכ' במלכ' קדיש' והמה יעוררו מיין מקבין לזוג' דא' ואימ' ואב' ואימ' א ירחקו ברבה עד בלי די לז' ון ומשם יושפע לנו בני מלכים על נפש רוח ונשמה לעבוד את ה' ולאחבה וליראה אותו ויראת הרוממות תמים כל הימים :

ובשם

שעמד לאבותינו על יס סוף זכות התורה הקדושה כדבר שנאמר והמים להם חומה מימינם ומשמאלם כן יעמוד היום זכות תורתך - לנו בני בריתך להגן בעדינו ולפרוס עלינו סוכת שלומך ולתקננו בענה טובה מלפניך ולבס' השטן מלפנינו ומאחורינו ובג' כנפיק תסתירנו - ובכח סגולת קריאת ולימוד השירה אשר שרנו עתה לפניך שהיא קדש קדשים וזכות השמות והנרופים והרמזים והסודות הקדושים והטהורים היוצא' ממנה - ישכון אור גדול בשכינת עוזנו ותשית לראשה עטרת פז ככתר מלכות משיחך ומזיו שפעך לבני תביא שפע ישועה ורחמים וכזכה ונחיה לראות ליטע עמך ליטע את משיחך מלך כיפיו תחזיקנו עינינו ואז כשיר את השירה הזאת בקול ששון ובקול שמחה :

ובשם

שכלחת לעמך בית ישראל על יס סוף בעד חטאת' כסגולת השירה הזאת - כן אבינו אב הדחמן רחם עלינו וכבוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתינו בכח סגול' השירה אשר שרנו עתה לפניך ונסה עלנו אור עתיקא קדיש' לקדש דוע גזר דינו כמו שקדש' דוע גזר דין אבותינו על יס סוף וקדש כל המסכני' והמקטרגים אשר הם מכדילי' בינינו לכניק חתום פי שטן ואל' יטשן עלינו יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה' חסה למצן יחלצון

תם ונשלם סדר ימי הכפירה -

חג שבועות

להקדש בימי סיון

פרק ראשון

ולא עוד אלא כי הקדים לבא שם תחלה כמש"ל כי על כן
באמר ה' מסיני בא ולא אמר למיני בא כי שם היה ובא
להקביל פניהם ואף גם זאת מאהבתו וחמלתו בישראל
עמו כי הנה הגם הלום יפלא לב המשיך לאמר מפני מה
הקדימה שכינה לבא שפת ימים והשכס והערב ושלוח את
אבינו רועינו משה ידבר אל בני ישראל והיונתו הוא מול
האלהים לקבל תשובתם ולהביא את הדברים אל האלהים
והכל היה אפשר להעשות ביום א' או ביום החדש שהיה
ראשון להשראת שכינה בהר או ביום ו' ולא תקדים שכינה
לבא ו' ימים - רק אין זאת אפס כי עז אהבתו מאד אתנו
כי חלק ה' עמו חבל נחלתו כי הנה מאז הוציאונו ממצרים
גזרה חכמתו יתברך להפלי' לעשות להצלותנו במתהומא
דארעא עד חס דקיעא תחת היותנו שקועים בטיט היין
טומאת מצרים וגלוליה עלה בעלה מטומאה לטהרה עד
נתקדש ונהיה קדושים מתלאכי השרת ונהיה מרכבה אל
השכינה בבוקר ונפס מתעלהים באהבתו כל עם ה' נביאים
אלה של היותנו יוצאים מתחת סבלות טומאת מצרים לא
עזרנו כל לקבל התורה עד התקדש החדש הג' ואמר בם
הזהר כי ה' שבעות של ספירת העומר היו כנגד ו'
נקיים שמתקדש האשה מטומאתה ליכנס לחופה כי כן
בפרוש עננים מעובדי עבודה זרה שמטמאה כנדה ספרו
שבעה נקיים שבעה שבועות ליכנס לחופה של מתן תורה
ושעל כן קרבן העומר של יום היציאה טרם הלכון היה
שעורים כי נמשלו כבהמות נרמזו אך ב' הלחם שבין החיפ'
היו מחזיקים כי כבר היו אז לאנשי זמנא גדלה מאד אהבתו
יתברך

קר דתפארת ועוז דהדר
זה החדש רב הקדש ועוז ות'ת
במקדשו קדשוהו שמים במעמד
הר סיני בשישי בו אשר בחר בנו
מכל העמי' והנחילנו את תורתו
במעמד הקדוש ההוא ונפלינו
מכל העם אשר על פני האדמה
והורס וכשא גבה מאד קדנם של ישראל ולו שתו איש עריו
עליו מאורות כתן סכיכות עוזם ויש שמים וירד האור
ברקו תכל ראתה ותחל הארץ ויעבור מלכם לפניהם עין
בעין נראה ה' ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל את
דברי הברית עשרת הדברים וכל העם רואי את הקולות
לכל דברות ולכל אמירות פה אל פה ה' יקבנו כל העם ה'
נביאים ויאמרו הראנו בא את כבודך - לא עשה כן לכל
העם ולשון ומשפטים כל יחיו בהם ומי בשחר יערוך את
כל הכבו' לודע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו אשר בחר
בנו מכל עם וחממנו מכל לשון ושם שם לו חוקיו ומשפטי
לישראל לקדשנו במצוותיו ולקרבנו לשמו הגדול לשרתו
ולכרך בשמו להחיותנו כהיום הזה אשרינו מה טוב חלקנו
ומה נעים גורלנו ומה יפה מאד ירושתנו : ורקן על זאת
תפארת עטה לחדש השלישי להיות משוכח ומפואר
והמתנשא לכל לראש חדשי השנה - ולא לבדו על ענן יום
הקדוש ומן מתן תורתנו ביום הששי אכן עוד בו תוספת
קדושה גם מיום ר"ח וחיכ"ה יתירה נודעת להם בשבת
המלך הקדוש על ראש ההרמיוס ראש חדש נצב לקראתם
ולא

ברק א להקדש בימי כיון

יתברך איתנו ללכך שורר פורענות חלאת זוהמ' הנחש אשר
נשאר כס על כן ראה אלהים לעזר' עזר משדיו וכאשר החל
שכוע' זו אשר כנגד יום ה' של ליכון כיום הג' של השכוע'
שהיה כיום ר"ח סיון הכיח' מדרב סיני והקדים הוא ית'
לכא שם תחלה כאמור והיו שם נזכרים לפניו ית' נגד ההר
אשר שם האלהים מתעלמים באהבים ושואלים ודורשים
דברי דורים בין המלך מלכו של עולם ובין ידיו כי על כן
כל טפה וטפה של נחמדות ונחמדות נחמדות הנחש אשר
נשאר שם נחמדות והולכות נחמדות' כי הלא בכל רגע ורגע
היו קונים קדושה וקשר עם המקום כ"ה אשר לפניהם וכל
מה שהיו מתדבקים בו ית' היתה זוהמת הנחש בורחת
מהם כי הלא כהמס דונג מפני אש תימם הסומא מלפני
הקדושה גדולה שלו ית' כנודע והן זאת היתה להם גם אם
לא היה דק התינוכם נגד ההר אשר שם האלהים ומה גם
עתה כי גם היה הוא יתברך נוסא ונותן עמיהם מתעלם
באהבתם כי היו מרבים להיות מתקדשים ומטהרים עד
כלתי השאיר כס גם רמז שמן זוהמה כלל ובנים האחרון
שנבמרה מלאכת סילוק זוהמה אוטבלו לגמור הטהרה
במים חיים ולולי עשה ה' ככה להקדים זו הימים האלה
לא עזרנו כח להטהר מכל וכל ולעשות מרכבה א' השכיב'
בגוף וכשם ברוך הכומר בעמנו ישראל באהבה כי נעני נאות
תהלה לפיכך אנחנו חייבים להתקדש ולהטהר עמיתנו
בכל שכן ושנה בקרב הימי' האלה והימי' האלה כזכרי ונעשי'
בכל דור ודור להעביר גלולי טומא' זוהמת הנחש אשר נותן
בנפשותינו את שטבתו ותטמא בה את נפשותינו והולדנו
כחות הטומאה באשמותינו כמשפט לכל עושי רשעה אשר
בכל עון ואשמה קונה ובורא משחית כטומא' גלולי מצרי'
ובקרב הימים האלה אשר כס הטהרה אבותינו מחלאת
זהמת טומאת הנחש המה מסוגלי' מאד להתקדש ולהטהר
כס מטומאת זוהמתנו זוהמ' לסט' רון ולהתנהג בחסידו'
יתירה על כל שאר הימים ביראת ה' כל היום לטהר את
רעיונינו ולהחליף את שאלותינו והלבש אותנו מחלצות
לזרוע בנו וזרענו נגת ביתן המלך הקדו' לקדשנו במצוותיו
להליר שרפי קדש ולהאכיד ולהרוס כחו' תולד הטומאה
והיו כלל היו' וימצא עוד משדיו בימים האלה ביותר כאשר
באלה הימים נבמרה מלאכת סילוק זוהמ' אבותינו כאמור
והאבות מי' לבנים ותמיד בקרב הימים האלה לא ימוש
מנגד עיניו לחשיב במעמד הר סיני ונצטר בשכלו איך היו
ישראל בטהרה ופרישות בהיותם נזכרים נגד ההר מול
האלהים באימה וביראה כרתת וכאז מפני אשר ירד עליו
ה' ברכבות מלאכים ומטה רכיבו ע"ה אדון כל הנביאים
היה בקרב אלה הימים השכם והערב בין המלך ובין העם
לקבל תשובת' ולהביא את הדברי' אל האלהים מתעלם'
באהבים כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' כי ע"י זכרון
זה יעלה מורא על ראשו ויראה ורעד יכא בו להתקדש
עמנו

עצמו במתן לו להראות בעצמו כאילו הוא עומד במצור
ההוא ולא יפנה ימין ושמאל בעסקי העם' זויעשה תורתו
קבע ומלאכתו ערלי' מר"ח סיון עד יום ה' אף כי אין דרכו
בכך ביתר הימים וכן נהגו רבים מתלמידי הדב' זל"ה -
וכבר כתבנו בפרקי' ר"ח מי ממנהגי הדב' זל"ה לטבול
בכל ערב ר"ח כמו בערב שבת וכ"ס בערב ר"ח סיון כי
נפל החיוב מאד לטהר כל איש ישראל את עצמו בנקוה
טהרה לכבוד ימי הקדש הבאים להיו' בטהרה ופרישו ובכך
ימצא עוד כנגדו להשליך מצליו גלולי טומא' הנח' ולקבל
תוספת קדושה זה החדש רב הקד' כאשר היה עם אבותינו
אבותינו הקדושים בימים האלה וכזמן הזה ורבים מיראי
ה' נהגו למנוע תשמיש המטה ג' ימים קודם חג השכוע'
והיו נכונים ג' ימים אל תבשו אל אשה אם לא בטבילת
מצוה דאף כליל חג השכועות מותר כמ"ס הדב' זל"ה -
ואשרי אטם יעשה זאת להתנהג בקדושה וטהרה כל ו'
הימים ולו' יסוף הארה יתירה בנשמתו ליראה את השם
הנכבד והנורא :

ומנהג

חסידים הראשונים ז"ל לעתור ולרצו' כקר'
הימים האלה עליהם ועל זרעם להיות
לכס פתוח בחכמה ובתבונה וברעת ויראת ה' ועת רצון
היא לתפלה זו בערב ר"ח סיון כי בו בחר ה' בישראל עמו
והנחילנו את תורתו וחיי עולם נטע בתוכינו להתקבל
ברצון וברחמי' להיות מוכתר בכתר תורה הוא ובניו בקרב
ישראל וראוי להבין ולהתענות הוא ואשתו בערב ר"ח
הקדוש הזה ויתעוררו בתשובה לפשפש בתעשיה' ומעשה
בני ביתם לישר ולתקן ולהסיר מכשול מקרב בית' ולהרכו'
נדקה לעמלי תורה ומה טוב אם יוכלו שאת להתענות
כ' ימים וכ' לילות רציפים למי שכבר נהג להתענות
משמרת ר"ח בכל חדשי השנ' ואם אי אפשר להם מכל מקום
יתענו כיום ער' ח סיון תעני' גמור בכל רעי' תעני' זכור
והיו' מפסיקים מבעור יום והיא סבולה נפלאה להיות לו
דע אנשים חכמים וירועים יראי אלהים ואין תור' פוסקת
מזרעו ואף גם זאת צריך שתהיה מגמת פניו בתענית
זה לתקן את אשר פגם בתורת ה' ומצוותיו וזל"ה כי הנח
כתבו חכמי המקובלים הראשונים בסוד מאמדם ז"ל אשר
אמרו בעצ' העולם נידון על פירות האילן כי כמו שנראש
השנה רצה הקב"ה להשגיח ולדרוש מעשה בני האדם כי
הוא יום הכריאה הראשונה וחידוש העולם כמו שאמרו זה
היום תחלת מעשך כן רצה כיום מתן תורה שהוא מורה על
חידוש העולם להשגיח ולדרוש על מעשה העול' ולרצו' על
פירות האילן כי הפירות הם הנשמות הפורחות מאילנו של
הקב"ה והעולם נידון ביום זה על התורה שניתנה בו
שכטלו עצמם ממנה ולא השלימו בתורה ובמצוות כראוי -
וכן על אשר הג' בה שלא לשמה שלא בקדושה ובטהר' וכל
שכן בעודינו רשע לפני אלהים כי הגביר בתור' ומצוותיו
כח

פרק א תפלה למשמרת ערב ראש חודש סיון

מט

וזה עלותינו מטומאה לטהרה כמו שטיהרתה את אבותינו
 בימים האלה וכיון הוזה מטומאת זוהמת הנפש בנאותם
 ממזרים וטהר לבנו לעבדך באמת ולהעביר גללים מן
 הארץ לתקן עולם במלכות שדי: **ועתה** יגדל נא כח
 ה' ותכפר לנו את כל הצונות אשר עוינו הרשענו בכבוד
 תורתך התמימה ונהי בטמא כולנו הוגי תורתך שלא
 לשמה ושלא בקדושה וטהרה ויראת ה' ואותה השלכנו
 אחרי גווינו ופרקנו עולה מעל צוארנו ופנינו את כל
 חמדתנו בהכלי העול' ואשר וללנו בכבוד התורה ולומדי'
 ונשתמשנו בכתרה של תורה ונתיהרנו בקדושתה וקבצנו
 בנטיעות ונהיה כמשריד אלוף בהיותנו קוטפים מלוח עלי
 סיוח ואשר הרע בעיניך עשינו ובעון פשענו הגברנו כח
 הקליפה על ידי תורתנו ומנוותינו אשר עשינו עודינו
 במעלינו וטומאתנו ולא זכרנו כי תביאנו במשפט. ואתה
 ברחמך הרבים אל נא תבזה ענות נפשינו וקבל ברחמים
 וברנון את תפלתנו זה ויתוקן כל פגמינו אשר פגמנו
 בתורתך התמימה ותחבר ותוסיף נינוני קדושת תורתנו
 ומנוותינו שנתפזרו על ידי בין הקליפות ותשלך במזלות
 יס כל חטאתינו ותוסיף לאור משפטנו קדוש. בקומך למשפ'
 בעצרת על פירות האילן. **ובשם** שקדשת את עמך
 ישראל בקדוש' בחדש הקדוש הזה ללמד להם תורה ומצו'
 והופת חכמה ותבונה בהמה מכל העם אשר על פני
 הארמה ואמרו כל הגוים רק עם חכם וכיון הגוי הגדול
 הזה כן חכמו אב הרחמן חכנו מאתך חכמה ובינה ודעת
 והשכל והכיננו בינה כנחל שוטף וכמעין המתגבר והאר
 עינינו בעמקי תורתך לדע' את שמך ופתח לבנו בתורתך
 ונשמח ונעלו בדרכי תורתך ומצוותיך וחוקותיך לעול' ועד
 ובהם נהנה יומם ולילה לקיים את כל דברי תלמוד תורתך
 באהבה ולשמה ובקדושה ובטהרה. **ולמען**
 שמך הגדול הנעלם היוצא מפסוק ה' זכרנו יכרך
 יכרך את בית ישראל יכרך את בית אהרן סגדו כן
יְהוָה וְהָאֵל זַתְּכִי רַב־נָתַן וְאֵל
יָד בְּרַב־כִּי יָלַבְּ אֶרֶר כֶּשֶׁ

כח אל הקליפה ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי
 ותשא בריתי עלי פיד וגם יהי דן על הקוטפין מלוח עלי
 סיוח שאמרו כוזהר שלח לך דקאמר רב תתיבתא מאן
 דפסק יתפסק מאן דפסק ממילין דאורייתא על מילין
 בטלין יתפסק חזיה מהאי עלמא ודיניה קיימא בההוא
 עלמא ומה גס אס אמר בתחלת למודו ליחדא שמא דקב"ה
 שנמנא שמפסיק היחוד ועתיד לתת את הדין וכן לרכים
 מעמי הארץ אשר הותרה הרמעה להם והיו מלעיבים
 במלאכי אלהים ומתעצנים בכיאו. על כל אלה יביא
 אלהים במשפט בעצרת והוא אומרם בעצרת על פירות
 האילן: **ובל** האיש הידא לבו יחיל בקרבו בתענית
 ערב ר"ח זה הגור יגור ונפול חתיתו ויראת שדי על פניו
 בתתו אל לבו גודל פגמו אשר פגם בכבוד תורת אלהינו
 ותרדנה עינו דמעה ברוח נשברה ויתמרמר ויאמר בקול
 מר אוי לי כי נדמתי כי ה' אלהים נתן לי אחרות ה' אחרות
 טהורות כלי יקר שפתי רעת לעבדו בקדוש' ובטהר' כתור'
 ובמנוות. ואוי לי על שכרי אנה אולק את חרפתי אשר
 טמאתי היכלי קדש ותחת עשו' בהם שרפי קדש פרקלטינ
 הגה אנכי בראתי מעשיותי ורכו יתירה הוספתי בגבול
 הרשעה ביד פשעני וחטאתי אויה לי אהא עלי כי איך אשא
 פני אל פני הארון ה' אחרי אשר בזיתי ובטלתי תורתו
 וכליתי שנותי בהכלי העולם והייתי מלעיב במלאכי אלהים
 ומתעצנ בכיאו ומה אעשה כי יקום אל וכי יפקוד מה
 אשיבנו על השתמש בכתרה של תורה ומה אשיבנו על
 קוטפי מלוח עלי סיוח לקצץ בנטיעות ולהפריד אלוף ומה
 אשיבנו על הגות תורתו התמימה לקנטר ולהתגס' ולחתייה'
 בפני רבים ומה אשיבנו על היותי נאה דורש ואין נאה
 מקיים אוי לי על שכרי נחלה מכתינוח לי שלא כבראתי
 ויתפך שלייתי על פני ולא אנא לאויר העולם אחר כי
 עבר אויל הייתי בעיניו ואם אב הוא איה כבודו ואם ארון
 הוא איה מוראו וכך ישפק את נפשו לפני ה' לשאל מחילה
 ובפרה על חטאתו ובכל נדקותיו ופליא להוציא יקר מזולל
 טנוני קדושה תורה ומנוות אשר בקליפה חיל בלע ויקיאנו
 מכטנו וירישנו אל ולקבל עליו שלא לשוב עוד לכפל' כאשר
 בתחלה ולהגות בתורת ה' לילה ויומם בקדושה ובטהרה
 וכדעת ויראת ה' והיו דבריו קרובים אל ה': ואנכי תקנתי
 נוסח תפלה פשוטה בכל פרטי הדברים האלה לעתור
 ולרמות בתענית ערב ראש חודש סיון במנחה וזו תוארה.
יהי ר"מ ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתהא שעה זו שע'
 רחמי' שעת הקשב' שפת האזנה ונקראך ותעננו
 בעתיד לך ותעתר לנו שיהיה עולה לפניך תעניתנו
 היום למחול ולסלח את כל חטאתינו ועונותינו ופשענו
 ואשר הרע בעיניך עשינו ועשינו נאונות גדולות ועל כן
 באנו לפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו בגוף נדבא ושפל רוח
 נשברה להפיל תחנונינו לפניך להורו אותנו דרכי התשוב'
 חלק שלישי יג א ולהעלותינו

א' תת ב' (הוא צירוף אות ראשונה ואות
 אחרונה שבפסוק) זכנו
 לבנים כשירים זרע קדש ותמשך משך זרענו ממקור
 ישראל ואל יתאבנו וכזרענו וכזרע זרעינו עד עולם
 שום שמך פסול. וכל רואיהם יכידום כי הם זרע
 בך ה' ישראל ותמימים בשכל טוב בעיני אלהים
 ואדם בגלי מקרא בעלי משנה בע לי תלמוד בעלי ריון
 בעלי מצוות. וגומלי חסדים לעבדך באהבה ויראה
 פנימית ופתח לבם בתורתך ונהיה אהבה ונאנא ונאנא
 נאנאנו כולנו יודעי שמך ולמדתי רתך לשמה וקיים בנו
 מקרא

פרק א מוסר לרודפי אחר המצות

כענין זה כמ"ס יזכר ענין אבותיו א' ה' ומטא' אמו א' תמוח
וכינתר חל החיוב על האם בענין הזה כדאמר בברכו' הני
נשי במאי זכיין באקדווי בנייהו בני כניסת' וכו' וכבר בא
בספרי הראשונים דמנהג אבותינו שמשיבין התנוק' ללמוד
בין שבעו' לפי פניתה כו תורה ומצוין לוח שבתו' עליו
א' כ' ב' ד' תשרקן תורה צוה לנו משה וכלי ויקרא אל משה
וקורא הרב אן א' ב' כל זאת ואות והתנוק אחריו ונותן על
הלוח מעט דבש ולחך הנער הדבש בלשנו' . ואחר כך
מביאין עוגה שגילשה בדבש וכתוב עליה פ' ה' אלהים
נתן לי לשון למודים וכלי וקורא הדבש כל תיבה של אלה
הפסוקים והנער אחריו ואחר כך מביאין כינה מכושלת
וקלפה וכתוב עליה ויאמר לי בן אדם בטנך תאכל ומעיק
תאכל את המגילה הזאת אשר אני נותן אליך ואכלה
ותהי כפי בדבש למתוק וקורא הדבש כל תיבה והנער
אחריו ומאכילין את הנער העוגה והכנה והוא מסוגל
לפתיחת הל' .

ורפי מה שאמר למעלה כי כל הימי' שמערב ראש
חדש סיון עד יום שבעות כולם קדושים
ומסוגלים ראוי ונכון להשיב את התנוק בקרב אלה הימים
ולא בשבעות להוויא נפשיה מפלוגתא דיש אומרים
שאסור להאכיל לתנוקות בשבת או יום טוב עובו' שכותבין
עליהן אותיות ולכן אין לעשות כסדר הזה ביום שבעות
אלא קודם אליו . ואולם לא אמרו כל הסעודין הללו
אלא לבמלי תחלב עתיקי משרים לפתוח סגור לבבם
בחכמה וכתבוה וברעת .

אכן לבחורי חמד הגדולים כשנים לא זו הדרך ולא
זו העו' ר' להאיר את נשמתם בחכמה ללכת
אחרי סגולות העובות כאשר באו בספרי הראשונים כי
אם לשמוע את דבר ה' ולהבין ולהתענות ולשוב עד ה'
לבפר בעד חטאת חרפת נעוריהם אשר היא הבורמת
סגור לבבם באמת לא זולת . ועושה אלה עושי' את העיקר
טפל ואת הטפל עיקר כאשר לא נשמרו מעינא וליבא
תריסרסרי העבירה ושח מראות עיני נשמתם להבין
ולהשכיל אפי' פשוטי הדבר וכל שכן תעלומות . וכאשר
לא נשמרו מלהאיר דבר לפני האלהי' מי אמר' המאירי'
בשחוק וקלות ראש והלאוי לא תהיין כלשון הרע וליכנות
וגבול הפס אשר גרמה לאסוס ולהתאלטו פה הנשמה
הטהורה אשר לא יוכלון לחדש שום חידוש בתורה . אשר
עליהם תקוון הנביא הדשכ"י ע"ה ווי לבני נשא דאינון
אטימי' לכא'ם תימי עימי' וכו' אשר הנשמה בהם כמתה
אינה פועלת הפעולות הרוחניות והועיל וכן תהי' הועיל
בתקנתם לרחף אחרי סגולות פתיחת סגור לבבם והא
למה זה דמה למועל את ביתו לשמרו ונמנ' אויבו ומבקש
דעתו שמר בתוכו . כי אף אשר המה חכמים וידועי' הפ'
יאבדו מלהבין ולהשכיל תעלומות חכמה ביד פשע כאשר
סכמים

מקרא שכתוב ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רחמיאמר
עליך ודברי אשר שמתי בפיק לא ימוש מפיק ומפי ארעך
ומפי זרע ארעך אמר ה' מעתה ועד עולם ומדע בניו
זרעם ואנאיהם בתוך העמים כל רחמים יכירום כי הם
זרע ברך ה' לא יגעו לריק ולא ילדו לבהלה כי זרע ברכו
ה' המה ואנאיהם' אתם כי אהב מים על גמא' וכוזלים על
יבשה אצוק רחי על ארעך וברכתי על אצאריך ויהי בחול
זרעך ואנאיה' מעיק' כמעו' לא יכר' ולא ישמר שמו מלפני
ותומין לבו ולבגנו וכני בנינו די מחסורנו ככסד ולא בכוי
וכריאות וכח ואל ויחן וחסד בעיני אלהים וארם יהיה אסכ'
ואחיה שלום וריעות בנייהם . אלא ה' אתה מרע כל
תעלומות ולפניך נגלו כל מפגוני לבבנו כי לא ביקשנו כל
זאת אלא בעבור כבוד שמך הגדול והקדוש ובעבור כבוד
תורתך התמימה . על כן ענינו ה' עגנו בזכות אבותינו
הקדושים אברהם יצחק וישראל עבדיך ונסה עלינו אור
פניך ה' להיות הענפים דומים למדפס יהי ה' אלהינו עמו
כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו להטו' לבבנו
אלו ללכת בכל דרכיו לשמור מצוותיו וחקתיו אשר צוה
את אבותינו יהי לרצון וכלי .

ואחר תפלה יאמר מומד אשרי כל ירא ה' וכו':
ואשרי אנוש יעשה כסדר הזה להתעטר
בכתרה של תורה הוא ובניו בקרב ישראל ואף אם קשה
עליו התעביות אל יתרשל וישים אל לבו לקדשי' אשר בארץ
המה חכמי התלמוד אשר עיניו את נפשותם בכמה נומות
לזכות להתעטר בכתרה של תורה ואמרו בפרק הפועלים
רב יוסף יתיב בתעביות ואקרייה לא ימוש מפיק יתיב מ'
תעביות ואקרייה לא ימוש מפיק ומפי ארעך
ומפי זרע ארעך אמר ה' : מכאן ואילך לא צריכנא תורה
חזורת על אכסמא שלה וכן אמר דוד טוב לי כי עונתי
למען אלמד חקך וכלקוט אמרו שהתענה שלמה ארבעי'
יום שתכתן לו חכמת התורה כמשה . דכתיב ויהי שם ת'
יום וארבעים לילה ועל כן משלי שלמה המ' רבתי .

ומה גם כי ישים אל לבו לפעמים עונות האבות
גורמים שלא יהיה לבניהם לב להבין ולהשכיל
בתורה ובאים החנוכים ומכסין פוחיהן שלא יקבלו כח
שלא יהיה לאבות וכות כמ"ס בחדש חדש במדרש הנעלם
ע"ס כי כדאי ראוי לו לאב לרחם כרחם אב על בנים שלא
יתרשל להבין ולהתענות לכפר בעדו ושלא להיות גרמא
בכזקי בני ח' וזה שכל הימים וכ"ס בזמן המסוגל לעבין
זה שראוי לעבו' נפש כאשר יוכלון שאתו לפשע במעשה
ביום כוס תעביות ולעיתור ולרעות לפני האל חפון המר' .
לסלוח יכפר בעדו ואל יגרמו כיעוס לממסס מוח בניהם
ח' וכן אם על הכני' ככלל ענין זה להבין ולהתעמ' על
בניה לא יפקוד עונותיו על בני' כי אב ואם שו' לשיעוריהן
בעיני

פרק א מעלה תורה לשמה

ב

האדם הגידו לריו שמנך טובים מה שמן הזה פעל לתוכו טפה של מים ונא כנגד טפה של שמן כך ר'ת אס נכנס ללב דברי לענו ונא כנגדו דבר תורה וכבר אמר ב' שמשכים ואין ביניהם דברי תורה הדי זה מושב לזנים פעל ידי כן מאכרים טובה הדכה - וטח מדלות עיניה מהשכיל לכותם בעמקי חמדת תורתנו - וכ"ס למי שאין לבו פתוח בחכמה ובא לדרוך אחריה כי אף אשר יחזיק בסגולות הפותחים את הלב לא יועילו לו אם לא ייתקן את אשר עוותו וישמר מדברי בטלה הגורמים להוציא החכמה ולסכל ולאטום לב החכמים וירועים וכ"ס מי שלבו פגוי הימנה שלא תקרב אל פתח לבו כל זמן שהשרץ בידו: והלא תראה דברי התנא ר' מאיר ע"ה הוא היה אומר כל העושה בתורה לשמה זוכה לרברים הרבה וכו' ומגלין לו דיו תורה ונעשה כמציון המתגבר וכגהר שאינו פוסק וכולי והינו שמגלין לו דיו תורה מאיליו בלתי הצטרכו לסדר בסגולות כי רוח אלהים תלמדנו כאשר נפשו חסקה בתורה לעסוק בה לשמה לעשות נחת רוח ליוצא לא לשום פניה ועל זה ידון כל הדוים בחורים ונערים חדשים אחרי דעת החכמה ואין לא בדם טובם לדעת אתה' ולכם שמו שמיר שית ביראת ה' כמ"ס בזהר ובתקונים וז' לרוח אלהי מרחפ' על פני המים - מאי ורוח אלהים בוראי בזמנא דשכינתא בגלותא האי רוחא נשיב עלן אינון דמתעסקי באורייתא והאי רוחא אתעביד קלא וימא הכי קומו והתערו לגבי שכינתא דהא שכינתא היא בגלותא ולית בהו מאן דיתע' לגביה וכו' ולא עוד אלא פתח פתח מדדשא דאינון חברין לגביהו כוונתן ככל יומא באוריית' דבעל פה בכת' יקושיין וכוונתן בה בכלבים דאשרין שב הכ כגוונא דגהי' דכוונת הכ הכ ה'ר לעלוק כ' כ' הכ הכ - הכ לגא עותר' בעלמ' דין הכ לגא עותר' בעלמ' דאיתי ולית מאן דישתדל באורי' לסלק שכינת' מגלות' כג' ד קלא נפק ככל ליליא כד נח' קב' ה' בג' ע' דסלקין נשמתין קמיה והוא קלא אחר מה אקרא זיל ואינא דשתדלון באוריית' לחברא שכינה עם קב' ה' וכו' ואילין דשתדלון בגמיל' חסדים ובאוריית' לא משתדלון לא לגרמניהו ובגיניהו אתמר וכל חסדו כגין השר ועל' אין דלא משתדלון בה לשמ' רוח דקדושה דאיהו שכינה לא שריא עלייהו ה' דרוח קולך ולא ישוב ע' כ:

הנה

מעט מתבאר כי הכל תלוי במעשה הסוב לעשות נחת ליוצרו חסן ישועות חכמה ודע' ויראת ה' היא אונרו וכן הוא אומר תשובו לתכחתי הכה אביעה לכם רוחי אודיע דברי אתכם - דשכינתא דאיהו רוח קדישא שריא עלייהו לא כן אשר בחשיכה יתהלכו והתורה נעשית קדרוס לחתוך בהם אצל כמה מבעלי תורה אשר עסקם בה על מנת לקבל פרס והספקות יתירות ולהיות שמם וריחם נודף בכל הארץ וכו' מגדל ואמרו כעשה לנו שם ועליהם אמרו כל העוסק בתורה שלא

לשמה נוח לו שמהפכה שליתו על פניו ולא ינא לאוי' העולם ושכינה לא שריא עלייהו - והנה רבי מתופשי התורה מראים בעצמם כאלו המה חסידים המתחמדים עם קונם ועמלם בתורה לעשות נחת רוח ליוצרו - אכן אף אם אין בידנו להכחישם דברי התנא מכחיש' אשר תסר המפתח לאמר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לרברים הרבה וכו' ומגלין לו דיו תורה ר"ל שמאיליו בלתי הצטרכות לטרח ולעיין בה - הנה זה יורה שאינם עוסקים בה בדת של תורה ומי זה האיש אשר לא יזלו דמעות מעיניו בתנו אל לבו דברי התפלה הזאת ודואה פחותותו ומסורו וכו' שהארך ככל זה מהרח' וזה ה' בהקדמת ספריו - וכתב הרב זלה' ה' כי מי שקורא בתור' לשמ' בלי שום פניה כלל או המלאך הנוכח מעם יהיה קרום מאד ועליון ככל דבריו אמנם אם התורה יסחא היה בה קצת מתפכה דעה בלא לשמה או איזה שיבושים וטעות כן המלאך הנוכח הימנ' יהיה בו תעוררו רעים כי נכדא מב' בחינות מטוב ורע ואינו באמן בכל דבריו ועל ידי זה בורא הוא וגורם כמה דעות בעול' כמ"ס בזהר בראשית ז' ל' ת"ח הוא דמחדש מילין דלא ידע על בוריהו קרא יאות וכו' עביד בהון דקיע הוא דאורי תוהו וטאס בהוא דקיע הוא איש תהפוכות שית אלפי פרס' וכו' ומתמן נפקת אשת זנונים ומתמן נפקת וקשיל' כמה אלפי' ודכין ועל דא כתיב כי רבים חללי הפיל' וכו'.

ובמה

כוונות קמאי דקמאי על כת הדשמי אשר נהגו לפנות פסס הכתוב ולבס' בדרים אחרים ובחז' לעצמם דרך לא סולל' לא דרכו בו הראשונים ומחפשים בחפוש נרות אחר מדרש או פאמר מנסדר זה אחר זה עביינם והם רחוקים זה מזה כרחוק תורח ממער' ומעולם לא כתבוון בעל המאמר ולא עלתה על דעתו שיהא להם קישור וחיבור - והמה מייבשים עצמם במעשה חרודים חרודים בחריפות של הבל ומאברים זמן זמנם ומכיהם עד שמעלין הבל וקושרין נימא בבימא מדחי אל רחי עד מאה דחיות ותולים בשערה ומהפכים הקצר' אל פיה כי חר תהפוכות המה וגוכים דעת הכריות במקרי' הללו להשת כל' א' ברוח שפתיו מתגשא לאמר אני אמלך ולמען ספר שמו לאמר כי הוא נאה דודש ידעמה בחסוכה לשנות כל פסס וסעירו דכין סבוראי מחכמי אשכנז שמו' בא לימוד המכולל הזה באשכנז בא ערובא וחשיכה גדול' לעול' ונדר' צהר' ה' על הוה שבר על סב' יחדיו ידבקו וכשפך דמים במים ואין קובר וכמה אלפי אלפים נפשות שנהרגו עד השארם מעט מהרבה ואין זה כי אם שעל ידי לימוד הזה נסתנו כח לאיש תהפוכות לשון סקר ויכן לו בית כרקיע הוא להרוג כמה איכלסין מבני ישראל אי למי אהא עליו - כי על כל אלה מי שנגע להי' כלבו לא יפנה דרך כרמים להתרומם ולהתנשא ח' בכתר של תור' כדרך לא כלולה לא דרכו בה הראשונים לא שערס אכתינו רק

כדיך

13

2

לשמה

ב

יג

פרק א סגולות להשנה החכמה

בדרך כבושה לראשונים ז"ל בדרך אמת ובעיון היסוד לא
מצוקל בדרך המטים עקלקלותם כי הוא מאכד טובה
הרבה וגם בכנפיו נמנעו דם נפשות אביונים . ובכן חן
וכבוד יתן ה' לא ימנע טוב להולכים בתמים ויהא לבם
פתוח כפתחו של אולם מחליהם מכלי הצטרך פזות
משאות שוא ומדומים . כי רוח ה' תבינהו וילמדוהו דעת
ודרך תבונות יודיענו :

ויהא

זהיר בסגולות החכמה לרז"ל האחד לתפוס
ביראה הפנימי אשר היא תבא להשיג בחכמ'
כמ"ש ראשית חכמה יראת ה' ונאמר הן יראת ה' היא
החכמה ועליה שנו חכמים כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו
חכמתו מתקיימת . וכן אמרו באגדה אמר הקב"ה לישראל
היוכם כל החכמה וכל התורה דבר קל הוא כל שמתירא
אותו ויבושה דברי התורה כל החכמה וכל התורה כלבו
שנא' ראשי חכמה יראת ה' . וכשמו' רבה משמע שבמדת
היראה זוכה גם לזרע אנשים חכמים וידועים ז"ל ותייראן
המילדות וכו' ה"ה דהן יראת ה' היא חכמה מהו שכר
היראה תורה לפי שיראה יוכבד מפני הקב"ה העמיד
תמנה משה וכו' ומרים ינא תמנה בכלל שהיה מלא חכמ'
דכתיב ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה וכו' ומסוג זה
לירא מן החכמים אשר על יראה זו אמרו פ"ק דשב"מ מאן
דחיל רבנן איהו גופיה נורבא דרבנן ואי לאו בר הכי
הוא משתמע מיליה כנורבא דרבנן וגם לזכות לזר חכמי'
יאהוב אותם כמ"ש שם מאן דרחים רבנן וכו' וגם לרדוף
לקבל פני החכמים וידועים בחכמה וכיראת ה' כמ"ש
פרק קמא דערובין א"ר האי דמחדנא מחבראי דחזית'
לר' מאיר מאחוריו ואלמלא חזיתיה מקמיה הוה מחדנא
טפי דכתיב והיו עיניך רואות את מוריק . ולתלמיד להיות
זהיר ביותר כשרבו כועס עליו כמ"ש פ' הוראה אמרי רבי
ד' ינאי מאי דכתיב כי מיץ חלב ינאי חמאה ומיץ ח'ף
ינאי דם ומיץ אפים ינאי ריב במי אתה מונא חמאה של
תורה במי שמקיא חלב סינק משרי אמו עליו ומיץ ח'ף
ינאי דם כל תלמיד שכועס עליו רבו פעם ראשון ושנית
זוכה להבחין בין דם טמא לדם טהור ומיץ אפים ינאי ריב
כל תלמיד שכועס עליו רבו פעם ראשונה ושניה ושנית
זוכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות דתנן רבי
ישמעאל אומר הרוצה שיתחכם יעסוק בדיני ממונות באין
לך מקצו בתור יוטר מהן שהן כמעין . נובע וכן להתנכל
עצמו כמ"ש א"ס נבלת בהתנשא וא"ס זמות יד' לפה כל
המנכל עצמו על דברי תורה כופו להתנשא וא"ס זמם יד'
לפה . וכן ללמוד בחבורה שאין התורה נקני' אלא בחבורה
כמ"ש ברזל בברזל יחד ונהפכו נאמר חרב אל הנדים
וכאלו ח"ו ולא עוד אלא שמתפש דכתי' ונאלו ולא עוד אלא
שחוטאי דכתי' אשר נהלכו ואשר חטאו . ואמרו רבותינו
בעל התוספו' ז"ל למגר' כרב ה' עדיף שלא יכלכל לשונם
יחד

יחד כמ"ש בני יהוד' גמרי מחד רב נתקיימ' תורת' בידם
אבל למסכר אמרינן הלומד תור' לפני רב אחד אינו רוחה
סימן ברכה לעולם : וסגולה יקרה להתחכם הוא ללמו' עם
התלמידיו כמו שאמר ר' חנניאל הרבה למדתי מרבותי
ומחברי יותר מרבותי ומתלמידי יותר מכול' ובפ' ב' דתמור'
אמרו רש ואיש תככים נפגשו מאיר עיני שניהם ה' ב שעה
שהתלמיד הולך אצל הרב ואמר ליה למדני תורה א"ס
מלמדו תורה מאיר עיני שניהם ה' וא"ס מלמדו הקב"ה
מחכים שניהם וא"ס לאו עשיר ורש נפגשו עושה כולם ה'
מי שעשהו לזה חכם עושהו לזה חכם עושהו טפס טפס
עושה אותו חכם וכו' . ובסנהדרין הפרישו על המדה ואמרו
הלומד תורה ואינו מלמדה בכלל כי דבר ה' כזה הכרת
זכו' ואמרו כל המונע הלכה מפיתלמיד כאילו גזלו חכמל'
אבותיו ואפילו עוברין שנמעי' אמן מקללן אותו ח"ו וכל
המלמד תורה בעולם הזה זוכה ומלמדה בעולם הבא שכ'
ומרה גם הוא יורה :

סגולה ב'

לתייתר אוחז בפלך השתיקה כמ"ש
התנא סייג לחכמ' שתיקה כי כשם
שמעשרות סייג לעושר שכרי להשיג עושר נדק' טיעשר
כדפירש עשר בשכיל שתתעשר כן להשיג האדם חכמה אי
אפשר לו כי א"ס על ידי קניית מדת השתיקה כי המרבה
דבר בטלה כנגדו דברי תורה ינאי' ממנו כנזכר למעלה
ועוד מטע' אחר כי על ידי השתיקה הוא מתעלם מפעולו'
השם קנאות שהם קול ודבור ועולה למקום השתיקה שהוא
המחשבה סוד החכמה בסוד שתוק כך עלה במחשבה וגם
כי במדה זו נעשה מרכבה למקו' השתיקה ויזכה שיושפנו
לו כוחות ועמקי התורה שהם בשתיק' דלא אתמסרו לגלג'
ואחר מן מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם . הוא במיעוט
שיחה וכו' :

סגולה ג'

לקום בחצות הלילה ובלי ספק
שהתלמיד במדה זו יתגלו לו
סתרי תורה כמ"ש הראשונים כי אחר שהתורה נמשלה לבת
מלך בלי ספק כי יותר ב"ה מלך תגלה לאהוב' כלילה יותר
מכיום כי כלילה הוא דרך צניעות וכן למדנו ר"י אין רנה
של תורה אלא כלילה ואמר ר"ל כד הוינא לעי' באורייתא
ביומא הוה מנהרא לי כלילה דכתיב והגית בו יומם
ולילה :

סגולה ד'

לאחוז במדת הענוה כמו שכתב
בסוטה פרק ב' אמר ר' יוחנן אין
דברי תורה מתקיימין אלא במשים עצמו כמי שאינו . שכ'
והחכמה מאין תמנא ואמרו כת הקורמין כי האיש אשר
ירבנו לבו לתקן מדותיו ולישר דרכיו ומעשיו ירדף אחרי
הענוה בתכלית השלימות להיות עלוב ולא יעלוב שומ'
חרפתו ולא ישיב ומיד תשרה עליו השכינה ולא ינטרף
ללמוד מכשר ודם כי רוח אלהים תלמדנו :

סגולה

סגולה ה'

להיות נמוע כמ"ש ואת צוועים חכמה להכתיר מעשיו בכל מה שיוכל שכל ה' ושה דבריו בסתר הכרכה שורה עליו והוא על דרך שפירשו רז"ל אין הכרכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין ובו הר נח דף ס"ד אוליפנא קב"ה סתים וגליא גליא הוא כ"ד דלתתא סתים הוא אחר דכל כרכאן נפקין מתמן ובזין כך כל מילוי דבר נש דאיכון בסתימו כרכאן שריין עליו וכל דאיכון באתגליא הוא אחר דכ"ד שריין עליו בגין דאיהו אחר באתגליא וכלא איהו ברזא עילאה כגונא דלעילא ע"כ. ובפרקי התשוב' כתבנו שהמסתיר מעשיו הטובים מכני אדם שכרו שיהא נסתר מעליהו הדין שהקב"ה חופה עליו בלבוש החסד הנקרא חליה כדי שלא יכירו בו בעלי הדין בסוד לגבר אשר דרכו נסתרה ויסק אלוה בערו. וב' סגולות אלה אמרן ר' מאיר בפרק קנין תורה ר' מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברי הכרכה וכו' ומגלין לו דיו תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק והולך והוי נמוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו וכו' שהדברים האלה הם הצעה לקניית החכמה כאמור:

סגולה ו'

לאחוז במדות החסד שביאר החסיד הקדוש בעל ראשית חכמה בפרק י"א דשער אהבה כי על זה אמרו הרזנה להחכים יודים פי' הרזנה לזכות במדת החכמה. צריך שיאחוז במדת החסד הנקרא דרום כי החסד כסא לחכמה ובאחיזתו במד' החסד בורא יוכה לחכמ' שעליה ומכל מקום גם אינו יונא מידי פשוטו שגם בתפלתו ינדר מעט פניו לנדר דרו' כמ"ש בפ' כ' דבתרא וסי' שלחן בצפון ומנורה בדרום ופרכינן והא אמר רי"ב כל שכיב' במערב לא נצרכה דמגלי אגלוי:

סגולה ז'

כתב הרב זלה"ה לקום מפני שיבה סוד דיקנא דא"א ולהד' פני זקן סוד דיקנא ז"א ויראת מאלהיק סוד נוקבא דז"א אשת חבר ועי' זה זוכה לחכמת התורה ומועיל מאד להשגה:

סגולה ח'

להתודו קודם לימודו ויכוין להוציא הקדושה שהיא התורה ומעשים טובים שהיה עושה בעודו רשע מהקליפ' ששם היו הולכים ומגביר כחה ועתה מכניעה וכבן תפקח' עיני עורים:

סגולה ט'

להשיב בעמקי חכמת הקבל' הזמן מסוגל יותר להצלוח בלימוד ולהבין ולהשכיל בתעלומה הוא בערבי שכתות וגם כלילות אחד חנות ובחג השבועות ובחג הסוכות בתוך הסוכה וביותר אס' דר בארץ ישראל דאורי' דא"י מחכים ביותר בחכמ' זו:

סגולה י'

היא להיות למודו בנחת לאט מלה במלה כמ"ש דברי חכמים בנחת נשמעים. כי לא נמצא השגיאה והטפשות כי הם בעבור שאינו מדקדק בדבריו ואינו שוקע בענינו ומתירצה במחן בתחלת

בתחל' העיון ומוצי' שם רע על תפארת' של תור' הקדושה והעמוקה כי כר' לו שאין ענין התורה כי אס' אותו דבר שעולה בדעתו בתחל' עיונו והוא הפשט. כי עיקר התורה סודותיה ודויה הנסתרים והעמוקים הם נעלמים מעיני הכל בתחלת העיון עד שמי שיש לו שכל יטה שכמו לסבול הטורח והמשא לעיון יום אחד יום עד שיגלה הענין אשר הוא מבקש והוא יתברך בראות טוב כוונתו לרעת להבין מגלה את חפציו לו הכל לפי מה שהוא אדם:

והחסיד

הר"ם בן מכיר המסיל משל נאה לזה לבת מלכ' שהיא נתונה בתוך המגדל סוגרת ומסוגרת ואין אים אתה בבית כי אס' הכבדות הראויות לתת לה מבית המלך ואפילו פתח המגדל אינו נמא' כי אס' אחר עמל וטורח ומי שיחפש בה היטב ואחר כך נדק' לחפש אחר המפתח' הראוי' לפתוח אותו הפתח אחר שיפתח הפתח הראשון שהוא החינוך יש חדר לפניו מן החדר וכולם סגור' היטב ועלה בדעון המלך שלא לתת בתו לא מפני עושר ולא מפני יופי ולא מפני יחס ולא מפני שום נד בעולם אלא למי שיסתדל להיות הוא שיוכל לבקש אהבת בתו שתגלה אליו מן החלון עד שתגד אליו הפתח ויהיה חרש וחכם לבקש מפתח אחר מפתח ויוכל ליכנס לפני לפנים למקום מושב ומשכן בתו. לו תהיה לאשה ולא ימנע אותה ממנו וכן הכריז בכל מלכותו עד שבאו מקצות הארץ אל המגדל והוא רבים והיו בהשכס והערב סביבות המגדל בכל מיני שירות ותישבות וכל מיני ציבון לעבוד את לב הנערה אולי תחפץ באהבתו שתגלה אל' א' מהם בחורין ובסדקי' ועינה בנוס נפשו לחורב ביום ולקרח כלילה אולי תיקר נפשו בעיני' ועם כל זה לא הושי' לו מפני שלא התמיד בעניין וחשב שבמצב הזמן שיכב' ימצא מבוקשו והוא לא כן ידמה כי לא כדכ' נקל תושב בת המלך לישא אותה והיא אינה חושש' לו וממקומה לא תמי' וכיון שראה האיש ההוא או אותם האנשים שהשתדלו הבא מידם ולא השיבו תוהים על כל מה שעשו וחזורים לדרכם בפחי נפש יגיעו לרחק והולידו לבהלה וכן באים אנשים אחרים מא"י הים ומקנות הארץ לשמע בת המלך מיופיה ומתכונתה ומסכבין כמו כן אותו המגדל השכס והערב ומתעבבין שם יותר מן הראשונים ומתקנים כלי שיר ונגון ואמרות טהורות של פיוסים ודכויים לרעות את בת המלך ולבקש אהבת ומחננים אליה שלא ישוכו ריקס וסוף העלו חרם בידם וחזרו בפחי נפש לדרכם. וכן יום יום מתחדשים ובאים ממזרח וממערב לראות אס' יוכלו להשיג המניאה ההיא ולרבר על לב הנערה שתגלה אליהם ויהיו לרנין אמריה ועמדו כמו כן זמן מה וכיון שראו שלא השיבו חזרו לאחוריהם בפחי נפש ונתיאשו מן המבוקש עד שבא פקח א' ערום והמר המגדל הזה אי חפסר שלא בנו פתח ליכנס ולנאת. אכני אשכ ארבעים יום וארבעים לילה עד שאשיג

פרק א כשל לעכב רחורה

פרק ב' ערב שבועות

יום ערב שבועות נדק כל אדם להכין עצמו ולהזכיר בקדושה ויראת ה' כל שנים כרי שתמנ' קדושת יום הקדוש כבא ומושב אשר בו תמנא מנוח לכף רגלה ומה טובו ומה יופיו להפכיע בנחמדות נפשו לטהרה ממקור דמיה אשר נתן בה הנפש את שכבותיו כי הזמן גורם וכא עת לחנכה לפני אבינו שכשמים המטהר את ישראל לעתוד ולרנות אליו לאמר מי שטיהר את האבות ופסק זוהמת הנפש מעליהם כיום זה הוא יטהר את הבנים להסיר כל גלוני חלאת זוהמת הנפש הוא עד הרע מעליהם מי שבאל את האבות יבאל את הבנים מי שקדש את האבות יקדש את הבנים מי שתמך את האבות יתמך את הבנים מצתה ועד עולם : **ונוסף** על זה אמרו על אחר מן החסידים שהיה מתענה בערב שבועות ושלו מחמו חכמי הדור על מה היה מתענה ומרבה כתפלות ותחינות ביום שהוא . והיה טעמו מפני שאמרו שבמרא פרק מפנין דהקוה במעלי יומא דעצרתא סכנתא ובזו רבנן אכולהו יומא טובא משום יומא דעצרת דנפיק ביה זיקא ושמה טובא דאי לא קבילו ישראל תורה הוה סבא להו לכשריהו ולדמיהו וטעם הדבר אמרו חכמי האמת כי חרש זה הוא תלומדי רמז על יעקב ועשו שיעקב ועשו חלקו ולקח יעקב חרש ניסן ואיר ועשו לקח כנגדן תמנו ואב ומנא חרש כיון שהוא באמצע נשאר בשותפות ולכן מנלו תלומדי ומי שיקבל התורה נוטל אותו חרש לגורלו ואם ישראל יקבלו את התורה ויטמנו אותה הרי החרש הזה לישראל ואם לא הרי הוא של עשו ועל כן נפיק ביה טובא והוא כח שר של עשו שמנולו מאדים וכא בכח חרב שבידו לטבוח שונאי ישראל . וזהו הטעם שבעומות הרבים מן היום דלא אכשור דרי לכמור את התורה כדת וכשורה . סמוך לחג שבועות קראנוהו נחת רבות ורעות ה' יאמר לדחותיו די : ועל כן האנשים הניבשים אל ה' מתקדשו כהיום הזה לעתוד ולרנות על זה לפני אלהינו מרחם ע"ד קרמיה לרשיעא על לא יקדמיהן : ובבית מדרשו של מרזי ז"ל היה נוהג לקרות כהיום הזה תכף ומיד אחר התפלה סדר מעשה הקרבנות ופרשת ויקרא וכו' . על כי הם סגולה גדולה להצמיח כל צד ומשטין כמ"ס התוספות פ"ק דעגלה בענין הלנו אתה אם לדרינו . פי' הלנו אתה בשביל תורה דכתיב בה תורה נזה ולנו . אם לדרינו או בשביל קרבנות שמגינין עלינו מצרינו וכן משמע בזוהר וירא כמ"ס בפרקי ר"ה ע"ס ואח"כ כנביאים חזון עובדיה עד סופו ואח"כ בכתובים מומור יו"ק ט' שדרשום חכמים ז"ל על עשו . ואח"כ יאמר הנסח התפלה הנזכרת במעמדה ויספיק בסופה כוסת זה .

א"י מלך רחום וחנן עזרת אבותינו אתה מנן ומשיב

טאטיג את מביקשי ואמנ' איזה פתח או חלון שאוכל לראו את כת המלך או לדבר עליה ותנתן לי נפשי בשאלתי או אמות עליה וסיה כשב' האיש ההוא באותו חשך נמרץ ימים ושנים הולך וכא סביבות המגדל עד שמנא במין חלון אחד במגדל התחיל לחטט אחריו והיו עפר וחרדות נופלים עד שגילה חור קטן התחיל לנעוץ ולנוח יום ויום ולקרות לכת המלך בקול גדול ולהתחנן אליה תיקר נא נפשו בעיניה עד שיהמו רחמיה אליה בראותה כי כבר התחיל למנא מקום וטרח ועמל לבקש אהבתה והתחילה לספר עמו ולדבר על לבו שלא יחוש מכל הטורח אשר טרח כי סוף הכבוד לבא וישמח ויגיל ומי שטרח בערב שבת יאכל בשבת . וכיון שהתחיל הוא יגמור וימנא הפתח ומשם יכנס עד שהוא בעצמו טרח יום אחר יום עד המנא פתח בנויה בכותל התחיל לחטט אחריה עד שפתח ונכנס אחר שנכנס התחיל לקרוא ולנעוץ אל כת המלך תפתח לו החדרים הפנימים להכנס אליה עד שראתה אותה בעיניו וגלתה לו מקום המפתחות היכן הם והוא לקח מפתח אחד ופתח חדר אחד ומפתח אחד ופתח עד שמעט מעט כיסוב דעתו וכהשכלת שכלו פתח את כולם אחד א' וברא' את המלך חפץ הא' שהוא כה וכל שטורח שטרח בעבודה שלחה להגיד לאביה כל המאורע והמלך שמח לקראת האיש ההוא כי שרי מעללש יאכל ורב' להשיאו עם בתו וגילו לו מסתרים אחרים ונתן מפתחות המגדל בידו לסגור ולפתוח כל זמן שירצה ונתן לו בתו לאשה והגדיל האיש ההוא עד מאד עד שנעשה מופתה למלך וככל אשר הוא גוזר הוא מנליה בידו . והוא המלך שהביא הסבה לרחימתא דאיהי שפירתא כחיוו ושפירתא בריוה ואיהי טמירתא וכולי עיין שם באורך והוא דמיון התורה עם האיש החפץ לעסוק בה כי אין עקרי הדת ובודותיה מתגלים בדבר נקל לכל לומר כי אם אחר עמל וטורח הרבה מאד לעסוק בה יומם ולילה ולמסור נפשו עליה כדכתיב אדם כי ימנא באהל ולעולם אינו מסיח דעתו הימנה בשכבו ובקומו בשבתו ובכלתו . לאיש אשר לא לו ודאי ישיב תעלומות חכמה בכל אשר יחפוץ כי כמו שהוא רודף אחר התורה ומוקף אהבתה כך תרדוף היא אחריו להתגלות אליו ולמסור ב' דגביו סתרי ודוי עמקיה בענין שנאמר תכבדך כי תחבקנה ואין לך כבוד גדול יותר מכבוד החכמה כמ"ס כבוד חכמים ינחלו : **ב"ר** של דבר אין לפנות לרעת החכמה אחר סגולת חיצונית כי אם בסגולות האלה הפנימיות והכל לפי מעשיו של אדם . וכתנא דבי אליהו בפסוק ודבורה אשה נביאה . מה טיבה של דבורה שנתגלה על ישראל והלא פנחס בן אלעזר עומד מעיד אני עלי שמים וארץ בין נכרי בין ישראל בין איש ובין אשה בין עבד בין שפחה הכל לפי מעשיו של אדם הנה הקדש סורה עליו עכ"ל :

יום

ומוסיע להם ולכניהם אחרים' חמול על עמך ורחם
 על נחלתך חוסה נא כרוך רחמך חננו מלכנו ועגנו
 הכט נא והוסייעה נא נאח' מרעיתך אל ימשול בנו קצף כי
 לך ה' הישועה. ידענו ה' כי חטאנו ופגענו בכבוד תורתך
 התמימה ואין מי יעמוד בעדנו אלא שמך הגדול יעמוד
 לנו ביום צרה וראה כי עמך הגוי הגדול הזה ואל תתן
 נחלתך לחרפה למשול בם שר של עשו לטבוח ישרי דרך ואל
 תעש עמנו כלה בגלותינו כי אל מלך חנון ורחום אתה
 סלילנו נא מיד עשו כי ירא אנכי אותו פן יבא והכני אס
 על בנינו. קומה ה' קדמה פניו הכריעהו פלטה נפשי
 מרע חרבך יהיו כמין לפני רוח ומלאך ה' רחמה. יהי
 דרכם חשך וחלקלקו' ומלאך ה' רודפם למען יחלצון ידיך
 הוסייע' ימנך וענני עשה למען שמך עשה למען ימנך
 עשה למען תורתך עשה למען קדושתך יהיו לרצון אמרי
 פי וסנין לבי לפניך ה' צורי וגואלי.

ואשרי אנוס יעשה זאת להיות מנמת פניו
 תמיד בכל ערב שבעות לעשות כבוד
 הזה לפני האל החנון המרבה לסלוח לבקש מלפניו על עמו
 נאח' מרעיתו לכל ימשול בם קצף ח' לא לכד להריק הכנות
 קופרא טבא לפומא וכסא טבא לפומא מאין פנות אל
 הנעשה תחת השמש אויביו בגשם יקיפו עלינו על עוננו
 ופגענו בכבוד התורה התמימה מי בביטולה וכו' ויהי ומי
 בהבות בה שלא לשמה ושלא בקדושה וטהרה ומי בהשתמש
 בכתרה של תורה ומי בהתאכזר על לומדיה ואין מחזיר
 בידם כי על כל אלה יבוא אלהים במשפט ביום העצרת
 כמשא' אל בעצרת על פירות האילן כאשר ביארנו בפרק א'
 ועל כן נפיק ביה ויקא ושמיא טבוח דאילו לא קבילו ישראל
 תורה הוה טבוח להו לכשריהו ח' ועבשין שקבלוה יפקוד
 עליהם חטאתם שיקבלוה ולא קיימה:

ובשם שערב ר' ה' הוא ומן תשובה לכל שאר
 חטאות של ימות השנה כן ערב עגרת
 ומן תשובה פרטית לכל חטא אשר יחטא כל איש על כבוד
 התורה התמימה לפני בא יום הדין הנורא ביום העצרת
 כאמור. ואף אם כביד מצאה ידו בתורה ה' וביקר תפארת
 גדולתה נדק להיות ירא ומ'טער שלא יפגע ח' הדין
 במצט הצאן נאח' קדשים ויהיה ח' פרצה גדולה בקדושה
 ואכינורועינו הרשכ' ע' ה' תמיד היה אומר כל יומאי
 אנטערנא דלא יוקיד עלמא בשלהובי ובדמי דנרק וכולי
 ולכן כל יום ויום מיום התקדש החדש הקדוש הזה עד עכ'
 העצרת כל ירא אלהים יהיו עיניו ולבו תמיד אל ה' לבקש
 מחילה וכפרה על עונותיו את תורתו וכפר בעדו ובעד כל
 ישראל ומידי כואו לפני ה' הן בתפלה והן בעסק בתורתו
 תהיה זאת מענין כונתו וכל עת ורגע יהא חל וזע לאמו'
 איך לעשה לייחד את המדות של מעלה כדי שלא יהא קצף
 בגין חלולה של תורה גובר ונדק חני להגות בתורה או
 לעשות

לעשות מצוה זו כדי שעל ידי מצוה זו יתמודד יחורם של
 שמו' למעלה ולא יפגע הדין במיטב הצאן קדשים וביותר
 ביום ערב שבעות מצוה זו יותר מבשלומו להכין מז' כי
 הרגל בכבודו ובעצמו לכבוד התורה ולכבוד היום הקדוש
 ולהיות מנמת פניו על ככה לכפר עליו מאשר חטא על
 הכפס כולו חלה של תורה ופנה אל סעודות הרשות וזול
 כבודו בהתאם במסיבות של עמי הארץ ומשוללי יראת ה'
 וחלל כבוד התורה בעיניהם כאשר פשתה המהפחת הזאת
 בדרכים מתופשי התורה שכדורינו זה וה' הטוב יכפר בעד:
 וביותר חל החיוב בתנות הכנת צורכי הרגל הקדוש הזה
 לת' ח' יתר על שאר חצ' לכבוד ולתפארת התורה
 התמימה כי בה תרום קדמם למעלה וכת' ש' על רב יוסף
 דביומא דעצרתא עבר ליה עגלא תליתא ואמר אי לחו
 הסוא יומא כמה יוסף איכא בשוקא. ולפיכך כבוד הוא
 להם לתופשי התורה למחל על כבודם ולהכין את אשר
 יביאו לצורכי הרגל הלז בפסון וכשמחה וידו ויטבחו לארון
 הכל על כל הטוב שהטיב עמנו לתת חלקנו בתורתו
 ויחדנו לשם סגולתו מכל העמי אשרינו מה טוב חלקנו ומה
 נעים גורלם וככן לא יחשו על ההוצאה יתירה להכין
 מצעמים מתוקים ומטעמים לחכוהכל לפי מה שהוא אד'
 ולפי המצטעם לחכו והערב לו לשמחה בשמחה של תורה
 וכל המוסיף בהוצאה בכונה זו מוסיפים לו כמ' ש' בפרקי
 שב' וסי' יציא' ות' השב' שתיים שהן ד' וכל המוסיפים נקראו
 שבת. ור' ל' הזהירונו לאמר חייב אדם לטהר עצמו
 ברגלוה בשאר רגלי ה' כל שכן וק' ברגל הזה כי בו
 טבלו את עצמן כל ישראל אנשים ונשים כזוי הש' ית' לך
 אל העם וקדשתם וכו' ואף כי לפי דברי הזהר פרשת
 אמור נראה שציקר סוד הטבילה בעלות השחר דיו' שבונו'
 כמו שנפרט בע' ה' מכל מקום ראוי ונכון לטבול גם כן
 ערב הרגל כדי שיטהר בהכנס' הרגל וגם זכר לאבותינו
 שטבלו בערב הרגל הזאת קודם שקיעת החמה כדמשמע
 פ' א' ר' עקיבא דף פ' ע' ש' בדברי רש' י' ו' לא אמר כל
 השיעורין הללו אלא להתקדש' והמזהר' עצמם וכוהגים
 עצמם בטהרה בכל זמן כי יאותה להם אף שהם בחזקת
 טהרה וקדושה להוסיף טהרה על טהרתן וקדושה על
 קדושתן לכבוד התורה ולכבוד היום. אך מי שאינו טהור
 ממקרה אשר לא טהור חטא רציח עליה להסיר טומאתו
 מכליו לפני בא יום ה' הגדול והנורא ולא יגש לפני אלהי
 עוד טומאתו בו חלילה כי הוא מפגל בקדשי שמים ומאכזר
 טובה הדכה. וכל שכן כי ישם א' לבו כי נדק ליל התקדש
 החג הקדוש הזה לעמוד על נפשו עד כל הלילה להגות
 בתורת ה' בקדושה ובצורה אשר עליהם אמר הרשכ' י'
 ע' ה' כי המה טבחי מהינותא ומכני היכלא דמלכא ומי
 זה האיש בעד ולא ירע טח מראות עיניו מהשכיל לבו
 ולרעת את כל הכבוד הזה הייתי מקשטים את הכלים
 בתכשיטה

פרק לטוהר עצמו ברנל

שכארכו כפ' ה' של פסח ע"ש. ובכך יגש להקריב קרבן
מנחה בכלי טהור בית ה' ככונה יתירה. ואשר הריחו
בסוד ה' יכין לבוין כתפלה מנחה זו להעלות למלכות אל
המקום אשר היתה שמה קודם הקטרוג ועולים בה בחינת
העולמות ויכוין בכריעות וזקיפות שכה כמו במנח' ערב
שבת כמו שביארכו בפרקי שבת באורך כי בספיעו מאיר
שם ס"ג ברעת פנימי דמוקבא כמו בשבת כגורע.

והאיש

היחא טוב עין יהדר מבעוד יום אחר
מנחה להזמין עניים מרודים לביתו והן
באוכלי שלחנו כחב הקדוש הזה כמו שהארכו בזה
בטעם הדבר וביארכו באורך בסוף פרק ה' של פסח.
ובהתקדש היום יכוין לקראת אלהיו לקבל שמחת הרגל
בשמה ובששון מהודר ומסילסל להחזיק טובה וחינות למי
שעשה לאבותינו ולנו אשר בחר בנו מכל עם ורוממו לתת
חלקנו בתורתו אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו
שנקרא שמו עלינו ה' אלהי העברים אלהי ישראל והכדילנו
מעמי הארץ וממשפחות האדמה כי כל אחד לאלהיו פנו
והם ע"ז ואין לאל ידם להטיב או להרע כי גבוה מעל
גבוה שומר וגבוהים עליהם ולא כאלה חלק יעקב כי בחר
לו יה ישראל לסגולתו ומשגיו עליהם בטובו וחסדו כאשר
עינינו הדואות כפי' ונפלאות שנעשו עם אבותינו ונעשים
עמנו בכל דור ודור והכל מאהבתו עמנו בעבור אבותינו
ומאהבת כל יקר וחמדת תורתו התמימה אשר נטע
בתוכינו כי על כל שה ראוי לנו לפקוח עינים עורו ולהביט
בארבות להבין ולהשכיל את כל הכבוד הזה אשר בדרנו
בחמדת תורתו ולהודות ולהלל ולשבח ולברך בשמו בלב
שלם ובנפש חפנה ולשמור כחב הקדוש הזה שמחת הנפש
בכונה ראויה ולא דרך עראי מנות אנשים מלמדה.
ובכך אחר עלות התעוררות הקדוש הזה על לבו
תהיין רגליו קלות כאילו לבא לבית הכנס' כששון וכשמח'
להראות חדות עונו לכל ויתן את קולו קול עוז במזמורת
השמים מספרים כבוד אל ומזמור יקום אלהים וכו' המספ'
בעניני מת'ת ויקר הדדה. ואשר בתעלומות חכמה
סובר הרוש ויחנק מהוד תנחומים. יכין אליו בהתקדש
היום בסוד ממלכת כהני' סוד כל החסדים אשר האירו
בימי העומר עד אחרי התפארת ולא יותר. הן עתה
משקידש העם הזה מתפשטים בגנח הוד שלו סוד כלוחות
הכרית אשר בהם אותיות התורה שהם עשירים ושנים
במספר חס'ה שממנה באים השתי הלחם שהם מחטוי' סוד
טפת החסדים כמ'ש הרב זלה"ה.

וצריך

להוסיף מחול על הקדש בכל י"ט. ומורי
זלה"ה היה מערער על המדקדקים לאחר
מלהתפלל ערבית בי"ט זה עד זאת הכוכבי' והיה טעמ'
משום דכעין ז' שבתות תמימות ואם יתפללו ערבית של
י"ט מבעוד יום תגרעו' נתנו ממ'ט ימי הספירה שהרי חב
השבויות

כתכשיטה להכניסה לחופה למחרת היום הבא במעשה
ידינו ומעשה ידינו כוננהו. ואיך ישא פניו לבא לפני המלך
הקדוש לשרת ולברך בשמו וטומאתו עליה ח' כי הוא
מדמע קדש כחול טהור בטמא ומוסיפין חיל ועוז בגבול
הרשעה ושפחה כי תירש גבירתה תכשיטין הן להח' ולא
עוד אלא כי על ידי כך הוא מזכיר עון להתפ' גם על
שאר הימים על דבר כבוד התורה ואשר זלזל בה
להבות בה שלא בקדושה וטהרה. בקום למשפט אלהים
בעגרת על פיו' האילן כנזכר לעיל לא כן בהטהר עצמו
בקדושה ובטהרה בקרב אלה הימים וכ' ש לפני יום הקדש
הזה להבות כליל התקדש חב בטהרה ובאימה וביראה כי
יעלה ארוכה למחלתו מאשר חטא בשאר הימים בכבוד
תורת אלהינו בעשותו כהכל תורתו ובסדר הקריא' כאמכ'
תכשיטי הכלה הנעימה וסבירפא לו וינא כרימם ולא
עוד אלא אשר ינחו כב יכול מתפאר ומתקשט בו ויאמר לו
עבדי אתה ישראל אשר בק אתפאר.

ואל

יקל בעיני האדם הזה לאמר מי אנכי שפל
ואפל להיות מבני היכל' דמלכ' ולקשט תכשיטי
הכלה וכבודה בגדולים. חלילה מלהאמין כך כי שדילא
מאננהו שביא כח הימ בא עם בריותיו אלא לפי כחו וכל
אדם אינו חייב אלא כשיעורו בין רב למעט ואותו המעט
יסופר לה' לדור וגם אל יהי לפלא בעיניו איך שפל מכרחיו
יוכה את כל הכבוד הזה לבנות בשמים מעלותיו ולעדות
ערי הכלה כי האדם שפל ואפל בבחי' אחת אבל בבחינה
ההרת הוא גדול ורב כח מאד ובירדו להעמיד כל העולמות
מה שאין כל מלאך יעצור כח לעשות והוא הנותן כח וחיל
כב יכול לבדור עולם כמ'ש רוכב שמי' בעזרן וכן או יחזק
במעוזו כמו שביארכו בכמה מקומות כי על כל אלה צריך
כל אדם לטהר עצמו בערב חב הקדש הזה עם היותו קטן
מהקטנים והרוש שבהדיוטים להחשיב עצמו ולהתגדל
ולתנשא על ענין הזה ולומר איכבה אקרב לפני המלך
ה' בבאות בלתי טהור ח' פן אולי אם אטהר ואתקדש
עצמי אולי יבא על ידי חיוה ענין ודבר להפיק רצון השי'ת
ואל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניו כמ'ש על ענין דבי
ישמעאל בן אלישע כ"ג: וכן אמרו על ענין כיונא כזה
לעולם יעשה אדם עצמו כמ'ת ובהיות האדם מקל עצמו
בעיניו באומר מה אני ומה חיי שיכא תקון העולמות על
ידיאו קלקולן שפל ואפל כגד גדולת מעלת אלהי עולם
ה' נפיק מניה חורבא גדולה כאשר הארכנו בכמה מקומות
בס' הקדמונים ע"ה ועל כיונ' כזה נאמר צעיר אנכי ונבו'
פקודך לא שכחתי ונאמרו' ויגבה לבו כדרכי' - ויכוין
בטבילתו לקבל קדושת הרגל במספר שמות הוי"ה והא"ה
במילוי יודין אשר המה יעלו במספר רג' ל כמ'ש הרב
זלה"ה. ומאחר עלות טהורן ומלובן מכית הטבילה יכוין
לקראת אלהיו ולכש בגדי' וט' חשוכי' יותר משל שבת כמו
שביארכו

השבועות הוא לאחר הספירה וכשים ספירה אינו שבועות
וכשיתקדשו את היום ויתפללו של י"ט תכע"י הם מקבלים
על עצמם קדושת הדגל וגורעין אותו המקדש מימי הספירה
וכמנא שאינן תמימות. ועל כן בחרו להתאחד מלהתפלל
של י"ט עד זאת הכוכבים בחג זה. והוא ז"ל היה אומר
כי זה לא באמר אלא דוקא לעבין קידוש וסעודת י"ט דרדק
להמתין אחר ערבית מקדש עד זאת הכוכבים מהשנים
הזכור דתמימות בעינן. אך מה שמוכיחים ומתחילין
מכבוד יום תפלת ערבית זה אינו כלום דהא רבי אשתאי
גלי של מנאי שבת בשבת ואף על גב דעריין שבת גמור
הא אפי' הכי גלי של מנאי שבת בשבת דלעבין תפלה לא
איכפת כלום והכא נמי לא שניא ורשאים להתפלל ערבית
מכבוד יום כשאר י"ט אכן יוהאן לקרא ק"ט אחר ערבית
אחר זאת הכוכבים הואיל ואינן קורין ק"ט על מנחתם
בלילה הזאת ונעורים כל הלילה.

ונכון

לומר תפילת ערבית במזרח וסכחה ובעצמות
קדוש כדי לעורר הטוב העליון ויתפלל אתה
בחדתנו בששון ובשמחה כי עיקר נתקן על פאר קדוש היום
הזה אשר קדשנו במצוותיו וקרבנו לעבודתו והכדילנו מן
התועי' ויתן לנו תור' אמת ואי לאסאי יומא' כמה בסלכא
איב' בשאק' ולא יזכר שם ישראל עוד ואף גם כל העול' כולו
היה חור' לתהו ובהו כי ע"כ צריכין אנו להראות בעצמינו
העבין ההוא ולשמח בשמח' אהינו ולהזכיר וליר' את החסד
הגדול אשר הפליא לעשות עם אבותינו ולנו להיות לו לעם
בחלה כהיום הזה ויזיאלנו לחיה מתוך עמקי הקליפות
והמת הכחש והתמלא עלינו רחמים באהבתו ובחמלתו
ומי הוא זה אשר יבין את זאת ולא יורה וישבח לאדון הכל
כפי יכולתו והשגתו מלב ומנפס חפצה על כל הסוכה אשר
עשה לישראל עמו ויעמד להתפלל לפני אלהיו ברעת
שלימה וכונה ראויים ולא רדק עררי.

ואולם

מה שקבעו לומר ויתן מתן תורה אף שלא
תלה בכתוב חג השבועות כיום מתן
תורה אלא כיום כ' לעומר ואין מוכרח שיהיה כיום שניתנה
בו תורה לא פחות ולא יותר אלא שעתה לפי חשבונינו
שנים מלא ואמר יבא כן לעולם שהתחשבים בליום בו'
במנין אף כזאתם מעשרים היום יום כ' כיום ששירכו' עלמא
מורו דכשכת כיתנה תורה ליום כ' א' היינו משום דקיימא לן
כרבנן שכת' למדש' ניתנה התורה הכריתא שאמרה
פסח שבו יבא ישראל ממצרים ערב שבת היה ואין מיציאת
מצרים עד מתן תורה לדעת רבנן אלא כ' יום וקביעות חג
השבועות מפני נתינת התורה ומ"ט בגמרא דלרבנן אייר
דהא' שתא עכורי עבחה היינו לפום ס"ד דהש"ס מעיקרא
לאחמי כריתא דקתי דפסח מצרים ה' בשבת אפי' לרע'
רבנן ושגס לדעת רבנן חג השבועות כיום ז' ונתינת
התורה כיום כ' א' אף כתר דאשכחן כריתא דקתינו
חלק שלישי יד ט ביהדיא

בהדיא דפסח מצרים כע"ס היה ועל כרחיק רבנן היא
ואידך כריתא כר' יוסי אכל לרבנן פסח מצרים כע"ס ואין
מיציאת מצרים עד נתינת התורה דק' יום ועל כן
קבעו לומר ויתן מתן תורתנו.

ומורי

זלה"ה שנה לי דאף לדעת ר' יוסי אתיווא
שפיר כי אף שלפידעתו זמן הנתינה כ' א'
יום לזאתם ממצרים מכל מקום נותה התורה לחוב את חג
השבועות בסוף ה' מפני שאם יקרא לפעמים שיעשו ניסן
ואיר חמרים כשאת' ומונה כ' א' יום מפסח יבא חג השבועות
כח' כסיון וכמנא מתאחר יום החג מיס הנתינה בחשבון
ימי החדש שהתורה ניתנה לדריה כז' לחדש ואם עושין
חג השבועות כח' לחדש ואף כי לפי חשבון הימים הכל א'
מכל מקום לפי חשבון ימי החדש נראה כאילו אנו מאחרים
החג ואין ראוי להיות חג מת' ת' מתאחר וכדחה לא נהפוך
הוא שנראה עצמנו מזורזים וממהרים בו ולכן קבעה
התורה החג בסוף בחמישים יום שאף אם יעשו ניסן חסר
מקלע חג השבועות כז' לחדש כימי נתינתו וכדוכ השנים
דמקלע כז' לחדש והנתינה היתה כז' א' חן חשש מזה דוריון
מקרימין שמחת מת' ת' והכי עריך ספיוכן כתבו רוב
המפרשים. והרב מנחם עזריא זלה"ה כתב וז"ל כי אמנם
חג ה' לנו כיום מתן תורה מקרא קודש לסוף חמישי' ימים
אחר השםח ופסח מצרים בה' בשבת' היום ולכולי עלמא
בשבת ניתנה תורה שהיא לסוף חמישים והיא נופא קשיא
לא וראוי כיון שמתן תורה הוה בחוזה לאדן ה' חפץ למען
דקו לתת חלקנו בתורתו סבן הסכסכה דעת עליון לחוב
בבסח וכעצמו כי"ט של גלויות שהוסיף משה מדעתו
כדבריר' יוסי כי שם ערבים עליו דרבי דודים ע"כ נראה
סרעתו ז"ל כי קבעו לומר ויתן מתן תורה מפני י"ט שני
מדברי סופרים ומאחר שמתני' י"ט שני קבעו כן תקנו לומר
כן אף כי"ט ראשון. ומה שלא באמר בתורה עצם חג
השבועות כשאר החגים על שום מה כן היה ראוי לומר
בפשה לחדש הקדשתי אתכם לי בתורתי סב' לה' כשאר
המוצרים אמרו המפרשים על כי לא לא יתחמץ לבב ישראל
באמרים אף בשמח ונחוב את חג ה' אחר שער שהמלך
במסכו הספך לאכל מחוליעו ושמחה לתונה נהפכה בכל
הדעה אשר נהייתה במעשה העבד ועשותם חג על מתן
תורה והיה למזכרת שון ח' ז' על כן ראה אלהים לעשות
עיקר הטעם על מה שסיפר אותם כז' שבתות העומר
מטומאת זוהמת מצרים וטעם הקרא חג שבועות ביארו
בוהר אמור וז"ל פקודא כתר דא למצבד שבועות רכתיב
ועשית חג שבועות לה' אלהיך שבועות על דאצלו ישראל
לרוא דחמשין יומי דאינון ז' שבועות דקרבנא דעומר כטיב
ער הרע דערכת מאשת חיל וכד תמן לא אתקריא
מתרכין ישראל ככ"ה ומתבסל מצילא ומתתא וכב"כ
אקרי כגונא דא עצדת דאית כיה כטול ינה"ר ועל דא

פרק ב פזם לאור חג השבועות

לא כתיב חפצת כמאר ומזון דכתיב כה חפצת לה וכדון
כל כדון אתכנסו לאסת חיל וכב"כ עזרת שכוונות כתי'
ולא כתיב כפה אימון אלא בכל אתר דאתמר סתם שפא
גרים דאימון מן שבע וכתיב ו' שכוונות תספור לך חפצת
כתיב שכוונות כלחודו אלא הכי אנטרך שכוונות סתם
לאכללא עילא ותתא דהא בכל אתר דאלון מתערין אלון
אוף הכי מתערי עפיהון וכו' עכ"ל. אשר פס' מתבאר כי פס'
שכוונ' הוא מורה על שלימות הנמצ' ביום זה בכל המדרגו'
סה"ס ו' כגורע - והרב חיים הכהן דרש כי שם שכוונות
הוא על אשר חכמים הנדח כי נשבע הקב"ה לישראל שאינו
מאיר אותם והם נשבעו לו שאינן ממרים אותו וכליקוס
אמר בפסוק וישם באגבות הן נשבעו לו שנאמר לעבדך
בברית ה' אלהיך וכליתו והוא נשבע להם שנאמר ואשבע
לך ואבא בברית עמך ולפיכך שכוונות הללו היו קודם פתח
תורה לכן לזכר זה נקרא חג השכוונות ולפיכך תקנו לומר
את חס חג השכוונות הזה את י"ע מקרא קהם הזה ואת
פתח תורתנו - ואחר ערבית לא יסיר דעתו מקדושת
היום אפי' ונע קטן ויבא הכיתה לעשות תלאתו מלאכת
סמי' סם ושפח וסוכ לב להודות והלל לה' והן יתן בקולו
קולעוד לאמר פוערים למתחה וסאן ויקר ואחריו לו יהיה
ס' יעלה דבנו לזמר ולכבד שיר וסכחה הלל וזמרה לכבוד
התורה ולכבוד היום איס לפי מעלתו - (ואחד קדוש
מדרב יסר פזם א' טלל גודל קדוש' היום בגבלה ונמסרת)
וזה סדרו :

אתקינו

ספודת אדמה ימנותא שלימתא חזות'
דעלכא קריטא דא היא ספודת' דזבי'
אמין וחקל תפוחין קריטין -

א ותר כפחחין - למעל בו פתחין : כחשין דחשין -
אדחין ואכסחדי :
ב סיר וזחיר שממא - כממח רבות קודשא : דדיקנא
קריטא - ריש - מקורין :
ג קדו ד"ג מקורין - תליין כל שופרין : לתע
אכסין פסטי כהרין - וכתלב מחורין -
ד כמח דנפין - כחקנא דאחיק אנפין : מסבין לעיר
אנפין - כתחין ועסרין -
ה כיעו דחמד תליתאס - פלג ומסך לכתחא עילאס :
ופלגו לסיחרא שויתקוסהא - ואנפיה בהירין -
ו אחת למחויא - אחיא ותמחויא : דאלהא דמחיא -
דשויתן בנו קסמא דכל קסרין :
ז פז דהן עלמין - פליג עלמא לעמין : ונכא
ביב תחומין - ואון כזהרין :
ח תן מתים כגוספנאן - לון מסר למחבין דחיקין
ועיין דחיקין - אחיקין וכעירין -
ט חת יקר סרמי בארתיכון - חיון כחכחא וסלחמין
מתנגדין כמגדלגין וקוקין דמורא וכעורין :
גבמין

ב סיר כתרין סתומאן - ושכל דסתים כסיתאן :
מעלת עלחין - שפודא דסמירין :
ג רין עטרין קדושין אעמד על רשין - מאנין ולבוטין
אופין דעירין :
ד נפין כתרין מלין כל שופרין : וישודאן יקירין
כעקובני חורין :
ה עמר אחרין דרניגין - מבוסימבותא דכל דרניגין :
בסיס מתוקותיהו לספריין - אולטין דזעירין :
ו סר וינור כגיד קדמיהון - ולא טלס מורא -
בבסמיהון - סמאן כעניסון - מאמין ועילאין
פסחין -
ז סתמין קלין וספרא - ופלהוכין דמורא - ואפתח ריש
מקורא - ברזין טסירין -
ח כח כהיל לסרבי עממין : אוף כל כדון מתאלמין
כדיסין וסתימין - כחוי עפדין -
ט מורא דילהון - וכל סרמיהון : שוילון כמקביהון -
סקעיה יתהון כגו כורין -
י ליף כחוריהון - דחפיה עלוהין : לאנהרא כהון -
ליסראל כחירין -
יא עמא דעסויסמפאל וחכיריהון : כגו כעוונותהון
ועלמיהון - אכמיהון וחספיהון - כחשין דשפדין -
יב דין גור מקסב - לית בחילין לסוכרא מיהודמיסב
דחמנא ליסויא לטב - ליהודדין יקירין -
יג סבון אחיותא - וטול זאותן והב באשלאותא -
כהורא יתירתא לכמין כוכרין -
יד רית לזכאדמיהון - למיסב כוכרתהון - לחתק
כלחדיהון - כרירין ופרימין -
יז כעסיהון וסיבאסון וסיפא דסלפיהון - מסר לן יתהון
על חר תרין -
יח דין סבתא - כדחיל וחכבותא - לזרתא אחסמת
אוריתא - לזלכגן ולכל דחין -
יט וסר אהיק אנפין - תחומין פכל ענפין : לבטלא
כלקלפין - כוקסין וחכמין -
כ קרית שוסכמין - עכיר תחומין : לתחין כוכרין -
כחילין - יקירין -
כא דרין חכרין קריטין - רחומין דעסרין : ותחון
פוזן כביסין - וספדין -
כב כיתעמרת כלה - כחא דלעלא - כקסמין אולא -
כחא דכ"ד ספדין :
כג סורא יסריבן - וזהרין דכרבין - חלא תשלט פס'
בו ערבין - וניסוק סתא כשלא כסמין מכל
בזרין -
כד לברית ריש יעסר עסרתין - ויכח לקריתין - וסילגין
והדתין - ויסר לן כדוסתין לעלמין ורדין -
גב ויסר

ואחר

כי יקרא קידושו מעמד כנועם קול לפורר
נועם שעליון - ושוב יסב על מולחנו מעוטף
בלבוטו וחסא זהיר להיות אכילתו בקדושה לפני האלהים
אך למעט אכילה ושתיה מדי מחסורו אשר יכסר לו אלא
יאכל נפש בלבד כי המאכל מביא את הסניע - ואין הסניע
צריכה לכך כי המעטם לאלהים הוא בעצדת על פירות
האילן העליון כגו'ל וחיוב כל אדם לעמוד לעד לפני פ'
יעמוד חי לא ינוח ולא יישן לקטט את הכלה ולהיות
מפושט כי דמסרונותא ומכני סיכלא דגלכא קדוש' כסגול'
עדר הלימוד - והחכם עיניו כראשו ועדר מדר דעים
ומריעים המתדוועים אל מקום הדען ועוב שכר פרי
הכטן קופרא טכא לפומא וכסא טכא לפומא כי לא זו
הדרך ולא זו העי'ר את נפשותו ומטיל סלסיל' על הקדשי'
ח'ו' ויקדים בזריזות מביאם לירי והירות לכבוד קומו
לחזות במעם ס' ולבקר בהיכלו .

פי' במעלת מעמד הר סיני

אם

נודעה להכרת ס' את עמו ואת נחלתו בעוז
ונפלאותיו אשר עמם למסס ולישראל בגלותם
מארץ מאסלניה תגלולי מנדים דבת הפיהומה טמאת הסס
כי לולי ס' שהיה לנו סן גועבו סלנו אבדנו בעפקי' זוהמת
ליסט' דון גבול הרעפה . עוד סוסף אלהים וחמלתו סעלג
זפלא כמעמד סר סיני זה היס עמס' סיני ובין כמי יסרל
אות לעולם ויסב מדרג ומסדר הערה הקדושה כבוד דין
הר הקדש סהר חמד אלהים לעבדו סס סס לו סק וסספס
וסס כס' סו וסס קרן לעמו למעלה מעללכי גבא סססס
במרום וססס סססן סל' ס' סססס לו סססס וסססס ססססס
על עס כחורו כמאמר סכתוב ואתל סרבו' קדס כרכבו'
לא כתיב אלא ססססס כי ססס דכפס קדס סללכס עוסס
דכרו ויכדו לו את נחלתו את גאון עקב אשר אסכ סלס .
ועל זה נאמר וססל אתכס על ככ' סי גסרס וסכא אתכס
אלי כי העלה אותם גבה מאד מתללכי העדת בעלי כנפי'
וסכא אתכס אלי כסוד האמור כוסס ויקרא דף ו' כ דסס'
סרל סלל ר' וסס סכא לרכי אלעלי סל סלל עסין יסכ לון
קכ' ס' לרכססי סססן סליסין ישראל כאן אתר יסכ לו סלל
ליה וססן אותם אלהים כרקיע סססי' ס' : ונ'ס'ס' גס סל
סלכס דכס כעסר מאמר דכדת להבות סס קדסו וסססס'
סל עססו להיות כאלהים כס' ס' סססס עס קול אלהים
מדרס סססר סלס כססו וסס' . וסלס ססססס כססין וססס
סססס כסס רלל סמר ססס כפניס דכר ס' את כל קהלכ'
ססין ככולת ססס דכסו ע' ס' סססס כו וססר ס' אל ססס
ססס אל ססס . ער סססס לסלל בעיני כל סססי לב לסמר

ואככס יתכן סס סללל אלף וסס' סל סססס אל ככולת
ססס כפניס כססין ססס ססס וסס' סל כעדר כי סלל דכר
סססס כי ס' לו קרוב דכס אל ססס סלססן ססס קדס
ס' וססן וססס וסס עס ססס יסר וססס סרבור ססס אל
ססס וסססן לא ססס סססס - וסס כל סססס כולס קדסס
כסססס ססס כפניס סקססיס עס ססססס וסל סלל :
אך סססס וססן וסל כי סס סלססס ס' את עמו כלכ עס
ככו אשר נססו קססס כסססו כלסר סססס סססס סססס כי עס
כני יסרלל כרסס לפסו יסכס אל סכ וכו' כי כל עור ססין
דכר סססר כין סססס סס אל סס יססססס וססס וסס סס' ס'
ווכסס קיכ כרול כין וס ללל וסל סכסן לסססס את קול
סכס סרבור סלס וססו סססס ועסס כס סכסן וסססר סל
סקס ססס וססססו ארסס סס' כססס ססס כפניס וקדס וס
אל וס סססס אסססו עס דכססס וססססס כססס סלל כן
סססר ססס לס ערס יסרלל עס סכסו ססססס כי ססססו
קססס כססס ככורו כי חלס אלס סססס סלל - ועלכסן
סססס סססס כי לא ססס סלל יסכסן סללסר וססססין
סל עס חלסן יסכסן אשר סססו ססס וססן כס ס' לרבור
ככו ולסססס עס סססססו עסר יסס על ססססו עמו
יסכסן סל לא סללל סססס וסססס סססס סססס סססס
כססססס סל ססססס סכסס סכסן כססססן וסססס סססס
ססססס סססס סססס סססס כסססס עס סססס יסכסן
וסיססס ססססו ודכר דכר סלל יסכסן סלסו סלל סל
כן יסלס כלי ססס עיכוב וסס ססססו אשר דכר סלל
כססס סססס סססס סססס סלל לסמר יסרלל ססססו על סס
סיני סססס וססססן כי עס יס ססססס וססססן אל סולס
כלסר לא ססס לסס סססס - יססס סססס ססססן כן
יסכסן ולסססס ססססס כי וס סססן וסין סססססל כן
סל כל עס ס' ככילסס יסן סלסס לא כעדר סכסן יסס' יסרל
סלל סססס וססססו וסלס סיו סכסס לסססס וססססן סל
קול ס' וסין סכסס וססס ססססס כסו סססס סססס
סססס ס' ס' סלססן ו'ל כסססס סססן וסן סס יסרלל כס
סל עס' ס' סקסס וו כי וססס סססס סלל כססן סכסס
כין סססן סלס סל עולס וכו' ככו וסלסר וסס סססס
סלססו ססס סל סססס סלל יסכסן כו וסססן וסססן סלסן
ככוכר ועל כן כלסר סססס וסססס ססס ססס סלל
כעדר סססס וס סלל סכסס וססן סס יסרלל כס סלל
כי על יס סססס כס סלל ססס סס סללסס ססססס
וטסס ססססן וססס סססס וססו לסססס כי כעור וססס
כסס דכסס כססססס ססססס לרכס כעלי רכסי וססס
כי כל סססס סססס סססס סלל כי על כן כעסו סלל
כססס סלל לא כן יסרלל ססססס קרססס כי יסר כולס
סססס כלל כי על כן סלל כל סססס סססס ססססס
וכן סלל סלל ססס ססס : וכו' סס סללל סססס סססס
וסססס סססס ככס ססס סססס סללל סלל עור וסססס

פירק ג מעמד הר סיני

כיון ולא היתה נפשו קפורה בנפשו ואיך יקראו כל ישראל
 אחד אס קצתן כוהמתן ומקצתן פסקה על כן אמר כי
 כולם נבטו אחד ואין זה אלא מפאת הקדושה כי היו משוללי
 וזה המא כולם ואחד יקראו כי כל חלקי הקדושה אחד הוא
 דעות היחיד יקראו וזהו ויתן שם ישראל כלשון יחיד כי נעשו
 כולם אחד כגד ההר כי שם קבו הסלימות הסוף ופסקה
 וזהמת כולם להשיב גדר הכוהים על היותם כגד ההר לפני
 האלהים מראש חרם מיון והיו מתלכדים ומדרכים עד כלי
 דיו ואז כונתו באומרו חילו קרבם לפני הר סיני ולא נתן
 לנו את התורה דיינו כי הגם הלום יפלא כי אם לא נתן
 לנו את התורה מה כגע בקריכת הר סיני אך אתנה על פי
 דברינו וכן כי הלא דבר גדול עד להפליא הכחילנו כי
 קרבת אלהים לפנינו כהר סיני ויכתבו ופסקה וזהמתנו
 וזכינו להיות כל עשרה נביאים בהקין יחד ועל כן אמר
 דיינו: (עוד) תוקף הסבתו יתברך במתן תור' כאב האוסב
 כגו ידיו שירש הרשב"ג יג"ה בזהר כלקדף ק"ב אל ת"ח
 כתיב ה' נבאתך משעיר בנערך משרה ארום ארץ רעשה:
 כשעתא דק"ה בנעא למיחב אוריותא לישראל אול וזעין
 לפו לכבי עשו ולא קבלוהו כר"א ה' מסיני בא וזרע משעיר
 למד ולא בעו לקבל. אול לכבי שמעאל ולא בעו לקבלה
 דכתיב הופיע מהר פארן כיון דלא בעו אהדר לון לישראל
 וכולי והאי קרא לא אתימכא ואית לשאלא קב"ה בר אול
 לשעיר למאן נביאם דלהון אתגלי וכד אול לפארן למאן
 נביאם דלהון אתגלי ואית שמא דאתגלי לכלהו לא אסתחן
 דא לעלמין כד ישראל בלחוד ויהוה ופ' דתשה וזהו אתמר
 דהכי מכבי קרא למימרה' למיני בא וזרע משעיר למד
 הופיע מהר פארן מהו משעיר למימרה מהר פארן וכו' בר
 אתא דב שמועון אתא ופאל מלם בתלקדמין אמר ליה הו
 שאלתא דא אתאמרה' ה' תסעי בא כד' אהנס אנכי בא
 אליך כעב הענן ומסיני בא ואתגלי עליהו וזרע משעיר
 למד מהו דאמרו בני שיער דלא בעאן לקבלא מהו אהר
 לון לישראל ואוסף עליהו וזהו חכמים סביא אוף הכי
 הופיע ואהדר לישראל מהר פארן מהו דאמרו בני פארן
 דלא בעו לקבלם מהאי אוסיפו ישראל תביבו ונסיה יתיר
 ברוקא יאות ומה דשאלת' על ידא דמאן אתגלי עליהו דוא
 עילאה איחא ואתגלי מלם על יד אוריותא כפקת מרוא
 עילאה דהוה קרימא דתלכא סתימא כד מסא לבכי
 דרעא שאלא חמא קב"ה כההוה דרעא דמא
 ביטא דהוה מתרכי תמן אמר אנטריק לי לכרדא
 ולבכא ורעא דא ואי לא ימאך ההוה דמא ביטא
 יפגים בלא אכל אנטריק לכרדא מסכא כל פגיומו
 מה עבר קרא לם' ואתא קמיה ואל' תבעי אוריותא דילי
 אמר מה כתיב כה אמר ליה לא תדנח דליב קב"ה לאתר
 דאנטריק אמר ח' אוריותא דא דילך הוה ודילך והא לא
 כעניא אוריותא דא אטיב ואתחנן קמיה אמר מאר' רעלת'
 או

אז את יהכס לי כל שלטנו דילי אתעבר דהא שלטנו דילי
 על קטולא איחא וקרבין לא יהוה ושלטנא דילי על ככבא
 דמארים אי הכי כלל אתבטל מעלמא מארים דעלמא טול
 אוריותא ולא יהא חולקא ואחסנא לי כה אכל אי ביחא קמך
 הא עמא כנו דיעקב לון אתחזי ואיהו חטיב דהא דילטור
 אמר עליהו ודא הוא וזרע משעיר למד משעיר מתם כפך
 כהורא לון לישראל אמר ס' ודאי אם בנו דיעקב יקבלון
 דא יתעברון מעלמא ולא ישלטון לעלמין אתיב ליה זמנין
 ואמר דא אמר ליה קב"ה אנת בוכדא ולך אתחזי אל' הו
 לים בכיחתא דילי והא אורכין לים ואנא אוריותא אל' הוהיל
 ולא כע' למא' בה לך חולק' אתעבר מנס בכל' אמר וזאת
 אל' הוהיל וכך סב לי עינא איך אעביד דיקלטן לה בנוי
 דיעקב דאת אמר אמר לים מאר' דעלמא אנטריק לשחרא
 לון טול כהור' מנחמו דחילי שמא וסב עליוהו וכד' יקבלון
 לם והא דילי יהא בקרמיתא אתפסס מניה כהור' דחפא
 עליה ויהב לים למיחב לון לישראל ס' ד' וזרע משעיר למד
 משעיר מתם דא ס' מ' רכתיב ונשא הסעי' עלמ' למד לישראל
 כיון דביער דא ואעבר דמא ביטא מדרעא סמאלא אהדר
 לדרעא ימנא חמא ביה אוף הכי אמר הכי נמי אנטריק
 למיחב מרמא ביטא דרעא דא קרא לרה' ב אל' תבעי את
 אוריותא דילי אמר ליה מה כתיב בה דליב ליה ואל' לא
 תגאף אמר ווי אי ימות' דא יחסין לי קב"ה יוחא
 ביטא דיתעבר כה כל שלטנו דסב ברכתא דמא נטילנא
 ברכתא דנוגימא דכתיב שר ורכו והוה יהוה פרא ארם
 מאר' לאתחנבא קמיה מארים אל' מארים דעלמא תריין
 בנין כפנא מאברסס הא בנו דיעקב הכ' לון ולון אתחזי
 אל' לא זכילנא דאנת בוכדא ולך אתחזי מארים לאתחנבא
 קמיה מארים ואמר מאר' דעלמא בכיחת' דילי יהא דילי
 והא כהורא דאנא עיתנא על דא טול וסב לון וכך עבר
 ס' ד' הופיע מהר פארן מאימנא כס' מ' כתי' וזרע וכרה' כ
 הופיע אלא כסל כההוה כהור' דאפטיס מניה ס' מ'
 חרכ וקטולא לקטלא כרינא ולקטלא כדקא יאות ס' ד'
 ואמר חרכ גאותך אוף על גב דלא הוה דילך ונטל כההוה
 ברכתא דאפטיס מניה דהכ' ועיר כמאן דהופיע ועיר
 מכרכתא דלהון למעבר פ' ו' וכב"כ הופיע מהר פארן ולא
 כתיב וזרע כיון דנטל מתמין אלין לישראל מאינון רכרכין
 שלטון אתא וקדא להו לכל רככות קדש דממכן על שאר
 עמין ואותיבו לים אוף הכי ומכלהו כסל וקבי מתנן למיחב
 להו לישראל' לאפיה דהוה ליה חד מאנא תליא מסמא
 דחיי ונטר ליה לכריה בעא למיחב לכרוס ההוה פליטון
 דמא דחיי. אפיה הוה חכים אמר עברין ביטין אית
 בכיתא וי ינדעון דאנא יחב לכרי ככוכא דא יכאיש
 בענייהו ויבעון לקטלא ליה מה עבר טול ועיר מסמא
 דמותא וסוי אפתחא דמאנא קרא לעברין אמר ליה אתון
 מהיתכן קרמי תבעון להוהו סמא אמרו נחמי מאי הוה
 נטלו

עטלו למטע' עד לא אדחו בעו למות' אמרו כלביהו אי האי
 סמא וסיב לבריה ביהאי ימות ואכן נידת לרכונא אמרו
 קמיה סמא סמא דא לא אתחזי אלא לבדך זהא אגרא
 לפולחנך קמך שכתא קמך ויל ויה ליה לשוחד ריסכ סמא
 דא. כך קב"ה הוא חסיד חכים ידע דאי יהיב אורייתא
 לישראל כד לא אורע לון בכל יומא הו דרפין לישראל
 זקסלין לון אכל עבד דא ואפון יהבו ליה מתנן וכבזון
 בגין דיקבלון לה וכלה קביל לון מסה למיהב להו לישראל
 שה"ד עלית למרו שכית שבי וכבין כך ידעו ישראל אורייתא
 בלא ערעורא וכלא קטיגורא כלל בדיק הוא וכדיק סמיה
 לעלם ולעלמא עלמין ת"ח עריים דבני ישראל אין כבזון
 הו דנטלו וכבין כך לא הוה שליט עליהו מותא ולא סט"א
 ולא די לון דא נטלו אורייתא בלא ערעור כלל אלא דקבילו
 נבזון ומתנן מכלה כיון דחטו תה כתיב ויתגנלו בני
 ישראל את ערמי מהר חורב אינון מתנות בארס מה אמתא
 תכיהון ההוא שבי דכתיב עלית למחם שכית שבי וגומר
 ואספו וחסו מה כתיב וישמע הכנעני מלך ערד וכתיב
 וילחם בישראל וישכמו שבי. ועם כל דא כל זמנא דישראל
 תבין לאבוסון דכסמיה אינון נבזון וכלא יתהד' לבביהו
 דכתיב ושכ"ה להיך את שבותך. אמר רבי יוסי ה' כנאתך
 משעיר. כנעך תפודה ארס ארץ רעשה כשעתא דקב"ה
 תב משעיר דלא קבילו אורייתא ארץ רעשה מ"ט רעשה
 בגין דכאשת לאהדר לתוה ובהו דהבי אתני קב"ה בעלמ'
 אי יקבלון בני ישראל אורייתא. טב ואי לא אהדר עלמא
 לתוה ובהו כיון דזמאת ארעא דהא אומן קב"ה לכל
 עממי דיקבלון אורייתא ולא קבילו ומכל עממי לא אשתארו
 אלא ישראל בלסודיהו חסיבת ארעא דישראל לא יקבלון
 כוותיהו וכבין כך ארץ רעשה כיון דאמרו נעשה ונשמע
 מיד שקטה הו"ד ארץ יחיה ושקטה ירא' בקדמות ולבסוף
 שקטה ות"ח בגין דישראל אמרו נעשה לא דחלין
 סבל עמים דכלון כל חרשי דעלמא למעבד ולא
 מכל קסמין וחרשין בעלמ' מ"ט חד בגין דא אחד בגין דכר
 אפיין לון קב"ה ממנדי תבר קמיהו כל זני חשין וקסמין
 דלא יכלין לפלסא עליוהו וכו' עכ"ל:

הנה

מסס תורה תוקף אהבתו ית' כד לעמו בחיור
 כאב את בן רוחה בקיומו ועל בחינת אהבה
 זו כתינת התורה אמר במשנ' חביבין ישראל שניתן להם
 כלי חמדה שבו כבדא העולם שנא' כי לקח טוב נתתי לכם
 וכו' דקרק לומר שניתן ולא נתן לרמז חביבותיה גכן כי
 ה' חפץ למען נדקו שניתן להם משעיר ומפארן ומרכבות
 קדש ומדמוס וחפס אש דת למז כרי להסיף על המלוח'
 לעשה אורים גדולים כי לעולם חסדו דרליג דילוגין כאמור
 במאמר וזה מאמר הכתוב ה' מסיט בא וכו' מסיט אש דת
 למז. לומר כי יכלה סמך דבר איך הכיחוס עשו וישמעאל
 ויגעלו בכל הסבד ההוא לזה אמר מסיט אש דת למז
 לומר

עור

מה שלימות הנמנא פס ביאור בוהר אמר רבי
 יוסי בההיא שעתא דקריבו ישראל לטורא דסיני
 בההיא ליליא נגהי תלתא יומין דלא אורוגו לאכתתייהו
 אתו

פרק ג שליחות הנמצא במעמד הר סיני

אתו מלאכין עליו וקבילו לשראף באחרותא חיון מלאכין
לעילא ושראף מלאכין לתתא חיון מקדשי סמא עליו
לעילא ושראף מקדשי סמא עליו לתתא ושראף ושראף
בשכעין כתרין כההוא ליליא ומלאכי עליו החאמריו חיו
לנו קצנה ושרים חיו לה דלית בה זכוון ועוכדין טכין מה
בעשה לאחותינו כגומר מה יקר וכו' בעבד לאחתא
ביומא דא רב'ה יבלי לה אוריתא - ורבי שמעון אמר
כההוא ופנא דקבילו ישראל אורית' וכלא אעטא בעטרו
לקב'ס במלאכ דאתעטא בגו חיליה הס'ר גאכה וראגס
וכו' בעטרה שעטרה לו אמו חיון אחא דא יבליא ויכלא
אתעטא כחיה כדחיוו כפלימו דכתיב אס הכנים שמחה
וכו' אמר רבי אבא בשעתא דתנבא דרבי הוה כפיק סליק
ומתעטא כההוא תנבא באתגליא וסליק ונחית וכל דחיו
ובוסמין דבגן עדן הוה סליק ההוא תנבא בחיו דחיו
וסומק ואוכס דה' ד פקטרת מר ולבונה ההוא תנבא חיו
הוה ח'ר יחוק סבינתא דאתגלי לתמן כדאמר מ' וז' ת
פולה מן הכדבר כתיבתא עשן ח'ר יהודה למס לי כלי
חיו באקרא שלם הא דכתיב ויהי סימ עשן כלו פטמי
אשר ירד עליו ה' באש ויפל עשם כעשן הכבשן זכא' עת'
דחמאן דא וירעין דא - עו'ר כוזה תנבא כשעתא
דקב'ה אתגלי ושראף למלאכ עליון ותתאין אתחללו
וכפיקו נשמותיהון דשראף ותנבא ההוא חיה הוה טאם
מלעילא לתתא ומתבלפן כד' חיה עלמא וסלקא ונחתא
כד סלקא אשתאבא מסורי דאשרסמבא דכיא ואשתאב'
כההוא סלא דלעילא ואס'ס' כסמורנהון דשראף ותבת כה
נשמותיהון ואשר ומתבלפא באתגריה כלוחי אכנא וכן כל
מלה ומלה חיוא מליא בכל חיון טעמין בכל חיון גורין
אגרין ועצמין דחיו וסמרי באקוס' דא דאיהי מליא מכל'
ובשעת' דהוה נפיק הא' מלא אתחיו חר וכד הוה מתגלפ'
באתגרי אתחיון כההוא מל' טבעין אכפי דסלקו פבו' וחסמין
ביתרין חסר חר מלא ג' יסא חפסין כתרין חסר חר מהו
ג' יסא כפסין דא כ' וס' דאיהו כסס כסנר' פד' א' וכפסין
פוכן סלע והו' חמאן כל ישראל והו' חמאן וכולה דרין
בתריון כולהו אדמא תמן וכתרגו' כ' א'ל דכור' קודש'
כד הוה נפיק מן פוס קב'ה הי כווקין הי כסדקין ויה
בטלובין דכר למסר דכר מ' יסא ולמסר דאשא מסמאלא
פרא וטאס באורית' דסמ' ויור ומתחמי על מסריתיהון
דשראף ויור ומתחמין על לחי קייפא דסו ויכין ככף דר
דס' ומתהפך כהון מססר למסר וככן סח ואשר עמי כמי
שראף אגא'ס' אלהיון דאפרחית יתכא מן ארעא דתגדא
תן בית טעבור עבדא :

ובספר

התקונים תקון כ' אל מכ' רכורין אנכי
ס' אלהיך ולא יהיה נפיק קלא ואתגלג
לשכעין קלין לקבל שכפיק אכפיק וקסל כהון שכעין חיון
דלא קבילו אוריתא וכתרין רכורין קסיל כ' חיון עמו
וישמעאל

וישמעאל דלא בעו לקבלא אוריתא דהא קב'ה חר חיו
חיוו לא הוה מסלל באילן קלין עכורין דאכבי חלא
לאחתא דשמים וקריה סוס באוריתא זכבין דא עלל
בדינא דיועוועון חופין דעלמא מלין דמסתריין דס'
עוד סס אי תיפא דבאוריתא מליל ולא יתיר - לא אסתכח
אתר לעילא ולתתא דלא מליל מניה אפי' במלאכס דלא
אסתכח דאלה אחא חיו בעלמא ומליל ככרסויה דה' ד'
אנכיוהי סליק אנכי לחסכן כסא ולכתר מליל במלאכין
הס'ר וכל סעס דחיוס את הקולות דעליוהא אתמר כי עוף
השמים מליק את הקול וכו' ואינון הו' דכל אחד ואחד הוה
אתעכד קאל ופרא באוריא וכל חר פנישראף דהוה אמר
כעשה וכשמע הוה שריא בפופיה והוה אליף אורית' כולא
לכתר מליל עמאן ג'ן סמא וארעא הס'ר מן השמים
הסמיעך וכו' ועל הארץ הארץ את אשו הגדולה ובההוא
חמא דאמר ישראל כעסס וכשמע מיד יסמחו השמים
ומגל הארץ לכתר הוה מתלל עמאן מארכע' ססרין והו'
מסתכלין לגבי פורח והו' ססעין ית קלא ולגבי מ' רכ'
דדוס ונפון חו ססעין ית קלא לאחתא דעכל אתר מליל
עמאן ולא הוה אתר לעילא ותתא זכרסויה יקרא ומלאכין
וכשמתין יסא סכל כלא וקסר כלא ומיחד כלא וכו' ע' כ' -

בפרקי

והשמים והארץ דעמו סמא ימי ובהרות
זכרו סהרס והכבעת סתמטטס והמתים סכסאל חו
עמאן על רגליס ססמאר את אשר יסנו פס עמאן חיוס
ואת אשר איננו פס וכל העתידים להבראות עד סוף כל
הדורות סס עמאן כהר סוכי ושראף ססו חיוס נפלו על
פניה' ומתו יסא קול' ב' חיו ועמאן על רגליס והס' נתל'
סמקומו וכשמתו השמים אכנס דאס סהר כסמיו וערפל
כיסה אתם והקב'ס יושב על כסא דגלי' עומדים על
ערפל - יס אחרים חף עמאן סססיה - וכזהר תנא ח'ר
יחוק בשעת רב'ה אתגלי כסמא דסמי אורעס טורא
וכשעתא דסמי אורעס כל סורין דעלמא אורעס והו'
סלקין ונחתין עד דאשט קב'ה ידיו עליוהא ואתי שבו
וקלא נפיק ומכדו' סס לך הים כי תבוס וכו' ההי' תרקרון
סאלי' ואינון תנאכין האמרין מלפני ארון חולי ארץ - ובילקו'
שפטס אמר דסמטס סר תבור וסר הכרמל והקב'ה קרא
ג' כנונים בעלי פסמין וכתן סמטס כהר סמי מפי סהיה
ספך ואע"פ כי לא קפח הקב'ה סכרס סר תבור ספל סס
ססמא וסס כחמך ככפל אנכי לה' אנכי חסיד' וכסעי אנכי
פסס אמר וכהר הכרמל נתקדש סמא סל הקב'ס ונאמר בו
ס' הא' הא' סיס' ס' הא' הא' סיס' כפל לא יסיה לך אלהים
אחרים וכזהר פרשת אחור כד קב'ס אתגלי על סורא
דסיס כד אתיסיכ אוריתא לישראל כי' אמרין כל אמהיה
ואמריס עכד קלא וזהו קלא אחרים לסכעין קלין והו'
כלהון נהרין ונכנן לעצמיהו דשראף כללו והו' חיון כפיו

אז יקרה ה' וכל העם חאים את הקולות וההוא קול
 אתרי כהו ככל חד וחד מישראל אל תקלבי ככך וכך וכו'
 וכפחות רבה א"ר יוחנן חאים את הקול לא נאמר אלא
 את הקולות היה הקול יוצא וכלק לפכעין קולות לפכעין
 לפון כדו פשטו כל האמות ולא אומה ואומה פומע קול
 כלפון האומה וכפחותיהם יונאות אבל ישראל שומעין ולא
 היו כווקין וכלקום תהלים אמר שהעוללים מתק כריכס
 של אמר היו משיבי על כל דבור הן הן ועל לאו וכו' וכו'
 אמותיהן כעמק בזוכות ואחר כך חזרו לכמות שהיו עוד
 פהשלימות אשר הפגא כתיבמד הר סיני אמרו כפרשת
 כסא פ' ו' בשעה שניאו ישראל תפארי הן חכן בעלי מומין
 למה תפגי שהיו יגיעים בטיט וכלכמים ועולים לראש הכנין
 וכו' שהוא בוכה פ' י' שעולים לראש הדמוס או האבן כופל
 וקומעת יד או הקורה או הפים ככסם בעיניו והוא נכמא
 והיו בעלי מומין כחן פכאו למדבר סיני אמר הכ"ה כך הי'
 כבוד של תורה שאתן אותה לחד בעלי מומין ואם אמתין
 עד שיעמדו אחרי יאכי פסה' כמות' ת מה עשה הקב"ה
 אמר למלאכים שידו אכל ישראל וידפאו אותם ותרע לך
 פכן א"ר ר' יאודה אר"ם מנין שלא היו כהם חגרים שנאמר
 ויתעבו בתחתית ההר איך כבכ אלא על דגלם - פגין שלא
 היו כהם נדמין שנאמר כל אשר דבר ה' כעשה ימנין שלא
 היה כהם כומין שנאמר וכעמם ופגין שלא היה כהם כומין
 שנאמר וכל העם חאים את הקולות - ופגין שלא היה כהם
 אלתים שנאמר ויעזבו כל העם נפגא' ואמר פהרי נתרפא
 ואם איך אזה למד ככאן יש לך ללמוד פתקום אחר פכ' כל
 בתחלה אשר שמתו במדבר לא חסים עלך כי אלה
 רופאך ה' לך שנתרפא -

ובפ' רא

אמר ר' פנחס אמר כל אותו הדור
 שפסעו קולו של הקב"ה במידה וכו'
 להיות כמלאכי השרת לא ראו טיפת קרי מיימהם ולא שלטו
 בהם כל מיני בניס ובמותם לא פלטה בהם רימה ותולעת
 ובאותו שנים למדין ולא פכחין וכעקר יכ"הר פלכס ופסעו
 חרין פמל"ה הן חורין פפסעוד פלכחת אסריהם פכ"ה
 ובעה"ה עלויהם באמר אשרי העם שכבה לזבוב -

והנה

לפי גודל הכנה אשר היתה בישראל היתה
 עלויתה בשלימות הגדול כאמור וכל אשר
 קם ישראל אז היתה במשה רבוה ע"ה פתחלה והויתר - אבן
 פמתן תורה קנה משה שלימות גדול והוא מאמר הכתוב
 ומה עלה אל האלהים מות שלא היה לו מקודם - וכפסד
 מעין חכמה כתוב ד"ל כעשה פעלה משה למדום בא עמך
 שחר גדול ומוא מאר ועמר כנגדו ולא היה מרע משה
 רכיה פ"ה אס לרבוה עליו או לאחידו כדפעת העבן
 פיו וככס משה כמכוב גולה לפמים והיה מהלך כדקיש
 בארס שמהלך בארץ פבט כו פלוגי המלאך השוער המלאך
 השוער על י"ב אלפים מלאכי חבלה ונעט ט כמשה ואמר
 לך

למה פה לך כן עמר' לכא במקו' מלאכי אס אמר למה מכה
 אני לא מעבתי באתי אלא כרשותו של הקב"ה לקבל את
 התורה ולהודיע לישראל כיון שלא הביחו לילך הכהו מסס
 פכע אחר ואכדוהן העולם והיה משה מהלך כדקיש עד
 פפבט בפלוגי המלאך שהוא גבוה מחכודיו ס"ר פרסאות
 וכל דבור פיוכא מפס יונאים פמס י"ב אלפים כדקיש של
 אס וכיון פרהה למשה גער בו ואמר למה פה לך כן עמר
 כמקום קדושים עליונים כיון שפמע משה את קולו כבהל
 תשה מפסיו וולגו פכיו דתעות ובקס ליפול פון העבן פיד
 כתבלגלו רחמי של הקב"ה על משה ואמר לאותו המלאך
 הכורא מאר פיום פכרתי אתכ' כעלי מריב אתם בתחלה
 כמכקשתי לכראת אתם הראסון עשיתם קסיגוריא לפגי
 ואמרתי למה אנו כן תוכדנו ויחד אפי כהם ופרשתי פכח
 בתות בתות באככשי פקטנה ועכסין מריכים אתם על
 באמן בתי פהעלתי אותי הכס לקבל תורה להודיע לכני
 בחירי פאלפלא תורה איך עולם ואין לכס ריזה כדקיש
 כיון שפמע אותו מלאך כך פיד ודו עכסו לפני הקב"ה
 ואמר לפני דכוכו פל עולם גלוי וידוע לפמך שלא ידעתי
 וסכרשותך בא סיה עכסו אחיה לו לפלוחו ואלך לפכד
 כתלמוד לפני רבו מיד רץ וכפף אותי המלאך את עכסו
 הלך לפני משה כתלמיד לפני רבו עד שהגיע אלל אסו
 של זה פלוגי המלאך אמר למה אותי המלאך למשה לך שוכ
 סאיני יכול לעכב פכמי פכני אסו של זה המלאך גדול וסור
 מאר שלא יסרפני כיון פרהה משה את המלאך שהוא מיד
 כבהל וכפסו ליפול פון סעכגו ולגו עכסו דמעו ובק' כחמי
 לפני הקדוש כדך סוא ועכסו ופכוכ חכתן של ישראל דר
 הקב"ה כעכסו פככסא ככודו ועמר לפני משה עד שעכר
 פלסו של אותו המלאך - מיד הקב"ה העביר משה ופבט
 כו דחאל המלאך שהוא עומד לפני הכסא וכפסין פרושות
 לקבל סכל פיהם של חיות הקדש פאלמלא כן גפרפין כל
 מלאכי השרת וכיון פרהה משה כודע פיד כעל הקב"ה
 וסעכיו משה ופבט כו גדור סל מלאכי חיות שהם
 סוככים לכסא הכבוד שהם גבורי ועכסו מכל המלאכים
 וכקסו לסורשו סכל פיהם מיד פידס עליו פקכ"ה זיו
 פכודו ואמר לו ססכ להם תסוכה אמר למה משה רבונו של
 עולם כתוב בתורה אפני ה' וכו' אשר הונאתיך מארץ
 פנרים סמא כשתעכדו למכרו סוכ סה כתו' וכו' פכר פחור
 והורו כל מלאכי השרת לדבריו של הקב"ה ואמר ס' ארזיני
 פה ארזי סמך ככל הארץ - ולסמך הקב"ה כל התור' פלה
 בארבעים יום וכפכא ליד ודחא איפנתו פל מלאכי השרת
 ודודי מלאכי חיות מלאכי זיע מלאכי חלחלה מלאכי רתת
 מיד אחות חלחלה וסכח את התורה באותה שעה מיד
 קרא הקב"ה למלאך סר התורה וממר לוחת התור' ערוב
 ככל ופחודה וכל מלאכי הסר' נעשו אלוכע וכל אחד ואחד
 סכר לו דכרן מר השמות שהם מ' איך סכל פרשה ופרש
 וכל

למאמר

פרק ג כשעלה משה למרום

וכל שמושיהן שנאמר עלית למרום שכית שכי לקחת מתנות באדם :

ובספר

התמונה כתב כשעלה משה למרום לקבל התורה לא היו חזנים האותיות להתחבר זו בזו כדו לכמות ביד אדם ילוד אשה כי האותיות הם כחות מלאכי המרום ולא רנו להתחבר האותיות לרדת לעולם השפל עד שהתג' השם הגדול שיהיה השם הנכבד מחובר וכלול עמהן שנאמר' ה' כס סיני בקדש - ואז נתחברו כל האותיות אשה אל חברתה כלוחות ומכל ספיר וספיר היו שם אותיות אך אות של מדת הצדיק היה ט' ראה חוזק הצרות וריבוי המאורעות רעות העתידים להיות ולא נתן מאותיותיו אות ועל כן נכתבה התורה בלוחות בלא ט' וכשצויות הצדיקים ומלאכי שלום מר יכוין על ככה עד שעלה קול שועתם אלל אבות העולם והאבו עמדו בקומה זקופה להפוך העולם לתהו ובהו וחסך על פני תהום-מיד קנא להם השם הגדול ואמר אבות העולם מה לכם עמי ואמרו תורה מה לבנים שמנדיק לא נתן חלקו האות שלו שיהיה להם גאולה אחר גלותם מורה מה להם ישכון האותיות למקומם ולמקום קדושתן העליונה מיד כל אותיות ואות נתפרדה פחברתה ופרחו מן הלוחות ואמרו יחזור העולם לתהו והוא בונה פלסדין אחרים - ואבות העולם חזרו וכשתטחו לפני הכ"ה ויען להם וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור והבטיח על הט' לקבוע אותה כלוחות שניות להטיב את ישראל שנאמר למען יישב לך :

בפ' רא

ומשה ניגש אל הערפל גש אין כתיב כאן אלל ניגש על ידי אחרים שלח הקב"ה את מיכאל וגבריאל ואחז ביד של משה שלא ברנינו והגישוהו אל הערפל רמז לרב' נג' ט' כמספ' איכ"ל וגברי' אל ואמר המקובלים רפ"ח כיצוות של הקדוש סנפלו לתהו ומה רבה משה רבינו העלה משם ר"כ כיצוות בסוד וגם ערב רב עלה אתם ובמעמד הר סיני מתקנו פ' ו כיצוות ואם ארים בסוד ומשה עלה אל האלהים עולם פ"ו : עוד אמרו כי לא זכה מעולם למדריו' כשם הנקרא יחידה אלל אדם הראשון ומשה במעמד הר סיני והוא מאמר לקחת מתנו' בא"רס ואמר כי הרשכ"י כיצונו של משה היה מויתבאל תבייאל דסליק משה לטורא שנתפעטו ממנו אלף אלות שהוא אלף ועירא דזיקרא והוא מאמר עליו למרום שכית שכי-י-מסדיקון שמעון כן יוחאי אבל כחצ' קדמא לקחת מתנות באדם זכר להסתכל ביהרא דחכמתא עילאה שזכה בה אדם הראשון קודם החטא ולאו המדריו' לא זכה שום אדם רק משה אשרי העם שכ"ה לו אשרי העם משה' הלה :

הראנו

לדעת אלהינו וחיבתו יתברך במעמד הקדוש שהוא עם עם סגולתו בעבור נבט

כחות אותם בחמדת תורתו ונשע שעשועיו טעם בתוכה אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו בני חלקה' עמד יעקב חבל נחלתו וזכירת מעמד הקדוש ההוא תועלת עצום לעבור אהבה ויראת הדוממות ה' כלל אשני ישראל כי על כן הוזהרנו מפי משה רבינו לאמר רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלביבך כל ימי חיך והודעתם לבנך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב וכו' וכתב רבינו האר"י זלה"ה שצריך לזכור בכל יום ד' זכירות א' זכיר עיאת פגרים ב' מעמד הר סיני ג' מחיות עמלק ד' זכירת מרים ובקרבתנו מלכנו לשמך הגדול צריך לבוין בזה במעמד הר סיני שקרבנו לשמו לתת לו התורה כי התורה ושמו הגדול אחד כמ"ס בזה' בכמה מקומות - וכן כבדכ' התור' בכל יום צריך לבוין בברכה על מעמד הר סיני אשר בחר בנו מכל האומות והשמיענו דבריו מתוך האש ונתן לנו תורתו הקדושה כלי חמדתו ושעשועיו כמ"ס הסוד וכתב הרב שצריך לומר ברכת התורה בשמחה רבה כי הנל הקב"ה האתנו מן רת הכוז והספר ונתן לנו תורתו אמת ואי' כותן התורה לשון הוה הוא כי הוא יתברך מתן לנו בכל יום תמיד תורתו רהיט בשלמו עוסקים בה ממנויא הוא יתברך בה טעמים וחידושים בעלמים ע"כ ועל כי זכירת מעמד הקדוש ההוא מרחם ומחולל מאד לתועלת היהודות ראה אלהים לקבוע עליו יום מסויים חג לה' כיום אמת תורה ההוא לפעם לא ישכח מפיו ומפי זרע ורענו עד עולם המעמד הקדוש ההוא בעבור תהיה יראתו על פנינו לבלתי נחטא : וזכר נתפסט המנהג בכל תפוצות ישראל לבדד שעה מעיניהם כליל התקדש החב הקדוש הזה ועומדים על עומדם כל הלילה עוסקי בתורה נביאים וכתובים לחבר את האהל להיות אחד ועוסקים בתורה שבעל פה חב הלילה לקשט את הכלה הנעמה לזכין אותה ולסעדה ליכנס לחופ' למחר ואמר המקובלים שהיא צולה נפלאה לזכות לבנים ובני בנים תלמידים חכמים כמ"ס באהר כ' אמור כדן מכריזין עליה ואמרי ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיק לא יאושו בפיק ומפי זרע זרע זרע עיין טס :

ומנהג

התקון הקדוש הזה מתקן על פי דברי הוזהר פרשת בראשית וז' רבי שמעון הוה יתיב ולעי באוריתא כלילה דכלה את חכמת כבעלת דתביען כל אינון חכמיא דבני היכל דכלה אנטריט בכהי' לילה דכלה אוריתא למיהא ליומא אחרא גו חפ' בבעלת למיהא עתה כל ההוא לילה למייתי עמא בתקווא' דאיהא אתתקנת כמילי דאוריתא מתורה לנביאים ומכילאים לכתובים וברשות דקראי וברוי דאורייתא בגין דאלין אינון תקונין דילה ותכשיטא וליהי ועלמיתא עיילת לקיימא

לחמא על רישיהון ואת תקנת בהו וחדאת בה' כל ההוא
 לילא וליומא לא חבלת לחופה אלא בהדיהו ואילין אטון
 בני חופתה וכין דאצל' לחופה קב"ה שאל עליהו ומברק
 לון ומעטר לון בעטרהא דכלה זכאה חולקהון ע"כ וברפס'
 אמור דף ג' ח' וז' רבי שמעון הכי אמר בשעת דמתכנפי
 חבריהו בהאי לילא לבניה אמר ניתי לתקנא תכשיטי
 פלה בגין דתסתכח למחר בתכשיטה ותקונהא לבני
 מלכא כדקא יאת זכאה חולקהון דחבריהו כד יתבע
 מלכא מטרונתא מאן תקין תכשיטה ואנהיר עטרהא
 ושוי תקונהא ולית לך בעלתא מאן רידע לתקנ' תכשיטי
 בלה אלא חבריהו זכאה חולקהון בעלת' רין וכעלת דאתי
 וכו' למלכ' דהוה ליה בר יחידאי את' לזוג' ליה במטרונת'
 מאי עבד' אמיה כל ההוא לילא חבלת לבי גבויה ואפיק'
 עטרין עילאין בשבעין אכני יקר סחרניהו ואת עטרת
 ליה ואפיקת לבושין דמלכות ואלבשת ליה ואת תקנ' ליה
 בתקונין דמלכות ולבתר אעלת לבי בלה וחמא' עולמית'
 דקא מתקני עטרהא ולבשתהא ותכשיטה לתקנא לה
 אמרה להון הא אתקנית כי טבילה אתר דמיין כבעין וכל
 ריחון וכל בוסמין סחרני דאינון מיין לרבאה לבלתי ליתי
 בלתי מטרונתא ועולמיתא ויתרכו בהווא אתר
 דאתקנית בהווא כי טבילה דמיין כבעין דעמי' ולבת'
 תקינו לה לבושהא אעטרו לה בעטרא ולתחר כד ייתי כר
 לאורוגא בה יתקין היכלא לכולהו וישתכח מדוריה ככו
 כחדא כן מלכא קדשא ומטרונתא וחבריהו כה"ב ואמא
 עילאה דמתקנה כולא השתכח דמלכא עילאה ומטרונת'
 וחבריהו מדוריהון כחד ולא מתפרשין לעלמין וכו' ע"כ.
 ואילו היו העולם יודעים ומשכילים להבין מה רצה לומר
 לקשטא קשטוי בלה ושוכני דעסרונתא היו מתפללים
 ותמיהים על גדולת מעלת יקר תפארת קריאה נאמנה
 כליל הקדש הזה. ואל יתנו דומי להם כל הלילה ששים
 ושמחים לעשות רגון קונס ביראה ובאהבה ואשריו ואשרי
 חלקו הזכ' לכל הכפ' הזה אשר יוצרו כב' יכול שש ומתפא'
 בגוהין שכו עם היותו ילוד אשה חומד קורץ רימה ותולעה
 להתנשא ולהתרוחם להיות מבני מהימנותא ומבני
 היכלא דמלכא.

ולא יתן שינה לציניו ויתאמץ בכל עזו ותעבדות להביך
 עצמו לקראת אהיו באהבה ובחובה יתירא בלימוד הקדש
 הזה ואל יתן דמי לו רגע אחד בשינה. ואם קשה עליו עול'
 יסכול ולא יכול לכפר לילות עמל מינו לו בשמח' מריצית
 במזרחי יין ידליקם וסחוק וקל' ראש לחב וליל' הדא צמל
 וילך שקד כשחוק הקוביות אשר הרבה בני אדם יושבים
 בסוד משחקים כל הלילה וריח נוס לא עדרת בהון ולא זכרו
 את ה' לאמר לפני מי אנו עומדים מנחמים עומדין.
 ומכעיסים ותחת השמש קול קנאת סופרים קול נתי'
 באלילים אלמים ואשר נבע אלהים כלבו לבו ויחיל בקרבו
 ומורא יצלה למצלה על ראשו בהתקדש הלילה הזאת כי
 המשפט לאלהים הוא בעצרת על פיחת האילן. וביארנו
 למעלה כי ביום הזה נידון העולם על עון כישול' של תור'
 ואשר לא שת לבו אשר דבר ה' כזה ומצל מצל בה' בשאר
 הלילות וביטל את התורה ולא ישוב בעת המשפט אויה
 להם כי גמלו לחוס רעה לשקוד עליהם אשמש בראשם
 והרחמים לא יכמח אבל יחמרו להחמיר בפסן דינם.
 אכן הא זה הדק ישכון אור חוש של חסד להמשיך על יראי
 ה' וחושבי שמו כי הן לו ככח עבר איש לעמוד מי לא ינוס
 ולא ישן בלילה הזאת לתקן את אשר עוותו ולעמוד על
 נפשו באימה וכיראה ובמיצושיחה וישאל מאת האל.
 החנון המרבה לסלוח מחילה וכפרה על כל פשע שפאג
 בכבוד התורה התמימה ביתר הימים ואל אלהינו כי ירבה
 לסלוח. וככן כל דברי התורה אשר יאגה בלילה הזאת
 בכוונה זאת המה יעמדו מלכיו יוסר לפניו יתברך ויכרתו
 כל הקטרגים והמשטנים אשר ישטינו עליו על ביטולה של
 תורה ובזויה וקטיגור בעשה סניגור ומצא כדו גאולתו.
ומה נואלו רבים מצמי הארץ המעים עקלקלות'
 ואינם ממים און לשמוע דברי חכמים והל'.

בכבוד סדר הלימוד הקדוש אשר קבעו ראשונים בלילה הזה
 לה' ואת פועל ה' לא הכינו איהבי לנום על ערשות'
 הסדורות אשר טח עינם מדאית מהשכיל לבט' מלעמוד
 ולבקש על נפשם ביום שידוכר כס קרב יום פקודתם על
 כבוד הדת התמימה לשני אלהי עולם ה' איה להם איהא
 עליהם כי הן לא קברה יד ה' החוקק מהשיב להם כדו
 רשעתם פגע וחבורה ומכה טריה על הימים הראשונים
 וגם לאחרונים. ודכיס מהמה שגו בחוזה כחשכם כי עיק'
 הדבר להיות בעזר' כל הלילה ויושבי בבית המדרש הרחן
 כמטחי קסת ברוכ דברים והנה עלה קטור המעלה עשן
 כקטור הכבשן. וישלכו סדר תקון הקדוש אחרי גימס אוי
 לנפשם כי לא ישיבו אל לבם ולא דעת ולא תבונה בהמה
 המה להם מי בקש זאת מידכם רמוס חנניו יתברך כי אז
 יעשן אף ה' וקנאתו כס לאמ' מה מצאת' כי עול כי רחקת'
 מצלי אס אכ' אכ' איה כבודין ואס אדונים אני איה מורא
 ואיה מקום מנוחתי הונעתם ה' בדרכים כלאתי כזוא
 הלא

פרק ג כגולת לימוד ליל שבועות

אלא טוב לכם לשכב בערמותכם ולא תעורו משינתכם מאשר באתם לרמוס חגרי ברוך דברים להכניסני ולהכניס החיכוני בגבול קדושת קלני מראשי קלני מודועיתחת עבד כי ימלוך ושפחה כיתידש בכדתה - על כן מנוה על כל איש היורא אשר דבריו נשמעים להוכיח את העם על זאת בדברי פיוס ורינוי לאמר אליהם בואו אחי בואו ריעי יראת ה' אלמרכם הנה כל כן דעת כאשר דואה בקרב זמנו לבא לדין על קנת מתונו וכל שכן על גופו לפני מלך כשרודם אשר אין כירו טובו וחיי רוחו ונשמתו מתעורר כלילה וביום ומחפש דרכיו ללכת בתום ומכל יועץ ישאל ויבקש ענה להנצל מדיכא דמלכות' ומה לעשו' לו בדעתו כי קר' וספקורתו על פשעו וחטאתו אשר מצלמפל בתור' התמימה כאשר ביאדנו שעיקר הדין והחשבון על התורה הוא כיום זה ועל כל אלה יבא אהים במשפט : לתת לאיש כדרכיו כפרי מעלל' וי אשר אין לפניו מקח שוחד ומשוא פנים ולא זוח ולא חוכשו כי אם לשוכ אל ה' ולהגו' בתורתו התמימה ביראה ורעד וזיע ורתת ולשית עצות בנפשם יגון בלבבם לילה ויומם להעלות ארוכה למחלתם לנאת זכאים במשפטם ודינם ולעורר לבותם מתרדמת שינת' אשר במ כרמתיים בכל השנה וימאסו בתודת ה' וישתדלו להכין אותם ולסגורם באמת במשפט ובדקה ותשובה שלימה פרטית על מיאוסה של תורה מיום התקד' ד"ח סיון וכ"ש בעצם הלילה הזאת בקום למשפט אהים לעמוד על עצמ' לבקש בכח וסגול' לימוד הקדוש אשר גבלו ראשונים כלילה הזאת למנוח מרנוע לגפסם ומחילה וסליחה וכפרה לחטאת' ושכודפא לו ואם לאו בד הכי הוא יטה און לשמו' בלימודים רשומצ כעונה וכלכר שלא יפסיק בשיחה בבתי' ודקה תחשב לו וכיונא באלה הדברים ידבר האיש היורא על לבם לעוררם משינתם וחסידיהם הראשונים היו נוהגים להרים בקול ולומר בשמחה באו ונגא לקראת כלם באו ונגא לקשט את הכל' הנעים' באו ונחם בטולא דמחינות' קדישא באו לאחמנא ירותא קדישא לן ולבנן בתרין עלמין לחזות כנועם ה' ולבקר בהיכלו זכאה חולקנא בעלמא דין זכאלמא דאתי : וככן היו מעוררים לב הבכור לעמוד על נפשם כל הלילה באעמה וביראה ובקדושה יתרה והוא מיוסר על פי הוהר בפדשת אמור ז"ל וע"ד חסידי קדמאי לא הוו כימי בהאי לילה והוה לעאן באודיותא ואמרי ביתי לא חסנא ירותא קדישא לן ולבנן בתרין עלמין וכו' - הרי שהיו מוכיאים בשפתים לאמר איש לרעסו דברים המעוררים את הלב באהבת ה' בסגולות הנמצאות בלמו' של לילה הזאת .

ובתב

הרב ז"ל שג' סגולות נמצאות בלימוד הזה הא' אשר כבר ביארנו שזכה לבנים וכני כנים עוזקים בתורה כמ"ס כוזהר אמור כרין מכריזין עליה ואמרין ואני זאת בני נ' אותם אמר ה' דומי אשר עליך

עליך וגו' . הכ' אשר הוא בסוח להניח שבתו בחיים והשלום והוא מ"ס כוזהר בראשית דף ס' ז' לתיבו ונחרש תקון דכלה בהאי ליליא דכל מאן ראשתתף בהדא בהאי ליליא יהא בטעיד לעילא ותתא ויפוק שתא בשלם עלייהו כתיב חונה מלאך ה' סביב ליראע - השלישית מ"ס בס' התקונים תקון כ' כי הלימוד כלילה הזאת פועל נדק עם השכינה ועם ישראל להניח אותם מגלות החיל הזה - ואמר הדב שהתקון האמיתי לפגם הראות אשר פגם בעינין עילאין הוא בהתנודד שעה מעינים בשני לילות אלו בעצדת ובהושענה דכה ויפטר מהמלאך המשבר את עיני האדם בקבר - זהאיש היורא יתן כל אלה אל לבו ויתלהב נפשו באהבת ה' ובתורתו יהנה תמיד כל הלילה ולא יהיה מעלה עשן אפילו כל שהוא כי אז יעשן אף ה' וגורם כיכוי למעשה הטוב ומה גם למעלה : **וזכרה** הרב והחברים שלא לדבר כל ליל שבועות דק לסון הקדש - וכנבז כתבי מורי זל"ה מנאני כתוב מכתב הרב המקובל מהר"ם אלנקבן שהיה בחברה של מהרי"ק ז"ל מעשה נפלא שהיו בבית מדרשו של מהרי"ק כליל שבועות ח"ל :

דעו

לכם כי השכמנו הדב החסיד בר' ואני עכוד ועבדיכם והחברים לעמוד על נפשינו ליל שבועות ולנרד שינה מעינינו ושכח לאל יתברך כן עלה בדינו כי לא הפסקנו דגע דק אשר תשמעון ותחי נפשיכם וזה הסוד מסדרתי ותקנתי כלילה ההיא . **רמב"ד פ'** בראשית ער ויכלו בנעימה ובקול גדול ואח"כ בחרש הג' עד סוף סידרא עוד מפר' משפטים ואל' משה אמר עד סוף סידרא עוד מפ' ואתחנן ויקרא משה אל כל ישראל , עד סוף פרשת שמע ישראל עוד מפ' וזאת הכרכה ויעל משה עד לעמי כל ישראל עוד הפטרת וס' בשלשים שנה והפטרת תפלה לחכקוק וכו' - ואח"כ בכתובים מזמור השמים מספרים וכו' ומזמור יקום אלהים ואח"כ האלפא ביתא ואחר כך שיר השירים כולו ורות כולו ואחר כך פסוקים האחרונים שבדברי הימים וכל זה באימה וביראה בנעון זכטעם לא יאמן כי יסופר . ואחר כך למדנו במשנה סדר זרעים ואחר כך למדנו על דרך האמת . וכעת שהתחלנו ללמוד המשנה ולמדנו ב' מסכתות זיכנו בארצנו ונשמע את הקול מדבר בפי החסיד בר' קול גדול בחיתוך אותיות וכל השכיני שומעים ולא מבינים והיה הנעימות רב והקול הולך וחוד ונפלטו על פנינו ולא קמה עוד רוח באיש לישא עיניו ופגיו לראות מדוב המורא והדיבור שהוא מדבר עמנו והתחיל לאמר :

שמעו

ידידי המהדרין מן המהדרין ידידי אהובי שלום לכם אשריכם ואשרי יולדכם אשריכם בעס' ואשריכם בעה"ה אשר שמתם על נפשיכם לעשרני לילה הזה אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם

מנחם ליוענתה החזרתם עטרה ליוסנה התחזקו ידירי
 התאמנו אהובי ודעו כי אתם בני עליה וזכותם להיות
 מבני היכלא דמלכא וקול תורתכם והכל פיהם עלה לפני
 מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ובקע כמה אורירי
 וכתה דקיעין עד שעלה ומלאכים שתקו ושדפים דממו
 והחיות עמדו וכל נבא מעלה שומעים את קולכם והנני
 המשנה האם המייסדת את האדם באתי לדבר איכם ואם
 הייתם י' הייתם מתעלים יותר ויותר אבל עם כל זה
 כתעליתם ואשריכם ואשרי מלרכם אשר נדרתם שיה
 פניעייכם ועל ידכם נתעליתי הלילה הזה ועל ידיהם כרי'
 אשר בארץ המה ואין אתם כאלתם השוככים על מטות שן
 שיה שהיה א' תם' כמיתיה ומרחים על ערסותם ואתם
 נדבקתם בה' והוא שמח בכם :

לבן

בני ידירי אהובי עליון התחזקו והתאמנו
 באהבתי בתורתי וביראתי ואלו היית' חשערים
 א' תאלף אלפי אלפים מהנער אשר אני שחיה לא היתה
 נכנסת שמחה כלבכם ולא שמח בפיהם כזכריכם כי
 בפשעכם שולחה אתכם לבן חזקו ואמנו ועלנו ידירי
 המהדרין ואל תפסיקו הלימוד כי חוט של חסד משך עליכם
 ותריתכם עריכה לפני הקב"ה ועתה עמדו בני ידירי על
 דגליכם והעלוהו ואתרתם בקול רם כיו"ה' כשכ"מלו ואו
 עמדנו על רגלינו וקטרי חרצנו משתריץ ואמרם בקול רם
 כאשר נצטוונו וחזרו ואמר אשריכם בני שובו אל לימודכם
 ואל תפסיקו רגע ואתם שלום וכל אשר לכם שלום ה' עוד
 לצמו יתג' וכו' : את כל הדברים האלה דיבר אלינו ושמעה
 אזנינו וכולם געו כבכיה מרחב השמחה ואזנת חזקו עד
 אור הבקר ולא פסקה תורה מפיו בלילה ובדעדה - והי
 בבקר הלכנו וטבלנו כאשר עשינו כ' ימים קודם שבועות
 וסם מנחנו לב' החברים אשר לא נמנאו סם כלילה ההוא
 ונספר להם את כל העובדה אשר הפליא לעשות עמנו
 וכוונתם וימת לכם בקרבם וגעו בבכיה וגם אנחנו
 התחזקנו כנגדם ככבי' יען כביצת' לא זכינו עוד ואכרנו
 טובה הרבה ויאמרו מני יתן והלילה הזה הב' נתחבר וחד
 עהיה י' והסכמנו לעשות כן ועם שכלילה הא' שינה בעינינו
 לא ראינו אפי' רגע וגם כיום לא נתנו כי דרש דרש החסיד
 כר' ו' אח' המכחה והיינו שם ועם כל זה שכנסו בעוז מתנינו
 געשים כלילה הב' כמדד ליל הא' ומרחב השמחה שהיינו י'
 לא המתונה עד עת קדש המעשה ולא עד חנות כמ
 כלילה הא' דק תכף שהיינו קודין דברות של משנה תורה
 בהגיעם לפרשת שמע קול חרדים חפץ והתחיל -

שמעו

ידירי המעלין אותי כמה וכמה מתעליתם עתה שאתם י'
 לכל דבר שברזשה אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא
 אשריכם ואשרי מלרכם אל תראו הדפת אנוש מאותם אל'

תחתו כי אתם המעלים את כנסת ישראל ודעו כי תבני
 עליה אתם והכבוד הי' עליון חופף על ראשיכם וחוט של
 חסד משוך עליכם ואלמל' ניתן רשות לעין הייתם רואים
 האם המוכבת הכית הזאת ועתה חזקו ואמנו ואל תפסיקו
 הקשר והעלוי ואמרו בקול רם שמע ישראל וברך שם
 כבוד מלכותו לעולם ועד כיה' ויעד דברים אחרים דבר
 אלנו כשיעור חני שעה וחזרנו לסדר הלימוד - ואחר כך
 בחני הלילה חזר הריבוי פעם ב' ודבר עוד שיעור שעה
 אחד ויותר וחזר להלל ולשבח ענין הלימוד ההוא ואמר
 הביטו וראו השמח עם קול מדבר ככם שאל אכיד ויגדך
 זקן ואמרו לך אם זה כמה מאות שנים שמעו אורחו
 כדבר הו' ואתם זכיתם ולכן מכאן ולהלן תהיו עיניכם
 פקוחות על דרכיכם ואיש את דעה יעזוב ולאחיו יאמר
 חזק והחלש יאמר גבור אני כי אתם מבני היכלא דמלכא
 וזכית' לפרוודור השתדלו עת' להכנס כסרקלין ולא תנאו
 מהפחזדור כי את אשר ינא מפתח שער הפרוודור דמו
 בראשו הקינו וראו כי אני האם המייסדת אתכם הקינו
 ידירי התאמנו והיו לבני חיל ודעו נא וראו כי אתם שכחים
 מחמדות העולם הזה - והנה יום בא ויביר האדם את
 אלילי ככשו ומאדו חמדת הממון ועלו לארץ ישראל כייס
 לאל ידכם דק כי אתם מוטכעים בטיט חמדת תבל והבליו
 והפודש מכס וכוזר אחור דמא בראשו וראו את אשר זכיתם
 אתם מה שלא זכו אחרים מכמה דוחות והאריך בענין
 הזה - הן כל אלה ראיתם עניני ציני כל החכרים :

ועתה

בנים שמעו לי הטוב אזניכם ותנו לבכם
 מי פתי ישמע כדברי האלה ולא יקח עורמם
 וחד לב ולא יקנה כיה מיעור ועיניו לא יראה את מעשה
 ה' כי נורא הוא ולא יתן אל לבו לשוב את ה' בכל לבנו
 ובכל נפשו ובכל מאחו ומעיד אני שמים וארץ כי כל
 מה שכתבתי פה ובקובצרים אחר אינו חלק א' ממאה
 ואפי' בקובצרים ההוא תראו בן תיבה ותיבה סבולתא
 כזה : : פעמים והיא הוכחה כי שם היה דבר נעלם
 ולא הודעתו לכתב - לבן אחיו עמי שמעו ותחי נפשיכם
 וחד חרטה יתחדש בקרבכם כי כל החכרים אשר ראו כל
 זה רוח חרטה ביתן בקרבם וגם ביום השבת חזר הדבור
 אל החכיר נר' והפלא להלל לשבח את אשר עשינו כב'
 לילות אלו ואמר פקיד לחבריו ריבתמרן מחוביהו מאחר
 שנכנסו לפרוודור ואמנו להכנס לטרקלין כי את אשר ינא
 החנה דמו בראשו ואנחנו נקיים ואלו עמד החסיד אחר
 התפלה וקבץ כולם ביחד ודבר הוא אליהם והתרה בהם
 כאשר צוה ויענו כולם פה א' כל אשר דבר ה' געשה
 ושמע ותקן להם תקנות רבות לשמר ולעשות ככל הבא
 מידם ואתם אחי הקינו חזקו ואמנו עלנו בעבודת יונרנו
 וראו כי כפי המוכן מדברי המגיד ליל א' של שבועות נראה
 כי גם היום כלכם לא מקנתכם כמו כן נועדתם לעבד

פרק ג מעלת הלימוד ברוח עם

ה'ת' כליל'ח' של פכועות אך כליל' ב' לא נועדתם :
רבן עמדו על נפשכם ושימו כל הדברים האלה
 על לבבכם לאשר ולקיים לכם ולבניכם
 אחרים לעמוד על נפשכם בכל ליל שבעות להגות
 בתורת ה' באימה וביראה ובקדושה ובטהרה לתת גודל
 וכבוד לאלהינו כי שמו הגדול מתעלה ומתקלם בלימוד
 הקדוש ההוא חזקו ואל תרפו ידכם וחוסם על כבוד
 יונדכם ואל תתנו דומי לו. ואם אפשר לכם לעמוד
 חיל לעשות הסדר גם כליל הב' מה טוב חלקכם ומה
 כעים גורלכם ומי יתן והיה פי המדבר אליכם אז תראו
 ותתמהו ותפקחו עיניכם ואל שרי אתחנן יתן בלבבכם
 לחוס על נפשכם ויזכני להתאחד עמכם על אדמת
 הקדש לעבדו שכם אחד אמן. כה דבר לשוני אחיכם שלמה
 הלוי חלקבן ע"כ לשון הכתב :

אתה הראת לדעת את כבודו ואת גדלו ויקר
 תפארת הלימוד כליל שבעות לפאר
 לרומם את שם המלך המרום והלא חמה היו כמורידיו אור
 מן העולם ועד העולם ושכינה למעלה מראשיהם בסגול'
 כח הלימוד הקדוש אשר עין בעין נראה אליהם כבוד ה'
 הגרי עין ראיה כל אלה לחזות כנועם ה' ולבקר בהיכלו
 והכל בפי מעשיו של אדם וטוב פנייתו רוח הקדש
 שורה עליו :

בי על כל אלה כל ערום יעשה בדעת להתקדש
 עצמו ולטהר רעיוניו לקראת אלהיו ויקבע
 לימודו באהבה ובחיבה ובכוונה יתירה כלילה הזאת בסדר
 הלימוד המתוקן מאת הדאשונים ז"ל לכלתי תת ריוח בין
 הדברים כלל כלל כשיחך בטלה ח' כי מגדעות נתן
 בקדשי שמים ומפגל בקדשים לדמע חול בקדש וכייתר אס
 קביעות הלימוד בבית הכנסת או בבית המדרש כי גדול
 עונו מנפשו כמדע מדברי הזהר. והאיש היורא אל יפן אל
 מעשהו כגשמי אפס אל אשר הוא עושה בשמים ממעל
 בעמין הלימוד הזה ואשר כיתן כתר ועטרה בראש מלך
 מלכי המלכים הקדוש בחך הוא כוועל ידו וככן יראה ורעד
 יבא בו ויפנה מחשבותיו הורים ויכנו מחשבותיו אל ה'
 כאילו הוא עומד בעולם הנשמות כבן ערן ואין ספק כי
 יתוכף הארה גדולה ככ"רן שלו כמו חלב ודשן תשכב נפשו
 ויסגור ה' בעדו ובעד כל אשר לו : **ויצוה** לחזר אחר
 עטרה דכל כי עטרה שכינה שריא ואמר באגדה נרבי
 עמים נאספו עם אלהי אברהם אמר ר' סימן מתעלה שמו
 של הכ"ה בעולם כשעה שישראל נאספים לבתי כנסיות
 ובתי מדרשות ונותנים שבה והודאה וגדולה להקב"ה ואמר
 רבי ישמעאל בלית שעה כשמותעים האגדה מפי חכם
 ואחר כך עומין אמן יהא שמים רבא בלית שעה הקב"ה
 במח ואמר למלאכי השר' באו וראו עם זו יצאתי לי תהלתי
 ויפגרו בלית שעה מלביטין הוד והדר להקב"ה הוי ברוך
 עם

עם הדורת מלך ובשעה שהחכם יושב ודורש בזמני הזכור
 ועומין איש"ר אפילו אס נחתם בזר דין אנו מוחל להם
 ומכפר עונותיהם של ישראל עד כאן :

אבן ראוי ליראי ה' וחושבי שמו שלא להרבות
 בקדישין בלימודן כי מגדולי הקדמונים
 ערערו על הדבר מאד ואמרו שכסס שטוב למעט כדרכות
 שאינן נריכות כן טוב למעט בקדישין והן רבי' עתה עמי
 הארץ הקלו בדבר ואינן מטים און לשמוע דברי חכמים
 ואומרים כ' או ג' פסוקים ואומרים עליהם קדיש או כדברי
 אגדה כשהן לומדין הכל מענין אחד מרכים קדיש אחד
 קדיש אשר לא כדת ויד הגזברים היתה במעל על כנע
 כסף המתגדלים בעם האומרים הקדישין יפתקע הדבר
 ולא תעשה כזאת להרבות קדישין על מגן ועושה אלה
 ידאג מן הפורענות : והכון להארך שיעור מה בלימוד
 א' או ב' מכ' ענינים שונים ואז ואמר קדיש ואף כזאת
 המעשיט לא החסיד :

ונם רבת מבני עמנו לא ידעו ולא יבינו עיקרן של
 דברים וסוד הלימוד כלילה הזאת והפכו הסדר
 האמיתי ויאחרו המוקדם ואת המוקדם אחרו. להגות
 בדברי אגדה בתחל' הלילה עד חצות ובהתייחס זה החילס
 בתורה שככתבוכן לא יעשה המשכיל רק על התקון
 המתוקן ומקובל מפומא דמרן איש האלהים כורא מאד אור
 המופלא האר"י זלה"ה. יפקח עיניו אך הוא ולא מחסריו
 ומוספיו וכה משפטו להיות קורא מתחלת הלילה עד חצות
 בתורה נביאים וכתובים והוא לתקון ההתן סוד ל' שבשם
 כי עד כאן אין להוסיף ואין לגרוע משש פסוקים ג' פסוקי'
 ראשונים וג' אחרונים מכל פרשה ופרשה בסוד ה' - אמנם
 לתקון המטוהא שהוא מחנות עד הבוקר נריך ללמוד תור'
 שבעל פה : וכן מתבאר מאמר הזהר פרשת אמור
 שהעתקנו לעיל לבתר דאתקנית ליה למלכא אתיוואת
 לרכאה למטרוניתא. וכן מתבאר מאמר פרשה בראשית
 דאמר למלעי באורייתא מתורה לנביאים ומנביאים
 לכתובים וברשות דקראי וברזי דאורייתא וכו' ול' תשנה
 במאמר הזהר פרשת אמור דקאמר ואוליפנא דאורייתא
 דבעי ליה בהאי ליליא אורייתא. שבעל פה וכו' דמשמע
 שאין תורה שככתב כלילה. זה אינו כי בפירוש אתמר
 בזהר בראשית למלעי באורייתא מתורה לנביאים וכו' רק
 לא אמרו אלא לעסוק בתורה שבעל פה דוב הלילה שהוא
 העיקר כלילה באופן כי אס לא יוכל לנאית ידי שניהם
 באחד תורה שבעל פה עיקר וביום תורה שככתב עיקר
 ותורה שבעל פה טפלה לה. אכן אין מי שיכחיש כי שניהם
 כא' טובים והראיה לזה מה שביארו בזהר בסוד מחלוקת
 ב' שוב"ה שכתב' אומרים בערב יטו לרמוז אל הנקבא
 שכבודה כישיבה כמורע וב"ה סוברים כי אס היה זה לבדו
 וזה לבדו היתה פכרתם אמיתית הכל מאחר ששניהם
 ביחוד

ובוהר פרשת פנחס אמרו ז"ל מהכא מאן דחזיק מילי דאורייתא נריך למטחן לו בשיניים ולאפקא מילין שלימין ואיכון מילין אתקריחו שלימין ואחרנין דאיכון שטיין דאכלין מילין בהלעטה ולאן טוחנין איכון בטוחנות דילהון וכדיניהון מה כתיב בהם הכשר עודנו בין שיניה ואף ה' חרה בעם דאיכון מגזעא דעשו דאמר הלעיטני נא ע"כ. והאיש המשכיל ישקיף וידא להתנהל לאישו בלימודו וכ"ש בדברים שעומדי' בדומם של עולם וכשומרם עקב רב כי על כן יאמר משל הקדמונים הקב"ה מונה עתים אכל אינו מונה דפים:

ומדרך חסידים הראשונים ז"ל לעמוד על רגלם בעת קריאת האידרות מטעם איהם שאמרו בפרק אין חרשין. מעשה ברכן שמעון בן גמלי' שירד מעל החמור ונתעטף ועמד ואמר אני עסוק במעש' מרכבה ואיהו יושב וכו' וכל שכן הרואים דבר הרשכ"י שבאידרות כי הם נבלו תעלומות חכמה ומבלה עמוקות שמכראשית המה דאומעשיה' ונפלאותיו שדרך לעמוד בקריאתן בידאה ורעד ובטהרת הרעיונות: והן רבים עתה עמי הארץ זלזלו בדברים שעומדים בחמו של עולם לקרות בהן מופים ושוכבי' על צדיהם וקוטפים מלוח עלי טיח באמנע קריאתה ושתקע הדבר ודאוי למחות בהם שנא לנהוג קלות ראש בקדשי שמים וכל שכן שלא להפסיק דמאן רפסק יתפסק וכל שכן אם אמר ליחרא שמא דקב"ה ושכינתיה כשרם התחיל לימוד כי אז אם יפסיק הוא מפריד הייחוד ח' כמו שכתבנו בכמה מקומות ושומע לנו ישכון בטח:

ואולם אל עס לא יחדדו לאחר מה כל החרדה אשר חדרת עלינו בקריאתה שלא יאות קריאתה אפס למשכילים בתעלומות עמקי סודתיה לא למשוללי דעת החכמה פן נכזה בגחלתה כיתאכלמו האש הגדולה הזאת כאשר כמה כועדים בעם דעתם יסכל כזאת. אך אמנה גם אין זאת אלא מתועבות יצרם הרע להרחיקם מלימודי' ה' המזככים ומטהרים את הנפש היפה כי למה יגרע האיש היורא ונוהג כסורה באימה וכיראה בלימודו תלקרות אף בדברים עמוקים שכזוהר ואע"ג דלא ידע מאי קאמר מכל מקום קריאתה זו היא הללה והרי זה עשוכח כמ"ס בספר הזוהר פרש' נח מאן דכסיף לאסתכלא ולמנדע אע"ג דלא יכיל שבחא איהו דיליה וכלא משבחין ליה וכבר הארכתיו בפרשי כל הלה הדברים בפרק ראשון דאלול וככמה מקומות:

ואשרי אנוש יעשה כבוד המקודש הזה להיות בעור משנתו כל הלילה ומורא יעלה על ראשו תמיד כל הלילה לעמוד ולסרת לפני אלהיו אכינו שכשמים ואל יתן דומי' לו ומעלת הופנות קדי'ם לפאר למלך

ביחוד אחד אין להראות שום פירור אכל יקרא איך שיוזמן לו בין עומד בין יושב להראות שהם ביחוד אחד ואין להראות שום קצון לא במעשה ולא במחשבה והלכה ככ"ה והן הן הדברים לענין זה ג"כ וכל המשנה תועה מדרך השכל:

אף את זה חזיתי למהר"ר חיים הכהן ז"ל כתב כי הצווי להבות בתורה שבעל פה בדרשות דקראי וברוי דאורייתא אף לא לשנות במשנה שהיא סוד שפחה דמטרוניתא: כמבואר בזוהר וכתקונים כי כלילה הזה הוא תקון המטרוניתא ואין מקום השפחה במקום גבירת' וכבר הארכנו בפרט הזה בחלק ראשון בשבת ומה טובו ומה יופיו לאשר הריחו בסוד ה' להבות בתעלומות חכמה כלילה הזה אשר הוא מסוגלת להשגת חכמת האמת ל-וסק בה כי ע"כ אז הוא זמן לפרש את החכמה כמ"ס הרב זלה"ה:

והמנהג ליראי' ה' וחושבי שמו לקחא האידרא רבה שכפרשת נשא כי בה מבוארים פרשים רבים ממעמד הר סיני כד סליק כרעותא למכרי אורייתא טמירא תרי אלפי שנין וכו' וסוד כד אתיהיבת אורייתא לישראל דאתיהיבת באש שחורה על גבי אש לבנה מבואר בה וכן סוד וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר אכן לבאים בסוד ה' רוח אחרת אתם בטעם קריאתה כלילה הזה על כי בשבועות עולה ש"א עד הדיקנא על ידי כניסת המוחין כולם וירדת החסידים בו במ' טימי הספירה כי ע"כ וירד ה' על הר סיני כזקן שנתלכנו שערותיו כלוכן העליון דא"ה. ועל כונה זו עיקר טעם הלימוד כלילה הזה להמשיך לו סוד הכתר כאשר מבואר בכתב הקדש הרב זלה"ה. ועל כן בחרו הקדמונים הבאים בסוד ה' בקריאה נאמנה בסוד י"ג תקוני דיקנא המבוארים באדרת נשא בכונה זו לעורר עליונים למעלה כשרשן וכמ"ס הרשכ"י ע"ה לחבריהם הא' חמינא י"ג אילין גליפין קמאי ונהירין כבוכינין. וכד אתפר' כל חד מנייהו משומיכו' אסתלק ואתתקן ואתעט' ואתטמר בטמירותא דתיקוני דיקנא וכל אחרנין אסתלקן ובעוד דכל חד מתפרש בפומיכו' נהיר ואתעטר ותיב כמלכא בנו חיליה עד כאן:

לפיכך יאותה להוגי' בה לעמוד באימה ובירא' ובנעימה קדושה כרי לקיים בה מצוה דקה מן הדקה ולא יעדרו דבר. אכן לא ניתנה קריאתה לאישי הרגים וכלעבי שפיה הקורין וכתפיפה פן יהרסו אל ה' ח' וברול עונם מנשוא וטוב מעט בכונה ובנעימה מהרבות כלל כוונה ואם לא יעדרון חיל בכולה לחנאין כסירה. כי מי בקם זאת מידם לקרות את טלה מבוהלים ודחופים והרגים ינאו דחופים בדבר המלך מלכו של עולם ומגילין מוס בקדשי שמים ובאין מנין שגיאית מי יכין. וכו' הר

פרק ב חפלה לליכוד ליל שבועות

תמנות נפשינו ולחיותנו חיים של שלום ורחמים דשנים
זרענים ולא יכרת כל בשר עוד :

ואנו קודים בתורה ומכוונים שהא' ת'ת דזעיר
הקרא תורה שבו שלם כלים דשלם בחינות

בחינה חיזוקה נפש שבו שם הויה פשוטה ובחינה אמצעית
רוח שבו שם ריבוע ת'ת - ובחינה פנימית נשמה שבו שם

מ'ה - ומאורות נתן סביבות עוזם אורות מקיפין חיה
ויחידה - והיו למאורות באור ב' שמות הויה בניקוד חולם

ואנו קודים בכביאים ומכוונין שהם כנגד נגח והוד
דזא אשר משם ימקת הכביאים שכם ב' כלים

דג' בחינות בחינה חיזוקה נפש שם בבאו'ת ובחינה
אמצעית רוח שבו בבאו'ת בריבוע ובחינה פנימית נשמה

הויה כנגח ואר'ני בהוד ומאורות נתן סביבות עוזם אורות
מקיפין חיה ויחידה : והיו למאורות באור ב' שמות הויה

בחינוק כנגד והויה בקיבוץ בהוד :

ואנו קורין בכתובים ומכוונין שהם כנגד יסוד
ומלכות דזא שבו ב' כלים דג' בחינות בחינה

חיזוקה נפש שבו שם ד' במילואות ובחינה אמצעית רוח
שם שר'י מלא בריבוע : ובחינה פנימית נשמה שילוב

יאהד' כאי ובמלכות בחינה חיזוקה שם אר'ני בריבוע -
ובחינה אמצעית שם אר'ני פשוט ובחינה פנימית

שם אר'ני מלא ומאורות נתן סביבות עוזם אורות
מקיפין - והיו למאורות באור ב' שמות הויה בניקוד

שוהין כיסוד והויה בניקוד בבאו'ת במלכות ובכך
תטהר ותזכר'ני שלמו להיות ראויים לעורר מין תתאין

בקריאתנו זאת לעורר אהבת חדים ביחודא שלים ואל
יעבב שום חטא ועון והרהור דע את קריאתנו ויהי נועם

ה' אלהינו וכו' :

ושב יתחיל בסדר הלימוד כענינה קדוש לעורר
המועם העליון - מכין בשמות היוגאים

מהב' ד' ספרים שהם כ' ד' קישוט בלה כנזכר לעיל שם אחד
בכל ספר והוא חזא חזא ראשונה ואחרון של התיבה הפנימית

של פסוק האחרון של הספר אות ראשון נקודה קבוץ והב'
קמץ ובסוף הפסוק יכוין שם אחד בתיבה שקודם סוף

הפסוק אות ראשונה ואחרונה של התיבה בניקוד כנזכר
ואח' כ' יערך זה השם הב' עם השם הא' ויכוין אותם

מגדלים בשם א' ויכוין ב' בירוף א' של אר'ני וכן יעשה
בכל הב' ד' נדופים כב' ד' הספר' והסכ' זלה"ס היה מכוין

בב' ד' שמות דב' ד' ספרים אל' בחב השבועות בקדושת
המוסף וביום ב' בקדושת היוצא :

ומה טוב ומה יופיו של עושה אלה לבוין ולעשות
כוונים למלאכת השמים לתע' יאריך ימים

בקדושה ובטהרה ונפשו לנמסרה כטהרה עילאה לחיות
במעשה ולבקר בהיכל ביתי שחלק לו ב' בבכה לבוין

ברבים לשם שגל' לאהרנה לעשות כפסוק ואשמע
בבאש

למלך בתפארת מפואר הן אל ישגיב מוכת' בכתר' כתר'
ככח סגולת לימודו בלילה הזה ונריך להות זה מעיני

כוונתו בלימודו ולקשט את הכלה כב' ד' קישוט' כלה ככח
ב' ד' ספרים סכל כאשר לכל כמבואר בסכת' הקדש

הרב זלה"ה : ואנכי תקנתי נוסח תפילה לומר קודם סדר
הלימוד ומדובר בה כל פרטי כוונת הדב' וזה מסתמך :

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתו בדחילו
ורחימו וברחימו ורחילו ליחודא שם י'ה ב'ו' פ'

ביחודא שלים בשם כל ישראל : המה אנחנו באים להגות
בתורה בלילה הזה לקשר את נפשינו ולהדביקה אל

ש'שה להשלים חילן העליון ולתקנו ולחבר הדודים יחדיו
יהי תמים :

ובבן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהינו
שבזכות כל הפסוקים והתיבות והאותיות

והנקודות והטעמים והשמות היוגאים מ'ת ופ'ת וחילופי
תיבות והסודות הקדושים והנוחלי היוגאים מכל קריאתנו

שנקרא בלילה הזה פתה' שעה זו שעת רחמי ורחמן להיות
לימודינו נחת רוח לפני בבא כבודך ויהא עול' לפניך כאלו

השבנו כל הסודות המראים אנך הם התומים בהם ובכח
קריאת ולימוד כ' ד' ספר' המכוונ' לכ' ד' נדופי סמך הגדול

יתפאש המלך בתפארת תפואה וכעטרת ביאות - וכת' ד'
כוח וכמושכ זקני'ס יהללוהו והוא יתן מעדני'ס אל' אשת

חול בקומת הכתר'ת המושגב אשף על ראשו ועליה יניץ
כודו - כחת' יכהן שאר וככלה תע' כליה - והיו למאורות

פ' ד' ספר' לקשט ולהעדר' את המלכה כב' ד' עדי עדיים
ויתאו המלך יופיה וכן בתע' שכל' שמאלו תחת לראשם

וישימו תחכמה האחת אהבה והאח' שמואה מעבדין את
המ'ת מלפני הכלה ומשם יושפע למו בני תלבים בני רחל

אמנו שפע ישועה ורחמים לכפר בעדנינו ולטהרנו מצוללו
זהמת הכחש ולהציא כל ניצוץ תורתנו ומעשינו הטוב

אשר נדח' סלבו בעון פשענו אל גבול השעיה חיל כלע
זקניאנו מבעמ' יופי'נו אל ככח לימוד'ם בלילה הזה וזכה

להיות משושכי רמטוניא ומבני היכלה זעל' ויבא
יע' יראה ויחיה זכרוננו לטובה לפניך לחתמנו בספר

זכרון הדתנו ונפשו שפע' אשר תשפי' בסכיני' עוזק לכני'
תביא לנפשינו רוחינו ונספנתנו ולטהר פנמינו אשר פגמנו

פכבוד תורתך התעמית ותצויל' לאור משפטינו בקומך
למשפט'על פירות האילן הקדוש - ובכח סגולת לימודינו

הלילה הזה זכה ונחית ונישם נחלת עבדיה' ונדקת' ולא
ינעם ספר התורה הזה מפנינו ומפי זרענו ומפי זרענו

כדבר שכלמר ואני זאת בדיתי וכו' לא ימושו מפיק וכול'
ואשר קשט שינה מעינינו כה' יונק יסודי'ס כדבר שגאמר

אשר קוננו כל' את נה' יונק - אח' כדק' אחזה פניך
אשכבה בהקיץ תתונתך ופרוס עלי' סוכ' שלומך מראשי'

השנה ועד אחרית השב' וכלל כגפיק' רחמה ונתלונן להניח
פניות

ויראשו באשר הארכנו כזה כמה פעמים. וכתשלו הסוד
יקרא ממך לאור היום כדר סיר השירים כולו כנעימה
קדושה לעורר אהבת הדינים והרודים עליונים למעלה:
וְנִרְגְּמִים יִרְאִי ה' ויחשבי שמו בהגיע עת קדושתא
דנפרא לטבול במקוה טהרה ומטהב זה מיום על פי הזהר
פרטה אמור שהעתקנו למעלה דקאמר אמרה לון הא
אתקנית כי טבילה אתר דמין נכעין דעמי וכו' עיין שם
ואמר הריחו בסוד ה' יכין לו לכין כי המעכת סוד הבתר
עלין הנעשה כלילס הזה נעשה בכח החסד השלישי
סכת פארת דו' א' המתחלק חניו למעלה להוריד לו הכתר
והניו לאחרט לגודך הנוקבא שם במקוה מקבלת שפע
טהרה מהחסד החול ועל בן באשמרת הכקר קודם עלות
השחר סוד אילת השחר טובלים כי אז מלכו טובל במקוה
העלין שהוא סוד הבתר שער החמשים לתקן כתר
דנוקבא כדו שתהיה דאווה להזדווג בתפל' היום כמו בכא'
יום טוב: ואנכי תקנת יבוסח תפלה לטבילה זו כוללת
כל כוונת הרב זלה"ה:

רשם

יחוד קכ"ה זשכעתיא נדחילו ודחילו ליחוד'
שם י"ה ב"ה כיחודא שלים כשם כל ישראלי:
והנני בא לטבול במקוה טהרה זו לתקן את שורש' במקום
עלין ככל פרטים ותקומים ודקדוקים. יהי רצון מלפניך
יהוה אלהי ואלהי אבותי שככת סגולת טבילה זו
במקו' העול' כפספ' וכק"ה שכמחל התחתון
תנקה ותטהר הכלה העליונה נאה וחסד' כסביל' המי'
היגדדים מהבתר הסודא הכולל כל חמשי' שגרי' בדרתו
על ראש ו' א' ויחידו כס' י"ד ה' דשם ע"ב וי"ד ה' דשם
ס"ג ומילוי ע"ב ומילוי ס"ג שכאשר מסר מהם השכי כוללני'
של כ' השמות העה יעלו כמספר מקו' העלין המושגב
ומכתר בכתר בתרים שער החמשים. וככן יתקן כתר
הכלה כעימה וחסד' כה אשר ישית עליה בעל האש ויש
אליה חס' ד' ותשם כתר מלכות בראשה לשבת יחדיו
ומהארה זו תחיד לנו בני מלכים בני דחל' חמו תוספת
קדושה על כפשינו דחיצו וכשמותינו לאור כאור החיים כי
עמך מקור חיים באורך נראה אור ונדרקה תהיה לנו להיות
ככלל שושבני הכלה המעדים אותה בע"רי עדי'ים.
ומהארת י"ג תקוני דיקנא ה' ה' אל דחום וכו' עד ובקח
המאירים עתה אשר בהם שורש המחילה והחמינה הרב
כבשינו מעונינו ומחטאתנו טהרנו כאמור מפי כבוד
וזרקתי עליה' מים טהורים וטהרתם מכל טומאת' ומכל
גלוליכס אטהר אתכם ותנצח לאור משפטינו ואל תשחית
את זכר שאריתנו כי לך מיתלות ענינו וזכור מעמד הר
סיני לפניך כיום הזה וקום' עדות' לנו ופרינו לעפע' חסדך
ויהי נועם וכו' יהיו לרצון וכו':

ולקבר

תוספת הקדושה מכתר וטבול ארבע
טבילות ויכוין בדאשוכ' ביו"ד ה' דשם
ע"ב

ע"ב. ובכ' ביו"ד ה' דש"ג ובכ' במילוי שם ע"ב וכו'
במילוי שם ס"ג או יכוין בד' אותיות שם הוי"ה כנקוד קמץ.
ואשר איש יראה' אשר כמשפט הזה יעשה לו וספיע
בנחמחות נפשו ודוח ככון יחודש בקדו לעבוד ולאהבה
ולירא' את ה' יראת הדוממו' ירא' ורע יאריך ימים ולו יראה
כל חכמי' לב מוכתרת בכתר תורה זה עליהם יחיו. ואם
בא בסוד ה' לכין הדברים מה טוב ומה יופיו אכן אם לא
בא בסוד ה' לכין הדברים כאשר המה לא ישיב ידו
מלעשותן לפי פשטן ויחשוב במחשבתו שלא נעלם ממנו
שם עוד פנימיות עמיני הסוד' ויהיה לכו לשמים בתחי' ו
ובקשה שמעשה עמי יטננה והן סן דברי הוהר פ' יתרו
ומצשה ידינו כוננה עלינו מאי כוננה כוננה ואתקין תקינך
לעילא כדקא יואת עלינו אף על גב דלית אכן ידעין
לשווא דעוהא אלא עובדא בלחודיו ומעשה ידינו כוננה
להוא דרגא דאצטריך לאתתקנא וכו': וזוהי הכלל לכל
מעשה העבוד בלילה הזה לבלתי יקל עמנו בעיניו לאמר
מה אני ומה חיי שובא תקון העולמות על ידי ואני בעד
ולא ארע פנימיות וסוד הדברים כאשר המה כי אם יעשה
הדברים לשם פעלן לפי מיעודו המעש הוא אם רב זה אל
ית' יגמור בערו וסנה שכחו אתו ופיעולתו את אלהיו. וכבר
הארכנו בפדט זה בכמה מקומ' וראוי לרעת שפיקר הכל
בתקון הלילה הזה לעמוד על נפשו ולא ינוס ולא יפן עד
כיון היום לקשר לילה כיום וכן כשאר הימים כמ"ס כוונה
בר' אסתלק לילה ואתי צפר' ואת חשך ואת קר' כדון מלכא
ומטרוניתא כדוה דחורא ויהיב לן מתנן ולכל בני ישראל
זכאה חולקיה מאן ראינו במצינא וכן ביאור שם פ' ממש
יזוה' ה' חסדו וכו' ופסוק דוכה' ה' את יראיו את המיחלים
לחסדו על הממתנים עד היום לקבל חוש החסד העלין.
זהו רכוס עתה עם הארץ מאים עקלקלותם למחר בסדר
למודם ובעלות השחר שחרות התדרומה נופלת עליהם
זיטככו וידדמו וכן לא יעס' לאחר טובה הדכה כי עת רגון
היא לחסות כנוע' ה' בטולא דמתימנותא ולא לחסו בשניה
א' מששים במיתה וכל חסדו כנין השדה ואל' יהי לו מושך
חסד. ואף גם זאת חוששני להם מחטא' שפא יאכסו בשניה
ההיא ויקדאו ק"פ שלא עם הנכור או שלא בעונת' וכמציאת
תקנתם קלקלת' אחר שלא דקדקו בתפל' חובה מה שראוי
לדקדק ולא יקובל התוספת אם לא יעשה האדם החובה
ועל כן דאוי' להודיע' ולהסירן על ככה ולמכחיים ינעם
ועליהם תבא ברכת טוב. וכמו השחר עליה יכון לקראת
אלהיו ואף אם היה בעוד כל הלילה יסול ידיו כנטיל' כהוגן
אך לא יכרך עליה מפני שנסתפקו חכמים אם צריך נטיל'
או לאו וע"כ יסול בלא בדכה אכן שאר הכרסת לא יעבור
מלסדרן ככל יום ויום כי כן דעת רבינו האר"י זל"ה ה' הוא
דלא להסיף עליה יוסדר תפלתו בכוונ' שלא יחטפנו שינה
ויעמיד תפלת' להצביר שינתו מעליו ויגיל וישמח בתפלתו
לאומרה

פרק ד הפלה להוציא ספר תורה

לאומרים כנוצם קולות לכבוד התורה ולכבוד היום וכו' ויתר
בשעת ק"ש שהיום זכינו לאור כאשר חכמי' הצידו בדברי'
רבה ז"ל ממתן תורה זכו ישראל לק"ש הקב"ה אמר שמע
ישראל אנכי ה' אלהיך והם ענו ה' אלהינו ה' אחד ומשה
אמר בשכמל' וזכמקומ' שנחגו לעטר בתי כנסיות ובתי
מדרשו' כמיני שושני הוא זכר למתן תורה דכתי' שפתותיו
שושנים ואמר כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה נתמלא
כל העולם בשמים וכוהגים גם כן לחלק שושנים לכל אחד
ואחר להריח בהם ולעטר בהם את הספר תורה . ויהי
שלא לחלקן בתוך התפל' שלא להסיח דעת הנבו' מכוונת
התפל' ושמא ירחיקו ויפסיקו ברכ' במקו' שאמר של' להפסי'
ויחלקו אותם אחר חזרת תפלתם ואין לשנות ויש סמך
למנהג זה בתרגום כ' דמגילה בפ' ישנו עם אחד ע"ס :
וְרָאוּ לכל הנכבד לעטר ולפאר הספר תורה ביום הזה
בשושנים ובעטרות זהב וכסף להיות כל איש שורר כנועם
קולות בעת ההוא ספר תורה ככמוזמוני חתן וכלה
בשירים ותשכחות מענייני הד' והדרה של תורה ומעמד
הר סיני וכבר עשה הרב מהר"י כאב' אלה שיח ושכחה על
זה יפה אף נעים וראוי לשוררו לעורר חבנל' השר'ון למעל'
וראוי לכל איש ישראל להפיל תחנונו בעת הוצאת ס'ת היו'
הזה ולומר י"ג מדות רחמים וישאל מאתו יתברך להוציאנו
מעבדות לחרות ולהסיר המית תצלינו כמו שהיה במתן
תורה חרות על הלחות חירות ממלאך המו' חירות משעבדו'
מלכיות ויתר פרטים ואנכי תקנתי נוסח תפלה ע"ז .

רבנו של עולם מלך מושגב ומכתר בעטרת
גיאול'ת וכת"ר כורא חום וחמול' עלינו

ועטרנו נא בחסד וברחמים גדולים והרם עטרת נבי
ולנפירת תפארה עם סגולתך והוציאנו מעבדות לחירות
ומשעבוד לבאולה והסר ממנו מכת המות בזכות יקר
תפארת ספר התורה הזה כדבר האמור חרות על הלוחו'
חירות ממלאך המות חירות משעבוד מלכיות והחזר
העטרה ליושנה ושמחת עולם על ראשנו ועתה שלח העז
את מקנך נאן מדעיתך מקרב הבוי' ורפא נא את תחלואי
נפשנו ומכאובי גופינו כשם שרפא את עמך ישראל במצמ'
הר סיני ביום הזה מכל מכאובי גלות מצרים והסר זוהמת
הנחש מעלינו כמו שפסק' זוהמתן של אבותינו בהתייב'
נגד ההר וטהר לבנו לעבדך באמת ובתמים ומלכנו מן
יצר הרע וממוצותיו הרעים כמו שהסירותה אותו
מאבותינו במעמד הר סיני ומחבתך תחכמנו והאר
עינינו בתורתך ובעמקי סודותיך ותהיה תורתך ערוכה
ושמורה בלבנו ולא תשכח ממנו מאות' כמו שלמדו אבותינו
בסיני ולא היו שוכחים וקיים בנו מקרא שכתו' נתתי את
תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה והיו עיניך חזות את
תוריק וכל בניך למדי' ה' ומלאה הארץ רעה את'ה' כמים
ליס מכסים וקדשנו בקדושתך כמו שהקדשת את אבותינו
במעמד

במעמד הר סיני באמור ואתם תהיו לי ממלכת כהני' ורוח
קדש שלא ראו טיפת קרי מימיהם ולא שלט בהם כל מיני
כינים ובמותם לא שלטה בהם רימה ותולעה כן תחננו
בחמלתך לקדשנו בקדושתך למלסנו ממקרה אשר לא טהיר
ובשרינו ישכון לכבש : ולמען זכות ספר תורתך התמימה
הזה תצדק בדרכך תזכה בשפטך היום על פירות האילן
הקדו' ותנוי' לאור משפטנו ותאניל' עלינו היום מיון העליון
ומשפטנו בהתייחד הדודי' שכת' אחי'ס גם יחד ביחוד' שלי'
בכח סגול' תפלתנו היום ויהי נועם וכו' יהיו לרצון וכו' .

ובעת קריאת ספר תורה יהיו אזני כל העם הל'
ספר התורה באימה וכיראה מעין רובמא
מעמד הר סיני ואף כי לפי דברי הדב' זלה"ה אין לעמוד
בעת קריאת ס'ת יש לעמוד היום בעת קריאת עשרת
הדברות מעין רובמת קבלתם בסיני והכי נהוג מורי
זלה"ה וקהל עדתו וכן בהפטרת יחזקאל שהוא מעשה
מרכבה וענינו גדול ואנו מפטירין בו שהו' רובמת מצמד
הר סיני שגלה אלינו המרכבה פנים בפנים . ולפי זאת
לנו לעמוד על עמדינו בקריאת ומעש' רשכ"ג שירד מן
החמור שכתבו לעיל יזכיר . וכן ראוי להיות המפטיר גדול
וחכם ולא ע"י קטנים ותלולים .

ואחר התפלה ירבו בסעודת י"ט כיד ה' הטובה
עליהם ולשמח בה שמחה יתירה והכל
מורים שקדושתו גדול מקדושת שאר י"ט ואמר הכל מורי'
בעזרת דכעין כולו לבס כדי לשמח הגוף שעוסק בתור'
ובמנוות שניתנו היום וכן מנינו צריה דרכינא רבולי'
שתא הזה יתיב בתעניתא בר ממעצרתא וכולי' ופירשו
הראשונים על תענית חלום שאפי' חל'נו תענית חלום
לא היה מתעב' בו ומנהג קדמונים לבכו' בסעוד' זו במנו'
של פסח שהיא זכר לחירות וביום הזה היינו חירות ממ'
ומשעבוד מלכיו' באז' ל:י"ג מוהגון לאכול חלב עם דבש
זכר לתורה שכל' בה דבש וחלב תחת לשונך ולבאים בסוד
ה' יש להם טעם נכון עפ"י מ"ס כוזהר כי אותם השבעה
שבעות היו לישראל בשבעה נקיים וכו' ודם נעכר וכעשה
חלב וכהפך מדין לרחמים ועין המשכיל בדוגמא עליונה
תצפנו . ויש מנהגים לעשות זכר לב' הלחם ועושים שתי
לחמים יפים ומתובלים ביותר על השולחן שהוא במקום
המזבח ויצטוק על שלחנו בדברי תורה מענייני של'ים
כוזהר ובשאר ספרים איש לפי מדינתו כי גם הנפש לו
תמלא מלחמה של תורה ואם אנחנו שינה ינוח ראשו מצט
מוטה ולא מושכב שלא להגרות כשינה ויקום בזריזו' לחזר
א עסק סתור' כי היום גורם להיות נמנה שעה אחת בו כיו'
שלם בשאר הימים וחביבה תורה בשעת' .

וזהו דנים מיראי ה' וחושבי שמו כליל יום
טוב שני של שבעות בסדר ליל ראשון .
יכן נהג הר"ש שקצן הלוי ז"ל כמו שכתבנו למעל' כמעשה
שהיה

והוא יתן תורה בחדש שבט ויהיה חודש שבט
באר החיים - והוא אשר לא יעצר בח לעמוד על עבמו
ושעה חכמתו או יכוח לו בתחלת הלילה ולא יגדל בשוכתו
כיותר ויקום בזריחות בחצי הלילה וילמד כאשר תשע ידו
בסדר הלימוד בעצמו של לילה הא' ואשרי אדם שככה לו
לעמוד את ב' הימים האלה בכתרה של תורה כי אף שאמר
הכל מודים בעצור רבעיך לכס האיש הורא יקיים פניהם
כי יש שהות למי שאינו מאכד פעותיו לזה ולזה לעבב את
נפשו תכד זה ובפומכד אחר ואם טוב חלקו ומה כעיס
גורלו יראה דע יאריך ימים הוא ובניו בקרב ישראל ויוזכה
לחיות בנועם ה' ולבקר בהיכלו - ברוך ה' לעולם אמן
וואמן :

שהיה כבוד מדרשו של רבינו הקדוש מהרי"ק ז"ל - ולפי
דברי הגמרא בפרק ד' עקיבא דאיידי דהוא שתא עבדי
עבדוה נמצא כי קבלת התורה היתה בו' בסיון לפי האמ'
לא שעבדו דאיידי איכו מעבד חל שבעות לעולם בו'
בסיון אך אמנה קבלת התורה לא היה אלא בו' בסיון וחב'
השבעות עשו בו' שבו כלו החמשים יום דבתשלום החמשים
יום תלוי רח' וכו' בסיון היה קבלת התורה אס כן יאות' לנו
לקבוע בליל השבעה סוד לימוד הלילה הא' זכר לאבותינו
הקדושים שבו קבלו התורה ואשרי אנוש יעשה זאת לתת
עוז לאלהי' ולתאיר את בשמתו בהארות יקרות כאשר
כבר מנא הקדושה העליון' כסא ומושב מעשהו כלילה הא'
והוא יתן

תם ונשלם סדר חג השבועות :

חג הסוכות

רחעסקית בסוכה. במוצאי יו"ה

פרק ראשון

וירח את ריח כבודו כלותין דסלקין ובעותין ויברכהו נח
 רובא וחדיל לבא וכולא אייה רחמי. כיון דאיהו אתכליל
 ביעקב כל אימון חילין ותוקפין וחגזין דהוו זמינין
 אתברח ולא אשתכחו תמן דישראל נפקין מן דינא בחדוה
 וכברכאן ויהי אך עא ינא יעקב מאת פני ינחק אביו ביום
 דא כחד אברכאן עילאין ועשו אחיו בא מצדו טעין טועני
 בעוכרי דעלמ' ויעש גם הוא מטעמי חריר לנשיה למטען
 טענות אתקין סהדיה ויבא לאביו ויאמר יקום אביו יתער
 בדינו ויאכ' כמה עוכרין כישין דכל עלמ' דקא אשכחנא
 ויחדר עחק חרדה גדולה עד מאד דהא לא יכול לאפרשא
 מכללא דיעקב דאיהו בחדוה. ויאמר מי איפא הוא הכר
 מיד בכמה כלותין ובעותין ואוכל מכל בטרם תבא
 ואברכה גם כדון יהיה כשמוע עשו את דברי ינחק אביו
 ויעקב כעקס גדולה ומרה. דחמי דהא בידו לא היה כלום
 עד לכתר דאמר ליה הנה משמני הארץ יהיה מושבך אלן
 תקיפין ואוכלוסין רשא' עמין ודא קשיא ליה מכולא וישטוס
 עשו ליעקב למיזל בתריה ולקטרג ליה תדיר. ויעקב אזיל
 באימון יומין דבין ראש השנה ליום הכפורי עריק לאשת זב'
 מיניה תב בתוכתא שוי גרמיה בתעניתא עד דאתי יום
 הכפורים כדון ידעין ישראל דעשו בא ועמו ארכש מאות
 איש כולהו מקטרגי זמינין לקטרגא לון מיד ויירא יעקב
 מאד וינר לו ואסבי כלותין ובעותין ויאמר יעקב להי אביו
 אברהם ואלהי אביו וכו' עד דנטיל עיטא ואמר כי אמר
 אברהם פניו במנחה ההולכת לפני זיקח מן הבא בידו
 מנחה וכו' עזיס מאתי וכו' וכדון אהדר עשו אפוטחפסא
 דיעקב

ביום דאדם ויהי דא ווא יתבונן
 חסדי המקום כדון הוא באהבתו
 ובחמלתו עס עם סגולתו לזכותו
 כהיום הזה לאחר יום הכפורים
 אשר סיהר את נפשותינו ביום
 הקדש והאורא שהוא ותכף ומיד
 אשר קדשנו במכותיו ונכנו לעשות
 מצות המכה לחיות עם וסמח עם עם סגולתו ואין שטן
 ואין פגע רע עוד עליה ווד לא יבא ביניהם. כמו שאמר
 בראשית מתימא פרשת אמור שרשן כל הפרשה של יעקב
 ועשו על ישראל וס' מ' המקטרג עליהם כיום הכפורים ואל
 בזמא דראש השנה נפיק ינחק בלחודו. פי' מרת הדין
 פחד ינחק ינא בראש השנה הוא לכדו ברין. וקרי לעשו
 פירוש הוא ס' מ' הרשע לאשעמ' ליה תכשילין דכל עלמא
 כל חד כפוס אורחיו. דהא כהיה שעתא ותכהן עיניו
 מראות דכפך מיניה ואחשך אפי' ברין ואתפרש וסכיב על
 ערסיה דדינא וקרי לעשו ואמר וזודה לי מיד ועשה לי
 מטעמים והכיאה לי. ודכסא אמרה א יעקב כנה דחמא
 דנפשא כנה דאתמסר לה מיומא דאתברי עלמא. ומו
 לשכינה שהיה מנוה את יעקב כנה הם ישראל בגין ופקיד
 ליה לאתערא איהו באיכון מטעמים דליה. ויעקב אתער
 מתתא מתלבש כלותין ובעותין והקול קול יעקב כהבו'
 שופר דקא סליק ואתע' יעקב לבדיה ואתקרב כהדיה ויעש
 לו ויאכל ואתכליל דא כדא כיון דאתכליל כהדיה ויבא לו
 יין דמטרא יין דהוא חדר דלכא רוא דעלמא דאתי כדון
 וירח

דיעקב ויעקב לא בעא לא מעוקציה ולא מדוכסיה. יעמר
 נא אחוני לפני עכר כדון ושכ ביום ההוא עשו לרדכו
 שעירה חמתי בשעת נעילה דהא אתפרש מעמא קרישא
 וקב"ה שביק לחוכיהון ומכפ' עלייהו כיון דהא מקטרגא
 אזל בהוא דרונא ואתפרש מענייהו בעי קב"ה למחרי
 בכגוי מה כתיב ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית על כן
 קרא שם המקום סכות כיון דיתבי בסכות הא אשת ויכו מן
 מקטרגא וקב"ה חרי בכגוי וכו' :

ועל כן נהנו המדקדקים בעלי נפש במוצאי יום
 הכפורים תכף ומיד אחר גמר סעודתן קודם
 שיעשו שום מלאכה עוסקים במצות סוכה מן טעם הכתוב
 וישכ ביום ההוא עשו לרדכו שעיר' שהוא שעיר יום הכפורי
 אשר הוא מנת חלקן וכמו - ומיד כיון דאתפרש ההוא
 מקטרגא ויעקב נסע סכתה לעשות מצות סוכה וטעם
 הדבר כמו שכתבו המקובלים כי סכ"ת בגימטריא ת"ק
 כי על ידי עשיית הסוכה אנו מכניעין את לילית שצולה
 סכפרה ת"ק מפני כי עמה ארבע מאות ושמונים מצוות
 שהן מקטרגים על עם בני ישראל הקדושים - ולכן ביום
 הכפורים שבתלה שליטתה כמו שאמר ז"ל השט"ן בני
 שס"ד והסכה הוא שס"ה שס"ד יומי אית ליה רשותא
 לאשטוני ביומי דכפורי לית ליה רשותא לאשטוני המילא
 כי היא גם היא כבטלה בידידתו של בעל - ועתה במוצאי
 יום הכפורים שבאים לחזור בתוקף גדול אשר היו טמונים
 בנוקבא דתהומא אם יצאו פת גבורתם יבער בקרבם
 הכעס שהיו טמונים כל יום הקדוש וישחיתו העולם - על כן
 גמלנו השם ברחמיו וברוב חסדיו במצוה הזאת תכף ומיד
 בצאתנו מן הקדש כדי שעל ידיה יושפלו עד עפר כל ירימו
 ראש על עם הקד' גאולי ה' וכן דרשו בספ' הו"ח פר' פנח'
 הכתו אשר אמרו בללו נחיה בגוי' על כל הסוכה וז"ל וסוכ'
 תהיה ללל דסכך בעי וסכך אתעביר ללל דאתמ' ביה בלל
 שרי יתלונן ולא בלל סוכת הדיוט דאגין על גופא משמשא
 לא בלל לאגב' ועל כשמתא בללו חמדי וישבתי אשר אכרמו
 בללו נחי' בגוי' עכ' ל' דמו רמו ככל אשר ביארנו כי אלולי
 סג' ו' אזי חיי' בלעונו בחרו' אפ' כמו ובללו בלל דמהימנות'
 נחיה בגוי' - אשר משעם זה צריך להזהר בדרכה מאד שלא
 להחמיץ מצות עשייתה עד לאחרת יום הכפורים ותכף
 ומיד יחזור בבב' חלציו אף אם נדכה ונחלש מעיניו היום
 הקדוש יתעסק בענייניו ואם לא יעשה כולה יעשה מחצה או
 הזמנ' ועל כיוצא בזה נאמר קדמיה לרשע' עד לא יקדמיקך :

ועוד

יש טעם נכון להסמיכ' אחר יום הכפורי מיד -
 יען הסוכ' נרמזת באות ה' שגורת סוכה היא
 כ' מחינות ופלישית אפילו טפח והוא כגורת ה' והתשובה
 נרמזת באות ה' - כמ"ש בגמ' במנחו"פ פ"ג מפני פיה נכרח
 העולם בה מפני שדומה לאכסדר' שכל הדומה לזאת יוצא
 מאי טעמא ת ליא כרעו' דאי הדר בתשוב' מעייל ליה וכו' :

ק ב טו

וביותר באה האזהרה הזאת להגשים אל"ה
 אשר באו בכור ה' אשר עליהם נאמר
 לא תקח האם על הבנים - הם ראויים להכין מושב אדם
 הבאה לשכון עליהם כי זוכין לסוכה עילאה משא"כ יתר
 העם כי לא זכו אללא לסוכה תתא' פד הוי' ואלדמ' ויעל

ז טו

פרק א עשיית הסוכה

זה נאמר ויעקב נסע סכת'ה סכת'ה עליונה אם הכני' -
 אכל ולמקנהו שאר ישראל ראכלין תבן ראורית' עשה סכת
 לבר סכת תתא' ח'ן על כן קרא שם המקו' סכו'ת תרתי' -
 וע' כ מצוה כס יותר מקבלוהם לאור חיל ושלל לחוש על
 כבודם לענין עשייתה כי כל המרבה כבוד שמם כבוד
 שמם מתרבה וכבודו עליו יראה ואף שחמרו כבודו כיון
 שנתמנה אדם פרנס על הכבוד אסור בעשיית מלאכה כפני
 ג' - מכל מקום במקום מצוה לא אסרו כראמרינן בפ' ד'
 רקדושין ראשכחיה רב יאודה לרב נחמן דקעביר מעקה
 ח'ל לא ס'ל מר' רבא דרב הונא בר אידי אמר שמואל כיון
 שנתמנה אדם פרנס על הכבוד אסור בעשיית מלאכה כפני
 ג' ח'ל פורתא דגונדריא פי' מעקה הוא דקעבירא ובפ'
 כל כתבי אמרו רב חסדא פרס כלק' דבה ורב יוסף מנלמי
 צניבי רב פפא מחריף ריבא דבה מלח פירוש' וכו' לכבוד
 סבת ואף רב נחמן מכתף ד' יל' תבתך וכפיק וכו' ואפי'
 החלק דקיל' דאין כבודו מחול' חנה בג' מרח' בכת' מקימו'
 מצוה שאני כמו שהארכנו בזה בפ' כ' מפרקי שב' ע"ס ואם
 לא בר הכי הוא ואינו יודע עשיית מצוה עליו לעמוד שמה
 על עשייתה ולהזמין כל צרכה הוא ולא שלוחו ויכוין על
 ידי עשיית הסוכה כי בהיות בוה סוכתו הוא מתקן על
 במה בנינים יעים אשר לא טובים ואת' ה' לא דרש ואת'
 מעשה ידיו יהרסם ולא יבנם : זכתה נשוב ונכנה חורבות
 ע'י סגולת עשיית הסוכה בקדושה ובטהרה וע'י מעשה
 הסוכה הנשמית חכה לעשות לו סוכה רוחני' בב' ע' כמ"ס
 ח'ל עתיד קב"ה לעשות כל וחופה לבעלי מצוות אכל
 בעלי תורה שנאמר כי בגל' החכמה בגל' הכסף וכן אמרו
 ח'ל עתיד הקב"ה לעשות סעודה לגדיקים מכשרו של
 לויתן ומן עושי עושה לכל א' סוכה שנאמר התמלא כסוכו'
 צורו - וכל זה חובה על ידי מעשה הסוכה הנשמית בקדושה
 ובטהרה - ועל כל פני' יהא זהיר לכל יעשה ע'י גוי' לא על
 ידי צד ישראל יע' כי קדושתה רבה היא שאר וכשם שהזהירו
 שלא לשכך בדברים המקבלי' טומאה אע"פ כי כל ענין
 הסוכה הוא להעביר גלולים והטומאה באשר ביארנו לעיל
 על כן לא יבא בה ערל וטמא ועל שהוא אדם הבנים הסוכה
 בכנפיה על כניה וזהו סוד הסכך הסוכך על דפנות הכני'
 פניה על כן דוקא בסכך הקפידו על דבר המקבל טומאה
 יען כי אין הקליפה מגיע שם ח' מה שא"כ הדפנות ולכן
 יכול לעשותם אף בדבר המקבל טומאה - אך זה הוא לענין
 הדין האמיתי ומהלך בכך אכן אם יהיה מלעשותה כולה
 מדברים שאינם מקבלים טומאה מה טובו ומה יופיו ועו'ם
 דומם פה למי : ופנה למעלה כי כל מעשה האיש הישראלי
 הוא סולם מונב ארצה וראשו מגיע השמימה : ועל כן
 דבים מאנשי מעשה נזהרו לעשותה כולת' תבין ומיד
 במצואי יוה"כ והסעם תפני כי במוצאי יוה"כ אין לך אדם
 מישראל שאינו טהור וטהור וצנוע וצנוע תיום הקדוש והטהור :
 באופן

באופן כי לא ח' כלכד להיות מעשית מדברים שאינם
 מקבלים טומאה אלא גם יוסיפו תת כחה לעשותה בגוף
 טהור ונקי כדי להשרות שכניה כמעשה יוה"כ יע' ש'
 עליהם סוכת רחמים ושלום - ובכלל זה יהא זהיר מאד על
 כפשו להסגין ולראות מקום עשיית הסוכה שיהיה במקום
 טהור רחוק מכל טינוף וריח רע - וכמה שח' מראו עיניהם
 על אות' בני אדם שעושי' סכתם ולא יביטו מקו' עשייתה
 אם ראוי להתכבד אם לא ועושים סוכתם במקו' הטופת
 וריח המחוראת שכנגדה - ולו חכמו ישכילומה המצוה
 הזאת ומה טעם יש בה הלא חמור יחרדו כי היא מושב
 ואשכך לשכינה עליונה הבאה לפרוש עלינו סוכת שלום
 כנשר יציר קמו על גולגולת ירחף הכזה יהיה מושב יחידהו
 במקום מגונה ומטונף ולא תבאה הזונה מנחם לכך תלה -
 והשכינה מה הלשון אומרת אם אב' אני איזה כבודי ואם
 אדוני' אני איזה מורא' איזה בית אשר תבנו לי ואין מקום
 מנוחתי הקדושה נאל לפחתך היצחק או הושא פניך ואף
 כי לפני אל'הי עולם ה' ו' אושפיזיון דלילה ישתקע הדבר
 ולא תעשה כזאת כשלא חלילה -

ועוד

דעה חולה עד נפשינו שחנאך את השם
 הנכבד והמורא לבדך שם בתוך סוכתו כמות
 ערכות ואין זה תכרך אלא מנאך ועלם אמר כי דבר'ת'
 בזה הכר' תכרת הנפש והיא הכרת בעולם הזה תכרת
 בעולם הבא מה שלא אמרו כן בג' כריתות שבתורה
 שאינו נכרת אלא בעולם הזה שפ' כ' לא מנה התנא אותו
 בג' כריתות דקמי' פמתני' יען נשתנה עונשו משאר
 כריתות להיות נכרת בעה' ו' ובעה' ב' והשכינה מוחלת
 וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטי' כל יחיו בה'
 הו' מושכי העון כחבלי השוא - וטעם הדבר מובאר בזה
 פרשת בראשית דרומא חרא אית בכל בית הכסא דעלת'
 דשריא תמן ואת הכני מההוא לכלוכא וטיטופא וכו' וצו'ם
 הטעם אסור לדבר בבית הכסא שלא לתת להם מקום
 להתאחז בענין הקול והדבור כי קדו' הוא ומכ"ש שיתאחז
 בדבור דקדושה ומתן להם כח ח' - וכבר פסקו הפוסקים
 שכשם שאסור לקרות בג' צוה כך אסור לקרות בג' בית
 הכסא אף אם יש לו מחיצות אם מגיע לו הריח - וגרולי
 האחרונים החמירו יותר בראיות טוהרות מהש"ס רבית
 הכסא אף שיש לו מחיצות הזה ליה דין צוה טמא לענין
 זה דכיון דהמחיצות שלו מיוחדים לקבל צוה הוה ליה
 כצוה אפילו במחיצה גבוה עשר' ודמיא לרין ספסל פקוד
 ולגרף של דעי כיון דמיוחד לכך הוה ליה בבית הכסא אף
 ע"פ שאין שם ריח רע ועל כן כתבו כי כל שיש בית הכסא
 בחנו' אין לקרות ק"ש ולהתפלל בחצר כל סביב הכסא
 לפניו כמלא עיניו כרין מוחל והיינו בבית הכסא שאין בו
 חפירה אלא הבוה מנוחת על הקרקע כאותן שהם בני
 סכמי התלמוד על פני העדה - נקוט מיהא פלבא דכולן
 שוין

שעמו של חומר הגול והאזכ' שהגנוכ למטה יגרו' שהקליפה
תבטב למעלה ניונות היונאות מהשכינה לזה העול וגם
גורם שהקליפו' יגנוכו נפשות העולות למעלה אשר על כן
אם יהיה איזה מכות שיהיה נעשית ממעות גול ואונא' ח'ו
נותן לחינוכים אחיזה בה ומכל שכן במצוה זאת כי גדול
עונו יען כי מדת הסוכ' להעבי' גילולי' תן הארץ להשמדס
עדי עד ואז נותן להם מקום אל הקדש פנימה ח'ו -
והשכעה זו' אושפיון דילה ברוח יברחו מעם שאוב ושאבו
לאמור חוי בונה ביתו בלא גרדק - וכסם שאמרו כלולכ
הבול שהוא כנחל לפני המקום כ'ה ואומר גול חוי חסם
אני ומלאכי אשר אומר' חוי לזה שנעם' לו הסניבור קטיבור
זכוראי כי לאו דוקא שגול הלולכ אלא חף חס לקחו ממזון
שאינו של היתר שגול וגנוכ מחכמו נעשה קטיבורו כן הדב'
הזה לענין הסוכה - ואמרו במדרש ויקרא ו'ל מה כתיב
למעלה מן הענין והיה כ' יחטא ואסם' והעבי' את הגולה
אשר גול ואחר כך זאת תורת העולה אמר הקב"ה אם
בקשת להקריב קרבן לא תגול לארס למה כי אני ה' שונא
גול בעולה - ואימתי אתה מעל' עולה ואני מקבל' כשתנקס
ידך מן הגול צ' כ' - זבחון לשון הזהב שכפלו הדב' לחור
זלומר אימתי אתה מעלה עולה ואני מקבל' כשתנקס ידך
מן הגול ר'ל כי אין הדבר כשתגנוכ מה מן הער' ותקרי'
לפני אלא שתנק' ידך מן הגול נקין גפיר שלא תבי' ממזון
שאינו של היתר כי אז לא נקית מאיסור גול בעולה אלא
והייתם נקיים מחמס אשר בכפיהם על כן ברוחת אלו כי
בעונו תגו שרכו אין נקי מעון הגול וחמס והאונאה ומה
שנראה להם כי בהיתר בא אליהם שמה הדשע וסן לא
ידעו ולא יבינו כמה דעים ומשפטי' יש בזה אשר רבו משפ'
איזה קרא גול ואונאה וגנוכ דעת חכמוס' הסוכ' יספר
בער לכן סהור ידים וסיף אומץ לייחד מעות אשר יודע
בדאי הגמור בהם כי לא באול בשום איסור ויעש' המצוות
בהם וכזה יראה וירצה - וכן לא יעש' ארס סוכתו לכת חיל'
בקרקע של חכמו שלא מדעתו - וכן לא יעשה בקרקע
שהיא של רבים שגול את הדכים ועוד החמירו לכת חילה
שלא יסב ארס בסוכת חכמו שלא מדעתו - ואף גם זאת
יהא וסיר כל ארס אם כמא' אגלו הדם או שאר דברים
העשויים לבסך שלא יקננו הוא בעצמו את הסכך מפני
שסתם שדויתיהם ויערים של גוים גולים הם ושמה משרא
גולה אלא יקנה אותם מן הגוים ויניח אותם לגוי לקנן
סיהיה לגוי ישראל יאום שכבר ודאי כת' יאזו הסעלי' וגם
סימיו רשות ואפילו ברשות הגוי והא כזהר שלא לקנן משו'
דאז לא יהא סימיו רשות משום דהיאוש נעשה כיד ישראל וכן
הדין בערנות גולכ כמו שנבאר בס' ד' -

ובעשייתה יהא זיאר מדברים הפוסלים
אותה הראשון פיה שכתבנו
לצל שלא לעשות הסכך מדברים המקבלים טוואה משום
פאכו

חיון דכל שמגיע לו הריח אפילו במחיצות גסוהות עשרה
אסור ומכל שכן אם יש מקום קטוע לקטנים העושים
צורכיהם באשפה שבחצרות שאיסור גמור לעשות סוכה
בגדרם חף אם אין מגיע לו הריח ואיתיה בכרת ח'ו - הנה
כי כן היטב בעיני ה' כי יבא כל איש ישראל לזכות את
נפשו לעשות מצוה רבה וגדולה כזו' אשר מי יתלל גמורו'
מצוה זו אשר האריכו בה קדושים משרתי עליזין בספריהם
ובפרט בספר הזהר הקדוש ולהיותנו בגלס אלהים דונמ'
עליזכה נכטוינו כמיהה זו כמו שנבאר בס' ד' בפרקים
הבאים - וח'ו הוא יהפוך עליו בלהות עלצופו ונשתתו
בעשות אותה באתרא רשכיתא לא שרא תמן א ירשהו
גליה ממעל וס' תופע עליו כהרה - וכל מגמ' פגים כימי' הלאה
נזכרים ונעשים לזכות את נפשותינו ולהגילנו תמות
להטיב לנו שחת נעיה כי הכל הולך אחר החיתום כי משעת
הנעיל' סוכה דבר משפט גבר בדריך עיון הכל לפי המעש'
והסוכ' שהוא אשר יטיב האיש שהוא העומד לרין כי אז
מוחלין לו ויחיה וכן בהפכו ח'ו ואף למה הוא לא יחוס על
נפשו להתחייב בגפשו כרת' חמור' בהיותו מחאץ את הש'
סוככד והמורא על בלי הקפיד לו לעשות סוכתו במקום
הטמאת חלילה - ואם ישיטמי כי ההכרח לא יעונה כי אפס
מקום אחד לעשותה - תשובתם נשאר מעל כי מי ביקש
זאת מידם ועל זה אמרו הער' סוכ' ממציאות דע כי אם
יש לו מקום רחוי להסתכד מקיים מצות אלהים ואם אין
המקו' רחוי ומפני כבוד ה' הוא מונע עצמו מלעשות' למצוה
יחשב לו כמ' ש בגמר' ישב ארס ולא עבר עבירה טמנין לו
סכר בעושה מצוה ואיה מצוה גדול' ודמה כהודעו' סאד'
כל גופו ואיכריו קוד' שיזכור את השם ויבי' אם הוא במקו'
הראוי והוא מקיים מצות את ה' אלהיק' תירא וכתוב ויראני
ומפני שמי נוחת הוא - ועל כן שמעו בגים ותחי נפשכם
זבעבור הזה תאריכו מיי' על הארצ' ותבו כבוד לה' אלהיכ'
לכחור מקום נקי וטהור לעשות מקום לה' תשכמת לאביר
יעקב לאשר בפה מלא קומה ה' למסחתך אתה וארון עווק
ואף היא תשיב אמריה זאת מוחתי ערי עד פה אשר
כי איתיה :

עוד זאת ארדש לבית ישראל המגשי' א ה'יתקדשו
להזהר לעשות סוכתם וממזון של היתר שיודע
בעצמו שאין כס חשם אונאה וגול כלל אלא סיסא אותם
המעות שמוציא לנורק המכוה מעמלו ומגיע בפיו כי חף
כי לענין הרין סוכה גולה כשרה אפילו תקף את חכמו
והוסיא ממזכותו וגולה ויטב בה ויבא ג' ח' שאין קרק' נגזלת
ואפילו גול עבים ועשה מהם הסוכה ויבא דיי חוכה שתקכ'
חכמים שאין לבעל העבים אלא דמיי עבים כלכד - ומכל
מקום זה לענין הרין דכר צבר אס עשה כן יבא חכך
לכת חלה לא יעשה כן כשרא ח'ו ללתת כח לחינוכי' סיהיה
להם חלק בקדוש' וכבר הודיענו הדב' הקדוש האר' וזה ה'
טעמו

פרק א דיני עשיית הסוכה

לאנו צריכים לעשות סוכה ממה שמאספים מפסול גורן ויקב דכתיב חג הסוכות תעשה לך וכו' באספק מנרנך ומיקבך וכו' למדו שאין ייחבבין אלא בדבר שזמנו מן הארץ והוא עכשיו תלוש ואינו מקבל טומאה דומי' דפסול גורן ויקב שיש בהם כל הדברים הללו אך אם יש בהם אחד מהדברים הללו שאינו זמנו מן הארץ או אף אם זמנו מן הארץ והם כלים המקבלים טומאה אין מהככים בהם אף אם נשברו שעכשיו לא נשאר בהם שיעור קבלת טומאה פסולים דהואיל ואידחו ואידחו ואינן חוזרין להכשרן : על כן לא יפה עשו אותם בני אדם שבהער' מהם פנמים ונשרי' מסבכין בכלי ביתם שנשברו כגון מרה או כולם וכיוצא בהם שאפילו להמיחו על הסכך להחזיקו אסור :

עוד

יזהר בעשייתו לעשות הדפנות קודם הסכך שאם עשה הדפנות אחר עשיית הסכך הוא נפכלת בכך אפי' בדעיבד לפי שנאמר חג הסוכה תעשה לך ודרשין תעשה אותם כלומר ולא מן העשוי - וכיון דלא מתכשרא הסוכה דהיינו הסכך אפי' כאלא על ידי הדפנו' היה ליה הסכך כהילוי עשוי מאיליו כשגמרו הדפנות ואין זה תעשה - מיהו נראה דסכך שאמרו היעו ההדס או שאר דברים המסבכים בהם שהוא עיקר הסכך אכן בתחילת עשייתו אם נתן הפנמים והנכרים בסכך קודם עשיית הדפנות אין בכך כלום הואיל ואין זה עיקר הסכך וזה פשוט ואם עיקר הדפנות עושה ע' מרכדים ואינו חושש לדפנות של קנים סיהיו בהלכה דמרכדי' אלו עומדי' ברוח מצויה אז יזהר לקשור אותם קודם שיסבך הסכך בהדס כי אלו הדפנות הם העיקר הואיל ולא נזהר במחיצו' של קנים לארוב בקנים בפחותים מנ' ואם לאו פסול משו' תעשה ולא מן העשוי ועוד יזהרו אות' העושים מחיצו' מיריעות של פשתן דקות מאף בקושרים אותם זמנין דמנתקין ולא אדעתיה והוא ליה מחיצה שאינה יכולה לעמו' ברוח מצויה וכל שאינה עומדת ברוח מצויה אפי' דירת עראי לא מקרי וסוכה לפחות דירת עראי בעינן צריכים אז לזהר לארוב המחיצות של קני' בפחו' מנ' טפחי' כי הם עיקר המחיצו' כאמור אכן אותם בני אדם שעושים מחיצו' של פשתן ולא אורגי' המחיצו' של קני' בפחו' מנ' אין להם עלמה שיסמוכו שהיריעות אינן יכולין להתיר הרחקת הקנים ביותר מנ' טפחים - אכן העושי' המחיצו' במרכדי' גמי' אינן צריכין לזהר במחיצו' לארוב אותם בפחות מנ' טפחים ואפי' פכ ירא שמים ינא ירי כולם ויעשה בתקן משום דזמנין בימי החג מגביהם אותם להחיר לסוכה וכיוצא : ולפי הדין הכשר סוכה הוא שנים כהלכתם ושלישית אפי' טפח וע"כ מי שכבד עליהם הדבר לארוב אותם בפחו' משלש טפחים וארוב לפחות שנים כהלכתן ושלישית אפילו טפח והוא ש בטור אך הכשי' אל' ה' יתקדשו לקיים זה שניאנוהו התנא' לפנינו

וכל

וכתבו האחרונים שיש לתת הימן למחיצות הסוכ' כדי לראו' סדר עמידתן שלא יפס' משנה לשנה והכיאו הירושלמי שאמר והקימות את המשכן כמשפטו וכי יפ' משפט לקרשים לא קרם סוכה ליתן כנפון ינתן כנפון וטוב להזהר בדכ' אך אם נתן לא עיכב ובענין עטיפת הטלית בנוהגי' כמה בני אדם לתת ס' הגד שעל ראשו שלא יתהפכו עליונים למטה ותחתונים למעלה - כתב מהר"ו זלה"ה ז"ל ראיתי לחמורי ז"ל שלא היה מקפיד בלבישת טלית לסיס תמיד עד א' של הטלית על הראש כמו שנוהגים הרבה בני אדם וחמורי ז"ל לא היה מקפיד כלל בזה ע"כ ומכאן יורן המעיין לכאן שאין להקפיד כ"כ בזה - עוד יזהר כל אדם שלא יעשה סכך הסוכה מעושה מאד אלא כדי שיהיו הככבים הגדולים נראים מתוכה שכן משמעות לשון סוכה שררבה להיות כך כי אף כי בדעיבד כל שהמטר יכול לידד לתוכה שם סוכה מקרי וכשיר' מ"מ טוב להזהר לכתחילה שיראו הככבים הגדולים מתוכה כי יש רמז נכון לדבר לודעי' חן לרמזו לניצונו החסדי' שדומי' לכוכבים המאירים מהאם רובצת על הכבים כמור' כבוד ופרום עלינו סוכת שלום וכו' ע"ש -

אכן

הרבה מהמון העם הפריזו על המדה ועושים ככך דק מאוד שיש בה אויר הרבה וכמעט יש ג' טפחים במקום א' ואין צלחת מרובה מחמתה והיא פסולה בלי ספק וצריך להזהירם בזה וכן בכל אש הדבר' הגז' ל' כי הם לא ידעו ולא יבינו וכדי שלא לחזור ולטרוח כל הדבר' הצידי' להכשר סוכה עושים אותה דרך עראי מן הבא בידם ומכניסין עצמם בספק ביסול מצות עשה מן התור' ובספק ברכו' לבסל' בכל יום : וכל ישראל קדושי' הם ושוגגי' הם אכן בהודי' אות' כל העושים של ברכ' לבטלה וביסול מצוו' עשה וכי היא מנוח אשר ייטיב להם בעול' הזה זכיעולם הבא כמו שביארונו לעיל כשם שזהר אשר בגל' נחיה בגוים נאמר על כל סוכה : אז כל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד :

עוד שיהא האדם שמח וטוב לב לזכו' בעשיית' עד שמפני כך עושה בה תוספת טובה יותר ממה שנצטוו מפני חיוב המצו' ולנאותה כגון לעשות לה כתח' בעיגול ולתת משקיף למטה וכיוצא מהדברים העשויים

הענינים לכו סוכה כזה יתנו סוכה אחר מוסף על שבו
עשייתה והתקדקים מסככין אותה בדבר שיש לו ריח טוב
ואינו תתייבש כדי שיהא תאכל לרדתה ולא יקוץ בה וינא :
ומזה הטעם לא יעשה אותה במקום שאינו ראוי מקום אשר
הטמא מכה בכח או הרוח מקשב בכח או שהיא מקו' זבובים
ויתושים שמפני אלה הדברים יניח אותה וינא שמנסב
פה והוא ליה כאילו מתחלה עשאה שלא לשבת בה בקבע
וכן לא יעשה כי כל ז' הימים צריך להיות סוכתו קבע
ודירתו ערואי כאשר נבאר בס"ד : וע"כ החכם עיניו
צרא להיות עושה סוכתו במכחד המקומות כאשר יבחר
מיטב שיהיו ומיטב כדמו לחנחתו וסידותיו משכנות
מכסחים אשר לא יכס שרב ושמש כן יעשה למשכן
התלך ה' נכחות כרי שלא יקוץ וימאס האדם לשבת
בקרבתו :

והמב שלה

הזאת תחת ידיהם של עשירי
עם המקילים במצות עשיית

הסוכה וישליכו אותה אחרי גומם ועזבו לאחרים לעשותה
ולפעמים על ידי בניו ובני ביתו או יד עבדו או יד שפחתו
ויעשו אותה כמלונה במקשה וכסוכת גנבים ודפנות
רעועות או למעלה וז' למטה ויכו בעיניו לפלוג יד במעשה
המורה אשר נזוהר ה' אלהיו : ואלם כאשר יבא לבנות
להם חדרותם ומוחתם וחדרי משכיותם עומדים תמיד כל
היום על העם העושים בתלכה חרמי העץ והבונים
ולבדרים ולחונכי האבן לחשוב מחשבות לעשות בכל
מלאכת מחשבת ושכיו' החמדה כעוונות וחדר משכבות'
ולא יעשו ולא יבנו מאז הכרד ותעבור המנחה לקנות עני'
ואבני מחבב לחזק את כרך בתימו לעולם קראו בשמותם
עלי ארמות וכל המרכה לנאות את ביתו במעשיו וזה
טעמו הרי זה משוגע או להם כי שנאו דעת ויראת ה' לא
בחרו תחת זאת רגזה ארץ תחת עבד כי ימלך ושפחה
כי תירש גבירתה שלא עשו כהגת כפונדקית לצמוד
שעה א' לעשות משכן ומנושך למלך ה' נכחות ולפאר מקו'
מקדשו ומקום ז' אושפיון קדישין הבאים אל הסוכה ועל
זה חרה אף ה' בעמו לאמר ולא אותי קראת יעקב כי
יבעת כי ישראל כל היום לא ייעף ולא יגע בביתו
ובהיכלו כולו אומר כבוד והניח כל עסקי סחורתו
ומעשהו והתעסק בבנין הבית ויסד הבית אבני גזית
ועשה שם חדרי חדרים תחתיים שניים וז' ועליות מרווחות
וכתלי ציור כרוכים ותמורות וזיכים ופרחים וכשבא
לעשות משכן כבודי לבא אליהם ולפרוש סוכת שלומי
יבעת כי ישראל ונטשת לעשותה ביד עבד או שפחתך
כאשר יבא בדפנות רעועות וסכך רבוע כסוכת היוזרים
הטוב היות כותלי ביתך משוחים כשעה ומשכיות החמדה
וביתו וחומתי ככותלי הפחמי ויונך כלי חרש המצב מכס
את אשר הקלתם בכבודי וכבוד מקותי ותורותי בשאר
הימים

מטכיותם כי על כן באה המצוה הזאת בזמן הזה אחר
אסיפת גורן וייקב בא' כמ"ס באספך מנרקך ומיקבך לפי
שבזמן הזה וזמן בעיטה לכל שהאזנות מלאים כל טוב
והאדם כבר נאסף לעיר ומטיח את גבו ומחזיק בדרך ביתו
להפחד בו מורס וממטר ומרוח ושאיר פגעים על כן באה
המצוה הזאת לא תדירת קבע ושכ בדירת ערואי כדי
שזכור יזכור הנפש המתאזהר כל הדברים הנשמעים יום אשר
תנא על פניו וזרי היעלים וסכן חדרים במדבר ושכעה
ימים שיושב בסוכה יהיו להזכיר כי ז' עדיין יחלפון עלוהי
כמו שנבאר באורך ברמזי דיני הסוכה וכהתעסקו הוא
בכבודו ובעצמו בעשייתה ישפיל רוס גאותו אשר כביר
מלאה ידו בכבוד עושהו ויך לבו בקרבו לאמר מה זה ועל
מה זה להניח בתי ארזים ועליות מרווחות לשבת בסוכות
אין זה כי אם האלהים עשה שיראו מלפניו ולמדנו דעת
שאל ישים אדם בטחונו בגובה ביתו וחזקו ותקומו הטוב
ואף כי יהיה מלא ביתו כסף וזהב כי הכל הכל וע"כ
צונו ה' אלהינו לנאות מדירת קבע לבא בדירת ערואי
להודיע כל אלה ועל ידי כן אזי יבנע לכבם הערל לאמר
פירא כא את ה' אלהינו וישתעבדו את לבם לעבוד את ה'
באהבה ובחיבה ויתנאו לפניו במצוות אכן בהיות כי
לכם שמו שמיר ושית ותהי יראתם מצות אגשים מלומד'
לא יעלו על לב לעול' לזכור את ה' אלהים ואף אם עושם
סוכה קלה בעיניהם קדושתה יען אינם משגיחים רץ
לבשמיית המצוה ולא יתנו לבם עינים לראות בפנימיותה
מה היא ומה נעשה בה בשמים ממעל ועל הארץ מתחת
ועל כן עומדים ושוחקים ופוחזים בתוכה ככרסוכות
קריה ומערת פריצים או לעושה אלה לא תמוס רגה מביתו
לעולם ושומע לבו ישכון בטח ושאנן מפחד רעה כי כן היא
סבילתה של מצוה זו כמ"ס בזהר פרשה תנוה שסבולתה
להגין על האדם בעת צרתו זל וכעו עמא קרישא למתה
תחות גללה כרוא דמהימנותא ומאן דיתיב בגלגל דא
יתיב באינון יומין עילאין לעילא לחפייא עליה ולאגבא
עליה כשעתא דאצטרך ע"כ ויותר מזה רעה חולש כמז
טעמים כעם הסומכים על סוכת הקהל ואוכלים בה ליל
הראשונה כשיעור כזית ושאר ימי החג אוכלי בתוך ביתם
ולא יתנו על לב לעולם ביטול מצו' עשה מן התורה החיל
והשיגה ידם לעשותה וחס על מצותיו או עיניו וטורחו
הן כיצא למלאכתו :

והמכסה

פרק א תוכנה למקילין בסוכה

והמבשלה

הואל באה להם יען כי דומה בעיניהם כי המבטל מ"ע לא יקראנו עון בדבר אלא שאם עשה תכתב לו בספר זכיותיו ואם נתרשל ממנה וביטלה לא הרויח כלום ולא הפסיד כלום ועל ידי מחשבה הרעה הזאת יבטלו כמה מצות עשה ואם יזדמן להם המצוה בלי טורה ויגיעה יעשו אותה ואם תקשה בעיניהם יעזבו בין מנדר טורה גופו בעשיתה בין מנדר חסרון כים וכבר שאנו ככפירים חכמי המוסר בזה וכתבו כי גדול העונש המבטל מצות עשה מעונש העובר מצות לא תעשה כי המבטל מצות עשה הוא סביבת התרשלותו ועצלותו בעשייתה והוא מיעוט אמונה שבו ומנא פורק מעליו עול מ"ש ומולול במצוותיו ועונשו גדול. אבל העובר על מצות לא תעשה אם תתבאר עליו נדרו והשיאתו תאות העבירה ועבר אם יחזור בתשובה מוחלים לו אבל אם נתבטל ממצות עשה הוא הפסד שאין לו חלק וחסרון שאינו מתמלא ואכידה שאינו יכול להסיבה והראיה העצומה בזה שאם לא היה העון ביטול מצות עשה חמור מדין עונש ל"ת למה אמרו חכמי עשה ודוחה ל"ת וכבר כתבתי בפרק ה' דיו"ה כזה שע"כ תקנו בוודיו"ה"כ על מצות עשה ועל מצות לא תעשה ע"ס. על כן כל איש ישראל אשר השיג ידו לצויה והנה מקום אותו לעשותה בביתו לא תעשה כזאת' לסמוך על סוכת הקהל ולבטל מ"ע מכיסו וממנו ולעשות סעודתו קבע חוץ לסוכה כל ז' הימים ח"ו כי עונשו רע ומה באורעה. וכ"ס למי שלא חש להכנס לתוכה כל ימיו דודאי לאו מזדעא דישאל הוא ולית ליה חולקא באלהא דישאל כמ"ס בזהר. לא כן עם הקדש המתקדשים והמטהרים ראוי ונכון שלא להתרשל במצות עשה ודרך נדיקו ובעלי נפש להיות שמים ושמים בעת בא זמן המצוה הרבה והגדולה הזאת ויתר מצות החג הקדוש הזה ישמחו יעלזו לפני אלהים וישימו בשמחה ירצו ולא יבצו ילכו ולא יישפו להסתעסק בהם באהבה רבה ובחובה יתירה. וכל אדם יאחז דרכם הטוב לבטל איזו שעה כימים הלא לתת כבוד לה' אלהי ישראל להתעסק במצוותיו ויגיל וישמח בעשייתם וכבר הארכנו בזה בפרק הבא בס"ד. ועל עשייתה מן הדין היה ראוי לכרך שהחיינו כשעושה אותה לעצמו שכל דבר חדש שאדם עושה לעצמו חייב לכרך עליו שהחיינו אלא שנהגו להרדה על הכוס ואע"ג דרדיון מקדימין למצות מכל מקום לפי שאין חייבי' לכרך אלא העושה לעצמו ולא העושה לאחרים ועכשיו נוהגים שאחר עושה לפעמים סוכה לכמה בני אדם ואין סברא שיכרך העושה לאחרים שהרי אין שיק הדאה ושא' ברבר שהוא שמח בעשייתה והעושה לאחרים אינו שמח בעשייתה אלא העושה לעצמו. לפיכך כל א' שהיה שלו כשיכנס בה חייב לכרך כמו הלובש בגד חדש אף על פי שהוא לא עשא ושמכרך. אין הכל פקידאין בזה לכך נהגו לכרך

לסמוך כולם אכסא דקידושא ואפי' העושה לעצמו. וי"ד נמי מטעם דיש שם קבע יותר. אכן על כל מצוה ומצוה צריך להיות בדיבור ובמחשבה ובמעשה. [המחשבה] היא הכוונת המצוה למי שחננו ב' בחכמה ובינה שיודע סודם וטעמם עד שיד שכלו מנעת והמעשה הוא עשיית המצוה בשמחה ובזריזות שלימה לה' אלהינו ותמיד יהא בונתו שעושה מצוה זו כדי לעשות נחת רוח ליוצרנו שאח' ונעשה דמנו. הדיבור הוא שידבר המצוה בפיו קודם שיעשה ויזיזנה בשפתיו כלשון אשר היא כתובה. ואחר כך יאמר הריני מוכן ומזומן לקיים מצוה פ' לשם יחוד קורטא בריך הוא ושכינתיה וכו' על כן האיש הראי כבא לעשות הסוכה מצוה עליו גם בשעת עשייתה להזיזא בשפתיו ולומר הריני מוכן ומזומן לקיים מצות חג הסוכות תעשה לך לשם יחוד קב"ה ושכינתיה וכו' בשם כל יס' ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שעל ידי עשיית מצוה זו יתקן סוכת דוד ותעלה הוא למעלה אלל צדיק העליון יחדיו ידבקו סוכת דוד עם הצדיק חי ועם נגח והוד תרין קיימין דגופא. ויתקן כל מה שפגמו וחסרו ופרצו גרדה ושלחמ בעירה וכיער בשדה תפוחים. עתה ע"י עשיית הסוכה וכינינה נשוב ונכנה חורבות ואמלאה זו במלואה החדשה זו גבול הרשעה נפלה ולא תוסיף קום עדו עדו עד היסוד כה וטהר את נשמותנו לאהבה ולירא' את שמך יראת הרוממות וזוכה ונחיה ונירש פרישת סוכת שלומך ורחמיך תמיד עלינו יהי רצון שתשר' שכנינו במעשה ידיו ויהי מעם ה' אלהינו נלנו ומעשה ידיו וכו'. וכוכות המצוה הזאת אשר היא אחר חירות דכלא תטיב לנו החתימה ונזכר ונחתם בספר חיים ברכה ושלום. ופרנסה סוכה וישועה ונחמה אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים ולשלום אבי"ר.

פרק ב

אמרו

הראשונים כי ארכע ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות נזכרים ונעשים כימים מקודשים כי הם מקודשים שקדשום שמים בכמה קדושות הן מנדר שהם ימים שבין שתי קדושו' קדושת יום' כ' וקדושת החג והם כחול המועד. והן מנדר שבהם עוסקים עם הקדש כל איש ישראל במצות סוכה ולולב וד' מינים ומעשים האלו מביאין את האדם לזכור את ה' אלהי לאהבה אותו ולרכוק בו ולשמח בשמחה רחניית לעבוד את ה' בשמחה ובטוב לבב ועל כן הד' ימים האלה כיום טוב הם לישראל ובמ"ס במדרש שהביא הטור בדיש הלכות ראש השנה שאמר במגילת יו"ה כ' עוסקים במצות סוכה ולולב ואין עושין עונות ולכך

ולכך קוראין י"ט ראשון ראשון לחשון העומר. ועוד
אמרנו טעם לפי שבאלו הימים נשלמה הבית המקדש של
שלמה המלך ע"ה ועל כן הם כי"ט ואין מופלין על פניהם
בהם. ולמדעני דעת ומביני מדע הדבר בחד מה הימים
השנה ומה טעם יש בהם כי גדלה מעלתם למעלה בעלמנים
כמודע מדברי הדב' זל"ה כי רחל אמנו קבלתה ביום כ'
ה' גבורות פחדה ועתה מקבלת ה' חסדי בית אמה מלמט'
למעלה מפני ריבוי גבורות שבה ולפיכך יום ראשון שאחר
כפור נוטלת מבית אמה חסד דהוד וביום כ' חסד נחמה
וביום ג' חסד שכתפאר' וביום ד' חסד שבגבורתה ומפני
העילוי הזה שגולה שכינת עוזנו במדות החסד ובמדות
הרחמים על כן הימים האלו אין מתעניין ואומרים תחנוני'
בהם. מה שאין כן בימים שכין ר"ה ליום כ' שאומרים
תחנונים מפני שבימים ההם נוטלת בדיקת פחד הגבורות
כמודע. וסוב' לכיון בכל יום אל החסד ההוא ולומר אחריו
מ' ומר' ח' כ' כאיל תערוג על אפיקי מים ומזמור כ"ט
מזמור הכו' לה' קול ה' על המים וכו'. כי על כל אלה
צריך כל אדם להתקדש עצמו בקדושה יתירה באלו הימים
במנו' ומצטים טובים והיו מורא שמים עליו ביותר משאר
הימים ויזכור ואל' ישכח כל מה שהתעבה והתודה ביום
הכפורים הקדוש וכמה תפלות ותחנונים ואשר כל אשר יש
לו עינים לראות עיניו יחז' כח ועוז אותם התפלות בוקעי'
ז' וקיעים לעלות למעלה לרצון לפני ה' אלהינו וח' ואם
יחטא ואשם אחר כל אלה יאמר טובה הרבה כי ימצא
המקטרג את ידיו לקטרג עליו לאמר רמאים הם בניך ולכם
לא ככון עמך וכלשונם יכזבו לך ולא נאמנו בכריתך ולא
עשו תשובה לא לפנים מפחד ה' וימאסו גאונם של יום הדין
המורא עד יעבור זעם. ועתה יוספו לחטוא בכל שם
על קיאו ואת כבוד מלכותך השליכו אחרי גוי' שפוך חמתך
וכו'. כי על כן נהגו ישראל להשכים לבית הכנסת למחרת
יום כ' כיום הכפורים עצמו כרי שגולתה תקפוז פיה ואל'
ישאין עלינו. ומה גם כי צריך כל אדם להיות ירא וחדר
בלבו כי כולם תלויים ועומדים עד יום השביעי לחג יום
הושענא רבה שבו גמר הדין וניתן הפסק ודין אדם למו' אם
לחיים. שמא עדין לא נגמר דינו ומשפטו תלויה כי אף
על פי שאדם נכתב כי ה' כ' למה שנגזר עליו מכל מקום
ערי חתימה כרתי והכל האלך אחר החיתום. ומאחר שהוא
והעולם לענין החתימה עדין הוא כרין והיה אם יחטא
זאשם באותם הימים נמנ' מכריע את כל העול' לכף חובה
אם תהיה בכף שקילה ואז כל אברן כל הנפשות שימותו
תלוין עליו. ואם אמרו חכמים כל הצורך עבירה אחת
אפילו יום אחד בשנה מצלה עליו הכתוב באלו עבר כל
השנה כולה וכו' כ' שוק' כשיחטא ואשם בימים האלה עוד
המלך במחשבו וכל צבא השמים עומדים מיתומו ומשמאלו.
כי חסאתו גד' למנשא כי בחמלת ה' אותנו רצה לזכות
חלק שלישי יו א את

את ישראל והרבה לנו מצות בימים המוראים האלה כדי
להשלים את נפשותינו להטיב לנו החתימה היתכן כי
נחפוך את פנינו מאתו להרע או להטיב חלילה לעשות השך
כונתו הטובה ואהבתו וחמלתו. וכבר כתבנו בפרק י'
דיוה' כ' טעם השופר שתוקעים במוצאי יוה' כ' עיקר הטעם
הוא כדי לעורר הלכבות ולהכניעם שלא ישליכו אחרי גוים
התשובה אשר עשו אחר עבוד יוה' כ' על כן בא קול השופר
סמך לניחיתם לעוררם להיות מורא שמים על פניהם לבלתי
יחטאו ולהיותם מחויקים בחוקי האלהים ותורותיו כדי
להטיב להם החתימה.

ומן

הדין היה ראוי לתקן ולומר כל אלו הימים
בתפלה כמו בשעת הנעילה שאמרנו וחתמנו
אלא לפי שכבר נעשה החותם בעת הנעילה מה שיהיה
אלא שהוכח החתימה בצריך עיון לפי מצעה האדם אשר
יטיב למסיר הפתקין כליל הושענא רבה וכבר על העיקר
שהיא עת החתימה העתה עליו בעת הנעילה על כן
לא תקנו לומר חתמנו בתפלות הימים האלה ומה גם כי
סגולת עשיית המצות שבימים אלו זכות המנוח מנגבא
ומכלא מכל דע כמ' שומר מצוה לא ירע דבר רע. ולכן
לא חשו להזכירם להחת חוזק אמונתנו בסגולת המצות
אשר בחמלת ה' אותנו רצה לזכות את ישראל שעל ידי
המנו' יצא כל אדם בריא וזכאי בדינו כלי ספק בצעותו
פרטי מצות החג הקדוש הזה ככל חקותיו וככל תורותיו
והן הן פעולת התפלה עצמה שהיטו מתפללים ביומיו ר"ה
עד יוה' כ' אף כי לפי סודן של דברים אין מקום לחקירה
זאת כמודע למי שהריחו בסוד ה'.

בלר

הדברים כי אלו הימים גם כן קדושים
עליונים המה כמו העשר' עי' תשובה להיות
כל אדם ירא וחל' בלבו לבלתי יחטא כחוט השער' וען לפי
הקדושה שנתקדש ביום הקדש כך ידקדקו עליו מלמעלה
כמ' שוסכיבו נשערה מאד והחכם עיניו בראשו להזהר
ולתאמר וען כי אחר שמתקדש האדם בקדושת מה קדוש
הוא לחטוא יותר משאר ומנים מפני כי קנאין פוגעין בו
ומבקשים להפילו מאיגרא רמה לכירא עמיקתא כי על כן
צריך להיות עיניו פתוחות בימים אלה יותר משאר הימים
לכל יפול שדרר ביד אכזר ואז בודאי ימצא עוד כנגדו
כמו שכתב הכא לטהר מסייעין אותו האל וכל חפצו
לעבוד את ה'.

ואותה

שאמר שיום טוב א' של חג הוא ראשון
לחשבון עונות לא באו לומר כי הותרה
הצוה כימים האלה לכל מה שיחטא ואשם כי לא יחשוב
ה' לו עון חלילה כי תיפתי ואמין בזה להיות ד' ימים
מקודשים אלו וגם כל העולם במאזנים לעלות אם למות
אם לחיים להיותם הפקר איש כל הישר בעיניו ח' ואדרבא
עונת העבירה בימים האלה חמור טפי ואולם ת' ש ראשון
לחשבון 17 18

פרק ב במצות ד' מינץ

קרעים ח' ו כי זה הכלל מעולם האיש הירא אל ירא' בעצמו
בטוב לאמר חכמי אלהים וכי יש כל' אלא תמיד ילמד
ממדת קומו כי שמים לא זכו בעיניו כן הוא לא יהיה טוב
וישר בעיניו אף בעשותו תמיד תורה ומצות שבויה יהיה
מוסיף והולך בטוב ולא יגרע במעשה מצוותיו כמו שכתבנו
כמה פעמים :

והנה

ראוי ונכון לכל האיש הירא לפית אל לבו
ועיניו לרמזי הדברים והמנו' פי הכל כאשר
לכל הן הן הדברים הבאי לעורר לבות נדרמיו וכן ימצא
כל איש כופר לנפשו - כי אלה ד' מינים הם רמזי לארבע
איברים שבגוף שהם עיקר פעולות האדם בין לכל המנו'
בין לכל העבירות והם העינים והלב והשפתיים והשדרה
כי היא עיקר הגוף - האתרונ דומה ללב לולב דומ' לשדרה
הדם לעינים ערכה לשפתיים והיתה כוונת אלה יכו מרחם
כי האדם בהכשלו בעבירות של ד' איברים אלו ימנ' כופר
בד' מינים הללו לפי שכל עבירה תמצא כופר בעשות
האדם מצוה שכנגדה כי העבירה חולי הנפש היא כמו
חולי הגוף שאינו מתרפא כי אם בהפכו והרופא הבקי
ודפאנו בשכנגדה : ועל מצוה זו דרשו רז"ל הכתוב כל
עצמותי תאמרה ה' מי במקד ועל כי כל עסקי מצות החג
הקדוש הזה על כשרונינו וטהרת נפשינו נוסף על אשר
הטהרנו והיינו נקיים מכל עון אשר חטא כיום הכפורים
ע"כ אמרה תורה בזה החג חג ה' ולא אמר חג' לה' כי
כביכול לא היתה שמחה לפניו יתברך שמת' שליח בשאר
המועדים כי בחג המצות ערין המחו על ים בים סוף וזו
לא הטהרו עד מלאת ימי ליכון ז' שבתות עד מתן תורה -
וגם בחג הסוכות ההוא לא שמח כי נגלה לפניו עון
העגל כמ"ס חו"ל אך אחר שנתפיים בבא משה במחרת
יו"ה ככלוחות שניות ומה על המסכן אז בחג הסוכות
היתה לו יתברך שמחה : וכן לדורות ככל יתר השנים אין
השמחה שלימה עד בא יום הכפורים ונטהרי מאשמותיהם
ומטפלים באותם ד' ימים בזורכי מצות אז יש לו יתברך
שמחה ולכן אז כב' היתה שמחת בית השואבה ואז ל'
שהיו שואכים משה רוח הקדש כי אז היתה השרא' שכינה
ביותר נמצא שהחג הקדוש הזה הוא חג ה' שהו' חוגג ואנו
חוגגים חגו ושמחים בשמחתו יתברך על כשרונינו וטהר'
נפשינו - ולכן להביא בוונתו יתברך אל הפועל - צדיק עזר
משדי לשנתכשר בתורה ובמצות יען כי רב מאד כח היצר
הרע ופיתוייו הרב ואוי מי יחיה בשומן תגמ' פניו להחטיא
את האדם כי לא ישקוט עד יחטיאנו לא אחת ולא שתיים
כי אם על כל עון ופשע וחטאה יאחזנו ולא ירפנו - על
כן אלהינו מרחם כאב את בן ירנה בקיומו - תקננו בענה
טובה מלפניו ואמר ולקחת' לכם פרי וכו' לכם להנאתכם
ולסובתכם להיות לכם לעזר ולהזעיל : פרי עץ הדור וכו'
שהם דמיו ד' אותיות שם המפורש כמפורש בזהר - כרי
שכיום

לחשבון עונות על הדוב ידבר מסתמא כי אין ישראל עושים
עון אשר חטא באלו הד' ימים מאחר שטורדים במצוה ומגין
עליהם מלכא לירי חטא ועון וגם זכרון ה' לנגדם
בעשיית המצוות אלו ואין מי שיכעיס ח' את השם
וכן אפשר כי כוונת חכמים לומר כי השגיונות הנעשות
בימים ההם אין הקב"ה משגיח בהם אף שכשאר
הימים אף שוגגים נחכים כפרה מ"מ בימים האלה
אידידטרידי שגיונות מי יבין וטע' הדבר כי כשם
שברחמים האל יתברך נתן יום הכפורים לכפר לעמו
כך אלו ארבעה ימים הם ענפים מיו"ה לכפר
פשעים משנה שעברה ואף גם השגיונות הנעשות
בהם על ידי דטרידי פמנוות בזכות טורחם במצוות
וגם התעוררות הלב אז יש בימים בעצמן מחילה
וכפרה כאמר אבל בלא התעוררות וכמה שכתב
החוטא בהם חס ושלום אז אדרכא עונשו מרובה יותר
משאר הימים :

ובל

המצוות שנגטויכו לעשות בימים האלה לוי
החג הקדוש כולם כאים לעורר לבות בני אדם
אל התשובה וא' שליכו אחרי גוים אחד עבור יום הכפורים
יראת ה' ואהבתו מראשית השנה ועד אחרית השנה ועל
כן צויה לנו ולקחתם לכם פרי עץ הדור באילנו משכ' לשנה
כן יהיה האיש הירא עומד בתשובה תמיד כל השנה לא
יחוט לעולם - וכן כפות תמר' רמז לאיש הישראלי מה תמיד
זה בלו הולך למרחוק כמ"ס ז'ל כך ישובו יושבי בגלו יתברך
למרחוק אף בזמן שהוא רחוק מימי התשובה : וכן אמרו חס
היה פחד יכפנו לרמזו שמי ששב והתיר ישוב עת' לכפר
שאר הימי' עם יו"ה וכן ולא יהיה פירוד והפרש ביניה 'תמי'
יראת ה' על פניהם לבלתי יחטאו וכן ענף עץ עבות רמז
שהענפים של ימות התשובה יהיו חופים את עניו כי אין
העיקר לימי תשובה אלא להתעורר לכם ולהחיות משם
והלוא בענפיה באופן כי ענפיה יהיו מרחיבין מענה כי
הוא רמז לעיקרה של תשובה שהיא כי' מת' שלעול' ענפיו
יהיו חופות את עניו ולא יגלה עניו עץ יבש ח' בהפדרו
מרחיקות קומו : וכן ערבי נחל רמז ג' כ על זאת שהיו
משוכה כנחל לרמזו לחר' לרב' ה' להמשך ביראתו ותשובתו
תמיד כל הימים כנחל אשר לא יכזבו מימיו - כי על כל
אלה רצה הקב"ה לזכות את ישראל ולפיכך צויה לנו
להתעסק בד' מינים אלו בימים האלה ובזמן הזה יען כי
רבים בני אדם אחד עבור ימי התשובה לא שמו מוראת
שמים עליהם ויטו אחרי פרידות לבם הרע למען ספות
הדוח את הנמאה באנו את ה' קדוש ישראל כוזר אחור על
בן באה התורה ברמז אלו הד' מינים להורות להם את
הדרך ילכו בה ליראה את השם הנכבד והטורא ומה בנע
כי ישוב האד' כימי התשובה וילכש בגדי מלכו אשר הלבישו
המלך ה' בבאות ושוב ישכח את ה' אלהינו ויעשו קרעים
קרעים

שכיום ראשון לחשבון עומות בכל שם הגדול הזה נחמה
וכי יחד איתו יתנו להיות לנו לחומה ולמחסה מהינר הרע
וממטרות עוז שהם בו כרוץ ונשגב ונענין זה הוא מ'ש' ז'ל
פרי עץ הדור זה הקב"ה שכתוב בו הוד והדר לכשת כפ"ת
תמרים זה הקב"ה שכתוב בו נדיק כתמר יפרח ענף עץ
עבות זה הקב"ה דכתיב והוא עומד בין ההדסים וערכי
נחל זה הקב"ה דכתיב סלו לרוכב בערבות ע"כ והכוונה
כי ביום הראשון לחשבון עומות נכטח בשם ה' ונשען
ברוב חסדיו יהי עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו
וה' יטענו ביד יצרנו והוא כי ד' מינים אלו רומז על הקב"ה
שברא את העולם בהדר' התפשטות חסדו כמ"ש הוד
והדר לכשת כמ"ש ז'ל והב' רומז אל היות שכו' אתו
ל' תיד לבא כתמר שכלו הולך למרחוק כמ"ש ז'ל בפרשה
נדיק כתמר יפרח והב' רומז על היותו הוא יתברך בין
הנדיקים שבמנוחות הוא עומק הגל' והד' רומז על היותו
יתברך רוכב בערבות והענין הוא כי נמנינו בד' מינים
הללו כאומרים לו יתברך ביום ראשון לחשבון עומות אתה
ה' אשר בראת את העולם בהדר הוא החד ואתה עתיד
לתת שפע הטוב והשכ' לעת' לבא כי היום לעשות' ולמחר
ליטול שכרם גם ביני וכיני אל תמנע מהיות עמנו אתה
שנקדחת הדם להיותך בין ההדסים הם הנדיקים שבגלות
המר ולא עזבת' היה נא גם עמנו עם היותך רוכב בערבו'
שנסתלקת מעלינו מהיות עמנו בארץ ועכ"ז אל תמנע
מהיות אתנו להגין בעדנו .

ועוד

יש דרך אחד לרז'ל שהוא זכר לזכות האבות.
כי להיות שענין החב הקדוש הזה הוא לזרז
את האדם לעבוד את ה' ולהתנהג בחסדיות ומה גם בהי'
יום ראשון לחשבון עומות ע"כ נזמ' הוא יתברך נקח זכות
אבותינו עמנו לעזר ולהעיל ולרחם ולהושיא משפטינו
לאור ולחדש עלינו שנה טוב' וקבלו חכמים ז"ל קבל' אמיתי'
ש' דיק לאגוד עם הלולב ג' בדי הדם לא פחות ולא יותר
כדי שזכור בזה שלשלת היחס וג' קדוש' אבותינו אברה'
ינחק ויעקב שהם דומים לעלי הדם הנאחזים כולם במקו'
אחר ואחדותם היתה אחד' שלימה לא הפיחו דעת' מקדוש'
בור' עול' יתברך לעול' פנו למעל' וכן נדק לנו שאנו מנוע'
ומשורשם לאחוז את מעשה אבותינו בידינו ולייחד לבבנו
יחד גמור לעבודת אלהינו כי אינו דומה דשע בן דשע
החוטא לרש' בן נדיק כמו שפי' הקדמוני ז"ל בפסוק וזכרתי
את בריתי יעקב וכו' האמור בתוך הקללות כי הוא גם כן
מן התוכחות כי אמר אלהים אזכור לך לכף חובה שאתה
נזרע אבות הקדושים ועם כל זאת לא הלכ' בדרכיהם
הטובים ראוי לעונש כפול . ועל כן נמנו הוא יתברך כי
הדם הכשר למנוח נדיק שיהיה עולה קיני קיני ובכל קן
מק' ג' עלין מסבכים את עמ' מסוררים כסדור נאה ומישר
ללאה למעלה מזה ולא זה למטה מזה והוא ענין חיבור

יג ב יא ואתה

ועל

כן באה המנוח הוא של הלולב שיתכונן האיש
ההוא הנלכב כי נוטריקון שלול' לב כי רחמנא
לבא בעי : כי הנה חז'ל אמרו דבראש השנה באים שרי
אחית העולם ומקטרגין על ישראל ואמרי' הנה בכל הגוים
בית ישראל הללו עובדי עז' והללו עובדי עז' הללו עובדי עז' וכו'
והללו עובדי עז' הללו עובדי עז' הללו עובדי עז' וכו'
ולא ידענו מאן נכח לכן נזהר' לקחת חשבון להודיע כי

דען 17 2

פרק ב רמזי הלולב

דירן נצח. ובחר כלולב יותר מרבר אחר להוריע אף ישראל
 אין להם רק לב אחד לאכילה שבשמים ואינן עובדי ע"ז ח"ו.
 ויודעים ומעידים שהוא אחד וכן נמי איש באחיזה ודוכן
 אין בהם ש"ר ולא ג"ע וזה רמז רז"ל שדרשו פרי עץ הדור
 זה הקב"ה וכו'. ד"א פרי עץ הדור זה אברהם שהדור
 הקב"ה בזקנה שנאמר ואברהם זקן וכו' ד"א פרי עץ הדור
 זו שרה וכו' ד"א פרי עץ הדור אלו פנהדרין וכו' לפי ששרי
 אומות העולם קטרגו ואמרו מה אלו אף אלו לכן נזיה ה'
 לקחת לולב בידו כי כן ד' מינים הללו נאמרו בקב"ה וזהו
 אות לבי ישראל כי אין ע"ז אלא לבם הוא מכון להקב"ה
 כנזכר וד' מינים אלו הם רמזים כשמו הגדול כאשר יבא
 לקמן וכנגד מה שקטרגו שהם מגלי ערות הנה אליו ד'
 מינים דמים לאבות ולאמהות הקדושות להעיד שהם בני
 אבותיה לפי שהא' על הערוה הוא פוסק את החכל כמ"ס
 ז"ל בפ' וחכל נמרץ כי כל איש ישראל מושרש עד אאע"ה
 בחבל זה שהוא משולם מנ' חושים כך ישראל כול' הם בני
 ג' אבות ולכן הלול' ומינוי יעידו כי ישראל הם בני אבותיה'
 ואין בהם ג"ע ולענין שאמרו שיש בהם ש"ר. הנה לולב
 ומינוי רמזים למנהדרין ואם יש בהם ש"ר נידונים לפניה'
 א"כ לולב ומינוי יעידו כי שר טוענים שר"ה לומר מה
 אלו אף אלו וזה לנו לאות לולב ומינוי וזה שאמרו
 דבגטילת הלולב ומינוי אות היא כי דירן נצח לא"ה.
 וכן נמי יהיה לאות ולזכרון לנו ערת ישראל שימצאו
 בנו העוקרים הללו שאנו מראים בלולב ובמינוי לבלתי
 ימנא בנו ח"ו ע"ז ג"ע ש"ר. ולא יהיה הלולב תחת
 סגור קסיגור ולפי כי העיקר תלוי באחדות שנאמר הלא
 אב אחד לכולנו אל אחד בראנו. לכן באה המצוה הא' של
 בטילת לולב לכל אחד מישראל למען יהיה לבו של כל אחד
 שלם עם הקב"ה כמ"ס תנה בני לבך לי כרי שלא יחטא
 והיינו כנגד סור מרע ואחר כך חיים ועם טוב להמנא בו
 ענין האחדות כי זה עיקר לכל איש ישראל כמ"ס ז"ל
 הכונה בשמים מעלותיו אימתו בונה בשמי' מעלותיו כותן
 סואגדותיו על ארץ יסרה אשר ישראל הם נעשי' אגודת אחת
 משל למדי' הכנויה ע"ג הספינו כל זמן שהספינו קשורו'
 זו כוז המדעה בנויה כתפוח הספינו נפלה המדינה.

ולבן

להעיד על עיקר האחדות אמרו שנירף שיהיה
 הלולב עליו דבקות זו לזו לרמז כי ישראל
 איש באחיזה ודוכן באחדות במורה זה בזה והם דבקים
 במלכם בקשר אמיץ. ולכן אם הלולב נפרדו עליו זה מעל
 זה והוא שנדרלו בעלי החריות הוא פסול כי הוא מוכר
 על הפדור הנמר הנמנא בו בקרב איש ולב עמוק מאחר
 שנדרלו מסדרה של לולב שהוא העיקר ועתה דומה
 לחריות של דקל שהם נפרדים כמ"ס מחלה נפרדו אי
 הגויים ולכן הוא פסול. וכן בערכה הדומה לשפתים בא
 הרמז ואזהרה לאדם שלא ידבר לשון הרע ואל יגיד מפי
 דבר

דבר טומאה. ולפי מדרך בעלי לשון הרע לכפור בהקב"ה
 כמ"ס שפתינו אתנו מי אחר לנו ועל כן אמרו ז"ל ערבינו
 זה הקב"ה כד"א סולו לרוכב בערכות וכו' ולהוחרת ההפך
 מבעלי לשון הרע הכופר בהקב"ה באה הערכה הדומה
 לשפתיים שאין בהם דפי לא לשון הרע ולא פה דובר נכל'
 אלא סולו לרוכב בערכות מורה שהוא ארוך שלו ולכן הוא
 הדין שהערכה הנקרא צנפה שעלה שלו עגול ופי' דומה
 למסר וקנה שזו אינו ארום הוא פסול לפי שפי' דומה למסר
 שהם שיני רשעים שאוכלים גול ורכית ופי' הוא דומה לשל
 חזיר שהוא פה דובר נכלש וסבועת שוא. ועל כן נקרא
 צנפה שקולו מנפנף בדברים בטלים ועליהם נאמר
 הצנפתים בדרכים. אך הערכה הכפורה עלה שבו
 משוך כנחל ופי' חלק וקנה שלו ארום: רמז תיקון השפתי'
 בלימוד התורה משוך כנחל על שם והיה בעץ שתול על
 פלגי מים. ופי' חלק לא נמצא בו שפת חלקות אחד בפה
 ואחר בלב וקנה שלו ארום כי ע"כ שקנ' לו דברי תור' פנא
 הם מאדומים כי חכמת אדם תאיר פניו.

ובן

באתרוג הדומה ללב בא הרמז ואזהרה לאדם
 שיהיה לבו של אדם יפה וטוב ונקי מכל חזיות
 ומכל פגם כמו האתרוג שנירף להיו' יפה וטוב ונקי מכל
 חזיות ומכל פגם ואם חסר כל שהוא פסול כי שנים אלה
 עינא ולבא תרי סרסורי דעבירה כינהו. ולפיכך אמרו
 הקב"ה לישראל תנה בני לבך לי. ולכן אם חסר האתרוג
 הוא הלב ואינו מושל' ביד קונו הוא פסול וגם רמז על ענין
 האמונה שנאמר ונרין באמונתו ויהיה ומי שאין בו אמונה
 נמצא לבו חסר כמו שאמר בזהר חסר מיטמותא וכמ"ס
 הכתוב גם בדרך כשהסכל הולך לבו חסר. ולכן בענין
 החסרון ככל שהוא פסול. וראוי לכל איש ישראל לתת אל
 לבו לרמז כל אלה הדברים להחזיק במוסר אל ירף לבו
 מעבודת קונו ולא להכה וליראה את השם הנכבד והנורא
 לרבקה בו תמיד כל השנה כמו בימי התשובה נמצא כי
 ליראה ה' ולחושבו שמו תמיד כל הימי' יאות אליהם להימנע
 להם לבם שלם וחדדים לרבר ה' ממש כמו בעשרת ימי
 תשובה. ובפרט בחגים ובמועדים אשר קרוב האדם בה'
 על ידי מאלו ומשתה לחטוא בהם ח"ו ונרף להיות כזהר
 במאלכו ובמשתו הרבה מאד ותהיה יראתו על פניו לבלתי
 יחטא ואיכר טובה הדכה. שעל כן באו ד' מינים הללו
 בחג הקדוש הזה אחר יוה"כ לעורר לבב העם אל התשוב'
 פן יהרסו אל מעשה ה' אשר עשו ושבו אל ה' כד"ה ויהי כ'
 ח"ו וזה ממדת טובו יתברך כי לא יחפז במות המת ורצה
 לזכות את ישראל ולפיכך הרבה להם מנות מרוכזות בחג
 הקדוש הזה להטיב לבו החתימה לחיים טובים ולשלום.
 ועל כן נאמר ולקחתם לכם כיום הראשון פרי עץ הדור.
 כל מקום שנא' לכם רוצה לומר להנאתם יצן כי כל אח'
 מהד' מינים הללו יש לו סגולה נפלאה כמו שהגידה רב
 הקדוש

הקדוש האר"י זלה"ה כי לולב בגימטריא חיים לרמוז כי ממנו תוצאות חיים לאדם בעולם הזה ואף כי אחרי מותו יעמד חי לפני ה' . וכן הדם בגימטריא חיים . ומצולת המנוה הזאת גם כן להיות זוכה לזרע כשר וחכ' שחכ"ס בגימטריא הר"ס : וכן לולב עם המלה . וכן ערכה בגימטריא נד"ק עם הכולל לרמוז שהזהירם במנוה זו זוכים לזרע כשר ונד"ק . וכן אתרוג בגימטריא תור"ה עם הכולל לרמוז שעל ידי זהירות קיום מנוה זו זוכה להי' לאדם לכטוב להבין ולהשכיל בחכמת התורה וגם הוא בגימטריא תר"י ועס"ג מעיהם תר"ג לומר ששקולה מנוה זו בג' תר"ג מצות התורה . כי על כל אלה ראוי לכל איש הירא וחרד לרדוף אחר מצות אלו בימים האלו . כי אם בשאר הימים כל אדם רודף אחרי מצות ה' כי מה' תוצאות חיים כל שכן וק"ו בימים האלה ובזמן הזה כי ערן משפט האדם תלוי ועומד עד יום החתימה כי אז ספרי חיים וספרי מתים לפניו פתוחים ואז נכתבים ונחתמים בטבעת המלך . כי ראוי לרדוף אחר המצות האלו שסגולתם להוסיף חיים ואז בודאי כי יזכה להחתם בספר חיים טובים הן מצד המצו אשר פעל ועשה להכריז' בך זכותיו והן מצד שסגולתם היא להוסיף חיים . ועל בן באו המצות האלו בחג הקדוש הזה כי מטובו הגדול חייו ואליהו מרחם למען נזכה ונחיה ונזרע טוב' וברכה על ידי התעסקות בהם ולקיימם בכל פרטיהם ודקדוקיה' ובאופן הנאות שבהם ושינוי אורחות חיים . וכו' מתקן האדם מה שגרם בחטאו פירור באותיות שם הקדוש כי ג' ברי הדם הם אותיות י"ד של שם הוי"ה וב' ברי ערכות הם אותיות ד"ה של השם . ולולב אותיות ו"ץ של השם והאתרוג הוא אותיות ד"ה אחרונה של השם . ובטלית האדם הלולב ומיניו מכין שוקטו ד' אותיות השם מה שגרם בחטאו להפרידם .

וכן

כל הסגולות הנזכר שבהם כי מהם תוצאות חיים הכל כאשר לכל הוא מפני כי כל מעשה המנו' האלו ראשם מגיע השמימה להמשיך חיים אל המלך ה' כבא"ת שמו' מהמדות העליונו' החכמ'ה וסביב'ה כנודע לבאים בסוד ה' כל מין ומין בפני עצמו כמה המשכות עליונות עושה למעלה וממנו משתלשל אדר' שפע רבון בדרכה וברכה בכל העולמו' ומשם לבני אדם מוסיפין חיים בדרכה ושלום לעומת מה שפעלו ועשו על ידי מעשה המנו' האלו ומי האיש החפץ חיים אלה לראות טוב בשמיים כל הסגולות האלו אשר נקבצו באו בר' מינים הללו ולא ירדוף אחרים כאשר ירדוף הקורא בהרים לקנות ד' מינים הללו לתועל' נפשו ובפיו אף לא יהיה ח'ו כוונתו לתועלתו אלא יעשה הדברים לשם פועל' וממילא סוף הכבוד לבא : **ובזהר** אמרו אר"א בכל עובדיו דבר נש ליבעי להזן די להזון כולהו' לשמא קדישא ומאי לשמא

לשמא קדישא לארצא בפומא סמא קדישא דכלא הוא לפולחניה ולא לשמא פלוהי סט"א בגין דאיהו ומין תרירא לבבי בר נש ויביל לאשרא' על שהיא עבדתא ובג' כתיב ונשמרת מכל דבר דע פ"כ וכיות' צריך לזהר בזה כמעט' המנוות כי יותר הקליפה חנה להאחז ברוחניות המנוה מכדבר גשמי שאין בו ממש ובפרט כי לפעמים יש איזו פנייה באות' המנוה כי כוחן לכות יודע הכל וכשהו' אומר בתחלת העשיה שהוא לשמו של הק"ה הרי בזה מסתלק כל חזוני שלא תסדך באות' מנוה כי על ידי הוצאת הכונה בפיו יברא על ידי זה מלאך קדוש והוא מסייעו להבי' אותה המנוה עד תכלית' ואין כח להסטרא אחרת להאחז באות' מנוה אף על פי שהיה לו איזו פנייה במנוה שהיא ח'ו . אך עיקר גדול הוא להיות המנו' לשמה לקיים מצות בוראו ולא לשום פניה על מנת לקבל שכר וסגולה הנמשכת מהמנוה או להתהדר בעיני חבריו שזה הוא פגול לא ירצה . וכו'ה' פרשת בראשית מזה חמשה מיני ערברב ואחר מהם הם נקראים גבורי' ועליוהו איתמר המה הגבורים אשר מעולם אכסי השם ואינון מסטרא דאלין דאיתמר בהון הכס נכבה לנו עיר ונעשה לנו שם וכוכין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושוויין עטרה על רישו ולא לשמה דה' . ומעיקרי המנוה להיות נעשית בשמחה וכו'ה' שכעת' לא שריא באתר עניב אלא באתר חידו' ויתעורר בגילה ושמחה רבה כשיחשוב בטובות הכורא יתברך שמו' ויאמר בלבו הכל ברא בשביל האדם והשגחתו פרטית עלי להטיב לי בעול' הזה ובעולם הבא עם היות של גדולתו אין תכלי' וסוף ויקח משל תבש' ודס' אם היה יודע שיעשה דבר שהוא רבון המלך לא יטקוס ולא ינוח עד שיטלי' רבון המלך שהוא דימיה ותולע' כחיהו והיה שתח שמחה רבה על אשר באו מעשיו לפני המלך . עאכ"ו שיש לו לטרוח ולבקש איך לעשות רבון מלך מ"ס הק"ה שהוא חי וקיים וישכח לארון הכל שזיכהו במנוה ההיא ויעשה אותה באהבה וחיבה ויאמר מה אני מה חי שפל ואפל לרא' ש' והלואי אעבוד בכל כחי וגופי וממנוי ביום וכלילה ואשיב מה רצוני וחפצו שימצא נחת רוח בעבודתי ומעשה ידי אחר כל ההכנסות שאני מעביד בפועל כפי ובעלילותי בעבור רצוני בכל רגע ובכל שעה והוא מאריך אפיה ונותן לי חיים ושלום ואינו מקפח מזונותי וטובתי מפני זה . ואף אני לא אכיר בטובתו הגדולה ובגמלו הטלס וכשיבא איזה מנוה קטנה או גדולה לידי אשתעבד עצמי וממנוי לעשי' המנוה ההיא בכל לב ובכל נפש . ובפנות האדם א הענין הזה לא יתרשל בשום מנוה ובפרט כתתואל לבו כל נבא השמים עובדים עבודתם בשמחה פשים ושמחים לעשות רבון קונס . ועבודתם היא כפלים על עבודתו שהרי הגלגלי' אינם שוקטים לעולם מתנועתם . וכן השמש לעולם הוא סובב ובכל בקר יונא בשמח ומשור' לפני הקב"ה כמ"ס כו'ה' והראשונים אל פירשו הכתוב

פרק ב מעלת המצות

לעשותם ולא היום לעוול שכרם מכאן ואילך מה שיוסיף בהידור יותר על שליש משל הקב"ה דמותן לו שכרו בעה"ב כי לא על ידי ההוספה תהיה חסד ממונו ח"דק הקב"ה יפרע לו ע"ד לוה עלי ואני פורע והקרן קיים לע"ב ועוד פירשו דעד שליש משלו ר"ל כי מי שאינו מושפע בנכסים ואין לו אלא כדיו חיוו ולחם חקו שזהו נקרא שלו כי הקב"ה הבטיח בל בריה כלחם חקו שנאמר ונתן לחם לכל בשר - אז זה האדם אין לו חסד להוסיף יותר משליש אך מכאן ואילך של הקב"ה ר"ל מי שהשפיע לו יותר על זורכו שהוא מושפע בנכסים אז הוא משל הקב"ה ויש לו להוסיף בהנה ובהנה - (הנה) א"ה כתב בספר כנסת הגדולה וראו יתרי לחסיד א' העלה בדמים לולב א' שקנאו גביר א' תהקהל לרב אחד ואמרו לו שלא היה ראוי להעלות בדמים אותו הלולב שקנאו הגביר הכבוד ולרב הכז' מפני כבודו והשיב החסיד הרב גדול כבודו אמנם במה שצונו ה' אלהי מצוה מן התורה אין חולקין בכבוד לרב דיותר קרוב אדם אלל עצמו לעשות המצוה שצונו הקב"ה משום אדם - ושכחוהו חכמים על התשובה הזאת:

ומה

יענו ומה ינדקו רבים מעשירי עם אשר כבוד מלאה ידם הון ועושר בבית הממלאים בתיה' כסף וזהב וחסים על ממונם מלקנות לולב ואתרוג הכשר לגאית בהם י"ח וסומכים לאמר עם הלולב של הקהל אנו מטלים ויוצאי י"ח והיא כמיכה של הכל כי לא נתקן לולב הקהל אלא לגאית בו מי שאין לאל ידו משגת לקנות לעצמו אבל מי שיש ספק בידו לקנות ולהדר ולחשב המצוה החיוב צוטל עליו שלא לחוס על ממונו ולקנו אתרוג הכשר לברך ולגאית בו ידי הויכה כי זה ילונו בכל עמלו וכבוד עושרו כי הבני אדם נמשלו לחולד' מה חולדה זו גורר' ומנחת גורר' ומנחת ואינה יודעת למי מנחת כך כל באי עולם גוררין ומניחים ואינם יודעים למי מניחו' כמ"ס יצבור ולא ידע מי אוספם ועל זה נאמר א' תיבע להעשיר רונה לומר להעשיר אחרים שלפעמים עוזב כבוד עושרו אשר אסף וקבץ למי שישא אלמנתו וזה דרכם בסל למו שחילס וממונם אשר עתידים לעזוב לאחרים חביב עליהם יותר מהנשג' העב' והאומללה ואינן מצודים ממונם לכבוד המלך ה' נבאות ולקיים מצוותיו כדי שילכו מצוותיהם לשומרם בנוסעם מהעולם ההזה והנפסד הזה לעולם הנשמות אשר מי יכילנו הדרך שהיא אשר הוא בחזקת סכנות עצמותו מכמ' כתות כתות מלאכי חבלה אף וחימה ומשחית אשר כל האויר מן הרקיע לארץ מלא מהם והיא מר לה לעבור בין אותם הכפירים שואגים לשרף רחמנא ליגלן ומי יגן בערו אהאם העושר אשר עשה ולא במשפ' יגן בערו הוי סכל הוי אויל הסר הסמרים מכין עיניך ובחר חלק יפה מממונך לכשמתך העלובה כי חייך קודמים לחיי חברך ואין רוחיך כשש שלו תשני נפש בני ביתו ולהניח להם הכל אלא יקח

מרגל

הכתוב ושמרתם לעשות כאשר צוה ה' אלהיכם לא תסורו ימין ושמאל - דקדק הכתוב ואמר לא תסורו בלא וא' והטעם שר"ל אם תפמיר בדעתך את המצוה לעשות אז בדרך הטבע לא תסורו ימין ושמאל כי לא יכבדו עליו עול רבויים מרוב החיבה כמו הנושא ענק מרגליות ושלשלאות זהב שלם בת חשיבותם לא יקפיד על כובדם ומניחם לישן בהם מה שאין כן ממנינים שאינם חסובים מקפיד אף על מיעוטם - ונקוט האי כלל בדרך כי לא ישיג האדם גדר עסק תורה ומצוה עדן יעריכו לעניני העולם הזה במ"ס דע"ק כשהשכים לעסוק בתורה בחצות לילה ופעם אחת ראה התבנים נושאים תכן בעת ההיא אמר מה יתרון לנו שאנו משכמי' לעבודת ה' הרי התבנו' השכמי' יותר ממני ועל דרך זה אם יאמרו לאיש היערכו ד"ת לכסף וזהב אמר יאמר כי בן מות הוא המעריכי' אות' לאחר' כי הלא תורת ה' אין ערוך איה ובהרבך כה בהרהק בשכיכ' בעה"ב ומה גם בע"הב וכסף וזהב הם רברי' גשמיים הווים ונפכדי' והאיש הלזה לא יסמיע לאזניו מה שמוציא מפיו כי הלא אם יאמרו לו במקום פלוני יש מטמניות וזה וכסף לא ינוס ולא יישן יחץ ולא ייעף עד יסקיף וירא א"ס השג' ישיג - מה שלא יעשה כן להשיג תורה ומצות עם שכל הון יקר כאין נגדה ועל זה נאמר אם תבקשנה כסף וכמטמונים תחפשנה אז תבינ' יראת ה' ודעת אלהים תמצא:

ובן

יהא זהיר שלא יניח המצוה בשביל הונאת ממונ' כי סנה מצונו ביעקב אע"ה שהיה ניקני סנאמ' ויותר יעקב לבדו ואז' לששכח פכין קטני' שהנדיקים חביב עליהם ממונם - ומנימו במקום אחר שהיה ותרן אין כמוהו במ"ס ז' על מ"ס כקברי אשר כריתי מלמד שנטל יעקב כל כסף וזהב שהביא מבית לבן ויעשה כרי ואמר לעשו טול כרי זה בשביל חלקך במצרה - וממנו ראוי ללמד כל איש ישראל שלא יפזר לריק ואלא לצורך ובמקום מצוה התלויה בממונ' יהיה וותרן גדול ואדרבה כל מצוה שקונה אותה ביוקר הרי זה מעולה וכזהר נתן ס' חנם כלל מצוה כי הקליפה בהפקרא יחא לה וע"כ יכזב בשביל מצוה ולא יניח סום מצוה בשביל דמיה שהרי ר"ג לקח אתרוג באלף זוז - ואז' זה אלי ואנוהו התנאה לפניו במצוות סוכה נאה אתרוג נאה ואמרו היר' מצוה עד שליש ופירשו רש"י ובעלי התוספות ז"ל דהיינו דכעת שרונה לקמת אתרוג ויש שם אתרוגים הרבה וכולם הם כשרים אז יקנה ביוקר היותר מהודר אפי' אם נדק להוסיף שליש דמי אתרוג הכש' שאינו מהודר - ואפי' אם כבר קנה אתרוג הכשר ואחר כך נודמן אתרוג גדול ואין מצומצם בשיעורו והראשון מצומצם בשיעורו נדק להוסיף עד שלש דמי אתרוג הראשון ולקנותו - ואז' עד שליש משלו מכאן ואילך משל הקב"ה וכו' פירוש עד שליש משלו דהיינו אותו השליש שהוסיף בהידור מצוה משלו שאינו נפרע לו בחייו כמ"ס היוס לעשייתם

פרק ג מוסר למחצלים במצות

כח

תחלה חלק לנשמתו לעשות בממונו הדרו מצות ומע"ט
מכיון וממונו בהון עתק כר"ג שקנה אתרוג אחד באלף
דינרים והפאר יסאר לבניו והיו לעושה הטפך מזה ועליו
נאמר עושר שמור לבעליו לרעתו. ונאמר יש רעה חולה
זכו' איש אשר יתן לו האלהים עושר ונכסים ונש"ו לא
תשבע מן הטוב. כי באמת הם שבעים דשנים ורעננים
בהיכליהם וטירותם כעבלי מרבך אכן נפש' נמא' ורעיה
מהמנוות ולז"א ונפשו לא תשבע נפשו דיוק כמו שפירשו
חכמי המוסר הקודמים.

ומה

יענה האדם ליום פקודה לפני המלך ה' צבאו'
כי הוציא כמה הזנאו בביתו למלאכתו ופלו
מאכל ומשתה וכמה ממון ביזבז ליום הכסא לקנות לבושו
הנבוק בגדים נאים נניף טהור דקה מן הדקה וכוכ' ישועה
גם בתי הירידים גם בתי השוקים אחד למעלה וז' למטה
ועל בגדים החמדות אשר ייטב בעיניו רץ וכא' אל
המוכרים ורץ וכא' אליו והיו עיניו ולבו שם תמיד כל היום
למלאות רצון יצרו הרע ועוד בער עוד יתן בעדו ולא ישוב
מפני כל כופר ושחמ לבו ויגל כבודו כי מנא כריגאל' תו
להראות העמים והשרי' את יופיו ורוב עושרו. ועל מלבושי
בופו הנבוק לא יכנס ולא יישן ירוץ ולא יישף אס יסקיף וירא
אס השג ישיב כרי חפצו ורצונו. ונפשו העלובה ערום
ועריה לא הביט אליה לחוס ולחמול עליה לעשו' לה מלבוש
המצות ומע"ט הנעשות בחג הקדוש הזה ויבז בעיניו מנו'
ה' ואס בא יבא לידו לולב ואתרוג בלא כסף וכלא מחיר
במתנה או בזול יקחנו. ואס לאו אינו חושש כלום ויסמוך
על אתרוג הקהל לבלתי בזות כספו וזהבו על ענף אחד
של תמר ועל פרי עץ אחד כי כרי בזיון וקנף בעיניו
לבזוז אדם כספו וזהבו על דבר מה כי בשאר הימים
ימנאו בפרוטא (הנה א"ה ועוד רעה חולה כי הבעלי
בתים להפיק דעת בניהם הקטנים שלא הגיעו לחינוך
קונים אותם לבניהם והם נשאלים שוללים מאותה מזה
ובשעת ההלל והושענות אין לולב בידם והם ביד בניהם
הקטנים אוי לאותה בושא) אוי לו מיום הדין אוי לו מיום
התוכחה התחת זאת לא תתאפק ה' מה מצאו בי עול
כי רחקו מעלי ואותי השלכת אחרי גוון ותכבד את גוף
הנבוק מלא אספסוף ממני. ואנכי נתתי לך העושר
והכבוד ולי הכסף ולי הזהב והב עשית להכעיסני בטוב
אשר השפעתני אליך. ורע בעיניך לכבדני בפקודי התורה
אשרים משמחי לב מהטוב הה' אשר הוא בידך ממני. הבחול
הזה קיויתי לגמלך כל טוב ואתה תגמלני הרעה.

ובודאי

הגמור עושה אלה גדול עונם מנשוא.
ועל זה בעלי בתים יורדים מנכסיהם
ולא עולים כי מרכים כבודם וממעטים כבוד שמים כי
מהראוי למי שהטיב עמו הקב"ה חסדו בנכסים בעושר
ושפע רב שלא יהיה כפוי טוב' בטובתו של הקב"ה המעדי'
טובו

טובו עליו ולתת ראשית כל כבודי כל לאל יתברך ולשמח
במעשה המצוות ולא יחשיב את כל הון ביתו אל רכון
הכורא אפילו על הדברים הנראים קלים בעיניו כי הם
נעשים פה למטה וראשם מניע השמימה וגדולים מאד
בעיני אלהים ואנשים יורשי דעת ומביני מדע ויבזבו
ממונו עליהם להראות חביבות המצוה וחפצו לעשות
תכשיטים ומלבושים נאים לנפשו הרמה והנפאה כבודה
בת מלך וממסכנות זהב יהיה לבושה כמו שעשה לגוף
הנבוק וכן לזונה מזון הנפש בתענוגי תורה ומצות כמו
שעושה לבושו כמה מאכל ומשתה ויין הרקח וכל תענוגי'
ליום החג שא' לא יעשה האד' מצוות ומע"ט חפצו לא יהיה
מזון לה בעולם הנשמו' ותרעב מן מזון העליון וזהו סוד
ולקטו דבר יום ביומו פי' דבר התורה והמצוות מוליק אותו
ליום רוחני בע"ה ובמו' שבשלימות נורכי הגוף צריך לב'
דברים האחד מלבושים והב' מאכלים כן לשלימות הנשמו'
צריך ב' דברים אלה. מזון הוא עסק התורה והמצוות
הם מלבושים והוא כי הנשמה יש בה רמ"ח איברים רוחני'
והיא בתוך הגוף כל אבר רוחני כאבר שגשמי שכנגדו
רמ"ח ניצוני נשמה ואס האדם יעבור עבד' כבון להסתכ'
בעריות או בשאר דבר איסור או נסתמה עין הנשמה
ונתכסה בקליפה ואינו חאס ברוחניות ואינו רואה סודות
התורה אף שהכפר הוא לפניו וכן אס חוטא באבר האזן
יתחדש און הרוחני ולא ישמע דברים החחנים וכן מה
שיכריז המלך וכן בשחוטא כפה הוא נאלס ולא יוכל לדבר
בדברים הרוחניים וזה גרם המצוה באותו חסיד שסימא
את עיניו במסמרות של אש כרי שלא יכשל בראותו שרצ'
לסמאות עיניו הגשמיים כדי להציל עיניו נשמתו. ועל זה
הזהיר הכתוב בכל עת יהם בגדיך לבנים פירוש שיהיה
הגוף שהוא המלבוש והבגד אל הנשמה לבנים ומלבושים
במצות להלביש הנשמה ושמך על ראשך והיא הנשמה שהי'
בר' ה' נשמת אדם אל יחסר כי אס יהיה ח"ו בהיפק יפגום
הנשמה ברמ"ח איברים ויהיו מלובלכים ויטרוק ללבנס
באור הגיהנום לשרוף מלבוש ההוא השחור וללבן את הנשמה'
ולטהרה כדי להחזירה למקומה שמתנה חוצבה כי תכלית
מירת הנשמה לזה העולם היתה לעשות לבושים לנשמה
והלבוש לכל רמ"ח איבריו ושם"ה גידיו הרוחניים הם בקיו'
רמ"ח מ"ע ושם"ה לא תעשה ועל כן אס אומרים אשר
קדשנו במצוותיו כי עשי' המצוה תקדש הנשמה ותלביש'
באור חדש שבאותו הלבוש תתלבש בג"ע התחתון. ואס
כן איפה מה לו לאדם לרוץ אחרי הכבדי' הנאים מלבושי
הגוף ובגדיו נשרפים שישן לו על תשמרו משמרת הקודש
מעשה המצות מלבושי הנפש וכל עוד שכיבד את גופו
מנפשו כודאי נפשו לא מטהרה ותחת תכשיטיה וקישוטי'
ובגדים לבנים הליביה כמה מלבושי' צואים וראוי לו ללבו'
שחורים ולהתעטף שחורים כל הימים על נפשו תחת אשר
עיניתיך

פרק ב עונש המתרשלים במצות

בשקפה ותיצב אוי לי אהא עלי איכבה אוכל וראותי פני
אבי שבשמים ואנכי ערומה גולה וסודה טמאה כטומאת
הנדר: אכה אולך את חרפתי בושתי וגם נכלמתי כי שטיתי
טומאה תחת אישי הא' ויתן איש כי את שכובתי וימשכני
בתלם עבותי ותחת היותי יפה נרודה בדרור החיים.
איך ולמה אתה בן אדם תולעה תכני מכת אכזרי
בעגלותך מעשות מצוות ה' והנני עניה סוערה מצות
ומעשים טובים תליראות את פני האדון ה' אלהי ישראל
ובבואי לפני כל גרש יגרשני לאמור פקדו נא את האדון
הזאת הוציאה ותשרף באש שלהבת אל תוסף ראות פני
כי כיום ראותה את פני תמות מיתת עולמית. וכעה גם
נדה לחזור ולבא לעולם השפל וקסה ביאה זו לה מאד
מרה כלענה:

ור כהערה זו למי שהריחו ביראת ה' ורך הלכב
שישים בלבו נרת הבת היקרה והחמודה ובדל
שכר המצות בע"ה ובע"ה וב"ה וב"ה בתתו אל לבו כל אדם
שהאבה הגדולה אשר לו עם ממנו והוא לא לעולם הוא.
כי אם הוא מאוהב ה' יוכי אותו בחייו ויפריד ממנו
כמ"ס כי את אשר יאהב ה' יוכיח ועל ידו זה יוכה אל
התשובה ולתקן מעשיו ואם הוא מאוהב ה' ומאוזן שאין
מספיקין בידם לעשות תשובה משלם זכויותיו לו בחייו
ויפריד אותו ממנו וימות ברוך עשר ולאי אשר לא עמל
בו יניחנו כמו שפי' קדמונינו ז"ל כוונת הכתוב הון ועשר
בכיתו וכדקת עומדת לעד שר"ל כי ההון והעושר ישאר
בכיתו של אדם והוא יפרד ממנו אך וכדקת עומדת לעד
כמ"ס והלך לפניך דרךך והוא ילוכו בכל עמלו אשר עמל
כנודע ממנו ה' אוהבים לרו"ל. ואם השפיע לו מזכותיו
בריוח לבו יהא דואג תמיד שמא מאכיל אותו השם יתברך
זכויותיו ויראה לזאת ירי חובה ומצוות וגמילות חסדי' וכו'
יכוון ממנו באהבת המצוה הבאה לידו ויאמר בלבו
בשפלות ובדוח נמוכה. מה דקני ומה חסדי לפני בוראי
אם אוכל שכר מעשה המצוות בעה"ז ומתי אעשה גם אני
לביתי בית עולמים. אם לא אכזבו זאת הונו בשמחה
וכסוב לכב כבא המצוה לירי בכל כסף ובכל מחיר ולא
אשוב מפני כל כופר.

והמבשרה הוואת תחת יד מרב' בני עמינו
להכחזת המצוות בעיניהם על
מצוות שיש בהם חסרון כיס ועוד ידם כעויה כימים האלה
האדירים והנוראים מפחד ה' ומהדר גאונו ולא אמרו בירא
נא את ה' אלהינו ולקחת אותנו מצוות ד' מינים לו להיות
סניגורים לנו לטוב לנו כל הימי' ולחיותנו כהמם הזה כי מי
יודע אם לעת כזאת הגענו בכף מאזנים מנחה וכוית
ומנחה עוונות ומה ה' לזכותינו להכריע כף זכויותנו
ומה לו לאותו הכן שאכז חות' חתירה לחתור באזננותיו
ולמלא נפשו מכל טוב ארצו והוא לא כן ידמה ופנה עורף
ולא

פניית' וכל ירי' ראשו להזכר ולהפקד בכלל יראי ה' וחושי
שמו אוי לה לאותה בושה אוי לאות' כליתה כי אף כי עתה
אינו רואה בגפשו מאומה הנה זה דומה לאדם שהוא מלא
בגדים בגופו ומכסה אותם לבושו ובהסיר לבושו תגלה
ערוותו ותראה חרפתו כך בגפשו חקוקים החטאים כמ"ס
החטאים האלה בגפשותם כי כיכרו את גופם מנפשותם
ובהיות הגפם לבושה בחומר לא יראה מומה אשר היא
ערום ועריה: אך כסוד החומר מעל הגפם תגלה ערוות'
ותראה חרפתה תגא כגאית עבדים ערומה מכל ועומה
מכל רחמנא ליגלן: הסוב היות ספיר ויהלום וכבי תפארה
כמו שפחה נחרפת על טפשותך וחמדת מאוייך ומתנוק
ההוה והנפסד בכליון חרוץ:

ונוסף על זה הגפם היפה היא מל לה כי תוכרח
לחזר בגלגול המר לקיים המצוות אשר בים'
מסיבת האצות ממון כדון רידן וכיוצא כי כל המצוות שיש
יכולת באדם צריך האדם לקיים ולדרוך אחריהן ואם לא
קיימן הוא מוכרח להתגלגל ולקיים' על כל פנים. והמנו'
הנוהגות. בזמן שאין בית המקדש קיים אלא שאין ביד
לקיימן כגון פדיון הבן וחליצה וכיוצא בהן יש כזה חילוק
כי אם באו לידו ולא קיימן הרי הן כשאר כל מצוות שביד
לקיימן ויתחייב לבא בגלגול גמור כרי לקיימן. ואם לא
באו לידו אין צריך עליהם בגלגול ממם אלא מספיק לו
שיתעבר בסוד עיבור באיזה אדם שיהיה מעורר המתייחס'
אליו יותר וכשיבא לירי אותו אדם המצוה ההיא שחסרה
לו לזה יקיימנה על ידו ויסתלק אחר כך משם והמצוות
התלויות בבגין בית המקדש כולם נדרכים להתגלגל כביא'
תשיחנו יר"ה: ואז יקיימו כל אותם המצוות שזה הוא הטע'
שהיו תחלה ימות המשיח ואחר כך עה"כ שהוא אלף הו'
שהא עיקר העונב לגשמות. לפי שהנשמה לברה אין לה
קיום מצות התלוי' בארץ כי כל התירי' ג' מצוות צריך האדם
לקיים במעשה ובדבור ובמחשבה ולכן יהיו תחלה ימות
המשיח לשיתגלגלו כל אותם הנשמות לקיים כל מצות
התלויות בארץ במעשה ובדבור ובמחשבה כי מה שקיימו
בעה"ז לא היה רק במחשבה כי א"א לקיימן במעשה וזהו
שהיה אומר ר' ישמעאל בן אישע כשהט' את הנר כליל שכ'
לכשיכנה בית המקדש אביא חטאת שמינה כמו שהארץ
שרב הקדש אלה כסוד הגלגולים וא היא הערה גדולה
להמתרשלי' כמנו' לחוס על נפשות ולירע על מה ועל מה
יירד בעול' השפל בגוף מחומר קודץ טפה פרוח דהיו' כאן
ולמחר למקום עפר דמה ותולעה ולא היתה ירידתה כי
אם לקיים מצוות ה' לקשט את עצמה ושכה אל בית אביה
כנעוריה מלחם אביה תאכל ולא בהילת לאסתכולי באפי'
באשר היתה טרם ירידתה בעולם השפל כי כסתה פניה.
ואם ח' נתרשל האדם מעשות מצוות ומעשים טובי' לצבור
הון ועשר לגופו הנגוף. ואז הגפם היפה היא מל לה מאד
נשקפה

ועיקר

מאת ד' מינים ונענועם בלשם כח הקדו
 הזה כי כולו מלא חסדים לכבוד דניס
 הקשים שנגברו מראש השנה עד יום הכפורים שהם בסוד
 שמאלו תחת לראשי ומעתה על ידו הלולב וניענועיו הוא
 בסוד וימינו תחבוקני להמשיך חסדי המקום חסד ה' מלאה
 הא' רץ ומתייחדים המדות העליונות ייחוד גמור וכוונת
 שמבואר בזה תנוס ז' וכד ישראל אינון כט' ו' יומין כרין
 כטיל לכנוי לפרש גרפ' עלייהו ולמחדו כהן ועל דא כתיב
 ולקחתם לכם ביום הראשון פרי דא איהו אילנא דאקרי עץ
 פרי ואסתכח ביה פרי עץ הדד כד' א' הוד והדר לפניו מ'ט
 איתקרי הדד ומאן איהו הדד דא כד' א' אקרי הדד
 והא איתר טמיר איהו דלית ליה גלמא כלל ונריכ' לאתכמי
 תדיר ולית הדד אלא מאי דאתגליא אלא אע"ג דאיהו
 דגא טמירא הדורא איהו דכל גופא אלא אשתכח הדורא
 לגופא אלא ביה מ'ט וכו' - ובגין כך עץ הדד איהו ודא
 איהו עץ פרי עושה פרי כפות תמרים הכא אתכלל אתת'
 כבעלה כלל פירודא תמרים כחדא וענף עץ עבות תלת'
 דא בסטרא דא ודא בסטרא דא וחד דסליט עלייהו וערכי
 נחל תרין דלית להו ריחא וטעמא כשוקין ככני נשא ובגין
 כך לולב נטיל כולהו וכו' ובגין כך בהני זינין בעי כרנא
 לאתחזא קמי קב"ה עלין וטרפין דהני תמרים אינון כל
 שאר חילין דאתאחדן באינון כינויין דקב"ה אקרי בהן
 בגין דכענין לתתא כגונא דלעילא דלית לך מלה בעלמ'
 דלא אית לה דגמא לעילא והכא נמי אית לתתא ובעו
 ישראל לאתאחדא ברזא דא דתהימנותא דקב"ה עכ"ל
 ולדעו דעת ומכני מדע מבואר מהמאמר הזה איך אנו
 מייחדים כל המדות העליונות יחד ע"י כטיל הלולב ומיניו
 וקנף הדין כל יראה וכל ימא ח'ו' ואף אס אין כל אדם
 ישכיל דמיות הענינים וסודותיהן ויחודם אעפ"כ יש לאל
 ידו לעורר כח העליון כי מאח' אשר כל א' מהנה יש לה כח
 ושורש במרכבה עליונה אשר נמשך משם למטה בארץ
 מעש' ידינו מעורר כח העליון ושורשו למעלה ועל זה נאמר
 כי חלק ה' עמו כי הוא יתברך חלק מכבודו לישראל ויפח
 באפם נשמת חיים וחלק ירדן בכל דומים למשיחה או
 חכל הקשור בראשו אחד למעלה ובראשו אחר הכ' למטה
 שמי שאוחז בראשו של מטה ומתעסק בו בכל כחו מעבד
 ראשו העליון - כן הדבר במעשה המצוות פה עמנו למטה
 בארץ ראשו מביע השמימא ופיתעורר כח העליון ושורשו
 למעלה ונתוסף כח וגבירה בפמליא של מעלה ומתבסס
 כל העולם : אשר על כן אשרי אנוס יעשה זאת לבלתי
 סור מן המצוו' ימין ושמש אף אס לא ידע וישכיל כטי' המצו'
 מה היא ומה נעש' בה רק יהא זה' להיות רגיל בפיו טרם
 עבודתו לומ' ויהי נוע' ה' איהו וכו' - וכן אמרו בזה פ' יתרו
 וז' על מה דנלי דוד ואמר ומעשה ידינו כוננה עלינו מאי
 כוננה עלינו כוננה ואתקן תקונא לעיל' כדקא יאז' עלינו

ולא פנים ויחבוק אשפתות תחת פדרסים וגנות - וכודאי
 כי לא כל א' מישראל יוכל ליעול אתרוב הדאי לברך עליו
 כי לא כל אדם יכול לכבד כספו בזה כי לא אחר כל
 השיעורים הללו ודאי אלא לעשירי עם אשר כבד מצאה
 ידם כאשר דברנו עד הנה בתוכחת' אך לא מפני כך נאמר
 שהות' להם ליתר העם לבלתי קחת לולב ואתרוב לעשות
 הנענועים בשעת הלל ולהקיף בהם שהקפות כי לענין
 זה לא מצלה ומוריד האתרוב להי' כקי ומהדר כמו שהוא
 לענין הכרכ' כי כודאי בזה מצוה מוטלת על כל אדם ישראל
 לקחת מן הכא כידו אתרוב ולולב כי לזה אין צריך לכבד
 עליו מעות כוונתו וכמעט מחיר ישיגנו ולאיס אשר אלה
 לו כי נפשו אותה לקחת לולב ואתרוב כי דערים ואין יד
 משגת ויעש כדי השגתו לשם שמים נותנין לו שכר כעושה
 מצוה בשלימותה כי ה' יראה ללבב - אכן אותם בני אדם
 שתעו בשכלם לאמר בכיונא בזה כיון שאין כידנו מצוה
 בתיקונה לא נחפז בה וההעד טוב ממציאות רע תעו
 מדרך השכל כי לכל הדיעות לענין ניענועים לא עיכב
 שום מהדברים הפוסלים לברכה וראוי לכל בר דעת
 לדרוך אחר המצוה הזאת כאשר תשיג ידו המעט הוא
 אסרכ כי כל אדם אינו חייב אלא כשיעורו ועשה ענף
 ופרי למעלה -

אבל

חלילה להתכבז ולתקל המצוה ח'ו בעיניו.
 כי כשם שצריך להיות כל אדם ישראל ירא
 חטא והוא שיהי' ירא שלא יכעיס את קונו ולומר איך אחר
 זמנא ח'ו מכעים לקוני להפך מדותיו הדומים לדין חליל'
 ואיך אכנים את הקליפה אל הקדש פנימ' ונמנא ח'ו כמנעל
 בקדשים וכמכנים כלם כהיכל ואס יירא עוד ית' ואמר
 איך אחרט ואפגום עליונים ותחתוני ויח' מדות העליונו'
 ח'ו - וכל אלו הבחינות הם יראת חטא בערך לא תעש' -
 וכן נמי צריך להיות ירא בערך מצוות עשה ודוח' ונשמתו
 אליו יעבוב ויטער ויאמר מה מעשים אעשה לפני כורי
 וקוני לייחד את המדות של מעלה כדי שלא יהא קנף הדין
 גובר ח'ו פן יפגע הדין במעט הנאן נאן קדשים ויהיה
 פרצה גדולה בקדושה ח'ו מכח רוב הדין - הלא תראה
 הארון הרשכ' ע"ה הוא היה אומר כל יומא אנטערנ' דלא
 יוקיד עלמ' ברינוי דנרק וכולי וכמוהו כמה חסדי התנאי'
 בגין ר' צדוק ור' א' המורעי שהתענו על ידו של' ועל ביתר
 שלא יפגע בהם הדין וזה היה מעלת אברהם אבינו ע"ה
 שהיה ירא אלהים בבחינה זו כמ' ש' כי ירא אלהים אתה
 שכיון לעשו רכונ' של מקו' כדי לעקוד את הדין בעקירת
 ינחם בנו באופן שמדת הדין תהיה תמיד בעקר בימין
 ומוכנע תחתיו להיותו ככלל בימין כבוד - וכן צריך כל
 אדם להיות ירא וחרד ולהיות מבמת פניו תמיד כל היום
 לא ישקוט ולא ינוח להרכות תורה ומצות בכוונ' זו להתיש
 כחות הדין ולהגביר חסדיה :

פרק ב דיני מינין

אע"ב דלאו אכן ירצין לשואה רעותא אלא עובדא
כל חדוי מנא ידיו כוננו להו דר' דאטריך לאתתקן
וכו' ע"כ קרי מוטא שציף תפלה זו היא להכלית יודעין
לכוין מעשה המנוות במדרגו העליונות אע"פ מעשה
דק מעורר מרדנות העליונות ועשה פרי למעלה ועל
כן מדרבי חסידים הראשונים ע"ס להתעורר ולומר טרם
כל מעשה התנוות הכתוב הזה כאמור:

זכר

אלו הענינים נרץ לחפש אמריהם קודם שיבא
ומן חובבן כרי להיות לו מחן ומחמן לבית בו
ירי חובתו ולהתהדר בהם לפני כורא עולם כי ההדר עיקר
גדול בכל הד' מינים כי אף על פי שלא נאמר הדור רק
באתרו מכל מקום למדו ר"ל כי הואיל והוקשו להדרי
דכתיבי בחד קרא בא לומר שכל ר' מינים אלו נדיבים
להיות מהודרים כמו האתרוג שכתוב בו הדר אשר על כן
במקומות שהאתרוגים אינם נמצאים וגם הלולים באים
מארץ מרחקים נרץ להזהר ולראות שלא לבא להכשל
כאסור ברכה לכטלה ח"ו כי לולב שיכש טרדתו או רוב
עליו שכלה מראה הירקות ש"ו והלבינו פגם פסול תפילו
בשעת הדחק. ואותה שאמר בגמרא תצטע בכני כרכוס
שהיו מורישים לולביהן לכני כניהם ואמרו אין שעת דחק
ראיה כגראה רבשעת הדחק נמצאים בהם כבר רחו אותה
הפוסקים דשינו שהיו מורישים להם לזכרון בעלמא אבל לא
לברך עליו דאין זה נקרא הדר וכן מזה הס' לולב הכפוף
בראשו בשרדו וכן אם לא היו עליו זה על גבי זה כדק
הלולים שאין ראשו של זה מגיע לכד עיקר של זה או שאין
לו הרכה עליו זה על זה וכן אם נקטם ראשו דהיינו
שנקטמו חכ העלין העליונים או אם נקטם העלה העליון
האמצעי שעל השדרה אפי' הוא לבד וכן אם נקדק ונתרחק
כ' נדדיו זה מזה עד שראו כשנים וכן אם נחלקה
סתיומת דהיינו מקום דיבוקם מנבן שהם גדלים שנים
שנים כל אלו פסולין אפילו בשעת הדחק כי אינו נקר' הדר
ואין בו חילוק בין אם ראשו לכל שבעת ימי החג חוץ
מנכדק ונחלקה התיומת שפסול תמו' לקיחה תמה שכשרים
מיום ראשון ואילך. אבל במקומות שנמצאים נרץ כל אדם
להתהדר ולחפש אחר לו לב תהדר ויפה עד שידו מגעת.
ומנה לאגרו במינו כי אותם הקושרים במשי וכיוצא לוי
אין זה נוי אלא מסער אלא בעלין שלו יקשור אותו ונהגו
לעשות וקשרים כי הלולב כד נרין יסוד עולם והוא שפי'.
ויש מי שסובר להיות ה' קשרים וד' אוננים שהם ס' כצינית
כנגד ס' אותיות דשם ב"ן כי הלולב ומינו בבחינת שם ב"ן
כנו' בספר פרי עץ חיים ויש חסידים ואנשי מעשה עושים
בו יח קשרים רמז ל' ח חולעות שכסדרה וכך היא המדה
והרמוזה בו אל ח' כמדרש.

ובן

בהדס נרץ להודיעם כי ענף עץ עבות האצור
בתורה הוא ההדס שעליו חופין את ענני שיהיו

ג' עלין כבעול אחד בעיגול שאין אחד נמוך מחברו
שכשהם עומדים באופן זה וראי הם מכסים כל הקף ענני
וזהו עבות ואכל אם הם ב' עלין בשוה כבעול זה כנגד זה
זהו העלה הג' למעלה או למטה מהם אין זה עבות אלא הדם
שזטה ופסול אפי' בשעת הדחק וקראוהו שזטה מפני שעליו
משכמי' כשזטה. ונרץ להזהר בזה לכודקן טרם יאגדום
בלולב ואפי' במקומות שאינם נמצאין נרץ להזהר לפחו'
שיהיו עבות רוב אורך ההדס או כראשו או כסופו דהוי
עיכובא. אבל במקומות שנמצאים נרץ כל אדם לבקש
אותם לחים וטובים אשר אין בהם כל מום כולס עבות
מראשם ועד סופן ושלא יהא נקטם ראשו ואף שאם לא
נקטם העץ כשר מכל מקום למנה מן המוכשר יכדוק
בראשית' שלא יהיו נקטמים ויכשים ויש אומרים דיכש ראשו
אפילו אי אפשר באחד פסול ונרץ להזהר בזה מאד וכן
שערכה שיכשה או שגמח רוב עליה או שנקטם ראשה דהיינו
שנקטם עצה פסולה ויש אומרים שאם נרדלו עליה מהקנה
או שנסדקו ונחלקו עליה פסולה ויש להחמיר בכולן הואיל
וערכות מצויות בכל המקומות. ודכת מכני עמנו שובים
בזה ולוקחים בכל יום ערכה חדשה ותוחבין באגוד ומתוך
שמושכים אותה למטה כרי שיהא למטה מן ההדס נושדים
רוב העלים ופוסלין אותה כנו' שאם נשדו רוב העלים
פסולה ולכן ראוי להזהר שידקדקו בתחיבתן בתוך הלולב
וכבעוען שלא ינשדו רוב העלים ויפסלו אותם. וגם נרץ
לרקדק בשיעור אורכם שנריבין להיות הדם וערכה ג'
טפחים שהם י"ב גודלים והלולב ד' טפחים שלמים שהם י"ו
גודלים. והרכה בני אדם לא דקדקו בזה בערכה ואומרים
ערכה קצרה כלולב כרי שיהיו כרי הערכ' למטה מן ההדס
וכן לא יעשה: והמדקדקים יבחרו בהדס שיהיו אחזקות
קצת וכזה יבא הערכה למטה מן ההדס לעולם.

והאתרוג

נרץ לרקדק בו הרכה כי הוא נקרא
פרי עץ הדר וכל ההדר האפשרי
שהוא יכול לבקש ולחפש עליו יחפש איבקש עליו ויקח אותו
בשלמות ההדר ויהא כזה הרכה כי יש הרכה מהם שהם
מורכבים והם פסולים ואפי' הורכב יחור של אתרוג בלימו'ן
הוא פסול וכל שכן אם הורכב יחור של לימון באילן אתרוג'
כמו שכתבו פוסקים הראשונים שהם פסולים אפי' בשעת
הדחק. ושמענו שיש סימנים בהם שהאתרוגים המורכבים
הם חלקים. ולאחרונים בליטות קטנות בכל גופן וגובה
להם. ועוד יש בהן סימן כי המורכבים העוקץ בולט ועוקץ
האתרוג שוקע. ועוד סימן ג' כי תך המורכב דהיינו
המין רחב והמחל שלו רב והקליפ' התיכו' קצרה והאתרוג
הוא להפך כי הקליפ' רחבה והתיכו' קצרה והוא כמעט
יבש. והגרעין של האתרוג הוא זקוף לאורך האתרוג.
וגרעין המורכב הוא מושכב ואורך גרעין לחתב האתרוג
וטעם פיסולן הוא לפי שהמורכב לא נקרא אתרוג ואין
להכשיר

אותו .

וחבמי

האחרונים זלצומו על כמה בני אדם שמדקדקין דקדוק דין וקל ולא דקדקו בחמור דהיינו שראוין הכל אחד השושה של אחרון אש נחמר דבר מה ממנה אף אם האחרון מהודר בכל מיני הידור כיופי ובתואר מניחין את זה ולקסין אחר אף שאין דומה לו במראה ובקומ' ובהידור דין שאין חסרון בשושה וטועים המה כי אף שראוי לדקדק בכל אלה להיות מנוקה מכל מום לא אמרו אלא כשירו משגת לקנותו מהמוכר והתהדר שכולם או בממלא אחר טוב ממנו : אכן אם אינו בממלא והמה בממלא או שאין ידו משגת לקנות המנוקה והמהודר והוא דקדק לברך ולנחל ידו חובה בלולכו של חבירו טפי עדיף לקנות אחרון שיש בו א' מכל אלה אף שאינן כל כך מנוקין ולברך על הקנוי וממנו מלדדוף אחר אותו שאין בו א' מכל אלה שצריך שחברו יקנה לו במתנה ואולי לא דעת לו ולא תבונה ואינו גומר בלכו להקנותו וממלא שאינו יונא ידו חובת לולכו וכן הסכימו רבים מגדולי ישראל ורבים מאנשי מעש' עוסקין כן והמחמין' הרי זה מן המתמיהין כי על הדוב כשמכרכי כלול' הכולל המזכ' את הדכים כאשר ראיתי בקצת מקומות שעברתי בהם מדכים כל שעם לבא ודוב כל העם כדי לזכות בו חוטפים הלולכו ומכרכין ברכה חטופה ויריבו איש את דעהו ותבקע הארץ לקולם ואין איש שם על לב כי צריך בעל המזה שיקנה לו תחלה במתנה ואם הוא חוטפו מיד חברו שביקש ולא יזכה לו בעל המנוחה לא עשה ולא כלום אין גם א' שיוכל לברך עליו בכוונה ולעשות הנעמועים כי מאין הרגלים שיכרכו עליו והוא נובע ואינו נובע בלולכו ואחרון חברו ולא אחיו הלולכו ואחרון כדיו לפחות בשצ' שברכה כאשר ראינו מעשה הרע הזה ברכת בני עמינו ומכרכין ברכה לבטלה על נטילת לולכו והוא אינו לוקחו בלקיחה תמה בעד כי ירא בעל המנוחה למוסרו בידם פן בריבם איש את דעהו יעלו עד להשחית לולכו והאחרון של מזה שכזב עליו ממון דב כאשר יקר מקד' חב פעמי' וצריך להזכיר את העם ולהודיע עונשו של דבר וחומר שבו כי לכל העם' בפגמה וישראל קדושים הם בהתלהב נפשם בחשק המזה לא יפנו ימין ושמאל כי לא ידעו מה הוא ענינו של דבר ושורשו והייטב בעיני ה' כי יוס' א' לחשכון עונות יפגעו באימור ברכה לבטלה ואת מעשה ה' יתרחם ולא יכנס ועוד כי בטלו מצות עשה מן התורה כי על ידי חטיפתם זה מזה וזה מזה לא עשו ולא כלום . ורבים מהם מתפללים תפלה חטופה אחרי כן כי איחר להם ב' אונ' שעות עד לברך . אשר על כן חסידים ואנשי מעש' בחזו להם לקחת לולכו ואחרון משלהם אף כי לא יהיה כל כך מנוקה ויפה פתו של הכולל דין שיעלה ברכתם לפי עיקר הדין ולברך בכוונה ולעשת הנעמועים בדת וכהלכה ב' .

המכרכים

18

2

להכשיר דין המקרא אחריו ולא שאר מינים ולא בצורה תלי' מילתא מאחר שזה המורכב לא מיקרי אחריו ואע"פ שהם בבור' של אחרונים ורבים משנה לשנה באילן ואין לנו בו אלא מה שאמרו חכמים אחריו דוקא . וכן יש לדקדק באחריו הידוק שדומה לעשבי הסדה שאף על פי שחוזר למראה אחריו כשר בשמשהין אותו אין לקנותו לכתחלה אלא אם כן התחיל במקנת למראה אחריו דשמא יהא כשאר יריק . ויש מי שפוסלנו גם מטום הדור ולכן טוב להחמיר וליטול האחריו שחזר כולו למראה אחריו דוקא . ורבים שגו בזה להתיר אחריו ידוק גמור וממנו על דברי התקוני' שאמרו ז"ל ואם היא ידוקה היא משוכחת יתיר בדיוקנא דהות אסתר ידקדקת . ואני אומר' כי לפי שיטה זו היה להם להביא גם כן כי אע"פ כי אסתר ידקדקי' היתה הדי אמרו וחוט של חסד משוך עליה ומטעם זה הידוק כעשבי הסדה לבמדי פסול מפני כי גוון זה הוא בסטרא אחר דכתי' כפרוח דשעים כמו עשב ואין בהם הנטרפות חסד כלל . ולא אמרו בתקונים אלא למי שיש בו ידקדקות במקנת ויש בו מראה אחריו כמשך חוט החסד של אסתר וכן ראוי ונכון להזהר .

וכן

יש להזהר בדין חזיות שאם עלתה בחזיות והוא כמו אכעבועות ויש בו ממש שמקומו כיכר במשמש היד שהוא גבוה מן האחרון אם עלתה כב' או בב' מקומות פסול ואם הוא בחוטמו דהיינו במקו' שמתחיל להתקצר ולהתחדד כלפי ראשו פסול אפי' בכל שהוא וכן כל שינוי מראה אפילו בכל שהוא דזה לא הוי הדור משום שנראה שם לעינים יותר משאר מקומות שבו שבאותו הסיפוע אדם נותן עיניו ומטעם זה ג"כ יבש פוסל שם בכל שהוא .

אבל

ראוי להודיע לבני אדם כי יש כמה שהם נמנעים מלקנות אחריו לברך עליו משלהם יען כי הכל נראה בעיניהם חזיות ופוסלים אותם כי באחרונים שלנו הוא מכוני ליגדל' מהם נקודות וקטנות כל שהן וזה לא נקרא חזיות שהחזיות הוא שמעצמו האחרון בולר אותה הנקודה מנומר או ידוק אף זה הנמלא ברכ אחרונים שלנו אינו מהדיעיותא של אחריו אלא מן הקוני' ומן הכדקנים שבאילן שעוקנים בו ובאותה עקעה כשהוא גדל באילן משתנה מקום העקעה ונעשה מקומה כמו אדום וקורין אותה חזיות ואינו אלא מצד העקפה ועוד כי רובם אינו ניכר מקומן במשמש ואינו גבוה משא' האחרון . וגם שינוי מראה שאמרו שאפי' בכ"ס פסול בשופע לא אמרו אלא כשנראה לכל שאינו הדור אבל באחריו שאינן בראים לעין מחמת דקתם וצריך להסתכל בהם כדי שיהא נראה ונרגש בראיה ואדם אחר הרואהו ביד חברו יראהו כולו הדור בלי שום דושם זה אינו נקרא כל שהוא והדר נקרא למי שהוא כידור וכל שכן לאחרים הרואים

אותו

ב

ית

פרק ב דיני הדין שבחולב

המכרכים כלולב ואינם עושים הנענועים אין להם על מה שיכמוכו. כי על כן אף שינאוקית מן השורה לברך על הבלתי מוכחר כל כך במקום שיש מוכחר ומהודר ויפה ומנוקה מכל מום. מכל מקום בהעריך העניינים בשיקול הדעת הדעת נוטה כי בהתלוות אליהם כושר העניינים הכז' וקיום המנוה כתקנה וכדינה בשלהם כונתם רנויה לפני האל יתברך וזה פשוט ומבואר לכל בר דעת. אך צריך להזהר שלא יהא באתרוג דברים הפוסלין אותו בגזן חזית גמורה שמתעצמות האתרוג שמקומו ניכר במשמוש היד שהוא גבוה מן האתרוג כנזכר. וכן בחסרון אפילו בכל שהוא פסול כמו שכתבו הפוסקים ואעפ"כ מיום ראשון ואילך כשר וניטל פטמו ויזקקו ריכו כחם וכשר מיום ראשון ואילך גם כן אבל חזית כתבו גדולי הפוסקים דפוסל' כל שבעת הימים. וצריך שתדע דכח' לשעושים י"ט שני של גליות פסולי יום ראשון אסורי' גם כן כי י"ט שני משו' הפקא דיומא. ועוד ראוי להודיעם דבמקום דשכיחי דקלי' ושאר המינים אלהם שלא יקצנו הם בעצמם הר' מינים דקרקע אינה גבול וכתם עכו"ם גוזלי קרקע הם ויבא בגולה ליד ולולב הגזול פסול לא יקצנו הגוי ויקב' מהם ומה שמהג' בארץ ישראל שקונים האתרוגים מן הנכרים והולך הישרא' ובורר הטובים וחותר אותם בידו אינו מן הנכון שהרי אלו האתרוגים נתמרחו על ידי הישרא' והיאך ינא' בהם בטבלס וראוי למנוע מנהג זה רק שיקצנו הגוי בידו דוקא כמ"ס הפוסקים. וכבר כתבנו לעיל בפרק א' כדון סוכה גזולה שראוי לכל איש ישראל הירא להזהר שיהיה נזהר לעשות המנוה ממנון של היתר פיודע בודאי שבא בהיתר גמור לידו בלי און ומרמה ונביכה. שאם ח"ו יש שום פקפוק של איסור באותם המעוה שנאוי הוא לפני המקום ברך הוא ונעשה סניגור קטיגור כדון לולב הגזול כמו שהארכנו שם: ויתר דיני אגד הלולב ונענועיו יתבאר בפרקים הבאים בס"ד:

בבב

העולה מכל דברי הפק הזה בקיגור שנריך כל איש ישראל להשתדל בעבודה הזאת וא' תהי קלה בעיניו ואל יסתוך למר עס הקהל אני מוטל כי היא סמיכ' של סכל כי לא מתקן לולב לקהל לא שיטול אותו שאין לא ידו משגת לקנות לולב לעצמו או שבא מן הדרך או שאיר' לו ויהא אונס ולא קנה לו לולב ואתרוג שאז תנאי בית בין הוא שיעיל נטילתו כלולב הקהל אבל מי שכירז בפק לקנות ולחבב המנוה ולחדרה אינו רשאי לרמו' אותה מעליו שהיא גדולה במאד מאד בכמות ובאיכות ומגיע לו תועל' רב אם לנפשו אם לגופו אם לכל אנשי ביתו להשקי' לו מימי רע וכל גזרה רעה אם יעשה אותה כתקן. ועוד אעפ"י שיטול לולב הקהל לא יוכל לנענע אלא פעם אחת לנא' י"ח מנוה אכל הנענועים אחרים בב' מקומות מן ההלל ולהקיף בו בזמן ההושענו' איך יעשה ואם הוא במקו' שהאתרוג י'

שהאתרוגים אינם נמצאים ואינו יכול להשיג דבר שפא י"ח בו מפני שדמיו יקרים ואין ידו משגת יקנה מן הכא בידו ד' מינים הללו להיותם בידו בשעת ההלל ויברך על אותו שנכחר לקהל וכו' י"ח ומה שיש בידו יהיה לחבוב מנוה ליחיד שם שמי' מן הכא בידו וצדקה יחשב לו. אך מ' שיש ספק בידו לקנו' צריך שישתדל לקנו' המוכח' והמהודר יותר שימ' לברך עליו בשלו ולא יחוס ולא יחמול על ממנו כי איך יעלה על דעתו של האדם הטפש לפקפק בענין אחר כי ממנו יתברך הכל ומידו נתנו לו כי זה כונת הכור' שיעשו מצותיו בשלמות ובהדר נאה ונתן לו יד לעשות והאיש הסכל והטפש לא כן יעשה להקל מעליו שלא לפזר ממנו שאינו שלו ויתרצה כמה שימצא אלא ראוי ונכון לחוס על כבוד קונו ולעשו' המצות ברקדוקן ובשלימותן ואעפ"י שמן הדין נראה לו שמצא בו לא יתרצה בזה לא יעש' הדבר בשלימות בלי פקפוק שאם בא לינק אתרוג ושואלין ממנו דינר א' והוא מסופק בו אם הוא ראוי אם לאו ישאל ממנו אתרוג יפה ממנו ויתן ב' דינרים ויקח אותו יפה וטוב כדון לבו בלי ספק וכלי פקפוק בכל תנאיו וכן בכל ענין המצות העושה יעש' אותן בשלימותן וברקדוקן שלא יחסר מהן כל דבר. וכזה יוכר עבודת העבד הנאמן ומקדקת בעבוד' אדוניו ומשתדל לעשותה בשלימות ולייפו' אותה עבודה כדי למצא חן בעיני אדוניו וגם אדוניו מכיר את לבבו הטוב ושמחת לבו בעשיית מצותיו ומוסיף לו שכר אחר נוסף על שכר המנוה עצמה מפני רצונו הטוב וחפצו השלם בעבודתו כמו שביארנו. וגדול שכר האיש המזכה את הרכים לקנות לולב הקהל לזכות את הרכים ולנא' בו ידי חובתם וזכות הרכים תלוי בו ומה שוב חלקו ומה נעים גורלו כי הדין הקדוש ראשון הוא לחשבון עונו' הוא מזכה את הרכים בו כיום מובטח הוא שלא תבא מום עון אשר חטא על ידו כמו שאמרנו כל המזכ' את הרכי' אין חטא בא על ידו ומי שרואה נפשו על כי רא' קרי כליל יוהכ' שאמר עליו ירא' כל השנה והשיג' ידו במנוה הוא ישתדל בכל הזמן וממנו לקנות ולזכות את הרכים כגד' טפת הזרע שהיא נשמה עשויה ביד החיזונים עתה יזכה את נפשות בני ישראל במנוה הזאת ועל ידי כך ינא' אותה הנשמה העשויה אשם ולהכניסה אל הקדש פנימה ועל ידי הכרבות שמכרכים כולם מתקן מה שפגם המשכת הטפה למעלה לחון והחזיר הטוב אל הרע עתה על ידי הכרכות יתוקנו וישובו אל הקדושה כי כן כחם של הכרכו' להמשיך שפע ורחמים להחזיר הדברים ליושנם וכל עיקר מצוה זו הוא סוד ייחוד וזווג מדות העליונות. והנענועי' גם המה באים להמשיך את החסדים ולהמתיק את הדיני' כמודע מדברי רבינו האר"י זלה"ה על כן מנוה זאת היא תקון גדול למי שנכשל בעון שכבת זרע לבטלה לייחד הלולב והאתרוג יחד סוד קב' הושעניא נגד מה שהשרי' לשכינת

לשכנת עוזנו בהמשכת הטפה לחוץ עתה יוקשרו ויעשו
כולם אנדה אחת וכמו שכחטאו נסתלקו החסדים למעלה
כך על ידי הנענועים ממשיך החסדי וממתיק את הרינים
באמר וטוב ויפה לכל האי' הירא לבוין בכל זה ובכן חסד
ה' מצולם ועד העולם על יראיו אמן:

לכבוד האל יתברך להיות שבע ודשן במונותיו כל השנה
כי כך היא מדתו של החג הקדוש הזה ביותר משאר חגים
ומועדים דכולהו מהאי שלימו מתברכין דמיא מ"ש בזוהר
לענין שבת וכבר הארכתי בתוכי' מוסר על כל זה פ"ב
דשבת בס"ד • ואחר שיתקן דרכי החג מאכילה ראוי וכוון
שיאמר בלבו מה תקנתי לנפשי היפה ויפנ' מלבו מחשבו'
הכלי העה' ויתכבוד מקנת' היום לפשפש במעשיו על כל
מה שפעל ועש' וישוב ויתחרש בכל לבבו וככל נפשו כי זה
עיקר כונת רבותינו הקדושים באמרם חייב אדם לטהר
עצמו כרגל על טהרת הנפש היפ' כי היא הנקר' עצמותו
של אדם וזה בכל הרגלים וכ"ש וק"ו בבא יום חג הקדוש
הזה כי הוא יום אחד לחשבון עונות כמ"ס באגדה בשם'
ולקחת' לכם ביום הראשון זה ט"ו ואת אומר ביום הראשון
את מונא בער' גרולי הדור מתעני' והקב"ה מתיר שליט
מצוותיהן ומר"ה ועד יו"כ היחידים מתענין והקב"ה
מתיר להם שליט מצוותיהן וכו"ה כ"ח מתענין האכשי'
והנשים והטף והקב"ה אל' לישראל מאי ראול אול ומתכא
ולהלן נחל חושבא ומיה"כ עד החג כל ישראל עמוקין
במנו' זה עושה סוכתו וזה לולכו וכי"ט הראשון של חג כל
ישראל עומדין לפני הקב"ה ולולכיהן ואתרונן בידיהם
לשמו של הקב"ה ואל' הקב"ה מאי ראול אול מן הכא נחל
חושבא הה"ד ביו' הראשון ראשון לחשבון עונות ע"כ • כי
ראוי וכוון לכל איש הירא וחרד אל' ה' לשוב מעבירו' שכירו
ולתפיל תחנונו לפני אלהינו מרח' בטרם תבא יום ראשון
לחשבון עונות וכה יאמר בתחינתו אנא ה' ארך אפיו' את'
ובעל הרחמים גלוי וידוע לפניך שרוננו לעשות רצונך
ולקיים כל המצות אשר צויתנו ולהזהר בכל אזהרות
שהזהרתנו ואי מעכב שאור שבעיטה מעכב • לכן יהי
רצון מלפניך שתהיה בעזרנו בשנה הזאת הבא עלינו לטוב'
וזה היום תחלת דין וחשבון עונותנו עוזרנו אלהי יפענו
שלא נעבור אחר מעש' לא תעשה ואל' תביאנו לירי חט'
ולא לידי עבירה והנילנו מכף רוב ואורב יצרנו הרע ויחר
לבנו לאהבה וליראה את שמך והשיבנו אבינו לתורתך
וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלימה לפניך
תמיד מראשית השנה ועד אחרית השנה ויקויים בנו מקר'
שכתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמך על ראשך אל'
יחסר ושנוכל לקיים מהיום והלאה כל מצוה שצדקן לפנינו
ממ"ח מצות עשה ומה שלא נוכל לקיים תצדק מחשבתנו
הטובה למעש' וכהיה אנחנו ונאצאנו ונאצאנו פולט
יחד כלי מוכן לקבל נפש רוח ונשמה אשר נפחת בנו כרי
שנחזור לעתיד למקור שחבת נפשו רוחינו ונשמתינו
משם • ולא נבוש ולא ככל' בעולם הזה ובעולם הבא ולהיו'
מוכנים ומזומנים מאותם הנחלים לחיות במצ'ה ולבקר
בהיכלו כולו אומר כבוד ואחרי כן יקראן פמוק היראה
והתשובה •

ותפלה

פרק ג

ערב

יום חג הסוכות מצוה על כל איש ישראל
להשתדל ולזרו הוא בעצמו וכבודו להכין
דרכי חג הקדוש הזה בשמח' וכו' ואע"פ שיש לו כמה
עבדי' מצוה בו ביותר מבשלוחו כמו שאמר לענין שבת
דרכי חג' בריש' מכתף ועי' מכתף ונפיק ואמר אלו
מקלע לי ר' אמי ור' אסי לא מכתפי' קמיי'הו כן יעש' לכבו'
האושפיוא הבא אלינו הוא החג הקדוש הזה ולכבוד הו'
אושפיון קדישין אברה' יצח' ויעקב משה ואהרן יוסף ודוד
ע"ה המתקופים בכל קורות סוכתנו כל ז' הימים וששי'
ושמחים בששון שמחתנו שמחה של מצות וכל דבר שיקנה
תהיה מנ' פניו לכבוד הרגל ולכבוד הו' אושפיון קדישין:
ואם אי אפשר לו להטפל הוא בכולם יבין מקנתם ויאמר
כפה מלא כחך אלהים שהחייני וקיימני והגיעני לזמן הזה
והגדיף טובו עלי ויתן לי יד ושל' לכבוד הימים טובים כיד ה'
הטובה עלי ומידו נתנו לו והריני קונה ועושה זה לכבוד
הרגל הקדוש ולכבוד הו' האושפיון קדישין זכותם יגן
עלינו אי"ר: ובכן בתתו אל לבו כן לא יחוש ולא יקפיד
על ההוצאה של יום טוב כי ממנו יתברך הכל ומידו נתנו
לו ואיך יעלה בדע' לפקפק בענין אחר שהוא רואה בעצמו
כי זהו כונת הכורא לרבות כל מיני שמחות בחג הקדוש
הזה זמן שמחתנו כמ"ס ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבע'
ימים והוא יתברך נותן לנו יד לעשות: והוא ינצח ממון
שאנו שלו ויתרנה כמה שימנא להקל מעליו חלילה לאיש
הישראלי לעשות כן: וישמח בכל הטוב אשר נתן לו האל
יתברך לשם שמחה של מצוה ויבטח בשם ה' וישען באלהיו
ויכולה היא שתר' עליו להמציא בשופע מוונותיו כי באש'
יפתח ידו לכבוד הרגל כן יפתחו לו מן השמים לתת לו
ארוחתו ארוחת תמיד בכפלים:

ורמז

לדבר הגיד רבינו האר"י זלה"ה כי כן מועד'
עד הב' אותיות אחרונות וע"ד הס' כפל
המספר של האות ראשונה מ' ואותיות וע"ד הס' פ' כפל
המ' לרמז כי כל אשר יוציא עליו יכפלו לזמן השמים •
והס' של קדושת החג הזה הוא שם ע"ב בניקוד סגול
שגול' עם הניקוד שכ"ע מפני שחג זה מביא שבע לעולם •
והגולה רכה היא מאד למכבדו להוציא בראש' ובמשתה
לכבוד

פרק ג ערב חג הסוכות

וחפלה

זו תהיה לעזר ולא עיל לכל השנה כול' לכל יבשל בכל עון אשר חטא אחד שהקדים תפלה לזרה: והוא ע"ר קדמיה לרשיעה עד דלא יקדימך. ועו' כיון שזהו בקשתו ותחיתו מאת המקו' אז יחזיק במחבר ויראת ה' להיות ה' בעוזרו. כי כך היא המדה באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא והבא לטהר מסייעין אותו. וע' כי יטהר עצמות חלם להיות זהיר וזרין לבלתי עבוד את פי ה' אלהיו כי הוא עוש' הפך בקשתו ותחיתו אשר ביקש אם יחס' ואס' ח' וזו מהשמי' ורחמו לכל ילכד ברשת יצח הרע ומבטח לו שלא יחטא ותמיד יהיה יראתו על פניו לבלתי יחטא. וזה כלל גדול לעולם להתגבר האדם על יצרו הרע ולומר בלבו איך אחס' ואעבוד את פי ה' אלהי הפך בקשתי שאני מבקש בכל יום כמה פעמים אל תביאני לא לירי חטא ולא לידי עבירה. הרחמן יטע תורתו ואלהבתו ויראתו בלכנו לבלתי נחטא וכן כל כיוצא בזה. ואיך ולמה אני ארדוף אחרי יצרי הרע הפך בקשתי לפני המקום הכהתל באנוס אהתל עמו ית' חלילה. והערה זו יפה היא מאד להקמת לבו נכבד אפילו בשבתות ובחגים ובמועדים שצריך להיות עיניו פקוחות בהם יותר לפי שהאדם אוכל ושותה וקרוך על ידי אכילה ושכר מרובה לכשל ח' בפח המוקש יצרו הרע ואת מעשה ה' יהרסם ולא יבנם ויפרוק עול מלכות שמים מעליו חלילה. והחכם עיניו בראשו תמיד אל ה' כי אעפ"י שמנוה לשמוח במ' שושמחתם לפני ה' אלהיכ'. המשכיל יבין כי לא ניתן השמחה למלוי הכרם ולעבוד על ידי כך את פי ה' שהיו. אלא חג הסוכות ז' ימים לה' כתיב כי כל זאת השמחה לא תהא אלא לשם שמים ועל ידי כן לא יבא תקלה על ידו: וכל זה לא יתכן אם לא יתעורר האיש סר' תבא הזמן אשר קרוך לחטוא בו יען כי בפתע פתאים יהרסנו יצרו הרע משא"כ כשהאדם הוא הקדים לתת אל לבו פיה סקרוך לחטוא בהנה תמיד עיניו פקוחות ויהיה תמים עם ה' אלהיו. והרי זה דומה למי שמכיר באויבו המבקש רעתו להורגו בעורמה כי תמיד הוא על משמרתו ויפן כה וכה להיות נגב לריב עמו וישיבים להורגו לא כן הבלתי יודע ומכיר בשונאיו כי בפתע פתאים יבא עליו ויהרגנו ולא יחמול כיום נקם ושם נפל שדוד ואין כידו מאומ' להיות נעז' בגבורה וכשל עוזר ונפל עוזר. כן הדבר הזה נגד אויבנו שונאיו הרע איש נר ואויב המן הרע הזה להיות עיניו תמיד עליו כי פרש רשת לרגלי בני אדם ולהיותנו נשמרי' מאד על נפשותנו לכל נהיה נגדו במרחשו רשתו כאמו'.

אשר על כן טוב וישר להתעורר כל איש הירא וחדד לזכר ה' בער הרגל כרי לטהר עצמו ברגל עצמו על ידי ההורג תשובה וזה ככל שאר הרגלי. וכל שכן וק' בחג הגורא והקדוש הזה כי צריך כל אדם להיות יראה ורע בקרבו מפחד ה' ומהדר גאונו כי אעפ"י שהכל

שהכל נכתבים ביו"ה כסנה עם החתימה תלויה ועומדת עד ליל הושענא רבה ולא ידע האדם איך יהיה דינו נחתם ותמיד יהיו עיניו ולבו על דינו ולהרכות בתשובה שלימה על כל מה שחטא על הגפס וירבה היום הזה בצדקה ובגמילות חסדים כי פגולתה לכפר החטא כמ"ס וחטאיו בצדקה פרוק: ובר מן דין פגולתה כיום ערב סוכות רבה היא מאד: ואמרו עליו על מהר ח' זל"ה כי הוא היה ג' זכ' על קופה של צדקה ולא היה מחלקה לעניים אלא בערב סוכות וזה אימר שביום הזה הצדקה מועיל הרבה מפני שהשכינה הנקראת צדק עולה במעלה למקום הנקרא צדקה ולכן נכון לכל איש ישראל להרבו בצדקה כהיו' הזה כל איש לפי מקבת ידו ולכוין שנותנ' לכוונה זו: ומדרך אנשי מעשה שלא השגיח ידם לעשות צדקה להיות עושים גביה אחר יום אחד קודם ערב סוכו איש מאת מכרו ולהוסיף קצת נוסף משלהם ולחלקה לעני' כיום ערב סוכות ומזכי את אחיהם במנוה הזאת עמהם ומה טוב ומה נעים חלק' וגורלם של עושה חלה:

ויותר

מהמה אשריו לאדם אשר יומין ביום הזה לעניים בני תורה פכע' להתארח בביתו כל ז' הימים ולהאכיל' בסוכתו וכו' בכוונת עליה זו של השכינה שעולה אל המקום הנקרא צדקה וגם לתת חלקם של ה' אופפיון קדישין להם וכמה החמירו חכמינו הזהר בענין הזה בפרשת אמר וז' לבעי איניש למחרי למסכני מ'ט בגין דחולקא דאינון אופפיון דזמין דמסכני הוא והוא דיתב בגלא דא דמהימנותא וזמין אילין אופפיון עילאין אופפיון מהימנותא ולא יהיב לון חולקהון כוליה קיימין מיניש ואמר אל תלחם את לחם רע עין אשתכח דהוא פתורא דתקין דילי' הוא ולא דקכ"ה עליה כתיב פרש על פניכם פרש חבכם ולא חבי. וזו להחזיר בר נש דבשעתא דאילין אופפיון קיימי מפתוריה ואמר רבי אבא אברהם כל יומי הוה קאים בפרש' אורחין לזמנא אופפיון ולתקנא לון פתורא והשתא דמזמנים ליה ולכלהו דדיקייא ולרוד מלכא ולא יהיב לון חולקהון אברהם קאים מפתורא וקרי סורא נא מעל אהלי האנשים הרשעים הלה וכולהו בלקין אבתריה ויצחק אמר ובטן רשעים תחמד. יעקב אמר פתך אכלת תקיא' ושאר דדיקיי' אמרי כי כל שולחנ' מלאו קיא' צואה בלי מקום ודוד מלכא אמר ואשלים דינוי דכתיב ויהי בעשרת הימים ויגוף ה' את ככל וימת וכולי אמר ר' אב' כ' אוריותא לא אטרח עליה דבר נש יתיר' לא כמה דיכיל דכתיב איש כמתנת ידו ולא לימא איניש אכול ואשבע ואחוי בקדמיתא ומאי דאשתאר יתיבנא למסכנא לא רישא דכלא דמסכני חולקא דאופפיון קדישין ואי חרי לאופפיון ודוילין קכ"ה חרי עמיה ואברהם קרי עליה אז תתענג על ה' ויצחק קרי עלי' כל כלי יוצר עליך וכו' זכאה חולקיה דבר נש דזכי לכל האי זכאה חולקהון בעלמ' הדין ובעלמא

ובעלמא דאתי עכ"ל: ומי האיש הידא ודך סלכב שמוע
ושמע את כל הדברים האלה מעלת המכה הזאת וסעם
שבה ולא ידוץ אחריה כאשר ידוץ הקורא בהרים להכיל
עניים מרורים על שולחנו ולהתבדך מפני אבותינו הקדושים
כו' ברכות עליונות אשר מי יעלה בכבודות ברכו' אלו לפי
סודן לידועי דעת ומכיון מדע ואף על פי שמר"ה נקצבים
מזונותיו של אדם. מכל מקום הכל הולך אחר החיתום
יום הושענה רבה. ומה טוב להאכיל לעניים על שולחנו
בימים האלה ובזמן הזה ולהתבדך מפני קדושים אשרתי
עליון ברכות שמים מעל וכרכות תהום רוכנת תחת כי
בן האל המרה אשר המתבדך בארץ יתבדך באלהי אמן
ומוכסח הוא שלא יחסרו מזונותיו כל השכ"ה ופוש' בביתו
ונדקתו עומדת לעד. וחסיד א' היה יושב על שולחנו
במסיבת אנשים חכמים וידועים ויבא עני והלך חוזר על
הפתחים על פת לחם. ותכף ומיד עמד ממושב ונאחז בד
העני והושיבו במקומו ושם כעל כל הון עמו וישרתהו ויחמ
אכיל היום שש ושמה עמך אשר זיכני ה' עמך להאכילך
חלק אברהם אבינו בסוכתי וכלילה הוא חלם החסיד ההוא
שהי' סובע בלב ימים ובא העני ההוא ונתן לו יד והושיאו
ממעמקי מים לריוה ומיד עמד אותו החסיד וחיבקו ונשקו
ויאמר עליו ברוך אתה לה' מי אתה אשר הצלת נפשי ממוות
כי כפשע ביני ובין המות אשר טבעתי בין מצולה ואין
מעמד באתי במעמקי מים ושכולת שטפתניווען ויאמר
לאיש החסיד ההוא אברהם אביך כי באתי היום בסוכתך
בדמות האיש העני והוא אשריך מה טוב חלקך ומה נעני'
בדלך עם כל הנדוקי' ומוכסח אתה כי לא תחול גור' רעה
בביתך ותמיד תהי' שאנן מפחד רעה ויקץ החסיד משינתו
ושמח לבו ויגל כבודו אשר זכהו ה' באלה ויקבל עליו להיו'
עושה תמיד כל ימי החג סעודה מיוחדת לעניים כמסת
ידו. ויפרוץ האיש לרוב בתורה ובחסידות ולא חסרו
מזונותיו בדיווח גם עד זקנה ושיבה צא ולמד כמה מעלות
טובות למצות הזאת עתה בימים האלה יתר משאר הימים
כי האדם יראה לעינים עני כמו ש'הוא. והם כלם ודמות
צדיקי עולם אשר מתעוררים ממקומם כו' ימי החג הקדוש
הזה והמה כמלאים בכתיהם של ישראל בסוכתם ונרק
כל אדם לחשוש ולהיות עיניו פקוחות על כל דל עני והלך
הבא אל ביתו להאכילו ולהשקותו בפנים שמחות אף כי
אינו נוהג ככה בשאר ימים אולי יקרה ה' לקראתו א' מכל
הצדיקים ואם לא יתן לב יאבד טובה הרבה. ומה גם כי
על כל פנים הוא צריך לגאת י"ח להאכיל חלק האזפיון
האלה לעניים ולהתבדך מפניהם. ולא יגרום ח"ו קללה
לעצמו להתקלל מפניהם כמבאר במאמר הנזכר ודוד
אשלים דינו ויהי בעשרת הימים ויבין ה' את נכל וימת
רחמא לינלן:

הטוב

כי בימים האלה אשר כל אדם תמיד עיניו
אל ה' לעשות פניגורים שלמרו עליו וכו'
להשיב לו החתומה והאיש אשר עיניו ברה באכזבים תחת
פניגורים יקנה לו קטגורים חלילה ואמר בזה בראשית
דף י' ע"כ שהק' בה מבקד את העניים בחגים ובמקדשים
ורחא שאין להם כלום כמה לשמח ובוכה עליהם ועולה
למרום ורובה ח"ו להחריב את העולם והמקטרג אומר
לפניו רבש' עפלומו אוכל ושותה ויכול לשמח לעניים ואינו
נותן להם מיד ככנס אותו מקטרג ותוכע רשות ורודף
אחרי אותו האיש ומסכב עליו כמה צרות רבות ורעות
רחמא לינלן.

ומאנה

הנחם בפשי אף נשתכחה תורה זאת
מרכת בני עמינו אשר בתייהם מלאים
כל טוב ואוכלים למערכים בחגים ובמקדשים ויותר
הקדוש אשר זמן צדקה לכל היא ולא נתנו לב על העניים
האומללי' כי אם למלא בדיהם הוא ואחותו מדעהו עשירי
עם שכמותו וישתו וישכרו עמו תמיד כל היום ויכוזו כסף
להביא אנשים לנים משחקים על פי הכבל ומכילים כשיר
עבדים העתידים עורר לוית יצר סמך אל הראורים רעים
ובכלותם מכל השירים יחלו מעט בשחוק וקלות ראש ולא
יבגר שם נותן טעם לפגם כי טוב לשמוע שיר כסילים
כהיום הזה כי הוא זמן שמחתנו כמ"ס ושמחתם לפני ה'
אלהיכם ולשמחת מצוה הם עושים ואין בהם דעת ולא
תבונה לאמר כי שמח לחוד וקלות ראש לחוד ועוד אם היה
כלה אליהם מכות העניים האומללים הנה מה טוב ומה
נעים אף אם יבאו קצת תן השורה לא כן הרשעים אשר
יחשכו כוכבי נפשם בראותם עני ואכיון בא אל שולחנם
וירימו את קולם ויעצרו בעני ואכיון לאמר לך אחרין
עניא סחור סחור אל תקרב עוד מעט יפגענו עיניך הרע
והן גוענו כולנו אברנו וכהנה רבות עתה. העל אלה
לא תתאפק ה' לאמר חביבם ומקדריכם שאלה נפשי ה"
עלי לטורח כללתי כשוא וראוי לדרוש אליהם עונשו של רב
וכל הע' ישמעו וייראו ולא יזדון עוד ויכיוו ויראו ברחמי'
מז' טובה מה היא ומה טעם יש בה ויתנו לשוכ ולהאכיל
עניים מרורי' עמו וזה יהיה בעווריו לבלתי הקל את ראשו
מול אבינו שבשמים בראות גורל עניותם של האכזבים
המחללי' כיגשים ונענים עד היצפר אז יכנע לכתו הערל
ויראתו על פניו בראותו כי הון ועושר בביתו ואשר כביד
מנאה ידו וכל אשר הוא עושה ה' מעליה בידו: פן יהיה הוא
מכת שונא יתבדך שנא' בהם ומשלם אל שונאיו אל פניו
להאכיר ואז' כי ישוב הגלגל ויבא לירי מדה זו אשר היא
שקולה ככל היסודין שבעול' כמ"ס כי על זה בחרת מעיני
ואין ספק כי לאי אשר לא לו מוכסח לו שלא יבא ליריית קלה
וקלון על שולחנו ויקראו לפניו זה השלחן אשר לפני ה' והי'
כשלים סוכו.

פרק ג מעלת הכזים הרבים בסוכתם

ומה

סוכ חלקם ומה נעים גורלם של כמה בני אדם
אנשי חסד יראי אלהים אשר עושים לעניים
סעודה בסוכתם כדי שיצאו ידי חובה שמזכים את הרבים
לגאית מירי חובת סוכה כי אין ידם משגת או אפס מקום
להם וזכות הרבים תלך בהם ואין ספק כי יוצא בזה מירי
דברי הוזהר כי כבר זיכר בחלקן חלק האושפיון קרישין.
דק שהיה ראוי להם לעשות פכה כל ז' הימים ומה נצע
כי יצאו לילה הראשונה ידי חובה ושאר הלילות קובעים
סעודתן בביתם.

ומנהג

אנשי מעשה אשר לא השיגה ידם להביא
עניים לסוכתם או שצד לה' המקום ובמה
משכב העמי. עושים מערכ יום טוב תבטיל אחד מיוחד
לעניים ונותנים אותו ואומרים בשעת נתינה זה חלק
מסעודתנו יהיה חלק חלק האושפיון קרישין שיבאו
למכתנו ומותנו אותה לעמי בן טובים וכבן כשיאכל העמי
הסעודה ההיא בביתו. בעת ובעונה ההיא שהוא יושב
ואוכל סעודתו ויעלה לו כאילו הוציאו על שולחנו ממש. ועל
כיוצא בזה אמר בזה אר"א ב"כ אורוותא לא אשרח עליה
דבר נש יתיר אלא כמה דיכיל דכתיב איש כמתנ' ירו וכו'
ובפרט כי חפץ חסד הא' יתברך בדחמיו על בריותיו בכל
הימי' וביותר בימים האלה ובזמן הזה. להיו' מעשה האדם
המעט הוא אם רב לחוסכו למעשה רב כדי להכריע כף
הזכויות לישראל בני רחמיו להיות נחתמים לחיים וזה למי
שאין ידו משגת אכל מי שידו משגת חייב להביא אל ביתו
תלמיד חכם עמי כל ימי החג להיות מאוכלי שולחנו בעין
יפה להניח ברכה אל ביתו.

גם

מכבוד הסוכה זו' אושפיון דילה. הוא להיות
כל איש הירא מתעסק בערב סוכ' בהדור הסוכ'
ומושבה ולנאותה בכלים ומצעות נאים כפי כחו כמין
מושב וכסא למלך. לכבוד השכינה זו' אושפיון דילה.
וע' מעשה פה למטה בסוכה הגשמית נעשה כך למעל'
בסוכת דוד וכדאיתא בזהר פ' אמור ז'ל מאי פועל דרק
בדיקויא דאתקינו למטרוניתא ואלכישו יתה לבושהא
ועטרהא ותכשיטאיה כל אחד פועל דרק אקרי וכולי
וכן נתי זה המכנים כלים נאים לסוכה כך מתקן
כלים נאים העליונים ובהכנים מצעות נאות בסוכה כך
סוכת דוד נעשית כבוד מצע כדאיתא בזהר כפ' תרומה
בפסוק עתה ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עובר עלינו
תמיד ולכן נעשה ונתקן עלית קיר זו שהיא קטנה
ונשים לו שם מטה ושולחן וכסא וממורה הם הצורך לכנסת
ישראל. ולכן מצוה לתת הממורה בסוכה. וכן ע' כ' יזכה
לסוכה הרוחני ותהיה נפשו יושבת במנוחה רבה בג' ע'
כפי ערך מה שמקיים המצוה בכונה טובה ובאופן הנאות
כך יעשה לו שם סוכה לשמחתו וכדאיתא בזהר פר' פנחס
ז'ל וסוכה תהיה לכל ימים דאיתמר ביה כל שרי יתלונן ולא
כלל

כלל סוכת הדיוט ראגין על גופא משמשא אלא כל
לאגנא על נשמתא וכו' ובהגיע הכלים האלים שים לו
והמצעות הנאות בסוכה יקשור לו הוא יתברך כמש חופו'
בערן גן אלהים כל אבן יקרה מסוכתו אורם פטרה וברק'
להשתעשע בשם מזיוא דיקרא עילאה:

ורבת

מכני עמינו ונשותיה יותר מהם המכשלה
זאת תחת ידם לכבד את ביתם בכלים
נאים ומצעות נאות ככל המועדים. ולא יחשו א' מושב המלך
ה' צבאו ואחרי תיקון ביתם באופן הנאות מתקני' מושב
הסוכה מהפזות רות שכביתם כליוי סחבות ומפחותי הכרי'
והכסתות שכביתם. כי קשה בעיניהם להניח את ביתם
דרך עראי שאין להם די מושב ביתם וסוכתם וזה דרכם
כסל לצו להימית בחרים במושב ביתם מבסוכה: ולא ידעו
תועי רוח בינה ולו חכמו ישכילו זאת אשר שנו חכמים כל'
המשנה כל שבעת הימים עושה אדם את ביתו עראי ואת
סוכתו קבע כיצד כלים הנאי' בסוכה ומצעות הנאות בסוכ'
וממורה בסוכה: באופן כי עפ"י הדת והטורה הדין נותן
להיות כל ז' הימים ביתו סוגרת ומסוגרת. ואיככה נוכל
וראינו שפחה כי תירש גבירת' להיות דירת עראי במבחר
המושבות והסוכה דירת הקבע ומושב המלך ה' צבאות
בפחותי הכלים והמושבות הקריבהו נא לפחתך הינדך או
הישא פניך והשכינה זווחת על שכירו לכבד ומקל בכבוד'
אם אב אבי איה כבודי איה בית אשר תבנו לי ואיה מקום
מנוחתי סורו נא מעל אלהי האנשים השא' כי מכבדי אכבד
וכו' יקלו. אשר על כן מי שנבע אהים כלכו אף שאין דרכו
להתעסק במושב ביתו כל הימים ויעזוב לאשתו לעשות
כרצונה אכן במושב הסוכה אל יעזבנו ביד אשתו ורצונה
ובחירת' כי עיניה צרה על מושב ביתה כי לא דעת לה ולא
תכונה להכין ולהשכיל מהות הסוכה ומה שנעשה בה
למעלה אלא מצוה בו יותר מבשלוחו לתקן ולהכין במבחר
אשר יש לו בסוכתו להכין ולתקן מושב עליונים למעלה
כנזכר לעיל ואף גם זאת בכלל מצות עשיית הסוכה גומי
שלא נתעסק בעשיית' כי לאו בר הכי הוא ויעשנה על ידי
אחרים. הנה מה טוב לו להתעסק בענייני מושב הסוכה
ונוויה ויעלה לו כאילו עשהה ואחרי אשר ידע כל אדם כי
כל ז' הימים כשנכנס לישב בגל הסוכה הוא כודאי הגמור
שנכנסו עמו ז' צדיקי' שהם סוד הסוכה כי ע"כ הורו חכמי
הזהר לחלוק להם כבוד קודם ישיבתו ולומר תיבו אושפיון
עילאין וכו' כמו שנבאר לקמן יהא זהיר וזריז מאד להכין
מקום מושב' ממיטב מצעיו ומיטב כליו ומה טוב ומה נעים
להכין בתוך סוכתו כסא מיוחדת בבני ברק ומשי ורקמה
לכבוד כל צדיק כל איש יומא ואמרו בזהר פר' אמור ת' ח'
בשעת דבר נש יתיב במדורא דא' כלל דמהימנות' שכינת'
פרסא גרפהא עליה מלעילא ואברהם וה' צדיקי אחרונין
ודוד מלכא שוויין מדוריהון עמיה הה' ד בסכת תשבו ז'
מים

וכן היה מנהג מורי זלה"ה שלא לרבר בתוך האכזה בימי חג הסוכות לא בדברי תורה כי מזה סוכה קדושת גדולה והער שפני סוכה חל עליהם קדושה ואסורי כל שכב וגם שהאבו באים וכוזהר קורא לסוכה גלגלית ומתא ואמר כל מאן דיתיב תחות גלגל דמדינתא ארסין חירו ליה ולכנוי לעלמין ואת ברך ברכת עילאה שהארס בתוך הסוכה מוקף מאור הקדושה וכמה קדשו יש בה ולכן ראוי להתרחק משיחה והיתול לא יקוי וגילו ברעד כי מקום רמז הסוכה היא שמחה ודערה דריזין מתצדין מינה וגם כי ימי זה החג הם דין והער כי כלל הסעודת רכא הוא חותם הדין וימים אלו נריכים שיהיו בתשובה שימים אלו כיתנו כדו להאריך על הארס שישוב בתשובה ואין פתקות הגזרות במסדרים ביד השלוחי עד ליל שמיני עצרת ולכן ראוי להיות יראת ה' על פני כל איש ישראל כל ימי החג יתר משאר הימים ויותר ויותר בעומרו בתוך סוכתו:

ואני לעיני שכך הוא רבים מבני ישראל המשחקים בקוביות בימי החג הקדוש והנורא הזה ולא עוד אלא שהורו היתר לעצמם לשחק בתוך הסוכה מחנה השכינה והדריקים עליונים ואוי להם ולנפשותם כי גמלו להם רעה גדולה עד לשמים כי בשאז בגפם יושבים שעה או שתיים ולפעמים תמיד כל היום לא יזכרו ה' לכבודם ולא אמרו בלבבם נירא נא את ה' אלהינו ולפני מי אנו עומדים ומשחקים ומכעיסים בפני השכינה עליונה הפורש עלינו סוכת רחמים ושלום ושבע אושפיון עילאין קדושין דילה ואין ספק כי השכינה צוחת עליהם קלני מראשי קלני מזרועי הגמול הזה קויתי ביום בואי לשכון עמכם כנשר ועיר קנו על גוזליו ירחף להשקו אותי מילענה ורוש הובעתוני בדרכים ובמצללכם אשר לא טובים המעט מכס אשר הובעתם ה' בדברים תמיד כל היום ביתר הימים כי תוסיפו לחטוא בחגים ובמועדי אשר לא ניתנו אלא כדשתעסקו בתורה ותחת היותכם ביראת ה' כל היום בדברי קדושה של תורה ללות אותי בה ולהלוותני בקול תורה וזמר המון חוגג אתם עומדי בסוד משחקי ריקים ופוחזים ושבעו בלילה וכלא להם ושכינה תצחק עליה ואי להם שכך עלת לה עם בניה שמח לתובא נהפכה כי בן כסיל תוגת אמו אלכה ואשובה אל מקומי הראשון כי טוב לי אז מעתה אי ואבוי לך בן אדם טפה סרוחה כי כך אתה מכביש את אש הבנים שמחה ולולא היית שומע צערה וקול צעקתה עליך אין ספק כי תבחר מחנך כפשך ותבחר מות מחיים:

ומדוע תהיה כאיש נרהם ולא תביט לחום לפחות על כפשך כי כל ימי המועדים המה ימי דין כי בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בראש השנה כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון בחג נדון ע

ימים ולא בו הימים ובעי בר נש למחדי בכל יומא ויומא באנפין נהירין באושפיון אילין דשריון עמיה וכו' :

ורמען

תדע ותשכיל ענין הזה ולא יקל בעיניך אגיד לך מצעה רב אשר שמעתי מפי זקני מצעה שהיה כרב מופלא שהיה יושב ולומר בסוכתו ותלמידו עמו עודנו לומר עמו רעדה אחזתהו לאותו תלמיד ויקס וירץ וילך ויבא וכידו רצפה ובמלקחיים ורכו היה משתומם על המראה כי ראהו לאותו התלמיד כמותן פרצפה ביד אחר באויר הסוכה ובמלקח דבר אז אל הרב מה זה בני על מה אתה עומד מרעי ומרת ועושה כדברי האלה כי היה חושב שמא אחזתו רוח שטות או רוח רעה ח' וואו השיב לו התלמיד האם אין ארזי רואה כל הזקנים הללו אשר סביבותינו וכך היה מונה והולך א"כ ד"ה ו' ו' ועל כי נאמר בכל מקום מוקטר ומזגש לשמי המה שלו לי להביא רצפה לעשות דומא לקטור הנעשה על ידי עסק תורתנו וגם היה נותן בהם סימני בסדר ישיבתם איך היו יושבים אברהם בדרום יצחק בצפון ויעקב במזרח ועם אברהם יושב עמו משה רבינו ע"ה בדרום ועם יצחק יושב עמו אהרן בצפון ויוסף ודוד במערב הסוכה וכשמע הרב דברי התלמיד השתומם על המראה וראה כי יפה כח התלמיד תכח הרב שזכה לראות כל מה שגילו לנו חכמי הזהר על ה' אושפיון עילאין הבאים אחרת ניצוצותיהם של נשמותיהם בכל סוכות ישראל ועל כי היו יושבים באותו וביראה עוסקים בתורה הרב והתלמיד יחד נתבקשו ניצוצותיהם יחד שם וניתן כח לציון לראות עין בעין אשרי עין ראתה כל אלה ויהי מאז עמרו הרב והתלמיד באימה וביראה בלימוד התורה בתוספת מרובה על העיקר כל ימי החג עד שכמעט לא נשמע בתוך סוכת שיחת חולין וכל ימי של אותו צדיק היה אפטרופוס רב במצוה זו להזהיר את כל העם לכלתי ינהגו קלות ראש בתוך סוכתם לפני הדריקים וכן כל כיוצא בזה:

ומבאן

תכין ותשכיל כמה וכמה סוכה כפולה ומכופלת להמכבד סוכתו הן במצעות הנאים וכליו הנאים ובהיכלו כלו אומר כבוד לבבד ה' והדריקים וכן להדליק שם המזורה וכמנהג אנשי מצעה כי בכבודם ובעצמם מתקנים את הנרות בסוכתם ומתקנים להדליק ו' פתילו לכבוד ולתפארה ה' אושפיון והן גם כן להיו זהיר לנהוג באימ' ובירא' בתוך סוכתו ושלא לשוח שיח חולין בתוכ' מפני כבוד הדריק וירחיק כעס וקטט מתוכה פ' יגרום לגרש משם הדריקים כי לא יוכלון שאת גינות מעשיו וכבר אמרו כוזהר ראברהם אבינו כשרואה שאין האדם נוהג כשורה וכרת אומר סורומעל אהלי האנשים הרשעים האלה וכו' :

וכבר

העיר החסיד הקדוש בעל ספר ראשית חכמה ע"ה על רבו הרמ"ק ע"ה וכתב ז' ל

פרק ג תוכחה למשחקים בקוביא ב"ש

המים והאיל והמוערים והחגים המה ימי דין נמצא החוטא
אז בשחוק וקלות ראש חמור יותר משאר השנה שפלאחר
הסעול נידון והיה כי יחטא ואשם בחטא א' אשם שיוכרע
הוא את כל העולם ח' לכה חובה ואז רעב כי יהיה דבר
כי יהיה ח' בכנפיו נמצאים דם נפשות אביוני' אשר בשלו
הסער סהא.

הטוב

לך כיתעשוק דם נפשות כנאן לטובה
בסכלותך לעשות נחת רוח ליערך אשר
הוא שטן הוא יצר הרע ועתיר לעשו' שפטים בנפשו בעת
תת נפשו בידו. ונוסף גם הוא עונש החטאים האלם
בנפשותם שנפרעים מהם עונות ראשונים וימים ראשונים
יען כי הן שאל כימים אשר בשלו תורת אלהים היה להם
פתחון פה להשיב ולומר אין אדם נתפס על צערו אדם
לעמל יולד על המחיה ועל הכלכלה. אכן מה יענו ליום
פקודה על בשול התורה בחגים ובמועדים אשר אין כל
תאומה טורח משא ומתן יכבד עליהם ועודם מחזיקים
בשומאיתם ומכטלי' ת' בתוספת פרובה על העיקר של
יתר הימים ותקיע כל היום שמו ית' ממואן באלו' וכפכועו'
בשחוק הקוביאיות מאז הבורק ותעבור המכסה ח' ואביו
לנפשותם וכפרעי' מהם למפרע גם על השאר הימים אשר
היו אכזבים בעיניהם כי אלהים שופט ויוכיח עליהם בחגי'
ובמועדים אשר המה פכיים ואין אונם ועם כל זאת עזבו
ומאסו תורת ה' ואין זה כי אס ודון לבם הרע ומאיהתם
בתורת אלהים גם בלא אונם ובאונם יחד כולם שוין לרעה
אין פחד אלים לבד עינם ואין ספק כי עושה זה אחרית'
מרה כלענה. ודי בהערה זו להיות כל אדם זהיר וזריז
בחגים ובמועדים בעסק התורה ובתמא. וכיותר כימים
האלה ובזמן הזה כי המשפט לאלהים הוא על פשעלות
אדם ותחבולותיו ולהרחיק עצמו כמשחית קשת מכל מיני
שחוק הן בביתו וכל שכן בתיך סוכתו שלא לתת אחיזה
וחיקה לקליפה במקום הקדש ח' ובצו שביאנו בפרק א'
כי כל מעשה תוקפה על ממת הסוכה הוא להכניע ת' פ'
מחמת של לילית. וזה יהיה משפט המטה הזאת כי נשמור
לעשותה בקדושה יתירה ועמוד התורה לילה ויומם לא כן
אדם צים הצוהים שחוק וקלות ראש בתוכה ובמערות
פרעים היתה להם להשת משחקים בה כבדחובות קריה.
כי תחת הכנפת הקליפה ות' פ' מחנותיה על כן ידים ראש
הקליפה ע' ירוע מעלליהם בתוכה ותחת משכן הסכינה
שם הרגועה לילית תבאה לה נחוח ותחת ג' רגוע ארץ
תחת עבר כי ימלוך ופפחה כי תירש גבירתה ח'. וכל
העם ישמעו ויוראו ולא יזחן עוד ולפאר בקדושה יתירה
אל מקום הקדש משכן בכורה של סכנה ולא ינחלו עוד
זרים את כבודה. ואולי המצא תמ' א היונה נחוח לכף
רגלה כי הן בשנותיו שדכו ודכו נחן אבילות מבלי בא
מוצר להראות את פני הארון ה' נבאות והוא בביטול
מסתכל

ממת כל כפתי ע' ובא' ה' היאך נתונים בשקם ובסלבו
בעולם וראש ביתו חרב ונתון בידם של ערלים שאוה
ישלב על נוה ואומר איה מעון אדיות בני הכן הם אה
שהדכתי את ביתי ושרפתי והגלתי את בני לבין א' ה'
ומה לו לאב שעלתה לו כך ואוי להם לבני' שגלו מעל שלחן
אביהם ויהי זאת מחמתו ולמקנהו עמו ונאן מרעיתו עסה
סוכת והאם רוב' על האפרוחי' אס הכנים שמחה ותהיי' כ'
למקדש מעט היכל ה' היכל ה' המה ואין ספק כי בשמו כל
איש ישראל כה לבד עיני אס אכן הוא נמוח ואס גדול
הוא מתפונץ ולא ישוב עוד לכסלה ללכת אחרי שחוק
הקוביאיות לעולם וכל שכן בתיך סוכתו ולא יפנה דרך
אנשים העושים מצות אנשים מלומדה דק חמיר בכגיסתו
בה יפן בעיני נשמתו אל רוחניותה והסוכן בקרבה ממ' ה'
הקב' ה' ואחיות מרעהו ו' אבות קדושים. כי באמת לא
פשתה המספחת הזאת בישראל וכן שאר ביוני מנוה כי
אס על כי יעצם הצג' ה' והאדם יראם לעינים פנוה כמו
שהיא ויחמד שבה ועל כן לא ירעו ולא יבינו וגם סמכו על
איוה מורה שהורה להם היתר בדבר ולפי פשטן של דברים
הורו להם כי קרוב הדבר כי למנוה יחשב לשחוק שם בסוכ'
פכית לקיים מצות ישיבת סוכה. וחלילה להאמין כי מצות
ישיבת סוכה תהיה למנוח לנים ומי בקש זאת פידם רמים
חכמי יתברך אכן ישראל קדושים הם ומנוה להודיע טעמי
המנוה ופירשה זאת יקר תפארת תוכיותה אשר היא
כולם מנוח ארצה וראשה מגיע השמימה. ובכן כל העם
מקנה יהא מורא שמים עליהם להתרחק מן הכיעור ומן
הרומה לו ולא תאבה ולא תשמע לדברי המורים המ' ומנו'
בדבר אשר היא מצוה הבאה בעבירה וחילולים הוא עושה
זאת מקדש ה' כי סמא והס לא כתבו ההיתרות ההם אלא
לפי פשוטן של דברים. אכן בהגלות נגלות מה שגילו
לנו חכמי הוהר גדול וכבוד כנז' ישתקע הדבר ולא
תהיה כזאת בישראל.

וצא

ולמד כמה החמירו הפוסקים ז' לבלתי עשות
שום תשמיש בזוי בסוכה ואסרו כלי אכיל' להח'
אכילה כגון קדרות וקערות להשהות בסוכה ואף קורס
אכילה אבוח להכבים הקדרה בסוכה. ובמרא פרק היטן
אמרו חכמי' ושחיל בר ממטללתא. ופירש רש"י ע' חכמי'
בר של חרם שסואבין בו המים חוץ לסוכה ורוב העולם
אינם נוהגין בכך ואינו נכון וכן אסרו שלא להכניס נר של
חרם בסוכה כי אס של גדול ונחשת ונר שצוה כמו שכתב
הרוקח ז' וכן אין להשתמש בסוכה דברים של כיוון כגון
שטיפת קערות וכיוצא בהם כדי שלא יהיו המצות כוזיות
עליו ח'. ומה יכחין כל בר שכל להכין ולהסכל גדול
קדושת הסוכה אשר במעט היא בקדושת בית הכנסת
והער על זה שאפילו על עני הסוכה חל הקדושה ואסורין
כל שמנה ימים כנז' ועל כן ראוי לירא ממנה כמורא בית
הכנסת

הכנסת בכל מכל כל לבד את אשר התירו לנו חכמים ז"ל ואשרי אנוס יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה.

ונחזור

אל הענין בדברים הנעשים בערב החג שהיינו בו ונריך להזהר מפני כבוד הרגל שלא יאכל בערב חג הסוכות מחצות ואילך כדי שיאכל בסוכה לתיאכון דמיון דאכילת מנה דגמרי ט"ו ט"ז מחצות המצות ואע"פ שבערב פסח לא אסרו לא תשעה עשרית בלבד היינו טעמא משום שאינו יכול לאכול פת אלא מנה עשירה ועל ידי כן זוכר הוא ולא אתי לאתשוכי מה שאין בן ערב החג דמותר בכל דבר חיישינן שמא ישבע הרבה ולא אכיל לתיאכון בסוכה ולכן ראוי להזהר מחצות היום ואילך לשמור בשמחה של מצוה בלילה וכת"ס רבותינו בעלי התוספות בשם הרמב"ם פרק הישן דף כ"ז ע"א. עוד מכבוד הרגל הקדוש הוא מה שאמרו ז"ל חייב הדם לטהר עצמו ברגל וכל שכן ברגל הקדוש הזה אשר הוא מושבע בשוכה שמחות בכמה מצות הנעשים בו מה שלא נעשה בשום חג כמותו שראוי וכוון להכין עצמו לקראת אלהיו בקדושה ובטהרה לכבוד קדושת המצות וכת"ס מצות הסוכה כי רכה ולא יכון לאדם בבגדי הצואה אשר עליו ועוד טומאתו בשוליו ח"ו לבא להראות את פני הארון ה' בבאות וז' אוספיאין עילאין בתוכה. ומה גם כן בקרא יום ראשון ראשון לחשכון עונות וראוי להיות קדוש וזה בטבילה של מצוה. ואם עוד טומאתו בו ולא יחוש על כבוד קונו בראשו נגע"ו ח"ו: ועל כן אף התקל ברגל אחר ראוי לו להחמיר עליו להעביר זוהמת הנחש מעליו ולהעביר לבושי דחול בערב חג הקדוש הזה לקבל עליו קדושת הרגל. ומכבוד יום יקדש הוא את היום והלכש אותו מחלצו לכבוד הרגל ואל יהיה כבש"ל הכאים כלבושי חול לבית הכנסת ולקבל פני הנדריקים בסוכה כי עונשם דב פני ה' חלקם לא יוסף להביטם ימששו חשך ולא אור וכבר הארכתי בזה בפרק ג' דשבת אלא יהא זריז ונשכר להכין עצמו לכבוד אלהיו כהתן יכהן פאר וכללה תערה כליו ואם בא באור ה' יכוין בהכנות לו להאזיל עליו שפע ב' שמות הקדש הוי"ה ואהי"ה במינו יודין מ"ד ה"י וי"ו ה"י. אל"ף ה"י וי"ד ה"י שעולים בגימטריא ת"ל להיות טהור בבחינת נפשו לפני כבודו יתברך ולקבל עליו שפע יום הקדוש:

פרק ד

ליל

התקדש חג נדריקים ושמחו יעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה אשר הרגל הזה זמן שמחה לכל היא כע"ס במוסח התפלה זמן שמחתנו וכו'. וראוי לכל יע' ב' אים

איש ישראל להעביר מעליו כל מיני דאבה ויגון ולאזור עצמו בשמחה ובטוב לבב ועל ידי כך תתעורר מקום השמחה למעלה ועל כן אף בשאר הימים מדת העצבות מצוה היא מאד. ובחג הקדוש הזה מגרעות נתן ח"ו למעלה לשכינת עוזנו אס הכנים שמחה וחלילה להראות עצבות אפילו כל דהוא ודכים נכוו בגחלת זאת ולא חששו ומרעה אל רעה ינאו כל ימות הסנה דחמנא לינלן. על כן כל איש ישראל חובה עליו בהתקדש היום להכין עצמו בקדושה ובטהרה ולרבות כל מיני שמחות מבעוד יום בבית הכנסת לשמור בשמחה העליונה בשירים ותושבחות עד זמן תפלת ערבית.

ומצוה

לאחר תפלת ערבית בלילה הזאת ואף מקומות שנוהגים להוסיף מחול על הקדש הרבה בשבתות וי"ט בליל חג הקדוש הזה מצווה לאחר יען כי כל ענין חג הסוכות אנו למדי ט"ו ט"ז מחצות המנו' וכו' שבאכילת מנה כתיב בערב תאכלו מצות כן נרק אכילת כזית בסוכה דקא בלילה ואם יקדימו מבע"י הרב נע"א אוכלים סעודתם ביום וכבר כתבנו בפרק י' דיום הכפורים דעת ר"ת ששקיצת החמה קודמת למשתשקע שיעור שעה ורבע. ויתחילו כמזמורי המספרים ככבוד החג וכהגו לומר מזמור כאיל תערוג על אפיקימים לפי שכחג נרוצין על המים על כן כחרו במזמור הזה כאיל תערוג על אפיקימים. ואמרו ז"ל האילה הוא' היא חסד' שבחיות וכו' שהחיות נמצאות מתכנסות אל האילה והי' חופרת ומכנסת קרניה בקרקע ועורגת להקב"ה וקורע לה את התהום והמים עולין לה וזה כאיל תערוג על אפיקימים ואנו אומרים כי כן נפשו שוקקה אל המים וראוי לחום עלינו ולהוציא מפטנו לאור להתברך כל השב' בגמתי רצון ברכה ונדבה ותהי אהריתה חיים וסבע. ושו' מנאו כמזמור הזה רמז לסוכה בפסוק כי אעבור בך שתרגם המתרגם מטללתא: ויש כוונת כן ענין עולי דגלים וע"כ כזכירה דודים ממי קדם להתחנן לפניו שיהיו שבעים ישוב ירחמנו וישיב כמים לגבולם ויכוון המקדש על מכונו בגילה ונפתח בתקונו וזס נעלם ונראה ונשתהו בקול רנה ותוד' המן חוגג. וכל איש יכרס ראוי להתעורר מאד באמירת המזמור הזה להתחנן על גאולתו ועל פדו' נפשו וישים בלבו במעמד אשר היו ישראל בחג הקדוש הזה כשהיו שחיון על ארמת' ושמחים בשמח' בית השואב' אוי ואכזי לבנים שגלו מעל סולחן אכיהם וע"י כך יתחזק בכל לבו להתחנן בכל לבו ונפשו לאמר ועתה ה' עד מתי כי שחה לעפר נפשו דבקה וכולו קימה עזתה לנו ופרנו למען חכרך.

וריודעי

חן הטע' אל אמירת המזמור הלז בחג הקדוש הזה הוא פשוט יען הכ' מזמורי הללו מיוסדים על חשק מלכות שמים לעלות עכ דודה

פרק ד בונת המזכור של חג

לאם הבנים שמחה הפורשת בוכת רחמים ושלום ואנחנו
בנים בניה אנו מסתוכים תחת כנפי חסדיה ע"י מצוות
הסוכה כג'ל - וע"כ ראוי לאומרו בחג הסוכה כנוע קולות
יותר משאר חגים ומועדים -

ויתפלל אתה בחרתנו בכוונה ושמחה רבה ומשב
לארון הכל שקרבנו לעבודתו והבדילנו
מן התועים וכתן לנו מועדים לשמחה וכפרט המועד הזה
ראש לכל המועדות בשמחה ועל כן אנו אומרים בו ומן
שמחתנו כי עס כי פשט הדבר הוא מפני שהו' זמן האסוי'
שהכריות שמחים בו וכתוב בו שני פעמים שמחה ושמחת
בחג והיית אך שמח -

אבן עיקר הדבר כמו שכתבנו לעיל פ' כ' בטעם
קביעות חג הסוכות למה היה כי הנה חג
הפסח היה על גאולת מצרים וחג הסוכות על מתן
תורה - אך חג הסוכות על מה נזה לנו הוא יתברך לחוג
אותו שאם נאמר שהוא על אשר הקיפנו בענני כבוד כפס'
הכתוב א"כ נעשה ג' כ' זכר למן ולבארה של מרים ולמה
יגרע גם הנעשה ע"י משה ומרים מהנעשה על ידי אהרן
וטעם הדבר שכתבנו שם מפני כי לא שמח א' במעשיו
מאז ברא העולם עד הזמן ההוא כי ד' דורות שמא' ועד
אברהם היו מכעיסים וכאים וגם לא פסק' זוהמא' עד מתן
תורה ולא מלאו הימים לבגוד מתנתה עד אשר עשו את
העגל ולא נתקן עד אחר יום הכפורים שאז ניתנה תורה
בלוחות שניות והקהיל משה את ישראל לעשות לו משכן
ואז שמח הוא יתברך ועל כבודו נזה לחוג את חג הסוכות
כי אם שמחתו ונגילה ושמחה בו וגם בכל יתר השנים אין
השמחה שלימה עד בא יום הכפורים ונטהר' מאשמותיה'
ומטפלים באותם ד' ימים בצורכי מזוה או יש לו יתברך
שמחה וע"כ אז היה שמח' בית השואכה וע"כ בכל חג חג
לו יתברך ימי שמחה בחג הסוכות כי אז נקיים ישראל מכל
עון אשר חטא וגם לנו אין לו עוד שמחה וששון כזא' להיו'
נקיים מצונותינו על דרך שא"ל על שבתה של ארץ ישראל
שנקרא משוש כל הארץ לפי שלא היה אחד מישראל מנר
בשהיה בית המקדש קיים למה שהיה אדם נכנס לשם מלא
עונות ומתכפר לו אין שמחה בגדולה מזו שהיה יוצא נדון
הוי יפה נוף משוש כל הארץ ולפיכך בחג הקדוש הזה הוא
יתברך שמח ונגיל' ונשמח' בו על כשרונינו וטהר' נפשותינו
וע"כ תקנו לומר זמן שמחתנו וכל אדם חייב להראות את
עגמו שש ושמח בדתו השבח הזה לו יתברך אשר בחר בנו
מכל העמים ודרך תשובה לנו הורה לטהר את אשמתנו
ולשמח בשמחת הנפש בחג הקדוש הזה - וכבר אמרנו כמ'
פעמים שעיקר האהבה והירא' היא בלב ובכוונ' ולא בלמ'
הדברים בפיו וכשפתיו ולבו רחוק מהם וכפרט בענין שהו'
כופר בטובו הגדול יתברך המטהר ומכפר כל אשמותינו
בכל שנה ושנה והוא ברחמי מתמלא חסד ורחמים עלינו
ומנציא

ח' ת' ישראל והם ע' קלין דראמת אילתא עילאה וזהו כאי'
תערוג על אפיקי מים : וכבר כתבנו לעיל ריש פרק ב'
כי מלכות שמים קבלתה ביוה"כ בחינת הדינים והגבורה
מיה"כ ואילך מקבלת בחינת החסדים יום ראשון שלאחר
יוה"כ נוטלת חסד דהוד בית אמה וביום כ' חסד נגח ובין
ג' חסד תפארתה וביום ד' חסד גבורתה וביום ה' הוא
יט' מפני שנוטלת החסד של החסד הפנימי וגם נוטלת
בחינת אור המקיף של החסד ההוא שהוא אור גדול יותר
מהפנימי על ידי מכות סוכה שהיא בסוד אם הבני' שמחה
שמחה לוקחת החסדים האלה - והחסדים האלו אינה
נוטלת אותם מלמעלה למטה שאם יתבטל החסד העליון
ברוב הדינים והגבורה שבה אין הגרוע ממנו יוכל להקימו
ולפיכך נוטלת אותם מלמטה למעלה כדי שאם יתבטל
החסד הקטן היורד תחלה ברוח כח הגבורות שבה בבא
החסד הגדול ממנו ידבק בו וישוב לאיתנו כמו שמבואר
באור' בכתבי מ' האר"י זלה"ה - (הנה א"ה ועד' נ"ל
תהום אל תהום הם בחינת החסדים התחתונים אחד
לאחר קודם לקול נמוך ופי' הטע' יען כל משכרין ובלק' -)
וער סינה זו נאמר במומח' כאיל תערוג על אפיקי
מים הם בחינת החסדים כן נפש' היא נפש
דור מלכות שמים תערוג אליך אלהים - יען כי נמאה
נפש' לאלהים מבחינת הדינים של מדת אלהים אמת
עילאה דדינין מתעריץ מינה מתי אבא ואראה פני אלהים
בחינת החסדים שהם בסוד הפנים ופי' הסדר איך קבלתה
מלמטה למעלה ולזה אמר היתה לי דמעת' יסוד ההו"ר
והנ"ח כנודע מדברי הרב במאמר שערי דמעה לא נכעלו
היו לי תחלה כל אחד לחם יומם ולילה מפני תוקף הדינים
והגבורות באמור אלי כל היום איה אהיך כי כמעט הוא
מתעלם ברוח הגבורות ועל כן אמר אה אזכרה ואשפכה
עלי נפשי כלומר בשאלה שהם חסדי נ"ה אזכרה ואשפכה
עלי נפש' מפני תוקף הגבורות : אכן כי לעבור בס'ך
הוא סוד החסדים יותר עליונים הסוככים ככנפיהם על
התחתונים אז בכח גדולתם אדרס גם אותם שכתעלמו
בכח רוח הגבורות שהגיעו עד בית אלהים : גם אותם
שהיו עד בית אלהים עכשו יורו בקול רנה ותודה המון
חונג יחד כולם אחד באחד יגשו וישובו לאיתנם אל החסד
ואל הרחמים מה שאין כן אם היה בהפך מלמעלה למטה
וכן כל ענין עילוי החסדים יפה נרדש בכל המזמור הקדו'
הזה וראוי למי שהריחו בסוד ה' לכיון את הדברים הרחמי'
בזמנו של עולם - אכן מי שלא בא בסוד ה' יכוין פשט
הדברים בלבד על כנסת ישראל המתחננת על גאולתנו
ועל פדות נפשינו מתי אבא ואראה פני אלהים וכיוצא
באמר : וכך יאזינו בשמחה ובנהלה ובנעימה קדושה
יתפללו תפלת ערבית ומנהג חבירי ארץ ישראל לשורר
בנועם הנוסח של ופרום עלינו סוכת רחמים ושלום הרמוז
גלים

שים לו שמים ונכבדים לאין מספר ודא כמדי' עבר אחד
וקראו ואמר לו רצוני שתעבדני ותהיה מהשרי הנכבדים
אשר לי העומדים לפני הרואים את פני המלך ויאמר לו אם
תעבדני כראוי אשים את מעלתך למעל מהשרי הנכבדי'
אשר לי - האין מן הראוי על העבד ההוא לעבוד עבודת
רבו בשמח ויאמר כלבו הואיל והמלך עם גדולתו וממשלתו
שלא חסר לו דבר בחד בי לתועלתו שאהיה עובד לפניו
אין מן הראוי שאעבוד עבודתו לפניו אלא בשמחה ובטוב
לבב ובספר החסדי' כתוב בשורש האהבה כי כדי לעבוד
בשמח יקח האיש משל מבשר ודם אם היה יודע דבר שהוא
רצון המלך לא יסקוט ולא ינוח עד שישי' רצון המלך שהוא
רימה ותולע' כמוהו ויהיה שמח שמח' גדולה על אשר באו
מעשיו לפני המלך לרצון הכבוד שהוא חי וקיים ע' כו שים
לו לטרוח ולבקש איך יעשה וישלים רצון מצוותו ועוד יחשוב
ויאמר הרי כל נכח השמים עובדים עבודתם בשמח' שמים
ושמחים לעשו' רצון קוניהם ועבודתם העליונה היא כפלי'
על עבודתנו שהרי הגלגלי' אינם שוקטי' לעול' מתנועותם
וכן השמש לעול' הוא סובב ובכל בקר כאשר הוא מנא מנא
בשמחה כמ' ש' שיש בבבד והוא משורר לפני המקום כמו
שהאדניו הראשונים ז"ל - ובעבך המצוות ובפרט בבאי
לקיים מצוות ישיב' הסוכה יהיה שם ושמח ויתן אל לבו כי
המצוות הם תכשיטי המלך ממ' הקב"ה והוא מתקשט
בהם וראוי שיהיה שמח ובפרט כאשר ידע מה תקון עושה
בעשיית המצוה ההיא ומה תועלת עושה לנשמתו ואז יהיה
שמח יותר ועל זה נאמר פקודי' ישראלים משמחי לב -

ובבר אמרנו זה פעמים שלעולם אל יפן האיש
ישראל לנשמות המצוה וחו' מר שכ"ה - רק

עין בקרבו בקרב המצוה ודוחקתה אשר יהיו תאומים
מלמטה ויחדיו יהיו תמים על השמים מעל ולהיות בגלם
אלהים דוגמא עליונה נצטוונו במצוות אלו משום והלכת
בדרכיו - ובכן לבד יחד ביראת רועמותו יתברך לעשות
המצוה באהבה ובשמחה רבה לייחד המדות העליונות
הראוי' להתייחד על ידיהן של כל מנו' ומצוה בפני עצמה :
וכן בענין הסוכה ישביל ויבין בדעתו כל מה שהארכנו
לעיל פרק ג' גדול מעלתה אשר היא משכן כבוד של
השכינה עליונה האם רוב' על הכנים האהובי' והנעימי'
כנשר יעיר קנו על גזלם ירחף אשר בגלגלניה בב' והמס
מקופים מאור קדושתה ואז יתעורר בגילה וברעדה בעת
בניסתו בסוכה ויביט וידע מה למעלה ממנו אם הכנים
שמח' וסא' וכל נבאיה ששי' ושמחי' עמה ויאמר כלבו הראוי
אני בן אדם קרוב מחומר עפר ואפר שהק' בה שהשמי' ושמי'
השמי' לא יכלכלהו והוא רוצה לרד עמי ולפרוס סוכ' שלומי
ורחמי עלי ומה אני שיבא המלך העלי' לרד בסוכתי
וכמו שאמר דוד מתי תבא אליו את הלך בתים לכבי בקרב
ביתי בהכונה שלעולם היה ממתי' על השכינה השור' עלי

וכרי

ותוציא משפטינו לאורה ושמחה ומי הוא הפתי אשר לא
יכיר את הטוב הזה גלוי ומפורסם לכל אשר כל כינא
ברברים האלה יתן אל לבו באומרו הכרכות בכוונה ולא
בקורא מצות אנשים מלומדה ואז יתעורר לבו בחש' אהבה
גדולה להכ"ה ויתרבה בזהיות עומד ומתפלל לפניו -

ובזור

אלא באתר דאיתכוון באתר שלים ולא
באתר חסיד ולא באתר פנים ולא עניב לא באתר דחירו
זכו' א"ר אבא כתיב עבדו את ה' בשמחה באו לפני
ברננה לאפקא דלית פולחנא דקב"ה אלא מגו חרזה
דא"ר א' לית שכינתא שריא מגו עצבות דכתיב ועתה קחו
לי מנגן והיה כנגן המנגן וכלי וכל זה בכל הימים וכל
שכן בחגים ובמועדים שהם אושפיון הבאים מומן לזמן
וכמו שהאורח נדיק לקבלו בסדר פנים יפות כן נדיק לקבל
הימים טובים - ובפרט למי שהדיוח בסוד ה' ומכיר ויודע
עילוי הימים טובים שבהם מתגלה אור חדש בענין שפיר'
הרשב"י ע"ה בפרשת אמור בענין מקראי קד' ש' ובתקונים
דף כ"ז אמר ז"ל וצור שכינתא אתקריאת חב בכל זמנין
ו' ט' חב רתלת רגלין דאתמר בהון שלש רגלים תחוב לי
בשנה ובגינה יראת כל זכור למי שב לה דרוחא הה"ר
זלא יראה את פני ה' דיקס ונדיק למחרי בה דכתיב ושמח'
בחגך ראיהי חדוה דקב"ה אתקריאת ומאן דאזיל למחמי
לה נדיק לנטרא גרמי' מעניבו דאיהי לילית חסוכ' עצבון
שאל דאיהי מוס ועליה איתמר כל איש אשר בו מוס לא
יקרב עכ"ל וכ"ש בחג הסוכות שנקר' ומן שמחה כמו שאלו
האומרים בתפלה נדיק שיהא שמח בתוספת מרובה
כמו שאמר בזהר ז"ל ובעי כד נש למחרי בכל יומא ויומא
באנפין בהירין באושפיון וילין דשריון עמיה - ודיק' הר"ם
קורדווריו ז"ל כמ' ש' בכל יומא ויומא ולא אמר דיק' כלל
בשבעה יומין וילין - להראות שבכל יום ויום נדיק שיהא
שמח שמחה בפני עצמה שהרי ה' ימים הם הם שבעה
אושפיון נמצא שבכל יום ויום יש לו אושפיון בפני עצמו
ונדיק להראות לו שמחה - ואמר עוד לקמיה כי הא דרב
המנוחא כד הוה עייל לסוכה הוה חרי וכו' כמו שנעתיק
בסמוך בסיועיתא דשמחא :

וער

כן ראוי ונכון לכל איש ישראל ליל חג הסוכות
להתעורר בשמח רבה בעומדו בתפלתו ואחרי
זאת ומכית הכנס' קוד' כניסתו לסוכ' יתבודד במחשבתו
ברברים המעוררים וקונים שמחה בלבו של אדם כמ' ש'
הראשונים שיאמר בלבו עלת כל העילו' וסבת כל הסיבו'
שברא והמלא כל הנמצאים הכל בעבור האדם והשגחתו
פרטית עלי עם היום שלגדולתו אין לה תכלי' וסוף ישגית
על יתוש קטן כמוני שאני נחש לאין נגד גדולתו יתברך
להטיב עמי בטובות העולם הזה ובטובות העולם הבא
על ידי מצוותיו אשר קדשנו במצוותיו וצונו והו' כמשל המלך

שים

פרק ד שמחת בית השואבה

נהורין וכדין אחד במכות תצבו ו' ימים מאן ו' ימי מעלפ'
עילאה לתתאה דכולהו קיימי בקיומא לאנהרא להאי סבת
שלום ומאן איהי דא סבת דיד הצופלת סוכת שלום וכעו
עמא קדישא למיתב תחות צלהא דדא דמהימנות' ומאן
דיתב בצלא דא יתיב באינון יומין עילאין לעילא לחשיא
עליה ולאבנא עליה בשעתא דאצטריך ותו כוליהו אקרון
בסוכת בשלימא וכד איהו חסר סבת דא עלמא תתא' בהכי
ו' יומין קדישין למיון לשאר משכן דברכין דשאר עמין ולא
יתערבון לכתר בחזיה דישראל ומאן חזיה דישראל יומא
דעגרת עכ"ל הרי מבואר כוד הסוכה שהיא מן אס לביב'
והס סוכה עליונה הנקראת סוכת סוכת שלום סוד הבינה
וסוכה תחתונה דתו על מלכות שמים עלמא תתאה סכ'
שלם חסר וזהו סוד סוכה שתחת סוכה פסולה והעליונה
במידה לפי שישראל צריכין למיתב תחת עלמ' עילא' סוכ'
העליונה ולא בסוכה התחתונ' מלכו' שמים שהרי הו' יומין
של סוכת הם ו' ימים הנדמוים בפסוק לך ה' הגדול וכו'
והמקלטה היא האחרונה .

ובתב

ובתב מורינו ודכינו הארץ זלזה כי עיקר הכוונה
היא כי הסוכה הוא אור מקיף תחת הכנים
לת"ת ישראל לבדו מראשו ועד החז' וכן לרחל אמנו מלכות
שמי' לבד' מאחוריו וזהו כס' חס' שעולה מכפרו עם הכולל
בתספר אלהים שהיא אימא קדיש' הנקרא' אלהי חיים המקפ'
לת"ת ישראל וכן מלכות שמים המוקפת מבית אימא נקרא'
בשם אלהים ובנגד כשהאם על הכנים יחד ת"ת ומלכות
בשהם בסוד וימינו תחבקיני ומקפת עליה יחד ועל גזוליה
גזוליה ידחף - אזבתיב בסוכות מלא כי סוכה מלאה וא'
הם אלותיות כו' הם תספר הוי"ה וארכ"י לרמזו לשמו' הכרא'
בוכרא והבת היחידה לאימה הוי"ה וארכ"י המוקפי' ויחדן
יהיו תאומים מסוכת אימא קדישא וזהו סעם שאם היא
גבוהה למעלה מעשרו' אמה פסולה כי הנה נודע כי חגי
ת"ת של אס' לכניה הוא הכתר לת"ת ישראל והוא הסוכך
עליו ומכ"ש על המלכות והוא סוד הסכך של הסוכה -
ותחת הסכך הזה עומדים תו"ם וכל אחד ארכו"ם והרי
הס' ונמצא שהוא עומד גבוה מק' אמה אבל למעלה מזה
אין האדם העליון יודע שישב בכל סוכה כי אינם משיגים
למעלה ממנו כמו שהאריך בזה בספר הכוונות - וכבר
כתבנו לעיל כי בד' ימים שבין כפור לסוכות אין אומרים
תחייה מפני שרחל אמנו מלכות שפיר נטלת ה' חסדים
פנימיים מבית אימא - אך בחמשה עשר לחדש הוא יום
טוב מפני שנכנס החדש של החדש הפנימי וגם לוקחת
המקיף של החדש ההוא שהוא אור גדול יותר מהפנימי על
דומות סוכה שהיא בסוד אימא עילאה שממנה לוקחת
החסדים האלה - וכמו כ' מקבלת מקיף דחסד ב' וכו'
עד היום הו' הכל מלמעלה למטה - ולכן הוא מועד לפי
שם אורות המקיפים - וזה יכוין כל אדם בישיבתו בסוכה

וכדי שימצא השכינה מקום לבוא היה עושה הכנה מקודם
ולכן אמר אתה הלך בתו' לבבי בקרב ביתי להודו' על הנשמה
הדרה בתוך גופו שהוא ביתו כי עיקר דירת השכינה היא
בנפש הזכה כמו שנאמר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם
בתוכו לא נאמר אלא בתוכם של ישראל היכל ה' היכל ה'
המה וכן נמי בסוכ' אשר היא מקדש מעט לשכני' בכניסתו
בה יטהר לבו ומחשבותיו ויתקדש בקדושה רבה ויעם' לה
דירה נאה בלבו כדי שתמצא השכיני' מקום לבוא שהיא אינ'
טורה על מקום פגום ח"ו - ודאינו מכני' עליה שמנשקין
את הסוכה בכניבתם וביציאתם וכן ד' מינין שכלולכו וכן
בפסח המזה והמרור והכל לחבב את המזה ואשרי אנוש
מי שעובד את ה' בשמחה •

ונוכח

ונוכח גם הוא להיות שם ושמח ואמרין כפ' כמה מדליקין כתיב ושכחתי את השמחה וכתיב ושמחה ציה זאת עשה ומשני ושכחתי את השמח' זו שמחה של מצוה ולשמחה ציה זו עשה זו שמחה שאינה של מצוה ללמדך שאין השכיב' סורה לא מתוך עצבו ולא מתוך עגלו' ולא מתוך שחוק וקלות ראש ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר של מצו' שנא' ועת' קחו לי מנגנ' וכו' ואמרו בגמ' עליו על הלל כשהיה שמח שמח' בית השואב' היה אומר אם אני כאן הכל כאן ואם אין אני כאן מי כאן ופת' הריעב' א' פי' נגד השכינה שאם השכינה ביטול' הכל יבאז והיו יודע' שכל השמחה היתה בהלל והודות לה' על כל הטוב' שנעש' לישראל להשדות שכימתו בתוכם ולפיכך לא היה אלא ע'י גדולים וחסידים שלא יראה בקלות ראש וכשמחת בחורים וזה' שפנינו חסידים ואנשי מעשה היו מדרקרים לפני ה' באכזקות ושל אור ואומרים דברי שירות ותושבחות ע"כ :

ובן

ובן צריך להיות כל אדם הירא להרבו' כשיד' וכלל
ובהודות בתוך סוכתו ופלא להראו' פוס עבדו'
זכ"ס שחוק וקלות ראש ודברים בטלי' בתוך סוכתו חליל'
דק לשמוח בגילה וברעדה להסדות השכעה עליו מתוך
שמחה של מצוה - ואשר בתעלומות חכמה וסודותיה סוכר
הריו"ם וזנב מסוד תנחומיה יבין לכחן עוד כוזמת ספוכה
מה היא ומה נעשה בה ולהשיג כנעלמים אשר צריך לדע'
כי הסוכה היא בסוד אס הבנים אס לבינה' כמפורס בזוהר
תנוה ו"ל כתיב בסוכת תשבו ו' ימים רא' רוא דמיהומות'
האז קרא על עלמא עילאה איתמר: פי' היינו בינה והכי
תניין כד אתבדי עלמא אתמר האז קרא כד פרא חכמה
עלאה לנפקא מאתר דלא ידיע וכו' וההיא חכמה עילאה
ננין ואתפשט לכל סודין ברוא דמשכנא עלאה וההוא
משכנא עילאה אפיק ו' סודין - (פי' ההוא משכנא עילא'
היינו בינה אפיק ו' סודין שהם סוד חב"ת נה"י סוד ו'
דנפקין מן לבנון - וכדן ההוא ננינו דמשחתא נהיד לכולא
ואמר בסוכת תשבו ו' ימים מאן סכת חסר ו' רא משכנא
תתאה (פי' היינו מלכות) דאיה כעשיסת' לאחור לכל
נהרין

ותשרה שכינתך בימינו ותפרוש עלינו סוכ' שלומיך ולהקיף אותה מזיו כבודך הקדוש והטהור כגמר יעיד קנו וכסס שעשינו ביותנו ערלי ומזכרתנו קבע גם למצלה הארס העליון יעשה ביתנו סוד אלה כ' סוד הכינה היא אמו כי פס ביתנו עתה יעשה אותה ערלי ויעשה בזכותנו סוכת דוד קבע כדי קים ידמו אר' וישכנו לע"ר עליה וגם בזכות עשית ביתי ערלי לנאת החוכה יחפכלנו כאילו הרחקנו נדוד על אשר היינו מחוייבי גלות והרב ככסנו מצוינו ומחטאתינו טהרנו וכישיבתנו זאת בסוכה יתקן מושב לגים אשר ישכנו בסוד משחקים ועם מתי שוא ועם דשעים שועלי און: וזכינו שישרו עמנו אבותינו הקדושים ו' אושפיון קרישין עלילין תוך מחנה קדושת סוכתנו ומזיו הארתם וקדושתם תשפיע עלינו רב ברכות וחיים ושלום ולדעכים גם נמלים תן לחמם ומים נאמנים: וזכותם וזכות נדקתם יעמוד למ' שלא כבוש ולא נכלם ולא נכשל בשום מכשול ועון אשר חטא על ידי אבילתנו וסתיתנו בחג הקדוש הזה ונשבע לחם וכהיה טובים ואל יעכבו אותנו הגשמים מלקי' מנותינו אל תשליכנו תלפניך תלהטופ' בגל כנפיק ועשה נא למען שמך ולמען דב' ו' אושפיון עלילין להחיש נא את גאולתנו ואת נחמך דוד סהר' תנמיח וקדו תרו' כישועתך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכו' שרי ונזכה ויורש טובה וברכה לשבת בסוכה של לוייתן כאמור התמלא בסוכת עורו ותהא תשובה מנות סוכה זו שאנו מקיימי' כאילו קיימנו בכל פרטיה ודקדוקי' ותנאים וכל המצוות התלויות בה ותטיב לנו החתימה לחיים טובים ולשלום אמן:

וכל

יום ויום ימים כפסו' של בחינת מדת היום - יום א' סוכה ה' חלצה נפשי הושיענו למגן חסדך. יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלט לך קומה עזרתה לנו ופרטנו למען חסדך. יום ב' עזרתה את גבורתך ולכה לישועתה לנו וגם עד זקנה ושיבה וכו' גבורתך לך וזע עם גבורה תעזו ירך תרחם ימניך. עתה ידעתי כי הושיעה' משחיו יעבהו משחיי קדשו בגבורת יסע ימינו. יום ג' תתן לראשך לית חן עמדת תפארת תמגנך כי תפארת עו אמו אתה וכרונך תרום קדונו עורי עורי לכשי בגדי תפארתך יחשלים עיר הקדש ולתתך ועליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת. יום ד' ה' אלהים נבא' ות השיבנו האר פניך ומושעה. תודיעני אורח חיים פכע שמחות את פניך נעימו' כימיך נכח. יום ה' ה' ארוננו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר הגה הודך על השמים. גדול כבודו כישועתך הוד והדר תשובה עליו והשמיע ה' את הוד קולו ונחת ורועו יראה יום ו' נכספה וגם כלתה נפ' מי לבי וכשח ידנו אל אל חיי. יבאת לישע עמך לישע את משיחך מחנת ראש מבית רשע ערות יסוד' עד נואר סלה. יום ז' כי אתה ארני טוב וסלח ורב חסד

כל ו' הימים כל יום ויום בחינת המקיף שלו ואנחנו בני מלכים של תו' פ' אט עושים כנגדה ויושבים תחת הסוכה לקבל את המקיף ההוא שאור המקיף ההוא יסכך עלינו ויקיפנו מכל נדדנו.

והנה

מנהג תנאים הקדמונים חכמי הוהר עליה' השלום היה כשהיו עושים המצות היו מוניה' הכונה כפיהם כענין ר' אבא ע"ה כענין ג' סעודות כוהר פרשת יתרו שאמרו שם ר' אבא בר הוה יתיב בסעודתא דשבת הוה חרי בכל חדא וחדא ואמר דא היא סעודתא דעתיק' קרישא וכו' בסעודתא אחרתא אמר דא היא סעודתא דקב' הוכן בכולהו סעודתי ע"כ. על כן אמר לפניך תפלה ו' הכולל כל הכונה הכל לכל לילה ולילה בביתנו בסוכה וכוונת ברכת הסוכה של כל יום ויום וזה כוונתה.

לשם

יחוד קב' ו' ושכינתה כדחילו ורחימו ליחדא שם י' ה' כן' ה' ביחודא שלים בשם כל ישראל אנחנו באים לקיים מצות ישיבת סוכה כמו שנאמר בסוכו' תשבו ו' ימים ולתקן את סודיה בתקום עליון. ויהי רצון מלפניך ה' או' א' שימשך אור אימא עילאה המסככת על הבנים ואור המקיף שלה הוא יסכך עלינו ויקיפט מכל נדדנו. ואנו מכוונים בקיום מצות הסוכה שהיא כמנין יאהדוניה' שהם ו' אומקיה כמנין סוכה. ואנו מכוונים להמשיך אור החסד הפנימי דאימא שהיא העליון והגדול שכל החסדים לרחל אמו ושתקבל ג' כ' אור המקיף שלו.

יום ב

אנו מכוונים להמשיך לרחל אמו המקיף רחם דגבורת אימא קדישא.

יום ג

להמשיך לרחל אמו המקיף רחם' רתפאר' אימא קדישא.

יום ד

להמשיך לרחל אמו המקיף רחם' דנח' דאימא קדישא.

יום ה

להמשיך לרחל אמו המקיף רחם' דהוד' דאימא קדישא.

יום ו

להמשיך לרחל אמו מקיף כללות ה' חסדים שביסוד אימא קדישא.

יום ז

להמשיך לרחל אמו מקיף כללות ה' חסדי' דמלכות דאימא.

על

ירי' מצוות ישיבת סוכה. וסוכה תהיה אור המקיף מהחסדים עליונים דאימא עילאה לרחל אמו. ואנו בני מלכים בני רחל אמו נראה ונתלונן בתוך הסוכה הזאת לקבל אור המקיף ההוא אלא ככח גדולת חסדיך העליונים הפלא חסדך מושיע חוסים ואור המקיף ההוא יסכך עלינו ויקיפנו מכל נדדנו ונחסה ונתלונן בכל סוכה אימא עילאה התסוככת על הבני' מלכא קדישא וכוקבים המסוככים והמוקפים ומאימא עילאה. ועל ידי ישיבתנו תוך הסוכה תמשך עלינו הארה זו על כפשינו רוחנו ונשתתנו לעבוד את ה' אלהינו עבודה שלימה. ותכרה

פרק ד חפלה כוללת לכל מצות החג

חבר לכל קוראין מלכותך מלכות כל עולמים וממלכתך ככל דור ודור והיה ה' למלך וכו' ושוב יכלול כולם בה בשם לך ה' הגדולה והגבורה וכו' לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש : ולאשר אין לו יד בסוד ה' תקנתי כוסח תפלה כוללת לכל מצוות החג וזה כוסחתה :

רבנו של עולם אתה יורע כי בשם אהמנו ואין בנו ולא בשום כריה כח להפיע ולכוין מעלתך וגדולתך כמ"ס גדול אהמנו ורכ כח ולתבונתו אין מספר . וגם אם היינו יודעים נחף שמותיך הקדושים וכינת כל מצוה ומצוה וכונת כל ברכה וברכה של כל מצוה ומצוה בפני עצמה . וכל הייחודים וזווגי מדות הקדושות העליונות הראויות לכל על ידיהם וכל שכן כי בשם אהמנו ולא כינת אדם לנו ולא אתנו יורע עד מה מה כינות האלה . לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיהא חשוב ומרובה לפניך כל מצוה ומצוה שנעשה בחג הקדוש הזה הן מצות ישיב סוכה וברכתה . הן מצות נטילת לולב וברכתו ונענועין והקפות התיבה כוכאילו כיונו ככל צירופי שמות הקדושים העולים מתוכם וככל הייחודים וזווגי מדות העליונות הראויות לכל על ידיהם ותכרף מחשבתנו הטובה דרך כלל למעשה פרטיות לכל אלה המצוות הקדושות הנעשות בחג הקדוש הזה ויעלו לפניך עם שאר מעשה המצוות של בני עלייה אשר באו בתעלומות חכמה סודותיה ויונקים מסוד תכחומיה היורעים והמכוונים כל והכוונות הראויות לכל אלה המצוות . ודרך כלל אנו מכוונים לייחדא שמא דקב"ה ושכינתיה ברחילו ורחימו לייחדא שם י"ה ב"ה בייחודא שלים בשם כל ישראל והרינו עושים מצות ישיבת סוכה ולולב לתקן שורשיהן במקום עליון בשעור קומה בכל פרטיהן ותקומיהן ודקדוקיהן לעשות את כונת יצרנו שזנו לעשות המצות האלה ולתת נחת רוח לפנינו ולגרום שפע וברכה רבה בכל העולמות ולתקן כל הנכסו' שנפלו תוך הקליפות בין על ידי בין על ידי שאר עמך בית ישראל ולתקן כל תר"ג מצות הכלולות במצות אלו ולגרום זוג בר' אלויות שם הקדוש ולזכך נפשנו רוחנו נשמתנו שיהיו ראויים ליצור מיון תתאין על ידי מעשה המצות האלה ויעלו לרצון ליצור אהבת רודים אמן .

וראוי לאומרה בכל לילה ויום בכניסתו בסוכה ויכוין בלבו כפי כח ידיעתו ויחשוב במחשבתו שלא נעלם ממנו שיש עוד פנימיות עניני הסוד ויהיה לט לשמים בבקשה זו הנזכר שיהיה לרצון אמרי פיו והגיון לבו כאילו כיון כל אלה ואז הקב"ה תעלה עליו כאו היה כן כמו שאמרו בזהר יתרו ומצא ידיו כוננה עלינו מאי כוננה עלינו כוננה ואתה תיקונוך לעילא כדקא יאות עלינו אצ"ב רלית אכן ידעי לשווא רעותא אלא עוברא בלחודי מצא ידיו כוננה להו' רגא דאינטריק לאתקב' עכ"ל . וכבר כתבנו זה כמה פעמים כי על כן הנהיגו חסידים

חסידים הראשונים ע"ה ככל מעשה המצות להקדים ולומר ויהי נועם ה' אלהינו וכו' והוא תועלת גדול למעשה :

והנה איתא בזהר אמור זל אמר רבי אבא כתיב בסוכות תשבו שבעת ימים ולבית ישוב בסוכו כקדמיתא תשבו ולבית ישוב אלא קדמא לאושפיוז ותנינא לכני עלמא . קדמא לאושפיוז כי הא דרכ המנוחא בר הוה עייל לסוכה הוה חדי וקאים על פתחא דסוכה מלבא ואמר נומן לאושפיוז מסדר פתורא וקאים על רגליו ומכרך ואמר בסוכות תשבו שבעת ימים תיבו אושפיוז עילאין תיבו . תיבו אושפיוז מהימנותא תיבו ארים ידיו וחד . ואמר זכאה חולקנא וזכאה חולקהון דישראל דכתיב כי חלק ה' עמו יעקב חכל נחלתו והוה יתיב וכו' ע"כ . וכן ראוי לכל איש ישראל בכניסתו בסוכה בכל לילה ולילה משבעת ימי החג להזמין אותם לאיש וזמן ואחר כך יכלול השאר עמו ונדיק להקדי' הנדיק כיומו ואחר כך לכלול חבריו עמו :

ואינה ה' לקראתי סדר יפה עינים וטוב רואי רמו בתיבת סוכה מספר כל האושפיוז קדישין כל איש וזמן . ואסדר לפניך הכל בסדר יפה למצן ירוץ הקורא בספרנו הקדוש הזה :

וזה תוארו בכל לילה כשנכנס לסוכה והוא כפתח הסוכ' ואמר עולו אושפיוז עילאין קדישין עולו אבהן עילאין קדישין למיתב בגלא דמהימנותא עילאה בגלא דקדשא בריך הוא :

ליעול אברהם רחמא אבא קדישא דהכי סליק לחושבן סוכ' . סמך גימטריא ק"ך . וא' גימטריא י"ג . כ"ף גימטריא ק' . ה"י גימטריא ט"ו . סך הכל גימטריא אברהם . ואחר כך יכלול יצחק ויעקב משה ואהרן יוסף דוד . וכן כשישב ואמר בסוכות תשבו שבע ימים תיבו אושפיוז עילאין קדישין תיבו אבהן עילאין בגלא דמהימנותא בגלא דקדשא בריך הוא זכאה חולקנא וזכאה חולקהון דישראל דכתיב כי חלק ה' עמו יעקב חכל נחלתו :

ליל ב ואמר עולו אושפיוז וכו' כנז' ליעול יצחק עקידא אבא קדישא דהכי סליק לחושבן סוכה בא"ת כ"ס ח' פ"ז עולה ר"ח גימטריא יח"ק . ויכלול יחד אברהם יעקב משה ואהרן יוסף ודוד ואחר כך תיבו תיבו כנז' :

ליל ג ואמר עולו אושפיוז וכו' . ליעול יעקב שלימא אבא קדישא דהכי סליק כ' פעמים סוכ' גימטריא יעקב וגם שנים דסוכה הוא . ג' ה' י"ד . ואחרונים דאיתת סוכה ע"ז ל' עולה קפ"ב גימטריא יעקב . ויכלול יחד אברהם יצחק משה אהרן יוסף ודוד :

ליל ד ואמר עולו וכו' . ליעול משה רביא מהימנא דהכי סליק לחושבן סוכה פשוטה ומילוי דיודין

שלמא בגין דשכינא לא שריא בארעא קדישא אכל כל ישתלמו אינון פריס כרין כתיב ושאבתם מים בששון מעיני הישועה מאן אינון. אינון שית מעיני דאינון מריקין בהאי ישועה (פירוש מלכות) וכרין עלמא בלא כחרה בגין דנפקא שכינת' מיין ההוא סאיט דשאר עמין בגין כן ביום השמיני עזרת תהיה לכם עכ"ל.

ואחר כך יאמר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכוכו' ז' אושפיזין עילאין קדישין אברה' נחך ויעקב משה ואהרן יוסף דוד אשר נזכרי הארת נשמת' מתנוננים ומאירי' בתוך סוכתינו שתזכנו ברחמיך ובחסדיך הגדולים לראות מהרה בתפארת צורך להעביר גלולי' מן הארץ והאלילי' כחת יכרתון לתקן עולם במלכות שדי וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אלק כל רשעי ארץ ויקווי' כמו מקרא שכתוב והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור. והיה ביום ההוא יגאלו חיים חיים מיחשלים חיים אל חיים הקדמוני' וחיים אל חיים האחרון בקין ובחורף יהיה. והיה ה' למלך על הארץ ביום יהיה ה' אחד ושמו אחד. וחתום לחיים טובים ברכה ושלוש וישועה ונחמה כל בני ברחמיך. ונזכה ונחיה ונזכיר טובה וברכה לחיי העולם הבא. ונהיה אנחנו וזרענו וזרע זרענו כולם יודעי את שמך ועושי דרכו והטוב בעיניך ונמנא חן ושכל טוב בעיני אלהי' ואדם ויחד לבכנו לירא' ולאסהבה את שמך לעבוד עבודתך הקדושה תמיד כל הימים אכיר:

והקידוש יהיה מעומד כסדר' הרמב"ם ז"ל כי כן דעת מורנו הדב הארי' זל"ה כי דין הקידושין מעומד וכיותר כי הוא בסוד עלמא דרכורא וכל המעשי' אשר הם כעשין כנגדו הם מעומד כבודע למי שהדיוח בסוד ה'. וגם מרבירי' הזהיר אשר הצתקנו לעיל תבונה דרב המנונא סבא כד הוה עייל לסוכה הוה חרי וקאי' על פתחא דסוכ' מלבאו ואמר כומן לאושפיזין מסדר פתורא וקאים על רגליו ומברך וכו'. הנה מבואר מרבירי' המאמ' שהיה מברך על רגליו מעומד ואמר תיבו אושפיזין. והטע' כנזכר כי הקידוש הוא לתת לכלה העליון' הקדושין של החתן כבודע וקידושין מעומד. וצוד מעשם השני האמור וזה פשוט. וסדר הקידוש בתחילה מברך על היין שהוא קודם בכל קידוש כמו שדרשו בשבת זכרהו על היין ואחר כך קידוש היום ואחר כך על הסוכה שאי אפשר לברך על הסוכה קודם שיברך על הקידוש היום שהרי על כרחיך ברך היום להתקדש קודם שיתחייב לישב בסוכה ואחר כך מברך זמן כדי שיחזור הזמן לילה הראשונה על קידוש היום ועל מצות סוכה:

ואעפ"י דקי"ל בכל המצוות חייב לברך עובר לעשייתן ואם כן הכא נמי בסוכ' היה לנו לברך עליה קודם שיכנס בה שהרי מיד שנכנס בה הוא עשה המצוה מ"מ לא נהגו לברך אלא אחר שנכנסו בתוכה

דיוקין סמך וי"ו ב"ק ה' גמטריא משה וב' אותיות. וגם אם תפסוק א"ב ג"ד ה"ו זח ט"כ ל"מ"ן ס' גמטריא רנ"ה. א"ב ג"ד ה"ו זח ט"כ הרי גמטריא ע"ה. א"ב ג"ד ה"ו הרי גמטריא ט"ו סך הכל גמטריא משה' הכוללם אברה' נחך ויעקב אהרן יוסף ודוד.

לילה יאמר עולו וכו'. ליעול אהרן כהנא רבה קדישא מהימנא דהכי סליק סוכה כמ"ך גמטריא ק"ך וי"ו גמטריא כ"כ. ב"ק גמטריא ק'. ה' גמטריא ט"ו סך הכל גמטריא רנ"ה גמטריא אהרן. ויכללם אברהם נחך ויעקב משה יוסף ודוד:

לילה יאמר עולו וכו'. ליעול יוסף נדיקא דהכי סליק מילוי סוכה לבד כזה מ"ך גמטריא ס' גמטריא ו' פ' גמטריא פ' גמטריא י' סך הכל קנ"ז גמטריא יוסף. ויכללם אברהם נחך ויעקב וכו'.

לילה ליעול דוד מרן מלכא משיחא דהכי סליק סוכה כמספר קטן. ס' גמטריא ו' כ' ג' ב"ה גמטריא ה' והכולל הרי י"ד גמטריא דוד. גם כ' פעמים סוכה וח' אותיות ג' ק"ך כמכין דוד ה' א"ה הקט"ן ויכללם יחד אברהם נחך ויעקב משה ואהרן יוסף ע"כ:

וברילה הוואת יקרא לשון כזוהר פ' בראשית עמוד ע' וז"ל ת"ח רבגימטריא דשבע' דר יקויא זמין קב"ה לאעבר' לכל אומין רעלמא ולא ישתא' בעלמ' אלא הקב"ה בלחורוי וישרא' גוי אחד בגין כך הכא שבעת ימים ת"ח רבגין רא מתמעטין והולכין וכיומא ח' שלטין ישראל לחוריהו בעלמא ומקריבין פר אחד איל' א' דוא ריחורא שבעה ככשים לקבל שבע רגין שער עזים אף על גב דכההוא זמנא יעבירוטן הקב"ה מעלמא עם כל רא ישתא' מיניה דלא יתבטלון מפריה ורביה וכההוא זמנא יפקון מים חיים מחכת' עילאה חזי' א' הים הקדמוני דא חסר עילאה וחניים אל הים האחרון דא גבורה תתאה וגבורה עילאה בקין ובחורף בסטר' ראשא ובסטר' דמיא דלא ישתא' דיוכא בעלמא א' כלל רחמי וחיים וחירו בעלמ' ות"ח בהאי חבא עכדין כסוך המים נביעו דחסר באינון שיתין מששת ימי בראשית וכולהו ז' יומין עילאין מקבלין מאינון מים חיים דנפקין מירושל' עילאה טמיר' ובאן אתר רמו לאינון מים חיים באינון שתי' וחסידי' ונדיקי' חראן בהאי הלולא בגין דרמין' להווא טיבו דזמין קב"ה למצבר כד יעבר קב"ה סאיטו מארעא דישתון אינון מים חיים טהורים באינון שתי' כההו' מוכח עילאה ההוא ים האחרון ואינון תלתא לגין מים י"ח בגים לקבל נדיק דאיורי חי עולמים ועל יריה מים נחתין באינון שתי' ות"ח הלל הזקן כד הוה חרי בהאי הלולא אמר אס אני כאן הכל כאן ואס אין אני כאן מי כאן הוה רמיו ואמר אי שכינתא דאיורי' אני שריא כאן הכ' ל' כאן ההוא אתרא דאיורי' כ"ל דאתי לארז' גא' בה ואס הין אני כאן מי כאן דהא לא חשיב' טיבו הלך שלישי ב' א' שני' א'

פירק ד דיני אכילה בסוכה

אלע"ג שהוא אומר לישב בסוכ' שהוא ל' עתיד והרי כבר הוא יושב מ"מ כיון שהמנו' נמשכה כל זמן האכיל' והשתים שפירוש בסוכות תשבו ר"ל תתעכבו' כמו ותשבו בקדש לא שישבו מעט וילכו לדרכ' וא"כ כיון שיש לו לישב כל זמן האכילה מקרי שפיר עובד לעבדייתן:

ומנהג מהדרין במצוות לומר ברכת לישב בסוכ' כגיון ובגמיה קדושה כיתר הקידוש בין כלילה הראשונה בין בכל שאר הלילות ומכריזין אותה מיר כבנימיתם בסוכה בשעה שרוצים לאכול ואח"כ יושבים ורוחנים יריהם ותכף מכריזים המוניא כמו שאמרו חז"ל ג' תכיפות הם וכו' תכף לגטילת ידים ברכת המוניא וכל העושה כן אין השטן מקטרג באותה הסעודה. אף כי לפי הדין יכול לברך אותה קודם ברכת המוניא וא' אחר ברכת המוניא קודם שיטעמו מ"מ יותר טוב לעשות הדבריו כלי שום פקפוק: וראוי וטוב לבין כשיברך לישב בסוכה לפטור בזה השעה וכל מה שישתמש בה עד שעת אכילה אחרת כדי לאפוקי נפשיה מפלוגתא דר"א שדריך לברך בכל פעם שיכנס בה. וחסידים הראשונים שהיו יושבים בסוכה כל היום ואין יוצאים רק לעשות צרכיה היו נוהגין תכף בבוקר כזאתם מבית הכנסת להכנס למטה ולברך עליה והיו אובלים דבר מה כדי שתהיה אחיז' לבדכ' ומקום מוכן שתחול עליו הכרעה ומכוננים את לבם לז' בזה כל היום ופטורים בזה כל היום מינת לעת ויאחזו נדיון דרכם לנהוג ככה כל ז' ימי החג:

ומצוה על כל איש ישראל להודיע ולהודיע לכל בני ביתו מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה כמו שהזכיר הכתו' טעם הענין למען ידעו דורותיכם כי בסוכות השכנתו את בני ישראל בהוויא' אתם מארץ מצרים כי צריך האדם להיות נגר פנח הבמול הטוב אשר הש' יגמל את אבותינו וזאתנו בכמה זמנים זה אחר זה והבמול הדב בבמות ובאבות ששפה עמנו ועם אבותינו היתה יציא' מצרי' שהוצי' אותנו מכור הכרזל מכית עבדים והיינו משוקעים ומשוכעים עד שכמעט לא יזכר שם ישראל עוד: אלא שכתלתה' עלינו וכתבנו' כאר"י כ"כ יכול ביד חזקה ובזרוע נטויה ויוציאנו משם לעשות אותנו עם צבולה. ובהיות הבמול הזה גדול מאד תלה בו עבודתו וקבלת אלהותו כמ"ש אנכי ה' וכו' אשר הוצאתיך מארץ מצרים: ולא מתרצה בזה אלא גם לתלות עשיו' הרבלי' זכר לעיאת מצרים כדי שידעו כל באי עולם עמין יציאת מצרים ויעלו אותם על לבם עד שבשכיל זה לא ישכחו את ס' ה' יהיה ולא יעזבו תורתו. וכענין חג המצות לא הזכיר עמין מה להורות על זה כי כל מעשיו מוכיחי' עליו ואין צריך דבר מבחון: גם כחג השבועות כיון שאנו מוכיני' שבעות מיום כ' של פסח כדי להתקרב אל יום נתינת התור' כאשר עשו אבותינו כזאת ממנרי' כדכתיב תעבדון את האלהים וכו' כי כונת היציא' היתה על הסב' הזאת אין צריך דבר מבחון כי הוא ושמנו מורה על זה וספירה שאנו סופרים כל יום ויום עד ז' שבועות כאשה בדה שופר ז' ימים נקיים אבל בענין חג המצות הזה שהוא רחוק מיציאת מצרים ראתה חכמתו יתברך לכוות בו ענין שעשיתו יציא' זכירת מצרים ולא תשתכח לזה אמר בסוכות תשבו שבעת ימים כי פסוקות הוצאתי את בני

אלע"ג שהוא אומר לישב בסוכ' שהוא ל' עתיד והרי כבר הוא יושב מ"מ כיון שהמנו' נמשכה כל זמן האכיל' והשתים שפירוש בסוכות תשבו ר"ל תתעכבו' כמו ותשבו בקדש לא שישבו מעט וילכו לדרכ' וא"כ כיון שיש לו לישב כל זמן האכילה מקרי שפיר עובד לעבדייתן:

ומנהג מהדרין במצוות לומר ברכת לישב בסוכ' כגיון ובגמיה קדושה כיתר הקידוש בין כלילה הראשונה בין בכל שאר הלילות ומכריזין אותה מיר כבנימיתם בסוכה בשעה שרוצים לאכול ואח"כ יושבים ורוחנים יריהם ותכף מכריזים המוניא כמו שאמרו חז"ל ג' תכיפות הם וכו' תכף לגטילת ידים ברכת המוניא וכל העושה כן אין השטן מקטרג באותה הסעודה. אף כי לפי הדין יכול לברך אותה קודם ברכת המוניא וא' אחר ברכת המוניא קודם שיטעמו מ"מ יותר טוב לעשות הדבריו כלי שום פקפוק: וראוי וטוב לבין כשיברך לישב בסוכה לפטור בזה השעה וכל מה שישתמש בה עד שעת אכילה אחרת כדי לאפוקי נפשיה מפלוגתא דר"א שדריך לברך בכל פעם שיכנס בה. וחסידים הראשונים שהיו יושבים בסוכה כל היום ואין יוצאים רק לעשות צרכיה היו נוהגין תכף בבוקר כזאתם מבית הכנסת להכנס למטה ולברך עליה והיו אובלים דבר מה כדי שתהיה אחיז' לבדכ' ומקום מוכן שתחול עליו הכרעה ומכוננים את לבם לז' בזה כל היום ופטורים בזה כל היום מינת לעת ויאחזו נדיון דרכם לנהוג ככה כל ז' ימי החג:

והנה אכילה בסוכה כליל י"ט הראשון חובה אף אם גשמים יורדים צריך לאכול כזית סם דגמרינן ט' וט' מחג המצות מה להלן לילה הראשון חוב' שכל בערב תאכלו מצו' מכאן ואילך רשו' אף כאן ליל' הא' סוכה חובה מכאן ואילך רצה לאכול סעודה שועד בסוכה רצה אינו אוכל אלא פירות ובליל' יום טוב כ' של גלו' כפל מחלוקת בין האחרונים יש אומרים שאם ירדו גשמים אינו צריך לאכול סם כזית ואין צריך לקדש בסוכ' ר"ה אמר זמן מאתמול אלא יאכל כזית סם אחר סעודתו. ויש מחמירים ובתב' דגם כליל י"ט ב' יש חיוב כזית אלא שאין לברך לישב בסוכה אם ירדו גשמים. וכן ראוי להחמיר לקדש סם ולאכול כזית ויגמור סעודתו כזית ושם יברך ברכת מזון כשיגמור סעודתו כזיתו אך מפני ששפק ברכות להקל לא יברך לישב בסוכה ומכ"ש בשאר ז' ימי החג אם ירדו גשמים שאינו ראוי להחמיר על עצמו ולאכול שמה דכיון דפטור מן הסוכה הוי ברכה לבטלה ואף אם יש לו פטור בזה בטלה דעתו אצל כל אדם: וכל הפטור מן הסוכה ואינו יוצא משם אינו מקבל שכר ואינו אלא הרחטות משם שהוא ית' אינו חפץ בעבודתו כעבד שמוצ' כוס לרכו וכו' ואע"פ עומד לשמשו שלא ברצונו אשר לא טוב עש' אף כי פתעב ונאלץ כמ"ש הא' - וכשינא מן הסוכה מכח גשמי' כל

פרק ד לימוד לילי הרב

עח

בבי ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים ויש מדרכותינו
סודרים סוכות ממעש עשו להם. ויש מהם אומרים אלו ענני
כבוד שהיו מקיפים אותם ו' ענני כבוד והעננים נקראים
סוכה כמ"ס וברא'ה' על מכון הר ציון ועל מקדאיה' ענן
יומם וסמך לים וסוכה תהיה וכו' וזה גמול אחד מנורף עם
גמול היציאה ענמה :

ורבן

צריך כל אדם שיכין כזה כשיושב בסוכתו
ולאורי' לכני ביתו שאלו יוצאי' מכתו לנסוכה
שלא כדרך העולם שדרכם להכנס כל אחד מסוכתו לביתו
מפני שהנייה גוברת בחני תשרי ואלו עושים בהפך לקיים
מצוות הבורא ית ברוך ומתוך כך יעלה זכר יוצאי' מצרים על
לכבו ונכיר ונרע החסד והחינוך ואשר במל' לחייבי טובו
בעשות עמנו החסד הגדול הזה להוציא אותנו מתוך גלונו
מצרים : ועוד ידועה גמול עמנו סוכות בגלותו אל
המדבר מטולטלים ונעים בו והיה ארץ חיה ושמחה לא
מקום זרע ותאנה ונפן אשר אין בטבע בן אדם לחיות בו
והוא הקיפנו בו' ענני כבוד לכל יבנו שרם ושמח והיתה זו
מעלה גדולה לישראל כשהיו מוקפי' בו' ענני' כי כן דרשו
ז'ל' שהקיף כסא הכבוד בו' עננים שנאמר מאחז פני כסא
פרש' ז' עליו עננו ר'ל פרש' עליו ז' ענני' והותוספ' הז' ין
ולפי שהיו ז' ע"כ נצטוו לעשות מצוה זו בחדש הז' וז'
ימים : ומתוך זכירה זו תהיה יראת ה' נגדו ונגד ביתו
תמיד להיות יראים וחללים בזכרם את כחו ואת גבורתו
וזה כל האדם :

וע"ב

אף כי לפי הדין נשים פטורות מיישיב' סוכה
מ"מ מצוה על כל אדם ישראל להשיב' אשתו
זכני ביתו עמו בסוכה להיות ממתופפים בגל' דמהימנות'
לטהר את נשמותם ולהודיע אליהם חסדי ה' עם ישראל
עמו ונחלתו תמיד כל הימי' בעבור תהיה יראתו ואהבתו
על פניהם לכל ימי ימיהם וראוי ונכון להיות סוכתו מלא
ברכת ה' בלימוד התורה על שולחנו כי ע"י לימוד התור'
שם בסוכה גורם ויחוד עליון שהוא מחכ' תורה שכתב' עם
הסוכה סוכת דוד ונקרא באמת פועל דרך כבוד בזהר
וכל שכן אם הוא למד בדרך האמת בזהר וכיוצא וכלי ספק
אשרהו כי שם ימצאו ז' נדיקים ואשפיון' עליון אברהם
זה' נדיקיו ודוד מלכא כי הזמנה זו היא יותר מקובלת
אצלם מהסע ודיה הנשנית כי שם יאכלו לחם לחמה של
תורה עם השכינה ישא ברכה מאת ה' ומז' נדיקי' עמודי
עולם - וראוי ללמוד בזהר כל לילה ולילה מענין החג -
ליל א' בזהר אמור דף ק"ג ע"ב - ליל ב' פרשת פנחס
דף רנ"ה ע"ב - ליל ג' פרשת תצוה דף קצ"ב ע"ב ליל ד'
שם דף קפ"ו ע"ב - ליל ה' פרשת ויחי דף ר"ב ע"א - ליל ו'
פ' ויקרא דף כ"ד ע"א - ליל ז' בפרשת נח דף ק"ג :

ומצאתי

כתוב מהקדמונים לקרות ליל א'
בסוכה פרק ד' דקדושין שמזכיר
בתיב

בתוכו מעלתו של אברהם אבינו מ' זינו שקני' אברה' אבינו
ע"ה כל התורה -

ליל ב'

משנת פרק ה' דוחי' איזהו מקומן של
זכאי' להזכיר עקידתו של יצחק שנעקר
ע"ג המזבח ומשם נתקנו הקרבנו' כבודע -

ליל ג'

משנת פרק ו' רחולין ג' ד' הנכה שהיה
המנוה שנפסדה בה יעקב אבינו ע"ה -
משנת פרק ה' דאבות שם זכיר כתובה
מעלת משה ע"ה משה זכה וזכה את
הרבים וכולי -

ליל ד'

משנת פ' דמרו' שמזכיר בתוכו ברוך
סבחר באהרן ובניו וכו' :

ליל ה'

משנת פרק א' רמב"ם שמזכיר מעלתו
של יוסף יוסף זכה לקבור את אביו -

ליל ו'

משנת פרק ב' דתעני' שמזכיר בתיבו
מי שענה את רוד ואת שלמ' בנו בירוש'

ליל ז'

הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם ע"כ - ועל כל
פנים יאחזו מצוה לכבוד הנדיקים ולהזכיר נדקתם לכל
אדם יומם ויוםם מעניני החג אל תנח ידך לקחת מסכת
סוכה כי יש בו ה' פרקי' כנגד ה' חסדים ה' ענני כבוד כי
הסנים אינם רק בחינת הכללות כבודע לודע דעת -
יש סדר אחר לקרות במצי החג ואסדר אותו בפרקי' הבאי'
בסעייתא דשמיה' ויארך על שולחנו כסירים ותוסכחות
לכבוד הרגל הקדוש וכבר הארכנו מעלת יקר השירים
והתוסכחות על השולחן בשבתות וכאנים וכמועדים כפ'
ז' וח' דפרק שבת בס"ד -

ואם

רצה לנאת מסוכתו באמצע סעודתו לסוכת
חברו - יהא זהיר לברך שנית ברכת הסוכה
בסוכת חברו אפי' היה דעתו כשעה שבידך בסוכתו לשנו'
מקומו אפ"ה צריך לחזור ולברך -

ואם

לא הכי שם זקן או חולה על שולחנו כשחזור
לסוכתו צריך לחזור ולברך על הסוכה : אבל
אם עא' מסוכתו לשייל בתוך ביתו אין צריך לברך ראפילו
להרמכ'ס' אל דפסק במברך בכל פעם : הוא דוקא כשיצא
חוץ לביתו וחזר אלל' אם יצא מן הסוכה לתוך ביתו אין
נראה שיעטק לברך בכל פעם : והכי משמע מדרביו בפ'
ב' דה' ברכו' שכתב ז'ל' היה אוכל וקראו חברו לברך עמו
ויצא לפתח ביתו וחזר הואיל ושינה מקומו צריך ברכה
למפרע ע"כ : נראה דדוקא אם עא' לפתח ביתו אלל' אם
הלך בכיוו' משמע דלא הוי הסח הדעת :

ובבר

כתבנו דיליף חג הסוכו' ס"ז ע"ז מחג המנו'
וע"כ ראוי ונכון שיקדים סעודתו קודם חנו'
לילה ולא יותר דומי' ראב"ל מנה כחו שכתבו הפוסקי' ז"ל -

ובברכת

מזון גל' ימי החג יאמר בהרחמין
הוא ירחש עלינו סב' של' הרחמן

פרק ד חייב השינה בכופה

יזכור כי ת"ת ישראל הוא (שן למעלה ואינו יורד מעם ולכן גם האדם הגשמי אין לו רשות לישן מחוץ לבוכה אפי' שינת עראי: ובנקל ישכיל וידע דמנוה ליחד שם עם אשתו ולשמש מטתו ביחודא שלים וכן כתב הרב זלה"ה והטעם כי כל עיקר עלייתו שם למיטה ליה לבני ההו' שר' כנזכר בזוהר ובגורם ויחוד לסוכת דוד ודי למשכיל:

פרק ה

לאור

הבקר יום חד הסוכות יקום לעבוד' בוראו או קודם אור הבקר באשמורת האחרונה - הכל לפי מה שהוא אדם וכמה שהוא רגיל כל השנה כ"ס בחג הקדוש הזה כי כולו מלא חסדים והוא ראשון לחשבון עובות שצריך שיוסיף אומץ וחוזק כי לא כל העתים שוות: כי אם בשאר הימים הפליגו חכמי הזוהר בשבח המביע לצומד בבית ה' בלילות באשמורת האחרונה וכשמתעורר למעלה שרביטא דחסד בשכינ' לא עלה בלחודה' לא עלה ועל אינון דמשתתפין בהרא' כמ"ס יומם יזנה' חסדו וכו' כ"ס וק"ו בימי החג הקדוש הזה כי כולו מלא חסדים לשכינת עוזנו כמו שביארנו בפרק דלעיל וכבאר' בס"ד וחדוותא סגיא לעילא ורעותא דכלא יסתכת ובהיותו נעור משנתו עומד ושוכה בשמחה ובטוב לבב יתעסק עליו חושי האחד כפלי כפלים וחסד ה' מעולם ועד עולם על יריאיו למיחלים לחסדו והוא הנותן ליעף כח למתהלכים לפניו: ומזה על כל אדם ללמוד באותה שעה טעמי מצו' לולב ואתרוג קודם עשותו מצו' להיות כדי שלא יעשה המצו' חנותא חסדי' מלומדה - וכל אדם אינו חייב לא כשיעורו ואשר ישיב להביך בדעתו פשטו הדברים לדעת כי הכל הוא להורו' חיבת המקום עמנו כמ"ס בזוהר ביומ' דא נפקי ישראל בסימנים רשימין מנו מלכא בגין דאינון נצחין דינא ומאי סימנים אינון סימני מהימנותא חותמא דמלכא עלאה - לתרי בני נשא דאעלו קדם מלכא לדינא ולא ידעי עלמא מאן מבייהו נצח כפק חד לגיון מבי מלכא שאילו ליה אמר לון מאן דיפוק ובירוי סימני דמלכא הוא נצח כך כולי עלמא עאלין לדינא קדם מלכא עלאה ודאיין לון מיומ' ד"ה וי"ה כד עד ט"ו ויומין לירח זכין כך אשתבחון ישראל זכאין כלהו בתיובת' טרחין בסוכא זלולב ואתרוג ולא ידעי מאן נצח דינא מלכא עילאי שאילו מאן נצח דינא א"ל אינון דמפקי ביריהו: סימנים דליה אינון נצחין דינא בהאי יומא נפקי ישראל כרשימו דמלכא בתשכחת' עאלין בסכות אתרוג בשמאלא לולב בימינא חמאן כלהו דישאל ברשימין דמלכא קדישא פתחי והמרי אשרי העם שככה לך אשרי העם, אלהיו - וגם הוא ענין שבו יתעורר ההמון להרבות

יזכור לישב בסוכה של לוי' - הרחמן הוא ישפיע בליט ועל נפשותינו שפע קדושה וטהרה משכנה אומפיון עילאין קדישין וזכותם תהא למגן ונינה אותנו אמן - וסו' יסכב וערבה שינתו:

והנה

צריך להודיע לבני אדם חומר איסור השינה חוץ לסוכה שאכרו חכמים לישן חוץ לסוכה אפי' שנת עראי מה שלא אכרו באכילה דמותר לאכול אכילת עראי חוץ לסוכה והטעם דבשינה אין חילוק בין קבע לעראי שאין אדם קובע ענינו לשונה שפעמים שאינו אלא ממנם מעט ודי לו בכך הילכך אין חילוק בשינה בין קבע לעראי דו' היא שינתו מה שאין כן באכיל'.

והן

היום דבת מבני עמינו הקלו בזה ואינון ישיבין בסוכה ואין להם על מה שיבמוכו כי אף אם יש מתירין לא התירו אלא מפני הניכ' שיש להם צער לישן שם וזה לא אמרו אלא להרעות אשכנז שהם מקומות הקרי' מאד אך במקומות שאין הקור רבה בהם מאין הרגלים לפטו' ענמם מטעם הנינה יתיר חד כמו וניניתם אזלא הואיל ואין הנינה מתחזקת ביותר ואם בא לו רוח מותר לפרוס כרין או בגד מן הגדר רק שלא יפרוס תחת הסכך: ולמ"ד מפני דמנות סוכה היא איש ואשתו כדרך שהוא דר כל השנה בביתו ובמקום שלא יוכל לישן עם אשתו שאין לו סוכה מיוחדת שעשו הפכנים יחד סוכה אחד - אכן אותם שיש להם סוכה מיוחדת ומקלין לישן בתוך ביתם אין להם על מה שיבמוכו - ולא עוד אלא אף לאותם שאין להם סוכ' מיוחדת - וכימים אחר סעודתם הולכים וישיבים בתוך ביתם אין להם על מה שיבמוכו כי לא אמרו אלא בלילות דבעי דיר' איש ואשתו אכן ביום דלא שייך הא ודאי עוברי על דת' חס ויראת ה' לא בחדו.

וע"כ

מצוה על כל איש ירא ה' לישן בסוכתו עם אשתו אם יש לו סוכה לו לבדו ואין לזרים אתו כ"ס ביום שחייבין הכל לישן בסוכתם ולא לפטור עצמם בעבודת ה' בטענות רעויות: ואם ירגיש מעט צער עול יסכול ולא יקוץ סע"כ א"ל שהסוכה היא תחת גלות לאדם כנז"ל בפרק א' וכפר עליו מאשר היה בע ונד כלילו' בסעודות הדשות ולא חש על שינתו אל מקום אשר יהיה שמה הרוח ולא ישוב מפני כל טופר:

ובפרט

למי שהריחו בסוד ה' ובתעלמו' חכמה מה היא בחינת הסוכה ישכיל וידע סו' חומר הדבר שהחמירו לישן בתוכה בסוד ויסכב עמה כלילה הוא ופדש בזוהר פרש' וינא ז"ל ותנא לאה לקראתו אימא עילאה לבני בראי יחידא ותאמר אלי תבא תחות גרפאי לברכא לך ולרוחא' לך בתפנוקי' עילאין כיון דנקט' ליה' תחות גרפא כדון ויסכב עמה כלילה הוא וכו' - הנה מבואר מדברי המאמר כי ת"ת ישראל הוא עולה אלל הבוכה עלונה אימא עילאה וישן הוא שם כל הלילה ולכן

כ"ב

עשה ר' ב'ט כי לא שיק עניכה וקשרה בעלין ולא אכרו
אלא בקושרין אותו שלא כמינו וראוי שיכין באגודתו
לקשור קשרא דמדינתא אותיות פס הקדוש הוי' ה' ברוך
הוא על ידי ב' ב' ב' ערב' אות ה' במילואה זכר לאבות .
ועל ידי ב' ב' ערב' אות ה' במילואה על פס יכין וכו' .
ועל ידי הלולב מילוניו השם . ועל ידי ההתרוג ה' ה'
אחרונה במילואה . ומזה לאגדס בקשר גמור לייחדם .
ועל כן ראוי לעשות ב' קשרים זה על זה לפי שהמנים
הללו כולם הם כפולים ולכן צריך להיות קשר אחד לענין
בחינת הודר שנקשרים זה עם זה השושבני' עם החתן .
ואחר כך קשר לקשור החתן עם הכלה ולכן יהיה זה על
זה והיינו משום נוי אל הכלה כנודע . ועל פי זה תשכיל
ותבין לבלתי ערבב קשירתו יחד הדם וערכה רק לופן
קשירתו יהיה איש על מקומו ועל כנו כמ"ס הרב ז"ל ה'
כשיהיה שדרת הלולב כנגד פניו של האדם ויניח הג' הדמים
אחד לימינו והוא חסד ואחד לשמאלו והוא גבורה ואחד
באמצע השדרה והוא ת"ת נוטה קצת לימין והלולב ענמו
הגבוה מהם סוד היסוד המושך מן הרעת דרך חוט השדרה
והב' בדי ערבות ימים אחד לימין והוא נגח ואחד לשמאלו
והא' הוד . ונמצא לחבירים הראשונים נוסח תפלה א'
לאומרה בעת אגירתו וזה נוסחתה . לשם ייחוד קב"ה
ושכינתיה בדחילו ורחימו סס"ה ב"ה ביחודא שלים בשם
כל ישראל הרי אני עושה מצות אגודת ד' מיטס אלו לקיים
מצות זה אלי ואניוהו ולתקן את שורשה במקום עליון
בשיעור קומה בכל פרטיה ודקדוקיה לעשות את כונת
יוצרי שמוני לעשות מזה זו .

וידי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיתקשרו
על ידי אגודת לולב זה עם מיני הגדולה
והגבורה והת"ת והנני וההוד וכל בשמים ובארץ לך ה'
המתלכה יחד כולם בחבלי עבותות האהבה ויתקן על
ידי קשר זה מה שפגמתי בעונותי להיות נתן מפריד אף
עתה ישונו ותייחדו החתן והכלה ושלשה עדרי נאן רוכבים
עליה ביחודא שלים ויהי הקשר אמיץ קשרא דמדינתא .
ובכן בני לביא יתפרדו אשת כסילות הומיה הקטורה באיש
הכליעל יתפרדו איש מצל אחיו והיו כלל היו כי תעביר
מתשל' ודון מן הארץ שלא יפתנו ושלל יתגדו כנו וינחמו
לעבוד את ה' אלהינו כאשר עס לבבנו ויראוך כל המעשים
וישתחו לפניך כל הכרואים ויעשו כולם אגודת אחת
לעשו רצונך כלבב שלם ונפשנו רוחנו ונשמתנו יהיו קשורים
וצהרים בקרבנו ונרדוי' כנחר החיים שעולה במספר הד"ס
ובמספר לול' ב' . ויתן לנו זרע כשר וחסד ונדיק שעולה
במהמר ערב' ה' וחננו מאתך חכמה כינה דעת והשכל
להבין ולהשכיל התורה הקדושה שעולה כאמין אתרו"ג .
וישפע עלינו שפע רח' טהרה וקדושה משמך הקדוש
והטהור שם ב' המת' יחד על ידי ג' הדמים אות יו"ד סס"ק
נקד ש

לכרבות ההלול והשבח כמה שיכלו ביריה' מנחמו האדמה
ומחילה מה שיטמח הלבבות ויעוררם להודות ולהלל על
השפע המושפע להם בחג הקדוש הזה כי כביר מנח
ידו כל אחד ואחד באופן את גורמו תיחוש ויזהר לתודות
והלל לה' המעפיע להם כל הטובות ההנהגה ואלה היות
הדבר על ידי ארבע מינים הללו ולא בשאר ארבע מינים
מפני שהם רחמים לשמותיו ויתברך כמו שאמרו ז"ל הדר
זה הקב"ה שנאמר הוד והדר לבשת ת מרי' זה הקב"ה שג'
צדיק כתמר יפרח וכולי . וכן רומזים להזכיר ברית אבות
והמדות ראשונים כמו שאמרו ז"ל פרי עץ הדר זה אברהם
וכולי פרי עץ הדר זו שרה וכולי וכן אמרו פרי עץ הדר אלו
בנהרדין וכו' כמו שהאריכו במדרש אגדה וגם בא לתקן
עון אר' הראשון שאמרו אילן שחטא בו אר' הראשון אתרוג
היה שנאמר טוב העץ למאכל ואיזהו אילן שעצו נאכל בפרי
זה אתרוג .

אמנם

יש עוד פנימיות סודות ארבע מינים אלו
ונעביניהן וראוי לכל מי שחלק לו ה' כבינה
לדעת פנימיות סודותיו וללמוד אותם באשמורת אור הבק'
חג הסוכות טרם כסילת לולב . ומנהג חסידים הראשונים
ללמוד מאמרי הזוהר המדברים בסוד המזוהר הוא כפרשת
ויחי ר' ר' ע"א תא חזי כל הנקרא בשמי' וכו' עד אשרי
העם שככה לו וכו' והר' פרש' תנוה דף קפ"ו ע"ב כד ישרא'
איוון בט"ו יומין וכו' עד ונהורא עמיה שרי . וכותר מכו' אר'
כפרשת פנחס דף רכ"ה כללות סוד הלולב ונעביניהן שם .
ובמאמרים אלו רמזו כל סודי הדברי' ויעלה לאדם קריאת
הדבר בזהר כאילו כיוון בכל ייחודי ויוג מדות העליונים
אף אם לא בא בסוד זה ולא ידע מאי קאמר לשון הזוהר
מסובל מאד לנשמה ומעורר אהבת רודים למעלה וכן על
זה הדרך בכל מצוה ומצוה היה דרך המקובלים הראשונים
ללמוד קודם עשיית מצוה שיהיה ללמוד תחלה פרט המצוה
ההיא כוונה כי כל סודות שנכלו על פי האר"י ז"ל ושעתידים
להגלות הכל כאשר לכל רמזים בדברי הרשב"י זלה"ה ומי
שאינו בר הכי לפחות יקרא פסוקי המצוה ההיא במקראי
התורה קודם עשיית מצותו שידע וישכיל ציווי יתברך
אשר קדשנו במצותיו וכו' ויעשה הדברים לשם פועלן כי
הכל מודים כי מצות צרכות כונה ואם לא כיון בהם לא
עשה ולא כלום .

ואחר

כך יתעסק במצותו לאגוד לולב כי איצ"ג
שמן הראוי היה נראה יותר טוב לאגוד
מערכ' י"ט כי אי אפשר לאגוד בי"ט בקשר גמור אלל
בעניכה מכל מקום דבר בעתו מה טוב לאגודן בשעת
מצותו רקשיהו ההדס והערכה מוכנות כשיעורן מבעוד
יום ואף אם יפול מהם איזה עלין בשעת אגירתו אין בכך
כלום דדבר שאינו מתכוין הוא . ודרך אנשי מעשה לאגודו
במין הלולב המוכן להם עלים מבעוד יום וקושרין אותו
יפה

פרק ה' מצות נטירת לולב

הקדוש - ועל ידי כ' בדי ערכות מלוי ה'ה' שמך הקדוש - ועל ידי הלולב מלוי ה'ה' שמך הקדוש - ועל ידי האתרונ' מלוי ה'ה' שמך הקדוש - ויחשב לשניך לולב באגודו כאילו עלינו לירושלם ובנינו מזבח וסקרנו עליו קרבן כאמור אמרו חב בעבותי' עד קרנות המזבח ותחפון בנו ותרננו ותחזינה עינינו בשמך למיין וארמון על משפטו יטב כבודאמונה אז תחפון זכאי נדק עולה וכלל אז יעלו על מזבחך פרים במהרה בטיטו אכיר -

והנה

מצות לולב כיום ולא כלילה דכתיב ולקחת' לכם כיום הראשון וכו' וזמנו משתכן החמה שהוא התחלת עיקר מה שקרוי יום - ואולם מן הדיון היא לברך על הלולב בתפלה קודם הלל כי כל ג' דברים אלה נרכת הלולב והלל והקפות המה בחיוב' אשר משתלשלים ונאמ' זה אחר זה כמדע למביני מדע שכל ענין הלולב הוא להמשיך החסדים מת' ישראל למלכות דוד - יום יום על דרך זה - יום א' נכנס בה פנימיות חסד שבחסד דמלכא קרישאל לרחל אמונו - יום ב' פנימיות חסד דגבורה - יום ג' פנימיות חסד דת' דמלכ' קדישא - יום ד' פנימיות חסד דנח - יום ה' פנימיות חסד דוד - יום ו' פנימיות כללות החמש חסדים שביסוד - ותכף ומיד נדק לעשות ההקפות אחריהן להמשיך אור המקיפין של ה' החסדים הנזכרים ע"ד המשכת פנימיות' הנז' יום א' תקיף חסד שבחסד ז'א למלכות - וכן על זה הדרך כאמור בנענועי הלולב פנימיותם ובהקפות מקיפיה - ועל כן היה טוב ונכון להמיק זה אחר זה בלי הפסק דברים בנתיים - אך מפני שראוי ונכון לברך על הלולב בתוך הסוכה לפי שכבר מתבאר לעיל סוד הסוכה היא סוד אינ' עילאה כי הלולב ותימיו הם החסדים המתפשטים בת' ונריך לנענע עד הדעת לקבל הארה משרס והדעת הוא יסוד בינה ופס הוא סך הסוכה ולכן נריך לברך בסוכה - וגם כאשר ינענע האדם הלולב בתוך הסוכה מעלה את הדיק עליון ופנה למעלה לאתשכא חיים תהיה מקורא כילאה ומתשיך אותם למטה בסוד ברכות לראש נדק ומשם נותן אותם לבלה עליונה ומפני כילא אחז כל השיעורין הללו לא למנעינהן - על כן כתב תהדח' זלה"ה שמפני החיים יותר טוב לברך תחלה בהיותו בסוכה קוד' שתפלה ואחר כך שאר הנענועים וההקפות יהיו בבית הכנסת - ואל יצא מבית הכנסת לברך בסוכה אם לא במקום שרבים עושים ונוהגים כן או במקום דליכא למיחש לחיים דליכא משום חשש דמיחוי כיוהרא - וכבר הארכתי בתיכחה זו בפרקיוס הכפורים ע"ס: על כן ראוי ונכון לנהוג במנהג נמעי חכמה לברך קודם התפלה בהיותו בביתו בסוכתו כאמר -

והנה

מן התורה בלקיחת הגבהה בעלמא סג' דכתיב ולקחתם כיון שהגביהו יצא אכל חכמים

חכמים ז"ל אמרו שצריכים לנענע ואסמכיה אחר' דכתיב אז ירננו עני היער מלפני ה' כי בא לשפוט הארץ כלומר ירננו בעני היער כשיתאז מלפני ה' זכאין כשבא לשפוט הארץ ביום הכפורה ונענוע הוא הריעון לה' כהלל והודאה למי שארבע רוחות העולם ומעלה ומטה שלו כדרך שאמרנו בתנופה לעצרת טללים רעים ורוחות רעות ומזיקים מן העולם אכן אינ' ראוי לאדם לשים מנמת פניו בכל זה לתועלת עצמו כי אינ' טוב לאדם להיות כוונתו בתפלות ובתנוות לתועל' עצמו להשפיע לו רב טוב וכל אשר יסיף ויחמיר בכונתו הוא רק כדי ליטול פרס מכתו - רק תהיה כוונתו להמשיך השפע והברכה במדות העליונות וכן בכל העניינים הוא עיקר לעבוד להש"י עבודה שלימה בלי לקבל שום פרס וסוף הכבוד לבא וחזקה שלית עושה שלימותו - וכבר כתבתי לעיל בפרק ד' כוסח תפלה אחת שזה לכל נפש לומר קודם נטילת לולב - וזה לפי פשוטן של דברים אכן לפי סודן של דברים הכקייאם בסוד ה' המה ראוי מעשה ה' מה ענין הנענועים ומה נעשה ואין מקומם כאן:

אבן

אם ידעת בחכמה ויש כח בך לעמוד בהיכל המלך מלכו של עולם אסור לפיך מוסח תפל' אחת כוללת כל הכונה לפי דעת הרב ז"ל וזה מוסחתה אשר בה תבין ותשכיל את מעשה האיש הישראלי כי רב הוא מאד וכונה בשמים מעלותיו ומה טוב ומה נעים חלקו ומה נעים גורלו:

רשם

יחוד קב"ה ושכינתיה וכו' - הנה אבני בא לקיים מצות ולקחת' לכם כיום הראשון פרי עץ הדד כפות תמריו וענף עץ עבת וערבי נחל לתקן את' שורשם במקום עליון כשיעור קומה בכל פרטי ותקוני ודקדוקיה לעשות כונת יוצרי - ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכתב סבול ד' מיכין לו הרמזי' לאותיות' שם ב"ן הקדוש יו"ד ה"ו ה"ה תקר' אות' א' א' והיחל אחריו בידי - וכנענועי אותו יתנענעו ויעלגו הה' חסדי' שנתפסו בבוכא דזעיר מחסד עד הוד וכללותם שביסוד - עד השר' שלהם דעת עליון דזעיר ויקבל אור רב משם להביא האר' מהם אל ראש מקבא דזעיר העומדת מול החזה שלו - וכנענועי לגד דרום בחינת חסד החסד שברעת - ג' הולכו' כו' דמוחין שבו שם **יהו יוד הי ויו** יומשך

חסד החסד שבהם **יהו יוד הי ויו** שברעת ז"א לחסד החסד שבחסד שכש קצוותיו - וג' הובאות אל החזה להמשיך החסד ההוא אל הנקבא דז"א בחינת **הי** אחרונה שכש ואשלמה ליהיה: וכנענועי לגד **הי** צפון בחינת גבורה שבחסד שברעת ז"א שלשה סולכות צד השלש מוחין שבו שם **הי ה וואו** **יוד** יומשך גבורת חסד החסד שברעת ז"א לגבורת חסד החסד שכש קצוותיו **ו**

אל תעזבני עד אגיד ודועך לחר לכל יבא גבורתך רוח
לך

כ נשם יאזר וכו' כנז'ל עד מול החזה שלו .
וכנ' נצי

54

לֹא כִּי טוֹב כִּי לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וְאֵלֶּה בְּבִיבוּרֹת ה' אֱלֹהִים
אֲזַכִּיר צְדָקָתְךָ לְכֶדֶךָ דָּוִד לְדָוִד יִשְׁכָּח מַעֲשִׂיךָ וּבְבִיבוּרֹתֶיךָ
עֵינֶיךָ בְּיִרְאָה בְּהִלָּקֵת עַמְּךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִכַּחַט כָּל קְצוֹי
אֶרֶץ חֵם רַחוּמִים - יְהוָה בְּבִיבוּר יֵצֵא כֹאֵשׁ מִלַּחֲמוֹת יְעִי
תִּבְאֶה וְכו' וּבְכֵן יִסְרְטוֹן מִלִּפְנֶיךָ וְכו' כִּכּוֹל בְּיוֹם א'.

יום ג' לשם יחזור קב"ה ושכינתיה וכו' כדלעיל
וכנענועים לנר דרום בחינת חסד שכת"ת

שכרעת ז"א שלשה הולכות כגד שלשה מוחין שבו הם
יהו יוד חי ויו יומשך חסד שבת"ת שכרע'
 ז"א לחסד שבת"ת שכרע'

תכונותיו וב' הובאות אל החזה להמשיך אותו אל המוקבא
במינות קרי אחרונ' שבסמ' ואשלמה ליה"ס.

ובנענועי לנדר נפון בחי' בבור' חסד שבת"ת
שכרע' א"ח' הולכו' נדר' ג' מוחין

שבו עם חסד
הוי הוי ואו יוד
ימסך גבורות
שבת ת שבע

ז' אל לבדורת חסד שבת'ת שבשם קצוותיו וב' הובאות אל
החזה להמשיך אותו אל המוקב בחינת **קו'** אחרונ' שבשם

ובכענועי לזר מזרח בחינת ת"ת דחסד

ב' א' וזין שבו ויהי ואו יוד-הא יומסך

תפארת רחם שבעת ז' לת' רחם שבת' שבעת
קמותיו שלמה הובאות אל החזה להמשיך אותו אל

וּבְנֵינוּעִי לְמַעַל בַּחֲנוּת נִצַּח דְּחִמָּד מִבְּתָת

שכרע' ז"א ג' הולכות כגד ג' תוחין
שבו שם **יוה ויהי** יומאך כנח דחמר בת"ת

שכרעת . . . וְאֵל לִנְצַח דְּחִסְדָּא שְׂכִיתָת
שְׂכִימָא קְדוֹת וְיָוֵב הוֹבְאוֹת אֵל הַחַיָּה לְהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ אֶל הַנוֹקֵב

בחינת ד'? אחריהם שבנו ואסלמה ליה וס- וכנענו
למטה

הולכות למטה כנגד ג' מוחין שבושם
והיו הי יוד
 יומסק הור רחמד שבת"ת
 66" לביה רחמד זרחתארת 5555

קנותיו ושלטה הזכאות למעלה אל החוץ להמשיך אותו אל הנהגה המנהלית. **17** אחרונה שבשם ואשליה

וְרַבִּי יוֹנָתָן לְמַעַן רְחֹם וְיִשְׁכַּח מֵהַלְוָה שֶׁכֶּסֶם וְחֻשְׁמֵתָה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל וְיִשְׁלַח אֶת יָדוֹ וְיִסְמָךְ וְיִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל וְיִשְׁלַח אֶת יָדוֹ וְיִסְמָךְ

[illegible]

ל'ה' י'ה' : ויבן יבנה ב'ה' ה'יה' ב'ל' משה מנחם חסד שבת * ת

התעצב

וזהו וואו דואו ווודו

יומסק יסוד דחסר דהוד שכדעת ז"א ליסוד דחסר דהוד
שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו למוקב'
בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה: ובכך
יכנסו בה כל השם קצוות חסד שכחוד המתפשט בחסד
שכחוד שכשם קצוות בכח שם קצוות חסד דהוד שכדעתו
יומ' יצוה ה' חסדו וכולי: דוד כבוד ה' דוד ודברי כפלאותיך
אשיחה. ואמרו האשיענו אלהי ישענו וקבצנו מתן הגוים
לחיות' לשם קדשך להשתתף בך הלתך. דוד ודוד לפניו
עוז וחדוה במקומו. אלהים נבחרת שוב נא הכט משמים
וראה ופקד גפן זאת. דמינו אלהים חס' דך בקרב היכלך:
בהר פלגיו ישמחו עיר האלהים וכו' ה' נבחרת עמנו מכל
לנו אלהי יעקב סלה: ובכך יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו וכולי כדלעיל.

יום ו' לשם יחוד קב' כ' כדלעיל ביום א' וכדענועי

לגד דרום בחינת חסד דיוסוד שכדעת ז"א:

ג' הולכות נגד ג' מוחין שבו שם **יהו יוד הי ויו**

יומסק חסד דיוסוד שכדעת ז"א לחסד יי יי יי יי יי יי יי יי יי יי

דיוסוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך החסד אל

המוקב' בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה: ובכדענועי

לגד נפון בחינת גבורת חסד דיוסוד שכדעת ז"א ג'

הולכות נגד ג' מוחין שבו שם **יהו הי וואו יוד**

יומסק גבורת חסד דיוסוד שכדעת ז"א

שכדעת ז"א לגבורת חסד דיוסוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות

אל החזה להמשיך אותו אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה

שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובנענועי לגד נפון בחינת גבורת חסד דיוסוד

שכדעת ז"א ג' הולכו נגד ג' מוחין

שכשם **יהו יוד הי וואו דואו** יומסק ת' דחסד דיוסוד

שכדעת ז"א לת' דחסד דיוסוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות

אל החזה להמשיך אותו אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה

שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובנענועי למעלה בחינת נפון דחסד דיוסוד

שכדעת ז"א ג' הולכות נגד ג'

מוחין שבו שם **יהו יוד הי וואו דואו** יומסק נפון דחסד

דיוסוד שכדעת ז"א ג' הולכו נגד ג' מוחין שבו שם

דיוסוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו

אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובכדענועי למטה **דואו** אחרונה שכדעת ז"א

שלשה הולכות למטה נגד שלשה מוחין שבו שם

יהו הי וואו דואו יומסק חסד דיוסוד

שכדעת ז"א לת' דחסד דיוסוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות

אל החזה להמשיך אותו אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה שכשם

ואשלמה ליה' זה:

שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו למוקב'

בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובכך יכנסו בה כל שם קצוות חסד שכדעת המתפשט

בחסד שכדעת שכשם קצוות בכח שם קצוות

חסד הנפון שכדעת **יומ' יצוה ה' חסדו וכו' יהוה**

אלהי הנבחרת מן כמין חסדו ואלמונתך שכיבותך

דללוה' הללו אל בקדשו הללוה' ברקיע עוזו: ואתה ה'

אלהים נבחרת אלהי ישראל הקיפה לפקוד כל הגוים אל

תחון כל כוגדי און סלה: דוראנו ה' חסדך וישעך תתן

לנו וכו': אלהים נבחרת שוב נא הכט משמים וראה ופקוד

גפן זאת: דמינו אלהים חסדך בקרב היכלך. בוא אלהים

ממוקדשך אל ישראל וכו'. יהי חסדך ה' עלינו וכו'. ובכך

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו כדלעיל ביום א':

יום ה' לשם יחוד קב' כ' כדלעיל. ובכדענועי

לגד דרום בחינת חסד דהוד שכדעת ז"א

ג' הולכות נגד ג' מוחין שבו שם **יהו יוד הי ויו**

יומסק חסד דהוד שכדעת ז"א לחסד יי יי יי יי יי יי יי יי יי יי

דהוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו

אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובנענועי לגד נפון בחינת גבורת חסד דהוד שכדעת

ז"א ג' הולכות נגד ג' מוחין שבו שם

יהו הי וואו יוד יומסק גבורת חסד דהוד שכדעת

ז"א ג' הולכות נגד ג' מוחין שבו שם

קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו אל המוקבא

בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה: ובכדענועי

לגד נפון בחינת גבורת חסד דהוד שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שבו שם **יהו יוד הי וואו דואו** יומסק ת' דחסד

דיוסוד שכדעת ז"א לת' דחסד דהוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות

אל החזה להמשיך אותו אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה

שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובנענועי למעלה בחינת נפון דחסד דהוד

שכדעת ז"א ג' הולכות נגד ג'

מוחין שבו שם **יהו יוד הי וואו דואו** יומסק נפון דחסד

דהוד שכדעת ז"א ג' הולכו נגד ג' מוחין שבו שם

דהוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו

אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובכדענועי למטה **דואו** אחרונה שכדעת ז"א

שלשה הולכות למטה נגד שלשה מוחין שבו שם

יהו הי וואו דואו יומסק חסד דהוד שכדעת ז"א לת' דחסד

דיוסוד שכשם קצוותיו וב' הוכחות אל החזה להמשיך אותו

אל המוקבא בחינת **דואו** אחרונה שכשם ואשלמה ליה' זה:

ובכדענועי למטה **דואו** אחרונה שכדעת ז"א

פרק ה סוד הנענועים

ובנענועי למער' בחי' יסוד דחס' דיסוד שכדע' ז"א ג' הולכות נגד ג' מוחין שכו שס .

וורווי וואווי הוואו יוודו יומשך יסוד דחסד דיסוד שכדעת ז"א ליסוד דחסד דיסוד

שכסס קנוותיו וג' הובאות אל החזה להמשיך אותו למקבא

בחינת ד' א' אחרונה שכסס ואשלמה ליה' זה :

ובבן יכנסו כה היום כל ו' ק חסד שביסוד המתפש'

בחסד שביסוד שכו' ק בכח ו' ק חסד דיסוד

שכדעת עליון . יומס ינוה ה' חסדו וכו' . דהטיבה בדנוק

את ציון תבנה וכו' . נענוים ירשו ארץ והתענגו על חב

שלוס . דהזיאה ממסגר נפשי להודות את שמך בי יכתירו

נדריקס כי תגמול עלי . אהב ה' שערי ציון מכל משכנות

יעקב . דמינו אלהים חסדך בקרב היכלך . נכספה וגם

כלתה נפשי לחצרות ה' לבי וכשרי ירכנו א' ל' חי . ימלך

ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה . ובכן יהי רצון

מלפניך וכו' בדלעיל :

יום ז לנש יסוד קב' ה' וכו' בדלעיל . ובנענועי לנר

דרוס בחי' חסד דכללות ה' חסדים דמלכות

שכדעת ז"א שלשה הולכות נגד שלשה מוחין שכו שס

יהו יוד הי ויו יומשך חסד דכללות ה' חסדים

דכללות ה' חסדים דמלכות שכסס קנוותיו וג' הובאות אל

החזה להמשיך אותו אל הנקבא בחינת ד' א' אחרונה

ואשלמה ליה' זה :

ובנענועי לנר נפון בחי' גבורת חסד דכללות

ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות נגד ג' מוחין שכו שס

יהו יוד הי ויו יומשך חסד דכללות ה' חסדים

שכסס קנוותיו וג' הובאות אל החזה להמשיך אותו למקבא

בחינת ד' א' אחרונה שכסס ואשלמה ליה' זה :

ובנענועי למעלה בחינת נגח דחסד דכללות ה' חסדים

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך נגח דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך נגח דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך נגח דחסד

למטה נגד שלשה מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו**

יומשך הוד דחסד דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

דכללות ה' חסדים דמלכות שכדעת ז"א ג' הולכות

נגד ג' מוחין שכו שס **וורווי וואווי הוואו יוודו** יומשך הוד דחסד

ולנענע הלולב הוא לכבוד ולהכיף אותו אל מקום אשר שם
האחרון ולמה ינענע האחרון אם הנענוע צריך לו אל
אמיתותן של דברים הוא כי הלולב בסוד הנדיק והאחרון
עמדת רדיה ולפיכך צריך להניח האחרון בסוים סוף
הלולב כעטרה שעל הכרית :

והמשבירים

מהו שלא להפדירם זה מזה
כלל בעוד בידו למנותו אשר
הוא כרגל מפרד אף ח' והר"ם דקאנטי ז"ל העיר כי כלל
ז"ט הראשון של חב הסוכות נתחבטן אלנו חסיד א' וראה
הר"ם דקאנטי בחלומן לאותו חסיד שהיה כותב את השם
ז"ר ה"א והיה מרחיק ה"א אחרונה מן ה"א אחרונה ואמר
לו הדב מרוע ככה עשית והשיב כך טהבין במקומנו והדב
מחה כערו וכתבו שלם . והי בבקר אשתומם על המראה
באין מכין . עד עת נא זמן תשלט שחרית וסדר הנענועין
זיפן לו הדב ויחא כי לא היה מנענע דק הלולב ומנינו מכלי
האחרון ואז הבין הדב פתרון חלומן שהיה ה"א אחרונה
ברחוק משאר האותיות כי כלל הפיכין הם כת"ת ישראל
עמנו הנקד' הויה וע"כ צריך להיות כל ראש ב' עין תומכו
זו עם זו כי סוד עטרה רבקה עם הנדיק ולא יתפרדו .
והיה הלולב מתקין לעורר החסד ימין ה' רוממה בסוד
זימנו תחככני והאחרון בשמאל כי כל נוקבא משמאל
אחיהא ועל כי צריך לכרך שובד לעשייתן זעשה באופן
שיכרך קודם . אך לא כמו הנועדי בעם שנוהגי להפך
האחרון כדי להיות ע"כ עובד לעשייתן ושתקע הדבר
עין כי זה מורה על הפיכת השולחן ח' :

וכן

צריך להזהר להיות פני הלולב עם פני האחרון
פנים בפנים בסוד ישר יחזו פנים פ' איתני
יקרא החובר של החתן והכלה וסד בזמן כי יחזו פניהם
זהם בפני זה עם זה ולכן יזהר ביותר שיהיו פנים בפנים
תמיד . גם כשינענע יחא נזהר שלא יגע ראש הלולב לכותל
שאותו החלל שכין ראש הלולב אור מקיף הוא לו כמ"ס הדב
גם כעצין נענע מעלה ומטה כשמנענע למס' אל ינענע
צדדן כמי אדם שצופים ראש הלולב לצד הקדקע אל
תמיד ראש הלולב יהיה לפעלה דק גדולתו ותשפיל יד
למטה . והמקדק במעשיו יעשה באנשי מושל' שהיה אדם
זנא מביתו שחרית ולולב בידו היה קורא ק"ס ומתפלל
לולבו בידו שאף על פי שאסור לאחז ס"ת ותפילין בשעת
תפלה שמו יתבטל מכוונתו . שאני הכא כיון דהוי פניה
ליטלו בידו אינו לטורח ולקשא ולא חוששין שגא יתבטל
מכוונתו מה שאין כן בס"ת ותפילין שכיון שאינו מזהר
לאחזו בידו הוין עליו למשא ובטל מכוונתו . ועל כן ראוי
שמעשה ראשון שביד עליו לא יביחמו מידו וגם אם יעלה
לקחת בס"ת . ומ"מ לא באמרו כל השיעורים הללו אל
לאים הירא המקדק גם כן בשאר ענייניו אך מי שאין
מקדק בשאר מעשיו מיהו כיהראומה נתבטל המנהג

בא

ב

סוה

הזה עכשם ליתר העם אך ליראי ה' ולחושבי שמו להם
ואתם לכהונ כמנהג אנשי ירושלים הנזכרים :

ובתפלה

אחר חזרת העמידה אם אפשר
באנע לכרך או על הלולב בסוכ'
קודם אמירת הלל הנה מה טוב ומה יפה דנענועין רהלל
אנין מעותפים לנענועים דנטילת לולב כמ"ס כוהר פ'
פנחס דק' ק"ט . ויעשה סוף נענועים בסוכה ואחר כך
לרמוז לחס"ד האחר שמתפשט בכל יום יעשה ד' פעמים
ח' ינענועים כהלל שמוסר חס"ד ואלו הן הירדן ח' בהור
ראשון . וח' באנא ה' הנשיעה נא וח' כשכופלים אותו וח'
בהורו אחרון חס"ד פ' ח' כמס' ע"כ שהוא החסיד שעולם
ע"כ וזהו עיקר עפ"י דרך האמת . וזה שלא ינענע בשעה
שיאמרו השם לא באנא ולא בהורו . והטעם תשום שכעת
שיאמ' השם צריך לכיון יות' וכשמנענע הוא טורח במיענוע
ואינו יכול לכיון כל כך ואספכוהו אקר' או ירננו עני היער
מלפני ה' ולא בה' בשעה שאומר השם ויחלק הנענועים
בהורו ובכיון טוב קצת וקצת ככ"ל וכן באנא . לא שבהורו
זעשה בכל תיבה נענוע א' ובאנא בכל תיבה כ' נענועים .
זכבמרא סוכה דף ל' אחר דעיקר מוסת הלולב כהלל מן
סעם זה כדי לנענע בו בהורו והנשיעה וכו' כבז"ל . ומה
גם לפי סודן של דברים מה נענו דבריהם לעשות עיקר
מנותו כלולב מפני כי כבר הכלה חזרה פנים בפנים עם
החתן בחזרת העמידה כראיתא כוהר . וכת' קונים כי אז
פניהם במחברת הסנית מקבלות הלולב אחת אל אחת
זשם הם בסוד ב' שמות מחוברים יחדיו ואחדו' כהי ואחרי
זאת אומרים הם לל לשבח את הכלה המקרא הלל שה"ס
אד"ני בביאורא הל' ל' ולהמשך לה סוד י"ג מדרות דרחמי
הכו' כהלל שמתחילי מן המדר קראתי י"ה עד הסוף כזכר
בזוהר ועירסנוס כפ' ראש חדש ומאחד שכתב בה מדרות
הללו בשעת הלל לכן אז זמן עיקר נטיל' לולב כי אז שניהם
פלימים כאות י"ג מדרות ונמשך הנענוע ד' פעמי' להמשך
מדת החסד להכלה לקיים הכתוב תמיד עיני ה' אלהיך הם
וכו' כזכר . וע"כ לא יפה עשו החכמים בעיניהם שטולים
לולב בסוכה כבקר בכיתם ובמדרים שם את ההלל כדי
לנענע שם הד' ניענועים . ותלבר כי שגו כי כדוב עם
הדרת מלך ולעולם אל יפחש אדם מן הכבוד . גם לא יתכן
לאמרו קודם התפלה כי כל המסכות הנמשכים אים לא
יתכבדו רק אחר חזרת העמידה כאמור .

וראוי

ונכון שינענע האדם עם הנכסד לקחת את
הלל כי רב קאר גדולתו לעול' וכיותר בימי
החב הקדוש הזה ויבמור אותו מלה במלה שלא יחסר דבר
לקיים בדעתו שביד לבמור רמסמע כולו . ואפי' כשהשליח
כבד אומר ואמר נא ישר אל והקהל עומים אחריו הורו ל'א'
וכו' . יש מקדקים שאינם מכלין זה כזה אלף הם אומרי'
כלשם ואמר נא ואמרו נא וכוליו וכן רא' לעשות כדי שלא

יחסר

21

2

פרק ה ענין הדל בתנ והקפות

ועוד ראפילו מאן ראול כתר חוב עם היינו דווקא שהוא ראוי לאומדן לאחר קריאת התורה קודם מוסף שאז הם באספים מפני התורה והמוסף אבל לא היה להם לאחרם עד אחר קריאת התורה ומוסף. כי אחר המוסף הולכים כולם איש לדרכו פנו ויש מהם הולכים אחר הבכיה ס"ת בעו"ה. ואם בספרותם משום חוב עם הי"ל לאומדן אחר קריאת התורה הדר השוה כזה כי כולם יעידון יגידון כי המכה שכיחשלים מכהג ותיקין היא וממנה לא תווע שאין לך מדה טובה הימנה הן לפי פשטן של דברים כגזכר והן לפי דעת הרב זל"ה כמ"ס לעיל שנטיל לולב הוא המסכת פנימיות החסדים וההקפות אחריהן להמשיך אור המקיפין של החסדים. ועל כן טוב וככון לסמוך זה אחר זה כלי הפסק דברים בנתיים.

וכבר

הנחנו למעלה כי כל הדברים אשר נעשים תחת השמש אין לפנות למעשה הגשמי וחומר פבו לכד כי אם פנה למעלה כי הם דברים הנעשים פה עמנו וראשם מגיע השמיה לעורר כחות העליונים מן הסוד שלם שהוא למעלה ולכן ענין ההקפות האלה אף כי פשטן הוא זכר להקפה שהם מקיפין את מזבח העולה בזמן שכה"מ קיים כרתגן במסכ' סוכה בכל יום מקיפין את המזבח פעם אח' וכו' והתיבה לנו במקום מזבח שכן שכתובת היו נקריבים הקרבנות ועלין לריח ניחוח כן אנו מקריבי' תפלותינו שהם במקום הקרבנו' ולהתחנן לפני אלהינו וישיענו מכל צרה ויפר ענת הקמים עלינו לרעה. וכן במזבח בכל יום מתמעטים הפרים רמז שיתמעטו שוכנינו ושה פזורה ישראל לעולם קיימין והיו מקיפין את המזבח על הכוונה הזאת והיו אומרים אלה"ה הושיעה נא ואין לך תפועה גדולה מזה וכל זה היה בחג הקדוש הזה משום שמחת החג שהוא זמן שמחתנו ועל כן אנו מקיפים את התיבה זאת' הם' ת' משום שמחה.

אכן

הן הן הדברים הנזכרי' ונעשים לעורר כחות העליונים כי מה שמכילים ס"ת ונותנים אותה על גבי התיבה הוא כדי לחבר את הנדון עם התיבה שהוא סוד הכלה כגזכר בזוהר בענין חיבור נח עם התיב' כי נח היה בסוד הנדון ונתחבר עם הכלה כגזכר. ואחר היותם מחוברי' יחדיו אז מקיפים את התיבה כדי להמשיך את האורות המקיפים העליונים אל התיבה היא כלל העליונה באמר. ולכן ההקפות לגד ימין מפני כי כל תקון זה הם חסדים העליונים מכחינת ימין עליון ולכן מלת הק"ף עולה בגימטריא כמין א"ל במלוי אלק למ"ד ולכן אמרו שצריך להקיף כלולב ומיניו כי לולב בגימ' ס"ח כמין חיים להמשיך חיים עליונים למזבח שהם חיי המלך למזבח שהיא אספקלריא רלית לה מברמה כלום וכן הד"ס גימטריא חיים להמשיך לדוד שלא היה לו חיים ועם הערב' לקיים מ"ס הכתוב ישדו בער"ה מסלה לאלהינו להמשיך

סם

יחבר כל בו ואפי' מלה א'. וע"כ ראוי וככון לשלוחי זכור למשוך ההלל כנעימה קדושה מלה במלה כדי שכל הזכור יהיו נמשכים עמנו ולא יעדר דבר. מה שאין כן כשהשליח זכור איש דברים אז ירלב כאיל פיסח ומבליע את השם כנעימה חוטא ומחטי' את כל אחינו בני הקהל כי גם המה יפנו אחרי הדברים ינאו רחופים בדבר המלך בעונותינו הרבים והאנשים הנעשים אלה' יתקדשו ויזכרו לפרוש מן הזכור ולבחור סודע במיעוטו ולקרואו ביחיד וכו' ואי על ש"ס כאלה באמר כד רגיו רעיא על הענא עביר להו כגידא סמייתא על כן מצוה על הש"ס להיות עיניו תמיד אל ה' ולא בבני אדם שאין לפס תפועה המלעעים עליון. ויזהר לקחת ההלל כנעימה קדושה מלה במלה כדי לזכו לרכים עמו ויחד כולם יעשו הנענועים כל הקהל עם ש"ס וטוב יותר לבטל השיר אשר יושר באיזה פסוקים ההלל ששם יתעכבו כל הקהל אל קול השיר ולא יחשו וביתר ההלל ימירו ויחשו על התעכבותם. כי לא נכון הדבר לעשות כן וטוב שיבטל השיר ויתנהלו לאיטם באמירת ההלל מלה במלה ושומע לנו ישכון בטח. ומנהג יחשלים תוב"כ להקיף את התיבה תבך ומיר אחר ההלל והוא מכהג ותיקין ורכו מחלוקיות בענין הזה בין רבני יחשלים שהיו מהם אומרים לעשות ההושענות אחר המוסף משום שהוא אחר קריאת התורה שהעם מקובלי' בשביל קריאת התורה וברוב עם הדרת מלך ושאר רבנים הסכימו לעשות מיר אחר ההלל מטעם דוריון מקדימין למנות והיבא ראובא זרוז מצוה שמנוה להקרי' לא אזלינן כתר רוב עם הדרת מלך והיתה הזכחתם מדברי הגמרא פ"ד רחאם השנה דף ל"ב ע"ב שאמרו שם דבי"ט של ר"ה תוקעים במוסף ולא בתפלת שחרית ושאלו בגמר' מאי טעמא דתקיעי במוסף ותיירו משום דכרוב עם הדרת מלך שהוא אחר קריאת התורה שהעם מקובלים בשביל קריאת התורה מה שאין כן בתפלת שחרית והקשו בגמרא אי הכי הלל נמי פי' בו' ראש חדש יאמרו סלל אחר מוסף דכרוב עם הדרת מלך. אלא על כרחיך לאמר שתקנו לאומרו בתפלת שחרית משום דוריון מקדימין למנות. אם כן בתקיעה נמי נימא זריון מקדימין למנות ותיירו בגמרא א"ר יוחנן בשעת הגזרה שבו. שגזרו שלא לתקוע והיו אורכים להם כל זמן תפלת שחרית ולכך העביחה לזמן תפלת מוסף שמע מינה דאף על גב דאיכא סברא דכרוב עם הדר מלך והיה ראוי לקרות הלל אחר קריאת התורה עם כל זה אסיקו דיותר ראוי להיות הכל בשחרית משום דוריון מקדימין למנות אלא דהתקיעה איחרוה מפני השמר כגזכר וכיון שכן הדבר ברור שראוי לעשות כל מצות היום הלל והושענות בשחרית משום דוריון מקדימין למנות. ודגת המאחרים משום דכרוב עם הדרת מלך רחוייה היא מפני תסקנת הגמרא דוריון מקדימין למנות טפי עדיף מדוב עם הדרת מלך.

וזהו

שם הוסיף ולקח מ"ם דאח חיי' עם אשה אשר אהבת: ומכאן
תבין ותשכיל כי מי שאין לו לולב אין ראוי להקיף את
התיבה ואף שכתבו בעלי המנהגים ז"ל מהגים להקיף אף
מי שאין לו לולב ע"כ אין זה מנהג רק למי שאינו יודע למה
מקיפין את התיבה כי בודאי מי שאין לו סמנים לה ומקיף
התיבה פוגם ונפגם לפי שהכלה הנעימה התקינה עצמה
להתחבר עם דודה ואדם זה מנע הייחוד דשמו קדישא
לא שריא בריקנייא כמ"ם בזהר תרומה ולכן ראוי להזהר
שלא יתקיים בו מ"ם וזאת שנית תעשו כסות דמעה את
מזבח ה' - פסיכת מאין פנות אל המנחה חלילה - וכן
משמע מלשון הזהר פרשת פנחס ז"ל ביוםא קדמאיה רחב
יתער ימינא לקבלה לחכא - וכדין כל חרותא וכל אנפין
כהירי וחרותא במין כלילן למסכא ע"ג מדכחא וכעין בר
כס למחדי בכל זינין דחדו דהא ימינא גר' ע"כ ובתקונים
דף כ"ה ג' סדסים גוף ותרין דדועים וכו' ב' כרי ערכות
לקבל תרין סוקין וכו' אינון אגודא אחד כלולב דאיה
סדרה מה כתיב אעל"ס בתמר אלף אתרוג ע' ערכה ל'
לולב ס' הדם כולשו איתעבדו לקבל ד' מנין דמדכבס -
סדוכב בהון יה' וזהו ודק' למד' בהון כהקפה בגוון דמזבח
זלמאן לבן דאתגטעו אילין נטיעין כיוס וכו' הנה מכוון
כי כל עיקר התקון הוא נעש' כד' מינין אלו וע"כ מי שאין
לו לולב יזהר שלא להקיף ושכ' ואל' תעשה עדיף -

והנה בגטילת לולב שהוא להתשיך אורות פנימיים
אלו דריכים לנענע כל אותם הנענועי כרי
להשקיף החסדים משרשם שהוא הרעת - אבל אחד כך
בשמיך את המזבח או' אין צריך לנענע כי האורות הם
תקיפים ומגולים ואין צורך לנענע כלל בהן -

ואשר בא בסוד ה' ראוי לבזק בכל פרטי אורות
המקיפין הכתשכים יום יום ובסוד בירופי
השמות הקדושים היונאים מהם ואסדר לפניך נוסח תפל'
זאת לאומדה קוד' ההקפ' אשר בה יוכלל כל פרטי הכוונה
שבענין - וזה נוסחתה -

לשם יחזר קב"ה ושכינתיה וכו' - הנה אנכי בא
להקיף את התיבה שבה ספר התור רובא
עלינה זעיר ונוקביה יחדיו - וכד' להקפת המזבח נוקבא
קדישא אשר תסובב גבר - אלא האל עליון גומל חס' רים
טובים מעשה ידינו כוננה עלינו ובכח סגולת סקפתנו -
יהי מושך חסד אל' אל'ך למד העולה במספר
הק"ף אור מקיף הסדר אשר ימשלשם שמות י"ה שכל
חסד וחסד שמשפ' שלשתן שם ס"ג יו"ד ה' וי"ו וס' ששור'
זה השם הוא יי"א במספר א"ל ומשרשו יפר' ומספח
גם כן במספר ה' יו"ד ין של ג' שמות י"ה ע"כ כללותם
יחד אל' ועם הקפה הזאת ראשונה -

יום א' יומטך בחינת מקיף חסד שכחוד שכרעת
ז'א - בחסד החסד שכשם קצוותיו גופא וקרישא
אשר

אשר בו שם יו"ד ה' וא' ה' שה' אלפין שבו
הם שורש ג' אהי"ה במילואותם כד' ין אשר מספר ג'
שמות אהיה בפשיטותם יעלו למספר שם ס"ג יו"ד ה' וי"ו
ס' י שממנו יוצא חסד אל' פשוט - ומשם יומטך אור המקיף
הזה אל הנוקבא קדישא רחל אמנו -

יום ב' ועם הקפה זאת ב' יומטך בחינת אור מקיף
חסד גבורה שכרעת ז'א - לחסד שכגבור שכשם
קצוותיו בגופא קדישא שבו שם מ"ה יו"ד ה' וא' ה'
ה' שה' אלפין שבו שורש ג' שמות אהי"ה במילואותם
כה' ין - ואשר מספר ג' שמות אהיה בפשיטותם יעלו
למספר שם ס"ג שמשורשו יוצא חסד אל' פשוט ומשם
יומטך אור המקיף הזה אל התיבה נוקב' קדיש' רחל אמנו -

יום ג' ועם הקפה זאת ג' יומטך בחינת אור מקיף
חסד רת'ת שכרעת ז'א לחסד שכת'ת שכשם
קצוותיו בגופא קדישא שבו שם מ"ה יו"ד ה' וא' ה'
ה' שה' אלפין שבו שורש ג' שמות אהי"ה במילואותם
באלפ' ין ואשר במספר ג' שמות אהי"ה אלה בפשיטות
יעלו למספר שם ס"ג שמשורשו יוצא חסד אל' פשוט
וממנו יומטך אור המקיף הזה אל התיבה נוקבא קדישא
רחל אמנו -

יום ד' ועם הקפה זאת ד' יומטך בחינת אור דגנח
שכרעת ז'א לחסד שכגנח שכשם קצוותיו בגופא
קדישא שבו שם מ"ה יו"ד ה' וא' ה' שה' אלפין
שבו הפה שורש ב' שמות אהי"ה במילואותם אל'ך
ה' יו"ד ה' א' במלוי יו"ד כה' י ראשונה ומלוי אל'ך כה' א'
אחרונה ו' שמות אהי"ה בפשיטותם יעלו למספר שם ס"ג
שמשורשו יוצא חסד אל' פשוט - וממנו יומטך אור המקיף
הזה אל התיבה נוקבא קדישא רחל אמנו -

יום ה' ועם הקפה זאת ה' יומטך בחינת אור מקיף
חסד רהור שכרע' ז'א לחסד הור שכשם קצוותיו
בגופא קדישא שבו שם מ"ה יו"ד ה' וא' ה' שה' אלפין
שבו המה שורש ג' שמות אהיה במילואותם אל'ך
אל'ך ה' א' יו"ד ה' א' במלוי ה' כה' ראשונה ומלוי אל'ך
כה' א' אחרונה - וג' שמות אהיה אל' בפשיטותם יעלו
למספר שם ס"ג שמשורשו יוצא חסד אל' פשוט וממנו
יומטך אור המקיף הזה אל התיבה נוקבא קדישא רחל אמנו -

יום ו' ועם הקפה זאת השישית יומטך בחינת אור
מקיף כללות ה' חסדים יסוד שכרעת ז'א
לכללות ה' חסדים שכשם קצוותיו בגופא קדישא שבו שם
מ"ה יו"ד ה' וא' ה' שה' אלפין שבו המה שורש ג'
שמות אהיה במילואותם אל'ך ה' א' יו"ד ה' א' במלוי
ה' כה' ראשונה ומלוי יו"ד כה' י שניה וג' שמות אהיה
אל' בפשיטות' יעלו למספר שם ס"ג שמשורשו יוצא חסד
אל' פשוט וממנו יומטך אור המקיף הזה אל הנוקבא
קדישא רחל אמנו -

יום

פרק ה יחיד שלא לזלזל בדוקף החיבה

יום

יום ה' ע"ז הקפות בכללותם יומתך בחינת אור
מקיף כללות ה' חסדים שבמלכות שבדעת א"א
לכללות ה' חסדים שבשש קצוות דגופא קדישא פכו שם
מ"ה י"ד ה"א וא"ו ה"א שהג' אלפין שבו המה שורש שלשה
סמות אלה במלואותם אל"ף ה"א יו"ד ה"א ושלשה סמות
אה"יה אלה בפשיטות' ע"ל למספר שם ס"ג שמשמשו יונא
חסד אל פשוט וממנו משפע אור המקיף הזה אל התיבה
נוקבא קדישא רחל אמנו. וממנה ישתלשל דרך פולמות
העלמנים לנו בני רחל אמנו. יהי חסדך ה' עלינו. באשר
יחלנו לך. הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו. וחסד ה'
מעולם ועד העולם על יראיו ודרכתו לכני כנים. ויורו
לאל השמי' כי לעולם חסדו. ואזה צדקה ומשפט
חסד ה' מלאה הארץ. וימינו אלהי חסדך בקרב היכלך
נחית בחסדך עם זו גאלת כהלת בעך אל נזה קדשך
יומם עוה"ה חסדו וכלילה שירה עמית פלה לאל חיו
(ר"ת יה"א ואדכ"ו) אלא ברחמיך הרבים בחסדך תנמית
אחיבי והאבדת כל נורדי נפשי כי אני עבדך כמ"ש עד
עקרה ילדה ז' ורבת בנים אומללה (הנה א"ס טעם
לתפלה זו כי בכל הקפה אנו נבולים משר א' הכולל ישרי'
מע' אומות כגז"ל) שובה ה' חלגה נפשי הושיעני למען
חסדך טוב ומטיב הדרש לנו שובה עלינו כהמון רחמיך
בגלל אבות שעשו רמזך ביה ביתך כבתחל' וכוכן מקדשך
על מכונו ושמחנו בתקונו וכסוכבה את מזבחך ה' בקול
דנה ותודה המון חוגג למען יחלזון יירדך הושיעה ימינך
ועגמי יהיו לרצון אמרי פי וכו'.

וּאֵתָּכ

וא"חכ יוסיף פעם אחת נבד המורה של כל הקפה
והקפה כנזכר לעיל בסוף תפלת הלולב
ואחרי הודיע אלהינו אותנו יקר תפאר גדולת ההשענו'
ומה נעשה בם - ראוי לכל אדם להזהר בם לעשות ככוונ'
טובה ורצויה ובשמחה ובזהלם ולעשותם במקום הראוי
להן לעורר ספרשים העליונים ויהי תואמי מלמטה ומחדיו
יהיו תמים על השמים ממעל - והן בזמנינו רבים מעמי
הארץ מוזלים בם ואף אם יש להם לולב אינן מקיפין והיה
להם הסקפות במחשך בעיניהם ולו חכמו יסכילו זאת מה
הטובה הזאת ומה טעם יש בה ומה נעש' בה בשמי' ממעל
ילבשו טוה וכלימה על מעשיה' הרעי' ועליה' כוח שכתוב
לאמר וזאת טבית תעשו כמות רמעה את מזבח ה' יען
הקפות אלו נעשים זכר למקדש שהיו מקיפים את המזבח
בכל יום בחג וכתוב כיון היא דודש אין לה מכלל רבעיח
רבישה - ועל האנשים האלה אשר לא יזכרו ולא יעלו על
לב זכרון הכת ירושלים המזבח מוריד עליהם רמעו לאת'
אין מנהל לה ואין מחזיק בידה מכל בני ילדה ח"ו האם
הגמול הזה יקוה שכנית עוזינו יתברך אשר תמיד היא
מעלה זכרוננו לטובה לפני אלהינו שכתמים על גאולתנו
ועל פדות נפשינו ואמרנו בזה פרשה תחת' דף קפ"ט ו"ל
למלא

למלכא דהוא ליה ברא יחידא ורחים ליה רחמיו דנפשא
ומגו רחמיו דיליה יתב ליה לאמיה מסדוכיתא דתרכי ליה
ותולין ליה אורחיה מתתקן . ומנא חדא חב לגבי אכזה
אתא אכזה ואלקי ליה ולבת אעבר על חבי תב כמלקרמין
וחב לאכזה ואפקי אכזה מכיתא וארביז עליה נפק ההוא
ברא מכיתיה ובאתר דיהך באורח קסוט ויהא זכא כדקא
ואות בניז דישמע מלכא אכזה ויהא ת יאוכתיה עליה מס
עבד הויל ונפקא מהיכלא דאכא אעביד מכאן ולהלאה
כל מה דאכא בעי מה עבד אזל ואתחבר בחנות וכולי
מטרוכיתא אמיה מבקרא בכל יומא על ההוא ברא וידעא
דברא בהדי חזות אתחבר וכל חברותא דיריה בהדיח
הות . פריאת למכבי ולאתמרמרא על ברה יומא חד אעל
מלכא לגבה חמא לה דאיהי מכבה סאיל לה על מס את
ככת . אמרה ולא אכבה דהא כרנא לכר מהיכלא דמלכא
ולא די דהוא לא יתיב בהיכלא דמלכא אלא דהוא יתיב
בהדי חנות מה ימרון כל בני עלמא דברי דמלכא איהו
דיתיב בני חנות פריא למכבי ולאתחננ למלכ אמר מלכ
בנוך אהדר ליה ואנת ערבא דיליה אמרת הא ודאי וכולי
כך ישראל בני דמלכא קדישא וכו' ע"ס באורך דברי אפר
קורעים סגור לכו של האיש הנלכב :

זכמה

ובמה מנער מנענער כביכול בחנים ובמועדים
על כי דרכו ציון אבילות מכלי באי סוער
להדאות את פני הארון ה' נבאלת. והוא מפת כל בתי
עבודה וזה וכאומות העולם היאך נתונים בהפקס וכשלו
בעולם ורואה את ביתו חרב ונתון בידם של ערלים שאוב
ישאב על נפשו ואומר איה מעון אריות בני היכן הם כהנים
ולויים היכן הם ואוי מהחרבתי את ביתי ושרפתי את
היכלי והגלתי לבני בין א' הומה לו לאב שעלתה לו כך ואוי
לכנים שגלו מעל מזבח אביהם וכולי ותהי זאת נחתנו
בעשותנו בבית הבנסת אשר הוא למקדש מעם זכרון
דברים אשר היו נעשי בקרב המזבח ואז אס הכנים שמחה
עמהם ומתחננת עליהם לאמ' כאשר עשו כן יעשה אליהם
כזכרנו את ציון כן יעלה ויבא יביע וירצה וזכרנו וזכרון
אבותינו וזכרון משיח בן דוד לפליטה לטובה לאן ולחסד
ולרחמים ולהוציאנו מאפלה לאור גדול. כי על כל אלה ראוי
לכל איש ישראל שלא לזלזל ח' בשום דבר הנעשה זכרון
ליחשלים כי עליהם נאמר אין מנהל לה וכו' כזכר ובפרט
בענין החג הקדוש הזה ובהקפ' המזבח ויעלה על לבו מה
מאד רכה היה השמחה בחג הקדוש הזה בבית מקדשנו
פר אשר אמרו מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה
שמחה מימיו כמו שהאריכו בגמ' ויאמר בלבו איך ובמה
אעבוד להרבות כל מיני שמחות לפני אלהינו אבינו שבעמים
אולי אעשה נחת רוח לפניו יתברך בנר מה ולעשות זכר
לידושלים היקרה ודי בהערות אלו למי שיש לו לב בער -
ומספג גם הוא כי בכל המעשים אשר נעשים בכל המנוות

יקדמו פניך וספק חמתך על הגוים אשר לא ידעוך ועל
מלכות אשר כשחק לא קראו ואת תהיה המבפה על כל
הגוים אשר לא יעלו לחוב את חב הסוכות המק בשחוריהו
עומד על רגליו ועיניו תמקנ' כחוריהו ולשמו תמקן כפיה' .
ותעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן
עול' במלכות שריוהים כיום ההוא יבא מים חיים מידושלים
(חכמה עילאה) חיים אלהים הקדמוני (חסד עילאה)
וחיים אל הים האחרון (גבורה תתאה ועילאה) בקין
ובחורף יהיה (כסדרא ראשא וכסדרא דמיא) אשר לא
ישאר דין בעולם ויתכוננו חסדי' ה' אבי' ד' ואיתתפלתי וכו'
אלהים ברוב חסדך וכו' ג' פעמים .

והנה ראוי ליראי ה' ולחושבי שמו לתת אל לבם
בעת קריאת ס'ת ויתר משאר הימי' ולהכין
ולהשכיל כי יש בפרס' חזרתו גדול לכולל וליוחד הלא חתה
דבריו חז' ל' מ' נעשה שור לקרבות משל למשחזי' שיח
עליה פס רע בדרך המלך ולא תיח' בדברים מעט פה עשה
עשה סעודה גדולה ועשה אותה בראש כך בך הקב"ה
כמעשה העגל ולא היה בו ממש עשה אותו ראש לקרבות
ולפי שחמור וימרו את כבודם בתכנות שור לכן נזהר
שור וכו' וכן הענין בדרך דין לפי כי כיום הכפורים באים
שרי אומות העולם ותקשרנים על ישראל ואומרים הללו
עשו וכו' וכבר בך הקב"ה בדברים ולא מנא בהם חמס
לא לענין היחיד ולא לענין הדבים ולכן אנו קורים כיום
ראשון שור או כשב וכו' למען ידעו כל העולם כי לא לחנם
ביום לקחת את רצו ומיניו לומר דין נכס כי לא היה בינו
כלל לא לא בינו באמת נכחי אמתיו : וזאת שנית מ' ש'
חז' וכו' שור מלך היה לו לומר עגל או סלה או גדי אלא לפי
שבעלי חיים נעשה שכולד הוא בכל השלימו' שלו מה שאין
בן האדם כי בכל יום הולך וגדל עם אהים ואנשים ולכן אנו
קורין פרשת שור או כשב להיות ענין התעוררות לכל אדם
ישראל כלל ופרט שם הראשון לחסכון עונות להיות בכל
השנה רודפים אחר השלימות הנפשי ולא אחר סמיות רות
ושלימות הנפש כי כמשל כבהמות ידמו כשור או כשב או
עז : ולמשכילים בחכמה ישכילו בפנימיות טעם קריאת
שור או כשב למתן כח הגבורות ומכ"ס קריאת הפרשה
בספר כ' אשר מתחיל בו ענין' זכירת ניסוך המים כי אז
באמת האדם אל תהום קורא לקול נמרד ואומר איבע מימד
קול כ' ריבי' אני פותע והכן . ואחר חכמי' הכי חמס' כנדר
מי כב' ה' ראי פני המלך וה' שור פה שחמור חז' עץ החי'
מהלך ת' ק' שני' וכו' כמו שכתבנו בספר חמדה גמורה ע"ס :
הנה בא ערכתי משפט סדר הנכון לעשות ליראי
ה' ולחושבי שמו כפי תקון עניניה העליונים
אף כי לא נהגו כן בחכמת פונות ישראל ומי שבירו לתקן
יתקן הדברים על סדרם ועל מכוונם בהוריע אותם שורש
הדברים ודברי חכמים בנחת נשמעים הכל נשמע את
האלהים

יש בהסדרנו לאדם לתועלת שלו להדרך אותו במעבלי
דרך לזכור לו כל הימים לזכות אותו לחיי עולם הכא מלכד
הסוד שלהם שהם טעמי המכות והפודם שלהם למעלה
מפני מה באו בסגנון זה ולא באופן אחר . ולכן בענין
זה ימצא נודק באדם להרהר בתשובה כי כאשר מוסיף
ס'ת ומעלים אותו לתיבה או יהיה דמיה בעיניו כמ"ס
חז' ג' ספרים גפתחים כר' הענין בני האדם א' לנדיקים
גפורים וא' לרשעים געורים והא' לכוננים וזה של בכוננים
תלויים ועומדים עד יום אחיון של חסד וזה גתם לחיים
וההפך מוכן . ולכן כשמעלים ס'ת זה לתיבה הוא דמיה
ברעתו כאילו הוא מן הכונני' כי נודק לזכות להיות נכתב
לחיים וזה גם כי ראוי להיות דמיה בעיניו כי הוא וכל
העולם הם בגוונים ונודק להרהר בתשובה ולהרבות
במחנות כדי שיכתב לחיים ויכריע כל העולם לכף חיים .
וכך לענין הקפ' התיבה כאשר האדם מקיף יחשוב ברעתו
כי זה הוא להעיר לבו של אדם הרודף אחר חמדות הזמן
בייתן א' לכו כי גלגל הוא מחור בעולם וכמו שהוא תסכב
התיב' לשעה קלה כך מתהפך הזמן כמו רגע וכו' מקיפי'
ו' פ' להעיר לב האדם כיום המיתה כי אז ו' עיריני וחלפון
עלוהי כמ"ס ב' חסד ויסקל וכן כל כוננא באלה החייתן אל
לכו כימי התב הקדוש הזה יום יום כי המה ימי תשובה אולי
ע"י כך אזי יבנה לבבו סערל ושכ ודפא לו ובהקפה שמיר
יום כיום אנו נזילים משר א' הכולל י' שרים טע' אומות וכיום
הושענא רבה אנו עושים ז' הקפות להגבל מכולם . ואחר
כך יזיאו ס'ת כ' ספרים כנזכר במנהגים ועת רבון היא
נאך בעת ההיא לומר הי' ג' מדות ג' פעמים ואחר כך יאמר
כוסח תפלה הזאת :

יהי רצון מלפניך **יוד הי ואי הי** אלהינו
ואהי אבותינו
עליון גומל חסדים טובים וקונס' הכל וזוכר חסדי אבות
שתקדשנו במצותיך ותשי' חלקינו בתורתך וגמולך החסדי'
העלמיים מדעת עליון על תורה שכתב ותורה שבעל
פה בחג הקדוש הזה יהי חסד' ה' עלינו ופתח לנו לבנו בתלמוד
תורתך ותורת חסד על לשוננו ללמוד וללמד לשמו' ולעשו'
ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה והאר עינינו
בעמקי שור תבחימיה עשה עם עבדיך כחסדך וחוקך
למרנו ויחד לכבו לאהבה וליראה את שמך יראת הרוממות
תמיד כל הימים וגומלנו חסדי' טובי' ותתננו לחן ולרחמים
בעיניך ובעיני כל רואינו . וכפס שבנאת ישראל ממנרים
פרשת עליהם סוכת שלומיך ותקשרם ככלה בז' עגני יקר
בכור מלכותך קשרא דמדינות' לאסת' זכ' מדינו דרך
ולחפאס סכת שלמא עליהו כן ה' אהינו עמוד לימין אכיון
בזכות ספר התורה והזה ופרום עלינו סוכת שלומיך והגן
בערינו משלהובי ומדינו דרך כי עד זר' ק' יסוב משפט
ואחריו כל ישרי לב זר' ק' ומשפ' ס' מכוין כסאך חס' ד' ואמת
יקדמו

פרק ה קצת דני הלולב

האלהים ירא. אכן אם לא ישמעו ולא יראו את אונם אל יפחם מן הכבוד כי לעולם ישתתף אדם עם הנכור בכל דבר שהוא כענין זה ולא יפסיד כי התחבר עם הנכור הוא דבר גדול ואעפ"י שינאו מעט מן הדרך הן אל כבוד לא ימאס וזה כלל גדול ביראת שמי' שלא להקל בכבוד הרבים בין בענינם בין במנהגם אחרי רבים להטות זולת כשהוא הפך הדיו והפך השורה מכל וכל :

ובכר כתבתי בפרקי שבת כי מה שנוהגים בקנת מקומות במכירת המזוות בשבת ובי"ט וכן מה שנוהגים למכור האתרוגים על ידי הכרזת השמש כך וכך נותנים בשכיל האתרוג ואותו שמתעלה ברמים נותנים לו המנוה. הוא נגד הדיו שהוא בעין מקח וממכר ובפרט באתרוגים שהוא דבר שיש בו תמא. ולא מצאו הפוסקים היתר לזה רק אם יעשו כמנהג חסידים הראשונים כי מה שהיו מיניאיים מפיהם אפי' לא נבמר קניינם והב' שהספיק בדמיו נשאלה המנוה עליו : אפילו הכינותו לנדרקה מה שכבר הוציאו והיה בדעתם לתת ואז היו בקצעת דמים לנדרך מנוה ולא דמי למקח וממכר וכל ארץ שמים יזהר בזה : ואחר התפלה יש קנת דברים שנכשלים בהן בני אדם ואכתבם בקמור. ראשונה אודיע מ"ם כיחושלמי הניחו על גבי קרקע אסור לטלטלו וכו' . משמע דלאחר גמר מצות הלולב אם הניחו במקומו אסור לטלטלו בי"ט ואעפ"י דקי"ל אין מוקנה לחצי שבת. לא אמרו אלא לענין פירות דאחרו והדר אחו לאכילה אבל כאן דאין צורך כלילה כלל אסור לטלטלו אבל אתרוג מותר לטלטלו אפי' בשבת דלאו להריח בו דמ"ס ראשון להריח בו היינו טעמא משום ספק ברכה די"א דאין לברך עליו דעיקרו לאו להריח עבד וע"כ טוב למנוע שלא להריח בו. אכן אם יש לפניו מין ריח אחר שראוי לברך עליו דאזי יברך על אותו דבר ויכול להריח גם באתרוג וע"כ אינו מוקנה והרם לכולי עלמא אסור להריח דעיקרו אינה עומד אלא להריח ומזה הוקנה :

והן היום רבים מעמי הארץ אחרי צאתם מבית הכנס' נוטלים לולב ואתרוג במקומם ונותנים לברך לבני ביתם ולנשותיהם יוב' רעו' עשו אדרא דאין לגבי' לברך במנו' עשה מה זמן גרמה שהן פטורות בהסכמת רוב הפוסקים ואף אם נאמר דנהגו כמאן דאמר דנשים מכרכו' על מצות עשה שהזמן גרמא מי התיר אליהן לברך באותו האתרוג של בעלי בתים כי רובם ככולם פסולין ולא התייר להן לברך עליהם רק להיות בידם להושענות ואיך יתיר האדם לאשתו לברך עליו ברכה וקללה תחשב לו. ובפרט אם יעשו ככה אחר שהניחו במקומו דהוי מוקנה להם שכבר עיאו ולכן הטוב והישר למנוע מנהג הרע הזה :

גם יש לזהר במה שהזהירו הפוסקים שלא ליתן האתרוג ביט על סודרו משום דהוי מוליד ריחא ביט

ביט אבל אותם הכורכים האתרוג בנעורת ואח"כ נותני' אותו תוך הסדר מותר דכנעור' אין שום איסור ליתנו שם שכבר קלט הריח מאתמול אבל בלאו הכי אסור דהוי ליה פסוק רשעה. ואף על פי שיש מתירין מ"מ גדולי ישראל אזהרה וראוי לזהר לאפוקי נפשיה מפלוגתא :

גם יש לזהר שאף על פי שהתירו להיו' אשה מקבלת לולב מיד בנה או מיד בעלה ומחזירתו למי' ביום טוב לא התייר לא להחזירו למים וגם תוכל להספיק בו מים אם צריך אכן אסור להחליף המים ביום טוב דהוי מיריחא מיריחא לתקוני מנא' ביום טוב. אבל בחול המועד מנוה להחליפו כדי שישאר לח והדור למניה. ובכר כתבנו בפ"ד דמנהג חסידיו הראשונים אשר תקף ומיד אחרי צאתם מבית הכנסת בשחרית להכנס לסוכה ולברך על הסוכה ולאכול דבר מה כדי שיהיה לחיה לברכה ומקו' מוכן שתחול עליו הברכה ומכווני' בזה שיהיו יוצאי' בזה כל היום מעת לעת ולא ינטרכו אז לברך בעת האכילה בהמוניה. ואשרי אנוס יעשה זאת לאחוז דרך נדיקים בסוכה כל היום ואף כי יפקדו איש את רעהו לא יהיה לא בסוכה כי כן אמרו עושה כוכתו קבע וביתו ערואי :

ורבים מעמי הארץ נהגו בהפך לעשות ביתם קבע וסוכתם ערואי הן באופן המצעות הנאות בביתם וכלווי' סוכות בסוכה. והן כי רוב ישיבתם בביתם כי יפקדו איש את רעהו וזה שבתם בסוכה מעט ורבים מהם נהגו היתר לעצמן שלא לאכול בסוכ' רק פעם אחד כלילה ופעם א' ביום ושאר אכלם בבקר ובשאר היום אף אם קובעי' למעודה אוכלים בביתם. וזו אשר לא כדת כי לא התייר אלא אכיל' ערואי שהוא עד כבינה מפת ודבר העשוי מחמם' מינו' אם קובע עליו חשיב קבע וצריך סוכה. אף כי אכילת פירות אפילו קובע עליהן מדינא שרי אבל העשוי מחמשה מינים אסור :

ויותר מהמה הקלו החמוני' בימי חמ"מ לאכול ביום שם בחנות ואין להם על מי שיסתמוכו דאף על פי דרגילין רוב הפעמים לאכול ביום שם מכל מקום בסוכו' צריכים לאכול בסוכה ואפילו אם דרים חוץ לעיר וחנותם בעיר צריכים לעשות סוכה בעיר כי שם ביתם. וכל זה הוא מדינא אבל ליראי' ה' ולחושבי שמו ראוי להם להחמיר על עצמן אפי' שתיית מים וכמ"ס בירושלמי שרב הוכח היה הולך בדרך והיה צמא למים ולא רצה לשתות עד שנכנס בסוכה ודי בזה הערה ושומע לנו ישכון בטח. ואין טוב לאדם לאבד הימים טובים שלא ניתנו לישראל אלא לעסוק בתורה ולשמוע ולשמחה בטורח משא כבוד לכל ישקוטו ולא ינחו מאז הבקר ועד הצהרים לפקוד איש רעהו משפחה ומשפח' יחובו ויטעו כשיכו' אה מפ' ואל' מבו' ויהי בצהרי' שבי' א ביתם עיפי' ויגיעי' רעבי' גם נמאי' נפש' כהם תתעטף כמי שעקר דלתות עזה הכזה יהיה שטון ושמחת סרגל יבחרהו

ובחירתו ה'. מי צוה כן מי גור כן כי לא אמרו בלבד חייב
אדם לקבל פני רבו כרגל או אכיל ואמרו דאיתקש כבודם
לכבוד שמים דומי' דת' ח' אכן שאר קרובי' לא התיירו להכביל
האדם מת' ת' ומשמחת הרגל ומנוחתה לשמח לב קרוביו
ישתקע הדבר. ולא עוד אלא כמה מהם הקלו כבוד הרב
ולא יקבלו פני רבם ויקבלו פני עמירי עם וכדאי בזיון
וקצף על כן משבח אני את העצמי' שאינן יוצאים מבתי'ה'
ברגל רק לקבל פני רבם בלבד ושם יוכחו בסוכתם כספון
ובשמחה השקט מנוחת אהבה ונדבה מנוחת שלום השקט
ובטח. כי מתני' יעשו לביתם הן בשאר הימים לא יכלון
יעשו כסף מאז הכקר עד הערב על כצע כסף על המחי'
ועל הכלכלה. והן ביום אשר הוא להם מנוחה לעסוק
בתור' ה' ואחר יום החג בדברי הכאי ונמצאו קרובים מפסי
ומפסי. והנפש היפה היא מר לה חם ושלום. ולא יאות
המנהג הזה רק לת' ח' כי יקבלו איש פני רעהו ולשאל ולתת
בדברי תורה מעניניו של יום כי זהו עיקר שמחת הרגל
וחילוק המיני' מתיקה להם וכמו שכתב' בגילה ונשמחה כך
ואמר ר' אבין אין אנו יודעים כמה לשמח אדם ביום אדם
בהקב' ה' בא שלמה ופירש בגילה ונשמחה כך בהקב' ה'
כך בתורתך וכו' ולכן האדם יודע את דבר ה' יעזוב דרכי
בני אדם המאבדי' ומנס' אחר התורה ואחר אשר לא יעילו
ובכל ז' ימי החג ישתעשע עם קונו בתוך סוכתו עם הו'
או זמיון קדישין המסתופפים בסוכתו:

ואנכי תקנתי סדר לימוד לשבעה ימי החג תורה
נביאים וכתובים דשייכי לכל א' מהאבות
איש יומן כי שם יאכלו לחם לחם של תורה ויגילו וישמחו בו
בהזכיר מעשיהם הטובים אשר פעלו ועשו והתחסדו עם
קונם בעול הזה וזה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם
כבוד ה' וזה סידרו:

יום ראשון אברהם ילמוד בעשרה נסיונות שנתנסה
אברהם אבינו ע"ה מתחלת פר' לך לך עד ויקר'
שם אברהם בשם ה'. ואחר כך נסיון מלחמת המלכים שם
ויהי בימי אמרפל וכו'. עד הם יקחו חלקם ואחר כך נסיון
מעמד בין הכתרים אחר הדברי' ה' אלהי אברהם
במחזה עד ואת היטבי ואחר כך נסיון מצות המילה ויהי
אברהם בן ז"ט עד פר' וירא. ואחר כך כפ' וירא נסיון דשריה
באבימלך ויסע משם אברהם וכו' עד על דבר שרי אשת
אברהם ואחר כך נסיון דישמעאל ותרם שרה את בן הגר
המצריית וכו' עד כי בעיניך יקרא לך ודע ואחר כך פרשת
העקידה. נביאי' ישעיה ל"ג הולך נדקות עד ארץ מדיחאי'.
ואחר כך נסיון ת' ב' מי העיר ממזרח עד בקדוש ישראל
תתהלל. כתובים תהלים ס' ת' ומ' ז' וק' ובגמיה אתה
הוא ה' לנוד וכו' עד לתת להם ואחר כך ילמוד בספר
עזרה המכונה לאברהם אבינו ע"ה. וכזהו בעניני' ה'
נסיונות שכתבתי הנזכר ואחר כך יתפלל לפני אלהי' :

חלק שלישי כב א יר

יר רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתעמוד
לנו זכות אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן חסד
וחרד לסביל אותנו ונאמרינו ונאמרינו נאמרינו מכל מקשה
ועון יהי ה' אלהינו עמנו כאש' היה עם אבותינו אל יעזבו
ואל יעזבו להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר
מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו וישים בלבנו
אהבתו ויראתו ויחודו לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם :
וזכות אברהם רחמא החתום במדת החסד קומה עזרת'
לנו ופדנו למען חסדך. יהי ה' עלינו כאשר יחלנו לך ואת
צמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרחם כישועתך וקיים בו
מקרא שכתוב מגדיל יצועות מלכו ועושה חסד למעמיו
לרוד ולורעו עד עולם אמן כן יהי רצון :

וגם טוב לעשות ביום א' של חג הסוכות זכר נדון
וקדוש יעקב אבינו ע"ה שנקבר ביום א' של חג
הסוכות כמו שכתב בספר הציוני' אל כי בפסוק וירא
הכנעני יושב וכו' כעלם את ח' וכת' בעל הסוד כי יעקב
נקבר ביום ראשון של חג הסוכות ונעלם דין אכילות עד
אחר החג וזהו והפכתי חגיג' לאכל וכנגד ח' אורים בקרא
וכנגד ה' היו משחקים בח' אבוקות בשמחת בית השואבה :
יום ב' לעיניך ילמוד וזה' פקד את שרה עד ביום
הנמל את יצחק ואחר כך פר' העקידה. ואחר
כך כפרש' תולדות משה רעב בארץ עד על כן שם העיר
באר שבע עד היום הזה :

נביאים יהושע כ"ד ויאסף יהושע וכו' עד
ואשמיעם מפניהם. ובשעיה ס"ג
הבט משמים עד למצן עבדך שבעי נחלתך. כתובים
תהלים פ"ד וק"ה ואחר כך בזהר בענין העקידה ואחר
כך יאמר נוסח התפלה כדלעיל. וזכות יצחק עקידה
החת' במדת הגבורה כורדה את גבורתך ולכה לישועתה
לנו' כגבור עא כאש מלחמו' יעיר קנאה יריע אף ירחיח
וכבא דוד מהרה תכין וקיי' כי מקרא שכתו' עתה ידעתי
כי הושיע ה' משיחו יענהו משמי קדשו בגבורת יסע
ימינו אמן כן יהי רצון :

יום ג' ליעקב. ילמוד מתחלת פרשת ואלה תולדות'
יצחק עד ויעקב איש תם יושב אהלים.
ומתחלת פרשת וינא עד על פי הכתר למקומה. וכפרש'
וישלח ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל עד אשר
דבר אתו אלהים בית אל וכפרשת ויחי ויקרא יעקב ל בניו
עד אשר כבדנו בידך אותם. נביאים מלאכי א' משא
דבר ה' אל ישראל עד מעל לבבול ישראל. ובחושע י"א
ורב לה' עם יאודה עד ובגביא נשאר ובעכריה א' חזון
עד והיתה לה' המלוכה ואחר כך כישעיה ס' וק' וס' לכן
כה אמר ה' אל בית יעקב עד ילמדו לקח. ובסיון ת"ג
ועתה כה אמר ה' עד ואת עדי נאסא. כתובים ס' וס'
התעלו שכתבתי שדרשו יאמר נא ישראל ישראל סבא וסיון

פרק ה לימוד לא ימי הדג

פ'ענך ה' ואח"כ כוהר ונא יעקב ואח"כ יהי רצון מלפניך
ה' אלהי ואלהי אבותי וכו' בדלעיל:

ובזכות

יעקב שלומא החתום במדת הת"ת כי
תפארת עוזמו ואתה וברכונך תרום
קדמנו ועל כן מקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בתפארת
עוזך להעביר גלונו מן הארץ והאלילים כחת יבדתך
לתקן עולם במלכות שדי ויקוים בנו מקרא שכתוב לא
יהיה לך עוד השמש לאור יומם ולנוה הירח לא יאיר לך
והיה לך ה' לאור עולם ואלהיך לתפארתך ביום ההוא יהיה
ה' נבואת לעשרת כבי ולנפירת תפארה לשאר עמו.
והיית עשרת תפארת כיד ה' ונניף מלכה בכף אלהיך
אמן כן יהי רצון.

יום ד'

משה ולמד בפרש' שמות מוילך איש מכות
לוי עד תעשה בו את האותות ומתחלת
פרשת וארא עד ושמעו שנה בדברם אל פרעה. ובפרש'
בא מן והי בחגי הלילה עד לכל בני ישראל וכו' בשלח מן
ויאמר ה' אל משה מה תעשך אלי עד כי אבי ה' רפאך
וכפ' יתרו מוכרש הג' עד גמירא וכו' משפטים מן ואל
משה אמר עלה אל ה' עד גמירא וכו' כי תשא מן ויאמר
משה אל ה' ראה אתה ע'ד גמירא. ואחר כך פרשת וזאת
הברכה ובגמירא בישעיה נ"ג הנה יסכיל עברי עד
ולפוטעים יפגיע ובסוף מלאכי או נדברו יראי ה' וכו' עד
סופו. כתובים תהלים סימן ס"ח וע' דומסימן כ' תפלה
למשה עד סימן נ"ט וכוהר פרשת שמות וילך איש עד והי
בימים הרבים וכו' בשלח אז יסיר משה ובפרש' וילך מראש
הפ' עד וינו את יהושע. ואח"כ יאמר יהי רצון מלפניך ה'
או' א' וכולי כב"ל. ובזכות משה נביא רביא מהימנ' החתום
במדת הנגח תודיעני אורח חיים טובע שמחות את פניך
בעימות בתינך נג"ח אלהים ה' חיליו וחסם רגלי באלות
ועל במותי ידיוכני למנחם בגינותי. חזה צוץ קרית
תעדינו עיניך תראנה יחשלי' מה שאנן אהל כל יצען כל
וסע יתדותיו לנג"ח וכל חליו כל ינתקו פילא לנגח ישכח
אכיון תקות עמים תאבר לעד וגם נגח ישראל לא יסקר
ולא יכזב כי לא אדם הוא להנחם.

יום ה'

לאהרן פ' אור' מן וידבר ה' אל משה ואל
אהרן בן שלש ושמעני שנה בדברם אל פרעה.
זא"כ בפ' שמו' מן הלא אהרן אחיך הלוי עד ויקרא ושתחו.
ובפרשת וארא כי ידבר אליכם פרעה ומכת דם נפרדע
כנים אשר נעשו על ידי אהרן ואח"כ בפרשת תנוה ואתה
הקרב אליך עד לרצון להכ' לפני ה' ופ' זו קח את אהרן
עד סוף הפרשה ופ' יין ושכר בפ' שמעני ובפרשת נשא דבר
אל אהרן כה תכרבו. ואחר כך בפרשת קרח ויאמר משה
אל אהרן קח את המחתה עד ולא ימותו. נביאים מלאכי
א' וודעתם כי שלחתי וכו' עד כי מלאך ה' נבואת הוא.
בתובים תהלים סימן ע' ווקט' וק"ח וק"ג וק"ה. ואחר
כך

כך כוהר פר' שמעני דף ל"ח ע"כ ויקח אהרן את לטשכ"פ
עד לאהרן קלל קאים ובפרש' קרח דף קע"ז ע"כ קח את
המחתה עד ר"א הוא קאים. ואח"כ יהרמ' א' או' וכולי
כב"ל. ובזכות אהרן כהנא בתתום במדת האור הוסיעם
ה' אלינו וקבענו מן הגו' להודו' את שם קדשך ולהשתב'
בתהלתך. קדש שמך בעולמך על עם מקדשי שמך
וכישועתך תשוב מלכנו ותגביה קרן משיח כן דוד עכרך
וכתת מהודך עליו גדול כבודו בישועתך ה' דוהרר תשועה
עליו ילכו יונקותיו והי כזאת הד' ודח' לו כלבנון אכיר'.

יום ו'

ליוסף ולמור תחלה בפ' ונא ויזכור אלהים
את רחל עד יוסף ה' לי בן אחר. ואחר כך
בפרשת וישב מן יוסף הורד מנדימה עד ה' מנליח בידו
ומתחלת פרשת מקץ עד ויעבד בכל ארץ מצרים ובפרש'
ויחי בן פורת יוסף וכו' וכן בפ' וזאת הכרך וליוסף ואמר:

נביאים

עבדיה א' והיה בית יעקב אש עד
והיתה לה' המלוכה. וכיחזקאל ל' קח
לך פ' א' עד ולא יחנו עוד לב' ממלכו' עש' כתובי תהלי'
מ"ח ע"פ פ' א' קה וכוהר וקשך דף קפ"ט ע"כ ויהי ה'
את יוסף עד והי בדברם אל יוסף ואח"כ יהי רצון מלפניך
ה' או' א' וכולי כב"ל ובזכות יוסף נדיקא החתום כיסוד אל
שדי ברחמים יסד יסוד ציון וקופה ה' באפק וזכור לבני
אדום האומרי' עד ערו עד היסוד בה ואל כל לישע עמך
לישע את משיחך ומחן ראש מבי' רשע ערות יסוד כבודך
וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות נדיק כי אתה
תברך נדיק ה' כנינה רצון תעטרה אכיר'.

יום ז'

לדוד המלך ע"ה ולמור תחלה בפרשת וירא
וכמו השחר עלה וכולי עד ותחי נפש' ובפרש'
ישב וירכו הימים ותמת בת שוע וכולי עד ויקרא שמו
זרח ואחר כך בפרשת ויחי גור אדירה יהודה. ובפרש' וזא'
הברכה וזאת ליאורה.

נביאים

שמעאל א' י' ויאמר ה' אל שמעאל עד
סימן י"ח. ובשמעאל כ' סימן ו' ויוסף
עוד דוד עד עמס אכבדה. ושם סימן כ"ב וידבר דוד לה'
ובדבריו הימים סימן י"ז והי כאשר ישכן דוד עד סימן י"ח
ועוד כסימן כ"ח ויקהל דוד עד כי תמך הכל וכו'. וכיחזקאל
ל' ועברי דוד מלך עליהם וכולי וכישעיה י"א עוד היום
בטוב וכולי. כתובים דת סימן ד' וכו' עלה השער עד
גמיר': תהלים סימן כ' א' וכ"ס עד ועד כשאח נאמן סלה
וסימן קל"ב וכו' ה' לדוד וסימן קמ"ד וכוהר פרשת לך לך
דף פ' ד' פתח ר"ס ואמר פנה אליו וכו' ועוד בפ' ויחי רל"ז
ע"כ יאור את יודק ושם דף רל"ג ע"כ פת' ואמר הודיעני
ה' קני עד אסתלק יקריה בכלא.

ואחר

כך יהי רצון מלפניך ה' או' א' שתעמוד לנו
זכות דוד מלכא משיחא ואברהם יצחק
יעקב ומשה ואהרן ויוסף להגיל אותנו ולנאנאנו ונאנאי
באנאינו

בין הערבים ומכאן ואילך לשמחת בית השואבה : והרס
לספר ברוב וגדל השמחה הנעשה בשמחת בית השואב
עד שאמרו מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה
שמחה מימיו אמרי ציון האלה כל אלה : וכן ראוי ונכון לנו
לשמח בימים האלה בשוכה שמחו בתורה ובמנוח במאכל
ובשתה ולהרבות בלילות האלה שמחה וששון בבתי
בנסיות ובתי מדרשות אשר הם לנו היום בגלו' החיל הזה
למקדש מעט לפורר בגוים סירים ותושבחו' ולפזז ולכרר
לפני ה' אלהי ישראל העומד אחר כתלנו ממנוח מן החלוט'
מניין מן הסרבים כפ"ס כוהר זכר למקדש דומי' דהקפת
התיבה אשר אנו מקיפין בכל יום זכר להקפ' המזבח של
בית אלהינו וילפינן לה מקר' דביון היא דורש אין לה מכלל
דבעיא דריסה : והוא הדיון לענין שמחת בית השואבה
דחזקא רמיא עלינו לעשות זכר לה ולעבור שמחה וששון
בשמים ממעל אשר כמה וכמה צרה בפולה ומכופל' למקום
עלינו בהיותנו בארץ אויבנו דוויים ומשופים : תחת יד
האומות : וכיותר בחגים ובמזמרים ועלה את ירושלם
בראש שמחתו ודואב ואומר איה מעון אריות בני חיצן הם
ומה לו לאב שהגלה את בניו לכין האומות ואוי להם לבנים
שגלו מעל שלחן אביהם כמ"ס לעיל בפרקים וזהו זה
פחמנו יתכרך בעשות חק וזכרון בית קדשנו ותפארתנו
וכדיקים ישמחו יעלנו לפני אלהים וישימו בשמחה ועל כן
ראוי לאנשים חכמים וידועים להיות דוויים ודורו' לעשות
זכר לשמחת בית השואבה כל לילות חול המועד בבתי
בנסיות ולהדליק המאורות של בית הבכסה ולרבו' בנגות
ואכזקות כמ"ס על כן באורים כדרו'ס' ומה טוב חלק' ומה
נעים גורלם של עמי אלה ובטוחים להיות שמחים דשנים
ודעננים מראשית השנה ועד אחרית השנה וזה ברק
ומנוחה אל כל רבים כי זאת ומופ' הוא החג הקדוש הזה באש
יתנהג בו האדם אש בעצבו' בן יהיה תמיד כל השנה
ואם בשמחה וששון כן יהיה שש ושמח כימי שנה בכל מיני
שמחות ונסו יבין ואכזה על כן שומר נפשו ירחיק ממנו
כל מיני דאגה ויבין ואכח' כימים האלה וכומן הזה כי גורם
רעה לעצמו ח"ו : אלא כל ענינו וכל עסקו ישליכ' אחרי
גו' ויתדבק בשמחת קונו בלתי לה' לברו' והשור' עבד
מעשות זכר לשמחת בית השואבה ביום שמחת תורה לא
עשו ולא כלום כי הזכר הוא כולו ולא מחצה דומיא דהקפת
המזבח שבכל יום ולא הספיק בו' הקפות של יום הושענא
דבה וכן הדבר הזה באמור ומה גם כי יתן אל לבו האיש
המשכיל בחינת המשכת המקיפים הנמשכים כימי החול
המועד הקדוש הזה אשר הם אורות מעולים מאד מה שלא
נעשה כן כימי חול המועד הקדוש הזה אשר הם אורות
מעולים מאד מה שלא נעשה כן כימי חול המועד חג ספס'
ידע ויטיל גורל מעלת רוממות הימים האלה ואין לאבד
בהם אפי' רגע מלהיות דבק בה' אלהינו :

וכבר

22

2

ואזאינו חבל מכסול ועון יהי ה' אלהינו עמנו כאשר היה
עם אבותינו אל יעזבו ואל יטענו להטות לבבנו לאו ללכ'
ככל דרכיו ולשמור מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר בזה את
אבותינו וישים בלבנו אהבתו ויראתו ויתור' לעשות דמו
בלבב שלם ותחתמנו בספר חיים ברכה ושלום ופרנס' טוב'
וישועה ונחמה חיים שים בהם יראת חטא חיים שאין בהם
כופה וכלימה חיים שתהא כמו אהבת תורה לשמה חיים
שתמלא לנו משאלות לבנו לפניה כי'ר : וכזכו' דוד משיח'
החתום במדת המלכו' תגלה ותראה כבוד מלכותך עלינו
מהרה ומלך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על כל
הארץ ביקרך וקבץ נפשות קוויך מארבע כנפות הארץ
יבירו וירעו כל באי עולם כי אתה הוא לברך עליון לכל
המלכות הארץ כי לה המלוכה ותושל בגוים ועלו מופיעים
בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה המלוכה והיה ה'
למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' א' ושמו א' כי'ר :
ואשרי אנוש יעשה זאת זכן אדם יחזיק בסדר
לימוד זה כתוך סוכתו מחנה שכינהו'
אוספיון קדישין רינה : כי על ידי לומדו את דברי התור'
היה ויזכור מצולתם ונדרתם שם לפניהם יבורך מפיהם
פשוט ברכות שמים מעל ברכות תהום חכמת תחת
ברכות שדים ורחם ומכסה לו שהוא בן העה' ב' ולא יבא
לירי שום תפלה וזקן בכל ימי שנה : כי גדול דרשת וזכות'
פפני המקו' והיא שמחה לאבותינו ולנו כי ברית אבו' לא
תם ולא יתום לעול ועד : ועל כל פנים מצוה על כל אדם
לעשות מעודה ביום ראשון של חג הסוכות קודם חנו' כרי
סיאכל בסוכה לתיאכזן גם ליל שנית דומיא דתמה כמו
שכתוב לעיל :

פרק ו

כבר כתבנו בפרק חול המועד אשר חכמי הגדול
כל המצוה את המועדות כאילו עשה שזה
נאמר על המצוה חולו של מועד וזהו בו' במעשהו בחול
הן במעשה הן כסעודה שגושה מעורתו בדרך חול ואינו
שמח בהם אין לו חלק לעולם הבא דחמנא ליגנן : ואם
כן אמרו בחול המועד רפסח כל שכן וקל וחומר בחול
המועד של חג הסוכות אשר הוא זמן שמחה לכל הוא
כמו שכתב זמן שמחתינו : ובעמים האלה היה שמחת
בית השואב' בבית אלהים ואמרינן במרא' אר"י בן חנניה
בשהיינו שמחים שמחת בית השואבה לא היינו רואי' סיכה
בעינינו שעה כ' לתמיד של שחר ומשם לתפל' השח' ומשם
לקרבן המוספין ומשם לתפל' המוסף ומשם לב' הח' ומשם
לאכילה ושתיה ומשם לתפלת המנחה ומשם לתמיד של

בין

ב

כ

פרק ו' סוד ניכוד המים

וכבר

האדרכתו בפרקי' בעונ' המשחקי' בקוביא' בימים האלה מאז הבקר עד הערב וגם כלילה לא נתנו שניה לעיניהם אזי להם כי גמלו רעה לנפשותם וגדול עונם מנשוא. כי השכינה נוחת עליהם לאמר הטוב היות חליפי שמחת בית השואבה אשר לא נתנו שניה לעיניהם בשחוק הקוביא' ולגרר שני מעיניהם להכעיסם במעשה ידיהם אם אינו אזה כבודי ואם אדונים אני איה מוראוי הכזה יהיה חג אכזרהו חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי: ומה גם כי רבים מעמי הארץ התיירו לעצמן לשחוק במזכה משכן השכינה ושתק הדבר ולא תעשה כזאת בשראל וכבר האדרכתו בתוכח' זו לעיל וטומא נפשו ירחק ממנו. וראוי לכל אדם בעת קריאת פסר תורה בימים האלה בקרבות החג להתפלל לפני אלהיו על שרי אומות העולם שיתמנו ויספו במהרה בימיו כי הנה ז' ימי החג הם כנגד השבעים שנים דאומן העול כי כל אחד כלול מעשר הם שבעים. ולפיכך היו מקריבו שבעים פרים בחג וכסם שנאמר במי המבול ותנח התיב' בחדש השביעי בן בחדש תשרי שיראל עוסקים במנות הרבה יש מנוחה מלאכי חבלה שהם שרי האומן שנמשלו למי המבול ועל כי על ידי העונות נעשים קטגורים על כן היו מקריבים פרים כנגד המקטרגים ומתמעטים והולכים לרמוז מהעבירות של ישראל מתמעטים וזוהי יתמעטו המקטרגים. וכן ענין ניסוך המים הרמוז בפרשיות אלה בסינוי הכתובים ונסכיהם ונסכיהם כמשפט'ם היה גם כן לבטל שרי כל עם ועם ולא היה ניסוך המי' רק כיום ב' וכו' ו' וכו' ו' סימן ב' ו' ולא בחמישי ולא בדביעי ולא בשלישי סימן ח' ש' ש' ש' היה ניסוך המים גם כן באלו הימים היו מתבטלים לגמרי. וכיארזו בזה סוד מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ומסיים אם יתן איש את כל הין ביתו באהבה כוז יכוזו לו פירוש אם יתן איש זה ש' מאת כל הון ביתו להיות לו חלק עמהם עם ישראל על ידי ב' ש' שהוא רמז לניסוך המים כימים אלה כזכר יכוזו לו. ובניסוך המים הם נכנעים ונעשים כחר'ם הנשכר ואין להם תיקון כי אם בשכירה כחרשי הארמה. וזה פירוש מורינו ורבינו האר"י וזה שרי'ם דרפונ'י חנ"ס שס"ת מים ור'ת חר'ם לרמוז ששרים אלו על ידי ניסוך המים הם חסובי' כחר'ם. ועל כי כל ענין פרשיו' או הם כנגד השבעי' שרים כז' ראוי לאיש הירא לתת אל לבו בעת ההי' בד' מינים שכירו שזותה לבו התורה ליקח חלקנו פרי עץ הדור זה קב' שהאדרת תמיד לעול' וצד כי השרי'ם מתבטלי' והולכים כשנפלה בכל נפל שרו ונתבטל וכן השאר אבל הוא יתברך קיים לעד ולעולמי עולמים ולכן כזה את זה תקחו לכם. וכן כפות זה הקב' שהאדרת אחד יחיד ומיוחד כמו התמר שאין בו ענפים רבים כשאר אילנות אלא ענף אחד כלבד וכן הפרים הם ענפים רבים והוא יתברך הוא

אחד

וכן

אחד ושמו אחד. וענף עץ עבו זה הקב' שהוא כלול רחמי' ודין כמו האדם המסולס שהוא כנגד האבות אברה' עחק עקב אברה' חסד לבד יעחק גבור לבד יעקב דין ורחמים וזה לא ימנא בעולם מי שיהיה כז' הפכים הללו אברה' אחר לא אלהיו יתברך וגם ערבי נחל זה קב' כי הערכה אינו גדל אלא על המים כן ה' אלהיו הוא משתעשע עם התורה שנמשלה למים כענין הזי כל נמא לבו למים ולא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום: ענין הקפת התיבה שאנו מקיפים כל שבע ימי החג הוא להנצל מירי יום ביום משר אחד הכלל י' שנים משבעי' אומות וכא' הושענא רבה אנו עושי' ז' הקפות להנצל מכול' כא' כמ"ס לעיל והיו יתן אל לבו לכל אלה הדברים ולא יעשה כמנות אנושי' מלומדה ועל ידי כך יתן אל לבו לשוב מעצמות שבידו כי איכבה ויכל להכניע השרים המקטרגים אם לאן ושרץ בידו ח' אשר כל אחת מהנה הוא משחית לחבל ולקטרג כמ"ס ז' לעיל עבד' אחת קנס לו קטיגור א'. וכן יזהר בימי החג שלא ליכסל בפסם עון אשר חטא כי אם ינא מן השורה ח' הוא מוסף כח השרים לכאת מכוכבא דתאומא רבה ויבער בקרבם הכעם שהיו טמונים בחג הקדוש הזה ופחיתו את העולם ח' וגדול עונו מנשוא אכן כתתו אל לבו אל המעש' אשר הוא עושה בימים האלה כדי להכני' שרים של הקליפ' בבא לחטוא יסוד מדע באמור איך לעשה כ' הפכים כי הנני משתדל במעשה המנות החג הקדוש לבטל ולהכניע אל הקליפה ואם אחטא אסוף תת כח בקליפה ח' והאיש הירא יהיו תמיד דבריו האלה אל לבו ומובטח לו שלא תבא תקלס על ידו. ואם לא נשמר בימי החג וחטא ואסם במאכל ובמשתה עד שינא מן השורה ח' יחוס ויחמול על נפשו לשוב אל ה' כבא יום השביעי' יום הושענא רבה כי זמן תשובה לכל היא אולי ישוב וירחמהו יכבש עונותיו כי זה חמד טובו יתברך שזמן לבני אדם יום הזה להאריך להם אולי ישובו ויניחם על הרעה כמו שאמרו בזהר וחי דף ר'ך ז' ת"ח וימא דרינא אתער בעלמא דקב' יתיב על כורסיו דרינא למידן עלמא בעי בר נש לאתערלא תשובה ויטוב תשובה דהא הוא וימא פתקין כתיבו ומשתכחי כוליה באחמתא ואי זכי בר נש דיתוב קמיה מאריה קרעין פתקין דעלי' לבתר זמין קב' לקמיה דבר נש וימא דכפורי וימא דתשובה אי תב מחטאוי סכ ואם לא פקיד מלכא למחתם פתקין וי דהא תשובה בעי לאסלקא מעיני' ואי זכי בתשובה שליט' בדקא ואות תליין ליה עד דהא וימא דעצרת דהא יום סמיכי רחא ואי עשר תשובה שלימתא לקמיה מאריה אתקדעו ואי לא זכי פתקין כפקין מבי מלכא ואתמסראן כידא דסנטיירא כיון דאתמסראן כידו ודאי רינא אתעביד ופתקין לא מהדרן לבכי מלכא כדון נולמין אתעברו מיניה ולא אשתכח עמיה וכיון דמתבראן

דמתבראן

דמותו עדין. מיני' הא' ודאי טופס' דמלכ' יעבר' עלי' ויטעום
כסא' דמות' ובהא' לילי' דחג' כתר' דא' סגורין' ומיני' ופתקין'
נטלין' בתד' דנטלין' לון' דולמין' מת' עבדין' ולא' משת' בחין'
זכספרי' קרמאין' אמרי' כר' דיש' אבר' ואשת' כח' גופיה'
בריה' או' אשת' תיה' אשת' כחו' והוא' יסתלק' ויהי' מילי' כר' לא'
אחדר' כל' הסוא' ומנא' בת' יוכת' אכל' אי' אהדר' טעמ' דמות'
אטעם' ואתמי' ואי' גופא' גרע' ואתמי' דיש' איצון' סלקין'
זהו' אתמי' ויהי' מילי' כר' בריה' זעיר' ברשותיה' ידוי' פגיו'
עביר' ד' ד' פגיו' דגלי' פגיו' מרעין' דרפין' עליה' ערק'
לולמא' ואהדר' ערק' ואהדר' עליה' כתי' בבקד' תאמר' מי' יתן'
ערכ' ודא' כר' נהר' ד' נהר' וליילא' אתתקן' בנהר' דא' אכל'
זכאי' וחסדי' בכל' יומא' ויומא' מסתכלי' בלבייה' כאילו' יומא'
דא' אסתלקו' מעלמא' ועבדין' תיזכר' שלימתא' קמי'
מאריהון' ולא' ינסדכו' למלה' אחרא' זכאה' חולקאון' בהאי'
עלמא' ובעלמא' דאיתי' ע"כ' הנה' מנא' תדכרי' המאמר' כי'
דאי' לארס' לכדוק' עצמו' לאור' הלכך' והתכלית' הוא' לעשו'
תשוב' שלימה' לפני' יתברך' חפון' ורחם' הוא' ויהי' על' הרע'.
ועב מנהג' העם' אשר' בחד' ה' כליל' אשעמא' רבה'
לסדבות' נדות' בבית' הכנסת' ומתפללי' תפל'
ערבית' בהכנעה' גדולה' ובכאונה' כמו' כלל' יום' הכפורים'
ורבים' מהגים' גם' כן' מעביר' כמו' ביום' הכפורים' והלכיים'
ומתקננים' בעלי' אסופות' ללמוד' בתורה' כל' הלילה' לחסות'
בנועם' ה' בטולא' דמיהמנותא' ונרק' האיש' הירא' להיות'
בזריות' המכיל' לירי' זהירות' למצב' באכילה' ושתיה' אלא'
אוכל' נפש' בלבד' שהמאכל' מביא' את' השניה' ואין' השעה'
צריכה' לכך' כי' המשפט' לאלהים' הוא' במבואר' במאמר' הנו'
לעיל' כי' תשע' הנעיל' הוכח' תשפ' האר' בדרך' עיון' והשקפ'
לטובה' הכל' לפי' התעשה' והטוב' אשר' ייטיב' כל' אחד' ואחד'
יוסיפו' למחול' לו' וחייה' והיה' אם' לא' יתן' אל' לכו' לתקן' מעוותו'
יחמירו' בב' ד' של' מעלה' בפסק' דיעו' והמלמד' זכות' חוזר'
ומלמד' חכ' ואחר' גמר' דין' חולקין' הפתקין' למחמיו' אכזרי'
ועדי' מסירה' כדתי' הן' למות' הן' לחיים'.

ומצוה להאריך לבני אדם בחדתה של לילה הזאת
וקדשתה לפעול' ולמד' ליראה' את' ה'. כי'
רבים' מעפיי' הארץ' הקלו' בה' ומרבים' בה' באכילה' ושתיה'
כשאר' ימי' החג' ויגזר' בשינה' וסרוחים' על' ערסות' ולא' נתנו'
א' לבם' מה' נכבד' היום' לקנות' חדרה' ואימס' בקרבם' מפחד'
ה' ומאדר' גאווה' ויהי' להם' שכר' פרי' הבטן' לפתן' זכריסם'
לקרן' והמשתה' למשטה' והמאכל' למאכל' אי' להם' כי' במל'ו'
לרוחם' דעה' וכן' לא' יעשה' : ויש' מהם' אשר' באים' בתוך'
הבאים' וסתעף' עיניך' כס' ואינס' ותדרמה' גדולה' מופלת'
עליהם' ויורד' רידם' אל' זקנס' דגל' כרגל' לנחשתים' הונס'
כי' שם' ינחו' מאשר' המה' יגיעי' כח' פשאר' לילו' השנ' מאחר'
פנשף' יין' ילקס' ואל' פועל' ה' לא' יכישו' - ואין' ספק' כי'
מעשיהם' לא' כבוד' ולא' כמעל' ח' רק' ממעוט' הדעת' כי' לא'
ירעו' ולא' יבינו' את' מעשה' ה' כי' כורא' הוא' וכי' המשפט'
לאלהים' הוא' - כי' לו' חכמו' ישכילו' זאת' יבינו' מה' נכבדת'
הלילה' הזאת' לפני' ה' ית' ומה' נעשה' בה' שגם' כל' העולם'
כולו' חל' מלפניו' משחדו' ומהדר' גאווה' - אי' יבנע' לבבם'
הערל' להזהר' גם' כשאר' לילות' החג' להיות' יראת' ה' על'
פניהם' לבלתי' נהג' בהם' קלות' ראש' המרגילין' לאדם'
לערוה' ויתר' דברים' כשחוק' הקוביות' וכיוצא' - וכמו'
שזהרים' בימים' שכיין' ראש' השנה' למס' הכפרים' כן' יהי'
בזהרים' וחרידים' בימים' שכיין' יום' הכזרים' לשושענא' רבה'
מאיתת' הרק' הבדול' והמ' כים' : ל' סילך' אחר' הזיתים' -
וכל'

דמותו עדין. מיני' הא' ודאי טופס' דמלכ' יעבר' עלי' ויטעום
כסא' דמות' ובהא' לילי' דחג' כתר' דא' סגורין' ומיני' ופתקין'
נטלין' בתד' דנטלין' לון' דולמין' מת' עבדין' ולא' משת' בחין'
זכספרי' קרמאין' אמרי' כר' דיש' אבר' ואשת' כח' גופיה'
בריה' או' אשת' תיה' אשת' כחו' והוא' יסתלק' ויהי' מילי' כר' לא'
אחדר' כל' הסוא' ומנא' בת' יוכת' אכל' אי' אהדר' טעמ' דמות'
אטעם' ואתמי' ואי' גופא' גרע' ואתמי' דיש' איצון' סלקין'
זהו' אתמי' ויהי' מילי' כר' בריה' זעיר' ברשותיה' ידוי' פגיו'
עביר' ד' ד' פגיו' דגלי' פגיו' מרעין' דרפין' עליה' ערק'
לולמא' ואהדר' ערק' ואהדר' עליה' כתי' בבקד' תאמר' מי' יתן'
ערכ' ודא' כר' נהר' ד' נהר' וליילא' אתתקן' בנהר' דא' אכל'
זכאי' וחסדי' בכל' יומא' ויומא' מסתכלי' בלבייה' כאילו' יומא'
דא' אסתלקו' מעלמא' ועבדין' תיזכר' שלימתא' קמי'
מאריהון' ולא' ינסדכו' למלה' אחרא' זכאה' חולקאון' בהאי'
עלמא' ובעלמא' דאיתי' ע"כ' הנה' מנא' תדכרי' המאמר' כי'
דאי' לארס' לכדוק' עצמו' לאור' הלכך' והתכלית' הוא' לעשו'
תשוב' שלימה' לפני' יתברך' חפון' ורחם' הוא' ויהי' על' הרע'.
ועב מנהג' העם' אשר' בחד' ה' כליל' אשעמא' רבה'
לסדבות' נדות' בבית' הכנסת' ומתפללי' תפל'
ערבית' בהכנעה' גדולה' ובכאונה' כמו' כלל' יום' הכפורים'
ורבים' מהגים' גם' כן' מעביר' כמו' ביום' הכפורים' והלכיים'
ומתקננים' בעלי' אסופות' ללמוד' בתורה' כל' הלילה' לחסות'
בנועם' ה' בטולא' דמיהמנותא' ונרק' האיש' הירא' להיות'
בזריות' המכיל' לירי' זהירות' למצב' באכילה' ושתיה' אלא'
אוכל' נפש' בלבד' שהמאכל' מביא' את' השניה' ואין' השעה'
צריכה' לכך' כי' המשפט' לאלהים' הוא' במבואר' במאמר' הנו'
לעיל' כי' תשע' הנעיל' הוכח' תשפ' האר' בדרך' עיון' והשקפ'
לטובה' הכל' לפי' התעשה' והטוב' אשר' ייטיב' כל' אחד' ואחד'
יוסיפו' למחול' לו' וחייה' והיה' אם' לא' יתן' אל' לכו' לתקן' מעוותו'
יחמירו' בב' ד' של' מעלה' בפסק' דיעו' והמלמד' זכות' חוזר'
ומלמד' חכ' ואחר' גמר' דין' חולקין' הפתקין' למחמיו' אכזרי'
ועדי' מסירה' כדתי' הן' למות' הן' לחיים'.

ומי זה האיש ירא וק' חלכב אשר לא ירגז מרגזו
הגדולה ולא ירחיק מחד מלפלאות כריסו בבשר
ויין הדכה כליל הקדושה האמת ח' ולהיות יראת ה' על
פניו תמיד כל הלילה ולהתחנן בסליחות ותחנונים לפני
אלמך יושב על כסא דחמים על אשר חטא על הנפש מרס
ע' דבר המלך על כל דת ודן עד השער לא סגרו אחרי
אשר ונאו הרדפי' העומדים על הפקודים לעשות המשפט
והדין ועד הכלל לא מר - אל' יעתר לו ולא יאבר : והן' לו
ככת' יגמר איש לעמוד חי לא ינוס ולא ייטן עד הכקר אור
זהו' עיניו ולבו אל' התקון' הנעשה' על ידו' בשמים' ממעל'
וגם' א' כפשו' ואל' עצמו' ואל' בשדו' כי' הוא' פניול' מכרת' כמ' ש'
בפרקין' חג' השכונות' ואם' בשכונות' יעשה' כן' לעמוד' על'
כפשו' כל' הלילה' כל' שכן' וק' שיוצו' עצמו' עתה' כליל'
הקדושה

פרק ו' ליל הושענא רבה

וכל סבב בעצמו של לילה הזה יתקדשו בית פלאת וביתר
עז להיות עומדי בבית ה' באימה וביראה בחדרה לכלתי
היות פורקים עול מלכות שמים מפניהם אפילו רבע ולבם
יחיל בקרבם ויתנו אל לבם אשכולות מחרות למחמאשר
הטאו על הנפש בדרכס ובעלילות אשר לא מוכים ומה
גם אם בתוך ימי החג עברו את פי ה' באיזה עון או מכשול
ושחוק וקלות ראש על ידי אכילה ושתיה מדובה בי מלא
כריסו מלא זיני ואין אריבוהם תלא מתוך קופה של בשר
נפשו עליהם תאכל ותחרטו חרטה גמורה ויבקשו מחילה
וכפרה את פני אל עליון גומל חסדים טובים כי עת רצון
היא לבקש האדם על נפשו לפניו כי חנון ורחום הוא ויחוס
על הדעה כי על כל אלה לכל העם בשגגה באין מביין
גודל העם הקדוש הזה - אכן כהודיע להם כל מה שגילו
לנו חכמי הזהר כי רבה היא מאד כל ישראל יתנו יקר
לבעליה ממה הקב"ה להיות ועיס וחלים מהימנות וקדושת
דינו כירב הוא - ואשר לא שת לבו אל דבר ה' הוא מאבד
עצמו לדעת ובדל עינו מנשוא כימורה על עצמו כלתי
מאמין בדברי רוח קדש של רזל חכמי הזהר ע"ה אשר גילו
לנו אשר בו מסירת הפתקים של הגזרות והעונשים כנז"ל
והסוכן בבית הזה יתן כלכם לשמוע דברי חכמים למען
לא יאבד נפש אחד מישראל ח"ו :

עוד

זאת הדרש לבית ישראל להודיע אליהם כי דכים
מעמי הארץ חשבו כי עיקרה של לילה הזאת
היא לנרד השונה מעיניהם ויושבים בבית הלימוד הרחק
כמטחויקסת כדברים בטלים ודברי סחורה ואם המעלה
עשן תמיד אשר לא תכבה ומי יתן שישכבו בערשותם
בביתם כל הלילה ולא תעשה כזאת בישראל להרבות
כדברים בטלים כליל הקדושה הזאת האסורים כל הימים
כי הם נותנים מקום לחזונים במקום הקדושה ח"ו וראוי
להודיע עונשם של דברים אולי יסמיעו וילמדו כל א' לפי
הסגתו ואשר אינו משיג תהיון אזניו קשובות אל הלימוד
של הלארדים שם ושומע בעונה וכלבד שלא יפסיק בתוך
הלימוד בשום שיחה ואם לא ידעו להזאר מוסכ שישכבו על
מטתם בבתיהם ואל יוכיפו לחשוף כלילה הזאת וכבר
הארכנו בפרטי דברים האלה ויותר מהמה בפרקי חג
השכונות עיין שם באורך :

ע"ב

יחדר האיש ירא מיום דין הגדול והנורא ואל
יתן דומי לו תמיד כל הלילה ביראה יחד עם
אנשים חכמים וירועים כולם אהובים כולם כהרים כולם
עושים באימה וביראה רצון קונם בקדוש ונטהרה להקדיש
ליוצרים בנחת רוח בשפה כדורה ובענינה קדושה ואם
אפשר להם לקבוע לימודם בתוך הסוכה מה טוב חלקם
ומה נעים גורלם כי שרפים עומדים ממעל לו שבעה
אושפיזין עילאין קדישין המליין את דוד ומלכא משיחא כי
מדתו כו' וסם יאכל להם לחמה של תורה והמה יעמדו
למליני

למליני אשר על בניהם לפני אבינו מלכמים להיו' כהתמים
לחיים ולשלום ולישועה ולגמלה - וגם כי גורע בחינת
הסוכה אשר היא סוד האם המרחפת על הכמים דכה חיו
דכלא חיו רעבדין חיו רחמיא כמה שנאמר כי ביו' הזה
יכפר עליכם והלמוד שם מצודות הרחמי' גילס לכפר כל
פשע ולכטל כל גזון רצון וכן נהנו רבי מחסדי הראשונים
וגם ימצא תועלת מזה להזהר לבלתי שתות אפי' מים חוץ
לסוכה לכוהדים עם לבלתי גזורים יתקדשו כלילה הזאת
כזה - ותבך ומיד אחר האכילה יתקדשו לקבל עליהם עול
מלכו' שמי' כלב שלם וכנפש חפזה ליחד סמא דקב"ה וכו'
ויקראו בנחת ובענינה קדושה הטעמים של כל ספר משנה
תורה מלא הדברי' עד לעיני כל ישראל :

ואשר

בא כתעלמו' חכמה וסודותיה ראוי לכונן
מה נעשה בקר יאת ספר משנה התורה
הזה בחצי הלילה הראשונה כי הנה כנעילה של יוה"כ אנו
אומרים חתמנו מפני כי מלכות שמים גמרה לקבל כל
הה' גבורות שמהגדול' עד הנח וסודות מביית אמה ובע'
ההיא ננעלים דלתות מלכות שמים כי בחתם היחוד בה
זה גבורות אלו היו מלובשים כנחמה והודה וסודות דאומ'
אשר בהם ג' שמות אלה במילואתם אלף הי יוד הי אלף
הה יוד הה אלף הא יוד הא שעולים במספר תנ"ך במספר
חזה"ס והוא חותם היסוד בה ועתה בלימוד משנה התור'
כליל הקדושה הזאת בעמה חותם המלכות שבה ומאות'
אורה של חותם יסודה שנעשה כבר כנעילה על ידי הג'
איה מלאים הנזכרו מהארת המלאים שלהם שמספרם
עס"ג' כוללים מספר משנה נעשה ספר משנה תורה
שהוא חותם המלכו' לגרם החזונים שלא יתאחו בה ס"ו -
וזה סוד חותם'ם בתוך חותם'ם - ועל כן גם עתה חותמים
חותם ב' לבני אדם אס לחיים אס למות ולפיכך לתקן
חותם זה צריך לקחת בחצי הלילה הראשון כל ספר משנה
תורה כי סוד החותם הזה נגמר עד חצות ועיקר הדין
הוא בחצי הלילה הראשונה שלכן אותם היוצאים לראות
הגלם בלכנה יוצאים אחר חצות כי הלכנה רמז ללכנה
העליונה מלכות שמים שבה נעשה החותם ואז בחנות
יוצאת להאיר על הארץ כי היא עצמה דכה העולם בסוד
עלו שמי'ם ענו וארץ מתקוממה לו - וסם באור הלכנה
מתש מראין לו אס נסתלק ממנו הגלם ח"ו כי היא הוראה
על גזרת המיתה שנגזרה עליו ולהיות החזונים שולטים
עליו רחמא לעלן - וסוד דין זה הוא סוד מסירת פתקי
הגזרה ביד השלוחים אכל עם כל זה לא ניתן רשות בידם
לנמרד לפעול הדין במסירת הפתקים ההם רק עד יום ח'
חג עצרת כי עדיין הרבר תלוי תוך הזמן הזה שא' יחזור
בתשובה שלימה ביום ה' סדרין פתקין לגבי מלכ' ואמר
הראשונים כי נסו הדכ' באיש אחד שלא ראה כל ראשו כליל
ה' והרכה והפניד בתשובה ותפלה בעת ההיא וחזר
וראה

כי הדבר תלוי בתשובה. ואם יקראו ויסוימנה קודם חנות
יקראו כסתר תורה ומנהג חסידים הראשונים ללמוד בזה
פרשת האזינו בארץ זוטא אשר בה מבואר סוד פרי עץ
הדר כפות תמרים: ופטירת הרשב"י ע"ה וסגולתה לקדם
את הנפש הטהרה מאד מאד ואף באין מבין קריאת זו היא
הללה ועוררת אהבת ריבים ודודים למעלה רק שיקראנה
באומה ובמראה מלה במלה ולא בחטיפה פן יהרסו אל ה'
ח' וכהגיע לפטירת הרשב"י סגולה נפלאה היא מאד
לדוריד דמעות עליו כי בזה מתכפר עונותיו ע"ד שאמרו
בזהר בענין מיתת בני אהרן ז"ל ועל דא ביומא דא קרינן
אחרי מות שני בני אהרן בגין דישמעון עמא ויבטעון
על אבודיהון דרדקיהא ויתכפר להו חוכיהו וכל דמנעצ
על אבודיהון דרדקיהא קב"ה מכריז עליה וסר עונק וכו'
כמו שכתבו בפרק ד' ד"ה הכ אשר מטעם זה נהגו
קדמוני ללמוד באגדה פטירתו של משה רבינו ע"ה כליל
הזאת לעורר לבות בני אדם ותרדנה עיניהם דמעות
עליו כי היכי דתיסוי להם כפרה דומן כפרה לכל היא.
וטוב ללמוד ולומר קדיש עליה כי אף דברי אגדה שהיא
ללמד דעת את העם היא סגולה רבה אם יאמרו קדיש
עליה. כי אמרו במדרש פנחס טוב בשעה שהחכם יושב
דורש בפני הכבוד ועונים עליו אמר יהא שמיה רבה אפי'
אם נחתם גזר דין הקב"ה מוחל להם ומכפר עונותיה' של
ישראל ואחר קריאת האידרא זוטא יאמר אותה התפלה
אשר סידרתי וכתבתי בפרק ד' ליל זה"כ כי השגה
נריכה לכך. ואחר כך בזהר פרשת אמור מעטנינו של
יום בסוף עמוד קל"ט ת"ח ביומא דדינא וכולי עד ובעלת'
דאיתו בזהר פ' נו עמוד כ"א תנינן בספרא דרב המנוחא
וכלי עד ישראל שראן ושאר עמין תשימי. ואחר כך אחר
חנות אחר זאת הלכנו יקראו ה' ספרים שבתהלים
ויכונו במדת כל ספר וספר: ספר א' בעד הגדולה והפ'
הגבורה והב' התפארת והד' הנכח והה' ההוד. ובגמר
כל ספר וספר יאמר זמר המתקין בהקפות היום בראשון
אברהם איש החסד וכב' זמר יצחק וכולי להזכיר זכות הו'
אושפיון קדישין אשר חסו וילכו בגל קודתנו כל ז' ימי החג
ובס' ה' שם יכלול ההוד והיסוד והמלכו יחד.

ונמצא כתוב לומר אחר כל ספר וספר מוזמר
כ"ט הבו לה' פני אי' בסוד האמור בזהר
בזקוק ה' על המים דא אברהם קול ה' בכח דא יצחק וכולי
עד סופו ואחריו מוזמר כ"ח מוזמר שירו לה' שיר חדש כי
השיר הזה אומרות פרות הכשן י"ב בקר בשנושאות
האחרן סוד מלכות שמים למעלה לבית שמש זמנן ה' אלהי'
ונקרא עתה שיר חדש כי אז על ידי כן מתחדשת הלפפה
שהיתה מכוסה מקודם סוד בכסא ליום חגנו ועתה אין
בחינת כירורים ואין שם רק בחינת הוצאת נשמות חדש.
ואחר כך ירכו בתחנונים וסליחות בין כל ספר וספר כמו
רחמ"א

וראה הצלם במקומו:

ובספר

חמדה גנוזה אשר לי כתבתי נוסח
תפלה אחת כוללת כל סוד כוונת קריאת'
משנ' התורה להוציא הכונה בפה ולעתיק פאן למען זכות
לירא' ה' ולחשבי שמו אשר בלו במד' ה' להם לברס לא
לזולת וזה נוסחתה.

לשם

יחוד קב"ה ושפינתיה בדחילו ורחמנו ליחד'
שם י"ה כו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל
אנחנו באים באומה ביחודה באהב' ללמוד את ספר משנה
התורה לתקן את שורשנו במקו' עליון ולתת נד' רוח למדרכנו.
יהי רצון מלפניך **יהוה** אלהינו ואלהי אבותינו
שכבח סגולת יידי' קריאת ספר משנה

התורה הזה ופרשין ופסוקין ותיבותין ואותיותיו וטעמין
ונקודותיו ושמותיו היוצאים מר"ת וס"ת ומחלופי תיבות
בכלל ובפר'. תפתח פתוחי חות' ה' העל' חות' ה' המלכו'
ואשר להיות כבר היה בה מעת המעלה ה' גבורות מבי'
אמה וחז' ה' עד היסוד בה ראשון לזיו' בכח ג' שמות
אדיר במילואותם אל"ף ה' יו"ד ה' י: אל"ף ה' יו"ד
ה' ה' אל"ף ה' יו"ד ה' ה' אשר המה עולים במספר חות'
ליסוד ר' אר"ן ולאמר לגמ' עתה בכח סגולת קריאת משנה
התורה תטול העשר ה' מהארת ג' שמות אלהי' המלא'
אשר בקרכו. וכו' משנ' תורה יכנה באמור מפי כבודך
ואכ"י אלהי' לה נאום ה' חז' ה' חס' סביב ולכבוד אלהי' ה'
בתוכ' ה' מעין חז' ה' פאל מים חיים וסוליס מן לבנון.
ועולתה תקפון פיה ורשעה כולה כעשן תכלה ותעביר
וממשלת דוד מן האר' ע' סגור חותם נר. ועלה ויבא יגיע
יראה וירנה למודינו לפני כסא כבודך עד שיפוח היזם ונסו
הצללי' ה'. ואל תסיר מעלינו צלינו זכרנו לחיים טובים
מלך חפץ החיים חתמנו בספר החיים למענך אלהים חיים.
ושימנו כחותם על יד ימינך וחתום פי שטן ואל יטמין עלינו
זעום בו וידום ויעמוד מליון טוב לגדקנו ואשר חתו כנדרור
פשעינו תתהפך בחומר חות' ה' ולחומ' ת' נשגבה היה נא
בערינו לכפר פשעינו ועונותינו ואל תטרוף עלינו את
השעה ותאריך קצנו עד שנוכל לתקן את אשר עבמנו ולא
נאכר. ובזכות ספר משנה התורה לא ימוש ספר תורתך
מפינו ונהיה אנחנו ונאצאנו ונאצאנו נאצאנו כולנו יודעי
שמך ולומדי תורתך לשמה וזכור נמת עדות לא תשכח
מפי דענו. חות' ה' תעודה תתיר וסודך שים בלימודך
ואת נמת דוד תהרה תנמיח וקרכו תרום כישועתך ומלאה
הארץ רעה את ה' במים לים מכסים והיה ה' למלך על כל
הארץ כיום ההוא יהיה ה' א' ושמו אחד אכ"ר.

ואשרי

אנוש יעשה זאת לבין הדברים לשם
פועלן וכל המרכה להתחנן והרי זה
משוכח ואח' גמר משנה תור' תכף ומיד יאמר קדיש בבינון
תחנונים כמו בראש השנה ויהי' כ' להכניע לבית בני אדם
כי

פרק 1. אשמרת הישענא רבה

רחמנא ואלהינו שבשמים ודעני לעני' וזה' הוא האלהים
זה' עשה למען שמך וכונא בזה אלי' מן השמים ירחמנו
לדונם לכף זכות. רק השמר לך ולא תמדה את אשר
האר' וזה' הזהיר מאד לבלתי אסור היום שלם עשרה
מדות פן תעשה העיקר שכל ואבכה השפל ולמדעי חן
הדבר פשוט כי השלם עשרה מדות בשבתות ובמועדים
דחה למחית תפילין בשבתות ובמועדים דחה בדחה
אשר הוא נותן טעם לפגם והמטביל יבין מן הפסוק עצמו
וידר ה' בענן אכל בשבתות ובמועדים מעליו ולא
מורידן. והמטביל יבין והחכם ליסול ככחו והורו את אשר
לא תשיב יד מקולק' הול' אמתקן ונמ' קרח מכאן ומכאן
והלוא לא יענש בשם הוא מותן טעם לפג' ואם בעל נפש
אתה ראה להחמיר ולא להעדיף דשכ' ואל' תעשה ערף
והיות רק עסוק בסדר אשר גבלו ראשונ' וכדאי הם הרחמי'
והסליחו' מנורף עם קריאת התהלים לכפר כל עון אשמה
כי סגולת תהלים רב היא מאד לקורא אותם בגחית מלה
במלה בכוונה שלימה כפי כוחו: לכפר על נפשו כמו
שהארכנו בפרק ד' ליל' ו' הכ' כיעל' כן באו בבזון כד'
מומרים הראשונים ש' ותיבות כמספר כפז' להודות
כי ס' ולתם לכפר ולהיות כפ' נפש. וע' כי יאזור כבבר
חליו בקריאתם כהוגן וכשורה כנעימה קדשה כי טוב
מעט בכוונה מהרבות בלא כוונה.

ובאור הבקר ילכם בגדים כמו ביו' הכ' וישכים
לבית הכנסת ויהר מאד שלא להפסי' את'

סדר הלימוד בדברים רק יחבר אל הלימוד תכף ומיד
השכמת בית הכנסת ולא יסח דעתו מקדושת היום כי
נורא מאד ומכ' ש' שלא לישן באשמורת הבקר אחר גמר
סדר לימודו כאשר עשו רבים מעמי הארץ כי עיקר הכל
לחבר לילה ביום כל הימים וכ' ש' וק' ביום הזה המיחלים
לחסדו וחלילה לישראל מן הכיעור ומן הדחיה לו להתעסק
כל הלילה בתקון השכינה וכמוסב התקון ורחקו מעצות
התקון בשלימות חלילה וכ' ש' הקוספים מלוח עלי שיה
בתוך הלימוד או בין הלימוד לתפל' כי בודאי שורש רתמי'
לחם וקרובים לתת חיל ועוז לחיזוקים להתאחו במקום
הקדוש ח' וע' כ' שומ' נפשו יחזק כמעוז לבלתי תת דומי
לו בתורש ובתפלה ובתחנונים מאז הלילה ועד אחר גמר
סדר התפלה. ולעולם יתן בלבו בעתות כאל' פן ח' ו'
סד' נלו מעליו ושמירה העליונה נעדרה ממנו והוא נמכר
ביד החיצונים להמיתו. ויחדר האיש וילפת וישוכ' אל ה'
ירחמהו ואל' אלהיו כי ירבה לסלוח. ובכן בתתו אל' לכו
כאלה לא יחוש על חולשת גופו ונער השינה כי מי זה הוא
ואיזה הוא אשר לא יסבול עול לילה א' להכיל את נפשו תמו'
אף כי ירגיש נער רב תהיה נחשב לו כענוי כי מן הדיון
היה ראוי להתענות כהיום הזה אכן להיות יום טוב אין
ראוי להתענות מתם. וכבואו לפני אלהיו נדכה ונחלש
מאד

מאשר נדר שניתנו מענינו כל הלילה לענינו תחשב לו כס'
חזון ורחום הוא. ולא בזה ולא סיתף עמות עני ולא הפתיד
פניו ממנו וכשעו אליו שמע. ועל כן לא טוב עשו רבים
מכיו ישראל הקובעים סעודה ממיני מתיקה ומיני מעסק'
לגומרה של תורה כלילה בזאת באשמורת הבקר. והאיש
הירא אל' יטעם מאומה ויכוין זה לענות נפש בדר מה
כסיו' וזה וזה יהיה בעוזרו כי הדבר תלוי בתשובה בזמן
הזה כי מעט והלילה אין תקוה וכן ראוי לנהוג כל איש
הירא ואם יש בידו למחות ימחה באותם השעות כמזרק
סכר וסועדים אל' לכס באכילה ושתיה ביותר. כי עליהם
נאמר ואיתי השלכת אחרי גזק ואחרי אכל' ושתיה אף יהי
ככנעים וחרדים בתפלת' כהיום הזה כי יש לחוש אדרבא
פן יהרסו לאומיה בקלות ראש ישתקע סדר. ולא תהיה
כזאת בישראל. וכפרט אותם שיטנו כלילה בת וק' הלימוד
ואוכלי' אחרי שיעתם אין להם על מה שיטמונו וע' וכד' על
לא תנחש' ולא תאכלו על הדם כמודע מדברי הוזה' וראוי
להודיעם אליו ישמעו וייראו לפחו להחמיר על עצמן כהיו'
הזה למען יעמדו בתפלתם ככנעים ומעונים ביראת
ה' על פניה':

ורגה ראוי לכל אדם להזהר מאד מאד בתפלת

היום הזה לאומיה בהכנעה ובכוונה לטוב
לו ולהטיב לכל העול' ולכוין בה לתקן את אשר עו' בכמה
תפלות שוא בלי כוכה בגוף בלי נשמה והם תפלות פסול'
וגדחות מפרגודא דמלכא. ער יטוב ויתפלל בבזון' הלכ
ואז יעלו הנדרות עם המתקבלות כמו שהארכנו בזה
בכמה מקומות ועל כן יבין עצמו לכך ובתפלתו תהיה
מבמת ענין להעלות כל תפלותיו יחד להעשו' כתר ועטר'
לראש ממ' ה' הקפ' והפיה יהי בעוזרו להיות מליני ישר
בערו וכעד ביתו להכינו ולסעוד ולהיות נכתב ונחתם
בספר נדריקים לחיים טובים ולשלום.

ואף כי קדוש היום לאלהינו אין להרבות מומרים

רגו נדריקים והנמשכים בסדר הזמירות ויום
הזה שיה לענין התפלה וסדרה כמו שאר ימי החג חול'
המער זולת שלמיכת שהוא יום של מסירת הפתקין כנול'
והוא יום מורא ואדיר ראוי לאומרים כנעימה קדושה ובניגון
ימים נוראים להכניע לבות בני אדם וכן להרכו' נח' בבית
הכנסת יען כי נר ה' נשם אדם שלכן ראוי להדליק שירי
הנדרות הנשאים מיום הכפודים מהטע' שכתב שם לזכרון
לפני ה' לרחם על נשמתו כד' ואל' בדבר הזה העדר
מיתן בכל יום ירכו בנדרות. אבל רבוי המומרים מה
שלימות נמצא שם שהרי אפי' במומרים שמדכים ביום
הכפודים ערערו כמה מחסירים הראשונים עליה' כי אין
בהם צורך ולא תועלת מוסף לענין התפלה ואדרבא הם
שלא כענין כי אין הסדר של המומרים בכל ימים טובים
רק בסדר של שבת והטע' של אות' המומרי' כבר הארכנו
בפרקי

ואמנם עתה כהושענ' רבה לנו מחברי' כל בחינו' המקיפין של כל החסדים ביחד על ידי ג' בחינות בחי' אדם עצמו המקיף בגופו את התיבה. ובחינת דבור הפזמונים בעת ההקפות. ובחינת הלולב שאדם מוליך בידו בעת ההקפה כדי ג' דברים שסימנם אדם נוטריקון אדם דבור מעשה: וסנה ג' בחינות מקיפין הם א' הוא המקיף של החסדים שברעת התיבה. והב' הוא בחינת המקיף של החסדים דו"א בחינת שורשם העליון שהוא ברעת ז"א ומשם אנו מתעשרים אותם המקיפים להאיר למלכות שהי' התיבה. והג' הם המקיפים בבחינת התפשטותם בו"ק שלו. וראוי להבאיר בסוד ה' לכיון כי על ידי גוף האדם עצמו המקיף הוא ממשיך המקיף דגופא דז"א סוד שם מ"ה גימטריא אד"ס. וכדבור מהפזמונים יכונו להמשיך המקיפין של התיבה כי התיבה היא המזיגה קו"ל ודבור ממנה יוצא השם הוא הלולב שהוא מעשה שמוליכו בידו ממנו יכונו להמשיך המקיפין של חסד דו"א כמו שביארנו לעיל בסוד הלולב שהוא לעורר השדרים עליונים שברעת ז"א כנז"ל. באופן כי כל ז' הקפות אלו כל אחת מהנה אנו מכוונים לחסד ג' בחינות המקיפין הנז' וכפי החסד המתפשט בכל הקפ' בדרך לכיון הג' בחינות בשמות הראויים להם כמבוארים בדברי הרב זלה"ה.

ואנכי

תקנתי נוסח תפלה אחת לאומרים קוד' כל הקפה והקפה בכל פרטי השמות הראויים לכיון בג' הבחינות הנעשות בכל הקפה והקפה בפני עצמה ומגיב' אר"ץ. לשווא הכונה בפה ליודעי רעת הבאים בסוד ה' להם ולא לזולתם וזה סידרן:

רשם

יחד קב"ה ושכינתה וכו' סנה אנכי בא להקיף את התיבה שבה ספר התורה דגמא עליונה ועיד ומוקביה יחדיו. וזכר להקפת המזבח מוקבא קרישא נקבה תסובב גבר. ובכח סגולת שיר ושכחה הלל וזמרה דבר דבור על אופניו בהקפתו אנא אל עליון גומל חסדים טובים תהי מושך חסד אל מקיף חסד שבתחור שברעת אימא שברעת סבו שם ס"ג יורדי ואורי ששרשו י"א כמספר אל ומצפ' ירינו כוננ' עלינו כלולב להמשיך חסד אל מקיף חסד שברע' ז"א שבו ג' שמו ירין במלואותם יו"ד ה' יו"ו. ה' ה' ו' ו' יו"ד ה' ו' ו' שג' שורשיהן בפשיטות' כמספר אל ואסובבה את מזבחך ה' להמשיך חסד אל מקיף חסד דו"ק דז"א אשר בו שם מ"ה יו"ד ה' ו' ו' ה' א' אשר משלשה אלפין שבו מאירים ג' שמות אלה במילואות' כידרן שג' שורשיה שמו אלה בפשיטות' עולים כמספ' שם ס"ג יו"ד ה' ו' ו' ה' שורשו י"א כמספר אל. ג' המה מג' עזר מלכות' כל עולמים (פי' בסוד מלך עוזר ומושיע ומגן):

ובהקפה

ב' תהי מושך חסד אל מקיף חסד שבתורה שברעת אימא שבו שם

א 23 ס"ג

צדקו שבת שם הזהר פרשה תרומה מה ענינם ומה טעם יש בהם. ומכ' שראין לומר נשמת כל חי וכו' שהרי אין נתוסף באדם נשמה יתירה הכי אחי אתה איש חכם אתה הס' אומך ושמע דברי חכמים להחסידי ולא להעדיף דעבד וא' תעשה עדיף כאשר כתבנו זה פעמים ואם בבית הכנסת נוהגים להרבות במזמורים ובהפסקת אמיר' נשמת כל חי בין הזמירות לומר דבר אשר כזה מותר לפרוש מן העבור והיית רק עסוק בסדר התפלה הישרה והנכונה המתוקנת ומיוסדת בסדר מעלות עליונות. ולא נאמרו כל השיעורים הללו אלא למעניניהן מפני המחלוקת כאשר הזהרתך בכמה מקומות. רק את הדבר הזה אודיעך את אשר קיבלתי מפי מקובלים נאמנים אשר קבלו וקיימו לומר פחדר הזמירות מזמור השמים מספרים כבוד א' כיום הזה וכן בכל ימי חול המועד שאין מביחין תפלין שמע ב' ואתה דע לך אכן מ"ס במחזור דומיאל לומר בתפל' מוסף זכרנו לחיים ומי כחך וזכרן תן כבוד וכו' ישתקע הדבר ולא תעשה כזאת בישראל ויש למחות בידם. רק ראוי ונכון להדיר אדם חשוב וחסיד לתפלת מוסף כמו בראש השנה ויום הכפורים שיעורר לב כל הקהל אל הכוונה באימה וייראה כמו ביום הכפורים:

ואחר

תפלת י"ח יברכו על הלולב בסוכה אם אפשר ואחריו ההלל בנענועו ותבא ומיר יבמכו אליו הו' הקפות אל התיבה. וזכר למקדש כמו ששנינו בכל יום מקיפים את המזבח פעם אחת וכולי זאתו היום מקיפים את המזבח שבעה פעמים וזה סידור הקפה א' אחד לאברהם. הקפה ב' פחד יצחק. הקפה ג' ת' ישראל. הקפה ד' משה כנען. הקפה ה' אהרן צהור. הקפה ו' יוסף הצדיק. הקפה ז' דוד במלכות. והשמר לך ואל תשנה מסדר זה כי שבו בחוזה כת של הקורטין המרפסים אשר המה מיוחדים למעשה הקפה ה' ואל אהרן הקפה ו' וזה טעם' גמור ונוסח הפזמון מוכיחנו כי בפזמון זכות משה יתנו הנכח למשה וההור לאהרן וסדר הכתוב הוא הגדולה והגבורה והת' והנכח וההור והששי כפי הסוד כ"י כ"ל כמספ' יסוד וכן בתרומתו דאחיד בשמיא וארעא ולכן אין לשנות מסדר אשר סידר הכתוב. ובכל הקפה והקפה ואמר הפזמונים להזכיר זכרון אבותינו הקדושים:

ונם

כל פרט ופרט הנעשה כהיום הזה הן בדבור דהיינו אמירת הפזמונים הן במעשה כלולביות האדם עצמו העושה אלה. כל אחד ואחד ממשיך בחינה א' כמבואר בדברי רבינו זלה"ה כי הנה על ידי הקפ' ימי שחב המעבד המקיפין של החסדים דו"ק דז"א התחתונים ועל ידי גטילת לולב נכנסו החסדים הפנימיים דו"ק התחתונים וכן החסדים של בינה הפנימיים נכנסו קודם חב הסוכות. והמקיפין שלשם נכנסו על ידי הסוכה. הלך עלישי א ב א ואמנם

פרק ו' תפילת להקפות הישענא רבה

אלה מנ"ן עזרך מלכותך וכו' :

ובהקפה

ובהקפה ו' בכח הדיבור תהי מוסף חסד א"ל
מקיף כללות החמש חסדים שביסוד
שבדעת אימא שבה שם ס"ג ששורשו יי"א' כמספר א"ל -
ומעשה ידינו כוננה עלינו כלולב להמשיך חסד א"ל מקיף
כללות החמש חסדים שביסוד שבדעת ז"א שבו ג' שמות
י"הו - וי' ה' יו"ד - וי' ה' יו"ד - וי' ה' יו"ד - שם השמות יהו שו
בפשיטותם עולים שם ס"ג ששורשו יי"א' כמספר א"ל
ואסובב את מזבח ה' להמשיך חסד א"ל מקיף חסד כללו
הה' חסדי' שביסוד שבו י"ן ז"א שבו שם מ"ה יו"ד ה' א"ו ו' ה' א'
שמשלש אלפי' שבו מאירים ויוצאים ג' אהיה במילוי ה' א'
ראשונה באלפי' ואחרונה באלפי' שם שמות אהיה אלה
בפשיטותם יעלו שם ס"ג ששורשו יי"א' כמספר א"ל - שם
א"ל אלה מג"ן עורך מלכותך וכו' :

ובהקפה

ובהקפה ז' בכח הדבור תהי מאשך מקיף חסד
א"ל כללו' ה' חסדים דמלכו שברע'
אימא שבה שם ס"ג ששורשו יי"א כמספר א"ל . ומעשה
ידינו כוננה עלינו כלולב להמשיך חסד א"ל מקיף כללות
הה' חסדים שבמלכות שברעת ז"א שבו שלשה שמות יי"הו
במילואותם יו"ד ה"ה וו יו"ד ה"ה וו יו"ד ה"ה וו . אשר
כל אחד מהם עולה מ"ב ומספר שלשתם עולים ריבוע .
א **אד אדנ אדני** כתר מלכות תעטריה וז' שמות
יהי' אלה בפשיטותם עולים ט"ג ששורשו יי"א כמספר א"ל
ואסובבה את מוכחך ה' להמשיך חסד א"ל מקיף כללות
הה' חסדים שבמלכות שבשש קצוותיו ז"א שבו שם מ"ה
יו"ד ה"ה ו"ה ה"ה ש"ה אלפין שבו מאירים ויוצאים ג'
שמות אלה במילוי הה' א' באלטין והאחרונה בהדין שג'
שמות אלה בפשיטותם יעלו שם ס"ג ששורשו יי"א כמספר
א"ל ג' המה מג"ן עז רך מלך עז' וז' ותושיע ומ"גן . ומאשר
יומשך היום כשכיב' עו"ך החזק מג' וזינה וקומ' כעזרתינו
מגיננו ראה אלהים והבט פני משיחך כי לה' מגיננו ולקדוש
ישראל מלכנו . אקרא לאל' הים עלי' ו'ן לאל' גומר עלי' א"ל
בערץ בסוד קדושים רבה ונורא על כל סביביו . א"ל אלהים
ה' ריבך ויקראו וכו' . א"ל ה' ויאר לנו אסרו חב בעבותים
עד קרנות הים כח וכח סדך תנחית אויבינו אויבי בכפש
יקיפו עלינו והאבד' כל מורדו בפשינו כי אנחנו עבדך ועל
ידי' הקפתינו היום תעקר תשבר ז' שרי שבעים אומות
אשר כל אחד מהם כולל עשר שרי עם ועם והרשעה כולה
כעשן תכלה ותעביר ממעלת זרון מן הארץ כמו שנאמר
עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אומללה . ויהי חסדך
ה' עלינו כאשר יחלנו לך זכרנו ה' אלהינו בו לטובה
ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים זכרנו לחיים
מלך חפץ בחיים אתמכו בחפר חיים למגןך אלהים חיים
וכרך לחמנו ומימינו וכרך עלינו ה' אלהינו את השנה הזאת
לטובה ולברכה לשפון ולשמחה לפרנסה ולכלכלה ובגשמי
קיים

ק"ס

כ"ג ששורשו וי"א במספר אל ומעשה ידינו כוננה עלינו
 גלגל להמשיך חסד אל מקיף חסד שבגבורת דעת וא
 שבו ג' שמות ידון במילואותם. ה' ו' יוד. ה' ו' ו' יוד.
 ה' א' ו' ו' יוד. ששלשה שרשיהם בפשיטותם במספר אל
 ואסוככה את מזבח ה' להמשיך חסד אל מקיף חסד
 שבגבורת ו' ק' ד' ו' שבו שם מ"ה. יו"ד ה' א' ו' ה' א' אשר
 מנ' אלפי' שבו מאירים וינא'ים ג' שמות אהיה במילואות
 כהה' ין. ששלשה שרשיהם אהיה בפשיטותם עולים שם
 כ"ג ששורשו וי"א במספר אל. ג' אל' המה מנ' עורך
 מלכותך מלכות כל עולמים :

ובהקפה

ובהקפה
 ג' בכח הדבור תהי משך חסד א"ל
 מקיף חס"ד שבת"ת שבעת אימא
 שבו שם ס"ב - ששודשו ייאל' כמספר א"ל ומעשה אדמו כוננה
 עלינו כלולב להמשיך חסד א"ל מקיף חסד שבת"ת שבעת
 ז"א שבו ג' שמות ידון במילואותם - וי' יוד ה' - וא' יוד ה' -
 וא' יוד ה' - א - ששלשה מרשיהם בפשיטותם כמספר א"ל -
 ואסובבה את מובחך ה' להמשיך חסד א"ל - מקיף חסד
 שבת"ת ו' קד"ז שבו ס"ב מ"ה יו"ר ה' א' וא' ה' א' אשר מג'
 אלפין שבו מאירים ויזכאים ג' שמות אהיה במילוי אלפי;
 ששלשה מרשיהם בפשיטותם עולים שם ס"ב ששודשו ייאל'
 כמספר א"ל ג' א"ל המה מג' עורך :

ובהקפה

וברהקפה ר' בכח הדבור תהי מושך חסד א"ל
מקיף חסד שכננח שכדע' אימא שבו
שס"ג שערשו יוא"ל כמספר א"ל - ומעשה יריבו כוננה
עלינו כלולכ להמשיך חסד א"ל - מקיף חסד שכננח שכדע'
ז"א שבו ג' שמות ירה"ל במילואות יוד ויו"ה י"י - יוד וא"ו ה"י
יוד וא"ו ה"א ששלשה שרשיהם בפשיטותם כמספר א"ל -
ואסוכבה את מזבחך ה' להמשיך חסד א"ל מקיף חסד
שכננח שבו"ק ז"א שבו שם ת"ה יוד ה"א וא"ו ה"א - אשר
מג' אלפין בו מאירים ויונאים ג' שמות אהיה במילוי ה"א
ראשונה ביוד'ן ואחרונה באלפין שנ' השמו' לו בפשיטותם
עולים כמספר שס"ג יוד ה"י וא"ו ה"י שערשו יוא"ל כמספר
א"ל - ג' א"ל אלה מג'ן עזרך מלכותך מלכות כל עולמי' :

ובהקפה

ובהקפה
ה' בכח הדיבו' בהקפת תהי מושך
חסד א'ל מקיף חסד שבהוד שברעת
אצמא שבו שם ס"ג ששורשו יי"א' כמספר א'ל. ומעשה
ידינו כוננה עלינו כלולב להמשיך חסד א'ל. מקיף חסד
שבהוד שברעת ז"א שבו ג' שמות ירדן במילואותם הי"וד
ויו. הי"וד וא"ו. ה' א"י ווא"ו. שג' השמות לו כפשיטותם
עולים כמספר שם ס"ג ששורשו יי"א' כמספר א'ל ואסובבה
את מוכח ה' להמשיך חסד א'ל מקיף חסד שבהוד שג' ק'
דז"א אשר בו שם מ"ה יוד ה' א"ו וא"ו ה' א'. אשר מנ' אלפין
שבו מאירים ויוצאי' שלשה שמות אהיה במילוי ה' א' ראשיש
בהי"ן ואחרונה באלפין שלשה שמות אלו כפשיטותם
עולים כמספר שם ס"ג ששורשו יי"א' כמספר א'ל. ג' א'ל
ג'לש

חיים תחיה ארמיה ובגמתי טובה תטיב ארמיה ובגמתי
 יבועה תושוע ארמיה ותהי אחריתה חיים ושלום ושכע
 וישועה ונחמה טובה ה' חלבה נפשי וכו' קומה עזרתה
 לנו ופדנו למצן חסדך - וכנה ביתך כבת חלה וכונן
 מקדשך על מכונו ושמחמו בתקונו ונסוכבה את מזבחך
 ה' בקול רנה ותודה המון חוגג יראו עינינו וישמח לבנו
 אמן כן יהי רצון :

ואחר כל הקפה והקפ' טוב לומר מזמור ב' א הכו
לה' בני אלים שבעה קולות . ולכוין שיש בו
ח' יאזכרות וז' פ' ח' גימטריא א' א' ד' אד' כ' אדל' כתר
מלכות . וגם לומר פסוק אחד בכל הקפה והקפה כמדתה
וכתבתי לעיל במרד' בסוף תפלת הסוכה קחס תשם :
ואשרי אנוש יעשה זאת לכוין את הדברי' לשם
פענ' ואין ספק כי חס' ד' יסובבנו יצרנו
כאישון עינו ויתקן מה שבחטאו נמתקן החסדים למעלה
וע' י מעשה היום הזה בפרט וכלל כל ימי החג הקדוש הזה
כי כולו מלא חסדי' ונסיך החסדי' ויומתקו כל הדינין אשר
הבני' בחטאם ואשמו ובלבד שיכוין לבו לכך ואף מי שלא בא
בסוד ה' יכוין בלבו כפי כח ידיעתו כי כל אלה הדברים
הנעשי' פה עמנו היום הם דוגמ' של מעל' להטי' לעליוני'
ולתחתוני' וחסד ה' מלאה הארץ ולתקן כל מה שסילק חסד
עליון והבני' הדין הקפ' בעול' ויחשוב במחשבתו שלא נעל'
ממנו שיש עוד פנומיות ענייני הסוכה ויהיה לבו לשמים
בתחנה ובקשה שיהיו לרצון מעשיו באילו כיוון כל אלה וכבר
תקנתי לך כוסח תפלה על זה לברך כוונתך עם היודעים
והמכוונים כתבתיה למעלה קחנה תשם . וזה עיקר גדול
במעשה העבודה לבלתי עשות הדברים מנחות אנשי
מלמד' כי אם להבין טעמי המנו' כפי ידיעתו אם כפשוטו
אם כפנימיותו ובה יבא לתת לבו לשמי' כמעשה עבודתו
לעשות הדברי' לשם פעלן באימה וכיראה בקדוש וכטהרה .
ולאשר חננו ה' רעת להבין ולהשכיל ישתדל בכל כחו להבין
דבר לאשורו תחלה כפשוטו ואף אשר בתיבו רצוף אהבה
סוד הדבר כנצלמים ויתעדן ברשן נפשו כאשר יינק מסוד
תנחומיה וירגיש בעצמו תוספת קדושה על קדושה וידא'
ורעד יבא בו ומובט' שלא יבלבלוהו מחשבותיו בעת עשומנו
מנחות קובו כי אין היכ' הר מתגרה אלא במי שלבו פנוי
בהבלי הע' הז' ואף כי כח החכמה האלית וכונתו בה בכל
מזוה אשר יעשה יכרות וישמיר קולו מן הכרם והרשעה
כולה כעשן תכל' ישפילנה ישפילנ' עד עפר ודגל הקדוש'
על כן ירום ראש .

ונוסף גם הוא כי בחקרו בטעם הדברים ופנימוניות
וסודן יצא הדברי' כתקנן לא יוסיף ולא יגרע
מדעתו מאות' ביודעו כי כל המוסיף גור' ומכלכל ומקלקל
בדרך מעלות המדות עליונות כענין שכתבנו לעיל על
הקוראים היום מדות י"ג וכן בכמה מקומות שתוקעים
כג כ ב בשופר

בשופר במליחות היום הזה כי עין הבא בסוד ה' יראה
מאורות תשורינו כי ראוי למנוע כל ענינים הללו ועין הם
דברים נותנים טעם לפגם ח"ו וכן המשכיל יבין על מ"ש
הפוסקים ליטול ביום ה' הערבה עם הלולב בפחד בשב' ^{הערבה}
הנעטע ובשעת הקפה וכן מי שאין לו לולב להקיף בערב
כי ראוי למנוע כל זה וכפי' אמרו בזהר זו דף ל' בקינור זל
ולסחרא ו' מינין לרואה להאי מזבח ממיא דנחחק ע"כ הנה
בפירוש אתמר לסחרא ו' מינין כי נדק להקיף המזבח בז'
מינין כלבד ולא בערבה - וטעמו מפירוש לבקיאיש במדר
הדברים איך המה כי כל עיקר מצות הלולב והנענועים
וההקפו' להמשיך את החסדים ואחר גמר המשכת החסדים
בשכינת עוזנו במצות הערבה אלו מצוררי' החתם גבורו'
ראימא שקיבלה מקדש ביו"ה ועתה אלו מצוררים אותה
כדי שתעם בה כליו ותהי' מוכנ' לעמוד הקדוש ביום שמיני
עצרת - ועד שישלמו כל בחינת החסדים אין ראוי לעורר
הגבורו' ונענועים וההקפות של יום הזה בעוד שכנסים
החסדים אין ראוי לעורר הגבורות ועל כן שומר כפשו יזהר
שלא ליטול הערבה עם הלולב וגם שלא להקיף בה את
התיבה כשאין לו לולב כי הוא פגם ח"ו ואין ליטול הערבה
עם הלולב וגם שלא להקיף בה את התיבה כשאין לו לולב
כי הוא פגם ח"ו ואין ליטול אותה רק אחר קריש תתקבל
כי אז הוא גמר החסדי' בה ואז יטול הערב' לעורר הה'
הגבורות האלה יטול בדיו' ה' כדי ערבה כלבד לא פחות
ולא יותר וכן בחכמ' לא יחבוט רק ה' חכמות כנגד ה'
גבורות כי בכל פעם ניתן לה גבורה א' ויכוין בכל הכאה
אות א' מה' אותיות מנפך כי הם סוד ה"ג נוקבין ונדיך
לחבוט דוקא בקרקע שהוא מלכות בסוד אסת' קרקע עולם
הית' לפי כ"ל הם כיתמות כדי שיהיו ממותקות על ידי
החכמה ולכן יכוין בשעת החכמה בשם ט"ל יו"ד ה' א' ו' ו'
גימטריא ט"ל סוד ט"ל אורו' ת טלך להאיר ולמתק ה'
גבורות הנו' וכוון לומר בעת החכמה חביט חביט ולא
בריק שר' ת בגימטריא כ"ד וס' ת ט"ל להמשיך טל אורות
למלאות כד זס כד' א' ותמלא כמה ותעל כמה שכתבו
בתיקונים וערבה בגימטריא ז' ע' ש' ט' מ' ו' בגימטריא
ע"ז כנגדו להכין אותה שתהי' עוד כנגדו כמ"ש הרב זל -
ואנכי תקנתי נוסחת פלה לאומרה בעת חכמת
הערבה כוללת כל הכוונה הנו' וזה נוסחתה -
לשם יחוד קב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחידא
שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל
הנה אנכי בא לקיים מצות ערבה יסוד כביאים הראשונים
אשר מדשם פתוח אל ערב' י הנח"ל לתקן את שרשה -

ויהי רצון מלפניך ה' אלהי עליון רוכב בערכות
הבואר בנביאים טובים ובמנהג' הטובים ויהי
נועם ה' אליהם עליו ומעשה ידיו כוננה עליהם ומעשה
ידיו כוננהו - ועל ידי חביבת ה' ברו ערבה ה' פעמים.

פרק ו תפלה לעת הביטח הערבה

ב קרקע מול ה' אותיות **מצפ"ך** גבוהות אד"כ להים
 אלא בכח סגולת ערכה זו יעוררו ה' גטרות שכינת עוזך.
 וכמת' ק שפתי' ה' תוסיף לקח ה' גבורות ממחלקות במתק
 האור טל אורות טליק שם יצד רחא ואף העול' ט' ל' וכללה
 תערה כליה להתייחד עם דודס באהבה ואחזה וריעות
 וזרועי' תנמיח זר' ע קדש מנכתה לעזרת ה' בגבורי'ם
 ותוכ' רצוף אהבה בש' פתי' ישק נשיקין רחמיין דמתחבקין.
 אלא בגבוה' ת' אד"כ י' להים אוכיר נדקת'ך לברך. דוד
 לדוד ישכח מעשך וגבורת'ך יגידו להר פלגיו ישמחו עיר
 אלהים קדוש מסכני עליון. יפיתית מבני אדם הונק וחן
 בשפתותי'ך על כל בן ברכך להי' לעולם. כמי יעלל גבורות
 ה' ישמיע קול תהלתו בכבודות מדוכר כך עיר האלהים
 סלה צמחה נפש'י לאלהים לאל חי מתי אבא ואראה פמי
 אלהים פקרת הארץ ותשוקקיה רבת תעשרינה פלב
 אלהים מלא מים וכו'. כסאך אלהים עולם ועד שבת
 מישור שבת מלכות'ך. ולי אני עברך בן אמתך המתנפל
 לפניך תשפיע לי מעס אור החיים וגם עד זקנה ושיבה
 אלהים א תעזבני עד אביר זרועך לרור לכל יבא גבורת'ך
 ואל תקחני מהעזה קודם זמני עד סלאת ימי שנותינו
 בהם שבעים שנה ואל תדיחני מפני שום אדם שבעולם
 ותאריך ימי ושנותי בטוב וכנעונים דשנים ורעננים.
 ואזנך הטוב תפתח להשביע מים נפש שוקקה ודזה פמי
 תכל וסבע את העולם כולו מטובך ומלא ידינו מברכותך
 ומעשר מתנות ירך וקיים בנו מקרא שכתוב יפתח ה' לך
 את אוזניו הטוב את השמי'ם לתת מטר ארצ'ך בעת
 ולברך את כל מעשה ירך. ופקדנו בפקודת ישועה ורחמים
 עזרה את גבורת'ך ולכה ליסועתה לנו ושאנם לקבץ
 גליותנו ומלך כיפיו תחזינה עינינו גדול כבודו כיסועתך
 הוד והדר תסוה עליו. עתה ידעתי כי יאושיע ה' משיחו
 יענהו מעמי קדשו בגבורות'ת ישע ימינו אמן כיר:
ומתוך כל זה תבין ותשכיל סכלות המון העם
 בנטיילת הערבה כי כל המרבה לטול
 ערכה מרוב' באגודתו ישכח מעשיו ובעת החבט'ת בקע
 הארץ לקול החבטה. ומי בקש זאת מידם אכל ראוי
 להודיעם כי אינן צריכים רק ה' בדי ערכה והשאר בטל
 וגם שלא להכות דרך סכלות רק לתת אל לבס גם לפי
 הפשט רמז הדבר לכל איש ישראל כי מאחר שהיום הזה
 להם לזבחון לפני ה' למסור הפתקין שלהם ראוי כל אדם
 להכניע לבבו הערל לפני אלהיו ולומר מה אנו מה חיינו מה
 חסדנו מה נדקנו מה כחנו מה גבורתנו כי אין בנו לא תור'
 ולא מנוות ולא מע'ט לערבה דמינו שאין בה לא טעם ולא
 ריח. וכיכר יהיה תקוננו על ידי חבטה בקרקע לחבוט
 עצמינו מתענוגי העה' זוהכליו כמ' שפת במלח תאכל
 וכו' ועל הארץ תישן וכו' וגם יתן אל לבו מ' שחז' ערכה
 ה' דומה לשפתי' זכור וזכור מה שפגם בשפתי' כלשון הרע
 ונכלות

ונכלות ודברים בטלים וסבועות לשוא ולשקר. וכי העונש
 שלו להיות נכרת כמ' ש יכרת ה' כל שפתי חלקות כי על
 כן יהיה דוגמא לערבה שהיא נכמשת לחלתר כמ' ש זל.
 ואם כן מה תנקה ימצא לזה אלא אמרו חכמים כיפר ככר
 כרתו דוד כרחם הקדש שנאמר יכרת ה' כל שפתי חלקות.
 אלא ילך אלל חכם וילמדו אותו להשפיל עצמו שנאמר וסלף
 בה שבר כרוח. ואל זה הדמו בא ענין חבטת הערבה
 הדומה לשפתיים בקרקע דמז כי ישפיל נפשו עד עפר.
 וגם יש בה דמיו לעדת ישראל ולהזכיר רחמי האל יתברך
 אשר גמל' ברחמינו וברחב חסדיו כי הנה בר' ה' היה הקטרוב
 גדול על כל ישראל כמ' ש הזהר נפ' ויבאו בני האלהים
 להתעב על ה' ונוסף עוד כיו' כ כי אז ע' שרי א'ה מקטרגי'
 על ישראל אומרים הללו עובדי ע'ז וכו'. ולכן נעשתה
 מדה' ד ויש שנכתבו למיתה והנשאר נהסרו הפתקין ביד
 השטן וככן אין עוד קטיגור וע' ז קבעו היום ערכה הדומ'
 לשפתיים לרמוז כי ישכר פי דוברי שקר ביום זה ואין להם
 עוד לפתוח אותם שפתיים דולקות ולכן נרץ לחבוט אותה
 בקרק' דווקא ולהיות ה' בריס לפי שהם קמים על ה' כי בני
 האלהים הם קטרגו ולכן זה השם של אלהים יפקוד עליהם
 במוסר וישפילם ישפילם עד עפר וגם כי הם ה' מינים
 כמ' ש כזהר פ' בראשית עמלקים דפאים וכו' וכנגד ה'
 בדים כמ' ש המפרשים ע'ה.

ואחר

התפלה יקח הלולב עם מינו ויתן אותם
 במקו' מיוחד בביתו ושמענו בשם הראשוני
 שיש בזה סגולה להיות למשמר' הבית להנצל מכל צרה וגם
 מכל נדנוד עכיר' וא' ישלך ויזרוק לאשפ' אחר שהם רומזי'
 לענין גדול כאשר הארכנו למעלה אין לנהוג בהם מנהג
 בזיון. וחסידי הראשונים נהגו להנמינם ולבער עניהם
 החמץ בערב פסח או להטילם לתנור באפיית מצות של
 מצוה דהואיל ואיתעבר בה חדא מצוה ליעבד אחריתי
 והואשענא והערבה שכלולב אעפ'י שנזרקה אין לפסוע
 עליה משום ביומי מצו' יוכן בעצי סוכה אחר החג אם יוכל
 לשמור העצים והקנים לשנה הבאה לחזור לעשות בהם
 סוכה של מצוה מה טובו ומה יופיו כי אחר שכבר עלו
 ונתעלו בענין מצוה ראוי שלא ירדו לענין חול וכן הסבך
 טוב שלא לעשות בו לנודך דבר שאינו כבוד למצוה שנעש'
 בו. ואחר תפלתו יהדר אחר חסידים ואנשי מעשה לקבל
 פניהם ולהתברך מפיהם להחתם בספר חיים טובים כמו
 ביום הכפורים ועת רצון היא להתברך ותפלתם עושה
 פירות. ואם הכביד עליו השינה יטה עצמו מעט עד
 שינוח ראשו. אכן אין ראוי להגות בשניה רוב היום כי
 גדול היום הזה ונורא מאד לבקש האדם על נפשו בתשוב'
 ותורה ותשובות ותורתו רנויה ומקובלת וירחמנו עליו מן
 השמים ויקרא לו ה' שלום.

אלא בההוא אתר שכלא מתקשרין בחדא אקרי ענר' כנישי' (פירוש מלכות) ואי תימא הכא דאקרי ענרת מ"ט (פי' מ"ט כיום הזה נקרא ענר' דהא ליכא למימר כי כל האחד עליונות באים אלה שהרי נודע כי הם מוזמנים לקרש עילאה) אלא בכל איכון יומין יומי סעודתי דענפי אילנא הוו וע"ד ע' פרים איכון לכתר חדוותא דאילנא מתמש (הוא הת"ת עץ החיים) וחדוותא דאוריית' הו' המלכו' תורה שבעל פה - ובנייה הוא יומא חד ענרת חדוותא דאורייתא ודאילנא ועל כן ענרת כי ענור ענר' ה' בער כל רחם שמתיוחדים יחדיו - וע"ד לית חולקא בהאי יומא אלא לקב"ה וכ"י וישראל החתן והכלה המעוררים הייחוד ובגין כך ענרת תהיה לכם ולא לזולת.

כי על כל אלה ראוי וכיון לכל איש הידא לטהר עצמו ולטבול בז' לכבו' הרגל הקדו' והטהור כי לא גר' משאר רגלים שאמרו חייב אדם לטהר עצמו ברגל אחד שאמרו שהוא רגל בפני עצמו וכ"ש שראוי להחמיר בה יותר משאר רגלי' אחר שכל מה שפעלנו ועשינו מיום ראש השנה ועד עתה הכל כאשר לכל היא הכנה והזמנה ליום הקדוש הזה להכין אותה ולסעדה להתיוחד עם דודה כמורע מכל אשר כתבנו למעלה ואם כן איפה איככה יוכל לעורר אהבת דודים ויחודא שלים אם לא יזמין עצמו לכך להתקדש ולטהר - וכ"ש אם נפשו לא מטוהרה ח"ו כי זימן לבנים ומצא שחורים כי יפקד מושבו מחולקא דקב"ה וכ"י כי הכל הולך אחר החיותו ומה גם למ"ש בזוהר על עבין הפתקין דתליין ליה עד ההוא יומא בתראה דענרת ואי עביר תשובה שלימתא קמי מאריה אתקדעו פתקין שאף ע"פ שנמסרו הפתקין כיום הושענא רבה לא ניתן להם רשות עדיין לפעול דבר על שמיני ענר' שביום ההוא כותנים רשות לשוטרים של מעלה שקבלו הפתקין שיעשו מה שכתוב בהם: וצריך לכל אדם עור השמש במדומים להזקיף טהרה על סהרתי וקדושה על קרואתי להתדבק עם קונו ולבקש מלפניו על נפשו ולית דין צריך בשש עד שיפוח היום וכמו הצללים ולעשות תשובה לפניו כי חנון ורחום הוא וכיחם על הרעה שלא יכרת נפשו במבחר יציו ח"ו: שנריך כל אדם להיות דורף אחר החיים הצופניים להיות זוכה בהם לחיים נצחיים כי לא יתכן לאדם להשלי' נפשו בימי מספר: כי אורח' רחיק' וזוהרין קלילא והמאריך ימים מתאחז במדות עליונות כפי שני' כמ"ש בזוהר תבואה דף קפ"ו ז' והאי יומא נטיל לטולה נפשאן והוו ברשותיה ואי לא קיימא ברזא דעלמא לית רשו' לנפשא דקיימא דנפשא ברזא דשכעין כד' אי ימי שנותינו בהם שבעים שני' וכו' ואי תימא לנפשאן דרביי דלא אשלימו לשבעי' שנין לא שלטא בהו - ודאי שלטא בהו אכל לא בשלימו כמאן דזכי יומין בגי' לפקודי אורייתא וכו' כי מבואר מהמאמר הזה כי אינו דומה המת בקצרות שנים: להמאריך ימים לפי כי

פרק ז'

בתיב

כיום השמיני ענר' תהיה לכם ואזל ענרת רגל בפני עצמו לענין פזר קש"ב והוא סימן לעניינים אלו פ"י בפני עצמו שהכונים היו עבודתם בחב המשמרות חוזרות חלילה ובשמיני ענרת היה הבודל מחדש מי יעבוד - זמן שאומרים שהחיונו ולא סמכי' אומן דרגל קמא רגל בפני עצמו שאומרי' שמיני חב ענרת ולא חב הסוכות: קרובן שלא היו מקריבים בו אלא שר אחד נבד' ישראל ולא כשאר ימי החב שהיו פוחתים והולכים - יציר בפני עצמו שיר מיוחד היה ללוים למנצח על השמינית: אי כמי שמחה בפני עצמה ואיכה מעורב' עם שמחת הרגל דסוכות וצריך שלמי שמחה בפני עצמה - ברכה בפני עצמה שהיו מצרכים את המלך כמ"ש כיום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך - ונקרא בשם ענרת לפי שאמר הקב"ה לישראל ענרתי אתכם לפני במלך שזימן בניו לסעודה לעמים קצובים כיון שהגיע זמנם להפטר אמר בבקשה מכם עבדו עמי יום אחד שקש' עלי פרידתכם כמ"ש זל -

והנה

ראויה היתה ענרת של חב להיות רחוקה ממנה חמשים יום כשם שהענרת רחוקה מן הפסח חמשים יום - ולמה היא אינה רחוקה מן החב משלו חו' ל' משל למלך שבאה לו שמחה והיו לו בנות נשוא' במקום קרוב ובנות נשואות במקום רחוק אלו שהן נשוא' במקום קרוב במהרה יכולין לבא ולחזור לביתם ואלו שהן נשואות במקום רחוק שאינן יכולין לבא ולחזור לבית' אמר המלך אני ואתם נשמת ביום אחד כך כנסת ישראל על ידי שישראל יונאים מן החורף אל הקיץ לפיכך היא רחוקה מומנו חמשים יום שיש שהות בימים שיוכלון לבא ולחזור אכל בחב על ידי שישראל נכנסים מהקיץ לחורף קשה לה' טרחות דרכים אינה רחוקה ממנו חמשים יום שאין שהות בימים לילך ולבא אמר הקב"ה אני ואתם נשמת ביום אח' נאמר כאן ענרת תהיה לכם ולהלן הוא אומר ענרת לה' שהיכם הכל ביחד וכתוב זה היום עשה ה' נביל' וכשמה' בו -

זבוח פרשת פנחס פירשו שם ענרת לשון מלכות מלשון זה יענר בעמי רמו למלכות שמים שמתיוחדת עם דודה ביחודא שלים וע"כ כתב האר"י זלה"ה שזהו הטעם שאנו מזכירים בשמיני ענרת משיב הרוח ומוריד הגש"ם כי אז הוא סוד הייחוד והזדרת גבורות בשמים - והוא בסוד למנצח על השמינית על המילה שניתנה בשמינית כי מלכו' שמים נקרא דרגא תמינאה כמ"ש בפרשת חוקת - ובזוהר פרשת אמור גס כן איתא זל"ת: בתיב כיום השמיני ענרת מאן ענרת אלא

פרק ז' שמיני עשרה

הוא כי על זה אמר רז"ל ביום השמיני שלח את העם וילכו לאהליהם שהלכו ומצאו נשותיהם כסוד' והכן ויתר דברי המזמור הושיעה ה' כי גמר חסיד. לפי זה ידע כי לפי כי כל עיקר הייחוד הוא מעש' יריכו כוננהו באתערות' דלתתא כנודע על כן אמר הושיעה ה' כי גמר חסיד הוא הגורם הייחוד כמ"ש כר"ת פרשת פנחס דף רכ"ב חזיונו חסיד המתחמד עם קונו בגון דוד דהוה מחבר ומאזי זה מחבר אוריותא דלעילא הוא מחבר עם ק"ה וכו' ולפיכך אמר כי הן אחת יש לנו לומר שירה על המילה שניתנה בשמיני כשנעש' הייחוד אכן הושיעה ה' כי גמר חסיד וכו' והינו דקא תסוים ואמר כרוס זולות לכני ארס ודרש ז"ל דברים שעומדים ברומו של עולם וכני ארס עזולין בהם כי את רתי המלך אינם עושים ואין התעוררו בהם:

ובל

האיש המשכיל בנותנו אל לבו זאת נחמד לבו ויתר ממקומו פן ח"ו כעונו נהר וחרב ויבט והנדיק אכר. ועל ידי כך יהיה זהיר וזריז בשמח' הרגל כי אף כי נטונו לשמח' בה לא אמר אלא שמחה של מצוה לעורר אס הכנים שמחה להתייחד עם דודה כי זה נדק להיות כל מצת' ענינו ברגל זה לא להיו' כל עמל' לפיכך ולמילוי הכר' חלילה כי מדרשו' נתן לנפשו ולרוחו ולנשמתו דק יחא מורא שמים עליו ויקיים וגילו ברעד' בשומן אל לבו מה מאד בעלה השמחה של מצוה ומה נעשה בה למעלה ובשמחתו אל יתערב זר. ועל כן קראו לימי' האלה שמחת תורה כי נודע שכימוי שמח' ה' בה כמ"ש בזהר כי בשמחה תצאו רא' כנסת ישראל להורות שנגמר סוד הייחוד תורה שבכתב עם תורה שבעל פה אס הכנים שמחה. ולפיכך ראוי ונכון להדכות בשירים ותשכחו בבית הכנס' בערכי' ובשמחית גס על שלחנו לעורר חכמלת השר' לפר בקול נעים גילה ורנן כבוד הלכנו יתן לה הוד והדר בבית אלהינו ואשרי אנוש יעשה זאת וכן ארס יתויק בה לעורר האהבה על ידו.

ובתבו

מן הפוסקים האחרונים ז"ל להאריך בשירים ותושבחות בערבית ליל שמיני עזרת עד שתחשך כרי' שלא יכאו לקדש מצעור יום כי מאחר שניק' בחוכה לארץ לאכול בסוכה ינטרך לברך על הסוכה שערין יום שביעי של סוכות הוא. ושוכ' איך יאמר בקדוש את יום שמיני חג עזרת ומצאו הכרכות סותרות זו את זו דאי יום סוכות הוא לאו שמיני עזרת הוא ואס שמיני עזר' הוא לאו סוכות הוא ואף אס לא יברך על הסוכ' אס עדין הוא יום סוכ' נמצא ברכתו בטלה בשמיני עזר. ועל כן טוב ונכון להזהר כי רבים שנו בזה ואף הנוהגים אין עיניהם צופות רק לשקיעת החמה וכן לא יעשה רק עד שיראו נ' כוכביה קטני' דנופים כמו שהארכנו בפרק ז' דה"ה ע"ש בתוספת ז"ה כ':

ומצוה

ללכת בסוכה לילס הזאת מפני שהו' ספק שביעי

כפי שניו כך הוא מתאחד במדות העליונות: כי על כן ראוי לכל אדם לדרוך אחר חיי הגוף לפי כי הם סיבה לחיי הנפש וכי באו ימי השילום יומא בתראה דחג ראוי לעורר עצמו על כך ותמיד תהי' זאת לנגד עיניו ולא יסיח דעתו ממוראת שמים אפי' שעה אחד אולי יחנך ה' ויארץ ימיו בטוב וכנעימים כי מי פתי אשר לא יבין את זאת אשר באים בני האלהים להתיצב על ה' והרשות נתונה אס למות אס לחיים כהיום וילכס חרדה כמדו יראה ורעד יבא בו ותאחזהו פלגות לומר מי יודע מה נעשה בדיני אלו לוי חזיה לו כי עונותי עברו ראשי. ותמיד תפלתו בפיו להתחנן לפניו יתברך בבקשה ובתחנונים וגדולה מכולן לשקוד על לימודו ושא יתן דומי לו כי השעה נריב לכך ואינו בדיון שונף המקצר על המאריך. וע"כ נהנו רבים מירא' ה' להיות תמיד שגור בפיהם כהיום הזה מזמורי התשובה כמותפלה לרוד שמעה ה' נדק ולרוד משכיל אשרי נשו' פשע ומזמור בבא אליו נתן הנביא וכיוצא יען המה כמו וירוי דברים והוא עיקר גדול לחתום פי שטן ויתר דברים שמתכפרים כמו מעשה הקרכנו' וכיוצא.

ומטעם

זה נהנו לומר בערבית למנחה על השמינית וכולי הושיעה ה' כי גמר חסיד: כי מזמור זה אמרו יהושע בפטירת משה רבינו ע"ה כמו שאמר ז"ל וקלל את בת מדברי' לשון הרע יכרת ה' כל שפתי חלקות. יען כי הם גרמו לו למות במדבר ע"י שסיפרו דוד המדב' לשון הרע על ארץ ישראל והוצרכו למות הם במדבר והוצרך גם משה להיות עמהם כמ"ש ז"ל בויתא ראשי עם. וכל זה יען בשמיני עזרת היא גומרה של תורה וקורין פרשה זאת הכרכה בפטירת של משה רבינו ע"ה ועל כן תיקנו לומר מזמור זה על פטירתו והוא סגולה לכפר על כל פשע וחטאה. כמ"ש בזהר במית' בני אהרן שקורין זאת כיו"ה בעבור ישמע הע' וינטערוך על אכזריות דנדיקויא ויתכפר להו חובביהו וכל דמנטער על אכזריות דנדיקויא קב"ה אכריו עליה וסר עונקי וכו'. ועל כן ראוי לכל אדם לתת אל לבו בעת אמירת המזמור ולהצטרע על מיתתו ולאמר בלבו איך אבינו חזינו כא' בכח מצעמי גבור לעמוד בפרץ דוחה את הגזר' היה לנו למחכה ולחומ' ביום זה והן עתה אין מי שיעמו' בעדינו יתומי' היינו ואין אב וכן כל כיוצא בזה יתן אל לבו בעת ההיא ואל אלהינו כי ירבה לסלוח. וגם כי יתן אל לבו אס נכשל בעון ל"ה שכתו דוד במזמור זה. ושמא זה יהיה בעוכריו להיות הרשו' כתוב' ביד גובר' דחומה להכריתו ח"ו אזי יכנע לבבו הערל בהרטה גמורה וסלף בה סבר כרוח ושכ' ורפא לו. ואולם עיקר טעם המזמור הזה ברגל זה הוא סוד ה' ליראיו וברית' ל' להודיעם אשר חכמים הגידו על המילה שניתנה בשמינית סוד הייחוד החתן עם הכלה מלכות שמים הנקרא דרגא תמינא ככו"ל הנעש' כהיום הזה

שביעי אבל אין מברכין על ישיבתה כדי שלא יבא
לזלזל בו לעשותו חול לומר שהוא פניני של סוכות
ועוד כדי שלא לברך ב' ברכות סותרות זו את זו ולפיכך
אוליכין לחומר הכא והכא לישיב בסוכ' מספק ואין מברכין
דברכות אינן מעבדות ומקדשין בו כיום טוב לחומר שמא
שמיני עבדת הוא - ומה שלא תקנו חכמים גם כן ליטול
הלולב היום הזה מספק בלא ברכה דמיא דסוכה הדבר
פשוט משו' שאינו אלא מדרבנן דיום ראשון הוא מדאורייתא
בלבד ולפיכך לא החמירו בו כמו בסוכה שהיא מן התורה
כל שבעה - ועוד מטעם אחר לא רצו לתקן בלולב מפני
שאלו הוא יום שמיני הוי הלולב מחקנה לטלטל שהרי הוא
י"ט והוא מוכרח תילתא שהוא נוהג בו מנהג חול - אבל
בישיבת סוכה לא שיק למימ' שהוא נוהג בו מנהג חול שכן
דרך בני אדם לפעמי' לישיב בגל סוכה שסוכתו עדיב' עליו
אפילו שלא לשם מצות סוכה כמ"ס הפוסקים ג' ל' ולפי טעם
זה אוליכין דוקא בסוכה אבל אין ישיבים בה שאין דרך בני
אדם לישן בה שלא לשם מצוה וכדאיה שעושה אותה חול
אם היה יטן שמה - ומתורתו של האר"י למדנו למנוע הזווג
בליל התקדש החג הזה מפעם כי אין מוכירין גבורות
בשמים עד תפלת מוסף היום ככו"ל וכבר כתבנו כמה
פעמים בעניני' האלו כי הכל לפי מה שהוא אדם ומרגיש
בעצמו אמרו ולא לכל אדם פן יקראנו אסון מקרה אשר לא
טהור ויכרח משחית לחבל ח' : ובני ח"ל ראוי וכו' לעשו'
שמחה של תורה גם כיו' הראשון לכבוד ארץ ישראל העושי'
במחתה של תורה היום ולעטר את הספרים בעצרת
זהב וכסף כדלקמן ולהקיף בלילה את התיב' שבע פעמי'
עם ספרי התורה בששון ובשמחה ובקול שירי' נאים וגם
בחזנה לארץ ידכו גם כן ביום שמיני בשמחה זו כי כן
העיקר של הויחוד למעלה הוא בשמיני ומסירת הפתקין
בו ביום ולא ידעתי למה לא נהגו ככה לפנות השמחה
בראשון וגם בפני ומי שבירדו לתקן יתקן :

ובן

ביום בתפלת שחרית ראוי להזניח כל הספרים
חונה בעטחתייהם בראשיה' לשמח לב כל ישראל
בתפלתם בששון ובשמחה ולשודר בנועם התפלה יותר
מכל ז' ימי החג וען הוא אז כחתן יכהן פאר והיא ככלה
תעדיה כליה להתניח עס דודה וגבילה ונשמחה בו -
וכפרט בשעת ההלל יהיו כל הקהל לשודר אותו בקול
תודה ובקול זמרה כי בו תרום בת דתה וכן הלל בני'
ארני כבודע ונוצא מ"ת בתורה ובקול זמרה כבמזמורי
חתן וכלה וכל המרבה לפניו כהלה ושמחה בכל עוז
ותעצומות הרי זה משוכח : וראוי בעת פתיחת ההיכל
לחתנן לפני כוראו בנוסח תפלה זו -

יהר"מ יוד היו"ה י (הנה צריך לבין

גם הוי"ה פשוט
וב' שמית אלו הם בחינת קדושת היום בסוד וגם אמר
אחת

ומשם יושפע לי אני עכרך בן חמתך אור החיים
והשלום שמרני כאישון בת עין בגל כנפי'

תסתירני מפני רשעים זן שרני אויבי כנפשי יקיפו עלי
יקום אלהים יפוצו אויבי ויגוסו משנאיו מפני ואתה ה' א
תרחק אילותי לעודתי חושה הצילה מחרב נפשי מיד כלב
יחירתי ואם כעון בפעמי' ופשעי וחטאתי כדאי אני להמסר
פתקי בזר דיני בידי האף והחומה ח' אתח טוב ופלח ורכ
חסד לכל קוראך פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני וכפר
חטאתי ועונותי ופשעי בזכות תורתך התמימה נשיבת
נפש ותאריך קני כי אליך אסוכה ולא אסוכ עוד לכסלה -

ואנה

ה' משיב הרוח ומורי' הגש' העליון זכרנו
ה' אלהינו בו לסוכה ופקדנו בו לברכה ותן
ט"ל ומ"ט לברכה על כל פני האדמה ודוה פני תכל וסכ'
את העולם כולו מטובך ומלא ידינו מברכותך ומעושר
מתנות ירך כמ"ס יפתח ה' לך את אוזני הטוב את השמי'
לתת מטר אר"ך נך בעתו ולברך את כל מעשה ידך גם ה'
יתן הטוב ואר"ך נמ תתן יכולה וחננו מאתך חכמה ובינה
והשכל להבין עמקי סודות תורתך הנעימה יערוך במטר
לקחי תול כטל אמרתי בשעירים עלי דשא וכרביבים עלי
עשכ ועורדה את גבורתך ולכה לישועתה לנו ומלך ביופיו
תחונה עינינו וקיים בו מקרא שכתוב ונחה עליו רוח ה'
רוח חו"ב רוח עזה וגבורה רוח רעת ויראת ה' ומלא הארץ
דעה את ה' כמים לים מכסי יהיו לרנן אמ"פ וכו' -

ואח"כ

קודם תפלת מוסף מכריז הש"ס משיב
הרוח ומוריד הגשם כדי שידעו הכל
שיתחילו לומר אותו ולא יהא הדבר מעורב בקהל
שזה יאמרו וזה לא יאמרו ולפי שהגשמים הם סימן
קללה בחג לכך אין מתחילין לאמרה עד כלית החג -
ועוד כי בר"ה נגזר פ' זכאי פ' חייב אבל הגז"ה טוב
ואם רע הוא ביום הספורים וכן כנפשי נגזר כר"ה מחובי'
או מועטים ובשמיני עזרת נגזר היאך יבאו והיכן יבא
ולפי' מתחילין להזכיר היום בשמים טוב למי התפלל הנו'
גם קודם תפלת מוסף : וצריך להזהר בענין שאל ישכחו
מלהזכירו

פרק ז חפלה לגומרה של הורה

דאורייתא כולהו כללא חדא להתעטרא בגו כולסוי קדישא
עם מתנין רתיבין שמעין דילהון. זכאה חולקנא וזכאה
חולקיהו דישאל דכתיב כי חלקה' עמו יעקב חבל
נחלתו אבי'ר :

והחתן

המסיים תורה ביום שמחת תורה אחרי
גומרו סדר הפר' וזא' הכר' ראוי שיאמרו

עם החתן המתחיל יחדיו תפלה זו. ויוסיפו נוסח זה :

ויהי

רצון מלפניך ה' או'א הכבוד בתורה במשה
עבדו שבזכות חמשה חומשי תורה ובזכות

פרשיותיהם ובזכות פסוקיהם ותיבותיהם ואותיותיהם

ונקודותיהם וטעמיהם ופסוקיהם הקדושים היוצאים מהם

וזכות אבינו רועינו משה רבינו ע"ה להיות נועם ה' אלינו

עלינו ומעשה ידיו כוננה עלינו ומעש' ידיו כוננה להיות

זוכים היום ביום חתונתנו וביום שמחת לבנו לעודד את

הבנים שמחה ולפער קונו'מן הכר' ולייחד סוד תור' שבכת'

בסוד תור'ה שבעל פה ביחודא שלים באהב ואחיה וריעות

ומשם ימשך לנו שפע אור החיים לכר'ן להאריך ימינו בטוב

ובנעימים וכיראת ה' כל הימים והעדב נא ה' אלינו את

דברי תורתך בפנינו ובפני' עמך בית ישראל ונהיה אנחנו

וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כ' לנו יורעי שמך ולומדי תורתך

לשמ' זכמת' ונעלנו בדברי תלמו' תורתך ומנותיך וחוקותיך

לעולם ועד כי הם חיינו וארך ימינו ובהם נהנה יומם ולילה

יהי ה' אלינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבונו

ואל יטשנו להטות לבבינו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמור

מצוותיו וחוקותיו ומשפטיו אשר נזיה את אבותינו ותפתח

לבבנו הערל בסוד' תורתך ותאחיל עלינו אור מקו' נשמתנו

בכל בחינתנו ושינונונו נזונות אבינו רועינו מר' עה אשר

על ידו גילית עמקי סודות תורתך וזכותו וזכות תורתו

וענותותו וקדושתו יעמוד לנו לכל נפש לעולם ועד לתט

אשורינו מתורתך הקדושה ח' וולהיות דברי מחמדיה חיים

וקיימים ונאמנים ונחמדי' לעד ולעולמי עולמים עלינו ועל

בנינו ועל דורותינו וע' כ' דורות ורע ישראל עברך על

הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקיים באמת ובאמונה

חק ולא יעבור וכזה וכחיה וכידע טובה וברכה לחיי העול'

הבא ובכח סגולת ה' חומשי תורה המכונים לש' חסדי אבא

קדישא עילאה ובכח סגולת תורה שבעל פה המכונים לה'

גבורות אימא הוסיצנו ה' אלינו וקבצנו מן חנוים ומלוק

על כל העולם כולו בכבודך והנשא ע"כ הארץ ביקרך

והשפיע עלינו אור ישועה ורחמים מתעייני הישועה אבא

ואימא עילאין בהם עולם ונושעם באמר. ושאלתם מים

בשסון מתעייני הישועה אבי'ר יהיו לרצון אמרי פי וכו' :

והנה

מי שלא שת לבו אל דבר ה' כל שכתב' הסנה

לקרות הפרש' שמו'ת. או שכח איזה פרשה

שלא קרא צריך כהיום הזה לקרות שמו'ת כי אף שלפי

דברי הזהר פרשה ויקהל משמע שנריך להיות דבר יום

ביומו

מלהזכירו שסוד הדבר דם ונשא והבלתי מזכירו בזמן

מגרעות נתן ח' ואם טעה ולא הזכירו כל זמן שנוהגים

לאומרו אם נזכר קודם שחתם ברכת מחיה המתים חוזר

לחתה גבור במכור בפוסקי' אלף שלא כזהר עכסיו בזה

יען אנו מנהיגיו לומר מוריד הטל וכיון שהזכיר טל אין צריך

לחזור. אכן מי שחא בסוד ה' היודע סוד גבורו גשמי' צריך

להזה' מאד שלא להחליף את של זה בזה כי הכל מתוקן

בשפ'ר מעלות המדות. ואחר התפלה יקבל פני הרב

ככל החגים יען כי רגל בפני עצמו הוא וסוב ישוב לבית

לסוכתו כמו בסעודת הלילה ולא כאותם הנוהגים שלא

לאכול ביום הזה בסוכה ומקנתן אוכלים מקנת הסעודה

ומקנתה בבית והנוהגים כן עובדים על רינא דתלמודא

ובוראי צריך למחות בידם. ואף אם הוא שבת צריך לעשות

סעודה ג' ג' כ בסוכה. וכסיונא ממנה כרי שלא לאכול

בה עוד ינהג מנהג אנשי מעשה לומר בביתו יהי רצון

מלפניך ה' או'א שבזכות קיום מצות סוכה זאת שקיימנו

נזכה ונחיה לסנה הבאה ליטב בסוכה של לויתן כמו שכ'

התמלא בסוכות עורו אמן כי'ר ויזהרו שלא ליהנות

מהסוכה מפירות התלויות בה לנו כל יום ח' ובח'ל אף

בט' שהוא ספק ח' וגם צריך להזהר מה שאכור להכין

מי'ט לחברו שלא להעמיד השולחנות והספסלים שבסוכה

להכין בבית לצורך הלילה ודווקא להכנס אסור אכל

להביאם לביתו ולהדרם בלילה מותר וכן כתבו גדולי

הפוסקים אבל שאר הכנות אסורים ואפי' להביא יין מי'ט

לחברו אסור ויש אוסרים להכין ס'ת ג' כ' מי'ט לי'ט ומכאן

ילמד כל אדם לשאר דברים של חול לבלתי הקל בהם ח'י

ואחר תפלת מנחה זכור אל תשכח לקרות פרשת וזאת

הברכה ב' מקרא ואחר תרגום כדי להשלים פרשיותיו עם

הצבור בשלימות כי הכל הולך אחר החיתום וצריך להזהר

בזה בירכים שכחוהו בהשתנות הזמן הרגילים בו מע'ט

לע'ט ושכחוהו והירא את דבר ה' יהיו עיניו ולבו אליה

ולהשלים עם הצבור פ' ח שנים מקרא ואחד תרגום כריכה

לחבר את האהל להיות כולם כאחד ראשם מגיע השמים

ועשו פרי למעלה להאריך ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים :

והכידים

הראשונים ז'ל נמצא כתוב שהיו אומרים

נוסח תפלה זו אחרי גומרם קריאת

שמו'ת בגומרה של תורה וזה נוסחתה.

הדרן

עלך אורייתא קדישא. דעתן עלן ודעתך

עלן אורייתא קדישא לא כתנשי תינך ולא

תתנשי מינך לא בעלמא דין ולא בעלמא דאתי ג'פ. ויהא

דעוה קרמך למיהו עמנא לעלמא דאתי משה רע' מהימכ'.

ויופי' אל רב ממנא וחמסין ותלת רתיבין דתחות

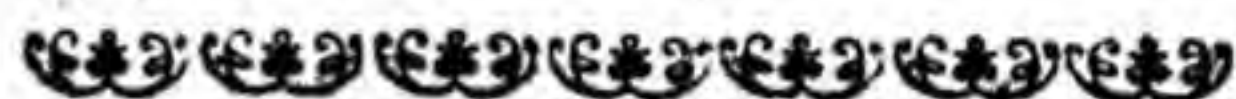
ידיה דחמני בשמוסא דאוריית' כל חד וחד על מטרי' וסלקין

לכל פרשתא ופרשתא לאתעטרא קמיה קב'ה לאתניחא

לעילא לעיל. ויהי רעוה קמך דיתכללון השת' בשלימותא

דאורייתא

ביום ומאדו שכ' בשבתו כח"ס כפרקי שכ' חיינו לכתחילה
 אבל כדעבד י"א שאל יקרא היום יונא ירי חוב וככ' כתבנו
 כפרקי חורש אל"ל שמוה הטעם הנהיגו הראשונים לרוב
 המון ישראל לקרוא סדר הפרשיות מר"ח אלול ואילך כרי
 שכרוב הזמן עד יום ש"ת יגלימו את כולם. אכן לא ידעו
 ולא יבינו כי חייבים הם לקרותן שמו"ת ולא ינאו במקרא
 לחור. והנהגה כן מזה להודיעו שישלים פרשיותיו שמו"ת
 לנאת י"ח. אכן הנהגה לקרות מיד שבת בשבתו אין
 מדיכס רק לעבוד נביאים וכתובים:

פרק ח

ליל התקדש ש' לחג הוא שמחה תורה על שם
 שמחים בו שמחה ומשתה לבומרה של תורה
 לפי מנהגנו שאנו קורים כל החומש בשנה א' והיום הזה
 השלמנו סדרנו וחזרנו להתחיל ועל שזכנו אלהינו לכך
 מחוב המזכה את עושים ששון ושמחה לתורה שעל ידה
 זכינו לכך. ומהגים בכל גלילות ישראל שהמסוי' התור'
 והמתחיל בה עושין שמחה ונקראים חתני תורה ועיקר
 החתונה הוא על ההשלמה שעל ידו נשלמה וכח"ס במדר'
 סיד השירים בפ' ויבא לי לירושלים ויעמוד לפני הארון
 וכו' ועש' משתה לעבדיו א"ר יצחק מכאן שעושין סעודה
 לבומרה של תורה. והמתחיל חתן בראשית שהוא זכה
 להתחיל הסדר גם הוא נקרא חתן שעל ידו חזרו להתחיל
 ובין זה ובין זה מקשים את התורה זה בכה וזה בכה
 כחתן המקשט את הכלה עליהם כאמר. כי מכבדו אכבד
 ואיתא בזהר פר' פנחס דף רכ"ו ז"ל וכיום השמיני עגרת
 וכו' היא אוקמה מאד מתני' למלך דומין אופשיון לביתיה
 ושלח לון אמר לאילן בני ביתא דיליה אנא ואתון כי עבד
 סעודה קטנה ומאי עגרת זה יעגור כעמי ולית עגור אלא
 מלכות מסטרא דשכינה עילאה עביר סעודתא דברכא
 ומסטרא דמלכותא סעודתא ועורא ומהגים ישראל למעב'
 עמה חרזה ואת קריאת שמחה תורה ומעט דן לס' כתת
 דיליה ורמז ס' לת' שכנתא עטר' תפארת וכו'. ועוד
 הדבר מפורש בתקונים דף מ"ח ז"ל ושכינתא תתאה היא
 סוכה וכולי וכד נטלא מאימא עילאה דאיהי שמחת תורה
 שמחת בית השואבה ואיהי חופה דיליה אתקריא' שמני חב
 עגרת בההוא זמנא דשמחת תורה שווין עטרה בריש כל
 צדיק לעילא בדאמר בעטרה שעט' לו אמו ביום חתונתו
 וביום שמחת לבו ביום חתונתו דא שכינה תתאה וביום
 שמחת לבו דא שכינ' עילאה והכי מריכין ישראל להתעטר'
 בכלא בעטרא על רישיהו ביוםא דשמחת תורה ע"כ.
 ועל כן נשתרבה המנהג להיות מניעין כל ב"ה כלי' נאים
 חלק שלישי כד א ומעשות

הנה כי תכלית הכל להמשיך הכרכו בעולמות
 של מעלה הכרכו ואותם זוכים בהם ישראל
 וכן לעיני השמחה כל המרכ' בכל מיני שמחה לפני הס'ת
 מעורר השמחה למעלה אם הכנים שמחה וששון ויקר וע"כ
 מוציאים הספרו תורה ומעמידו אותם בתוך חופת' ועושי'
 תחלה שמחה גדולה לפני הספרים כחתן וכלה הנכנסים
 בתוך חופתם הוא סוד אם הכנים החופפת עליהם כנז"ל
 וע"כ יזכרו מאד לעשות חופה להם כי ח'ו מדרשות נתן
 למעלה. ואח"כ יקחו גדולי ישראל חכמי התורה הס'ת
 מתוך חופתם ויפתחו פיהם בנועם קול כשיר ושכח' הלל
 ומרה והודות לה' לפני הס'ת ויקיפו בהם את התיבה ו'
 הקפות כנגד ו' הקפות דהשעכ' רבא שממשיכי למל' כות
 שמי' היא סוד התיבה האחת כנהורא יתירתא. ובכל
 הקפה והקפה יכוין למדה אחת ויאמר הפסוקים שסוף
 תפלת הלולב דלעיל בפ' ה' ובעת הכנסת הס'ת בהיכל
 ישורו נוסח הורו לה' קראו בשמו שאמר שלמה הע"ה
 כשהכנים הארון בבית המקדש וראוי לכל עבד ה' לרבות
 כל מיני שמחה לפני הס'ת כריקוד ומשון ומכרכר בפירים
 נאים ולא יחוס על כבוד תורתו שמא ילעיבו עליו ויתבזה
 בעיני המוני העם. כי אף אם הוא גדול בתורה אולם דור
 מלכא משיחא יגדל ממנו הרכה מאד ואצפני' בשעה
 שהעלה הארון הקדוש לירושל' היה מכרכר בכל עוז לפני

פרק ח כנולת יום שבת

פסע למארות נחלתו • ולתתחנן לפני אלהי יוכהו ללמד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי התורה הוא וזרעו וזרע זרעו מעתה ועד עולם • ע' כדברי החסיד כתשוכתו לי • והנאני :

ואשרי אלוש יעשה זאת וכן אדם יחזק בה בשמחתה של תורה לתקן את שבמי נשמתי אשר פגם בכבוד תורת ה' תמימה ומאז כדי גאולתו • וכוסף על זה מה שאמרו הראשונים כי כל הזהיר בשמחה של תורה כהיום הזה בטוח שלא יפסק תורה מורעו ושלא לרב גדול כישראל שהיה מראה בשמחתה של תורה כהיום הזה והעידו עליו שער ג' דורות היו מיוצאי יריכו שלשלת חכמים וידועים ומרבינין תורה דרכים זה אחר זה חבל נמרץ • וידעו הכל שכל זה זכ' על חוב שמחתו ביום שמחת תורה מה שלא ראו מעולם בשום גדול בתורה עושה כן וכחכ גדולתו היה מפוזר ומכרכר בכל עוז ומעורר לבות בני אדם לאמר שמחו בה' וגילו צדיקים והרמינו כל ישראל • וכוסף על זה היה מחזר על כל בתי כנסיות לפקוד אל כל חתני התורה • והן עוד יום דכים מיראי ה' וחופכי שמו וזהגים מנהג הזה לכבוד התורה כל דאיהם וכידון כי הם זרע כיד ה' :

ומכל האשר בענין תבין ותשכיל כמה שגו במנהג הקהלות הנוהגות בשחל להיות שבת סמוך ליום שמחת תורה להקפיד ב' א' ג' הקפות ביו' שמחת תורה ולהפאיר יתר ההקפות ביום שבת שאחר החג • ולא אריך למעבר הכי כי דבר בעתו מה טוב וכל התיקון הזה לא נעשה כהיום הזה רק לעומת הנעשה היום בשמי' מתעל כז' : ומה נועיל ומה נשיענו הנעש' אחר שעבר יומנו יסתקע הדבר ואף גם זאת כי עשו את העיקר טפל ואת הטפל עיקר כי כבר הודעתך כי עיקר הקפת ס' ת צריכה להיות בליל שמחת תורה כמנהג הדב ז' ואם ביום לא יעשו אין בכך כלום • והן היום עשו עיקר ביום דווקא ואף אשר המה עושים ההקפות פסקי פסקי ב' וב' בתפלת שחרית ומשאירים השאר לעת תפלת מנחה • וכבר כתבנו כי ז' הקפות אלו הם נגד ז' הקפות דה"ר להמטיף המאורות עליונים ביתר שאת למדה האחרונה היא סוד התיבה • וע' כ' אין נכון לעשותן פסקי פסקי כי מה ההפס קו' משמשו' אחד שמפסיק באור הנמשך למעל' ח' ומגרעו' נתן • וע' כ' טוב אשר להנהיגם להקפיד יחד כל הו' יחדיו יהיו תמים בלילה קצת יחידים בגולה ואחר כך ביום מפני כבוד הכבוד ינהגו כמנהגם ואין קפיד' אם לא יעשו כל הו' יחד מאחר שכבר נעשה התקון שלם פעם אחד באותו בית הכנס' וטוב עין יראה הדברי בפנימיותן וסודן ויעשה הדברים לשם פעלן • וכפרט מן הכלל החתני תורה צריכים להזהר לעשות הדברים ביום מתנותם וביום שמחת לנס כמדת וכפסקל וכפמורה וביתר המה צריכי להזהר

ה' וכמה ביום עצמו לפסח של הקב"ה • דמסראוי היה לפי גדולתו וממשלתו להיות מהלך לפני הארון סתם כהלך בכבוד מלכות לבוש לבושי מלכות והוא לא עשה כן אלא היה לבוש לבושים נאים לכבוד הארון ומשחק לפניו עד שכשבא ליחמלים היו כל הנשים מניפות כדוד מן הגבות ומן החלונות וראו אותו מרקד ומשחק ולא היה איכפת ליה ואמר ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני :

ומהרהר זה"ה קא משהיד עליה דמר ביהו האר"י וזה"ה וז' ואני ראיתי למורי ז' שהיה הולך לפני הספרים והיה מרקד ומשודר שירים ותישכחות ומסבב עמהם הז' הקפות בשמחה גדול' בכל יכולתו ואח' כשהיו הולכים לבית הכנסת אחר שהיו מתאחרים והיו עושים ז' הקפות עם הספרים ג' כ' מורי זה"ה היה סובב עמהם ומרקד ומתנן בשמחה גדולה • וכן אם מתאחרים בב"ה אחר היה עושה כן ומסיים שם וכל זה בלילה וביום לא ראיתיהו ע"כ •

ויאחו צדיק דרכו להקל ולמחול על כבודו לכבוד התורה ראשו' כהלך דק' ל' למלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול אפילו הכי במקום מצוה שיש בה כבוד המקום כבוד מחול כדאמרי בבבא דוכתא ומכ"ס הרב דכבודו מחול דפשיטא ודאי דראוי למחול על כבוד מפני כבוד השם וכבר אמר רז"ל כל המדכה כבוד שמים ו ממעט כבוד עצמו כבוד שמים מתרבה וכבודו מתרבה :

ונמצא כתוב כי סגולת שמחה זו תועיל לתקן את אשר פגם במיני שמחות הרשות בשחוק וקלות ראש ומיני ריקודים של שמחת מריעות בכל ימות השנה : ואני ראיתי חסיד א' בעת הקפת הספרים היה עומד ומתחנן לפני הספרים וסאלתי את פיו מה מקום לתחינה זו והשיבני כי סגולת יום שמחת תורה לתקן פגמי אשר פגם כל איש ישראל בתורה ולהוציא קדושת התורה ומעשים טובים שהיה עושה בעודו רשע מהקליפה ששם הלכו אז ומגביר כח הקליפה והן בחרטתו וביום שמחת לבו ביום שמחת התורה חיל בלע ויקיאו מכתמו וכו' וכן על מ' ש בזהר פרשה תרומה שיש ממונה בסט"א דמנפה וממתין למי שמוציא מפיו דבר מגונה או כזבים ולשון הרע ורכילות וליננות וכיוצא בהן ואח"כ מוני' בפיו דברי תורה או תפלה או מילים כל אותם הממוני' לאותם דברי קדושה ומטמאים אותה ומתוסף בה וגבורה בהם ועל ידי חרטתו וסגולת יום שמחת התורה יש כח להתחנן לפני בפרי התורה להחזיר כל אות' מלין קדישין שנשמעו בעמקי הקליפות יטובו לאור החיים של קדושה • ועל הכל להתחנן לפני קונו ולשאול סליחה וכפרה על ביטול ת"ת שנאמר עליו כי דבר ה' בזה הכרת יכרת וכו' שביטל בכל ימות השנה ושכר ורפא לו ואל אלהים כי ירבה לפלוח כי באור פני מלך חיים ביום חתונתי וכו' שמחת לבו עובר על פסע

כי אף כי כל הספרים בחזק' כשרות הנה כהיו' הזה שמדברים
העם לעלות לקריאת ס'ת ומברכי' כמה ברכות ראוי ונכון
שיהיה זה בס'ת ישן מוטן מסופרי' הקדמוני' אשר לא יצאת
תקלה מידם והם מוחזקים - ורע עלי המעשה אשר איש
אשר נדבנו לנו לכתוב ס'ת לעצמו ולא יחנכו בקהל רק
ביום חתונתו וזה אשר לא בדת לתת מכסול לכמה בני
אדם לברך בס'ת שעדיין לא הוחזק בפשטות ואהרי כן
ימצאו בו שערוריה דמשקר בשמא קרישא וחכמות ויתרו'
א' למעלה וז' למטה - ומה גם כי לפעמים גם ביום ההוא
ימצאו רעות' בו ועין לא תשורינו מכלכול הנעשה מהעול'
וכבר הארכתי בענין הזה כליל יום הכפורים בענין ספר
כל נדרי והארכתי בסוד הדברים ולכן הטוב והישר שלא
לחך שום ספר חדש ביום הזה בקהל רק יחזרו אחר הס'ת
היותר מוחזק ושומע לנו ישכון בטח אכ"ר - ובעוד שקורא
החתן הפרשה יתקנו ספר החתן מתחיל כרי' שאחר גמר
הברכה יתחילו פרשת בראשית תכף ומיד כי אף דבעלמ'
ק"ל תדיר קודם והיה ראוי לקרות פרשת המפטיר ופרשת
המצטיר הוא חובת היום ופרש' בראשית אינו אלא מנהג
מ'מ כתבו גדולי הראשונים שכמכו בזה על המדרש שלא
יהיה פתחון פה לשטן לומר רבש"ע כבר סייתי את התור'
ואינם רוצים לקר' עוד ולפיכך סומכים א' גומרה של תורה
תכף ומיד התחלתה - וגם לבא בסוד ה' יבין לאשורו כי
פרשת וזאת הברכה דמו למדה אחרונה הנקראת ברכה
לקשר אותה במדה הנקרא' עמק ברכה ותכף ומיד בראשי'
על דרך נעוץ סופן בתחלתן בסוד ה' בחכמ' יסד אר"ץ
באבא יסד ברתא וכדמתרגמין בראשית כחכמתא והיה
המשכן א' וע"כ אין מפסיקים ביניהם כלל ואחר כך נודרים
נדרי' ונדבות לחיי קרוביהם בני משפחת' ובחיי כל ישראל
כי עת לחננה היא ומקור הברכה פתוח להתברך מפי
עלין אכן לא הותר רק מפיהם ולא מפי כתבם ולא כמו
שנהגים שכותבים לכל קרוביה' בכתב ונותנים אותו ביד
שליח נכבד לשתדכב בעד חויהם כי לא אריך למיעבד הכי
וכמ'ס בפרקי' שכתב באורך-ואחר כך יעשו סעוד' לקרוביה-
ולעני' בני תורה לגומרה של תורה ולכבודה וכל המרכה
במשתה ופסחה היום הרי זה פסוכה והוא מן ד' פרקים
שמשיטים את הטבח בעל כרחו ראין שמחה אלא בבשר
ויין אכן לא הותר א' לנעם' בהית' כלל לא כמו שדימו
רבת מבני עמינו שהותר משו' כבוד סעודת ס'ת אף הכא
באיסור כל שבעינו במחור או שמחוסר צידה כגו' שהביא
דרון שאין הותר רק אם וכילא' כ"ש א'ת' תיד כליל יט' ב'
בכרי' שיעשו אך אם הזכא ב"ט כ' נר יק' להמתין כמוצאי יט'
בכרי' שיעשו וכו' ביום אסורים אפילו' לטלטלן וכן כל כמציא
בזה צרכין להזהר במאד מיר' כי מאין הרגלי' להתיר דבר
איסור משום כבוד סעודת מצוה ונהפוך הוא כי הואיל
וסעודה זו היא לגומר' שלילת דה' הדין נותן שנגעש' בהיתר
ולא

להזהר בכל מה שכתבנו לעיל להתחנן כהיו' הזהצל אשר
פגמו בתורה כי סגולת ענש היום הזה לתקן - ואין ספק
כי סגולה זו תהיה כיות' נמנא בהם להתם וכלה הדשעה
כלה ולהוציא יקר מזולל אשר נשמע בעמק יקליפות -
ולכפר עון ביטולה של תורה כאמיר - ולכן צריכים החתני
תורה להתקדם עממן במאד מאד בכניסתם לחופה זו כי
מאחר שאמרו ז"ל שהחתן הנושא אשה מתכפרי' עונותיו -
ק"ו לחתן תורה הנעש' מעין דובמא של מצל' שאז יתקדשו
ויטהרו ויהרהרו תשובה כלבם ויהיו מורים ועוזבי' ויתחדשו
הדטה גמורה בשכרון לב ויעשו חוקה מהיו' והלא' לעבוד
את ה' באמת ובתמים אין ספק כי הוא יס' כפור עונם
ומובטחים כי בשמחתם לא יתערב זר ולעולם לא יכשלו -
ולפיכך ראויים לטכול טבילה של מצוה בבניהתם לחופה
זו ולהתקדם במחשבותם ולהתכונן בהתנוה העליונה
הנעשה למעלה אשת נעורים עם דודה ומעשה ידינו כונג'
עלינו ומעשה ידינו כונגה - ועל כן יהיו והירים וזריזים
בתפלת' בקדוש' ובטהרה ביותר מכל שאר הימי' כי יש בכח
תפלת' היו' בהנצרתו' מצוה זו לתקן ולהעלו' שאר תפילו'
פסולות שנפסלו מחוסר כוונה בשאר הימים וגם תפלתם
עושה פיר' ותקובל גלותהון ובעותהון -

ועב

הזהירו רבים מגדולי ישראל שאין ראוי שיהיו
חתני תורה אלא מי שהוא מוכתר בתורה
ולפחו' שיהיו מגדולי הקהל ורע עלי המעשה לכמה בוערי'
בעם המקילים היום בתפלתם ביום חתונתם ותפלתם
הטופה כהתאחרם לבא לבית הכנסת יותר מראי' - ואף
בה"כ בעומדם בתפלתם לא יסקוטו ולא ינוחו מחשבות'
לתקן סדר שמחת חתונתם בקהל עם ריעיהם וקרובה
משפחותם - היותר בעיני ה' כי בא להתקרא אליו יתברך
ולבו רחוק ממנו ואיה אפוא אהבת החתן עם הכלה והוא
פנה אליה עורף ולא פני' - על כן הירא את דבר ה' מעבדי
ה' ביום חתונתו וביום שמחת לבו יצח ביד איש איהבו או
קרובו לסדר ענין הקהל בטוב והוא יתבאר עם קונו ולא
יפנה ימין ושמאל בתפלתו וכבקר השכם יסדר סדר
הזמירות עד ברוך שאמר בכיתו שמא יתאחרו זמן מה לב'
בני הקהל להלוותו כנהוג בכמה מקומות ואחר כך בבאו
לב' הכ' יסדר שארית ואיחתיו ותפלתו בשמחה ובטוב
לבב עד סופם ויקראו לכל מרעיה' וקרוביהם לעלו' לס'ת
ואף אם ירבו הקדושים קורין פעם א' כמה פעמים שירנו
ואין איסור בדפה לנטל' בדבר כדי לזכות כולם בקריאת
התורה ביום סיומה והוא פרמין הכלה שהכל מרעין לה
מתנות ומאחות כמ'ס הפוסקים ז"ל -

ואחר

כך יקראו החתן משלים בשירים ותושכחו'
כמו חתן נשואין לכבודה של תורה ושלמים
בספר עצמו שקראו בכבוד מתחלת הפר' ועד סופה וראוי
ונכון לחזר היום אחר ס'ת כשר ומחזק בפשטות ביותר
כד כ

כי

כ

כד

פרק ח שמחת חתנים

ולא באיסור. כדת של תורה ומי זה אמר ותהי לזמן את המלך על שולחנו וימץ אויבו לישב לעומתו כי כמו בשער נפשו הוא וכן הדבר הזה ושומר נפשו ירחק מלאכול בבית מי שחשוד על הדבר אם לא ירע בבירור :

והן

לענין שמחת להרבו במשתה ושמחה לא אמרו אלא ששון ושמחה של מצוה ולהאכיל לעניים במעודתן שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות שכל מה שמשמח לב האומללים הלא משמח את קב"ה דאינון מאנין תבירין דיליה. אך לא אמרו שמחה להרבו מעודתן וכל מיני שמחו לקרות ולזמן עשירי עם אשר המה שמחים רשנים ורעננים בקרב ביתם ולב טוב משתה תמיד כל הימים ולא יקוו לבני אדם לשמח את לבם כי המה שמחים מאיליהן בלאז הכי. ולמעודה ולשמחה מה זו עושה שקול טיבותיה ושדי אחיזתא כי עיקר הכל לשמח למי שאינו שמח ולשכנע למי שאינו שבע בשמח התורה לא להצבות בטן השבעים ושמחים. ולא עוד אלא במרחקי מן עניי עמו יתברך כמתרחק משור מועד ביומי ניסן כי יבשו ויכלמו להם אותם יחד עשיר ואכיון בקרב מעודתן חלילה למי שהוא זרע קודש ישראל ברוכי ה' לעשו ככה כי השכינה נועק עליהן מי בקם זאת מידע לעשות מעודות להצבות בטן עשירי עם ולדכא תחת רגליכם את עניי עמי מאנין תבירין דילי אוי להם כי נדרו ממני וזרתי פרש על פניכם כמו שהארכתי בפרקי הקודמים בעונשן ע"ש ואשרי אנוש יעשה זאת לעשות עיקר מעודתו לשמח לב האומללי ובעמדתו כל יתערב זר להסתיו ולכלעו חנם בפתו יצרו הרע אשר יפתנו להרחיק העניי מצל שולחנו וכל עוד שרואה האיש הישראלי את יצרו הרע בתבובות ובאיוזה דבר מצוה שכל לידו לפי גודל תבוב גירוי היצ"הר זכיר וידע גודל ערך שכר המצו ההיא כי רכא היא וע"כ יצר במחך להתריס נגדו והחיות יתן אל לבו וכלבי יקום לעומתו להשפילו ולהפילו ארצה לא יוסף לקום ולשום שפלים למרום להביא עניים בני תורה בראש קרואו ביום חתונתו. וכך בהיות מסובים לפני עניי בני תורה הנאמנים והנאמנים יתן אל לבו עונוים ומרוד ומורה יעלה על ראשו לבלתי יקל ראשו בשחוק וקלות ראש מתוך אכיל ושתיה כאשר רבים פתו וישכרו במעודה זו ועושים שמחה של הוללות וסכלות ויביאו אנשים לנים ופוחזים ויוצאים בש"ר ונמשכים בש"ר ויכללו את פיהם בשירי עגבים ובכלותם מקול השיר יחלו מעט בשחוק וקלות ראש כי לא חסר הצולם שוטים המטים עקלקלות ולא יבצר מהם כותן טעם לפגם כי טוב לשמוע שיר

שיר כסעלי כהיום הזה לאמר כי לשמחת מצוה הם עושים ואין בהם לא דעת ולא תבוכ' לאמר כי שמחה לחור ושחוק וקלות ראש לחור. כי אפילו לחסירי עליון חכמי התלמוד אשר להם יאתה לרבות כל מיני שמחות כאשר אזלת יד יצאם מעליהם. ועל כל זה אמרו בחמישי דברכות מר בריה דרבינא עבר הילולא לברי' חזינא לרכנן דהו קא בדחי טובא אייתי כסא דמוקד' בת' ת' זווי ותבר קמייא ואעביבו וכן רב אשי וכו' ויהי מושבם בבית המשתה היון בהתעוררות הנפש היפה ובמקום גילה שם תהא רעדת זכרון המות לגדרם ויהי שירם ווי לן דמיתנן וכו'. כל שכן וק"ו אנחנו אויבי קיר ויצר במחך אינו לא שרף להבה תלהט סכיבות' כאש נדבת לשורפ' כאש להכת שחוק וקלות ראש ולהיות נופה בנשים העומדות על הקבי"ה כאש בנעורת ח"ו. שראוי באמת להזהיר כל מי שיש הפך בידו למחות להרחיק ככל כנסיות של עמי הארץ כי לא יראו החונה אל העין הנשים המנריו' ת הנרים את נפשותם וגם אשר לא יקלו את ראשם במעור' של שמחת התור' אשר תחת רבות השמחה התורה חוגרת שק לאמר איזה אשה שמחתי ואיזה מקום מנוחתי כי כל שלחנות מלאוקיא נואה בלי מקום באפס היות שם משכיל וחכם דודש את אהים וכו'. וכן כל כיוצא בזה ראוי לדבר על ראשי עם הארץ להשקיט מעט משא כבד הקטרוג עליהם אשר יקטרג עליהם כי הכל הולך אחר החיות ואיכב' הפליכו אחרי גוים כל אשר עשינו מיום התקדש ר"ה עד היום הזה כי הכל כאשר לכל היה הכנה טובה לקדושת היום הזה. ואם קדושת היום הקדוש הזה תחולל חלקת' כל המלאכ' נמבזה וגמס אותה החרימו מפאת נידם ח"ו. ונהפוך הוא כי מהיום הזה והלאה נריך כל אדם להתקדש עצמו במותר לנולד רבות בתורה ביותר כאשר ימצא עוד כנגדו מכל אשר התקדש בקרב הימים הנוראים שעברה :

ומנהג

חסידים הראשוני' להתקדש עצמם ביותר ובקדוש' מחשבה ודבור ומעש' מיום שמח' תור' עד י"ב יום אחר החג לעומ' י"ב חדשי השנה ונאספי' אל בתיהם בקרב אלה י"ב הימים ומחזירים על לימודן כל אחד לפי שיעורו והוא סגול' נפלאה להיות לעושה לה עזר משדי תמיד כל הימים מראשית השנה ועד אחרית השנה וכל אשר יעשה ינליח הן בתורה הן בחסידו' והן בכל משא ומתן. וכן נהגתי וכן נהגו כל החברים. ואשרי אנוש יעשה זאת לנהוג בקדוש' יתירה בימים ההם למשוק משך קדושת הימים הנוראים לכל חדשי השנה משי"כ הר"ח ומוריד הג"ס לחזות בניעם ה' ולבקר בהיכלו בלא"ה

תם ונשלם שבת לאל בורא עולם

מפתחות

בהיות

כי השמיט הרב מאסף ספר הזה מפתחות ענייני הספר מחלק הזה והבא ארדיו העיר ה' את דוח מע' המניה כדי שלא יחסר בספר כל בו להשלים המלאכה - כדמות וכלל מפתחות חלקים הראשונים כן עשה גם הוא זכרה לו אלהים לטובה אכיר :

מקראי קדש

אם נכלת בהתנשא
ברזל ככרזל יחד
ואת נכועים חכמה
דכרי חכמים כנחת נשמעים
כאיל תערוג והנמשכים

פסוק למען תזכור את יום באתך מארץ מצרים
כל ימי חיך
פסוק וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים
פסוק לא יראה ופסוק לא ימצא
פסוק ויקחו איש סה לבית אבות וגומר
פסוק ואף גם זאת בהיות בארץ אויביה וגו'
פ' והעומר עשירית האיפה
פסוק וספרתם לכם ממחר השבת ושבעה
שבתו תהינה
פ' וירא ישראל את היר הגדולה
פ' וירא ישראל את מצרים מת
פ' מה תצחק אלני
פ' וזכרתי את בריתי יעקב
פ' וספרתם לעשות כאשר צוה וגו' לא תסור

בתי מדרשות

מאמר שואלים הלכות פסח קורס לפסח
מדרש רש"י בא בשם ר' חנניאל כל הקורא
פסוק בזמנו
מדרש השבטים ע"ס גאולת ישראל נקראו
מאמר בניסן נבאלו ובניסן עתידין להבא
מדרש ש"ר אמר הקב"ה הסימן הזה יהיה
כידכם וגו'
מאמר ולמדנו אמר הקב"ה הגד לבני ישראל
את הבית
מאמר אלה תולדות שמים והארץ בזכות
מי מקיימים
מאמר כל חר שלא כבנה בהמ"ק בימיו
מאמר הזהר אר"א כתיב גם נפוד מצאח
בית וכי דוד
מאמר האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אלני
דקא מלכלבי
מאמר ההוא בר שירא ראזיל לאתווי מייא
מאמר פרק מקום שנהגו בני ביטן נהגו
דלא אזלי תכור לכידון
משנה אור ל"ד
מאמר כל שעה רב פשי שרי ליה לכוודקי
פירוש מה נשתנה וקנת ההגדה
מאמר מ"מ אין ישראל נעבים שאינן יורעין
להתפלל
מאמר י"ב אלף זוגי תלמידים היו לו לרבי
עקיבא וכולם מתו
מדרש אככיר וישעיה' כזס' ההוא וגומר וכי
ישראל

נביאים

פסוק ולא בא בפי פיגול
פסוק עונותיכם היום מצדילין
פסוק אם תביא יקר מזולל
פסוק ואעבור עליך ואראך
פ' עדיה תעוד קשתך
פ' חרב אל קברים ונואלו

בתובים

האזינה עמא תורתני הטו אזנכם וגו'
אתה פוררת בעד ים
מננה נגדו עכיו עברו
חבור חרבך על ירך
טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך
יזכר עון אבותיו וחטאת וגו'
ראשית חכמה יראת ה'
הן יראת ה' היא חכמה

מפתחות

דף יט ע"ב	סדר קרבן פסח	דף מ"ד ע"ד	עשרת ימי חמץ
דף כא ע"ב	תפלה לערבית של פסח	דף מ"ה ע"ב	מדרש תכילתא' כיסוס נעשו לאבותינו על
שם ע"ג	מקראי קדש אחר תפלה הכלל	שם	הים
דף כב ע"ב	אתקינו סעודתא לליל א' של פסח	שם	מדרש תהלים עשה הים חומה
שם ע"ד	תפלה לאומרה קודם הסדר	שם	מאמר הזהר על מ"ש קשה קריעת ים סוף
דף כג ע"א	מקראי קדש קודם הקידוש	שם	לפני המקום
שם ע"ב	מקראי קדש קודם ורחץ וכרפס	דף מ"ט ע"ד	מאמר הכי נמו בתאיו וכיון
שם ע"ג	מקראי קדש קודם מניח	דף כ' ע"ג	מדרש שמות רבה ותייראן המילדות הה"ר
דף כה ע"ג וד'	מקראי קדש קודם כוס כ'	שם	הן יראת ה'
שם ע"ד	מקראי קדש קודם רחצה ומציא מצה	שם	מאמר דשבת מאן דרחיל רבין
דף כו ע"ג	מקראי קדש קודם אכילת מרור	שם	מאמר דעירובין האו דמחרדא
שם ע"ד	מקראי קדש קודם כורך	שם	מאמר מאי דכתיב כי מיץ חלב וכו'
דף כז ע"ב	מקראי קדש קודם אכילת אפיקומין	שם ע"ד	מאמר דתעודת דש ואיש תככים בפגשו
דף כז ע"ג	מקראי קדש קודם כרך	שם	מאמר הלועד תורה ואינו מלמדה
שם ע"ג וד'	מקראי קדש קודם הלל	שם	מאמר אמר ר' יוחנן אין ד"ת מתקיימין אלא
דף כח ע"א ושם	תפלה קודם קדש ורחץ וכו'	שם	במי שמשים עצמם וכו'
דף ל' ע"ב	תפלה לעת הזאת ס' ת	דף כ"א ע"א	מאמר כל העוסק בתורה לשמה
שם	תפלה קודם תפלת מוסף	דף ס"ב ע"ג	מאמר רב יאודה אשכחיה לר' נחמן
דף לא ע"ב	סדר קניית העומר בליל ב' של פסח	שם	דקעביד מעקה
דף לב ע"ד	תפלה פסחה לספירת העומר	שם	מאמר עתיד הק"ה לעשות סעודה
דף לב ע"א	מקראי קדש אחר הספירה	שם	לנדיקים
	תפילות לכל ימי העומר מירי ליל כליל	דף ס"ו ע"ב	מדרש בר"ה באים שרי או"ה ומקטרוים
דף מא ע"ב	מדף לב ע"ב ער	שם	על ישראל
דף מו ע"א	פיוט ליל ז' של פסח על השולחן	שם ע"ג	מאמר בונה בשמים מעלותיו בזמן
דף מז ע"א	תפלה אחר הלימוד ס' א' כליל ז' של פסח	דף ס"ז ע"ג	שואגודתו וכו'
שם ע"ג	תפלה אחר לימוד השני כליל הכלל	דף ע"ד ע"ב	מאמר זה אלי ואנוהו התנאה לפניו במצות
שם ע"ד	תפלה בעת הזאת ס' ת כיום ז' של פסח	שם	מאמר האילה הזאת חסידה

שבועות

דף נב ע"ב	פיוט לאור חג השבועות
דף נט ע"ב	תפלה לומר קודם הלימוד כליל שבועות
דף ס' ע"א	תפלה לטבילה בקרחותא דנפרא
דף סס ע"ב	תפלה בעת הזאת ס' ת

סוכות

דף עו ע"א	תפלה לכל לילה בכניסתו לסוכה
שם ע"ב	מקראי קדש אחר התפלה בכל מס
שם ע"ג	תפלה כולל לכל מצות החג
שם ע"ד	הזמנת האושפזין כל ימי החג
דף עז ע"ב	תפלה אחר הלימוד כליל סוכות
דף עז ע"ב	תפלה לאומרה בעת אגודת הלל
שם ע"ד	תפלה כוללת כל הכוכה כלול
דף פ' ע"א	תפלה הכלל לכל הימים
ער	

בית תפלה

דף נ ע"ג	תפלה ליום התענית לפני ער"ח ניסן
דף נ ע"ג ושם	תפלות לאומרה אחר קריאת פר' הנשיא
דף נ ע"ד	בכל יום
דף נ ע"ב	תפלה לעילוי הנשמות אחר פ' הנשיא
דף נ"ט ע"א	תפלה לעת ביעור החמץ
דף מט ע"א	ענינו לכבודות ע"פ
דף ע"א ע"ב	תפלה בתעניות ער"ח סיון
	תפלה לערב חג הסוכות

פסח

ער

אף מי שלא נהג ערב ר' ח יתעב' ער' ח ניסן דף ג' ע"ד
 יזהר שלא לשלוח המצות לתכור על ידי קטנים וקטנות
 להזהיר להפסיק שיתנו שמן במחבת במקום פלג במיני מתיקה
 מי ששרה במחין קורם הפסח וסוגיא פיהם קים שרופים כחב ונמנאו במחין
 גרעיני חטה אחרים הדב דף יד ע"א
 נכון להזהיר לש"כ בשבת פחל בוע"פ שלא להאריך בתפלה
 אחר חצות, ע"פ דרך לטבול לכבוד הדגל דף טו ע"ד
 יאותה לגמור ההלל בעת עשיית מצוה דף טז ע"ד
 מצוה לעשות המצות של מצוה גדולים ורחבים מצוה לעשות
 ויותר האמצעית דף כ' ע"א
 שלא להניח החומץ תוך הקערה כליל פסח ע"א
 עם שאר דברי המדר דף כ"א ע"א
 שלא להסיח דעת מתחלת אכילת מצה עד הכריכה בכורך
 כל שאינו חמר מדינה מותר לשתותו אחר ארבע כוסות
 הרב המחבר התיירל שתות הקא"ו אחר ר' כוסות
 מי שלא התפלל ערבית ומנא מתפללים העומר ימנה עמהם
 שלא להסתפר בין פסח לעצור אפילו בל"ג ובמילה
 לא טוב לקרוא פרחי אבות מפי עוללים במחנה
 טוב ויפה ללבוש לבנים בימים ז' של פסח דף מה ע"ד
 ער' ח סיון הוא כתענית נכור דף מה ע"ד
 לחזר אחר י' בלימוד שבועות דף נח ע"א
 במקום מצוה לא אסח לפרנס לעשות מלאכה בפני שלמה
 יזהר לעשות הדפנות קורם הסכך ס"ב ע"א
 הא"ר לא היה מקפיד בלכישת פלית לשים תמיד גד' א' על הראש
 יזהר כל אדם שלא לעשו' הסכך מעובה מאד ולא דק פס
 לולב שיבט מדרתו והלבינו פניו פסול אפי' בשעת הדחק
 שאין לתחוב באגודה ערבה חדשה בכל יום דף ס"ט ע"א
 ראוי לירא שמים להדר הסוכה ולנאותה דף ע"ב ע"א
 שלא לאכול בערב סוכות אחר חצות דף ע"ד ע"א
 מצוה לאחר תפלת ערבית ליל א' של סוכו' שם ע"ב
 מצוה

דף פא ע"ד
 דף פג ע"א
 ער ע"ג
 דף פד ע"א
 דף פה ע"ד
 דף פח ע"א
 דף פט ע"ב
 ער דף נ' ע"א
 סס ע"ב
 דף נב ע"א
 שס ע"ב
 שס ע"ד

ער
 תפלת כוונות ההקפות לכל יום
 תפלה להוצאת ספר תורה
 תפלה אחד לימוד ימי החג
 תפלה לקריאת משנה תורה כליל
 הושענא רבא
 תפלות להקפות הו"ר
 תפלה לעת חבטת הערבה בקרקע
 תפלה לעת הוצאת ספר תורה בש"פ
 תפלה אחרי גומרה של תורה בקריא' שמו'ות
 תפלה לחתן תורה אחרי גומרו פרש' וואת
 הכרכה עם הסכך

רימודי ה'

לימוד ליום התענית לפני ער' ח ניסן
 ימוד ערב' שבועות אחר התפלה

פסח

לימוד אחר המדר
 לימוד ליל ז' של פסח בחצי הלילה הא'
 לימוד ליל הכ"ל בחצי הלילה הסגית

שבועות

לימוד ליל שבועות

סוכות

לימוד ליל א' של סוכות
 לימוד לכל ז' לילי סוכות
 לימוד לשבעה ימי החג
 לימוד משנה תור' כליל הו"ר בחצי הלילה הא'
 לימוד אחר חצות לילה הכ"ל
 אחר תפלת מנחה ש"ע יקרא פרשת הכרכה
 שמו'ות

חידושי הרב המחבר

אף

מפתחות

לפני ס'ת

שס

תוכחה לרדשנים המוציאים פסוקי התורה

תוכחות מוסר

תוכחה למאוס כתעבונים

תוכחה הר"מ לנזאנו למחזיקים בני התורה
שלא כהוגן

דף ו' ע"א

שס ע"ד

תוכחה לעשירי שאינן עושים נדקה בפסח
תוכחה לאשכנזים המקילין בפסח כמפרדים
תוכחה לרדשנים בשבת הגדול חרשין
הלכות פסח בפסח

דף י"א ע"א

דף י"ב ע"ב

דף י"ג ע"ב

דף י"ד ע"א

תוכחה למזלזלין בבדיקת החמץ
תוכחה למזלזלין בביטול היום

תוכחה לעשירי שאינם מזמינין עניים בימי
פסח

דף כ' ע"ד

דף כ"ג ע"ד

דף ל"ב ע"ב

דף מ"ג ע"ב

דף מד ע"א

דף מ"ט ע"ד

תוכחה

תוכחה למזלזלין בקריאת ההגדה
תוכחה למקילין בספירת העומר
תוכחה על לשון הרע
תוכחה על שיחה בטלה
תוכחה לשאינן רודפים למנוח

מפשטס

תוכחה למזלזלין בלימוד ליל חג השבועות

תוכחה למרכים קרישים ללא בורך

תוכחה לעושים סוכה במקום טינופת

תוכחה למקילין בסוכה

תוכחה למתעבלין במכות

תוכחה לחוטפים הלולב מיד רעיהם ועושין

ברכה חטופה עליו

תוכחה לעשירים שאינם מזמינין עניים ואינן

מתנים להם נדקה בחג הסוכות

תוכחה למי שמסד' ביתו ואינו מסדד הסוכה

תוכחה למשחקים בקוביא בסוכה

תוכחה למזלזלים כלולב ובהקפות

תוכחה לעושים סוכתם עראי

תוכחה לעוסקים בדברים בטלים כליל

הושענא רבה

תוכחה לחתני תורה שאינם מזכונים

בתפלתם

תוכחה לחתנים שאינם קוראים לסעודתם

עניי תורה אלא עשירים

דף כ' ע"ב

דף כ"ג ע"ב

דף כ"ח ע"ד

דף מד ע"ב

דף מד ע"א

דף ס"ז ע"ד

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

דף ע"ב ע"ב

תם המפתחות חלק שלישי

מפתחות

מנהג להודיע לבני ביתו טעם מצות	דף ע"ז ע"ד	של פסח לשכנה	דף כ"ז ע"ב
ראוי לאגוד הלולב כי טעמו ולאגוד	דף ע"ט ע"א	מנהג הסרידים שלא להסתפר מפסח ועד	
אותו בעליו		עגרת	דף מא ע"ד
לא טוב עושים מי שנותנים לולב לנשים	דף פ"ד ע"ב	מנהג מהר"ח להסתפר ביום מ"ח לעומר	דף מ"ב ע"א
לדרך עליו	דף פ"ח ע"ד	מנהג חסידים שלא לישן כליל ז' של פסח	דף מ"ז ע"ד
אין להרכות מזמורים בה"ז		מנהג תלמידי הרב שלא לעסוק בעסקי הע"ז	
ראוי למנוע ליטול הערכה עם הלולב	דף נ"ע ע"ב	מ"ח סיון עד יום ה'	דף מח ע"ד
בנענועים ובהקפות	שם	מנהג הרב לטכול בכל ע"ח כ"ט בער ר"ח סיון שם	
נריך ליטול ה' כדי ערכה כלבד		מנהג יראי ה' למנוע תשמיש המטה בימים הנ"ל שם	
לבני חונה לארץ ראוי לשמח בתורה בש"ע	דף נ"ב ע"א	מנהג חסידים להתפלל בימים הנ"ל להיות	
בשמחת תורה	דף נ"ג ע"ד	לכם פתוח בחכמה	שם
עיקר ההקפות יהיו כליל ש"ת ולא ביום	דף נ"ד ע"ד	מנהג אבותינו שנותנין לנער ללחוך אותיות	
שאין לקרות בס"ת חדש כזו שמח' תור'	דף נ"ד ע"ד	א"ב בשבועות	דף נ"ט ע"ד
אין לכתוב לחיי קרוביו של חתן ולתת	שם	מנהג בכל תפוזות ישראל לנדר פינה מעיניה	
הדשימה ביד הקורא		כליל שבועות	דף כ"ז ע"ד

מנהג חסידים והא"ר

מנהג יראי ה' להתענות יום א' לפני ערב	ד' ג' ע"ג	ר"ח ניסן	
מנהג רבני א"י ליטב כישיבה בר"ח ניסן	דף ר' ע"א	ולעשות את המשכן	
מנהג חסידים לנאת אל הגנות בימי ניסן	דף ז' ע"א	מנהג חסידים להא' רי שלא לתן כליל לאומן	
מנהג חסידים והא"ר שלא לתן כליל לאומן	דף ח' ע"ג	קודם שיגעלנו	
מנהג אנשי מעשה לשמור החזין לעשות	שם ע"ד	השימור משעת קנינה	
מנהג ותיקין להכין כ' כלים למדוד אחר	דף ט' ע"ב	העיסה ע"פ	
מנהג לרש"ס המנות בסבין	שם ע"ג	מנהג יראי ה' להיות להם כ' מרחות לאפות המנות	
מנהג יראי ה' להיות להם כ' מרחות לאפות המנות	שם	ולעמוד אלל התמוד בעת האפייה	
מ' ברוך תפוזות ופרט לדרוש בשבת הגדול	דף י"א ע"א	מנהג ותיקין לבשל בקדרות חדשות בער"פ	
מנהג ותיקין לבשל בקדרות חדשות בער"פ	דף ט"ז ע"ב	סחל להיות בשבת	
מנהג חסידים להניח פתית חמץ	דף י"ז ע"ב	מנהג יראי ה' לטהר יריהם קודם הכדיקה	
מנהג יראי ה' לטהר יריהם קודם הכדיקה	שם ע"ד	מנהג לעשות סימן למנות מצוה	
מנהג לעשות סימן למנות מצוה	דף כ' ע"א	מנהג ה' רי לאכול בחגי' בשלחן של ד' רגלי	
מנהג ה' רי לאכול בחגי' בשלחן של ד' רגלי	שם ע"ב	מנהג אנשי מעש' שלא להניח חלק אפיקומן	
מנהג אנשי מעש' שלא להניח חלק אפיקומן	דף כ"ג ע"ג	בין המפה	
מנהג הא"ר לשפך שפיכות יין ליל פסח	דף כ"ה ע"ב	תוך כלי שבור	
מנהג יראי ה' שלא לאכול כלילי הראשונות	של		

Questo Santo Sacro Libro si chiama *6. n. 2. 9. n. 1*